

Małopolska Organizacja Turystyczna

Badania zrealizowane przez
Małopolską Organizację Turystyczną
dla
Urzędu Marszałkowskiego
Województwa Małopolskiego

ISBN 978-83-66609-35-8

ISSN 2299-2863 Druk
ISSN 2299-2871 Online

RUCH TURYSTYCZNY W MAŁOPOLSCE W 2020 ROKU

Numer 2/2021

Badanie ruchu turystycznego w Małopolsce 2020

MONOGRAFIA

Metoda badań i monografia opracowane przez ekspertów
Wyższej Szkoły Turystyki i Ekologii w Suchej Beskidzkiej
Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie
Akademii Wychowania Fizycznego im. Bronisława Czecha w Krakowie
Krakowskiej Akademii im. A. Frycza Modrzewskiego w Krakowie

Autorzy:

prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski PhDr.
– red. nauk., kierownik projektu

prof. dr hab. Tadeusz Grabiński
prof. UEK dr hab. Renata Seweryn
mgr Leszek Mazanek
dr Bożena Alejziak
dr Ewa Grabińska

Recenzja naukowa:

prof. dr hab. Anna Nowakowska
prof. AWF dr hab. Krzysztof Kaganek

Koordinator MOT:

mgr Katarzyna Halz-Żurowska

MAŁOPOLSKA ORGANIZACJA TURYSTYCZNA
KRAKÓW
GRUDZIEŃ 2020 – STYCZEŃ 2021

RUCH TURYSTYCZNY

ISSN 2299-2863 Druk – ISSN 2299-2871 Online – ISBN 978-83-66609-35-8

Numer 2/2021

Małopolska Organizacja Turystyczna
Rynek Kleparski 4/13
31-150 Kraków

Kolegium Redakcyjne

Przewodniczący:

prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski PhDr. red. nauk.

Członkowie:

prof. dr hab. Tadeusz Grabiński
prof. UEK dr hab. Renata Seweryn
prof. UPJPII dr hab. Lucyna Rotter
mgr Leszek Mazanek
dr Bożena Alejziak
dr Ewa Grabińska
mgr Andrzej Gut – Mostowy
mgr Paweł Mierniczak
mgr Piotr Łężniak

Sekretarz:

mgr Katarzyna Halz-Żurowska

Konsultant graficzny:

mgr Jakub Borkowski
mgr Kinga Sienkiewicz

Recenzenci naukowci:

prof. dr hab. Anna Nowakowska
prof. AWF dr hab. Krzysztof Kaganek

- Krzysztof Borkowski** – Akademia Wychowania Fizycznego – Kraków – Polska
– Wyższa Szkoła Turystyki i Ekologii – Sucha Beskidzka – Polska
- Tadeusz Grabiński** – Uniwersytet Ekonomiczny – Kraków – Polska
– Krakowska Akademia – Kraków – Polska
- Ewa Grabińska**
Renata Seweryn – Uniwersytet Ekonomiczny – Kraków – Polska
Leszek Mazanek – Akademia Wychowania Fizycznego – Kraków – Polska
Bożena Alejziak – Akademia Wychowania Fizycznego – Kraków – Polska

Projekt sfinansowany z budżetu Województwa Małopolskiego

Skrócony spis treści

Wprowadzenie	4
Rozdział 1. Metodyka badań ruchu turystycznego w Małopolsce	4
Rozdział 2. Wielkość próby badawczej ruchu turystycznego w Małopolsce w roku 2020	6
Rozdział 3. Wielkość i struktura ruchu turystycznego w Małopolsce	11
Rozdział 4. Profile społeczno-demograficzne odwiedzających Małopolskę	24
Rozdział 5. Organizacja przyjazdu do Małopolski i pobytu w regionie	26
Rozdział 6. Ocena małopolskiej oferty turystycznej i pobytu w regionie	47
Rozdział 7. Wydatki odwiedzających Małopolskę i szacunkowe wpływy z turystyki w regionie	78
Rozdział 8. Subiektywne składniki CRM i decyzji lojalnościowej odwiedzających Małopolskę	83
Rozdział 9. Charakterystyka odwiedzających Małopolskę z głównych rynków zagranicznych	89
Rozdział 10. Charakterystyka odwiedzających Małopolskę z głównych rynków krajowych	142
Rozdział 11. Analiza wybranych segmentów rynku turystycznego w Małopolsce	193
Rozdział 12. Szlaki turystyczne w Małopolsce w latach 2018-2020	257
Rozdział 13. Prognozowanie ruchu turystycznego w województwie małopolskim w okresie pandemii	268
Analiza	298
Wnioski	316
Spis treści	318
Spis tabel	320
Spis rysunków	336
Aneks	337

Wprowadzenie

Małopolska Organizacja Turystyczna w ramach statutowych zadań, do których należy „podejmowanie działań mających wpływ na zwiększenie liczby turystów odwiedzających Województwo Małopolskie”, od 2003 roku prowadzi systematyczny monitoring ruchu turystycznego w Małopolsce, województwie, w którym turystyka odgrywa istotną rolę w sferze społeczno-gospodarczej. Badania realizowane przez ekspertów Międzyuczelnianego Zespołu Naukowego Małopolskiej Organizacji Turystycznej, w oparciu o autorską metodę, umożliwiają prowadzenie analizy porównawczej wielkości i struktury ruchu turystycznego w Małopolsce. Poprzez integrację danych ilościowych i jakościowych oraz ciągłość w obserwacji zjawiska wyniki prowadzonych badań stanowią materiał wyjściowy do podejmowania działań stymulujących rozwój turystyki zrównoważonej w województwie małopolskim.

Rozdział 1. Metodyka badań ruchu turystycznego w Małopolsce

Przyjęty w badaniach system zbierania danych oparto na dwóch zasadniczych metodach: wywiadzie bezpośrednim prowadzonym przez ankieterów z wykorzystaniem papierowego kwestionariusza ankiety (PEPI – Paper and Pencil Interviewing) oraz analizie danych zastanych (desk research). Zastosowana triangulacja metod badawczych podnosi jakość prowadzonych badań i w znacznym stopniu ogranicza błąd pomiaru.

Badanymi ankietowymi były osoby odwiedzające Małopolskę określane w zaleceniach statystycznych UNWTO mianem turystów (korzystający przynajmniej z jednego noclegu) oraz odwiedzających jednodniowych, które przybyły w celu poznawczym, wypoczynkowym, zawodowym, religijnym, rodzinnym, zdrowotnym i innych.

W badaniach pominięto przyjezdnych, którzy deklarowali pobyt przekraczający 90 dni. Brano jednak również pod uwagę aktywność wypoczynkową mieszkańców Małopolski związanych stałą pracą lub nauką na terenie województwa małopolskiego. Osoby tej kategorii stanowią bardzo istotną część strumienia ruchu turystycznego i są nie tylko kadrą bezpośredniej obsługi turystów, ale są również aktywnymi turystami korzystającymi z oferty wypoczynkowej regionu.

Minimalną liczebność próby oraz operat losowania ustalono w oparciu o dane GUS z roku 2019, dotyczące wykorzystania obiektów noclegowych zbiorowego zakwaterowania.

Ustalono, że próba o liczebności $n=5\ 400$ osób gwarantuje dokładność oszacowania na poziomie 1,5%. Przyjęto schemat losowania warstwowego, gdzie warstwę stanowił powiat oraz rodzaj obiektu w każdym powiecie (hotele, motele, pensjonaty, domy wycieczkowe, schroniska młodzieżowe, ośrodki wczasowe, pokoje gościnne, campingi, pola biwakowe, ośrodki kolonijne, inne obiekty) proporcjonalnie do liczby osób korzystających z noclegów. Wskazano dodatkowo do poboru próby miejsca koncentracji podróżnych takie jak: dworce kolejowe i autobusowe, port lotniczy oraz obiekty i miejsca stanowiące atrakcje turystyczne. Listę tych miejsc ustalili eksperci na podstawie informacji pozyskanych od pracowników szeroko rozumianego sektora turystycznego, przewodników, gestorów atrakcji turystycznych, organizatorów ruchu turystycznego, służby celnej oraz Międzynarodowego Portu Lotniczego w Balicach. Przy pobieraniu próby przyjęto następujące zasady: wszystkie osoby, z którymi przeprowadzono wywiady miały powyżej 16 lat; w przypadku ankietowania rodziny badaniem obejmowano tylko jednego jej przedstawiciela; w przypadku ankietowania grupy zorganizowanej badaniem obejmowano, co najwyżej dwie dorosłe osoby z tej grupy.

Badania przeprowadzono w okresie od stycznia do listopada 2020 r. (z przerwą w poborze ankiet od marca do maja) według przyjętego rozkładu miejsc poboru próby w ciągu każdego miesiąca. Ze względu na pandemię wirusa SARS-CoV-2 pobór ankiet i dobór miejsc poboru był zmienny i dynamiczny. W dużej mierze uzależniony był od pobierania ankiet od turystów zagranicznych jak i krajowych przebywających w otwartych przestrzeniach.

Tabela 1.1.1. BRT Małopolska 2020 – ilość pobranych ankiet z podziałem na lokalizacje

Lp.	LOKALIZACJA	Ilość ankiet
1.	Kraków – Wawel	411
2.	Kraków – Lotnisko Balice	56
3.	Kraków – Łagiewniki	33
4.	Oświęcim – Muzeum Auschwitz-Birkenau	21
5.	Bochnia – kopalnia soli	10
6.	Wieliczka MSIT	19
7.	Wieliczka – kopalnia soli	291
8.	Wadowice MSIT	12
9.	Wadowice Rynek/Dom Jana Pawła II	31
10.	Zakopane – Krupówki	520
11.	Zakopane – Gubałówka, wejście do TPN	68
12.	Zakopane – Kasprowy Wierch	75
13.	Białka Tatrzańska MSIT	3
14.	Białka Tatrzańska – baseny geotermalne/stacje narciarskie	113
15.	Szczawnica miasto – pijalnia wód	88
16.	Krynica Zdrój MSIT	81
17.	Krynica Zdrój – miasto/pijalnia wód	138
18.	Zawoja – stacja narciarska/wejście na szlaki	545
19.	Ojców – wejście do OPN	267
20.	Rabka Zdrój – pijalnia wód/park zdrojowy	550
21.	Sromowce Niżne – początek spływu	311
22.	Nowy Targ – Plac targowy/Rynek – wejście na szlaki – Kowaniec	542
23.	Dębno Podhalańskie – drewniany kościół UNESCO	4
24.	Powroźnik – drewniany kościół UNESCO	8
25.	Owczary – drewniany kościół UNESCO	36
26.	Kwiatoń – drewniany kościół UNESCO	51
27.	Sękowa – drewniany kościół UNESCO	21
28.	Binarowa – drewniany kościół UNESCO	204
29.	Brunary Wyżne – drewniany kościół UNESCO	5
30.	Biecz – Rynek – centrum MSIT	14
31.	Gorlice – Rynek – centrum	28
32.	Inwałd centrum rozrywki	166
33.	Olkusz MSIT	5
34.	Niedzica/Czorsztyn – zamek/przystań	416
35.	Limanowa MSIT	3
36.	Sękowa MSIT	3
37.	Dolina Kobyłańska, Dolina Bolechowicka, Dolina Będkowska	251
	Łącznie	5 400

Zródło: Koordynator badań MOT.

W 2020 roku pobrano ponad 5450 ankiet, ale po wstępnej weryfikacji analizie poddano łącznie 5400 ankiet.¹ Praca ankierów w tych ciężkich pandemicznych warunkach była bardzo dobra, co wynika z tak dużej ilości pozyskanych ankiet.

Wprowadzanie ankiet do bazy odbywało się poprzez formularz w postaci strony html oraz przy użyciu skryptu PHP.

Druga grupa narzędzi (badania typu desk research) opierała się na powszechnie dostępnych danych. Przede wszystkim były to dane pochodzące z Banku Danych Regionalnych oraz komunikatów, biuletynów, publikacji elektronicznych (w tym danych archiwalnych) udostępnianych przez Główny Urząd Statystyczny.

¹ Baza BRT_MPL dla 2020 obejmuje 5400 rekordów zawierających max po 293 elementów. W bazie danych BRT_MPL dla 2020 znajduje się łącznie 1 022 863 elementów.

Rozdział 2. Wielkość próby badawczej ruchu turystycznego w Małopolsce w roku 2020

Biorąc pod uwagę specyfikę pandemicznego roku 2020 posłużono się próbą badawczą na poziomie 5500 - 5200 ankiet. Wyniki analizy dla zaistniałej sytuacji przedstawiono w dwóch wariantach: tabelarycznej (tab. 2.1.1 i tab.2.1.3) oraz w graficznej (tab.2.1.2 i tab.2.1.4). Również dwa warianty analizy wyróżniono w zależności od wielkości szacowanego parametru:

- dla frakcji $f=0,5$ (por. tab.1-2)
- dla frakcji $f=0,2$ (por. tab.3-4)

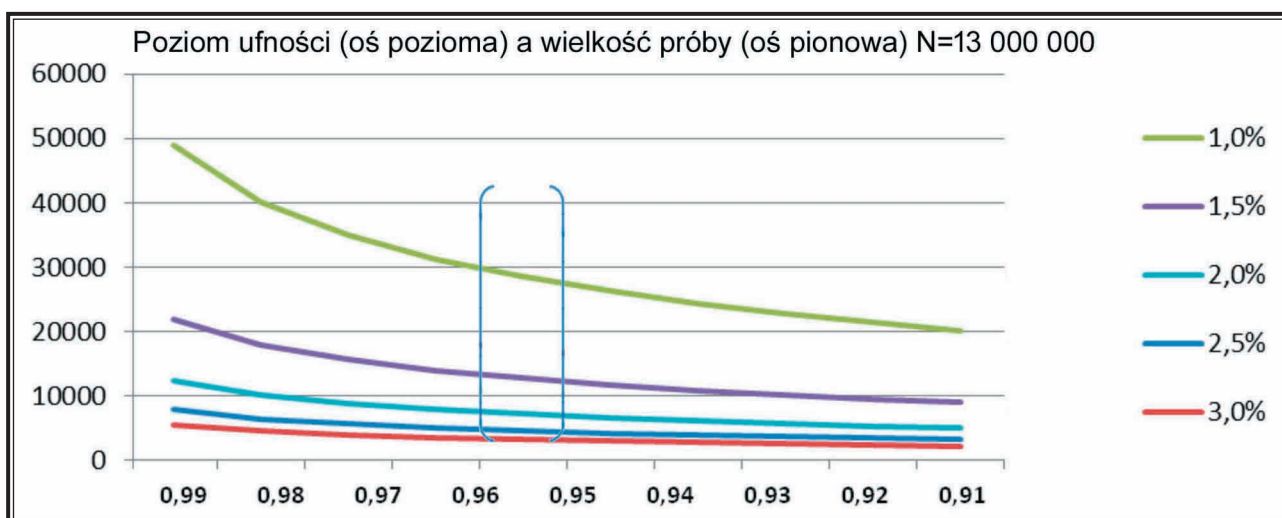
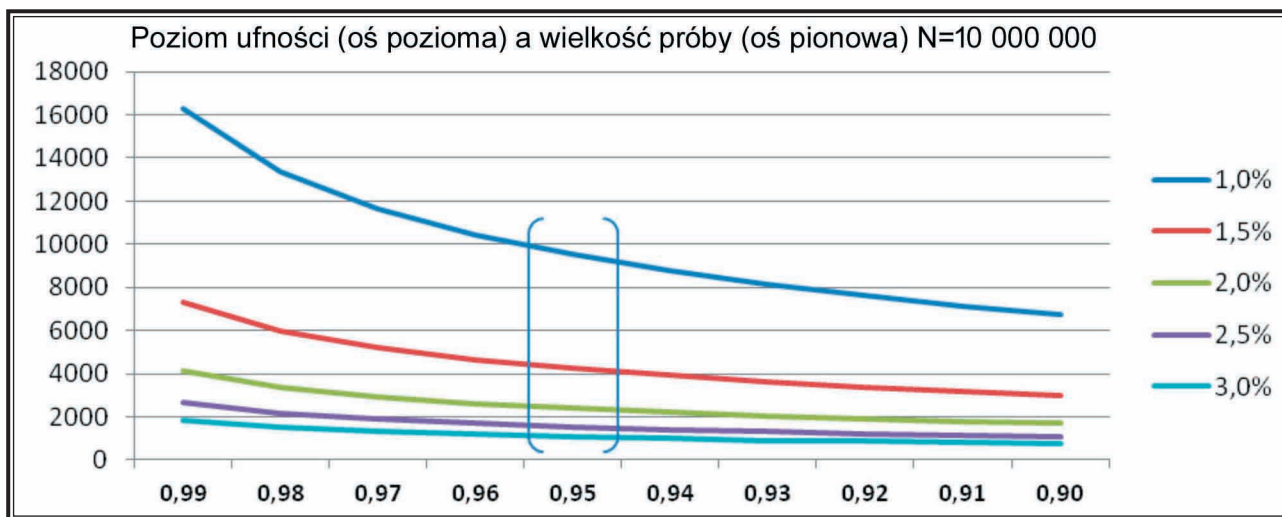
Tabela 2.1.1. Liczebności próby dla różnych wariantów błędów szacunków (od 1% do 3%) oraz różnych poziomów ufności analizy (od 0,99 do 0,90) dla dwóch wielkości populacji 10 mln oraz 13 mln turystów przy szacowaniu frakcji $f=0,5$

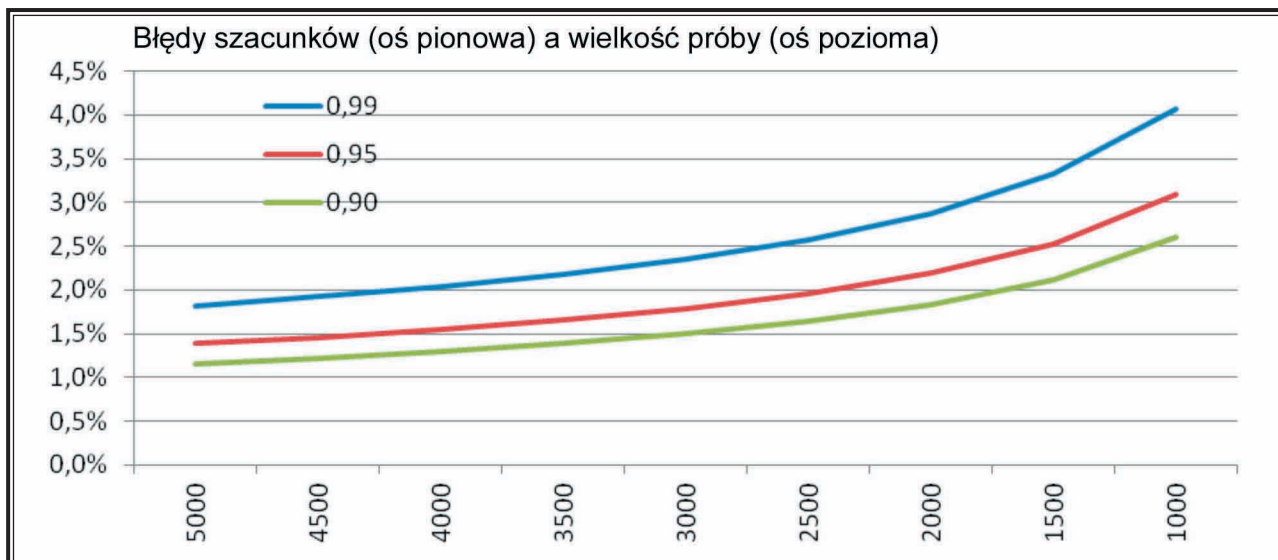
N ==>	10 000 000	Błąd oszacowania parametrów e				
u	ufność	1,0%	1,0%	1,0%	1,0%	1,0%
2,58	0,990	16560	7367	4145	2653	1843
2,33	0,980	13511	6010	3381	2164	1503
2,17	0,970	11759	5230	2942	1883	1308
2,05	0,960	10534	4684	2635	1687	1171
1,96	0,950	9594	4266	2400	1536	1067
1,88	0,940	8836	3929	2210	1415	983
1,81	0,930	8201	3646	2051	1313	912
1,75	0,920	7656	3404	1915	1226	851
1,70	0,910	7181	3193	1796	1150	798
1,64	0,900	6759	3005	1691	1082	751
N ==>	13 000 000	Błąd oszacowania parametrów e				
u	ufność	1,0%	1,5%	2,0%	2,5%	3,0%
2,58	0,99	21528	9577	5389	3449	2395
2,33	0,98	17565	7812	4396	2814	1954
2,17	0,970	15287	6799	3825	2448	1700
2,05	0,960	13694	6090	3426	2193	1523
1,96	0,950	12473	5546	3120	1997	1387
1,88	0,940	11486	5108	2873	1839	1277
1,81	0,930	10661	4740	2667	1707	1185
1,75	0,92	9953	4426	2490	1594	1107
1,70	0,91	9335	4151	2335	1495	1038
1,64	0,90	8787	3907	2198	1407	977
N	ufność	Liczby ankiet w przekroju N, u, e				
N	ufność	1,0%	1,5%	2,0%	2,5%	3,0%
10 000 000	0,95	9594	4266	2400	1536	1067
13 000 000	0,95	12473	5546	3120	1997	1387

Błędy oszacowania parametrów w przekroju parametrów N, u, n						
N	10 000 000	10 000 000	10 000 000	13 000 000	13 000 000	13 000 000
u	2,58	1,96	1,64	2,58	1,96	1,64
ufność	0,99	0,95	0,90	0,99	0,95	0,90
5000	1,82%	1,39%	1,16%	1,82%	1,39%	1,16%
4500	1,92%	1,46%	1,23%	1,92%	1,46%	1,23%
4000	2,04%	1,55%	1,30%	2,04%	1,55%	1,30%
3500	2,18%	1,66%	1,39%	2,18%	1,66%	1,39%
3000	2,35%	1,79%	1,50%	2,35%	1,79%	1,50%
2500	2,58%	1,96%	1,64%	2,58%	1,96%	1,64%
2000	2,88%	2,19%	1,84%	2,88%	2,19%	1,84%
1500	3,33%	2,53%	2,12%	3,33%	2,53%	2,12%
1000	4,07%	3,10%	2,60%	4,07%	3,10%	2,60%

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Tabela 2.1.2. Zależności pomiędzy wielkością próby (n), poziomami ufności (u) oraz wielkościami błędów (e) przy szacowaniu frakcji f=0,5

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

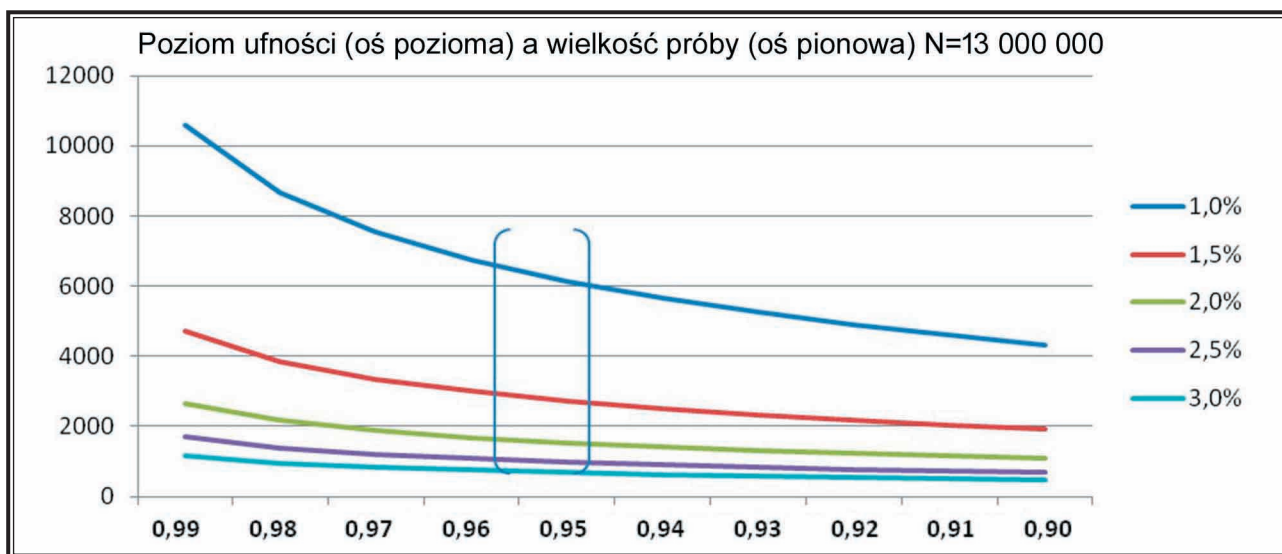
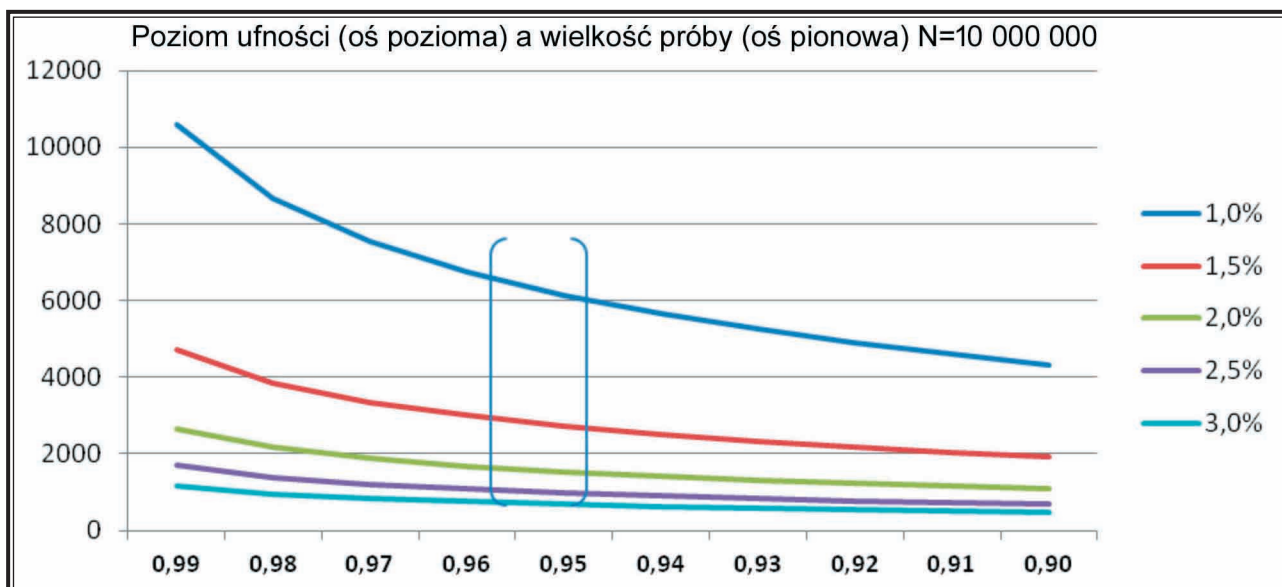
Tabela 2.1.3. Liczebności próby dla różnych wariantów błędów szacunków (od 1% do 3%) oraz różnych poziomów ufności analizy (od 0,99 do 0,90) dla dwóch wielkości populacji 10 mln oraz 13 mln turystów przy szacowaniu frakcji $f=0,2$

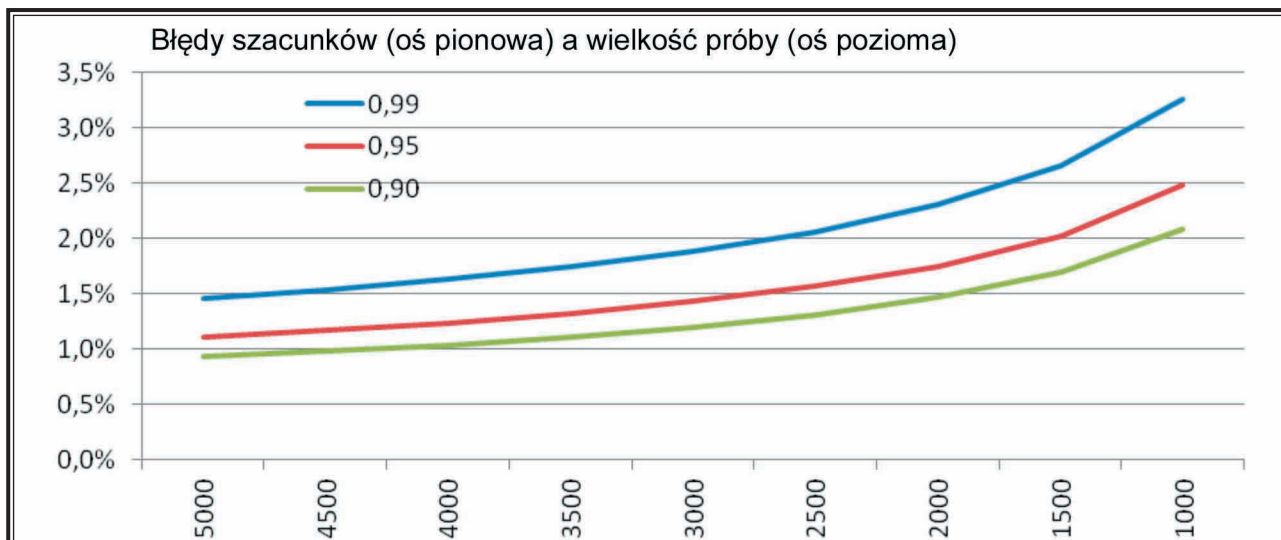
N ==>	10 000 000	Błąd oszacowania parametrów e				
u	ufność	1,0%	1,5%	2,0%	2,5%	3,0%
2,58	0,99	10605	4716	2653	1698	1179
2,33	0,98	8652	3847	2164	1385	962
2,17	0,97	7529	3348	1883	1205	837
2,05	0,96	6744	2998	1687	1080	750
1,96	0,95	6143	2731	1536	983	683
1,88	0,94	5657	2515	1415	905	629
1,81	0,93	5250	2334	1313	840	584
1,75	0,92	4901	2179	1226	785	545
1,70	0,91	4597	2044	1150	736	511
1,64	0,90	4327	1924	1082	693	481
N ==>	13 000 000	Błąd oszacowania parametrów e				
u	ufność	1,0%	1,5%	2,0%	2,5%	3,0%
2,58	0,99	13786	6131	3449	2208	1533
2,33	0,98	11247	5001	2814	1801	1251
2,17	0,97	9788	4352	2448	1567	1088
2,05	0,96	8767	3898	2193	1404	975
1,96	0,95	7985	3550	1997	1278	888
1,88	0,94	7354	3269	1839	1177	817
1,81	0,93	6825	3034	1707	1092	759
1,75	0,92	6372	2833	1594	1020	708
1,70	0,91	5976	2657	1495	957	664
1,64	0,90	5625	2501	1407	900	625
		Liczby ankiet w przekroju N, u, e				
N	ufność	1,0%	1,5%	2,0%	2,5%	3,0%
10 000 000	0,95	6143	2731	1536	983	683
13 000 000	0,95	7985	3550	1997	1278	888

Błędy oszacowania parametrów w przekroju parametrów N, u, n						
N	10 000 000	10 000 000	10 000 000	13 000 000	13 000 000	13 000 000
u	2,58	1,96	1,64	2,58	1,96	1,64
ufność	0,99	0,95	0,90	0,99	0,95	0,90
5000	1,46%	1,11%	0,93%	1,46%	1,11%	0,93%
4500	1,54%	1,17%	0,98%	1,54%	1,17%	0,98%
4000	1,63%	1,24%	1,04%	1,63%	1,24%	1,04%
3500	1,74%	1,32%	1,11%	1,74%	1,32%	1,11%
3000	1,88%	1,43%	1,20%	1,88%	1,43%	1,20%
2500	2,06%	1,57%	1,32%	2,06%	1,57%	1,32%
2000	2,30%	1,75%	1,47%	2,30%	1,75%	1,47%
1500	2,66%	2,02%	1,70%	2,66%	2,02%	1,70%
1000	3,26%	2,48%	2,08%	3,26%	2,48%	2,08%

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejziak.

Tabela 2.1.4. Zależności pomiędzy wielkością próby (n), poziomami ufności (u) oraz wielkościami błędów (e) przy szacowaniu frakcji f=0,2

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Kolejne dwa warianty analizy wynikały z przyjętej w obliczeniach wielkości populacji $N=10$ mln oraz $N=13$ mln turystów. Większą liczbę wariantów uwzględniono przy błędach szacunku [e], gdzie założono 5 poziomów od 1% do 3% ze skokiem 0,5%.

Najwięcej wariantów przyjęto w odniesieniu do poziomów ufności [u] - 10 wariantów od 90% do 99% ze skokiem 1% oraz możliwych wielkości próby [n] - 10 wariantów od 1000 do 5000 ze skokiem co 500.

Informacje w tab.2.1.1 (dla $f=0,5$) oraz w tab.2.1.3 (dla $f=0,2$) ujęte są w 4 modułach

1. liczba ankiet zapewniająca wielkość błędu szacunku w przedziale od 1% do 3% dla poziomów ufności od 90% do 99% przy założeniu wielkości populacji $N=10$ mln turystów
2. te same informacje jak w powyżej z tym, że dotyczące populacji $N=13$ mln turystów
3. informacje wybrane z poprzednich dwóch zestawień dla typowego w badaniach ankietowych poziomu ufności (95%)
4. wielkości błędów szacunku parametrów dla 10 wariantów liczebności ankiet (od 1000 do 5000) oraz 3 przedziałów ufności (90%, 95%, 99%) \a także dla populacji $N=10$ mln i $N=20$ mln turystów

W tab. 2.1.2 oraz tab. 2.1.4 zamieszczono po 3 wykresy ilustrujące zależność pomiędzy:

1. poziomami ufności (od 90% do 99%) a liczbą ankiet pozwalającą szacować wartości parametrów z zadaniem błędem w przedziale od 1% do 3%, dla populacji $N=10$ mln turystów
2. te same informacje jak w poprzednim diagramie tylko odnoszące się do populacji $N=13$ mln turystów
3. wielkością próby (od 1000 do 5000) a błędami szacunku przy założeniu 3 poziomów ufności (90%, 95% oraz 99%). Diagram ten odnosi się do obydwóch wielkości populacji (10 mln i 13 mln turystów).

Z przytoczonych informacji można wysnuć następujące wnioski.

1. Wielkości błędów szacunku w wariancie szacowania frakcji $f=0,5$ są największe w porównaniu do innych wartości frakcji. Różnice na korzyść mniejszych frakcji wynoszą odpowiednio:
 - 2% dla frakcji 0,6 i 0,4
 - 9% dla frakcji 0,7 i 0,3
 - 25% dla frakcji 0,8 i 0,2
 - 66% dla frakcji 0,9 i 0,1

Oznacza to, że jeżeli mamy próbę dającą w przypadku frakcji 0,5 oszacowania z błędem np. 4% i szacujemy z tej próby parametr z wartością wskaźnika na poziomie 0,8, to błąd szacunku tego parametru nie wynosi 4%, tylko jest mniejszy o 25%, co oznacza błąd na poziomie 3%.

2. Duże rozmiary populacji $N=10$ mln oraz $N=13$ mln niwelują różnicowanie wielkości błędów

szacunków ze względu na ten parametr. Natomiast duże różnice błędów szacunków obserwuje się w przekroju wielkości próby n oraz poziomów ufności u .

3. Spośród wyróżnionych wariantów poziomów ufności u wybrano wariant 95%, który w badaniach społeczno-ekonomicznych jest przyjmowany jako standardowy.
4. Punktem wyjścia w procesie decyzyjnym ustalania liczebności ankiet w próbie jest wariant $f=0,5$ jako wariant prowadzący do największych błędów oszacowań, zgodnie z zasadą, że gorzej już być nie może.
5. Uwzględniając dwa poprzednie punkty, ustalenie rozmiarów ankietowania odbywa się na podstawie informacji zamieszczonych w tab.2.1.1, w module 3:

Tabela 2.1.5. Skutki stopniowego powiększania liczby ankietowanych

N	ufność	Liczby ankiet w przekroju N, u, e				
		1,0%	1,5%	2,0%	2,5%	3,0%
10 000 000	0,95	9594	4266	2400	1536	1067
13 000 000	0,95	12473	5546	3120	1997	1387

6. Biorąc pod uwagę koszty finansowe ankietowania, odrzucono wariant z 1% błędów szacunków. Jako wyjściowy przyjęto wariant $e=2\%$, w którym liczba ankiet zawiera się w granicach od 2400 w populacjach $N=10$ mln do 3120 w populacjach $N=13$ mln, z dodatkową opcją zwiększania liczby ankiet w kierunku wariantu z błędami szacunku na poziomie 1,5%.
7. Faktyczna liczba zebranych i poddanych analizie ankiet w 2020 roku wynosi 5400. W przypadku populacji $N=13$ mln oraz szacowania frakcji $f=0,5$ oznacza to błąd na poziomie 1,5% z ufnością 95%.

Rozdział 3. Wielkość i struktura ruchu turystycznego w Małopolsce

3.1. Wprowadzenie

Oszacowanie wielkości i struktury ruchu turystycznego w Małopolsce zaprezentowano z uwzględnieniem podziału na odwiedzających krajowych i zagranicznych. W opracowaniu uwzględniono też zalecaną przez UNWTO dezagregację odwiedzających na turystów (gości z co najmniej z jednym noclegiem) i odwiedzających jednodniowych (bez noclegu).

Do oszacowania rozmiarów ruchu przyjazdowego do regionu wykorzystano kilka źródeł informacji: publikowane dane GUS za 9 miesięcy 2020 roku z obiektów noclegowych, wyniki uzyskane w przeprowadzonych badaniach ankietowych oraz dane dotyczące przewozów pasażerskich z lotniska Kraków-Balice. Dane zaprezentowano w zestawieniu z wynikami uzyskanymi w okresie od 2010 do 2019 roku.

W rozdziale przedstawiono również strukturę zagranicznych odwiedzających Małopolskę z uwzględnieniem kraju pochodzenia oraz strukturę odwiedzających krajowych w podziale wojewódzkim, a wyniki za 2020 rok zestawiono z wynikami z 2019 roku.

3.2. Szacunkowa liczba gości odwiedzających Małopolskę

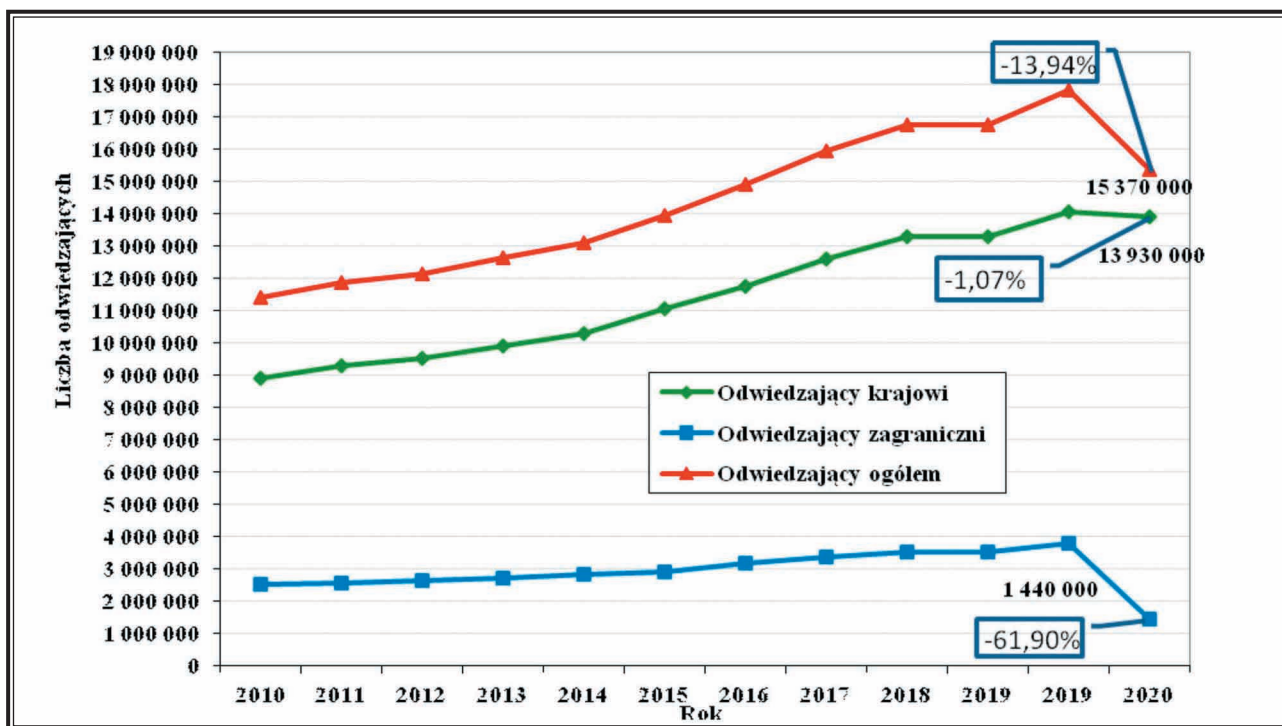
Rozmiary ruchu turystycznego w Małopolsce wykazywały od wielu lat tendencję rosnącą aż do roku 2020, kiedy to 11 marca WHO uznała serię zachorowań na rozpoznaną w środkowych Chinach ostrą chorobę zakaźną układu oddechowego, wywołaną zakażeniem wirusem SARS-CoV-2, za pandemię. W związku z tym w okresie od 14 do 20 marca 2020 roku obowiązywał w Polsce stan zagrożenia epidemicznego, a od 15 marca wprowadzono na granicach naszego kraju kordon sanitarny, znacząco ograniczający ruch graniczny. Od 1 kwietnia zamknięte zostały m.in. obiekty noclegowe, a ich prace przywrócono dopiero 4 maja (w ramach II etapu znoszenia obostrzeń). Ze względu na „drugą falę” pandemii od 7 listopada z obiektów noclegowych w Polsce mogli korzystać tyl-

ko goście podróżujący służbowo, a 28 grudnia zostały one całkowicie zamknięte na okres trzech tygodni. Z uwagi na te wszystkie ograniczenia, jak również na obawę wielu osób odnośnie do opuszczenia domu, ruch turystyczny w Małopolsce w roku 2020 zmniejszył się o 14% w relacji do roku poprzedniego, tj. do wielkości 15,37 mln osób, czyli do rozmiarów sprzed 2017 roku. Spadek dotyczył w szczególności liczby odwiedzających z zagranicy – o 62%, tj. do wielkości 1,44 mln osób. Rozmiary krajowego ruchu turystycznego zmniejszyły się natomiast tylko o 1% (ze względu na ok. 2-krotny przyrost liczby jednodniowych odwiedzających), tj. ukształtowały się na poziomie 13,93 mln osób.

Tabela 3.2.1. Szacunkowa liczba gości odwiedzających Małopolskę w latach 2010-2020 w tysiącach osób

Małopolska											
Wyszczególnienie	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Odwiedzający ogółem	11 400	11 870	12 130	12 630	13 120	13 940	14 900	15 960	16 780	17 860	15 370
Odwiedzający krajowi	8 900	9 300	9 510	9 910	10 300	11 050	11 740	12 610	13 280	14 080	13 930
Odwiedzający zagraniczni	2 500	2 570	2 620	2 720	2 820	2 890	3 160	3 350	3 500	3 780	1 440
w tym Kraków											
Odwiedzający ogółem	8 150	8 600	8 950	9 250	9 900	10 050	12 150	12 900	13 500	14 050	9 250
Odwiedzający krajowi	6 050	6 450	6 600	6 700	7 250	7 430	9 250	9 850	10 400	10 750	8 510
Odwiedzający zagraniczni	2 100	2 150	2 350	2 550	2 650	2 620	2 900	3 050	3 100	3 300	740

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Rysunek 3.2.1. Szacunkowa liczba gości odwiedzających Małopolskę w latach 2010-2020

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Około 60% ruchu turystycznego w Małopolsce w 2020 roku (9,25 mln osób) tworzyli odwiedzający Kraków. Był to zatem rok wyjątkowy nie tylko pod względem ograniczeń podróżowania w związku z pandemią, ale także pod względem miejsc pobytu w regionie. W poprzednich latach bowiem odwiedzający Kraków stanowili ponad 3/4 gości przyjeżdżających do Małopolski. Co więcej, o ile w latach ubiegłych odsetek odwiedzających Małopolskę i goszczących w Krakowie był wyż-

szy wśród obcokrajowców niż wśród Polaków w tym roku było na odwrót (odpowiednio 51% i 61%). Ponadto w obu grupach był on zdecydowanie niższy niż w latach wcześniejszych – przykładowo w 2019 roku było to odpowiednio 87% i 76%.

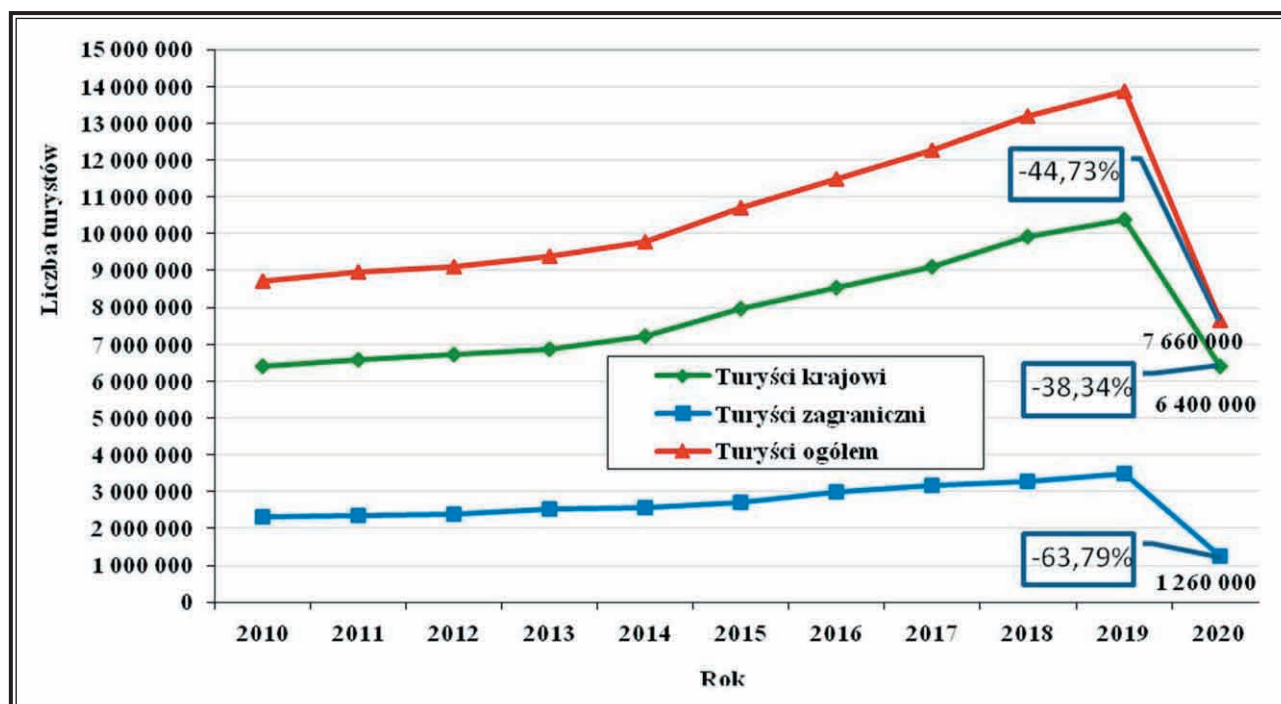
3.3. Szacunkowa liczba turystów w Małopolsce

Zmiany wywołane pandemią ujawniły się także w strukturze ruchu turystycznego w Małopolsce w 2020 roku. Mianowicie tylko ok. 50% ogółu odwiedzających region w tym roku (7,66 mln osób) stanowili turyści (goście nocujący w regionie), podczas gdy w latach wcześniejszych udział ten wynosił ponad 3/4. Większy odsetek nocujących charakteryzował ruch przyjazdowy z zagranicy – prawie 88% (choć w 2019 roku było to 92%), czyli 1,26 mln osób. Natomiast spośród ogółu krajowych odwiedzających Małopolskę tylko 46% było turystami (w roku 2019 udział ten wynosił 74%), co oznacza, że 6,4 mln Polaków w 2020 roku nocowało w regionie.

Tabela 3.3.1. Szacunkowa liczba turystów w Małopolsce w latach 2010-2020 w tysiącach osób

Małopolska											
Wyszczególnienie	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Turyści ogółem	8 700	8 970	9 110	9 390	9 790	10 700	11 500	12 270	13 190	13 860	7 660
Turyści krajowi	6 400	6 600	6 710	6 850	7 210	7 980	8 520	9 108	9 910	10 380	6 400
Turyści zagraniczni	2 300	2 370	2 400	2 540	2 580	2 720	2 980	3 162	3 280	3 480	1 260
w tym Kraków											
Turyści ogółem	6 050	6 550	6 900	7 250	7 600	8 150	8 500	9 100	9 650	10 150	4 185
Turyści krajowi	4 050	4 500	4 650	4 800	5 100	5 630	5 850	6 300	6 800	7 100	3 510
Turyści zagraniczni	2 000	2 050	2 250	2 450	2 500	2 520	2 650	2 800	2 850	3 050	675

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Rysunek 3.3.2. Szacunkowa liczba turystów w Małopolsce w latach 2010-2020

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Należy uwypuklić, że pandemia odcisnęła swoje piętno przede wszystkim na liczbie turystów w Małopolsce – jej spadki były zdecydowanie większe niż liczby odwiedzających ogółem. Mianowicie w relacji do roku ubiegłego w 2020 roku liczba wszystkich nocujących w regionie zmniejszyła się o prawie 45% i była to najmniejsza wielkość w całym badanym okresie 11 lat. Jeszcze większy spadek miał miejsce w odniesieniu do turystów zagranicznych – o prawie 64% i również była to najmniejsza wielkość w całym analizowanym okresie 11 lat. Z kolei liczba Polaków nocujących w Małopolsce zmniejszyła się o ponad 38%, przez co okazała się analogiczna jak w 2010 roku.

Prawie 55% turystów w regionie w 2020 roku (4,185 mln osób) to ci, którzy nocowali w Krakowie (w latach poprzednich było to ponad 70%). Wśród nich zdecydowanie przeważali (prawie 84%) turyści krajowi – 3,51 mln osób, którzy stanowili prawie 55% wszystkich Polaków odwiedzających Małopolskę (w latach ubiegłych udział ten kształtował się na poziomie ok. 70%). Turystów zagranicznych przyjeżdżających do Małopolski i nocujących w Krakowie w 2020 roku było natomiast zaledwie 0,675 mln osób, tj. prawie 54% ogółu turystów zagranicznych w Małopolsce (w latach wcześniejszych odsetek ten mieścił się w granicach 86-96%). Zatem w aspekcie struktury turystów z uwagi na miejsce noclegu (Kraków lub inna miejscowość w Małopolsce) również widoczny był wpływ pandemii w 2020 roku.

3.4. Szacunkowa liczba odwiedzających jednodniowych w Małopolsce

Drugą grupą odwiedzających Małopolskę (poza turystami) są goście jednodniowi. Ich liczba (ponad 50% całego przyjazdowego ruchu turystycznego w 2020 roku, podczas gdy w latach ubiegłych było to tylko w granicach 20-25%) znacznie, tj. ponad 2-krotnie wzrosła w b.r. i osiągnęła rekordową dotąd wielkość 7,71 mln osób. U wielu osób było to przypuszczalnie spowodowane potrzebą wyjazdu choć na krótko poza miejsce zamieszkania, a nocleg w obiekcie, w którym w tym samym czasie lub wcześniej nocowali inni odwiedzający niejednokrotnie rodził obawę przed zarażeniem się koronawirusem.

Tabela 3.4.1. Szacunkowa liczba odwiedzających jednodniowych w Małopolsce w latach 2010-2020 w tysiącach osób

Małopolska											
Wyszczególnienie	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Odwiedzający jednodniowi ogółem	2 700	2 900	3 020	3 240	3 330	3 240	3 400	3 690	3 590	4 000	7 710
Odwiedzający jednodniowi krajowi	2 500	2 700	2 800	3 060	3 090	3 070	3 220	3 502	3 370	3 700	7 530
Odwiedzający jednodniowi zagraniczni	200	200	220	180	240	170	180	188	220	300	180

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Zdecydowana większość jednodniowych odwiedzających w regionie (prawie 98%, czyli niemal analogicznie jak w latach wcześniejszych) to goście z Polski, których liczba w 2020 roku wzrosła ponad 2-krotnie w relacji do roku 2019 (prawdopodobnie z powodów wcześniej wskazanych), tj. do wielkości 7,53 mln osób. Jednodniowi odwiedzający z zagranicy stanowili w 2020 roku tylko niewiele ponad 2% ogółu gości bez noclegu – było ich w Małopolsce zaledwie 180 tys. osób, tj. o 40% mniej niż w roku poprzednim.

3.5. Odwiedzający Małopolskę goście z zagranicy

Tabela 3.5.1. Odwiedzający zagraniczni w Małopolsce – podział według deklarowanych państw przyjazdu ujawnionych w trakcie badania w 2018-2020 – struktura procentowa – w zaokrągleniu do 0,000%

Kraj przyjazdu	2018 R	2019 R	Sortowanie 2020 R	% Σ18-20	N Σ18-20
Niemcy	13,510%	13,749%	17,901%	14,056%	463
Wielka Brytania	16,798%	18,651%	16,358%	17,638%	581
Francja	7,720%	7,447%	9,568%	7,772%	256
Włochy	8,578%	8,020%	8,333%	8,288%	273
Austria	0,643%	1,464%	6,481%	1,609%	53
Słowacja	1,644%	4,328%	6,481%	3,400%	112
Hiszpania	6,362%	7,257%	5,556%	6,709%	221
Stany Zjednoczone Ameryki	5,790%	4,456%	4,630%	5,039%	166
Holandia	3,645%	2,546%	4,321%	3,188%	105
Belgia	1,573%	3,565%	2,469%	2,611%	86
Republika Czeska	3,074%	2,673%	2,160%	2,793%	92
Ukraina	7,434%	5,665%	1,543%	6,011%	198
Szwecja	2,073%	1,655%	1,543%	1,821%	60
Węgry	1,001%	2,673%	1,235%	1,821%	60
Indie	0,000%	0,127%	1,235%	0,182%	6
Malta	0,643%	0,127%	1,235%	0,455%	15
Litwa	0,214%	0,127%	1,235%	0,273%	9
Portugalia	0,429%	0,891%	0,617%	0,668%	22
Zjednoczone Emiraty Arabskie	0,000%	0,064%	0,617%	0,091%	3
Kanada	1,144%	0,891%	0,617%	0,971%	32
Australia	1,358%	0,700%	0,617%	0,971%	32
Norwegia	1,858%	0,573%	0,617%	1,123%	37
Irlandia	3,503%	2,355%	0,617%	2,672%	88
Szwajcaria	1,001%	1,400%	0,617%	1,154%	38
Japonia	0,429%	0,255%	0,617%	0,364%	12
Kolumbia	0,143%	0,191%	0,617%	0,213%	7
Chile	0,143%	0,000%	0,309%	0,091%	3
Chorwacja	0,572%	0,191%	0,309%	0,364%	12
Jordania	0,000%	0,000%	0,309%	0,030%	1
Uzbekistan	0,000%	0,000%	0,309%	0,030%	1
Filipiny	0,000%	0,000%	0,309%	0,030%	1
Rosja	1,716%	1,528%	0,309%	1,488%	49
Dania	0,500%	0,891%	0,309%	0,668%	22
Bułgaria	0,143%	0,191%	0,000%	0,152%	5
Indonezja	0,000%	0,064%	0,000%	0,030%	1
Turcja	0,429%	0,255%	0,000%	0,304%	10
Estonia	0,143%	0,255%	0,000%	0,182%	6
Republika Korei	0,000%	0,064%	0,000%	0,030%	1
Grecja	0,858%	0,000%	0,000%	0,364%	12
Fidżi Republika	0,143%	0,000%	0,000%	0,061%	2
Kazachstan	0,143%	0,000%	0,000%	0,061%	2
Wenezuela	0,000%	0,064%	0,000%	0,030%	1

Kenia	0,143%	0,000%	0,000%	0,061%	2
Republika Środkowoafrykańska	0,000%	0,127%	0,000%	0,061%	2
Argentyna	0,000%	0,191%	0,000%	0,091%	3
Rumunia	0,000%	0,127%	0,000%	0,061%	2
Koreańska Republika Ludowo-Demokratyczna	0,000%	0,127%	0,000%	0,061%	2
Iran	0,000%	0,127%	0,000%	0,061%	2
Liechtenstein	0,143%	0,000%	0,000%	0,061%	2
Tajlandia	0,143%	0,000%	0,000%	0,061%	2
Albania	0,143%	0,000%	0,000%	0,061%	2
Islandia	0,000%	0,064%	0,000%	0,030%	1
Łotwa	0,143%	0,000%	0,000%	0,061%	2
Ekwador	0,143%	0,064%	0,000%	0,091%	3
Malezja	0,143%	0,000%	0,000%	0,061%	2
Republika Południowej Afryki	0,071%	0,000%	0,000%	0,030%	1
Białoruś	0,286%	0,509%	0,000%	0,364%	12
Brazylia	0,286%	0,255%	0,000%	0,243%	8
Maroko	0,000%	0,064%	0,000%	0,030%	1
Irak	0,143%	0,000%	0,000%	0,061%	2
Meksyk	0,286%	0,382%	0,000%	0,304%	10
Serbia	0,286%	0,000%	0,000%	0,121%	4
Czarnogóra	0,071%	0,000%	0,000%	0,030%	1
St.Lucia	0,000%	0,064%	0,000%	0,030%	1
Azerbejdżan	0,000%	0,064%	0,000%	0,030%	1
Syria	0,000%	0,064%	0,000%	0,030%	1
Luksemburg	0,286%	0,000%	0,000%	0,121%	4
Chiny	0,143%	0,509%	0,000%	0,304%	10
Armenia	0,143%	0,000%	0,000%	0,061%	2
Tunezja	0,000%	0,127%	0,000%	0,061%	2
Nowa Zelandia	0,000%	0,191%	0,000%	0,091%	3
Uganda	0,286%	0,000%	0,000%	0,121%	4
Pakistan	0,000%	0,064%	0,000%	0,030%	1
Izrael	0,357%	0,255%	0,000%	0,273%	9
Peru	0,000%	0,127%	0,000%	0,061%	2
Cypr	0,143%	0,000%	0,000%	0,061%	2
Pitcairn	0,000%	0,064%	0,000%	0,030%	1
Polinezja Francuska	0,000%	0,191%	0,000%	0,091%	3
Mołdawia	0,000%	0,064%	0,000%	0,030%	1
Finlandia	0,572%	0,764%	0,000%	0,607%	20
Mongolia	0,143%	0,000%	0,000%	0,061%	2
Dżibuti	0,000%	0,064%	0,000%	0,030%	1
Bośnia i Hercegowina	0,143%	0,000%	0,000%	0,061%	2
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	3294

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Tabela 3.5.2. *Odwiedzający zagraniczni w Małopolsce – podział według deklarowanych państw przyjazdu ujawnionych w trakcie badania w 2018-2019 – struktura procentowa – w zaokrągleniu do 0,0%**

Kraj przyjazdu	2018 R	2019 R	Sortowanie 2020 R 	% Σ18-20	N Σ18-20
Niemcy	13,5%	13,7%	17,9%	14,1%	463
Wielka Brytania	16,8%	18,7%	16,4%	17,6%	581
Francja	7,7%	7,4%	9,6%	7,8%	256
Włochy	8,6%	8,0%	8,3%	8,3%	273
1-Σ Pośrednia	46,60%	47,80%	52,20%	47,80%	1573
Austria	0,6%	1,5%	6,5%	1,6%	53
Słowacja	1,6%	4,3%	6,5%	3,4%	112
Hiszpania	6,4%	7,3%	5,6%	6,7%	221
Stany Zjednoczone Ameryki	5,8%	4,5%	4,6%	5,0%	166
Holandia	3,6%	2,5%	4,3%	3,2%	105
Belgia	1,6%	3,6%	2,5%	2,6%	86
Republika Czeska	3,1%	2,7%	2,2%	2,8%	92
2-Σ Pośrednia	69,30%	74,20%	84,40%	73,10%	2408
Ukraina	7,4%	5,7%	1,5%	6,0%	198
Szwecja	2,1%	1,7%	1,5%	1,8%	60
Węgry	1,0%	2,7%	1,2%	1,8%	60
Indie	0,0%	0,1%	1,2%	0,2%	6
Malta	0,6%	0,1%	1,2%	0,5%	15
Litwa	0,2%	0,1%	1,2%	0,3%	9
Portugalia	0,4%	0,9%	0,6%	0,7%	22
Zjednoczone Emiraty Arabskie	0,0%	0,1%	0,6%	0,1%	3
Kanada	1,1%	0,9%	0,6%	1,0%	32
Australia	1,4%	0,7%	0,6%	1,0%	32
Norwegia	1,9%	0,6%	0,6%	1,1%	37
Irlandia	3,5%	2,4%	0,6%	2,7%	88
Szwajcaria	1,0%	1,4%	0,6%	1,2%	38
Japonia	0,4%	0,3%	0,6%	0,4%	12
Kolumbia	0,1%	0,2%	0,6%	0,2%	7
Chile	0,1%	0,0%	0,3%	0,1%	3
Chorwacja	0,6%	0,2%	0,3%	0,4%	12
Jordania	0,0%	0,0%	0,3%	0,0%	1
Uzbekistan	0,0%	0,0%	0,3%	0,0%	1
Filipiny	0,0%	0,0%	0,3%	0,0%	1
Rosja	1,7%	1,5%	0,3%	1,5%	49
Dania	0,5%	0,9%	0,3%	0,7%	22
Bułgaria	0,1%	0,2%	0,0%	0,2%	5
Indonezja	0,0%	0,1%	0,0%	0,0%	1
Turcja	0,4%	0,3%	0,0%	0,3%	10
Estonia	0,1%	0,3%	0,0%	0,2%	6
Republika Korei	0,0%	0,1%	0,0%	0,0%	1
Grecja	0,9%	0,0%	0,0%	0,4%	12
Fidzi Republika	0,1%	0,0%	0,0%	0,1%	2
Kazachstan	0,1%	0,0%	0,0%	0,1%	2
Wenezuela	0,0%	0,1%	0,0%	0,0%	1

Kenia	0,1%	0,0%	0,0%	0,1%	2
Republika Środkowoafrykańska	0,0%	0,1%	0,0%	0,1%	2
Argentyna	0,0%	0,2%	0,0%	0,1%	3
Rumunia	0,0%	0,1%	0,0%	0,1%	2
Koreańska Republika Ludowo-Demokratyczna	0,0%	0,1%	0,0%	0,1%	2
Iran	0,0%	0,1%	0,0%	0,1%	2
Liechtenstein	0,1%	0,0%	0,0%	0,1%	2
Tajlandia	0,1%	0,0%	0,0%	0,1%	2
Albania	0,1%	0,0%	0,0%	0,1%	2
Islandia	0,0%	0,1%	0,0%	0,0%	1
Łotwa	0,1%	0,0%	0,0%	0,1%	2
Ekwador	0,1%	0,1%	0,0%	0,1%	3
Malezja	0,1%	0,0%	0,0%	0,1%	2
Republika Południowej Afryki	0,1%	0,0%	0,0%	0,0%	1
Białoruś	0,3%	0,5%	0,0%	0,4%	12
Brazylia	0,3%	0,3%	0,0%	0,2%	8
Maroko	0,0%	0,1%	0,0%	0,0%	1
Irak	0,1%	0,0%	0,0%	0,1%	2
Meksyk	0,3%	0,4%	0,0%	0,3%	10
Serbia	0,3%	0,0%	0,0%	0,1%	4
Czarnogóra	0,1%	0,0%	0,0%	0,0%	1
St.Lucia	0,0%	0,1%	0,0%	0,0%	1
Azerbejdżan	0,0%	0,1%	0,0%	0,0%	1
Syria	0,0%	0,1%	0,0%	0,0%	1
Luksemburg	0,3%	0,0%	0,0%	0,1%	4
Chiny	0,1%	0,5%	0,0%	0,3%	10
Armenia	0,1%	0,0%	0,0%	0,1%	2
Tunezja	0,0%	0,1%	0,0%	0,1%	2
Nowa Zelandia	0,0%	0,2%	0,0%	0,1%	3
Uganda	0,3%	0,0%	0,0%	0,1%	4
Pakistan	0,0%	0,1%	0,0%	0,0%	1
Izrael	0,4%	0,3%	0,0%	0,3%	9
Peru	0,0%	0,1%	0,0%	0,1%	2
Cypr	0,1%	0,0%	0,0%	0,1%	2
Pitcairn	0,0%	0,1%	0,0%	0,0%	1
Polinezja Francuska	0,0%	0,2%	0,0%	0,1%	3
Mołdawia	0,0%	0,1%	0,0%	0,0%	1
Finlandia	0,6%	0,8%	0,0%	0,6%	20
Mongolia	0,1%	0,0%	0,0%	0,1%	2
Dżibuti	0,0%	0,1%	0,0%	0,0%	1
Bośnia i Hercegowina	0,1%	0,0%	0,0%	0,1%	2
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	3294

* z uwagi na zaokrąglenie wynik nie sumuje się do 100%

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Analizując zagraniczne rynki turystyki przyjazdowej do Małopolski w latach 2018-2020 można wykazać, że podstawową listę krajów rozpoczynają dwa równorzędne rynki emisyjne to znaczy Wielka Brytania i Niemcy. W 2020 roku wyraźną przewagę uzyskali turyści z Niemiec, którzy do Małopolski docierać mogli również innym niż samolot środkiem transportu. Charakterystyki turystów

z obu krajów są inne, ale te segmenty stanowią sumę sumaryczną za analizowane trzy lata ponad 30% udziału w strumieniu przyjazdowego ruchu turystycznego z zagranicy. Na trzecim miejscu niezmienne plasują się *ex aequo* turyści z Francji i Włoch z wynikiem średnim za trzy lata $\approx 8\%$ udziału w strumieniu zagranicznej turystyki przyjazdowej do Małopolski. Mimo sytuacji pandemicznej w roku 2020 struktura % strumienia ruchu turystycznego dla pierwszej czwórki krajów okazała się stabilna pozostając na podobnym, co w latach poprzednich poziomie konsumując w roku 2020 [patrz tabela 3.5.2.] ponad połowę udziałów.

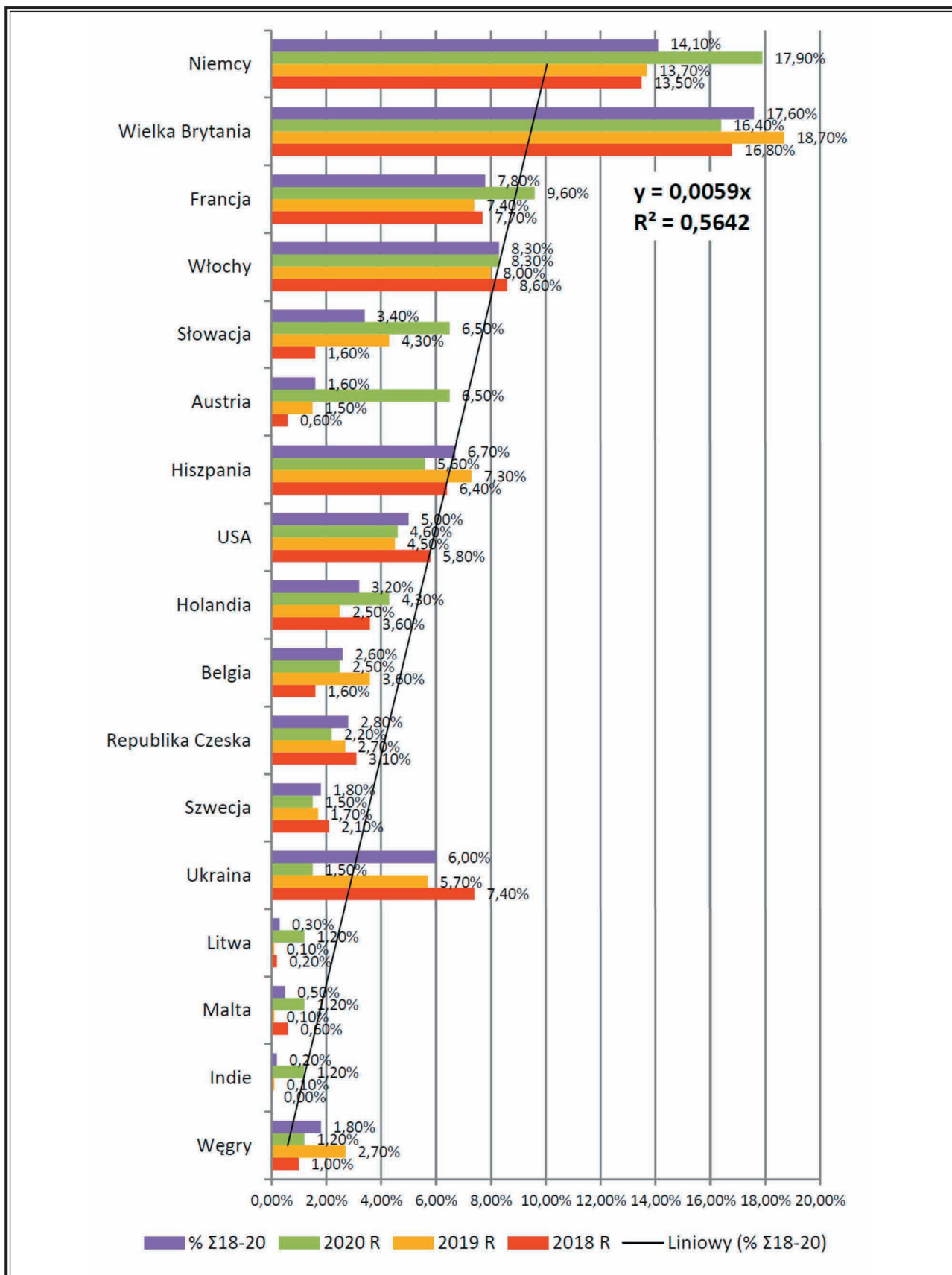
Patrz tabela 3.5.2.	2018 R	2019 R	2020 R	% Σ 18-20	N Σ 18-20
I- Σ Pośrednia	46,60%	47,80%	52,20%	47,80%	1573

Na czwartym miejscu plasują się *ex aequo* turyści z Hiszpanii i Stanów Zjednoczonych Ameryki z wynikiem za 2020 rok odpowiednio [5,6%, 4,6%] i średnio za trzy lata [6,7%, 5,0%].

W okresie pandemicznym wyraźnie wzrósł ruch turystyczny z krajów strefy BENELUX-u w szczególności z Holandii [4,3%] uzyskując w 2020 roku łącznie 6,8%. Jak również z kierunku południowego ze Słowacji 6,5% i Austrii 6,5%.

Kraje, które w roku 2020 uzyskały wynik powyżej 2% udziału w strumieniu przyjazdowego ruchu turystycznego z zagranicy (11 rynków emisyjnych) skumulowały łącznie w roku 2020 $\approx 85\%$ strumienia a średnio za trzy lata 2018-2020 ponad 73% całości zagranicznej turystyki przyjazdowej do Małopolski.

Krajem, z którego zauważono spektakularny spadek turystów w 2020 roku jest Ukraina. Gdyż wynik dla tego kraju jest niski [1,5%], jednak wpływ na to miało/mogło mieć zamknięcie granicy zewnętrznej Unii Europejskiej, obustronna kwarantanna, zamknięcie nauczania w szkolnictwie wyższym w „realu” i przejście na naukę wirtualną co pozwoliło tym wszystkim, którzy w Małopolsce stracili pracę będąc zatrudnionymi najczęściej w branży usługowej w tym w gastronomii, hotelarstwie czy handlu, na kontynuację studiów pozostając w domu. Osoby z Ukrainy, które pozostały po stronie polskiej w 2020 roku automatycznie przeszły do grupy „rezydentów” zwiększając wskaźnik udziałów strumienia turystyki krajowej. Dodatkowo ostrożność w udzielaniu informacji o sobie osób wychowanych w systemach totalitarnych lub mających wiedzę poprzedniego pokolenia od swoich rodziców i dziadków, a do takich obszarów „ściany wschodniej” należy w dalszym ciągu Ukraina, mogła spowodować, że respondenci pozostawiali pytanie o państwowość bez odpowiedzi.

Rysunek 3.5.3. Odwiedzający zagraniczni w Małopolsce – podział według deklarowanych państw przyjazdu ujawnionych w trakcie badania w 2018-2020 – struktura procentowa

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

3.6. Odwiedzający krajowi w Małopolsce

Specyficzna sytuacja, która zaistniała w 2020 roku, zderzająca „normalny” pierwszy kwartał roku kalendarzowego, (który okazał się być rewelacyjnie lepszy od pierwszego kwartału roku 2019 i prognozując, że cały rok 2020 będzie dla turystycznej branży Małopolski kolejnym rekordowym i przyniesie tak zatrudnionym w obsłudze turystów jak i przedsiębiorcom turystycznym bardzo duże zyski finansowe) z trzema kolejnymi „covidowymi” kwartałami 2020 roku wykazała niezbicie, że po zablokowaniu granic państwa i przestrzeni powietrznej kraju dla lotów pasażerskich, branża turystyczna Małopolski przeżyć mogła (korzystając z tarcz osłonowych) na poziomie „wegetacyjnym” tylko dzięki turystyce wewnątrz krajowej. Małopolscy przedsiębiorcy turystyczni przetrwali wiosnę i jesień w nadziei, że czwarty kwartał zimy zrekompensuje dotychczasowe straty i z tą myślą chronili swoich pracowników i przygotowywali się do sezonu zimowego. Rzeczywistość jednak okazała się inna. Dlatego też o „Roku Covidowym” i jego 12-miesięcznym wpływie na funkcje turystyczne Małopolski i efekcie tak ekonomicznym jak i społecznym w branży turystycznej będzie można mówić nie wcześniej niż w pierwszym tygodniu kwietnia 2021 roku.

Tabela 3.6.1. Odwiedzający krajowi w Małopolsce w 2018 – 2020 roku – struktura procentowa według województw przed zaokrągleniem

Województwa	2018 R	2019 R	Sortowanie 2020 R	% Σ18-20	N Σ18-20
Małopolskie	33,404%	40,624%	47,345%	40,210%	6456
Śląskie	14,319%	12,662%	17,888%	14,885%	2390
Mazowieckie	11,580%	10,657%	7,409%	9,959%	1599
Podkarpackie	10,139%	10,732%	5,012%	8,726%	1401
Świętokrzyskie	3,878%	3,175%	3,308%	3,463%	556
Dolnośląskie	4,251%	3,082%	3,130%	3,506%	563
Wielkopolskie	4,642%	4,177%	2,892%	3,936%	632
Łódzkie	4,305%	3,305%	2,555%	3,419%	549
Pomorskie	4,322%	3,156%	2,298%	3,295%	529
Lubelskie	1,227%	1,857%	2,080%	1,707%	274
Opolskie	1,049%	1,021%	1,585%	1,208%	194
Zachodniopomorskie	2,099%	1,225%	1,149%	1,507%	242
Kujawsko-pomorskie	2,277%	1,690%	1,030%	1,688%	271
Warmińsko-mazurskie	1,067%	1,374%	0,832%	1,096%	176
Lubuskie	0,569%	0,538%	0,773%	0,623%	100
Podlaskie	0,872%	0,724%	0,713%	0,772%	124
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	16056

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Tabela 3.6.2. Odwiedzający krajowi w Małopolsce w 2018 – 2020 roku – struktura procentowa według województw po zaokrągleniu

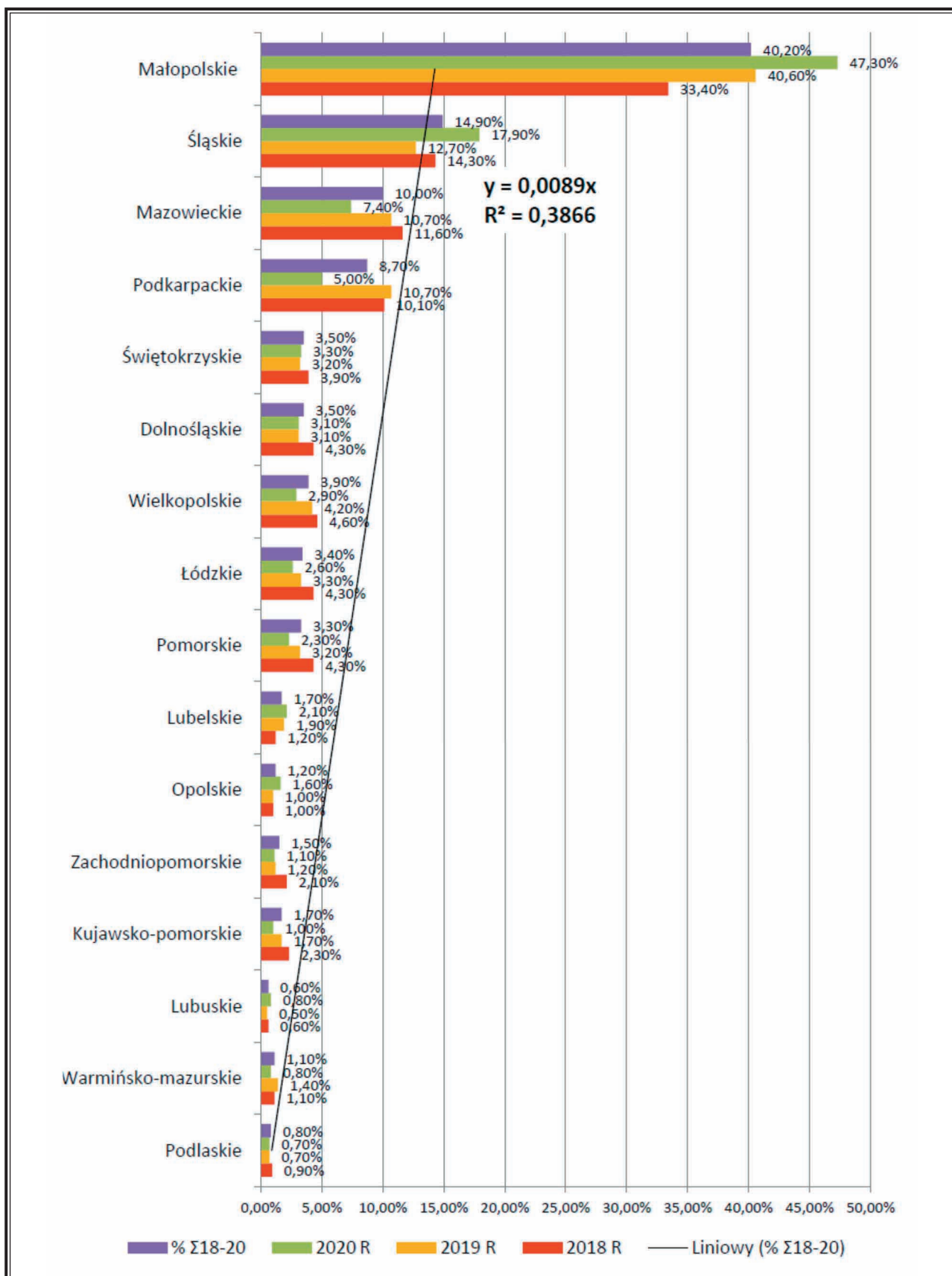
Województwa	2018 R	2019 R	Sortowanie 2020 R	% Σ18-20	N Σ18-20
Małopolskie	33,4%	40,6%	47,3%	40,2%	6456
Śląskie	14,3%	12,7%	17,9%	14,9%	2390
Mazowieckie	11,6%	10,7%	7,4%	10,0%	1599
Podkarpackie	10,1%	10,7%	5,0%	8,7%	1401
Świętokrzyskie	3,9%	3,2%	3,3%	3,5%	556

Dolnośląskie	4,3%	3,1%	3,1%	3,5%	563
Wielkopolskie	4,6%	4,2%	2,9%	3,9%	632
Łódzkie	4,3%	3,3%	2,6%	3,4%	549
Pomorskie	4,3%	3,2%	2,3%	3,3%	529
Lubelskie	1,2%	1,9%	2,1%	1,7%	274
Opolskie	1,0%	1,0%	1,6%	1,2%	194
Zachodniopomorskie	2,1%	1,2%	1,1%	1,5%	242
Kujawsko-pomorskie	2,3%	1,7%	1,0%	1,7%	271
Warmińsko-mazurskie	1,1%	1,4%	0,8%	1,1%	176
Lubuskie	0,6%	0,5%	0,8%	0,6%	100
Podlaskie	0,9%	0,7%	0,7%	0,8%	124
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	16056

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Prawie połowę (47,4%) turystów krajowych, którzy frekwentowali atrakcje turystyczne Małopolski stanowili Małopolanie decydujący się „Być turystą u siebie – w swoim województwie”. Związane jest to między innymi z podróżami jednodniowymi bez noclegu, który z wiadomych powodów był utrudniony, ryzykowny lub wręcz niemożliwy. Przykładem tego może być odnotowana w sezonie zimowym wysoka frekwencja całodzienna na małopolskich stokach narciarskich. Osoby, które przyjechały późno miały poważny problem z zaparkowaniem samochodu, który w zaistniałych warunkach zagrożenia pandemicznego okazał się być doskonałym środkiem bezpiecznego transportu, miejscem konsumpcyjnym wiktuałów z własnego koszyka piknikowego lub zakupionych w okienkach systemu „Drive-through” (amerykański ang. także drive-thru)². Zauważono w 2020 roku bardzo duży wzrost przyjazdów do Małopolski turystów z województwa śląskiego do poziomu prawie 18% udziałów. Ślązacy stanowią bardzo mocny segment strumienia ruchu turystycznego do naszego województwa, który przez kolejne trzy lata obserwacji osiągnął poziom $\approx 15\%$. Na trzecim miejscu ex aequo znaleźli się turyści z Mazowsza i Podkarpacia uzyskując średnią za trzy analizowane lata odpowiednio $\approx 10\%$, $\approx 9\%$ udziałów. Jednak w 2020 roku turyści z Mazowsza (7,4%) o prawie 2,5% wyprzedzili turystów z sąsiadującego z Małopolską województwa podkarpackiego. Wyjaśnić to można podobnie jak aktywnością Małopolan w swoim atrakcyjnym turystycznie regionie wzmożonymi podróżami turystycznymi mieszkańców Podkarpacia wewnątrz własnego województwa ze szczególnym uwzględnieniem obszaru Bieszczadzkiego Parku Narodowego. Warto zauważyć, że z północy naszego kraju jedynie turyści z województwa pomorskiego uzyskali wynik powyżej 2% udziału w strumieniu krajowego ruchu turystycznego docierającego do Małopolski. Z analizy lat 2018 i 2019 wynika, że mieszkańcy województwa pomorskiego stanowią mocny ponad 3% fragment strumienia ruchu turystycznego charakteryzujący się między innymi długim okresem pobytu a co za tym idzie również wyższymi wydatkami w odwiedzanej destynacji.

² *Drive-through (w amer. ang. także drive-thru) – określenie obiektu usługowego, w którym klient ma możliwość nabycia towaru lub usługi bez konieczności opuszczania samochodu Źródło: drive-through (ang.). Oxford Dictionaries.dostęp: 2021-01-14 <https://www.lexico.com/definition/drive-through> Obsługa klienta w obiektach tego typu odbywa się zwykle za pośrednictwem okienka lub okienek, przy których zatrzymuje się zmotoryzowany klient. Konsumpcja nabytego dobra następuje najczęściej poza samym obiektem. Dallas Zoning Districts – Restaurant With Drive-in or Drive-through Service (ang.). City of Dallas.*

Rysunek 3.6.4. Odwiedzający krajowi w Małopolsce w 2018 – 2019 roku – struktura procentowa według województw (krajowa turystyka przyjazdowa do Małopolski)

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Rozdział 4. Profile społeczno-demograficzne odwiedzających Małopolskę

4.1. Wprowadzenie

Profile społeczno-demograficzne odwiedzających Małopolskę zobrazowano z uwzględnieniem wieku (w zalecanych przez UNWTO pięciu grupach wiekowych), płci, wykształcenia, statusu zawodowego, statusu materialnego, charakteru podróży (z uwzględnieniem podróży odbywanej z rodziną, rodziną i przyjaciółmi, z przyjaciółmi, samotnie oraz liczbą dzieci uczestniczących w podróży). Wyniki badań z 2020 roku zobrazowano w zestawieniu z wynikami uzyskanymi w 2018 i 2019 roku. Cechy te zostały wykorzystane do wykazania powiązań i zależności w opracowaniu następnych celów badawczych.

4.2. Wiek

Tabela 4.2.1. Wiek – struktura procentowa

Wiek	Ogółem	2018 R	2019 R	2020 R	śr. 18-20	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
(1) do 19		6,623%	4,198%	4,586%	5,154%	5,411%	-0,824 p.p.
(2) 20-29		29,479%	25,050%	31,779%	28,544%	27,264%	4,515 p.p.
(3) 30-44		32,020%	37,872%	39,448%	36,294%	34,946%	4,502 p.p.
(4) 45-60		21,712%	23,004%	17,716%	21,020%	22,358%	-4,642 p.p.
(5) pow.60		10,165%	9,876%	6,470%	8,988%	10,021%	-3,551 p.p.
Suma końcowa		100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Najliczniej reprezentowaną grupą wiekową w okresie badawczym 2018-2020 okazała się grupa osób w wieku 30-44 lat, która nawet w roku „covidowym_2020” okazała się bardziej mobilna (mniej lękliwa) od pozostałych grup wiekowych. Należy uważnie obserwować właśnie tę grupę turystów jako naturalnych promotorów turystyki post-covidowej.

4.3. Płeć

Tabela 4.3.1. Płeć – struktura procentowa

Płeć	Ogółem	2018 R	2019 R	2020 R	śr. 18-20	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
kobieta		60,407%	53,468%	43,921%	53,177%	56,937%	-13,016 p.p.
mężczyzna		39,593%	46,532%	56,079%	46,823%	43,063%	13,016 p.p.
Suma końcowa		100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	0,00 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

W analizowanym okresie 2018-2020 zauważono zwiększającą się aktywność turystyczną mężczyzn, która wyraźnie zarysowała się w warunkach zagrożenia epidemiologicznego w 2020 roku osiągając wskaźnik 13% przewagi turystów płci męskiej. Można zakładać, że u mężczyzn ujawniła się wyraźnie w 2020 roku, skłonność do częstszego podejmowania działań ryzykownych w tym podróży turystycznych o podwyższonym poziomie ryzyka.

4.4. Wykształcenie

Tabela 4.4.1. Wykształcenie – struktura procentowa

Wykształcenie Ogółem	2018 R	2019 R	2020 R	śr. 18-20	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
1 wyższe	58,014%	53,103%	51,626%	54,431%	55,559%	-3,932 p.p.
2 średnie	38,843%	42,321%	44,848%	41,800%	40,582%	4,266 p.p.
3 podstawowe	2,607%	3,177%	1,658%	2,544%	2,892%	-1,234 p.p.
4 inne	0,535%	1,399%	1,868%	1,225%	0,967%	0,901 p.p.
Suma końcowa	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	0,00 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejziak.

Ponad 50% strumienia ruchu turystycznego frekwentującego Małopolskę stanowią osoby deklarujące posiadanie wyższego wykształcenia. Jest to bardzo dobry prognostyk dla przedsiębiorców turystycznych jak również i gospodarzy destynacji (samorządowców), którzy przygotowują turystyczną ofertę destynacji. Pozwala to z pewną ostrożnością wnioskować, że produkty turystyczne powyżej najniższego wspólnego mianownika oferty kulturalnej powinny zyskać uznanie istotnej części turystów podróżujących po Małopolsce.

4.5. Status materialny odwiedzających

Tabela 4.5.1. Status materialny odwiedzających – struktura procentowa

Sytuacja finansowa turystów Ogółem	2018 R	2019 R	2020 R	śr. 18-20	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
1 b.dobry	15,640%	18,398%	11,241%	15,348%	17,019%	-5,778 p.p.
2 dobry	55,751%	61,113%	72,868%	62,634%	58,432%	14,436 p.p.
3 średni	27,126%	19,283%	15,199%	20,863%	23,204%	-8,006 p.p.
4 zły	1,010%	1,094%	0,613%	0,925%	1,052%	-0,438 p.p.
5 b.zły	0,472%	0,113%	0,079%	0,230%	0,293%	-0,213 p.p.
Suma końcowa	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	0,00 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejziak.

Status materialny turystów odwiedzających Małopolskę przez respondentów jest oceniany subiektywnie jako dobry. Zatrzymanie mieszkańców Polski w kraju z powodu zamknięcia granic w związku z ograniczeniami sanitarnymi prawdopodobnie spowodowało wzrost odsetka osób o dobrym statusie finansowym, które odwiedziły Małopolskę w roku 2020 o ponad 14% w stosunku do uśrednionej wartości z lat 2018-2019. Zauważalny w 2020 roku spadek ilości osób o ponad 5% w grupie o bardzo dobrym statusie majątkowym związany jest między innymi brakiem od kwietnia 2020 roku turystów zagranicznych.

4.6. Charakter podróży (z rodziną, dziećmi, znajomymi, samotnie)

Tabela 4.6.1. Charakter podróży odwiedzających (podróże z rodziną, grupowo, znajomymi, samotnie) – struktura procentowa

Charakter podróży	2018 R	2019 R	2020 R	śr. 18-20	śr.18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Ogółem						
grupa zorganizowana [2]	10,563%	9,744%	11,964%	10,658%	10,154%	1,810 p.p.
nikt (podróżując sam) [1]	21,050%	14,511%	12,217%	16,221%	17,781%	-5,563 p.p.
przyjaciele [3]	25,666%	27,128%	32,521%	28,108%	26,397%	6,125 p.p.
rodzina [4]	37,485%	42,586%	38,562%	39,630%	40,036%	-1,474 p.p.
rodzina i przyjaciele [5]	5,236%	6,030%	4,735%	5,383%	5,633%	-0,898 p.p.
Suma końcowa	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	0,00 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejziak.

Podróże rodzinne do Małopolski (spadek o ok. 1,5%) i w gronie przyjaciół (wzrost o ponad 6%) stanowią istotny odsetek strumienia ruchu turystycznego stanowiąc ponad 65% całości. Na trzecim miejscu z wynikiem w 2020 roku ponad 12% plasują się przyjazdy do województwa małopolskiego osób podróżujących indywidualnie, co oznacza spadek w tej kategorii podróżnych o ponad 5,5% w stosunku do średniej z lat 2018-2019.

Tabela 4.6.2. Ilość dzieci podróżujących z rodziną – struktura procentowa

Ilość dzieci z rodziną w podróży	2018 R	2019 R	2020 R	śr. 18-20	śr.18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Ogółem						
Bez dzieci	4,299%	0,351%	0,114%	1,569%	2,325%	-2,211 p.p.
1 – dziecko	42,682%	56,277%	47,895%	49,382%	49,480%	-1,584 p.p.
2 – dwoje dzieci	44,217%	36,611%	41,524%	40,534%	40,414%	1,110 p.p.
3 – troje dzieci	6,551%	5,004%	9,101%	6,711%	5,778%	3,324 p.p.
4 – czworo dzieci	2,047%	1,141%	1,024%	1,402%	1,594%	-0,570 p.p.
Więcej dzieci	0,205%	0,615%	0,341%	0,401%	0,410%	-0,068 p.p.
Suma końcowa	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	0,00 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejziak.

Zauważalnie wzrósł odsetek osób podróżujących rodzinie z 2-3 dziećmi (4,5%). Wiązać to należy z bonem wakacyjnym dedykowanym w 2020 roku dzieciom w dużych rodzinach.

Rozdział 5. Organizacja przyjazdu do Małopolski i pobytu w regionie

5.1. Wprowadzenie

W rozdziale tym zaprezentowano wyniki badań dotyczące organizacji przyjazdu i pobytu w Małopolsce. Decyzje o przyjeździe podejmowane są w oparciu o rozmaite źródła informacji o miejscu odwiedzanym – tak tradycyjne, jak i nowoczesne mass media oraz tzw. promocję szeptaną (opinie, polecenia innych). Rola ich wszystkich została w niniejszej części pokazana. W dalszej kolejności zilustrowano motyw wizyty w Małopolsce, w tym główny cel podróży, wskazany przez respondentów. Przedstawiono również sposób organizacji wizyty w Małopolsce z uwzględnieniem samodzielnego łączenia usług, korzystania ze świadczeń biura podróży oraz szkoły, zakładu pracy czy kościoła

(parafii). Ukazano ponadto deklarowaną długość pobytu w Małopolsce, z podziałem na odpowiedzi udzielane przez odwiedzających jednodniowych oraz turystów. Następnie wyszczególniono środki transportu wykorzystywane przez krajowych i zagranicznych odwiedzających region. Na koniec zestawiono preferowane przez turystów miejsca noclegu (w przypadku hoteli podano też ich kategorię) oraz wskazano usługi, z których goście krajowi i zagraniczni korzystali podczas wizyty w regionie – zarówno te, związane z bezpośrednią obsługą podczas pobytu, jak i świadczone przez przewodników, pilotów wycieczek i punkty informacji turystycznej.

5.2. Źródła informacji o Małopolsce wykorzystywane przez odwiedzających przed przyjazdem do destynacji

Goście odwiedzający Małopolskę w 2020 roku (analogicznie jak rok wcześniej) czerpali informacje o regionie przede wszystkim od rodziny. Na dodatek, co należy podkreślić, rola tego źródła znacznie się zwiększyła (o 21,4 p.p.) – prawie dwóch na trzech badanych je wskazywało. Niemal taką samą popularnością cieszyły się informacje pochodzące ze szkoły (prawie 62% wskazań, czyli o 27,5 p.p. więcej niż rok wcześniej). Niewiele mniejsze znaczenie miały opinie znajomych (ponad 52%, tj. o 19,4 p.p. więcej niż w roku poprzednim). Ważnymi źródłami wiedzy o Małopolsce w 2020 roku była też: prasa (ponad 26% wskazań, tj. o 16,3 p.p. więcej niż w roku ubiegłym), radio (ponad 1/4 wskazań, czyli o 15,5 p.p. więcej niż rok wcześniej), telewizja (prawie 1/4, czyli o 15,0 p.p. więcej niż w roku ubiegłym) oraz Internet (prawie co piąty ankietowany go wskazywał, aczkolwiek korzystanie z informacji w nim zamieszczonych w 2020 roku znacznie się zmniejszyło – o 9,4 p.p.). Warto jeszcze wspomnieć o folderach/ulotkach (ponad 12% wskazań, czyli o 4,0 p.p. więcej niż rok wcześniej), przewodnikach (które porównywalnie jak w roku poprzednim, wskazywał co dziesiąty respondent), mediach społecznościowych (9% wskazań, czyli o 8,5 p.p. mniej niż w roku ubiegłym) oraz katalogach biur podróży (ponad 5%, czyli o 2,0 p.p. mniej niż rok wcześniej). Zainteresowanie pozostałymi źródłami informacji w 2020 roku było niewielkie, a ich udział utrzymał się na zbliżonym poziomie, co w roku poprzednim.

Tabela 5.2.1. Wykorzystywanie źródła informacji o Małopolsce w latach 2019-2020 – udział procentowy*

Źródło informacji o Małopolsce	Polacy		Obcokrajowcy		Ogółem	
	2019	2020	2019	2020	2019	2020
Rodzina	44,3%	62,7%	30,2%	59,0%	41,1%	62,5%
Szkoła	37,8%	62,7%	23,0%	46,0%	34,2%	61,7%
Znajomi	33,7%	52,3%	29,0%	49,1%	32,7%	52,1%
Prasa	11,5%	27,9%	4,7%	1,9%	10,0%	26,3%
Radio	7,4%	27,0%	2,0%	1,2%	6,2%	25,4%
TV	10,3%	26,2%	8,7%	5,6%	9,9%	24,9%
Strony www	27,8%	19,6%	31,8%	15,4%	28,8%	19,4%
Foldery/ulotki	9,1%	12,9%	5,5%	2,5%	8,3%	12,3%
Przewodniki	11,7%	10,4%	10,9%	4,0%	11,7%	10,1%
Social Media	16,4%	8,9%	20,5%	9,6%	17,5%	9,0%
Katalogi biur podróży	6,5%	5,3%	9,0%	5,2%	7,3%	5,3%
Film	2,9%	2,4%	4,5%	2,5%	3,2%	2,4%
Targi	1,8%	1,3%	1,1%	1,5%	1,7%	1,3%
Appki	1,5%	1,1%	1,7%	1,5%	1,5%	1,1%
Uczestnicy ŚDM 2016	1,0%	0,4%	1,7%	0,3%	1,1%	0,4%
Inne źródło	4,5%	4,6%	5,3%	6,5%	4,6%	4,7%
Nic nie wiedział	0,6%	0,4%	4,3%	2,5%	1,5%	0,5%

*Z powodu wielokrotności wskazań udziały nie sumują się do 100%.

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Preferencje odnośnie do źródeł informacji o Małopolsce w 2020 roku różniły się w zależności od tego, czy odwiedzający pochodzili z Polski, czy z zagranicy, choć w obu grupach na czołowym miejscu znalazła się rodzina (odpowiednio prawie 63% wskazań, czyli o 18,4 p.p. więcej niż rok wcześniej, oraz 59%, tj. o 28,8 p.p. więcej niż w roku poprzednim). Wśród Polaków ex aequo z rodziną uplasowała się szkoła (o 24,9 p.p. więcej niż w roku ubiegłym), a na trzeciej pozycji – znajomi (ponad 52%, czyli o 18,6 p.p. więcej niż w 2019 roku). Natomiast wśród obcokrajowców drugie co do istotności w 2020 roku okazały się opinie znajomych (ponad 49% wskazań, czyli o 20,1 p.p. więcej niż rok wcześniej), a szkoła zajęła miejsce trzecie (46% wskazań, czyli o 23,0 p.p. więcej niż w roku poprzednim). Z Internetu korzystało wprawdzie więcej gości krajowych niż zagranicznych (odpowiednio prawie 20%, tj. 8,2 p.p. mniej niż w roku ubiegłym, oraz ponad 15%, czyli o 16,4 p.p. mniej), ale w tej drugiej grupie był on czwarty co do udziału, podczas gdy wśród Polaków ważniejsze znaczenie miały tradycyjne media, czyli prasa (prawie 28% wskazań, czyli o 16,4 p.p. więcej niż rok wcześniej), radio (27%, tj. o 19,6 p.p. więcej niż w roku ubiegłym) oraz telewizja (ponad 26%, czyli o 15,9 p.p. więcej niż w roku poprzednim). Mniej też odwiedzających zagranicznych niż Polaków skorzystało z folderów/ulotek (ponad 5-krotnie) oraz przewodników (odpowiednio ponad 10% vs 4%). Z kolei nieco więcej obcokrajowców niż gości z Polski przyjechało do Małopolski bez wcześniejszego przygotowania informacyjnego (odpowiednio 2,5% vs 0,4%).

5.3. Cele przyjazdów do Małopolski

Cele główne przyjazdu do Małopolski wskazywane były subiektywnie przez samych respondentów wybierających spośród celów cząstkowych jeden, który w ocenie ankietowanego turysty był jego głównym celem przyjazdu. Poniżej została przedstawiona tabelarycznie i graficznie zaglomerowana dla potrzeb opracowania analiza grupy celów głównych w korelacji z celami cząstkowymi. Działanie to uzupełniono graficznie, znacząc kolorem istotne zależności powyżej 10% żółtym i ukazując najwyższe wartości w każdej z skorelowanych grup celów.

Wypoczynek mocno skorelowany z turystyką aktywną wyraźnie zdystansował w 2020 roku zwiedzanie zabytków. Ta triada kumuluje ponad 60% strumienia turystów odwiedzających Małopolskę.

Głównymi celami podróży do Małopolski w 2020 roku (ogółem) dla największej grupy respondentów było przede wszystkim korzystanie z różnorodnych form turystyki aktywnej (kwalifikowanej) (36,819%) oraz wypoczynek (30,324%). Dla co dziesiątego respondenta było to także zwiedzanie zabytków (10,034%).

Porównując główne cele przyjazdów do Małopolski w roku 2018 oraz 2019 do roku 2020 można zauważyć, że ich struktura jest identyczna (turystyka kwalifikowana, wypoczynek, zabytki), znacznie różnią się jednak wskaźniki procentowe.

Tabela 5.3.1. Główny cel przyjazdu OGÓŁEM – struktura %

Główne cele podróży Ogółem	2018 R	2019 R	2020 R	śr. 18-20	śr.18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Wypoczynek	19,011%	26,613%	30,324%	24,759%	22,812%	7,511 p.p.
Zwiedzanie Zabytków	18,571%	18,825%	10,034%	16,418%	18,698%	-8,664 p.p.
Turystyka aktywna (kwalifikowana)	17,079%	17,796%	36,819%	22,533%	17,437%	19,382 p.p.
Σ POŚREDNIA	54,66%	63,23%	77,18%	63,71%	58,95%	18,23 p.p.
Cel zdrowotny	7,474%	5,540%	1,971%	5,321%	6,507%	-4,536 p.p.
Odwiedziny krewnych	4,945%	4,540%	4,343%	4,639%	4,742%	-0,399 p.p.
Edukacja	5,911%	2,451%	0,583%	3,248%	4,181%	-3,598 p.p.
Odwiedziny znajomych	3,922%	3,829%	3,057%	3,660%	3,875%	-0,819 p.p.
Cel religijny	3,794%	3,901%	0,724%	3,025%	3,848%	-3,124 p.p.
Odwiedziny miejsc rodzinnych	3,524%	2,045%	1,046%	2,333%	2,784%	-1,739 p.p.
Rozrywka (kluby, dyskoteki, puby)	2,273%	2,204%	3,077%	2,460%	2,239%	0,838 p.p.
Sprawy służbowe (biznes)	2,245%	1,929%	1,830%	2,021%	2,087%	-0,257 p.p.
Poznanie walorów przyrody	2,515%	0,595%	2,192%	1,730%	1,555%	0,637 p.p.
Tranzyt	1,250%	1,639%	0,905%	1,301%	1,445%	-0,540 p.p.

Zakupy	1,137%	1,595%	0,382%	1,105%	1,366%	-0,984 p.p.
Udział w szkoleniu	1,378%	0,624%	0,322%	0,825%	1,001%	-0,679 p.p.
Udział w konferencji, kongresie	1,137%	0,841%	0,141%	0,767%	0,989%	-0,848 p.p.
Udział w imprezie kulturalnej	0,512%	1,392%	0,060%	0,714%	0,952%	-0,892 p.p.
Inny cel	0,995%	0,696%	0,865%	0,852%	0,845%	0,019 p.p.
Udział w wydarzeniu	0,497%	1,001%	0,282%	0,624%	0,749%	-0,467 p.p.
Odnowa duchowa	0,824%	0,595%	0,402%	0,629%	0,709%	-0,307 p.p.
Korzystanie z usług medycznych	0,355%	0,624%	0,302%	0,439%	0,489%	-0,188 p.p.
Firmowy wyjazd integracyjny	0,426%	0,479%	0,261%	0,402%	0,452%	-0,191 p.p.
Udział w imprezie sportowej	0,227%	0,247%	0,080%	0,196%	0,237%	-0,157 p.p.
Suma końcowa	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	0,00 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

W porównaniu do lat poprzednich prawie dwukrotnie wzrosło zainteresowanie turystyką aktywną (kwalifikowaną) (2018: 17,079%; 2019: 17,796%; 2020: 36,819%), więcej osób zadeklarowało także przyjazd w celach wypoczynkowych (2018: 19,011%; 2019: 26,613%; 2020: 30,324%). Zmniejszyło się natomiast zainteresowanie zwiedzaniem zabytków (2018: 18,571%; 2019: 18,825%; 2020: 10,034%).

Inne cele przyjazdu nie miały praktycznie większego znaczenia. Bardzo niewielka grupa respondentów odwiedziła krewnych (4,343%) i znajomych (3,057%) lub korzystała z rozrywki (3,077%).

Jeszcze mniej osób zainteresowanych było przyjazdami w celach: korzystania z walorów przyrody (2,192%), dbałości o zdrowie (1,971%), biznesowych (1,830%), odwiedzenie ojcowizny (1,046%), religijnych (0,724%), odnowy duchowej (0,402%), tranzytu (0,905%), uczestniczenia w konferencji/kongresie (0,141%), szkolenia (0,322%), integracji (0,261%), uczestnictwa w imprezie kulturalnej (0,060%) lub innym wydarzeniu (0,282%), korzystania z usług medycznych (0,302%), edukacji (0,583%), zakupów (0,382%), uczestnictwa w imprezach sportowych (0,080%) lub jeszcze innych celach (0,865%).

W zdecydowanej większości kategorii widoczny jest znaczny spadek zainteresowania przyjazdami, szczególnie jednak dotyczy to celów religijnych (2018: 3,794%; 2019: 3,901%; 2020: 0,724%), zdrowotnych (2018: 7,474%; 2019: 5,540%; 2020: 1,971%) oraz edukacyjnych (2018: 5,911%; 2019: 2,451%; 2020: 0,583%).

Tylko w niewielu kategoriach widoczny jest wzrost zainteresowania w porównaniu do lat poprzednich 2018 i 2019, co szczególnie dotyczy celów rozrywkowych (2018: 2,273%; 2019: 2,204%; 2020: 3,077%) oraz korzystania z walorów przyrodniczych (2018: 2,515%; 2019: 0,595%; 2020: 2,192%).

Tabela 5.3.2. Główny cel przyjazdu KRAJ – struktura %

Główne cele podróży Kraj	2018 R	2019 R	2020 R	śr. 18-20	śr.18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Wypoczynek	19,020%	27,191%	30,824%	25,348%	23,106%	7,718 p.p.
Turystyka aktywna (kwalifikowana)	19,324%	20,064%	38,888%	25,444%	19,694%	19,194 p.p.
ZWIEDZANIE ZABYTKÓW	16,893%	14,855%	9,476%	13,973%	15,874%	-6,398 p.p.
Σ POŚREDNIA	55,24%	62,11%	79,19%	64,77%	58,67%	20,51 p.p.
Cel zdrowotny	8,205%	6,807%	2,096%	5,896%	7,506%	-5,410 p.p.
Owiedziny krewnych	4,773%	4,588%	3,807%	4,420%	4,681%	-0,873 p.p.
Cel religijny	3,736%	4,494%	0,770%	3,105%	4,115%	-3,345 p.p.
Owiedziny znajomych	3,843%	4,212%	2,995%	3,715%	4,028%	-1,033 p.p.
Edukacja	5,738%	1,974%	0,492%	2,881%	3,856%	-3,364 p.p.
Owiedziny miejsc rodzinnych	3,307%	1,880%	0,963%	2,117%	2,594%	-1,631 p.p.
Rozrywka (kluby, dyskoteki, puby)	1,984%	1,749%	2,866%	2,168%	1,867%	1,000 p.p.

Sprawy służbowe (biznes)	2,038%	1,429%	1,176%	1,572%	1,734%	-0,557 p.p.
Poznanie walorów przyrody	2,306%	0,752%	2,118%	1,719%	1,529%	0,589 p.p.
Zakupy	1,162%	1,674%	0,406%	1,110%	1,418%	-1,011 p.p.
Tranzyt	1,180%	1,448%	0,556%	1,084%	1,314%	-0,758 p.p.
Udział w szkoleniu	1,466%	0,639%	0,321%	0,840%	1,053%	-0,732 p.p.
Udział w imprezie kulturalnej	0,572%	1,486%	0,064%	0,731%	1,029%	-0,965 p.p.
Inny cel	1,037%	0,771%	0,813%	0,879%	0,904%	-0,091 p.p.
Odnowa duchowa	0,876%	0,733%	0,406%	0,686%	0,805%	-0,398 p.p.
Udział w konferencji, kongresie	1,001%	0,583%	0,107%	0,590%	0,792%	-0,685 p.p.
Udział w wydarzeniu	0,483%	1,053%	0,257%	0,609%	0,768%	-0,511 p.p.
Korzystanie z usług medycznych	0,411%	0,771%	0,321%	0,507%	0,591%	-0,270 p.p.
Firmowy wyjazd integracyjny	0,358%	0,527%	0,214%	0,372%	0,442%	-0,228 p.p.
Udział w imprezie sportowej	0,286%	0,320%	0,064%	0,231%	0,303%	-0,239 p.p.
Suma końcowa	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	0,00 p.p.

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Głównymi celami podróży do Małopolski w 2020 roku dla największej grupy turystów krajowych były: przede wszystkim korzystanie z różnorodnych form turystyki aktywnej (kwalifikowanej) (38,888%), wypoczynek (30,824%) oraz zwiedzanie zabytków (9,476%).

Porównując główne cele przyjazdów do Małopolski w roku 2018 oraz 2019 do roku 2020, można zauważyć, że ich struktura jest identyczna (turystyka kwalifikowana, wypoczynek, zabytki), znacznie różnią się jednak wskaźniki procentowe. W porównaniu do lat poprzednich prawie dwukrotnie wzrosło zainteresowanie turystyką aktywną (kwalifikowaną) (2018: 19,324%; 2019: 20,064%; 2020: 38,888%), więcej osób zadeklarowało także przyjazd w celach wypoczynkowych (2018: 19,020%; 2019: 27,191%; 2020: 30,824%). Zmniejszyło się natomiast zainteresowanie zwiedzaniem zabytków (2018: 16,893%; 2019: 14,855%; 2020: 9,476%).

Bardzo niewielka grupa turystów krajowych odwiedziła krewnych (3,807%), znajomych (2,995%), korzystała z różnorodnych form rozrywki (2,866%), poznawała walory przyrody (2,118%), przybyła do Małopolski w celu zadbania o własne zdrowie (2,096%) oraz w celach biznesowych (1,176%).

Inne cele przyjazdu dla turystów krajowych w roku 2020 nie miały praktycznie większego znaczenia. Zaliczyć do nich należy odwiedzenie ojcowizny (0,963%), religia (0,770%), tranzyt (0,556%), edukacja (0,492%), odnawa duchowa (0,406%), zakupy (0,406%), szkolenie (0,321%), usługi medyczne (0,321%), wydarzenie (0,257%), integracja (0,214%), konferencje/kongresy (0,107%), impreza kulturalna (0,064%), impreza sportowa (0,064%) oraz jeszcze inny cel (0,813%).

W zdecydowanej większości kategorii widoczny jest znaczny spadek zainteresowania przyjazdami, szczególnie jednak dotyczy to celów religijnych (2018: 3,736%; 2019: 4,494%; 2020: 0,770%), zdrowotnych (2018: 8,205%; 2019: 6,807%; 2020: 2,096%) oraz edukacyjnych (2018: 5,738%; 2019: 1,974%; 2020: 0,492%).

Tylko w niewielu kategoriach widoczny jest wzrost zainteresowania w porównaniu do lat poprzednich (2018 i 2019), co szczególnie dotyczy celów rozrywkowych (2018: 1,984%; 2019: 1,749%; 2020: 2,866%) oraz korzystania z walorów przyrodniczych (2018: 2,306%; 2019: 0,752%; 2020: 2,118%).

Tabela 5.3.3. Główny cel przyjazdu ZAGRANICA – struktura %

Główne cele podróży ZAGRANICA	2018 R	2019 R	2020 R	śr. 18-20	śr.18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Zwiedzanie zabytków	25,069%	32,213%	18,792%	27,900%	28,641%	-9,849 p.p.
Wypoczynek	18,975%	24,667%	22,483%	21,995%	21,821%	0,662 p.p.
Turystyka aktywna (kwalifikowana)	8,380%	10,146%	4,362%	8,858%	9,263%	-4,900 p.p.
Σ POŚREDNIA	52,42%	67,03%	45,64%	58,75%	59,73%	-14,09 p.p.
Edukacja	6,579%	4,058%	2,013%	4,971%	5,319%	-3,305 p.p.

Odwiedziny krewnych	5,609%	4,375%	12,752%	5,664%	4,992%	7,759 p.p.
Rozrywka (kluby, dyskoteki, puby)	3,393%	3,741%	6,376%	3,826%	3,567%	2,809 p.p.
Odwiedziny miejsc rodzinnych	4,363%	2,600%	2,349%	3,344%	3,481%	-1,132 p.p.
Odwiedziny znajomych	4,224%	2,536%	4,027%	3,405%	3,380%	0,646 p.p.
Sprawy służbowe (biznes)	3,047%	3,614%	12,081%	4,128%	3,331%	8,750 p.p.
Cel religijny	4,017%	1,902%	0,000%	2,651%	2,959%	-2,959 p.p.
Cel zdrowotny	4,640%	1,268%	0,000%	2,621%	2,954%	-2,954 p.p.
Tranzyt	1,524%	2,283%	6,376%	2,320%	1,903%	4,473 p.p.
Poznanie walorów przyrody	3,324%	0,063%	3,356%	1,778%	1,694%	1,662 p.p.
Udział w konferencji, kongresie	1,662%	1,712%	0,671%	1,597%	1,687%	-1,016 p.p.
Zakupy	1,039%	1,332%	0,000%	1,085%	1,185%	-1,185 p.p.
Udział w szkoleniu	1,039%	0,571%	0,336%	0,753%	0,805%	-0,469 p.p.
Udział w wydarzeniu	0,554%	0,824%	0,671%	0,693%	0,689%	-0,018 p.p.
Udział w imprezie kulturalnej	0,277%	1,078%	0,000%	0,633%	0,678%	-0,678 p.p.
Inny cel	0,831%	0,444%	1,678%	0,723%	0,637%	1,040 p.p.
Firmowy wyjazd integracyjny	0,693%	0,317%	1,007%	0,542%	0,505%	0,502 p.p.
Odnowa duchowa	0,623%	0,127%	0,336%	0,362%	0,375%	-0,039 p.p.
Korzystanie z usług medycznych	0,139%	0,127%	0,000%	0,121%	0,133%	-0,133 p.p.
Udział w imprezie sportowej	0,000%	0,000%	0,336%	0,030%	0,000%	0,336 p.p.
Suma końcowa	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	0,00 p.p.

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Struktura celów odwiedzających zagranicznych różni się nieco od celów odwiedzających krajowych. Głównymi celami podróży do Małopolski w 2020 roku dla największej grupy turystów zagranicznych (podobnie jak krajowych) były przede wszystkim: wypoczynek (22,483%) oraz zwiedzanie zabytków (18,792%). W odróżnieniu od turystów krajowych, więcej niż co dziesiąty odwiedzający zagraniczny przyjechał w celach biznesowych (12,081%), lub w celu odwiedzenia krewnych (12,752%), natomiast mniej niż co dziesiąty w celach korzystania z różnorodnych form rozrywki (6,376%) lub w celach tranzytowych (6,376%).

Porównując główne cele przyjazdów do Małopolski w roku 2018 oraz 2019 do roku 2020, można zauważyć, że struktura przyjazdów jest zbieżna w zakresie takich celów jak: wypoczynek (2018: 18,975%; 2019: 24,667%; 2020: 22,483%) oraz zwiedzanie zabytków (2018: 25,069%; 2019: 32,213%; 2020: 18,792%).

Inne cele przyjazdu dla odwiedzających zagranicznych nie miały praktycznie większego znaczenia. Zaliczyć do nich należy korzystanie z różnych form turystyki aktywnej (kwalifikowana) (4,362%), znajomi (4,027%), walory przyrody (3,356%), ojcowizna (2,349%), edukacja (2,013%), integracja (1,007%), konferencje/kongresy (0,671%), wydarzenie (0,671%), odnowa duchowa (0,336%), szkolenie (0,336%), impreza sportowa (0,336%), religia (0,000%), zdrowie (0,000%), impreza kulturalna (0,000%), usługi medyczne (0,000%), zakupy (0,000%), inny cel (1,678%).

W zdecydowanej większości kategorii widoczny jest znaczny spadek zainteresowania przyjazdami, szczególnie jednak dotyczy to celów związanych ze zwiedzaniem zabytków (2018: 25,069%; 2019: 32,213%; 2020: 18,792%), uprawianiem różnych form turystyki aktywnej (kwalifikowanej) (2018: 8,380%; 2019: 10,146%; 2020: 4,362%), edukacją (2018: 6,579%; 2019: 4,058%; 2020: 2,013%). W mniejszym zakresie religia, zdrowie, zakupy, ojcowizna, konferencje/kongresy, odnowa duchowa, szkolenie, impreza kulturalna, wydarzenie, usługi medyczne.

W przeciwieństwie do przyjazdów krajowych oraz ogółem w wielu kategoriach widoczny jest wzrost zainteresowania w porównaniu do lat poprzednich 2018 i 2019, co szczególnie dotyczy celów wypoczynkowych (2018: 18,975%; 2019: 24,667%; 2020: 22,483%), biznesowych (2018: 3,047%; 2019: 3,614%; 2020: 12,081%), odwiedzenia krewnych (2018: 5,609%; 2019: 4,375%; 2020: 12,752%), rozrywki (2018: 3,393%; 2019: 3,741%; 2020: 6,376%), również tranzytu (2018: 1,524%; 2019: 2,283%; 2020: 6,376%). W nieznacznym zakresie więcej turystów zadeklarowało przyjazd w celu odwiedzenia znajomych, integracji, korzystania z walorów przyrody, uczestniczenia w imprezie sportowej, innym celu.

Tabela 5.3.4. Udziały % głównych celów przyjazdu turystów do Małopolski

	PL				ZG				Ogółem
	2020 R	2019 R	2018 R	PL Suma	2020 R	2019 R	2018 R	ZG Suma	
Wypoczynek	30,8%	27,2%	19,0%	25,3%	22,5%	24,7%	19,0%	22,0%	24,8%
Turystyka aktywna (kwalifikowana)	38,9%	20,1%	19,3%	25,4%	4,4%	10,1%	8,4%	8,9%	22,5%
Zwiedzanie zabytków	9,5%	14,9%	16,9%	14,0%	18,8%	32,2%	25,1%	27,9%	16,4%
Odwiedziny znajomych	3,0%	4,2%	3,8%	3,7%	4,0%	2,5%	4,2%	3,4%	3,7%
Edukacja	0,5%	2,0%	5,7%	2,9%	2,0%	4,1%	6,6%	5,0%	3,2%
Cel religijny	0,8%	4,5%	3,7%	3,1%	0,0%	1,9%	4,0%	2,7%	3,0%
Rozrywka (kluby, dyskoteki, puby)	2,9%	1,7%	2,0%	2,2%	6,4%	3,7%	3,4%	3,8%	2,5%
Odwiedziny miejsc rodzinnych	1,0%	1,9%	3,3%	2,1%	2,3%	2,6%	4,4%	3,3%	2,3%
Sprawy służbowe (biznes)	1,2%	1,4%	2,0%	1,6%	12,1%	3,6%	3,0%	4,1%	2,0%
Poznanie walorów przyrody	2,1%	0,8%	2,3%	1,7%	3,4%	0,1%	3,3%	1,8%	1,7%
Tranzyt	0,6%	1,4%	1,2%	1,1%	6,4%	2,3%	1,5%	2,3%	1,3%
Zakupy	0,4%	1,7%	1,2%	1,1%	0,0%	1,3%	1,0%	1,1%	1,1%
Inny cel	0,8%	0,8%	1,0%	0,9%	1,7%	0,4%	0,8%	0,7%	0,9%
Udział w szkoleniu	0,3%	0,6%	1,5%	0,8%	0,3%	0,6%	1,0%	0,8%	0,8%
Udział w konferencji, kongresie	0,1%	0,6%	1,0%	0,6%	0,7%	1,7%	1,7%	1,6%	0,8%
Udział w imprezie kulturalnej	0,1%	1,5%	0,6%	0,7%	0,0%	1,1%	0,3%	0,6%	0,7%
Odnowa duchowa	0,4%	0,7%	0,9%	0,7%	0,3%	0,1%	0,6%	0,4%	0,6%
Udział w wydarzeniu	0,3%	1,1%	0,5%	0,6%	0,7%	0,8%	0,6%	0,7%	0,6%
Korzystanie z usług medycznych	0,3%	0,8%	0,4%	0,5%	0,0%	0,1%	0,1%	0,1%	0,4%
Firmowy wyjazd integracyjny	0,2%	0,5%	0,4%	0,4%	1,0%	0,3%	0,7%	0,5%	0,4%
Udział w imprezie sportowej	0,1%	0,3%	0,3%	0,2%	0,3%	0,0%	0,0%	0,0%	0,2%
Ogółem	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Tabela 5.3.5. Pozycje głównych celów przyjazdu turystów do Małopolski

	PL				ZG				Ogółem
	20R	19R	18R	PL Suma	20R	19R	18R	ZG Suma	
Wypoczynek	2	1	2	2	1	2	2	2	1
Turystyka aktywna (kwalifikowana)	1	2	1	1	7	3	3	3	2
Zwiedzanie zabytków	3	3	3	3	2	1	1	1	3
Odwiedziny znajomych	5	7	7	6	8	9	8	8	6
Edukacja	14	8	5	8	11	5	4	5	7
Cel religijny	12	6	8	7	19	11	9	10	8
Rozrywka (kluby, dyskoteki, puby)	6	10	12	9	5	6	10	7	9
Odwiedziny miejsc rodzinnych	10	9	9	10	10	8	7	9	10
Sprawy służbowe (biznes)	9	14	11	12	4	7	12	6	11
Poznanie walorów przyrody	7	18	10	11	9	22	11	13	12
Tranzyt	13	13	14	14	5	10	14	12	13
Zakupy	15	11	15	13	19	13	15	15	14
Inny cel	11	16	16	15	12	18	17	17	15
Udział w szkoleniu	17	20	13	16	16	17	15	16	16
Udział w konferencji, kongresie	21	21	17	20	14	12	13	14	17
Udział w imprezie kulturalnej	22	12	19	17	19	15	21	19	18
Odnowa duchowa	15	19	18	18	16	20	19	21	19
Udział w wydarzeniu	19	15	20	19	14	16	20	18	20
Korzystanie z usług medycznych	17	16	21	21	19	20	22	22	21
Firmowy wyjazd integracyjny	20	22	22	22	13	19	18	20	22
Udział w imprezie sportowej	22	23	23	23	16	23	23	23	23

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Tabela 5.3.6. Różnice pozycji głównych celów przyjazdu turystów do Małopolski

	PL-ZG				20R-19R	
	20R	19R	18R	Suma	PL	ZG
Wypoczynek	1	-1	0	0	1	-1
Turystyka aktywna (kwalifikowana)	-6	-1	-2	-2	-1	4
Zwiedzanie zabytków	1	2	2	2	0	1
Odwiedziny znajomych	-3	-2	-1	-2	-2	-1
Edukacja	3	3	1	3	6	6
Cel religijny	-7	-5	-1	-3	6	8
Rozrywka (kluby, dyskoteki, puby)	1	4	2	2	-4	-1
Odwiedziny miejsc rodzinnych	0	1	2	1	1	2
Sprawy służbowe (biznes)	5	7	-1	6	-5	-3
Poznanie walorów przyrody	-2	-4	-1	-2	-11	-13
Tranzyt	8	3	0	2	0	-5
Zakupy	-4	-2	0	-2	4	6
Inny cel	-1	-2	-1	-2	-5	-6
Udział w szkoleniu	1	3	-2	0	-3	-1
Udział w konferencji, kongresie	7	9	4	6	0	2
Udział w imprezie kulturalnej	3	-3	-2	-2	10	4
Odnowa duchowa	-1	-1	-1	-3	-4	-4
Udział w wydarzeniu	5	-1	0	1	4	-2
Korzystanie z usług medycznych	-2	-4	-1	-1	1	-1
Firmowy wyjazd integracyjny	7	3	4	2	-2	-6
Udział w imprezie sportowej	6	0	0	0	-1	-7

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Tabela 5.3.7. Cele szczegółowe przyjazdów turystów do Małopolski

	PL	2018 R	2019 R	2020 R	Zagr	2018 R	2019 R	2020 R	Suma
Wypoczynek	9537	3393	3293	2851	2064	843	1014	207	11601
Zwiedzanie zabytków	6753	2856	2113	1784	2097	848	1065	184	8850
Turystyka aktywna (kwalifikowana)	5664	1628	1458	2578	427	171	227	29	6091
Poznanie walorów przyrody	2334	806	448	1080	356	162	153	41	2690
Odwiedziny znajomych	1555	718	473	364	341	163	130	48	1896
Odwiedziny krewnych	1310	580	421	309	335	161	118	56	1645
Rozrywka (kluby, dyskoteki, puby)	1201	544	325	332	403	167	184	52	1604
Korzystanie z usług medycznych	1257	552	507	198	157	104	46	7	1414
Edukacja	906	576	245	85	354	186	144	24	1260
Odwiedziny miejsc rodzinnych	933	451	285	197	300	130	131	39	1233
Zakupy	831	405	317	109	344	165	159	20	1175
Cel religijny	903	413	385	105	222	122	89	11	1125
Odnowa duchowa	510	258	144	108	108	52	48	8	618
Sprawy służbowe (biznes)	350	162	115	73	181	69	73	39	531
Udział w imprezie kulturalnej	397	204	172	21	101	46	52	3	498
Udział w szkoleniu	243	158	65	20	66	39	24	3	309
Tranzyt	166	53	80	33	138	44	67	27	304
Udział w wydarzeniu	187	69	95	23	33	12	19	2	220
Udział w konferencji, kongresie	130	80	41	9	79	40	34	5	209

Udział w imprezie sportowej	157	96	42	19	42	30	10	2	199
Inny cel	151	58	43	50	35	12	17	6	186
Firmowy wyjazd integracyjny	111	34	51	26	47	19	16	12	158
Korzystanie z usług medycznych	149	65	61	23	7	2	3	2	156
N	16152	5665	5412	5075	3397	1467	1606	324	19549
NC liczba celów	35735	14159	11179	10397	8237	3587	3823	827	43972
NC / N	2,2	2,5	2,1	2,0	2,4	2,4	2,4	2,6	2,2

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejziak.

Tabela 5.3.8. Cele szczegółowe przyjazdów turystów do Małopolski – udziały %

	PL	2018 R	2019 R	2020 R	Zagr	2018 R	2019 R	2020 R	Suma
Wypoczynek	26,7%	24,0%	29,5%	27,4%	25,1%	23,5%	26,5%	25,0%	26,4%
Zwiedzanie zabytków	18,9%	20,2%	18,9%	17,2%	25,5%	23,6%	27,9%	22,2%	20,1%
Turystyka aktywna (kwalifikowana)	15,9%	11,5%	13,0%	24,8%	5,2%	4,8%	5,9%	3,5%	13,9%
Poznanie walorów przyrody	6,5%	5,7%	4,0%	10,4%	4,3%	4,5%	4,0%	5,0%	6,1%
Odwiedziny znajomych	4,4%	5,1%	4,2%	3,5%	4,1%	4,5%	3,4%	5,8%	4,3%
Odwiedziny krewnych	3,7%	4,1%	3,8%	3,0%	4,1%	4,5%	3,1%	6,8%	3,7%
Rozrywka (kluby, dyskoteki, puby)	3,4%	3,8%	2,9%	3,2%	4,9%	4,7%	4,8%	6,3%	3,6%
Korzystanie z usług medycznych	3,5%	3,9%	4,5%	1,9%	1,9%	2,9%	1,2%	0,8%	3,2%
Edukacja	2,5%	4,1%	2,2%	0,8%	4,3%	5,2%	3,8%	2,9%	2,9%
Odwiedziny miejsc rodzinnych	2,6%	3,2%	2,5%	1,9%	3,6%	3,6%	3,4%	4,7%	2,8%
Zakupy	2,3%	2,9%	2,8%	1,0%	4,2%	4,6%	4,2%	2,4%	2,7%
Cel religijny	2,5%	2,9%	3,4%	1,0%	2,7%	3,4%	2,3%	1,3%	2,6%
Odnowa duchowa	1,4%	1,8%	1,3%	1,0%	1,3%	1,4%	1,3%	1,0%	1,4%
Sprawy służbowe (biznes)	1,0%	1,1%	1,0%	0,7%	2,2%	1,9%	1,9%	4,7%	1,2%
Udział w imprezie kulturalnej	1,1%	1,4%	1,5%	0,2%	1,2%	1,3%	1,4%	0,4%	1,1%
Udział w szkoleniu	0,7%	1,1%	0,6%	0,2%	0,8%	1,1%	0,6%	0,4%	0,7%
Tranzyt	0,5%	0,4%	0,7%	0,3%	1,7%	1,2%	1,8%	3,3%	0,7%
Udział w wydarzeniu	0,5%	0,5%	0,8%	0,2%	0,4%	0,3%	0,5%	0,2%	0,5%
Udział w konferencji, kongresie	0,4%	0,6%	0,4%	0,1%	1,0%	1,1%	0,9%	0,6%	0,5%
Udział w imprezie sportowej	0,4%	0,7%	0,4%	0,2%	0,5%	0,8%	0,3%	0,2%	0,5%
Inny cel	0,4%	0,4%	0,4%	0,5%	0,4%	0,3%	0,4%	0,7%	0,4%
Firmowy wyjazd integracyjny	0,3%	0,2%	0,5%	0,3%	0,6%	0,5%	0,4%	1,5%	0,4%
Korzystanie z usług medycznych	0,4%	0,5%	0,5%	0,2%	0,1%	0,1%	0,1%	0,2%	0,4%
NC liczba celów	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejziak.

Tabela 5.3.9. Rangi celów szczegółowych przyjazdu turystów do Małopolski

	PL	2018 R	2019 R	2020 R	Zagr	2018 R	2019 R	2020 R	Suma
Wypoczynek	1	1	1	1	2	2	2	1	1
Zwiedzanie zabytków	2	2	2	3	1	1	1	2	2
Turystyka aktywna (kwalifikowana)	3	3	3	2	3	4	3	9	3
Poznanie walorów przyrody	4	4	6	4	5	8	6	6	4
Odwiedziny znajomych	5	5	5	5	8	7	9	5	5
Odwiedziny krewnych	6	6	7	7	9	9	10	3	6
Rozrywka (kluby, dyskoteki, puby)	8	9	9	6	4	5	4	4	7
Korzystanie z usług medycznych	7	8	4	8	13	12	16	16	8

Edukacja	10	7	12	13	6	3	7	11	9
Odwiedziny miejsc rodzinnych	9	10	11	9	10	10	8	7	10
Zakupy	12	12	10	10	7	6	5	12	11
Cel religijny	11	11	8	12	11	11	11	14	12
Odnowa duchowa	13	13	14	11	15	14	15	15	13
Sprawy służbowe (biznes)	15	15	15	14	12	13	12	7	14
Udział w imprezie kulturalnej	14	14	13	20	16	15	14	19	15
Udział w szkoleniu	16	16	18	21	18	18	18	19	16
Tranzyt	18	22	17	16	14	16	13	10	17
Udział w wydarzeniu	17	19	16	18	22	21	19	21	18
Udział w konferencji, kongresie	22	18	23	23	17	17	17	18	19
Udział w imprezie sportowej	19	17	22	22	20	19	22	21	20
Inny cel	20	21	21	15	21	21	20	17	21
Firmowy wyjazd integracyjny	23	23	20	17	19	20	21	13	22
Korzystanie z usług medycznych	21	20	19	18	23	23	23	21	23

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Tabela 5.3.10. Różnice rang celów szczegółowych przyjazdu turystów do Małopolski

	PL-ZG				20R-19R	
	Ogółem	2018 R	2019 R	2020 R	PL	ZG
Wypoczynek	-1	-1	-1	0	0	-1
Zwiedzanie zabytków	1	1	1	1	1	1
Turystyka aktywna (kwalifikowana)	0	-1	0	-7	-1	6
Poznanie walorów przyrody	-1	-4	0	-2	-2	0
Odwiedziny znajomych	-3	-2	-4	0	0	-4
Odwiedziny krewnych	-3	-3	-3	4	0	-7
Rozrywka (kluby, dyskoteki, puby)	4	4	5	2	-3	0
Korzystanie z usług medycznych	-6	-4	-12	-8	4	0
Edukacja	4	4	5	2	1	4
Odwiedziny miejsc rodzinnych	-1	0	3	2	-2	-1
Zakupy	5	6	5	-2	0	7
Cel religijny	0	0	-3	-2	4	3
Odnowa duchowa	-2	-1	-1	-4	-3	0
Sprawy służbowe (biznes)	3	2	3	7	-1	-5
Udział w imprezie kulturalnej	-2	-1	-1	1	7	5
Udział w szkoleniu	-2	-2	0	2	3	1
Tranzyt	4	6	4	6	-1	-3
Udział w wydarzeniu	-5	-2	-3	-3	2	2
Udział w konferencji, kongresie	5	1	6	5	0	1
Udział w imprezie sportowej	-1	-2	0	1	0	-1
Inny cel	-1	0	1	-2	-6	-3
Firmowy wyjazd integracyjny	4	3	-1	4	-3	-8
Korzystanie z usług medycznych	-2	-3	-4	-3	-1	-2

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Tabela 5.3.11. Cele szczegółowe przyjazdu turystów do Małopolski w ramach celu zdrowotnego

	PL	2018 R	2019 R	2020 R	Zagr	2018 R	2019 R	2020 R	Suma
Korzystanie z usług medycznych	1257	552	507	198	157	104	46	7	1414
Sanatorium	556	285	195	76	28	23	3	2	584
SPA & WELLNES	381	163	171	47	109	69	36	4	490
Inne usługi medyczne	244	104	113	27	16	12	4		260
Suma	1181	552	479	150	153	104	43	6	1334

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejziak.

Tabela 5.3.12. Cele szczegółowe przyjazdu turystów do Małopolski w ramach celu zdrowotnego – udziały %

	PL	2018 R	2019 R	2020 R	Zagr	2018 R	2019 R	2020 R	Suma
Korzystanie z usług medycznych	1257	552	507	198	157	104	46	7	1414
Sanatorium	47,1%	51,6%	40,7%	50,7%	18,3%	22,1%	7,0%	33,3%	43,8%
SPA & WELLNES	32,3%	29,5%	35,7%	31,3%	71,2%	66,3%	83,7%	66,7%	36,7%
Inne usługi medyczne	20,7%	18,8%	23,6%	18,0%	10,5%	11,5%	9,3%	0,0%	19,5%
Suma	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejziak.

Tabela 5.3.13. Cele szczegółowe przyjazdu turystów do Małopolski w ramach turystyki aktywnej

	PL	2018 R	2019 R	2020 R	Zagr	2018 R	2019 R	2020 R	Suma
Turystyka aktywna (kwalifikowana)	5664	1628	1458	2578	427	171	227	29	6091
Wędrówka po szlakach	3345	1256	733	1356	235	124	95	16	3580
Jazda na rowerze	2878	1551	1105	222	333	152	177	4	3211
Jazda na nartach	2586	1352	1143	91	278	130	138	10	2864
Inna aktywność	523	191	221	111	81	49	32		604
Suma	9332	4350	3202	1780	927	455	442	30	10259

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejziak.

Tabela 5.3.14. Cele szczegółowe przyjazdu turystów do Małopolski w ramach turystyki aktywnej – udziały %

	PL	2018 R	2019 R	2020 R	Zagr	2018 R	2019 R	2020 R	Suma
Turystyka aktywna (kwalifikowana)	5664	1628	1458	2578	427	171	227	29	6091
Wędrówka po szlakach	35,8%	28,9%	22,9%	76,2%	25,4%	27,3%	21,5%	53,3%	34,9%
Jazda na rowerze	30,8%	35,7%	34,5%	12,5%	35,9%	33,4%	40,0%	13,3%	31,3%
Jazda na nartach	27,7%	31,1%	35,7%	5,1%	30,0%	28,6%	31,2%	33,3%	27,9%
Inna aktywność	5,6%	4,4%	6,9%	6,2%	8,7%	10,8%	7,2%	0,0%	5,9%
Suma	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejziak.

Tabela 5.3.15. Cele szczegółowe przyjazdu turystów do Małopolski (kolumny tabeli) w powiązaniu z celami głównymi (wiersze tabeli)

	N	Wypoczynek	Zwiedzanie zabytków	Turystyka aktywna (kwalifikowana)	Poznanie walorów przyrody	Odwiedziny znajomych	Odwiedziny krewnych	Rozrywka (kluby, dyskoteki, puby)	Korzystanie z usług medycznych	Edukacja	Odwiedziny miejsc rodzinnych	Zakupy	Cel religijny	Odnowa duchowa	Sprawy służbowe (biznes)	Udział w imprezie kulturalnej	Udział w imprezie sportowej	Udział w konferencji, kongresie	Udział w wydarzeniu	Tranzyt	Inny cel	Firmowy wyjazd integracyjny	Inne usługi med.	
Wypoczynek	4681	4648	2041	1036	717	280	181	354	227	118	199	223	144	122	9	66	11	14	22	14	4	24	4	7
Turystyka aktywna (kwalifikowana)	4260	2012	1169	4245	1051	219	137	143	62	157	128	105	76	79	4	46	30	26	9	26	64	9	7	5
Zwiedzanie zabytków	3104	1637	3080	158	150	94	64	138	38	138	80	116	122	43	15	50	7	9	26	9	8	2	2	4
Zdrowie	1006	596	327	202	108	33	26	72	998	14	16	53	42	44	15	33	9	7	4	7	3	2	2	43
Krewni	877	410	241	32	41	222	868	40	5	10	149	55	32	7	4	6		3			2	1	1	
Odwiedziny znajomych	692	361	275	46	47	680	41	135	5	9	27	72	8	8	3	19		1	2	1	4	2		2
Edukacja	614	137	228	22	31	42	20	76	4	598	20	78	11	6	4	28	8	3	3	3	10	1	1	1
Cel religijny	572	201	225	12	14	28	36	23	2	14	45	24	566	112	1	14		5	6	5		1	2	
Rozrywka (kluby, dyskoteki, puby)	465	314	188	9	27	31	13	459	8	17	12	60	3	2	3	14		4	5	4	5	1	2	
Odwiedziny miejsc rodzinnych	441	243	207	19	18	80	113	35	2	9	437	39	11	6	1	7		6		6				
Sprawy służbowe (biznes)	382	48	57	8	10	8	18	7		11	11	12	3	3	373	4	27	3	2	14			34	
Poznanie walorów przyrody	327	192	158	67	316	27	26	16	8	26	15	20	13	20		16	9	1	6		6			
Tranzyt	246	28	52	1	2	6	5	4	1			3		2	1			202			2	1		1
Zakupy	209	83	59	1	10	15	8	10	2	17	3	208	5	4	3	7					3			2
Inny cel	161	39	31	11	9	6	5	9		11	4	3	4	2	7	6	5	1	2		156			
Udział w szkoleniu	156	39	38	13	11	16	6	12	3	36	7	17	19	4	13	7	156	2	1	20	9		11	
Udział w konferencji, kongresie	145	26	32	8		17	2	3	4	19	3	4	5	6	33	3	11	2	3	145			8	1
Udział w imprezie kulturalnej	135	55	39	1	4	5	3	2		1	2	7		1		131		10						
Odnowa duchowa	119	51	42	6	11	11	9	11	1	7	10	10	16	118		4	5	1						
Udział w wydarzeniu	118	55	45	10	5	11	14	7		8	7	7	3	1		13	1	4	113		3		1	
Korzystanie z usług medycznych	83	16	12	6	6	12	7	5	2	6	3	21	2	3		3			2			1		81
Firmowy wyjazd integracyjny	76	25	17	5	7	6	7	12	3	10	10	7	7	5	29	4	25	3	3	20	6		76	2
Udział w imprezie sportowej	37	11	2	2			2	2	2	2					1	2	2	1	1		32			
Suma końcowa	18906	11227	8565	5920	2595	1849	1611	1575	1377	1238	1188	1144	1092	598	519	483	306	303	215	206	185	179	156	147

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTIE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Tabela 5.3.16. Cele szczegółowe przyjazdu turystów do Małopolski (kolumny tabeli) w powiązaniu z celami głównymi (wiersze tabeli) – udziały %

	N	Wypoczynek	Zwiedzanie zabytków	Turystyka aktywna (kwalifikowana)	Poznanie walorów przyrody	Odwiedziny znajomych	Odwiedziny krewnych	Rozrywka (kluby, dyskoteki, puby)	Korzystanie z usług medycznych	Edukacja	Odwiedziny miejsc rodzinnych	Zakupy	Cel religijny	Odnowa duchowa	Sprawy służbowe (biznes)	Udział w imprezie kulturalnej	Udział w szkoleniu	Tranzyt	Udział w wydarzeniu	Udział w konferencji, kongresie	Udział w imprezie sportowej	Inny cel	Firmowy wyjazd integracyjny	Inne usługi medyczne
Wypoczynek	25%	41%	24%	18%	28%	15%	11%	22%	16%	10%	17%	19%	13%	20%	2%	14%	4%	7%	7%	2%	13%	2%	4%	5%
Turystyka aktywna (kwalifikowana)	23%	18%	14%	72%	41%	12%	9%	9%	5%	13%	11%	9%	7%	13%	1%	10%	10%	3%	12%		35%	5%	4%	3%
Zwiedzanie zabytków	16%	15%	36%	3%	6%	5%	4%	9%	3%	11%	7%	10%	11%	7%	3%	10%	2%	9%	4%		4%	1%	1%	3%
Zdrowie	5%	5%	4%	3%	4%	2%	2%	5%	72%	1%	1%	5%	4%	7%	3%	7%	3%	1%	3%	1%	2%		1%	29%
Krewini	5%	4%	3%	1%	2%	12%	54%	3%	0%	1%	13%	5%	3%	1%	1%	1%		1%	1%		1%	1%	1%	
Odwiedziny znajomych	4%	3%	3%	1%	2%	37%	3%	9%	0%	1%	2%	6%	1%	1%	1%	4%		0%	1%		2%			1%
Edukacja	3%	1%	3%	0%	1%	2%	1%	5%	0%	48%	2%	7%	1%	1%	1%	6%	3%	1%	1%		5%	1%	1%	1%
Cel religijny	3%	2%	3%	0%	1%	2%	2%	1%	0%	1%	4%	2%	52%	19%	0%	3%		2%	3%	0%		1%	1%	
Rozrywka (kluby, dyskoteki, puby)	2%	3%	2%	0%	1%	2%	1%	29%	1%	1%	1%	5%	0%	0%	1%	3%		1%	2%		3%	1%	1%	
Odwiedziny miejsc rodzinnych	2%	2%	2%	0%	1%	4%	7%	2%	0%	1%	37%	3%	1%	1%	0%	1%		2%			2%			
Sprawy służbowe (biznes)	2%	0%	1%	0%	0%	0%	1%	0%	1%	1%	1%	1%	0%	1%	72%	1%	9%	1%	1%	7%				
Poznanie walorów przyrody	2%	2%	2%	1%	12%	1%	2%	1%	1%	2%	1%	2%	1%	3%		3%	3%	0%	3%		3%			
Tranzyt	1%	0%	1%	0%	0%	0%	0%	0%	0%			0%		0%	0%			67%			1%			1%
Zakupy	1%	1%	1%	0%	0%	1%	0%	1%	0%	1%	0%	18%	0%	1%	1%	1%					2%			
Inny cel	1%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	1%	0%	1%	0%	0%	0%	0%	1%	1%	2%	0%	1%			87%		
Udział w szkoleniu	1%	0%	0%	0%	0%	1%	0%	1%	0%	3%	1%	1%	2%	1%	3%	1%	51%	1%	0%	10%	5%		7%	
Udział w konferencji, kongresie	1%	0%	0%	0%		1%	0%	0%	0%	2%	0%	0%	0%	1%	6%	1%	4%	1%	1%	70%		5%	1%	
Udział w imprezie kulturalnej	1%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	1%		0%		27%		5%						
Odnowa duchowa	1%	0%	0%	0%	0%	0%	1%	1%	0%	1%	1%	1%	1%	20%		1%	2%	0%						
Udział w wydarzeniu	1%	0%	1%	0%	0%	1%	1%	0%	0%	1%	1%	1%	0%	0%		3%	0%	1%	53%		2%		1%	
Korzystanie z usług medycznych	0%	0%	0%	0%	0%	1%	0%	0%	0%	0%	0%	2%	0%	1%		1%			1%					55%
Firmowy wyjazd integracyjny	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	1%	0%	1%	1%	1%	1%	1%	6%	1%	8%	1%	1%	10%	3%		49%	1%
Udział w imprezie sportowej	0%	0%	0%	0%	0%		0%	0%	0%	0%					0%	0%	1%	0%	0%		17%			

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Tabela 5.3.17. Cele szczegółowe przyjazdu turystów do Małopolski (kolumny tabeli) w powiązaniu z celami głównymi (wiersze tabeli) – udziały powyżej 3%

	N	Wypoczynek	Zwiedzanie zabytków	Turystyka aktywna (kwalifikowana)	Poznanie walorów przyrody	Odwiedziny znajomych	Odwiedziny krewnych	Rozrywka (kluby, dyskoteki, puby)	Korzystanie z usług medycznych	Edukacja	Odwiedziny miejsc rodzinnych	Zakupy	Cel religijny	Odnowa duchowa	Sprawy służbowe (biznes)	Udział w imprezie kulturalnej	Udział w szkoleniu	Tranzyt	Udział w wydarzeniu	Udział w konferencji, kongresie	Udział w imprezie sportowej	Inny cel	Firmowy wyjazd integracyjny	Inne usługi medyczne
Wypoczynek	25%	41%	24%	18%	28%	15%	11%	22%	16%	10%	17%	19%	13%	20%		14%	4%	7%	7%		13%		4%	5%
Turystyka aktywna (kwalifikowana)	23%	18%	14%	72%	41%	12%	9%	9%	5%	13%	11%	9%	7%	13%		10%	10%	3%	12%		35%	5%	4%	3%
Zwiedzanie zabytków	16%	15%	36%		6%	5%	4%	9%		11%	7%	10%	11%	7%		10%		9%	4%		4%			
Zdrowie	5%	5%	4%	3%	4%			5%	72%			5%	4%	7%		7%	3%		3%					29%
Krewni	5%	4%				12%	54%				13%	5%	3%											
Odwiedziny znajomych	4%	3%	3%			37%		9%				6%				4%								
Edukacja	3%							5%		48%		7%				6%					5%			
Cel religijny	3%							29%			4%		52%	19%										
Rozrywka (kluby, dyskoteki, puby)	2%											5%												
Odwiedziny miejsc rodzinnych	2%					4%	7%				37%	3%												
Sprawy służbowe (biznes)	2%														72%		9%			7%				
Poznanie walorów przyrody	2%				12%									3%		3%	3%				3%			
Tranzyt	1%																	67%						
Zakupy	1%											18%												
Inny cel	1%																					87%		
Udział w szkoleniu	1%									3%							51%			10%	5%			
Udział w konferencji, kongresie	1%																4%			70%				
Udział w imprezie kulturalnej	1%														6%	27%			5%					
Odnowa duchowa	1%													20%										
Udział w wydarzeniu	1%																		53%					
Korzystanie z usług medycznych	0%																							55%
Firmowy wyjazd integracyjny	0%														6%		8%			10%	3%		49%	
Udział w imprezie sportowej	0%																				17%			

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Tabela 5.3.18. Cele szczegółowe przyjazdu turystów do Małopolski (kolumny tabeli) w powiązaniu z celami głównymi (wiersze tabeli) – udziały powyżej 10%

	N	Wypoczynek	Zwiedzanie zabytków	Turystyka aktywna (kwalifikowana)	Poznanie walorów przyrody	Odwiedziny znajomych	Odwiedziny krewnych	Rozrywka (kluby, dyskoteki, puby)	Korzystanie z usług medycznych	Edukacja	Odwiedziny miejsc rodzinnych	Zakupy	Cel religijny	Odnowa duchowa	Sprawy służbowe (biznes)	Udział w imprezie kulturalnej	Udział w szkoleniu	Transport	Udział w wydarzeniu	Udział w konferencji, kongresie	Udział w imprezie sportowej	Inny cel	Firmowy wyjazd integracyjny	Inne usługi medyczne
Wypoczynek	25%	41%	24%	18%	28%	15%	11%	22%	16%			17%	13%	20%		14%					13%			
Turystyka aktywna (kwalifikowana)	23%	18%	14%	72%	41%	12%				13%	11%			13%					12%		35%			
Zwiedzanie zabytków	16%	15%	36%							11%		10%	11%			10%								29%
Zdrowie	5%								72%															
Krewni	5%					12%	54%				13%													
Odwiedziny znajomych	4%					37%																		
Edukacja	3%							48%																
Cel religijny	3%												52%	19%										
Rozrywka (kluby, dyskoteki, puby)	2%							29%																
Odwiedziny miejsc rodzinnych	2%										37%													
Sprawy służbowe (biznes)	2%														72%									22%
Poznanie walorów przyrody	2%				12%																			
Transport	1%																	67%						
Zakupy	1%											18%												
Inny cel	1%																					87%		
Udział w szkoleniu	1%																51%							
Udział w konferencji, kongresie	1%																			70%				
Udział w imprezie kulturalnej	1%															27%								
Odnowa duchowa	1%													20%										
Udział w wydarzeniu	1%																					53%		
Korzystanie z usług medycznych	0%																							55%
Firmowy wyjazd integracyjny	0%																						49%	
Udział w imprezie sportowej	0%																					17%		

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

5.4. Organizator wizyty w Małopolsce

Tabela 5.4.1. Organizator wizyty w Małopolsce w latach 2019-2020 – struktura %

Organizator podróży	Polacy		Obcokrajowcy		Ogółem	
	2019	2020	2019	2020	2019	2020
Sam we własnym zakresie	74,4%	82,9%	66,6%	74,9%	71,8%	82,4%
Rodzina	6,8%	7,0%	5,9%	9,0%	7,0%	7,1%
Znajomi	6,4%	6,6%	6,6%	4,6%	5,8%	6,5%
Zakład pracy	2,3%	1,6%	3,4%	5,9%	3,0%	1,9%
Biuro podróży	2,8%	0,4%	8,3%	3,4%	3,7%	0,6%
Parafia (kościół)	1,4%	0,4%	0,6%	0,0%	1,2%	0,4%
Szkoła	2,0%	0,2%	2,4%	2,2%	3,0%	0,3%
Portal (biuro) internetowy	1,0%	0,1%	5,4%	0,0%	1,2%	0,1%
Inna instytucja	2,9%	0,8%	0,8%	0,0%	3,3%	0,7%

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Analizując wyniki ogółem, można zauważyć, iż zdecydowana większość osób, która przyjechała do Małopolski w 2020 roku, podobnie jak w roku 2019, zorganizowała przyjazd samodzielnie we własnym zakresie (82,4%; 71,8%). Natomiast dla mniej niż co dziesiątego badanego organizatorem podróży była rodzina (7,1%; 7,0%) lub znajomi (6,5%; 5,8%).

W roku 2020, podobnie jak w roku 2019, w organizacji przyjazdów do Małopolski, turyści korzystali sporadycznie z takich instytucji, jak: biuro podróży (0,6%; 3,7%), zakład pracy (1,9%; 3,0%), szkoła (0,3%; 3,0%) lub inne instytucje (0,7%; 3,3%). Jak można jednak zauważyć w badanym roku, nie miały one praktycznie większego znaczenia w organizacji podróży do Małopolski, w przeciwieństwie do roku 2019, kiedy niewielka grupa osób korzystała z ich usług.

Bardzo niewielki odsetek badanych skorzystał z usług parafii (kościół) (0,4%; 1,2%), czy portalu (biuro) internetowego (0,1%; 1,2%), jednak podobnie jak powyżej w roku 2020 takiego wyboru dokonywano znacznie rzadziej niż w roku 2019.

Analizując przyjazdy do Małopolski odwiedzających krajowych można zauważyć, iż w roku 2020, podobnie jak w 2019, zdecydowana większość osób zorganizowała przyjazd samodzielnie we własnym zakresie (82,9%; 74,4%). Warto jednak podkreślić, iż w roku 2020 jest to grupa mniejsza o prawie 10 p.p.

Znacznie rzadziej, bo dla mniej niż co dziesiątego respondenta organizatorem podróży była także rodzina (7,0%; 6,8%) oraz znajomi (6,6%; 6,4%). W tej kategorii wskaźniki procentowe uzyskane w roku 2020 i 2019 są prawie takie same.

Zarówno w roku 2020 jak też 2019 dla turystów krajowych, sporadycznie organizatorem podróży był: zakład pracy (1,6%; 2,3%), biuro podróży (0,4%; 2,8%), parafia (kościół) (0,4%; 1,4%), szkoła (0,2%; 2,0%), portal (biuro) internetowy (0,1%; 1,0%), oraz inna jeszcze instytucja (0,8%; 2,9%). Jak można zauważyć, w roku 2020 ich rola w organizacji podróży jest mniejsza i to dość znacznie w porównaniu do roku 2019.

Turyści przyjeżdżający z zagranicy, zarówno w roku 2020, jak też 2019, najczęściej samodzielnie we własnym zakresie (74,9%; 66,6%) organizowali przyjazd do Małopolski i na tle pozostałych organizatorów (analizowanych w badaniach), jest to zdecydowanie najczęściej wybierany sposób organizacji podróży. Co ciekawe w roku 2020, częściej o prawie 10 p.p. niż w roku 2019. Znacznie rzadziej organizatorem podróży dla gości zagranicznych, była rodzina (9,0%; 5,9%) ale jak można zauważyć, jej rola w badanym roku wzrosła (ma również nieznacznie większe znaczenie niż w grupie turystów krajowych).

Zarówno w roku 2020 jak też 2019 dla niezbyt dużej grupy zagranicznych respondentów organizatorem podróży był: zakład pracy (5,9%; 3,4%), znajomi (4,6%; 6,6%), biuro podróży (3,4%; 8,3%). Jak można zauważyć szczególnie biuro podróży w roku 2020 straciło na znaczeniu w organizacji podróży do Małopolski. Sporadycznie organizatorem podróży zarówno w roku 2020 i 2019 była szkoła (2,2%; 2,4%).

W roku 2020 żaden turysta zagraniczny nie skorzystał z usług parafii (kościół) (0,0%; 0,6%), portalu (biuro) internetowego (0,0%; 5,4%), czy innej jeszcze instytucji (0,0%; 0,8%), co sporadycznie zdarzało się w roku 2019.

5.5. Długość pobytu w Małopolsce deklarowana przez odwiedzających

Tabela 5.5.1. Długość pobytu w Małopolsce deklarowana przez odwiedzających w latach 2019-2020 – struktura %

Deklarowana długość pobytu w Małopolsce	Polacy		Obcokrajowcy		Ogółem	
	2019	2020	2019	2020	2019	2020
Do 3 godz.	8,8%	6,1%	3,1%	0,7%	7,4%	5,8%
1 dzień bez noclegu	27,7%	48,1%	5,5%	10,9%	22,4%	45,9%
1 noc	9,0%	13,5%	4,4%	2,7%	7,9%	12,8%
2 – 3 noclegi	17,9%	16,0%	22,2%	24,8%	18,9%	16,5%
4 – 7 noclegów	25,1%	11,8%	53,4%	41,9%	31,9%	13,6%
8 – 14 noclegów	8,3%	3,2%	9,0%	12,9%	8,5%	3,8%
15 > noclegów	3,2%	1,3%	2,4%	6,1%	3,0%	1,6%

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Długość przyjazdu do Małopolski odwiedzających ogółem jest dość zróżnicowana, jednak struktura kategorii, które uzyskały największą liczbę wskazań w roku 2020 i 2019 jest podobna, różnią się one jednak wysokością wskaźników procentowych. Do kategorii tych należy: „1 dzień bez noclegu”, „1 noc”, „2 – 3 noclegi”, „4 – 7 noclegów”.

Tak więc analiza długości pobytu odwiedzających ogółem wskazuje, że w roku 2020 najwięcej osób przyjechało do Małopolski na „1 dzień bez noclegu” (45,9%). Jak wynika z badań jest to grupa prawie dwukrotnie większa niż w roku 2019 (22,4%).

Z kolei wskaźniki procentowe w kategoriach: „1 noc” (12,8%; 7,9%), „2 – 3 noclegi” (16,5%; 18,9%), „4 – 7 noclegów” (13,6%; 31,9%) w roku 2020 rozkładają się bardzo podobnie i zwykle dotyczą więcej niż co dziesiątego respondenta. Powyższy rozkład znacznie różni się od roku 2019, kiedy największa grupa turystów (31,9%) przyjeżdżała zwykle do Małopolski na „4-7 noclegów”.

Znacznie straciły na znaczeniu wyjazdy dłuższe: „8 – 14 noclegów” (3,8%; 8,5%) oraz dłuższe 15 > noclegów (1,6%; 3,0%), ale także bardzo krótkie „do 3 godz.” (5,8%; 7,4%).

Z przeprowadzonych badań wynika, że największa grupa odwiedzających krajowych przyjechała do Małopolski na 1 dzień bez noclegu (48,1%). W porównaniu do roku 2019 była to grupa prawie dwukrotnie większa (27,7%).

Z kolei wskaźniki procentowe w kategoriach: 1 noc (13,5%; 9,0%), 2 – 3 noclegi (16,0%; 17,9%), 4 – 7 noclegów (11,8%; 25,1%) w roku 2020 rozkładają się bardzo podobnie i zwykle dotyczą więcej niż co dziesiątego respondenta. Jednak powyższy rozkład znacznie różni się od roku 2019, gdzie najwięcej osób, czyli co czwarty odwiedzający (25,1%) przyjechał do Małopolski na dłuższy pobyt, czyli 4-7 noclegów, a najmniej osób na jedną noc (9,0%). Z kolei w roku 2020 preferowano 2-3 noclegi (16%).

Znacznie straciły na znaczeniu wyjazdy dłuższe 8 – 14 noclegów (3,2%; 8,3%) i 15 > noclegów (1,3%; 3,2%) oraz bardzo krótkie do 3 godz. (6,1%; 8,8%).

Długość pobytu odwiedzających zagranicznych w Małopolsce znacznie różni się od długości pobytu odwiedzających krajowych. Większość turystów z zagranicy korzystała zwykle z dłuższych pobytów wybierając od 4 – 7 noclegów (41,9%; 53,4%), lub nieco krócej, czyli: 2 – 3 noclegi (24,8%; 22,2%), co preferował co piąty respondent.

Co ciekawe, liczba osób wybierających dłuższe pobyty w roku 2020, była większa o kilka punktów procentowych niż w roku 2019 i gdyby potraktować je łącznie dotyczą prawie co piątego respondenta (19%): 8 – 14 noclegów (12,9%; 9,0%), 15 > noclegów (6,1%; 2,4%).

Co dziesiąty odwiedzający z zagranicy przyjechał do Małopolski w 2020 roku na 1 dzień bez noc-

legu (10,9%; 5,5%), co stanowiło prawie dwukrotnie większą grupę niż w roku 2019.

Pozostałe wyjazdy, czyli: do 3 godz. (0,7%; 3,1%) oraz 1 noc (2,7%; 4,4%) - były preferowane przez bardzo nieliczną grupę obcokrajowców. W roku 2020 była to znikoma grupa turystów.

5.6. Środki transportu wykorzystywane w podróży do Małopolski

Tabela 5.6.1. Wykorzystywane w podróży środki transportu – OGÓŁEM struktura %*

Wykorzystywane środki transportu Ogółem	2018 R	2019 R	2020 R	śr. 18-20	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
autobusem linii regularnej	8,095%	5,698%	2,717%	5,740%	6,897%	-4,179 p.p.
autokarem turystycznym	9,215%	7,052%	1,012%	6,153%	8,134%	-7,122 p.p.
innym (jakim?)	1,679%	0,795%	1,293%	1,257%	1,237%	0,056 p.p.
mikrobusem linii regularnej	2,225%	1,193%	0,881%	1,482%	1,709%	-0,828 p.p.
pociągiem	8,540%	7,892%	3,767%	6,976%	8,216%	-4,449 p.p.
samochodem	57,744%	63,428%	85,832%	67,615%	60,586%	25,246 p.p.
samolotem czarterowym	0,588%	0,309%	0,019%	0,330%	0,449%	-0,430 p.p.
samolotem tanich linii lotniczych	4,134%	5,492%	2,268%	4,095%	4,813%	-2,545 p.p.
samolotem tradycyjnych linii lotniczych	7,780%	8,142%	2,211%	6,352%	7,961%	-5,749 p.p.
Suma końcowa	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	0,00 p.p.

*Po zaokrągleniu do jednego miejsca po przecinku wynik ogółem nie sumuje się do 100%

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Środkiem transportu, który najczęściej wykorzystywano odwiedzając Małopolskę, zarówno w poprzednich latach (2018 i 2019) oraz w roku 2020, był samochód (57,744%; 63,428%; 85,832%). Jak można jednak zauważyć, w dobie pandemii cieszył się on szczególną popularnością. W porównaniu do lat poprzednich był wykorzystywany przez zdecydowaną większość turystów (85,832%).

Tym samym wykorzystanie pozostałych środków transportu w roku 2020 znacznie zmalało, i mieści się w przedziale procentowym od 3,767% do 0,019%, czyli w praktyce właściwie nie miały one większego znaczenia.

Dotyczy to podróżowania pociągiem (8,540%; 7,892%; 3,767%), autobusem linii regularnej (8,095%; 5,698%; 2,717%), samolotem tanich linii lotniczych (4,134%; 5,492%; 2,268%), samolotem tradycyjnych linii lotniczych (7,780% 8,142%; 2,211%).

Porównując rok 2020 do roku 2018 i 2019 można zauważyć, iż w latach poprzednich podróżował nim prawie co dziesiąty respondent, szczególnie dotyczy to takich środków transportu, jak pociąg (3,767%); (8,540%; 7,892%;), samolot tradycyjnych linii lotniczych (2,211%); (7,780% 8,142%), a w roku 2018 autobus linii regularnej (2,717%); (8,095%).

Jeszcze rzadziej w roku 2020 w porównaniu do roku 2018 i 2019 podróżowano autokarem turystycznym (1,012%); (9,215%; 7,052%;), mikrobusem linii regularnej (0,881%); (2,225%; 1,193%;), samolotem czarterowym (0,019%); (0,588%; 0,309%;) oraz jeszcze innym (1,679%; 0,795%; 1,293%).

Podsumowując można zauważyć, iż w zdecydowanej większości kategorii widoczny jest znaczny spadek zainteresowania podróżowaniem proponowanymi w badaniach środkami transportu (które praktycznie wyczerpują listę możliwości), widoczny wzrost zainteresowania zauważalny jest tylko i wyłącznie w transporcie samochodowym o 25,246% oraz kategorii „inne” o 0,056%, jednak respondenci nie wskazali jakie.

Doba pandemii zmieniła możliwości organizacyjne podróżowania oraz dostępność wielu środków transportu, szczególnie dotyczy to transportu lotniczego oraz wszelkich występujących tutaj ograniczeń zarówno na lotnisku, pokładzie samolotu, czy restrykcji w krajach przyjmujących podróżnych (np. konieczność kwarantanny).

Tabela 5.6.2. Wykorzystywane w podróży środki transportu – KRAJ struktura %*

Wykorzystywane środki transportu Kraj	2018 R	2019 R	2020 R	śr. 18-20	śr.18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
autobusem linii regularnej	8,454%	6,400%	2,553%	5,897%	7,427%	-4,874 p.p.
autokarem turystycznym	9,088%	7,238%	0,997%	5,903%	8,163%	-7,166 p.p.
innym (jakim?)	1,376%	0,800%	1,276%	1,153%	1,088%	0,189 p.p.
mikrobusiem linii regularnej	2,607%	1,390%	0,858%	1,647%	1,999%	-1,141 p.p.
pociągiem	9,613%	8,952%	3,849%	7,563%	9,282%	-5,433 p.p.
samochodem	66,293%	73,257%	89,649%	76,026%	69,775%	19,874 p.p.
samolotem czarterowym	0,380%	0,019%	0,020%	0,146%	0,200%	-0,180 p.p.
samolotem tanich linii lotniczych	0,670%	0,457%	0,279%	0,475%	0,563%	-0,284 p.p.
samolotem tradycyjnych linii lotniczych	1,521%	1,486%	0,519%	1,191%	1,503%	-0,985 p.p.
Suma końcowa	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	0,00 p.p.

*Po zaokrągleniu do jednego miejsca po przecinku wynik ogółem nie sumuje się do 100%

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Środkiem transportu, który najczęściej wykorzystywali odwiedzający krajowi przybywający do Małopolski, zarówno w poprzednich latach (2018 i 2019) oraz w roku 2020, był samochód (66,293%; 73,257%; 89,649%). Jak można jednak zauważyć w dobie pandemii cieszył się on szczególną popularnością i w porównaniu do lat poprzednich był wykorzystywany przez prawie wszystkich turystów krajowych (89,649%).

Tym samym korzystanie z pozostałych środków transportu w roku 2020 znacznie zmalało, i mieści się w przedziale procentowym od 3,849% do 0,020%, czyli w praktyce właściwie nie miały one większego znaczenia.

Dotyczy to podróżowania pociągiem (9,613%; 8,952%; 3,849%), autobusem linii regularnej (8,454%; 6,400%; 2,553%), autokarem turystycznym (9,088%; 7,238%; 0,997%), mikrobusiem linii regularnej (2,607%; 1,390%; 0,858%), samolotem czarterowym (0,380%; 0,019%; 0,020%), samolotem tanich linii lotniczych (0,670%; 0,457%; 0,279%), samolotem tradycyjnych linii lotniczych (1,521%; 1,486%; 0,519%), innym (jakim?) (1,376%; 0,800%; 1,276%).

Porównując rok 2020 do roku 2018 i 2019 można zauważyć, iż w latach poprzednich podróżował nim prawie co dziesiąty respondent, szczególnie dotyczy to takich środków transportu, jak pociąg (3,849%); (9,613%; 8,952%), autokar turystyczny (0,997%); (9,088%; 7,238%), autobus linii regularnej (2,553%); (8,454%; 6,400%), szczególnie w 2018 roku.

Pozostałe środki transportu, zwiedzając Małopolskę, turyści krajowi w roku 2020 oraz w roku 2018 i 2019 wykorzystywali na porównywalnie niskim (a nawet bardzo niskim) poziomie i dotyczy to: podróży mikrobusiem linii regularnej (2,607%; 1,390%; 0,858%), samolotu czarterowego (0,380%; 0,019%; 0,020%), samolotu tanich linii lotniczych (0,670%; 0,457%; 0,279%), samolotu tradycyjnych linii lotniczych (1,521%; 1,486%; 0,519%).

Podsumowując można zauważyć, iż w zdecydowanej większości kategorii widoczny jest znaczny spadek zainteresowania podróżowaniem proponowanymi w badaniach środkami transportu (które praktycznie wyczerpują listę możliwości), widoczny wzrost zainteresowania zauważalny jest tylko i wyłącznie w transporcie samochodowym o 19,874% oraz w kategorii „inne” o 0,189%, jednak respondenci nie wskazali jakie.

Tabela 5.6.3. Wykorzystywane w podróży środki transportu – ZAGRANICA struktura %*

Wykorzystywane środki transportu Zagranica	2018 R	2019 R	2020 R	śr. 18-20	śr.18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
autobusem linii regularnej	6,850%	3,310%	4,984%	5,003%	5,080%	-0,095 p.p.
autokarem turystycznym	9,534%	6,424%	1,246%	7,261%	7,979%	-6,733 p.p.
innym (jakim?)	2,684%	0,779%	1,558%	1,678%	1,731%	-0,174 p.p.
mikrobusiem linii regularnej	0,565%	0,519%	1,246%	0,610%	0,542%	0,704 p.p.
pociągiem	4,096%	4,283%	2,492%	4,027%	4,189%	-1,697 p.p.
samochodem	24,788%	29,916%	26,480%	27,364%	27,352%	-0,872 p.p.
samolotem czarterowym	1,412%	1,298%	0,000%	1,220%	1,355%	-1,355 p.p.
samolotem tanich linii lotniczych	17,726%	22,648%	33,333%	21,568%	20,187%	13,147 p.p.
samolotem tradycyjnych linii lotniczych	32,345%	30,824%	28,660%	31,269%	31,584%	-2,924 p.p.
Suma końcowa	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	0,00 p.p.

*Po zaokrągleniu do jednego miejsca po przecinku wynik ogółem nie sumuje się do 100%

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Środkiem transportu, który najczęściej wykorzystywali odwiedzający zagraniczni, zarówno w poprzednich latach (2018 i 2019) oraz w roku 2020, był samolot tanich linii lotniczych (17,726%; 22,648%; 33,333%) oraz samolot tradycyjnych linii lotniczych (32,345%; 30,824%; 28,660%), co stanowi w 2020 roku łącznie grupę 61,993% odwiedzających Małopolskę. W drugiej kolejności turyści z zagranicy przyjeżdżali do Małopolski własnym samochodem (24,788%; 29,916% 26,480%). Wskaźniki procentowe ukazujące wykorzystanie powyższych środków transportu w analizowanych latach (2018; 2019; 2020) są podobne. Widoczny jest niewielki spadek zainteresowania podróżami własnym samochodem na korzyść tanich linii lotniczych, gdzie na przestrzeni analizowanych lat 2018-2020 widoczny jest regularny wzrost.

Tym samym korzystanie z pozostałych środków transportu w roku 2020 znacznie zmalało i mieści się w przedziale procentowym od 4,984% do 0,000%, czyli w praktyce właściwie nie miały one większego znaczenia.

Dotyczy to podróżowania autobusem linii regularnej (6,850%; 3,310%; 4,984%), pociągiem (4,096%; 4,283%; 2,492%), autokarem turystycznym (9,534%; 6,424%; 1,246%), mikrobusiem linii regularnej (0,565%; 0,519%; 1,246%), samolotem czarterowym (1,412%; 1,298%; 0,000%), innym (jakim?) (2,684%; 0,779%; 1,558%). W przeciwieństwie do turystów krajowych, turyści zagraniczni niezbyt często wykorzystują je w podróżach do Małopolski.

Podsumowując można zauważyć, iż w zdecydowanej większości kategorii widoczny jest znaczny spadek zainteresowania podróżowaniem proponowanymi w badaniach środkami transportu (które praktycznie wyczerpują listę możliwości), widoczny wzrost zainteresowania zauważalny jest w wyborze środka transportu jakim jest samolot tanich linii lotniczych o 13,147% oraz mikrobus linii regularnej o 0,704%.

5.7. Miejsca noclegu turystów w Małopolsce

Turyści nocujący w Małopolsce w 2020 roku (których, warto przypomnieć, było o 45% mniej niż w roku 2019) najczęściej na miejsce zakwaterowania wybierali, nie jak w latach poprzednich hotele (17% wskazań, tj. o 15,1 p.p. mniej niż w roku ubiegłym), lecz pensjonaty (prawie 19% wskazań, czyli o 5,3 p.p. więcej niż rok wcześniej). Relatywnie popularne w 2020 roku były też apartamenty i kwatery prywatne (prawie 16% wskazań, czyli o 3,9 p.p. więcej niż w 2019 roku), noclegi u rodziny (ok. 9% – porównywalnie jak w roku poprzednim) i znajomych (ok. 7% – porównywalnie jak w roku ubiegłym) oraz obiekty agroturystyczne (ponad 7%, czyli o 3,0 p.p. więcej niż rok wcześniej). W stosunku do roku poprzedniego na znaczeniu zyskały również kempingi i pola namiotowe (ponad 4% wskazań, czyli o 2,7 p.p. więcej) oraz domy wycieczkowe (ponad 4% wskazań, czyli o 2,6 p.p. więcej).

Tabela 5.7.1. Miejsca noclegu wybierane przez turystów w Małopolsce w latach 2019-2020 – struktura %

Miejsce zakwaterowania	Polacy		Obcokrajowcy		Ogółem	
	2019	2020	2019	2020	2019	2020
Hotel	23,4%	14,2%	50,7%	39,9%	32,1%	17,0%
Motel	1,8%	1,0%	2,9%	0,7%	2,2%	1,0%
Pensjonat	16,8%	20,0%	5,3%	5,6%	13,2%	18,5%
Dom wycieczkowy	1,4%	4,5%	1,8%	0,7%	1,5%	4,1%
Schronisko górskie	1,3%	1,4%	0,1%	0,7%	0,9%	1,3%
Schronisko młodzieżowe	1,1%	0,6%	0,8%	0,0%	1,0%	0,5%
Kemping lub pole namiotowe	1,9%	4,4%	0,8%	2,5%	1,5%	4,2%
Hostel	1,5%	2,2%	5,6%	2,5%	2,7%	2,3%
Ośrodek wczasowy	1,3%	3,7%	0,3%	0,0%	1,0%	3,3%
Zakład uzdrowiskowy	5,6%	3,5%	0,1%	0,0%	3,9%	3,1%
Dom pielgrzyma	0,6%	0,3%	0,3%	0,0%	0,5%	0,3%
Apartament lub kwatery prywatna	9,3%	14,9%	17,1%	20,5%	11,6%	15,5%
Obiekt agroturystyczny	6,1%	8,1%	0,8%	1,1%	4,4%	7,4%
U rodziny	10,9%	8,4%	5,4%	17,3%	9,2%	9,3%
U znajomych	7,7%	7,1%	2,5%	2,8%	6,1%	6,6%
Couchsurfing	0,1%	0,1%	0,3%	0,7%	0,2%	0,2%
Własny domek/mieszkanie	1,2%	1,3%	0,6%	1,8%	1,0%	1,3%
Inny obiekt	1,1%	1,6%	0,8%	2,8%	1,0%	1,7%
B.d., gdzie nocuje	6,9%	2,7%	3,8%	0,4%	6,0%	2,4%

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Wśród turystów z zagranicy najbardziej popularne były hotele (prawie 40% wskazań), aczkolwiek ich udział zmniejszył się w stosunku do roku 2019 (o 10,8 p.p.). Na drugiej pozycji uplasowały się apartamenty i kwatery prywatne, w których nocował co piąty badany turysta zagraniczny, a ich udział wzrósł o 3,4 p.p. w relacji do roku ubiegłego. Trzecie co do istotności w grupie obcokrajowców okazały się noclegi u rodziny (17,3% wskazań, czyli aż o 11,9 p.p. więcej niż rok wcześniej). W segmencie turystów krajowych największym zainteresowaniem cieszyły się natomiast pensjonaty, choć odnotowano spadek ich znaczenia (o 9,2 p.p.). Drugie miejsce zajęły hotele (ponad 14% wskazań, czyli o 9,2 p.p. mniej niż w roku poprzednim), a trzecie – apartamenty i kwatery prywatne (prawie 15% wskazań, czyli o 5,6 p.p. więcej niż rok wcześniej). Wśród Polaków istotną rolę odgrywały ponadto obiekty agroturystyczne (ponad 8% wskazań, tj. o 2,0 p.p. więcej niż rok wcześniej) oraz noclegi u rodziny (ponad 8%, czyli o 2,5 p.p. mniej niż w roku ubiegłym) i znajomych (ponad 7%, porównywalnie jak w roku 2019).

Spośród turystów nocujących w hotelach najwięcej w 2020 roku wybierało obiekty trzygwiazdkowe (prawie 41%, czyli o 9,1 p.p. więcej niż w roku ubiegłym). Na drugiej pozycji uplasowały się hotele czterogwiazdkowe (prawie 34% wskazań, tj. o 1,2 p.p. więcej niż rok wcześniej). Na znaczeniu straciły natomiast obiekty pięciogwiazdkowe (ok. 3% wskazań, czyli o 2,8 p.p. mniej niż w roku poprzednim). Należy też zauważyć, że tylko niecałe 2% turystów nocujących w małopolskich hotelach preferowało obiekty dwugwiazdkowe (porównywalnie jak rok wcześniej) i nikt nie skorzystał z hoteli jednogwiazdkowych (analogicznie jak w roku 2019). Ponadto, w 2020 roku co piąty badany nie podał kategorii obiektu, ale zdarzało się to i tak rzadziej niż rok wcześniej (o 7,6 p.p. mniej braków wskazań).

Tabela 5.7.2. Kategoria hoteli preferowana przez gości hotelowych w Małopolsce w latach 2019-2020 – struktura %

Liczba gwiazdek hotelu	Polacy		Obcokrajowcy		Ogółem	
	2019	2020	2019	2020	2019	2020
★	-	-	-	-	-	-
★★	1,9%	2,1%	1,1%	0,0%	1,5%	1,6%
★★★	30,6%	40,7%	33,0%	39,8%	31,4%	40,5%
★★★★	22,9%	28,6%	42,1%	48,7%	32,5%	33,7%
★★★★★	8,1%	3,0%	3,8%	3,5%	5,9%	3,1%
Brak danych o kategorii	36,5%	25,6%	20,0%	8,0%	28,7%	21,1%

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

W 2020 roku małopolskie hotele czterogwiazdkowe cieszyły się większym zainteresowaniem wśród obcokrajowców (prawie 49% wskazań, tj. o 6,6 p.p. więcej niż w roku poprzednim) niż wśród Polaków (prawie 29%, czyli o 5,7% więcej), podczas gdy obiekty trzygwiazdkowe – wśród gości krajowych (prawie 41% wskazań, tj. o 10,1 p.p. więcej niż w roku ubiegłym) niż zagranicznych (prawie 40%, czyli o 6,8 p.p. więcej). Rola obiektów pięciogwiazdkowych była podobna w obu grupach (ok. 3%), przy czym wśród Polaków w relacji do roku poprzedniego uległa ona dużemu zmniejszeniu – o 5,1 p.p. Z kolei obcokrajowcy w ogóle nie korzystali w 2020 roku z usług hoteli dwugwiazdkowych (rok wcześniej ich udział w tym segmencie wynosił 1%). Należy ponadto uwypuklić, że ponad 3-krotnie więcej turystów z Polski niż z zagranicy (26% vs 8%) nie wskazało kategorii hotelu.

Rozdział 6. Ocena małopolskiej oferty turystycznej i pobytu w regionie

6.1. Wprowadzenie

Głównym elementem wzbudzającym zainteresowanie podróżnych jest oferta miejsca odwiedzanego. Na ofertę turystyczną Małopolski składają się zarówno wymierne usługi świadczone turystom, jak również niewymierne w odbiorze i odczuciu elementy takie jak życzliwość mieszkańców, gościnność, odczuwana jakość powietrza czy wrażenia wywołane podróżą i pobytem w konkretnym miejscu lub całym regionie. Zaproponowane do oceny wybrane elementy składające się na ofertę turystyczną regionu z subiektywnej oceny odwiedzających stwarzają możliwość stworzenia kompleksowego obrazu produktu turystycznego jaki stanowi Małopolska.

Odwiedzający Małopolskę w 2020 roku, jak w badaniach prowadzonych w 2018 i 2019 roku, mieli również możliwość wyrażenia swojej opinii na temat wysokości cen w stosunku do jakości świadczonych usług, korzystając z trzystopniowej skali ocen: ceny niskie, odpowiednie, wysokie.

W rozdziale przedstawiono także opinię dotyczącą oceny elementów Małopolskiego Systemu Informacji Turystycznej, oceny oferty Małopolski w zakresie turystyki osób podróżujących z dziećmi, oceny oferty Małopolski w zakresie turystyki osób niepełnosprawnych; oceny oferty Małopolski w zakresie turystyki zimowej; oceny oferty Małopolski w zakresie turystyki letniej i preferowanych przez odwiedzających atrakcji turystycznych w poszczególnych destynacjach Małopolski.

6.2. Ocena oferty turystycznej województwa małopolskiego

Ofertę turystyczną Małopolski odwiedzający region w 2020 roku oceniali korzystając z pięciostopniowej skali (bardzo dobrze, dobrze, przeciętnie, źle, bardzo źle). Ocenie poddano 29 wybrane elementy składowe produktu turystycznego województwa. Wyniki badań z 2020 roku przedstawione zostały w zestawieniach tabelarycznych z wynikami uzyskanymi w 2018 i 2019 roku, w podziale na odwiedzających krajowych i zagranicznych oraz sumarycznie w obu badanych grupach oraz ogółem sumując wyniki z trzech lat.

Tabela 6.2.1. Ocena oferty turystycznej województwa małopolskiego w 2020 dokonana przez turystów

Ocena oferty turystycznej województwa	PI	2018	2019	2020	Zagr	2018	2019	2020	Ogółem
Liczba odpowiedzi	16152	5665	5412	5075	3397	1467	1606	324	19549
Atmosfera	4,43	4,48	4,60	4,22	4,49	4,50	4,57	4,08	4,44
Gościnność	4,29	4,45	4,54	3,91	4,40	4,52	4,45	3,74	4,31
Atrakcje tur.	4,20	4,52	4,51	3,65	4,36	4,57	4,45	3,21	4,23
Życzliwość	4,21	4,36	4,51	3,78	4,33	4,48	4,37	3,56	4,23
Bezpieczeństwo	4,19	4,21	4,44	3,92	4,31	4,35	4,43	3,57	4,21
Gastronomia	4,12	4,37	4,36	3,65	4,33	4,45	4,40	3,52	4,16
Oznakowanie tur.	4,07	4,13	4,35	3,75	4,14	4,17	4,25	3,54	4,08
Czystość	4,03	3,92	4,25	3,93	4,18	4,16	4,34	3,46	4,06
Jakość obsługi	4,03	4,34	4,52	3,38	4,12	4,40	4,37	2,13	4,05
Karta kredytowa	3,98	4,26	4,34	3,44	4,31	4,40	4,42	3,52	4,04
Dojazd	3,96	3,80	4,19	3,90	4,22	4,20	4,34	3,70	4,01
Powietrze	3,95		4,06	3,87	4,11		4,19	3,83	3,97
Baza noclegowa	3,88	4,34	4,36	3,16	4,29	4,42	4,43	3,20	3,96
Informacja tur.	3,79	4,29	4,37	2,96	4,03	4,36	4,37	1,72	3,83
Internet	3,75	3,98	4,03	3,30	4,02	4,07	4,17	3,17	3,80
Bankomaty	3,64	3,99	4,19	2,86	4,04	4,21	4,31	2,30	3,71
Przewodnicy	3,64	4,24	4,30	2,81	4,03	4,37	4,39	1,81	3,70
Agroturystyka	3,67	4,25	4,39	2,83	3,78	4,37	4,15	1,67	3,68
Toalety	3,43	3,46	3,92	3,02	3,69	3,66	4,00	2,58	3,48
Dyskoteki	3,32	4,13	4,02	2,42	3,90	4,28	4,23	1,94	3,42
Transport lokalny	3,29	3,81	3,91	2,52	3,84	4,07	4,13	2,04	3,39
Imprezy masowe	3,19	4,17	3,75	2,32	3,64	4,26	4,18	1,14	3,25
Imprezy kult.	3,17	4,18	3,74	2,29	3,58	4,26	4,13	1,12	3,22
Atrakcje nocne	2,87		3,88	2,51	3,51		4,16	2,07	2,95
Niepełnosprawni	2,67		3,85	2,26	3,14		4,12	1,29	2,73
Taxi	2,53		3,45	2,26	3,50		4,02	2,37	2,67
Dworzec kolejowy	2,18		3,21	1,92	2,92		3,78	1,43	2,28
Dworzec autobusowy	2,17		3,22	1,88	3,02		3,82	1,60	2,27
Lotnisko	1,98		2,47	1,87	3,60		4,03	2,64	2,21
Zintegrowany WSKAŹNIK DESTYNACJI	3,54	4,17	4,06	3,06	3,93	4,30	4,24	2,62	3,60

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Zintegrowany WSKAŹNIK DESTYNACJI DLA 2020

Ogółem	2,82
Kraj	3,06
Zagranica	2,62

Ocena atrakcji turystycznych regionu, gościnności i życzliwości mieszkańców składa się na specyficzną cechę określaną jako atmosfera miejsca odwiedzanego, która uzyskała w 2020 roku ocenę 4,08 wystawioną przez gości zagranicznych i 4,22 przez krajowych. W obu badanych grupach ten unikatowy element oferty regionu uzyskał najwyższe oceny spośród wszystkich poddanych ocenie elementów. Mimo, że średnia ocena z lat 2018 i 2019 wyniosła 4,54, to ocena uzyskana w roku - dystansu społecznego – jest bardzo wysoka.

Kluczowym elementem zachęcającym gości do odwiedzania Małopolski są jej atrakcje turystyczne, w szerokim rozumieniu tego pojęcia. Oceniając ich wartość goście krajowi przyznali ocenę

3,65, a goście zagraniczni 3,21 i w obu przypadkach były to jedne z najwyższych ocen ze wszystkich uwzględnionych w badaniach elementów oferty turystycznej Małopolski. Ponownie należy zauważyć, że w badaniach z lat poprzednich średnia ocena przekraczała poziom 4,5. Świadczy to o tym, że przyjęta strategia promocji regionu koncentrująca się na wartościach atrakcji i bezpiecznym regionie była uzasadniona.

Gościnność mieszkańców, która ma istotny wpływ na pozytywne odczucia i obraz destynacji turystycznej, została doceniona przez obie grupy odwiedzających (goście zagraniczni 3,56 – goście krajowi 3,78). To wzajemne pozytywne nastawie gospodarzy i gości jest zauważalne nawet w czasach ograniczonego kontaktu.

Obecnie do jednych z głównych atrakcji turystycznych odwiedzanych miejsc i miejscowości zalicza się lokale i usługi gastronomiczne. Zarówno w opinii gości zagranicznych i krajowych usługi gastronomiczne świadczone są na bardzo wysokim poziomie, co odzwierciedliło się w ocenie 3,53 i 3,65. Należy podkreślić, że przygotowanie oferty gastronomicznej dla wymagającego i zróżnicowanego pod względem potrzeb oraz możliwości finansowych turysty jest dużym wyzwaniem dla usługodawców, z którym, w opinii badanych, przedsiębiorcy z Małopolski dobrze sobie poradzili.

Warunkująca pobyt turystów w regionie baza noclegowa Małopolski satysfakcjonuje turystów, którzy dokonali jej oceny. W 2020 roku turyści zagraniczni przyznali ocenę 3,20, a turyści krajowi 3,16. Należy podkreślić, że ocenie podlegała bardzo zróżnicowana pod względem przeznaczenia i kategorii baza noclegowa - od hoteli 5-gwiazdkowych do obiektów agroturystycznych. Można stwierdzić, że baza noclegowa stanowi mocny punkt oferty turystycznej Małopolski, a jej różnorodność gwarantuje zaspokojenie potrzeb zakwaterowania każdemu segmentowi turystów. W badaniach wyróżniono, że względu na charakter oferty, usługi agroturystyczne, które goście krajowi ocenili na 2,83, a zagraniczni przyznali ocenę 1,67. W latach 2018 i 2019 zróżnicowana oferta agroturystyczna Małopolski spełnia oczekiwania gości uzyskując oceny powyżej 4.

Informacja turystyczna, oceniana bardzo wysoko w poprzednich latach, w 2020 roku uzyskała ocenę 2,96 gości krajowych i 1,72 gości zagranicznych. W badaniach z lat poprzednich wykazywały zadowolenie obie z badanych grup ze świadczonych usług punktów informacyjnych, co wyrażało się w średniej ocenie 4,35. Elementem powiązany z informacją turystyczną i ułatwiającym poruszanie się w danym obszarze jest oznakowanie turystyczne. Oceny gości w obu badanych grupach były zbliżone (krajowi – 3,75, zagraniczni – 3,54) i wysokie w zestawieniu z ocenianymi w 2020 roku elementami oferty turystycznej.

We współczesnej turystyce ważną rolę w budowaniu pozytywnego obrazu obszarów i miejscowości turystycznych odgrywa szeroko rozumiana rozrywka. W 2020 r. opinia na temat tej formy rozrywki jaką zapewniają dyskoteki, puby, kluby odzwierciedla się w ocenie - 1,94 wystawionej przez gości zagranicznych i 2,42 przez gości krajowych. Poziom oceny świadczy, że usługi rozrywkowe wymagają stałego dostosowywania się do rosnących potrzeb turystów i wzrastających wymagań co do ich poziomu.

Wydarzenia kulturalne, koncerty muzyczne oraz imprezy masowe w znaczący sposób wpływają na ocenę oferty turystycznej regionu i poziom kultury danej destynacji. Jednym z zasadniczych celów tego typu wydarzeń jest zapewnienie rozrywki mieszkańcom oraz przyciągnięcie turystów i zapewnienie im zróżnicowanej rozrywki kulturalnej. Pomimo systemowego ograniczania z powodu pandemii wydarzeń kulturalnych, przyznane oceny przez gości zagranicznych i krajowych – odpowiednio: 1,12 i 2,29 - kultura, muzyka; 1,14 i 2,32 – imprezy masowe; 2,59 i 2,07 – atrakcje nocne, były stosunkowo wysokie, co wskazuje, że wydarzenia kulturalne w ofercie Małopolski są przygotowywane zgodnie z oczekiwaniami odbiorców.

Odwiedzający Małopolskę korzystali z usług przewodników miejskich lub w określonych obszarach z przewodników górskich. Ocena tych usług przyznana przez gości zagranicznych w 2020 r. uzyskała wartości 1,81. Lepsze spojrzenie na pracę przewodników mieli odwiedzający krajowi przyznając ocenę 2,81. Zazwyczaj grupa zawodowa przewodników oceniana bardzo wysoko, w tych badaniach uzyskała przeciętny wynik.

Dostępność komunikacyjna do miejsc docelowych w opinii gości zagranicznych nie stanowiła problemu i została dobrze oceniona (3,70). Podobne zdanie mieli również goście krajowi, dla których dojazd do miejscowości również nie stanowił problemu, co odzwierciedliło się w ocenie 3,90 jaką wy-

stawiono tej usłudze. Ocena transportu lokalnego jaką dokonali odwiedzający krajowi jest niższa niż ocena dojazdu (2,52). Goście zagraniczni, zdani na transport lokalny odwiedzanego obszaru, przyznali ocenę 2,04, czyli również niższą niż w przypadku oceny dojazdu. Należy zwrócić uwagę, że dojazd do miejscowości i transport lokalny w badaniach w latach 2018-2019 należy do najgorzej ocenianych elementów oferty turystycznej Małopolski.

Czystość otoczenia w odwiedzanym miejscu jest łatwo obserwowalna, zatem bardzo chętnie oceniana przez odwiedzających. W 2020 roku porządek w Małopolsce, biorąc pod uwagę inne elementy oferty turystycznej regionu, czystość otoczenia nie budziła zastrzeżeń i została pozytywnie oceniona. Goście zagraniczni przyznali ocenę 3,46, a goście krajowi 3,93. Należy jednak podkreślić, że bez względu na to, jaką ocenę przyznają odwiedzający, to zawsze aktualne pozostaje stwierdzenie, że poziom czystości miast i obszarów musi ulegać stałej poprawie, ponieważ w znacznym stopniu wpływa na kształtowanie opinii o odwiedzanym regionie.

Jednym z istotnych mierników poziomu kultury jest organizacja i funkcjonowanie miejsc użyteczności publicznej, do których zaliczamy toalety publiczne. Usługi te w ocenianych miejscowościach, miejscach i obszarach Małopolski zostały uznane za odpowiednie. Goście zagraniczni ocenili toalety na 2,58, a krajowi na 3,02 i w obu badanych grupach są to oceny przeciętne, świadczące o akceptacji poziomu usług.

Sieć punktów handlowo-usługowych akceptujących płatności przy użyciu kart płatniczych oraz ilość i lokalizacja bankomatów są oceniane dobrze. Ze względu na rządowy program „Polska bezgotówkowa” sieć punktów akceptujących płatności kartą rozwija się w dalszym ciągu bardzo dynamicznie i zostało to zauważone przez obie badane grupy. Goście zagraniczni przyznali ocenę 3,52, a goście krajowi 3,44. Rozwijając sieć akceptantów kart płatniczych zmniejsza się jednocześnie sieć bankomatów. Jednak takie działanie wpływa na poziom zadowolenia z usług, co odzwierciedliło się w ich ocenie. Goście zagraniczni ocenili dostępność bankomatów na poziomie 2,30, a krajowi 2,86.

Dostęp do Internetu, w ocenie badanych, nie stanowi większego problemu. W 2020 roku goście krajowi przyznali tej usłudze ocenę 3,30 i ocena ta nie odbiegała zasadniczo od ocen przyznawanych w poprzednich badaniach. Goście zagraniczni dostępność Internetu ocenili na 3,17. Pomimo stałego rozwoju sieci internetowej, duży odsetek badanych określił ten dostęp jako najwyżej przyzwoity. Można przyjąć, że dostępność sieci internetowej jest traktowana nie jako usługa, ale jako naturalny element infrastruktury odwiedzanego miejsca.

Jakość obsługi turystycznej, czyli poziom i zakres świadczeń z jakich korzystają turyści jest pewnym odzwierciedleniem generalnej opinii o ofercie i sposobie jej udostępniania. W takim ujęciu obraz obsługi turystycznej Małopolski wypada generalnie pozytywnie, pomimo załamania rynku turystycznego. Goście krajowi przyznali ocenę 3,38, a goście zagraniczni 2,13. Ocena jakości obsługi turystycznej w regionie jest w pewnym sensie weryfikatorem ocen takich cech jak atmosfera miejsca, życzliwość czy gościnność i obrazuje stosunek mieszkańców do turystów.

Opinia gości na temat bezpieczeństwa w miejscu odwiedzanym, co w konsekwencji składa się na ocenę bezpieczeństwa w całej Małopolsce, jak w każdym poprzednich badaniach, wypadła dobrze. Generalnie region jest odbierany jako bezpieczny i w 2020 r. w ocenie gości krajowych zostało to uwidocznione w wartości 3,92. Goście zagraniczni, zawsze lepiej oceniający bezpieczeństwo, przyznali ocenę 3,52. Wydaje się, że to przekonanie i tak dobrą opinię należy wykorzystać w promocji turystycznej Małopolski.

Na wprowadzone do badań w 2019 r. pytanie o czystość powietrza atmosferycznego regionu, w 2020 r. ponownie uzyskano opinię, że jakość powietrza nie budzi zastrzeżeń. W obu badanych grupach oceny były zbliżone, goście krajowi przyznali ocenę 3,87, a zagraniczni 3,83. Problemy czystości środowiska naturalnego nie są zauważalne przez odwiedzających region. Wybór atrakcyjnych przyrodniczo miejsc i krótki czas pobytu wpływają na wysokość oceny. Nie znaczy to, że dbałość o środowisko nie stanowi jednego z największych wyzwań każdej destynacji turystycznej.

Dworce komunikacji zbiorowej: autobusowej, kolejowej, lotniczej stanowiące element ocenianej oferty regionu uzyskały w 2020 roku najniższe oceny w zestawieniu z ocenianymi elementami oferty turystycznej. W tej opinii obie badane grupy zasadniczo się nie różniły.

W 2020 roku ocena wybranych elementów oferty turystycznej województwa wypadła generalnie we wszystkich obszarach zdecydowanie gorzej niż w badaniach przeprowadzonych w 2018 i 2019

roku. Poziom oceny obniżył się generalnie o 1 -1,5 stopnia w skali pięciostopniowej. Można zatem przyjąć, że w czasie zagrożenia epidemiologicznego, problemów i niepewności związanych z rezerwacją świadczeń, przy ograniczonym dostępie do oferty obniża się samoocena człowieka, co przekłada się generalnie na ocenę otoczenia. Do 2020 r. turystyczna oferta Małopolski oceniana była bardzo wysoko. Zjawisko to można obserwować na zamieszczonych poniżej tabelach rang oferty turystycznej województwa małopolskiego.

Tabela 6.2.2. Rangi oferty turystycznej województwa małopolskiego

Ocena oferty	PI	2018	2019	2020	Zagr	2018	2019	2020	Ogółem
Liczba odpowiedzi	16152	5665	5412	5075	3397	1467	1606	324	19549
Atmosfera	1	2	1	1	1	3	1	1	1
Gościnność	2	3	2	4	2	2	3	3	2
Atrakcje tur.	4	1	5	9	3	1	2	11	3
Życzliwość	3	5	4	7	5	4	11	6	4
Bezpieczeństwo	5	12	6	3	6	12	4	5	5
Gastronomia	6	4	9	10	4	5	7	8	6
Oznakowanie tur.	7	16	11	8	11	18	15	7	7
Czystość	9	19	14	2	10	19	12	10	8
Jakość obsługi	8	6	3	12	12	8	10	18	9
Karta kredytowa	10	9	12	11	7	7	6	9	10
Dojazd	11	21	16	5	9	17	13	4	11
Powietrze	12		17	6	13		17	2	12
Baza noclegowa	13	7	10	14	8	6	5	12	13
Informacja tur.	14	8	8	16	15	11	9	23	14
Internet	15	18	18	13	17	21	19	13	15
Bankomaty	17	17	15	17	14	16	14	17	16
Przewodnicy	18	11	13	19	16	10	8	22	17
Agroturystyka	16	10	7	18	20	9	21	24	18
Toalety	19	22	20	15	21	22	27	15	19
Dyskoteki	20	15	19	22	18	13	16	21	20
Transport lokalny	21	20	21	20	19	20	22	20	21
Imprezy masowe	22	14	24	23	22	15	18	28	22
Imprezy kult.	23	13	25	24	24	14	23	29	23
Atrakcje nocne	24		22	21	25		20	19	24
Niepełnosprawni	25		23	26	27		24	27	25
Taxi	26		26	25	26		26	16	26
Dworzec kolejowy	27		28	27	29		29	26	27
Dworzec autobusowy	28		27	28	28		28	25	28
Lotnisko	29		29	29	23		25	14	29

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Tabela 6.2.3. Różnice i zakresy rang elementów oferty turystycznej województwa małopolskiego

	PL-ZG				R19-R20		Zakresy rang		
	Ogółem	2018 R	2019 R	2020 R	PL	ZG	min	max	max-min
Atmosfera	0	-1	0	0	0	0	1	3	2
Gościnność	0	1	-1	1	-2	0	2	4	2
Atrakcje tur.	1	0	3	-2	-4	-9	1	11	10
Życzliwość	-2	1	-7	1	-3	5	3	11	8
Bezpieczeństwo	-1	0	2	-2	3	-1	3	12	9
Gastronomia	2	-1	2	2	-1	-1	4	10	6
Oznakowanie tur.	-4	-2	-4	1	3	8	7	18	11
Czystość	-1	0	2	-8	12	2	2	19	17
Jakość obsługi	-4	-2	-7	-6	-9	-8	3	18	15
Karta kredytowa	3	2	6	2	1	-3	6	12	6
Dojazd	2	4	3	1	11	9	4	21	17
Powietrze	-1		0	4	11	15	2	17	15
Baza noclegowa	5	1	5	2	-4	-7	5	14	9
Informacja tur.	-1	-3	-1	-7	-8	-14	8	23	15
Internet	-2	-3	-1	0	5	6	13	21	8
Bankomaty	3	1	1	0	-2	-3	14	17	3
Przewodnicy	2	1	5	-3	-6	-14	8	22	14
Agroturystyka	-4	1	-14	-6	-11	-3	7	24	17
Toalety	-2	0	-7	0	5	12	15	27	12
Dyskoteki	2	2	3	1	-3	-5	13	22	9
Transport lokalny	2	0	-1	0	1	2	19	22	3
Imprezy masowe	0	-1	6	-5	1	-10	14	28	14
Imprezy kult.	-1	-1	2	-5	1	-6	13	29	16
Atrakcje nocne	-1		2	2	1	1	19	25	6
Niepełnosprawni	-2		-1	-1	-3	-3	23	27	4
Taxi	0		0	9	1	10	16	26	10
Dworzec kolejowy	-2		-1	1	1	3	26	29	3
Dworzec autobusowy	0		-1	3	-1	3	25	28	3
Lotnisko	6		4	15	0	11	14	29	15

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

6.3. Oceny elementów Małopolskiego Systemu Informacji Turystycznej w latach 2018–2020

Ocena opiera się na tradycyjnej skali szkolnej gdzie 1 oznacza bardzo źle, 2 oznacza źle, trzy oznacza dostatecznie, 4 oznacza dobrze, 5 oznacza bardzo dobrze. Z uwagi na zastosowanie skali nieparzystej wzorowanej na skali Likerta nie zastosowano wartości 6 stosowanej w obecnym systemie edukacyjnym oznaczającej w szkole ocenę celującą. Przy próbie rzędu 7000 ankiet z 8 elementami składającymi się na całościową ocenę Małopolskiego Systemu Informacji Turystycznej wartość średnia przekraczająca wartość 3.0 jest wartością akceptowalną lecz niesatysfakcjonującą.

Dokonana przez turystów subiektywna ocena poziomu funkcjonowania Małopolskiego Systemu Informacji Turystycznej w latach 2018-2020 ukazuje poziom przygotowania Małopolski do recepcji przyjazdowego strumienia ruchu turystycznego. Ocena ta jest jednym z elementów metody badania zintegrowanego wizerunku destynacji gdyż „na zintegrowany wizerunek destynacji, a zarazem jej obiektywizowaną ocenę składają się m.in. wskazania (opinie oceniające) podróżnych (turystów)

odwiedzających destynację. Należy różnicować i oddzielnie analizować wyobrażenia własnych obywateli i wyobrażenia obcokrajowców. Również opinie obcokrajowców należy analizować oddzielnie dla poszczególnych grup narodowych lub pokrewnych środowisk kulturowych.”³ „Turystą człowiek staje się, gdy: dobrowolnie, dla własnej przyjemności, w czasie wolnym, za własne pieniądze opuści miejsce stałego przebywania i uda się na czas określony w podróż”⁴. Można spierać się o zakres definicji turysty, jednak pewne jest, że (aksjomat) za każdym razem jest to człowiek w podróży poza swoim codziennym układem, czyli miejscem stałego przebywania. Dlatego miejsca, które zapewnią docierającym do nich turystom (między innymi właśnie poprzez opiekę informacyjną) warunki pozwalające na przyjazny, bezpieczny wypoczynek mogą liczyć na zwiększający się popyt turystyczny, czyli wyraźne efekty finansowe w wyniku transakcji dokonywanych przez turystów tak przed pobytem jak i w trakcie pobytu.

W poniższych tabelach nr. 6.3.1, 6.3.2, 6.3.3 przedstawiono zintegrowaną ocenę Małopolskiego Systemu Informacji Turystycznej oczami odwiedzających Małopolskę w latach 2018-2020 oczami wszystkich odwiedzających ogółem i z uwzględnieniem miejsca zamieszkania stałego [Kraj – Zagarnica]. Ocena ta jest znacząca gdyż w ten sposób można próbować skutecznie obiektywizować subiektywne odczucia pojedynczych odwiedzających.

Tabela 6.3.1. Oceny elementów Małopolskiego Systemu Informacji Turystycznej

Ocena MSIT	PI	2018	2019	2020	Zagr	2018	2019	2020	Ogółem
Liczba odpowiedzi	16152	5665	5412	5075	3397	1467	1606	324	19549
Życzliwość personelu	4,58	4,56	4,64	4,44	4,54	4,57	4,51	4,41	4,57
Uprzejmość personelu	4,54	4,51	4,62	4,44	4,51	4,52	4,51	4,44	4,54
Satysfakcja z obsługi	4,52	4,49	4,63	4,29	4,53	4,54	4,52	4,52	4,52
Kompetencja personelu	4,50	4,44	4,62	4,35	4,53	4,52	4,55	4,39	4,50
Jakość materiałów informacyjnych	4,47	4,44	4,57	4,25	4,48	4,53	4,44	4,42	4,47
Dostępność materiałów informacyjnych	4,44	4,42	4,53	4,24	4,46	4,47	4,45	4,39	4,45
Znajomość języków obcych przez personel	4,42	4,32	4,61	4,16	4,41	4,44	4,37	4,32	4,42
Dostępność punktu informacji turystycznej	4,39	4,31	4,57	4,18	4,44	4,39	4,50	4,45	4,40
Zintegrowany wskaźnik oceny	4,48	4,44	4,60	4,29	4,49	4,50	4,48	4,42	4,48

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Tabela 6.3.2. Rangi obszarów działalności MSIT

Ocena MSIT	PI	2018	2019	2020	Zagr	2018	2019	2020	Ogółem
Liczba odpowiedzi	16152	5665	5412	5075	3397	1467	1606	324	19549
Życzliwość personelu	1	1	1	2	1	1	4	5	1
Uprzejmość personelu	2	2	4	1	4	4	3	3	2
Satysfakcja z obsługi	3	3	2	4	2	2	2	1	3
Kompetencja personelu	4	5	3	3	3	5	1	6	4
Jakość materiałów informacyjnych	5	4	6	5	5	3	7	4	5
Dostępność materiałów informacyjnych	6	6	8	6	6	6	6	6	6
Znajomość języków obcych przez personel	7	7	5	8	8	7	8	8	7
Dostępność punktu informacji turystycznej	8	8	7	7	7	8	5	2	8

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

3. K. Borkowski, Wizerunek destynacji turystycznej – element produktu turystycznego, [w:] Zeszyty Naukowe Wyższej Szkoły Turystyki i Ekologii w Suchoj Beskidzkiej, nr 3/2013, ISSN 2084-8722, s. 74
4. K. Borkowski, J. Kucharski, Etyka pilota wycieczek, [w:] Etyka przewodników turystycznych i pilotów wycieczek, (red.) Z. Kruczek (eds.) Proksenia, Kraków 2010, ISBN 978-83-60789-21-6. Monografie o tematyce turystycznej, s. 36.

Tabela 6.3.3. Różnice i zakresy rang obszarów działalności MSIT

	PL-ZG			R19-R20		Zakresy rang			
	Ogółem	2018 R	2019 R	2020 R	PL	ZG	min	max	max-min
Życzliwość personelu	0	0	-3	-3	-1	-1	1	5	4
Uprzejmość personelu	-2	-2	1	-2	3	0	1	4	3
Satysfakcja z obsługi	1	1	0	3	-2	1	1	4	3
Kompetencja personelu	1	0	2	-3	0	-5	1	6	5
Jakość materiałów informacyjnych	0	1	-1	1	1	3	3	7	4
Dostępność materiałów informacyjnych	0	0	2	0	2	0	6	8	2
Znajomość języków obcych przez personel	-1	0	-3	0	-3	0	5	8	3
Dostępność punktu informacji turystycznej	1	0	2	5	0	3	2	8	6

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Wyraźnie zaznacza się w 2020 roku tendencja spadkowa zintegrowanego wskaźnika zadowolenia z usług Małopolskiego Systemu Informacji Turystycznej. W 2020 roku najwyższej oceniono satysfakcję klienta z otrzymanych w punkcie IT informacji a najniższej znajomość języków obcych przez pracowników punktu. O ile w tej kwestii opinia turystów krajowych jak i zagranicznych w 2020 roku jest identyczna to jeśli chodzi o dostępność punktu informacji turystycznej to w odróżnieniu od turystów krajowych, którzy temu elementowi przyznali przedostatnie miejsce czyli pozycję siódmą w skali ośmiorangowej, to turyści zagraniczni temu samemu elementowi przyznali pozycję drugą z najwyższych zaraz po życzliwości pracowników punktu wobec klienta. Może mieć to wyraźny związek z odmiennymi obszarami penetracji turystycznej Małopolski przez turystów zagranicznych w stosunku do turystów krajowych. Ocena systemu IT dokonana przez turystów z zagranicy może być zdeformowana poprzez niską liczebność próby wypowiadających się na temat usług świadczonych przez punkty IT turystów zagranicznych (324) w stosunku do lat wcześniejszych (2018-1467, 2019-1606) dlatego bardziej obiektywny obraz uzyskujemy uśredniając wyniki wszystkich trzyletnich obserwacji. Niezmiennie najwyższej w rankingu trzyletnim plasuje się „życzliwość i uprzejmość pracowników punktu wobec klienta”, natomiast najniższą rangę w ocenie Małopolskiego Systemu Informacji Turystycznej otrzymała wspomniana wcześniej znajomość języków obcych przez pracowników punktu i dostępność punktu informacji turystycznej. Zależności te prześledzić można w tabelach nr. 6.3.1, 6.3.2, 6.3.3 w kolumnie „OGÓŁEM”. Zintegrowany Wskaźnik Oceny Systemu Informacji Turystycznej w Małopolsce za analizowane lata jest bardzo wysoki, gdyż wynik 4,48 w skali 1-5, gdzie ocena teoretyczna 5,0 przy prawie 20 tysiącach opinii (19549) jest praktycznie nieosiągalna, wystawia Małopolskiemu Systemowi Informacji Turystycznej bardzo wysoką rekomendację. Zależność tę prześledzić można w wierszu ostatnim w tabeli nr. 6.3.1.

6.4. Oceny oferty Małopolski w zakresie turystyki osób podróżujących z dziećmi w latach 2018–2020

Identyfikacyjny jak wyżej system oceny zastosowano analizując ofertę województwa małopolskiego w zakresie przygotowania destynacji do podróży rodzin z dziećmi. Generalnie wynika, że im młodsze dzieci towarzyszą rodzicom w podróży tym krytyczniejsza jest ocena przygotowania Małopolski do turystycznych podróży z dziećmi. Zależność tę potwierdzają tak opinie turystów krajowych jak i zagranicznych a obrazują tabele nr. 6.4.1. - 6.4.3 i wykres nr. 6.4.1. Jednak najbardziej krytyczna opinia turystów zagranicznych z 2020 roku jest powyżej oceny 3,0 uznawana jako wartość centralna w skali Likerta oznaczająca moment przejścia na którąś ze stron. W tym wypadku ocena ta wynosiła (turyści zagraniczni z dziećmi poniżej 6 roku życia w 2020 roku) 3,61 a więc 0,61 powyżej punktu „przebiegnięcia”. Zintegrowany Wskaźnik Oceny oferty w zakresie turystyki z dziećmi w Małopolsce za analizowane lata jest bardzo wysoki, gdyż wynik 4,34 w skali 1-5 gdzie ocena teoretyczna 5,0 przy prawie 20 tysiącach opinii (19549) jest praktycznie nieosiągalna, wystawia ofercie Małopolski w za-

kresie turystyki z dziećmi, bardzo wysoką rekomendacją. Zależność tę prześledzić można w wierszu ostatnim w tabeli nr. 6.4.1. i w kolumnie OGÓŁEM w tabeli nr. 6.4.1 i nr. 6.4.2.

Tabela 6.4.1. Oceny oferty Małopolski w zakresie turystyki z dziećmi

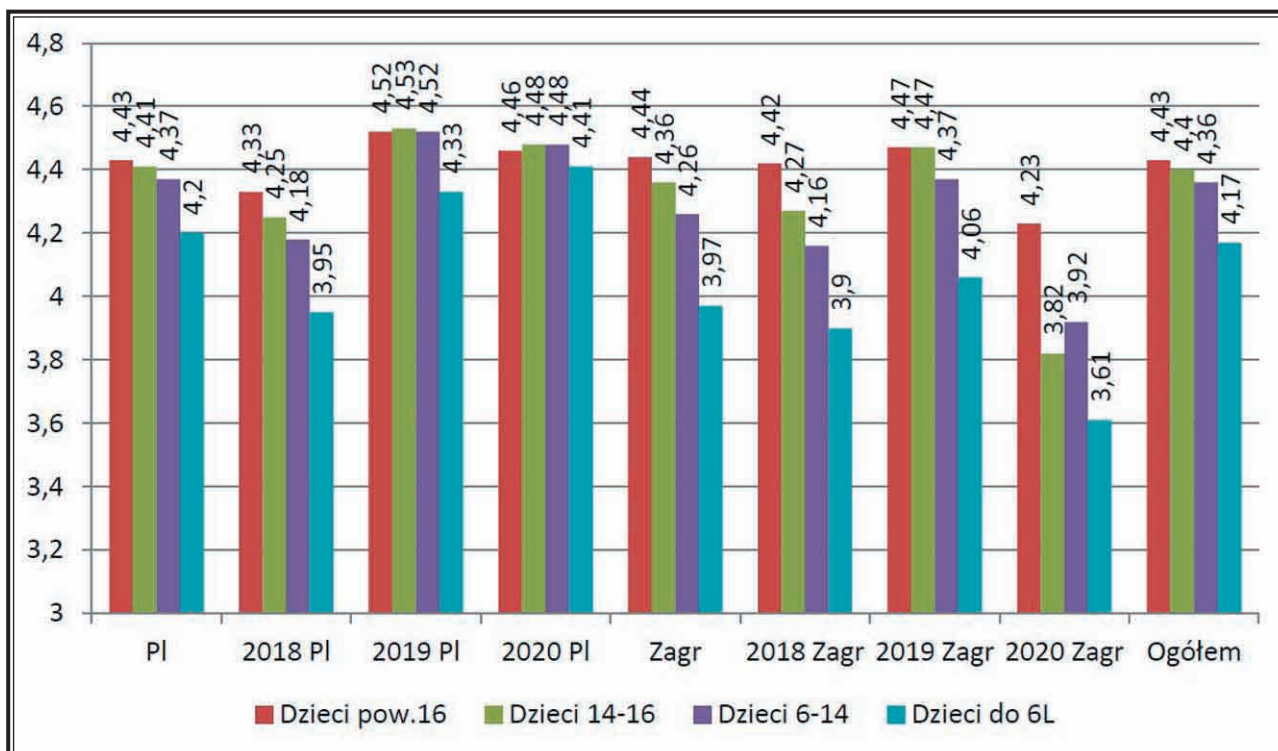
Ocena oferty	PI	2018	2019	2020	Zagr	2018	2019	2020	Ogółem
Liczba odpowiedzi	16152	5665	5412	5075	3397	1467	1606	324	19549
Dzieci pow. 16	4,43	4,33	4,52	4,46	4,44	4,42	4,47	4,23	4,43
Dzieci 14-16	4,41	4,25	4,53	4,48	4,36	4,27	4,47	3,82	4,40
Dzieci 6-14	4,37	4,18	4,52	4,48	4,26	4,16	4,37	3,92	4,36
Dzieci do 6L	4,20	3,95	4,33	4,41	3,97	3,90	4,06	3,61	4,17
Zintegrowany wskaźnik oceny	4,35	4,18	4,48	4,46	4,26	4,19	4,34	3,90	4,34

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Tabela 6.4.2. Rangi oferty Małopolski w zakresie turystyki z dziećmi

Ocena oferty	PI	2018	2019	2020	Zagr	2018	2019	2020	Ogółem
Liczba odpowiedzi	16152	5665	5412	5075	3397	1467	1606	324	19549
Dzieci pow. 16	1	1	2	3	1	1	1	1	1
Dzieci 14-16	2	2	1	1	2	2	2	3	2
Dzieci 6-14	3	3	3	2	3	3	3	2	3
Dzieci do 6L	4	4	4	4	4	4	4	4	4

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Rysunek 6.4.1. Oceny oferty Małopolski w zakresie turystyki z dziećmi w latach 2018–2020

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Tabela 6.4.3. Różnice i zakresy rang oferty Małopolski w zakresie turystyki z dziećmi

	PL-ZG				R19-R20		Zakresy rang		
	Ogółem	2018 R	2019 R	2020 R	PL	ZG	min	max	max-min
Dzieci pow. 16	0	0	1	2	-1	0	1	3	2
Dzieci 14-16	0	0	-1	-2	0	-1	1	3	2
Dzieci 6-14	0	0	0	0	1	1	2	3	1
Dzieci do 6L	0	0	0	0	0	0	4	4	0

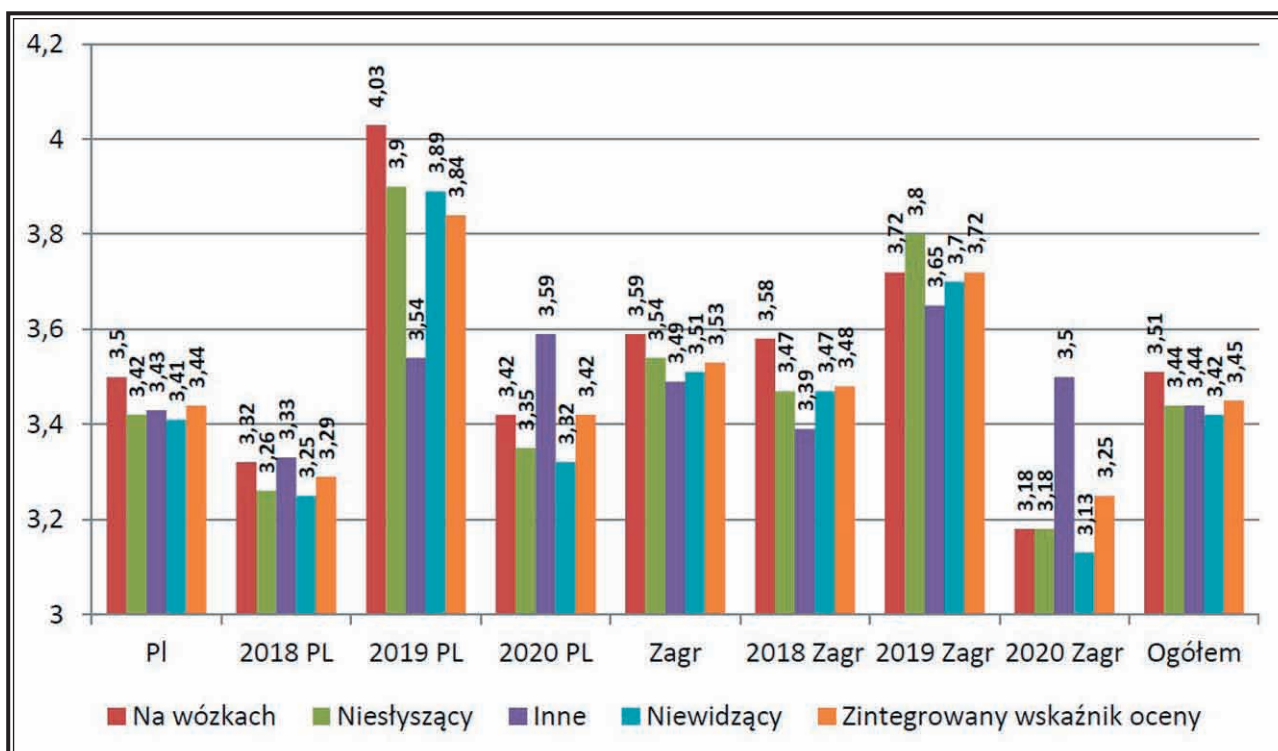
Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

6.5. Oceny oferty Małopolski w zakresie turystyki osób niepełnosprawnych w latach 2018–2020

Tabela 6.5.1. Oceny oferty Małopolski w zakresie turystyki osób niepełnosprawnych

Ocena oferty	PI	2018	2019	2020	Zagr	2018	2019	2020	Ogółem
Liczba odpowiedzi	16152	5665	5412	5075	3397	1467	1606	324	19549
1 Na wózkach	3,50	3,32	4,03	3,42	3,59	3,58	3,72	3,18	3,51
3 Niesłyszący	3,42	3,26	3,90	3,35	3,54	3,47	3,80	3,18	3,44
4 Inne	3,43	3,33	3,54	3,59	3,49	3,39	3,65	3,50	3,44
2 Niewidzący	3,41	3,25	3,89	3,32	3,51	3,47	3,70	3,13	3,42
Zintegrowany wskaźnik oceny	3,44	3,29	3,84	3,42	3,53	3,48	3,72	3,25	3,45

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Rysunek 6.5.1. Oceny oferty Małopolski w zakresie turystyki osób niepełnosprawnych w latach 2018-2020

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Tabela 6.5.2. Rangi oferty Małopolski w zakresie turystyki osób niepełnosprawnych

Ocena oferty	PL	2018 R	2019 R	2020 R	Zagr	2018 R	2019 R	2020R	Ogółem
Liczba odpowiedzi	16152	5665	5412	5075	3397	1467	1606	324	19549
1 Na wózkach	1	2	1	2	1	1	2	2	1
4 Inne	2	1	4	1	4	4	4	1	2
3 Niesłyszący	3	3	2	3	2	2	1	2	3
2 Niewidzący	4	4	3	4	3	3	3	4	4

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Tabela 6.5.3. Różnice i zakresy rang oferty Małopolski w zakresie turystyki osób niepełnosprawnych

	PL-Zagr	2018 R	2019 R	2020 R	R19-R20		Zakresy rang		
	Ogółem				PL	ZG	min	max	max-min
1 Na wózkach	0	1	-1	0	-1	0	1	2	1
2 Niewidzący	1	1	0	0	-1	-1	3	4	1
3 Niesłyszący	1	1	1	1	-1	-1	1	3	2
4 Inne	-2	-3	0	0	3	3	1	4	3

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Generalnie wynika, że ocena przygotowania Małopolski do turystycznych podróży osób niepełnosprawnych jest zadowalającą. Zależność tę potwierdzają tak opinie turystów krajowych jak i zagranicznych a obrazują tabele nr. 6.5.1. - 6.5.3 i wykres nr. 6.5.1.

Jednak najbardziej krytyczna opinia turystów zagranicznych z 2020 roku jest powyżej oceny 3,0 uznawana jako wartość centralna w skali Likerta oznaczająca moment przejścia na którąś ze stron. W tym wypadku ocena ta wynosiła (turyści zagraniczni niewidzący w 2020 roku) 3,13 a więc 0,13 powyżej punktu „przebiegnięcia”. Warto byłoby ustawić w atrakcyjnych punktach makiety atrakcyjnych obiektów (budynków, pasm górskich itp.) drukowane w technologii 3D jak również map panoramicznych w formie płaskorzeźby. W zmiennych warunkach atmosferycznych jakimi charakteryzuje się nasz region nawet pełnosprawni turyści podczas mgły lub ograniczonej widoczności mieliby szansę na skorzystanie z tego udogodnienia. Makiety takie cieszą się dużą popularnością również wśród najmłodszych turystów.

Zintegrowany Wskaźnik Oceny oferty w zakresie turystyki osób niepełnosprawnych w Małopolsce za analizowane lata jest bardzo wysoki, gdyż wynik 3,45 w skali 1-5. Zależność tę prześledzić można w wierszu ostatnim w tabeli nr. 6.5.1. i w kolumnie OGÓŁEM w tabeli nr. 6.5.1. - 6.5.2.

6.6. Oceny oferty Małopolski w zakresie turystyki zimowej w latach 2018–2020

Tabela 6.6.1. Oceny oferty Małopolski w zakresie turystyki zimowej

Ocena oferty	PI	2018	2019	2020	Zagr	2018	2019	2020	Ogółem
Liczba odpowiedzi	16152	5665	5412	5075	3397	1467	1606	324	19549
Narciarstwo zjazdowe	4,40	4,33	4,62	4,28	4,46	4,23	4,67	4,27	4,41
Snowboarding	4,34	4,26	4,50	4,27	4,42	4,18	4,65	4,40	4,34
Inna aktywność	4,30	4,17	4,39	4,40	4,36	4,06	4,61	4,29	4,31
Kulig konny	4,30	4,31	4,45	4,20	4,35	4,11	4,55	4,56	4,30
Inne elementy oferty	4,30	4,16	4,31	4,40	4,29	3,68	4,60	4,18	4,30

Jazda na sankach	4,28	4,22	4,44	4,22	4,36	4,11	4,61	4,35	4,28
Narciarstwo turowe (ski-turowe)	4,23	4,07	4,47	4,18	4,32	4,12	4,52	4,26	4,23
Infrastruktura stacji narciarskich	4,22	4,18	4,39	4,10	4,32	4,13	4,47	4,28	4,22
Przygotowanie stoków narciarskich	4,22	4,16	4,37	4,13	4,31	4,05	4,52	4,15	4,22
Bezpieczeństwo w stacjach narciarskich	4,21	4,10	4,37	4,15	4,24	4,00	4,42	4,23	4,21
Narciarstwo śladowe, biegowe	4,20	4,02	4,35	4,24	4,34	4,13	4,53	4,38	4,21
Bezpieczeństwo na stokach narciarskich	4,19	4,05	4,35	4,16	4,23	3,99	4,41	4,17	4,19
Wędrówka po szlakach na raketach śnieżnych	4,18	3,88	4,43	4,22	4,26	3,94	4,55	4,35	4,19
Dostępność oferty „after ski”	4,16	3,98	4,29	4,15	4,11	3,82	4,36	3,86	4,15
Poziom cen do jakości usług	3,96	3,63	4,19	4,01	4,07	3,75	4,34	3,87	3,97
Zintegrowany wskaźnik oceny	4,23	4,10	4,39	4,21	4,30	4,02	4,52	4,24	4,24

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejziak.

Tabela 6.6.2. Rangi oferty Małopolski w zakresie turystyki zimowej

Ocena oferty	PI	2018	2019	2020	Zagr	2018	2019	2020	Ogółem
Liczba odpowiedzi	16152	5665	5412	5075	3397	1467	1606	324	19549
Narciarstwo zjazdowe	1	1	1	3	1	1	1	8	1
Snowboarding	2	3	2	4	2	2	2	2	2
Inna aktywność	3	6	8	1	3	8	3	6	3
Kulig konny	4	2	4	8	5	6	6	1	4
Inne elementy oferty	5	7	13	2	10	15	5	11	5
Jazda na sankach	6	4	5	6	4	7	4	5	6
Narciarstwo turowe (ski-turowe)	7	10	3	9	8	5	10	9	7
Infrastruktura stacji narciarskich	9	5	7	14	7	4	11	7	8
Przygotowanie stoków narciarskich	8	8	10	13	9	9	9	13	9
Bezpieczeństwo w stacjach narciarskich	10	9	9	11	12	10	12	10	10
Narciarstwo śladowe, biegowe	11	12	11	5	6	3	8	3	11
Bezpieczeństwo na stokach narciarskich	12	11	12	10	13	11	13	12	12
Wędrówka po szlakach na raketach śnieżnych	13	14	6	7	11	12	7	4	13
Dostępność oferty „after ski”	14	13	14	12	14	13	14	15	14
Poziom cen do jakości usług	15	15	15	15	15	14	15	14	15

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejziak.

Ocena oferty Małopolski w zakresie turystyki zimowej badanej w latach 2018-2020 opierała się na pięciostopniowej skali Likerta (bardzo dobrze, dobrze, przeciętnie, źle, bardzo źle). Ocenie podlegało 15 wybranych elementów oferty zimowej województwa małopolskiego. Wyniki badań z lat 2018-2020 w podziale na odwiedzających krajowych i zagranicznych przedstawiono w zestawieniach tabelarycznych jako roczny wskaźnik atrakcyjności elementu oferty i sumarycznie w obu grupach za trzy lata jako Zintegrowany Wskaźnik Atrakcyjności oferty zimowej województwa małopolskiego.

Ranking wskaźników wykazał, że najwyższej ocenioną w całym okresie badawczym jest ofer-

ta dedykowana narciarzom zjazdowym (średnia 2018-2020 = 4,41). Co prawda w roku 2020 została ona zdeponowana przez ofertę wędrówek na raketach śnieżnych (kraj = 4,22, zagranica = 4,55), jazdę na nartach śladowych (kraj = 4,24, zagranica 4,53) i ofertę snowboardową która otrzymała w 2020 roku ocenę (kraj = 4,27 i zagranica 4,4) vs narciarstwo zjazdowe (kraj = 4,28 i zagranica = 4,27). Wysoką ocenę tak odwiedzających krajowych jak i zagranicznych uzyskała w badanym okresie oferta przejazdów saniami z zaprzęgiem konnym (Σ 4,30).

Zintegrowany Wskaźnik Atrakcyjności Destynacji dla Małopolski w okresie zimowym za trzy lata (2018-2020) wyniósł 4,24 co przy skali 1-5 jest wynikiem bardzo wysokim jako, że uzyskanie wyniku 5,0 przy 293 235 obserwacjach jest praktycznie niemożliwe.

6.7. Oceny oferty Małopolski w zakresie turystyki letniej w latach 2018–2020

Tabela 6.7.1. Oceny oferty Małopolski w zakresie turystyki letniej

Ocena oferty	PI	2018	2019	2020	Zagr	2018	2019	2020	Ogółem
Liczba odpowiedzi	16152	5665	5412	5075	3397	1467	1606	324	19549
Przygotowanie tras do wędrówki górskiej	4,34	4,28	4,51	4,27	4,31	4,19	4,45	4,23	4,34
Bezpieczeństwo w schroniskach górskich	4,31	4,26	4,47	4,21	4,32	4,24	4,40	4,31	4,31
Inne elementy oferty	4,30	4,22	4,18	4,45	4,24	4,00	4,45	4,16	4,29
Inna aktywność	4,27	4,15	4,32	4,41	4,34	4,26	4,48	4,20	4,28
Bezpieczeństwo na szlakach turystycznych	4,27	4,20	4,45	4,17	4,30	4,20	4,40	4,30	4,27
Przygotowanie rowerowych tras turystycznych	4,27	4,11	4,46	4,25	4,16	4,00	4,38	4,15	4,26
Przygotowanie wodnych tras turystycznych	4,23	4,10	4,40	4,22	4,25	4,16	4,36	4,19	4,24
Infrastruktura schronisk górskich	4,22	4,15	4,42	4,10	4,24	4,16	4,32	4,23	4,22
Dostępność schronisk górskich	4,20	4,12	4,37	4,12	4,20	4,14	4,27	4,20	4,20
Oznakowanie istniejących tras rowerowych	4,20	4,00	4,43	4,20	4,16	3,98	4,37	4,22	4,20
Przygotowanie górskich tras rowerowych	4,17	3,99	4,30	4,22	4,21	4,13	4,33	4,12	4,18
Wycieczki zaprzęgiem konnym	4,16	4,00	4,32	4,16	4,15	3,95	4,36	4,21	4,16
Przygotowanie konnych tras turystycznych	4,14	3,92	4,31	4,17	4,12	3,92	4,35	4,18	4,14
Przygotowanie zjazdowych tras rowerowych (downhill)	4,14	3,82	4,30	4,23	4,13	4,02	4,30	4,00	4,14
Infrastruktura tras rowerowych	4,11	3,90	4,22	4,22	4,03	3,93	4,14	4,09	4,11
Poziom cen do jakości usług	4,04	3,85	4,28	4,00	4,15	4,10	4,24	3,96	4,05
Miejsca obsługi rowerzystów (MOR)	4,03	3,71	4,11	4,23	4,05	3,95	4,18	4,02	4,03
Zintegrowany wskaźnik oceny	4,20	4,05	4,34	4,21	4,20	4,08	4,34	4,16	4,20

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Tabela 6.7.2. Rangi oferty Małopolski w zakresie turystyki letniej

Ocena oferty	PI	2018	2019	2020	Zagr	2018	2019	2020	Ogółem
Liczba odpowiedzi	16152	5665	5412	5075	3397	1467	1606	324	19549
Przygotowanie tras do wędrówki górskiej	1	1	1	3	3	4	2	4	1
Bezpieczeństwo w schroniskach górskich	2	2	2	10	2	2	5	1	2
Inne elementy oferty	3	3	16	1	7	11	3	11	3
Inna aktywność	4	6	10	2	1	1	1	7	4
Bezpieczeństwo na szlakach turystycznych	5	4	4	13	4	3	4	2	5

Przygotowanie rowerowych tras turystycznych	6	8	3	4	10	11	6	12	6
Przygotowanie wodnych tras turystycznych	7	9	7	9	5	6	9	9	7
Infrastruktura schronisk górskich	8	5	6	16	6	5	12	3	8
Dostępność schronisk górskich	10	7	8	15	9	7	14	7	9
Oznakowanie istniejących tras rowerowych	9	10	5	11	11	13	7	5	10
Przygotowanie górskich tras rowerowych	11	12	12	8	8	8	11	13	11
Wycieczki zaprzęgiem konnym	12	11	9	14	12	15	8	6	12
Przygotowanie konnych tras turystycznych	13	13	11	12	15	17	10	10	13
Przygotowanie zjazdowych tras rowerowych (downhill)	14	16	13	5	14	10	13	16	14
Infrastruktura tras rowerowych	15	14	15	7	17	16	17	14	15
Poziom cen do jakości usług	16	15	14	17	13	9	15	17	16
Miejsca obsługi rowerzystów (MOR)	17	17	17	6	16	14	16	15	17

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Ocena oferty Małopolski w zakresie turystyki letniej badanej w latach 2018-2020 opierała się na pięciostopniowej skali Likerta (bardzo dobrze, dobrze, przeciętnie, źle, bardzo źle). Ocenie podlegało 17 wybranych elementów oferty zimowej województwa małopolskiego. Wyniki badań z lat 2018-2020 w podziale na odwiedzających krajowych i zagranicznych przedstawiono w zestawieniach tabelarycznych jako roczny wskaźnik atrakcyjności elementu oferty i sumarycznie w obu grupach za trzy lata jako Zintegrowany Wskaźnik Atrakcyjności oferty letniej województwa małopolskiego.

Ranking wskaźników wykazał, że najwyższą ocenioną w całym okresie badawczym jest oferta dedykowana osobom wędrującym po szlakach górskich (średnia 2018-2020 = 4,34). Potwierdziło się to również w roku 2020 i opinia ta została potwierdzona oceną bezpieczeństwa wędrowek szlakami turystycznymi (4,27) jak i oceną bezpieczeństwa w małopolskich schroniskach górskich (4,31). Wysoko oceniono również przygotowanie tras do jazdy turystycznej na rowerach (4,26) i przygotowanie wodnych tras turystycznych (4,24). Oferta górskich tras rowerowych otrzymała w badanym okresie ocenę (Σ 4,2). Najniższą ocenę, tak odwiedzających krajowych jak i zagranicznych, uzyskała w badanym okresie oferta miejsc obsługi rowerzystów (Σ 4,03), która jednak była w dalszym ciągu na satysfakcjonującym poziomie.

Zintegrowany Wskaźnik Atrakcyjności Destynacji dla Małopolski w okresie letnim za trzy lata (2018-2020) wyniósł 4,20 co przy skali 1-5 jest wynikiem bardzo wysokim jako, że uzyskanie wyniku 5,0 przy 332 333 obserwacjach jest praktycznie niemożliwe.

6.8. Ocena wysokości cen w stosunku do jakości świadczonych usług dokonana przez turystów odwiedzających województwo małopolskie w 2020 roku

Odwiedzający Małopolskę w 2020 r., tak jak w poprzednich badaniach, mieli możliwość wyrażenia swojej opinii na temat wysokości cen w stosunku do jakości świadczonych usług, korzystając z trzystopniowej skali ocen: ceny niskie, odpowiednie, wysokie.

Badania wykazały, że zarówno goście zagraniczni i krajowi najchętniej, co zostało odzwierciedlone w liczbie uzyskanych odpowiedzi, dzielili się swoją opinią na temat stosunku cen do jakości świadczeń w zakresie usług gastronomicznych, noclegowych oraz dostępności cenowej atrakcji turystycznych Małopolski. Można zauważyć, że bez względu na deklarowany cel przyjazdu, podstawowe w turystyce usługi i atrakcje podlegają ocenie gości zarówno z nich korzystających jak i tych, którzy je znają tylko z obserwacji lub z przekazu innych osób.⁵

5. Zamieszczone w tekście opisy indywidualnych cen obrazowane są wycinkami tabeli zbiorczej „Ocena wysokości cen w stosunku do jakości świadczonych usług dokonana przez turystów odwiedzających województwo małopolskie w 2020 roku” znajdującej się w końcowej części podrzdziału wraz z tabelą rang.

W 2020 r. 75,6% turystów krajowych (osób nocujących) i 68,8% zagranicznych zgodnie uznało relację cen w stosunku do oferowanych usług noclegowych w Małopolsce jako odpowiednią. Rozbieżność opinii badanych grup występują przy wskazaniach uznających ceny za zbyt wysokie w stosunku do jakości usług. Takie zdanie miało 21,4% gości krajowych, ale tylko 9,5% gości zagranicznych. Również brak zgodności odnotowujemy w opinii, że ceny są niskie, ponieważ taką opinię wyraziło jedynie 3,1% gości krajowych i aż 21,7% gości zagranicznych. Należy zauważyć, że opinia turystów krajowych i zagranicznych dotycząca relacji cen do jakości usług nie uległa istotnym zmianom w trzyletnim okresie badań.

Noclegi	PL 18	PL 19	PL 20	ZG 18	ZG 19	ZG 20
1 ceny wysokie	26,6%	16,9%	21,4%	10,6%	7,6%	9,5%
2 odpowiednie	69,8%	73,5%	75,6%	71,8%	73,2%	68,8%
3 ceny niskie	3,6%	9,6%	3,1%	17,6%	19,2%	21,7%
Ogółem	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
%1 - %3	23,0%	7,3%	18,3%	-7,0%	-11,6%	-12,2%

W zakresie cen usług gastronomicznych w stosunku do jakości świadczeń, w grupie gości krajowych 71,4% badanych uznało relacje cen do jakości świadczonych usług gastronomicznych za odpowiednią. W grupie gości zagranicznych opinię taką wyraziło 64,2% badanych. Usługi gastronomiczne świadczone w Małopolsce były jednak zbyt drogie dla 25,1% gości krajowych. Goście zagraniczni w znacznie mniejszym odsetku (10,2%) wyrażali taki sam pogląd, chociaż w stosunku do wyników z lat 2018 i 2019 możemy w tej opinii odnotować kilkuprocentowy wzrost. Co oznacza, że ceny usług gastronomicznych nie należą do niskich nawet dla gości zagranicznych. Chociaż 25,6% osób z tej grupy badawczej uznało ceny w stosunku do jakości usług gastronomicznych za ceny niskie. Takiej opinii nie potwierdzili goście krajowi, co odzwierciedliło się w poziomie wskazań - 3,4%. Opinie dotyczące relacji cen do jakości usług gastronomicznych, podobnie jak w przypadku usług noclegowych, nie uległy zmianom w badanym okresie. Można zatem odnotować, że oferta gastronomiczna Małopolski jest w znacznej mierze atrakcyjna dla gości zagranicznych i w znacznym stopniu dostosowana do możliwości finansowych gości krajowych.

Gastronomia	PL 18	PL 19	PL 20	ZG 18	ZG 19	ZG 20
1 ceny wysokie	23,3%	17,3%	25,1%	7,7%	5,7%	10,2%
2 odpowiednie	73,1%	72,2%	71,4%	67,5%	65,5%	64,2%
3 ceny niskie	3,7%	10,5%	3,4%	24,7%	28,8%	25,6%
Ogółem	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
%1 - %3	19,6%	6,8%	21,7%	-17,0%	-23,1%	-15,4%

Atrakcje turystyczne Małopolski, a w szczególności ich odpłatna dostępność, jest zdaniem gości krajowych (73%) właściwie wyceniona przez gestorów tych atrakcji. Taką opinię wyraziło również 72,9% gości zagranicznych. Jednak dla 21% badanych gości krajowych ceny za dostęp do atrakcji w stosunku do ich oferty są wysokie. Pogląd ten podzielało również 9% gości zagranicznych. Badanych uznających dostęp do atrakcji w 2020 r. jako tani w stosunku do oferty było 5,9% spośród gości krajowych i 18,1% gości zagranicznych. Opinie dotyczące cen udostępnianych atrakcji turystycznych w stosunku do ich oferty nie uległy jednak istotnym zmianom w badanym okresie.

Wstępy do atrakcji	PL 18	PL 19	PL 20	ZG 18	ZG 19	ZG 20
1 ceny wysokie	18,6%	11,7%	21,0%	9,8%	5,1%	9,0%
2 odpowiednie	73,5%	72,9%	73,0%	68,6%	70,5%	72,9%
3 ceny niskie	7,9%	15,4%	5,9%	21,5%	24,3%	18,1%
Ogółem	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
%1 - %3	10,8%	-3,7%	15,1%	-11,7%	-19,2%	-9,0%

W 2020 r. ocena jakości oferty obiektów muzealnych w Małopolsce w stosunku do cen biletów

w grupie gości krajowych została uznana za odpowiednią (74,5%). Jednak dla 19% gości krajowych ceny były wysokie i poziom takich opinii wzrósł w porównaniu do badań z 2019 r. o prawie 10%. W tej grupie badanych tylko 6,6% uznało, że ceny w stosunku do oferty muzeów są niskie. Zdaniem gości zagranicznych ceny biletów do muzeów są odpowiednie i takie zdanie wyraziło 75% badanych. Dla 20,3% dostęp do zbiorów muzealnych w Małopolsce jest tani, chociaż poziom takich opinii zmniejszył się w stosunku do wyników w poprzednich latach o 8%.

Muzea	PL 18	PL 19	PL 20	ZG 18	ZG 19	ZG 20
1 ceny wysokie	12,9%	9,8%	19,0%	7,3%	4,6%	3,9%
2 odpowiednie	77,6%	71,1%	74,5%	64,9%	66,7%	75,8%
3 ceny niskie	9,5%	19,1%	6,6%	27,8%	28,7%	20,3%
Ogółem	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
%1 - %3	3,4%	-9,3%	12,4%	-20,5%	-24,0%	-16,4%

Oferta dyskotek, pubów, klubów w 2020 r., jak większość oferty, z której chętnie korzystają odwiedzający była znacząco ograniczona. Goście krajowi, którzy skorzystali i ocenili usługi rozrywkowe uznali, że ceny w stosunku do jakości świadczonych usług są odpowiednie (70,1%). Również dla udzielających odpowiedzi gości zagranicznych ceny usług rozrywkowych były ustalone na właściwym poziomie (66,7%). W tej grupie jednak 22,4% uznało, że dostęp do rozrywki w Małopolsce jest tani i ceny w stosunku do oferty są niskie, a odmiennego zdania było 10,9% badanych. Wśród gości krajowych 24,5% uważało natomiast, że ceny są zbyt wysokie, a tylko dla 5,5% były one niskie. W badanym okresie opinie dotyczące relacji cen do jakości usług rozrywkowych nie ulegały istotnym zmianom.

Kluby	PL 18	PL 19	PL 20	ZG 18	ZG 19	ZG 20
1 ceny wysokie	21,9%	21,8%	24,5%	8,8%	6,5%	10,9%
2 odpowiednie	71,0%	63,7%	70,1%	61,5%	64,6%	66,7%
3 ceny niskie	7,1%	14,5%	5,5%	29,7%	28,9%	22,4%
Ogółem	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
%1 - %3	14,8%	7,3%	19,0%	-20,9%	-22,3%	-11,6%

Imprezy kulturalne, istotny element oferty turystycznej każdej destynacji, zdaniem gości krajowych, były właściwie wycenione w stosunku do ich jakości (73,7% wskazań). Dla 6,4% badanych proponowane ceny były niskie w stosunku do oferty, a dla 19,9% relacja cen do jakości nie była dostosowana i uznali ceny za wysokie. Jest to kolejny element kompleksowej oferty kulturalno-rozrywkowej, co do którego w 2020 r. wzrósł odsetek badanych turystów krajowych uznających, że ceny są wysokie. Wśród gości zagranicznych wzrósł o ponad 10% odsetek respondentów uznających ceny za odpowiednie i o tyle samo zmniejszył się poziom wskazań, że ceny w stosunku do oferty są niskie (17,4%). Należy jednak zauważyć, że w 2020 r. imprezy kulturalne były tylko sporadycznie organizowane i dostęp do oferty był ograniczony.

Imprezy	PL 18	PL 19	PL 20	ZG 18	ZG 19	ZG 20
1 ceny wysokie	15,9%	12,6%	19,9%	7,0%	6,6%	4,7%
2 odpowiednie	76,7%	68,9%	73,7%	67,4%	65,5%	77,9%
3 ceny niskie	7,4%	18,5%	6,4%	25,6%	27,9%	17,4%
Ogółem	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
%1 - %3	8,6%	-5,9%	13,5%	-18,6%	-21,3%	-12,8%

Kino, teatr w 2020 roku nie mogły stanowić istotnego elementu w sposobie spędzania czasu ze względu na ograniczenia wynikające z zagrożenia epidemiologicznego. Badani, którzy wyrazili opinię dotyczącą cen w stosunku do jakości oferowanych przez te instytucje usług, w grupie gości krajowych uznali te relacje za odpowiednie (65,2%). Podobne zdanie mieli goście zagraniczni (71,8%). Znacząco jednak, o kilkanaście procent, wzrósł w stosunku do badań z poprzednich lat poziom

wskazań gości krajowych, że ceny tych usług są zbyt wysokie. Taką opinie wyraziło 30% badanych. Goście zagraniczni nie zmienili zdania z 2019 r. i tylko 5,1% uznało ceny biletów w instytucjach kultury za zbyt wysokie. Dla 23,1% osób w tej grupie badanej ceny są niskie. Odmienne opinie wyrażali goście krajowi, którzy tylko w niewielkim odsetku (4,8%) uznali proponowane ceny za ceny niskie. Tak duże zmiany w odbiorze cen usług oferowanych przez kina i teatry przez gości krajowych odnotowujemy w badanym okresie po raz pierwszy. Opinie odwiedzających zagranicznych w tym aspekcie nie ulegały zmianom.

Teatr Kino	PL 18	PL 19	PL 20	ZG 18	ZG 19	ZG 20
1 ceny wysokie	17,5%	12,9%	30,0%	12,4%	5,5%	5,1%
2 odpowiednie	75,8%	71,0%	65,2%	67,8%	63,3%	71,8%
3 ceny niskie	6,7%	16,1%	4,8%	19,8%	31,2%	23,1%
Ogółem	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
%1 - %3	10,7%	-3,2%	25,2%	-7,3%	-25,7%	-17,9%

Baza sportowo-rekreacyjna Małopolski, podobnie jak kina, teatry, kluby czy imprezy kulturalne, nie stanowi istotnego celu przyjazdów. Pomimo ograniczonego dostępu do obiektów sportowo-rekreacyjnych w 2020 r. pozyskano opinie na temat cen do jakości oferty. W tej ocenie, w obu badanych grupach, nie odnotowano istotnych różnic w trzech kolejnych latach badań.

Baza sportowa	PL 18	PL 19	PL 20	ZG 18	ZG 19	ZG 20
1 ceny wysokie	18,6%	17,4%	21,7%	8,9%	5,3%	6,2%
2 odpowiednie	74,8%	67,4%	71,8%	67,4%	64,3%	76,3%
3 ceny niskie	6,6%	15,1%	6,6%	23,8%	30,5%	17,5%
Ogółem	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
%1 - %3	11,9%	2,3%	15,1%	-14,9%	-25,2%	-11,3%

Relacja cen do jakości imprez sportowych została poddana ocenie po raz pierwszy w 2019 r. Analiza porównawcza z wynikami badań uzyskanymi w 2020 r. niesie ze sobą pewne niebezpieczeństwa. Trudności stwarza ocena uzyskana w roku ograniczeń w organizacji imprez i trudności w dostępie do nich. Przede wszystkim można zauważyć, że dla obu badanych grup cena biletów na imprezy sportowe była odpowiednio dostosowana do poziomu tych imprez. Podobnie jak w większości opiniowanych przez gości krajowych usług wyraźnie wzrósł odsetek odpowiedzi, że ceny oferowanych imprez są cenami wysokimi.

Impr.sportowe	PL 18	PL 19	PL 20	ZG 18	ZG 19	ZG 20
1 ceny wysokie		11,9%	18,2%		3,8%	2,8%
2 odpowiednie		72,2%	77,8%		61,8%	76,4%
3 ceny niskie		15,9%	4,0%		34,5%	20,8%
Ogółem		100,0%	100,0%		100,0%	100,0%
%1 - %3		-3,9%	14,3%		-30,7%	-18,1%

Ważnym elementem promocji regionu są usługi przewodników turystycznych. Opinię gości krajowych na temat cen za usługi przewodnickie w stosunku do ich jakości odzwierciedla 69,3% wskazań, że ceny tych usług są odpowiednio ustalone. Podobne zdanie miało 73,6% gości zagranicznych. Uznających ceny za wysokie w stosunku do usług, jakie oferują przewodnicy, było 23,8% gości krajowych i takich opinii, w stosunku do badań w latach 2018 i 2019 było odpowiednio o 8% i o 13% więcej. W tej grupie badawczej zmniejszył się do 6,9% odsetek wskazań, że ceny tych usług są niskie. W grupie gości zagranicznych nie obserwujemy zasadniczych zmian dotyczących relacji cen do jakości usług świadczonych przez przewodników. Należy zaznaczyć, że w 2020 r. tylko niewielka grupa odwiedzających korzystała z usług przewodników miejskich, górskich czy oprowadzających po obiektach.

Przewodnicy	PL 18	PL 19	PL 20	ZG 18	ZG 19	ZG 20
1 ceny wysokie	15,2%	10,7%	23,8%	9,4%	5,9%	4,7%
2 odpowiednie	76,4%	69,6%	69,3%	70,3%	63,8%	73,6%
3 ceny niskie	8,3%	19,7%	6,9%	20,3%	30,3%	21,7%
Ogółem	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
%1 - %3	6,9%	-9,0%	16,9%	-10,9%	-24,4%	-17,0%

Ceny usług transportu umożliwiającego dotarcie do Małopolski jak i umożliwiającego poruszanie się na jej obszarze są zawsze chętnie poddawane ocenie zarówno gości krajowych jak i zagranicznych. Goście krajowi w 74,2% uznali, że ceny są odpowiednie w stosunku do świadczonych usług i taka opinia utrzymuje się na niezmiennym poziomie w trzyletnim okresie badań. Dużą różnicę w 2020 r. możemy zauważyć w relacji cen wysokich (20,5%) w stosunku do cen niskich (5,4%). Takiego wzrostu opinii uznających ceny za wysokie i spadku opinii uznając ceny za niskie, nie odnotowano w poprzednich latach badań. Goście zagraniczni niezmiennie w okresie badawczym uznawali ceny w stosunku do świadczonych usług transportowych za odpowiednie 61% lub ceny niskie 33,1%. Tylko 5,9% badanych gości uznawało te ceny za ceny wysokie.

Transport	PL 18	PL 19	PL 20	ZG 18	ZG 19	ZG 20
1 ceny wysokie	15,1%	12,3%	20,5%	5,9%	4,8%	5,9%
2 odpowiednie	74,1%	69,9%	74,2%	59,9%	57,5%	61,0%
3 ceny niskie	10,9%	17,8%	5,4%	34,2%	37,7%	33,1%
Ogółem	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
%1 - %3	4,2%	-5,5%	15,1%	-28,3%	-32,8%	-27,2%

Do oceny lokalnych usług w 2019 r. wprowadzono przedsiębiorstwa taksówkowe, które stanowią istotny element transportu lokalnego. Zdaniem gości krajowych, którzy korzystali z taxi, relacja cen do jakości usług jest odpowiednia (68%). Podobne zdanie wyraziło 58,5% badanych gości zagranicznych. Jednak w obu badanych grupach wysoki odsetek – goście krajowi 26,1% i goście zagraniczni 14,8%, określił ceny tego środka transportu jako ceny wysokie. Można jeszcze zauważyć, że dla 26,8% gości zagranicznych ceny taksówek były cenami niskimi i zapewne wynika to z porównania cen usług świadczonych w kraju pochodzenia.

Taxi	PL 18	PL 19	PL 20	ZG 18	ZG 19	ZG 20
1 ceny wysokie		24,8%	26,1%		12,8%	14,8%
2 odpowiednie		59,0%	68,6%		60,4%	58,5%
3 ceny niskie		16,2%	5,3%		26,7%	26,8%
Ogółem		100,0%	100,0%		100,0%	100,0%
%1 - %3		8,5%	20,8%		-13,9%	-12,0%

Opinia gości krajowych na temat usług agroturystycznych oraz ich wyceny w stosunku do jakości w 2020 r. była porównywalna z opiniami uzyskanymi w poprzednich latach badań. Dla 74,6% udzielających odpowiedzi relacje cen do jakości były ustawione odpowiednio. Jednak przez 20,3% gości krajowych szeroka i zróżnicowana cenowo oferta agroturystyczna uznana została za ofertę wysoko wycenioną. Takie opinie wzrosły 8-10% w stosunku do wyników z dwóch ostatnich lat. Obniżył się zatem poziom wskazań uznających te ceny za niskie (5%). Goście zagraniczni, którzy podali ocenie ten rodzaj usług, uznali stosunek cen do jakości usług jako odpowiedni (71,3%). Należy uwzględnić fakt, że usługi agroturystyczne nie należą do usług preferowanych przez tę grupę gości. Tylko 4,6% gości zagranicznych określiło ceny jako wysokie, a 24,1% badanych uznało poziom cen w stosunku do jakości usług jako niski.

Agroturystyka	PL 18	PL 19	PL 20	ZG 18	ZG 19	ZG 20
1 ceny wysokie	12,0%	10,0%	20,3%	5,9%	3,3%	4,6%
2 odpowiednie	80,9%	74,5%	74,6%	67,5%	68,0%	71,3%
3 ceny niskie	7,1%	15,5%	5,0%	26,6%	28,8%	24,1%
Ogółem	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
%1 - %3	4,8%	-5,6%	15,3%	-20,8%	-25,5%	-19,4%

Poddając analizie opinie na temat cen poszczególnych usług w stosunku do poziomu świadczeń, należy podkreślić, że w 2020 roku podobnie jak w latach 2018 i 2019 dominowała opinia, że ceny usług, z których korzystają turyści, są odpowiednie do jakości świadczonych usług. Można założyć, że ceny usług, które są aprobowane przez gości zagranicznych nie uzyskują pełnej aprobaty wśród gości krajowych. W grupie gości krajowych porównywalny odsetek, w każdym ocenianym elemencie oferty turystycznej Małopolski, uważa, że ceny nie są dostosowane do poziomu oferty i są za wysokie. W 2020 r. zdecydowanie wzrósł poziom takich opinii i to dotyczy wszystkich ocenianych usług. Generalnie jednak wyniki badań uzyskane w latach 2018-2020 wskazują, że oferta turystyczna Małopolski jest pod względem cen ustabilizowana, a poszczególne usługi są właściwie wycenione.

Tabela 6.8.1. Różnice ocen pomiędzy rokiem 2020 a 2019

Noclegi	PL(20-19)	ZG(20-19)	(20-19)	18(PL-ZG)	19(PL-ZG)	20(PL-ZG)
1 ceny wysokie	4,4%	1,9%	6,3%	16,0%	9,3%	11,9%
2 odpowiednie	2,1%	-4,4%	1,8%	-2,0%	0,3%	6,8%
3 ceny niskie	-6,5%	2,5%	-8,1%	-14,0%	-9,6%	-18,7%
Ogółem	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Gastronomia	PL(20-19)	ZG(20-19)	(20-19)	18(PL-ZG)	19(PL-ZG)	20(PL-ZG)
1 ceny wysokie	7,8%	4,5%	9,6%	15,5%	11,6%	15,0%
2 odpowiednie	-0,7%	-1,3%	0,4%	5,6%	6,7%	7,2%
3 ceny niskie	-7,1%	-3,2%	-10,0%	-21,1%	-18,3%	-22,2%
Ogółem	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Teatr Kino	PL(20-19)	ZG(20-19)	(20-19)	18(PL-ZG)	19(PL-ZG)	20(PL-ZG)
1 ceny wysokie	17,1%	-0,4%	18,0%	5,0%	7,4%	24,9%
2 odpowiednie	-5,8%	8,5%	-3,9%	8,1%	7,7%	-6,6%
3 ceny niskie	-11,3%	-8,2%	-14,2%	-13,1%	-15,1%	-18,2%
Ogółem	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Przewodnicy	PL(20-19)	ZG(20-19)	(20-19)	18(PL-ZG)	19(PL-ZG)	20(PL-ZG)
1 ceny wysokie	13,1%	-1,2%	13,7%	5,8%	4,8%	19,1%
2 odpowiednie	-0,3%	9,8%	1,3%	6,2%	5,8%	-4,3%
3 ceny niskie	-12,8%	-8,6%	-15,0%	-12,0%	-10,6%	-14,8%
Ogółem	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Transport	PL(20-19)	ZG(20-19)	(20-19)	18(PL-ZG)	19(PL-ZG)	20(PL-ZG)
1 ceny wysokie	8,1%	1,0%	9,6%	9,2%	7,5%	14,6%
2 odpowiednie	4,3%	3,5%	7,1%	14,1%	12,4%	13,1%
3 ceny niskie	-12,4%	-4,6%	-16,7%	-23,3%	-19,9%	-27,7%
Ogółem	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Muzea	PL(20-19)	ZG(20-19)	(20-19)	18(PL-ZG)	19(PL-ZG)	20(PL-ZG)
1 ceny wysokie	9,2%	-0,7%	9,9%	5,6%	5,2%	15,1%
2 odpowiednie	3,4%	9,1%	4,6%	12,6%	4,4%	-1,3%
3 ceny niskie	-12,6%	-8,4%	-14,4%	-18,3%	-9,6%	-13,8%
Ogółem	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%

Imprezy	PL(20-19)	ZG(20-19)	(20-19)	18(PL-ZG)	19(PL-ZG)	20(PL-ZG)
1 ceny wysokie	7,3%	-1,9%	8,3%	9,0%	6,0%	15,2%
2 odpowiednie	4,7%	12,4%	5,7%	9,3%	3,4%	-4,2%
3 ceny niskie	-12,0%	-10,5%	-13,9%	-18,2%	-9,4%	-11,0%
Ogółem	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Baza sportowa	PL(20-19)	ZG(20-19)	(20-19)	18(PL-ZG)	19(PL-ZG)	20(PL-ZG)
1 ceny wysokie	4,3%	0,9%	6,2%	9,7%	12,1%	15,5%
2 odpowiednie	4,3%	12,0%	5,1%	7,5%	3,2%	-4,5%
3 ceny niskie	-8,6%	-12,9%	-11,3%	-17,1%	-15,3%	-11,0%
Ogółem	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Kluby	PL(20-19)	ZG(20-19)	(20-19)	18(PL-ZG)	19(PL-ZG)	20(PL-ZG)
1 ceny wysokie	2,7%	4,4%	6,0%	13,1%	15,3%	13,6%
2 odpowiednie	6,4%	2,0%	5,9%	9,5%	-0,9%	3,4%
3 ceny niskie	-9,1%	-6,4%	-11,9%	-22,6%	-14,3%	-17,0%
Ogółem	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Taxi	PL(20-19)	ZG(20-19)	(20-19)	18(PL-ZG)	19(PL-ZG)	20(PL-ZG)
1 ceny wysokie	1,3%	1,9%	4,8%		11,9%	11,3%
2 odpowiednie	9,6%	-2,0%	8,4%		-1,4%	10,1%
3 ceny niskie	-10,9%	0,1%	-13,2%		-10,5%	-21,5%
Ogółem	0,0%	0,0%	0,0%		0,0%	0,0%
Agroturystyka	PL(20-19)	ZG(20-19)	(20-19)	18(PL-ZG)	19(PL-ZG)	20(PL-ZG)
1 ceny wysokie	10,4%	1,4%	11,2%	6,1%	6,7%	15,7%
2 odpowiednie	0,1%	3,3%	1,3%	13,4%	6,5%	3,3%
3 ceny niskie	-10,5%	-4,7%	-12,5%	-19,5%	-13,2%	-19,0%
Ogółem	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Wstępy	PL(20-19)	ZG(20-19)	(20-19)	18(PL-ZG)	19(PL-ZG)	20(PL-ZG)
1 ceny wysokie	9,3%	3,9%	10,2%	8,8%	6,5%	12,0%
2 odpowiednie	0,1%	2,4%	0,7%	4,8%	2,4%	0,2%
3 ceny niskie	-9,5%	-6,3%	-10,9%	-13,6%	-8,9%	-12,1%
Ogółem	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Impr. sportowe	PL(20-19)	ZG(20-19)	(20-19)	18(PL-ZG)	19(PL-ZG)	20(PL-ZG)
1 ceny wysokie	6,3%	-1,0%	7,8%		8,2%	15,5%
2 odpowiednie	5,6%	14,6%	7,9%		10,5%	1,4%
3 ceny niskie	-11,9%	-13,6%	-15,7%		-18,6%	-16,9%
Ogółem	0,0%	0,0%	0,0%		0,0%	0,0%

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof., WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejziak.

Tabela 6.8.2. Ocena wysokości cen w stosunku do jakości świadczonych usług dokonana przez turystów odwiedzających województwo małopolskie w 2020 roku

	PL 18	PL 19	PL 20	ZG 18	ZG 19	ZG 20	PL 3L	ZG 3L	18(PL+ZG)	19(PL+ZG)	20(PL+ZG)	OGÓLEM
Noblegi												
1 ceny wysokie	26,6%	16,9%	21,4%	10,6%	7,6%	9,5%	22,0%	9,1%	23,0%	14,4%	20,7%	19,4%
2 odpowiednie	69,8%	73,5%	75,6%	71,8%	73,2%	68,8%	72,8%	72,2%	70,3%	73,4%	75,2%	72,7%
3 ceny niskie	3,6%	9,6%	3,1%	17,6%	19,2%	21,7%	5,2%	18,7%	6,7%	12,3%	4,2%	7,9%
Ogółem	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
%1 - %3	23,0%	7,3%	18,3%	-7,0%	-11,6%	-12,2%	16,7%	-9,7%	16,3%	2,1%	16,5%	11,6%
Gastronomia												
1 ceny wysokie	23,3%	17,3%	25,1%	7,7%	5,7%	10,2%	21,8%	7,0%	20,0%	14,6%	24,2%	19,2%
2 odpowiednie	73,1%	72,2%	71,4%	67,5%	65,5%	64,2%	72,3%	66,2%	71,9%	70,6%	71,0%	71,2%
3 ceny niskie	3,7%	10,5%	3,4%	24,7%	28,8%	25,6%	5,9%	26,8%	8,1%	14,8%	4,8%	9,7%
Ogółem	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
%1 - %3	19,6%	6,8%	21,7%	-17,0%	-23,1%	-15,4%	15,9%	-19,8%	11,9%	-0,3%	19,4%	9,5%
Teatr, Kino												
1 ceny wysokie	17,5%	12,9%	30,0%	12,4%	5,5%	5,1%	20,9%	8,6%	16,7%	11,2%	29,3%	19,3%
2 odpowiednie	75,8%	71,0%	65,2%	67,8%	63,3%	71,8%	70,8%	65,9%	74,6%	69,2%	65,4%	70,2%
3 ceny niskie	6,7%	16,1%	4,8%	19,8%	31,2%	23,1%	8,3%	25,4%	8,6%	19,5%	5,4%	10,5%
Ogółem	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
%1 - %3	10,7%	-3,2%	25,2%	-7,3%	-25,7%	-17,9%	12,6%	-16,8%	8,1%	-8,3%	23,9%	8,8%
Przewodnicy												
1 ceny wysokie	15,2%	10,7%	23,8%	9,4%	5,9%	4,7%	16,8%	7,3%	14,1%	9,5%	23,1%	15,2%
2 odpowiednie	76,4%	69,6%	69,3%	70,3%	63,8%	73,6%	71,9%	67,1%	75,2%	68,1%	69,4%	71,1%
3 ceny niskie	8,3%	19,7%	6,9%	20,3%	30,3%	21,7%	11,3%	25,5%	10,7%	22,4%	7,4%	13,7%
Ogółem	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
%1 - %3	6,9%	-9,0%	16,9%	-10,9%	-24,4%	-17,0%	5,5%	-18,2%	3,4%	-13,0%	15,7%	1,5%
Transport												
1 ceny wysokie	15,1%	12,3%	20,5%	5,9%	4,8%	5,9%	16,0%	5,4%	13,1%	10,2%	19,8%	13,9%
2 odpowiednie	74,1%	69,9%	74,2%	59,9%	57,5%	61,0%	72,9%	58,9%	71,0%	66,4%	73,6%	70,2%
3 ceny niskie	10,9%	17,8%	5,4%	34,2%	37,7%	33,1%	11,1%	35,7%	15,8%	23,4%	6,7%	15,8%
Ogółem	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
%1 - %3	4,2%	-5,5%	15,1%	-28,3%	-32,8%	-27,2%	4,8%	-30,3%	-2,7%	-13,2%	13,1%	-1,9%

Tabela 6.8.2. c.d. Ocena wysokości cen w stosunku do jakości świadczonych usług dokonana przez turystów odwiedzających województwo małopolskie w 2020 roku

	PL 18	PL 19	PL 20	ZG 18	ZG 19	ZG 20	PL 3L	ZG 3L	18(PL+ZG)	19(PL+ZG)	20(PL+ZG)	OGÓLEM
Muzea												
1 ceny wysokie	12,9%	9,8%	19,0%	7,3%	4,6%	3,9%	13,8%	5,8%	11,8%	8,5%	18,4%	12,3%
2 odpowiednie	77,6%	71,1%	74,5%	64,9%	66,7%	75,8%	74,5%	66,5%	75,0%	70,0%	74,5%	73,1%
3 ceny niskie	9,5%	19,1%	6,6%	27,8%	28,7%	20,3%	11,7%	27,8%	13,2%	21,5%	7,1%	14,6%
Ogółem	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
%1 - %3	3,4%	-9,3%	12,4%	-20,5%	-24,0%	-16,4%	2,0%	-22,0%	-1,4%	-13,1%	11,3%	-2,2%
Imprezy												
1 ceny wysokie	15,9%	12,6%	19,9%	7,0%	6,6%	4,7%	16,3%	6,6%	14,5%	11,1%	19,4%	14,9%
2 odpowiednie	76,7%	68,9%	73,7%	67,4%	65,5%	77,9%	73,5%	67,1%	75,3%	68,1%	73,8%	72,6%
3 ceny niskie	7,4%	18,5%	6,4%	25,6%	27,9%	17,4%	10,1%	26,2%	10,2%	20,7%	6,8%	12,5%
Ogółem	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
%1 - %3	8,6%	-5,9%	13,5%	-18,6%	-21,3%	-12,8%	6,2%	-19,6%	4,3%	-9,6%	12,6%	2,4%
Baza sportowa												
1 ceny wysokie	18,6%	17,4%	21,7%	8,9%	5,3%	6,2%	19,3%	6,9%	17,2%	15,0%	21,2%	17,8%
2 odpowiednie	74,8%	67,4%	71,8%	67,4%	64,3%	76,3%	71,7%	66,6%	73,8%	66,8%	71,9%	71,0%
3 ceny niskie	6,6%	15,1%	6,6%	23,8%	30,5%	17,5%	9,0%	26,5%	9,0%	18,2%	6,9%	11,2%
Ogółem	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
%1 - %3	11,9%	2,3%	15,1%	-14,9%	-25,2%	-11,3%	10,4%	-19,7%	8,1%	-3,3%	14,2%	6,6%
Kluby												
1 ceny wysokie	21,9%	21,8%	24,5%	8,8%	6,5%	10,9%	22,8%	7,9%	19,4%	17,8%	23,8%	20,2%
2 odpowiednie	71,0%	63,7%	70,1%	61,5%	64,6%	66,7%	68,5%	63,5%	69,2%	63,9%	69,9%	67,7%
3 ceny niskie	7,1%	14,5%	5,5%	29,7%	28,9%	22,4%	8,7%	28,6%	11,4%	18,3%	6,3%	12,1%
Ogółem	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
%1 - %3	14,8%	7,3%	19,0%	-20,9%	-22,3%	-11,6%	14,1%	-20,8%	8,0%	-0,5%	17,4%	8,1%
Taxi												
1 ceny wysokie		24,8%	26,1%		12,8%	14,8%	25,7%	13,3%		20,5%	25,4%	23,6%
2 odpowiednie		59,0%	68,6%		60,4%	58,5%	65,8%	60,0%		59,5%	67,9%	64,8%
3 ceny niskie		16,2%	5,3%		26,7%	26,8%	8,5%	26,7%		19,9%	6,7%	11,6%
Ogółem		100,0%	100,0%		100,0%	100,0%	100,0%	100,0%		100,0%	100,0%	100,0%
%1 - %3		8,5%	20,8%		-13,9%	-12,0%	17,3%	-13,4%		0,6%	18,7%	12,0%

Tabela 6.8.2. c.d. Ocena wysokości cen w stosunku do jakości świadczonych usług dokonana przez turystów odwiedzających województwo małopolskie w 2020 roku

Agroturystyka	PL 18	PL 19	PL 20	ZG 18	ZG 19	ZG 20	PL 3L	ZG 3L	18(PL+ZG)	19(PL+ZG)	20(PL+ZG)	OGÓLEM
1 ceny wysokie	12,0%	10,0%	20,3%	5,9%	3,3%	4,6%	14,4%	4,4%	11,1%	8,6%	19,8%	13,2%
2 odpowiednie	80,9%	74,5%	74,6%	67,5%	68,0%	71,3%	76,8%	68,1%	78,9%	73,2%	74,5%	75,6%
3 ceny niskie	7,1%	15,5%	5,0%	26,6%	28,8%	24,1%	8,8%	27,5%	10,0%	18,2%	5,7%	11,2%
Ogółem	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
%1 - %3	4,8%	-5,6%	15,3%	-20,8%	-25,5%	-19,4%	5,6%	-23,0%	1,1%	-9,6%	14,1%	2,0%
Wstępy	PL 18	PL 19	PL 20	ZG 18	ZG 19	ZG 20	PL 3L	ZG 3L	18(PL+ZG)	19(PL+ZG)	20(PL+ZG)	OGÓLEM
1 ceny wysokie	18,6%	11,7%	21,0%	9,8%	5,1%	9,0%	17,1%	7,5%	17,0%	10,3%	20,5%	15,6%
2 odpowiednie	73,5%	72,9%	73,0%	68,6%	70,5%	72,9%	73,1%	69,9%	72,5%	72,4%	73,0%	72,6%
3 ceny niskie	7,9%	15,4%	5,9%	21,5%	24,3%	18,1%	9,7%	22,6%	10,5%	17,4%	6,5%	11,8%
Ogółem	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
%1 - %3	10,8%	-3,7%	15,1%	-11,7%	-19,2%	-9,0%	7,4%	-15,1%	6,5%	-7,1%	14,0%	3,8%
Impr. sportowe	PL 18	PL 19	PL 20	ZG 18	ZG 19	ZG 20	PL 3L	ZG 3L	18(PL+ZG)	19(PL+ZG)	20(PL+ZG)	OGÓLEM
1 ceny wysokie		11,9%	18,2%		3,8%	2,8%	16,3%	3,6%		10,0%	17,8%	15,1%
2 odpowiednie		72,2%	77,8%		61,8%	76,4%	76,1%	64,5%		69,8%	77,7%	74,9%
3 ceny niskie		15,9%	4,0%		34,5%	20,8%	7,6%	32,0%		20,2%	4,5%	10,0%
Ogółem		100,0%	100,0%		100,0%	100,0%	100,0%	100,0%		100,0%	100,0%	100,0%
%1 - %3		-3,9%	14,3%		-30,7%	-18,1%	8,8%	-28,4%		-10,1%	13,4%	5,1%
Inne	PL 18	PL 19	PL 20	ZG 18	ZG 19	ZG 20	PL 3L	ZG 3L	18(PL+ZG)	19(PL+ZG)	20(PL+ZG)	OGÓLEM
1 ceny wysokie	12,5%	16,3%	18,8%	11,6%	6,3%	5,4%	15,9%	8,4%	12,3%	13,2%	17,9%	14,5%
2 odpowiednie	81,6%	68,4%	76,8%	52,7%	66,9%	86,5%	76,5%	63,3%	75,4%	67,9%	77,4%	74,0%
3 ceny niskie	5,9%	15,3%	4,4%	35,7%	26,8%	8,1%	7,6%	28,2%	12,3%	18,9%	4,6%	11,5%
Ogółem	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
%1 - %3	6,6%	1,0%	14,4%	-24,0%	-20,4%	-2,7%	8,4%	-19,8%	0,0%	-5,7%	13,3%	3,0%

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTIE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Tabela 6.8.3. Różnice i zakresy opinii na temat cen w stosunku do jakości świadczonych usług dokonanych przez turystów krajowych i zagranicznych odwiedzających województwo małopolskie w 2019 i 2020 roku

Noclegi	PL(20-19)	ZG(20-19)	(20-19)	18(PL-ZG)	19(PL-ZG)	20(PL-ZG)
1 ceny wysokie	4,4%	1,9%	6,3%	16,0%	9,3%	11,9%
2 odpowiednie	2,1%	-4,4%	1,8%	-2,0%	0,3%	6,8%
3 ceny niskie	-6,5%	2,5%	-8,1%	-14,0%	-9,6%	-18,7%
Ogółem	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Gastronomia						
Gastronomia	PL(20-19)	ZG(20-19)	(20-19)	18(PL-ZG)	19(PL-ZG)	20(PL-ZG)
1 ceny wysokie	7,8%	4,5%	9,6%	15,5%	11,6%	15,0%
2 odpowiednie	-0,7%	-1,3%	0,4%	5,6%	6,7%	7,2%
3 ceny niskie	-7,1%	-3,2%	-10,0%	-21,1%	-18,3%	-22,2%
Ogółem	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Teatr Kino						
Teatr Kino	PL(20-19)	ZG(20-19)	(20-19)	18(PL-ZG)	19(PL-ZG)	20(PL-ZG)
1 ceny wysokie	17,1%	-0,4%	18,0%	5,0%	7,4%	24,9%
2 odpowiednie	-5,8%	8,5%	-3,9%	8,1%	7,7%	-6,6%
3 ceny niskie	-11,3%	-8,2%	-14,2%	-13,1%	-15,1%	-18,2%
Ogółem	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Przewodnicy						
Przewodnicy	PL(20-19)	ZG(20-19)	(20-19)	18(PL-ZG)	19(PL-ZG)	20(PL-ZG)
1 ceny wysokie	13,1%	-1,2%	13,7%	5,8%	4,8%	19,1%
2 odpowiednie	-0,3%	9,8%	1,3%	6,2%	5,8%	-4,3%
3 ceny niskie	-12,8%	-8,6%	-15,0%	-12,0%	-10,6%	-14,8%
Ogółem	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Transport						
Transport	PL(20-19)	ZG(20-19)	(20-19)	18(PL-ZG)	19(PL-ZG)	20(PL-ZG)
1 ceny wysokie	8,1%	1,0%	9,6%	9,2%	7,5%	14,6%
2 odpowiednie	4,3%	3,5%	7,1%	14,1%	12,4%	13,1%
3 ceny niskie	-12,4%	-4,6%	-16,7%	-23,3%	-19,9%	-27,7%
Ogółem	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Muzea						
Muzea	PL(20-19)	ZG(20-19)	(20-19)	18(PL-ZG)	19(PL-ZG)	20(PL-ZG)
1 ceny wysokie	9,2%	-0,7%	9,9%	5,6%	5,2%	15,1%
2 odpowiednie	3,4%	9,1%	4,6%	12,6%	4,4%	-1,3%
3 ceny niskie	-12,6%	-8,4%	-14,4%	-18,3%	-9,6%	-13,8%
Ogółem	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Imprezy						
Imprezy	PL(20-19)	ZG(20-19)	(20-19)	18(PL-ZG)	19(PL-ZG)	20(PL-ZG)
1 ceny wysokie	7,3%	-1,9%	8,3%	9,0%	6,0%	15,2%
2 odpowiednie	4,7%	12,4%	5,7%	9,3%	3,4%	-4,2%
3 ceny niskie	-12,0%	-10,5%	-13,9%	-18,2%	-9,4%	-11,0%
Ogółem	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Baza sportowa						
Baza sportowa	PL(20-19)	ZG(20-19)	(20-19)	18(PL-ZG)	19(PL-ZG)	20(PL-ZG)
1 ceny wysokie	4,3%	0,9%	6,2%	9,7%	12,1%	15,5%
2 odpowiednie	4,3%	12,0%	5,1%	7,5%	3,2%	-4,5%
3 ceny niskie	-8,6%	-12,9%	-11,3%	-17,1%	-15,3%	-11,0%
Ogółem	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%

Tabela 6.8.3. c.d. Różnice i zakresy opinii na temat cen w stosunku do jakości świadczonych usług dokonanych przez turystów krajowych i zagranicznych odwiedzających województwo małopolskie w 2019 i 2020 roku

Kluby	PL(20-19)	ZG(20-19)	(20-19)	18(PL-ZG)	19(PL-ZG)	20(PL-ZG)
1 ceny wysokie	2,7%	4,4%	6,0%	13,1%	15,3%	13,6%
2 odpowiednie	6,4%	2,0%	5,9%	9,5%	-0,9%	3,4%
3 ceny niskie	-9,1%	-6,4%	-11,9%	-22,6%	-14,3%	-17,0%
Ogółem	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Taxi	PL(20-19)	ZG(20-19)	(20-19)	18(PL-ZG)	19(PL-ZG)	20(PL-ZG)
1 ceny wysokie	1,3%	1,9%	4,8%		11,9%	11,3%
2 odpowiednie	9,6%	-2,0%	8,4%		-1,4%	10,1%
3 ceny niskie	-10,9%	0,1%	-13,2%		-10,5%	-21,5%
Ogółem	0,0%	0,0%	0,0%		0,0%	0,0%
Agroturystyka	PL(20-19)	ZG(20-19)	(20-19)	18(PL-ZG)	19(PL-ZG)	20(PL-ZG)
1 ceny wysokie	10,4%	1,4%	11,2%	6,1%	6,7%	15,7%
2 odpowiednie	0,1%	3,3%	1,3%	13,4%	6,5%	3,3%
3 ceny niskie	-10,5%	-4,7%	-12,5%	-19,5%	-13,2%	-19,0%
Ogółem	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Wstępy	PL(20-19)	ZG(20-19)	(20-19)	18(PL-ZG)	19(PL-ZG)	20(PL-ZG)
1 ceny wysokie	9,3%	3,9%	10,2%	8,8%	6,5%	12,0%
2 odpowiednie	0,1%	2,4%	0,7%	4,8%	2,4%	0,2%
3 ceny niskie	-9,5%	-6,3%	-10,9%	-13,6%	-8,9%	-12,1%
Ogółem	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Impr. sportowe	PL(20-19)	ZG(20-19)	(20-19)	18(PL-ZG)	19(PL-ZG)	20(PL-ZG)
1 ceny wysokie	6,3%	-1,0%	7,8%		8,2%	15,5%
2 odpowiednie	5,6%	14,6%	7,9%		10,5%	1,4%
3 ceny niskie	-11,9%	-13,6%	-15,7%		-18,6%	-16,9%
Ogółem	0,0%	0,0%	0,0%		0,0%	0,0%

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Tabela 6.8.4. Zakresy opinii na temat cen w stosunku do jakości świadczonych usług dokonanych przez turystów krajowych i zagranicznych odwiedzających województwo małopolskie w 3 latach 2018, 2019 i 2020

Noclegi	PL 18	PL 19	PL 20	ZG 18	ZG 19	ZG 20	PL 3L	ZG 3L	18(PL+ZG)	19(PL+ZG)	20(PL+ZG)
1 ceny wysokie	7,1%	-2,5%	1,9%	-8,9%	-11,8%	-9,9%	2,5%	-10,4%	3,5%	-5,1%	1,2%
2 odpowiednie	-2,8%	0,8%	2,9%	-0,9%	0,5%	-3,9%	0,1%	-0,5%	-2,4%	0,7%	2,5%
3 ceny niskie	-4,3%	1,7%	-4,8%	9,7%	11,4%	13,9%	-2,6%	10,9%	-1,1%	4,4%	-3,7%
Ogółem	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Gastronomia	PL 18	PL 19	PL 20	ZG 18	ZG 19	ZG 20	PL 3L	ZG 3L	18(PL+ZG)	19(PL+ZG)	20(PL+ZG)
1 ceny wysokie	4,1%	-1,8%	6,0%	-11,4%	-13,5%	-9,0%	2,7%	-12,2%	0,8%	-4,6%	5,0%
2 odpowiednie	1,9%	1,0%	0,3%	-3,6%	-5,7%	-7,0%	1,1%	-5,0%	0,7%	-0,6%	-0,2%
3 ceny niskie	-6,0%	0,8%	-6,2%	15,1%	19,2%	16,0%	-3,7%	17,1%	-1,6%	5,2%	-4,9%
Ogółem	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%

Tabela 6.8.4. c.d. Zakresy opinii na temat cen w stosunku do jakości świadczonych usług dokonanych przez turystów krajowych i zagranicznych odwiedzających województwo małopolskie w 3 latach 2018, 2019 i 2020

Teatr Kino	PL 18	PL 19	PL 20	ZG 18	ZG 19	ZG 20	PL 3L	ZG 3L	18(PL+ZG)	19(PL+ZG)	20(PL+ZG)
1 ceny wysokie	-1,8%	-6,4%	10,7%	-6,8%	-13,8%	-14,2%	1,6%	-10,7%	-2,5%	-8,0%	10,0%
2 odpowiednie	5,6%	0,8%	-5,0%	-2,4%	-6,9%	1,6%	0,6%	-4,3%	4,5%	-1,0%	-4,8%
3 ceny niskie	-3,8%	5,6%	-5,7%	9,3%	20,7%	12,6%	-2,2%	14,9%	-1,9%	9,0%	-5,2%
Ogółem	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Przewodnicy	PL 18	PL 19	PL 20	ZG 18	ZG 19	ZG 20	PL 3L	ZG 3L	18(PL+ZG)	19(PL+ZG)	20(PL+ZG)
1 ceny wysokie	0,1%	-4,5%	8,6%	-5,8%	-9,3%	-10,5%	1,6%	-7,9%	-1,1%	-5,7%	7,9%
2 odpowiednie	5,3%	-1,5%	-1,8%	-0,9%	-7,3%	2,5%	0,8%	-4,0%	4,1%	-3,0%	-1,7%
3 ceny niskie	-5,4%	6,0%	-6,8%	6,6%	16,6%	8,0%	-2,4%	11,8%	-3,0%	8,7%	-6,3%
Ogółem	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Transport	PL 18	PL 19	PL 20	ZG 18	ZG 19	ZG 20	PL 3L	ZG 3L	18(PL+ZG)	19(PL+ZG)	20(PL+ZG)
1 ceny wysokie	1,2%	-1,6%	6,5%	-8,0%	-9,1%	-8,0%	2,0%	-8,5%	-0,8%	-3,7%	5,8%
2 odpowiednie	3,8%	-0,3%	3,9%	-10,3%	-12,7%	-9,2%	2,7%	-11,4%	0,8%	-3,8%	3,3%
3 ceny niskie	-5,0%	1,9%	-10,5%	18,3%	21,8%	17,2%	-4,7%	19,9%	0,0%	7,5%	-9,2%
Ogółem	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Muzea	PL 18	PL 19	PL 20	ZG 18	ZG 19	ZG 20	PL 3L	ZG 3L	18(PL+ZG)	19(PL+ZG)	20(PL+ZG)
1 ceny wysokie	0,6%	-2,5%	6,6%	-5,0%	-7,7%	-8,4%	1,4%	-6,6%	-0,5%	-3,8%	6,0%
2 odpowiednie	4,5%	-2,0%	1,4%	-8,2%	-6,4%	2,7%	1,4%	-6,6%	1,9%	-3,1%	1,4%
3 ceny niskie	-5,1%	4,5%	-8,0%	13,2%	14,1%	5,7%	-2,9%	13,2%	-1,4%	7,0%	-7,5%
Ogółem	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Imprezy	PL 18	PL 19	PL 20	ZG 18	ZG 19	ZG 20	PL 3L	ZG 3L	18(PL+ZG)	19(PL+ZG)	20(PL+ZG)
1 ceny wysokie	1,0%	-2,3%	5,0%	-7,9%	-8,3%	-10,3%	1,4%	-8,3%	-0,4%	-3,8%	4,5%
2 odpowiednie	4,1%	-3,7%	1,1%	-5,2%	-7,1%	5,3%	0,9%	-5,5%	2,6%	-4,5%	1,2%
3 ceny niskie	-5,1%	6,0%	-6,0%	13,1%	15,4%	5,0%	-2,3%	13,8%	-2,3%	8,3%	-5,7%
Ogółem	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Baza sportowa	PL 18	PL 19	PL 20	ZG 18	ZG 19	ZG 20	PL 3L	ZG 3L	18(PL+ZG)	19(PL+ZG)	20(PL+ZG)
1 ceny wysokie	0,8%	-0,3%	3,9%	-8,9%	-12,5%	-11,6%	1,6%	-10,9%	-0,6%	-2,8%	3,4%
2 odpowiednie	3,8%	-3,6%	0,7%	-3,7%	-6,8%	5,3%	0,6%	-4,5%	2,7%	-4,2%	0,9%
3 ceny niskie	-4,6%	4,0%	-4,6%	12,6%	19,3%	6,3%	-2,2%	15,4%	-2,1%	7,1%	-4,3%
Ogółem	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Kluby	PL 18	PL 19	PL 20	ZG 18	ZG 19	ZG 20	PL 3L	ZG 3L	18(PL+ZG)	19(PL+ZG)	20(PL+ZG)
1 ceny wysokie	1,7%	1,6%	4,3%	-11,4%	-13,7%	-9,3%	2,6%	-12,3%	-0,8%	-2,4%	3,6%
2 odpowiednie	3,3%	-4,0%	2,4%	-6,2%	-3,0%	-1,0%	0,9%	-4,2%	1,5%	-3,7%	2,2%
3 ceny niskie	-5,0%	2,4%	-6,7%	17,6%	16,7%	10,3%	-3,4%	16,5%	-0,7%	6,2%	-5,8%
Ogółem	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Taxi	PL 18	PL 19	PL 20	ZG 18	ZG 19	ZG 20	PL 3L	ZG 3L	18(PL+ZG)	19(PL+ZG)	20(PL+ZG)
1 ceny wysokie		1,2%	2,5%		-10,7%	-8,8%	2,1%	-10,3%		-3,0%	1,8%
2 odpowiednie		-5,8%	3,8%		-4,4%	-6,3%	1,0%	-4,8%		-5,3%	3,1%
3 ceny niskie		4,6%	-6,3%		15,1%	15,2%	-3,2%	15,1%		8,3%	-4,9%
Ogółem		0,0%	0,0%		0,0%	0,0%	0,0%	0,0%		0,0%	0,0%

Tabela 6.8.4. c.d. Zakresy opinii na temat cen w stosunku do jakości świadczonych usług dokonanych przez turystów krajowych i zagranicznych odwiedzających województwo małopolskie w 3 latach 2018, 2019 i 2020

Agroturystyka	PL 18	PL 19	PL 20	ZG 18	ZG 19	ZG 20	PL 3L	ZG 3L	18(PL+ZG)	19(PL+ZG)	20(PL+ZG)
1 ceny wysokie	-1,2%	-3,2%	7,2%	-7,3%	-9,9%	-8,5%	1,3%	-8,7%	-2,1%	-4,5%	6,6%
2 odpowiednie	5,3%	-1,1%	-1,0%	-8,1%	-7,7%	-4,4%	1,1%	-7,6%	3,3%	-2,5%	-1,1%
3 ceny niskie	-4,1%	4,3%	-6,2%	15,4%	17,6%	12,9%	-2,4%	16,3%	-1,2%	7,0%	-5,5%
Ogółem	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Wstępy	PL 18	PL 19	PL 20	ZG 18	ZG 19	ZG 20	PL 3L	ZG 3L	18(PL+ZG)	19(PL+ZG)	20(PL+ZG)
1 ceny wysokie	3,1%	-3,9%	5,4%	-5,7%	-10,4%	-6,5%	1,5%	-8,1%	1,4%	-5,3%	4,9%
2 odpowiednie	0,8%	0,3%	0,4%	-4,0%	-2,1%	0,3%	0,5%	-2,8%	-0,1%	-0,2%	0,4%
3 ceny niskie	-3,9%	3,6%	-5,9%	9,7%	12,6%	6,3%	-2,1%	10,8%	-1,3%	5,6%	-5,3%
Ogółem	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Impr. sportowe	PL 18	PL 19	PL 20	ZG 18	ZG 19	ZG 20	PL 3L	ZG 3L	18(PL+ZG)	19(PL+ZG)	20(PL+ZG)
1 ceny wysokie		-3,1%	3,2%		-11,3%	-12,3%	1,3%	-11,5%		-5,0%	2,7%
2 odpowiednie		-2,7%	2,8%		-13,2%	1,4%	1,2%	-10,5%		-5,1%	2,8%
3 ceny niskie		5,9%	-6,0%		24,5%	10,8%	-2,4%	22,0%		10,2%	-5,5%
Ogółem		0,0%	0,0%		0,0%	0,0%	0,0%	0,0%		0,0%	0,0%
Inne	PL 18	PL 19	PL 20	ZG 18	ZG 19	ZG 20	PL 3L	ZG 3L	18(PL+ZG)	19(PL+ZG)	20(PL+ZG)
1 ceny wysokie	-2,0%	1,8%	4,3%	-2,9%	-8,2%	-9,1%	1,4%	-6,1%	-2,2%	-1,3%	3,4%
2 odpowiednie	7,6%	-5,6%	2,8%	-21,3%	-7,1%	12,5%	2,5%	-10,7%	1,4%	-6,1%	3,4%
3 ceny niskie	-5,6%	3,8%	-7,1%	24,2%	15,3%	-3,4%	-3,9%	16,8%	0,8%	7,4%	-6,9%
Ogółem	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Tabela 6.8.5. Liczebności opinii na temat cen w stosunku do jakości świadczonych usług dokonanych przez turystów krajowych i zagranicznych odwiedzających województwo małopolskie w 3 latach 2018, 2019 i 2020

Noclegi	PL18	PL19	PL20	PL 3L	ZG18	ZG19	ZG20	ZG3L	OGÓLEM
c.niskie	143	310	108	561	203	238	48	489	1050
c.wysokie	1060	547	755	2362	122	94	21	237	2599
ceny OK	2787	2372	2671	7830	828	905	152	1885	9715
Ogółem	3990	3229	3534	10753	1153	1237	221	2611	13364
Gastronomia	PL18	PL19	PL20	PL 3L	ZG18	ZG19	ZG20	ZG3L	OGÓLEM
c.niskie	177	493	147	817	316	420	73	809	1626
c.wysokie	1122	813	1078	3013	99	83	29	211	3224
ceny OK	3526	3386	3064	9976	863	954	183	2000	11976
Ogółem	4825	4692	4289	13806	1278	1457	285	3020	16826
Teatr Kino	PL18	PL19	PL20	PL 3L	ZG18	ZG19	ZG20	ZG3L	OGÓLEM
c.niskie	196	281	126	603	97	159	18	274	877
c.wysokie	509	225	781	1515	61	28	4	93	1608
ceny OK	2209	1236	1697	5142	332	322	56	710	5852
Ogółem	2914	1742	2604	7260	490	509	78	1077	8337

Tabela 6.8.5. c.d. Liczebności opinii na temat cen w stosunku do jakości świadczonych usług dokonanych przez turystów krajowych i zagranicznych odwiedzających województwo małopolskie w 3 latach 2018, 2019 i 2020

Przewodnicy	PL18	PL19	PL20	PL 3L	ZG18	ZG19	ZG20	ZG3L	OGÓŁEM
c.niskie	253	516	204	973	151	273	23	447	1420
c.wysokie	463	280	701	1444	70	53	5	128	1572
ceny OK	2323	1824	2043	6190	522	575	78	1175	7365
Ogółem	3039	2620	2948	8607	743	901	106	1750	10357
Transport	PL18	PL19	PL20	PL 3L	ZG18	ZG19	ZG20	ZG3L	OGÓŁEM
c.niskie	399	452	148	999	341	374	45	760	1759
c.wysokie	555	313	564	1432	59	48	8	115	1547
ceny OK	2723	1778	2045	6546	598	571	83	1252	7798
Ogółem	3677	2543	2757	8977	998	993	136	2127	11104
Muzea	PL18	PL19	PL20	PL 3L	ZG18	ZG19	ZG20	ZG3L	OGÓŁEM
c.niskie	359	623	202	1184	267	316	26	609	1793
c.wysokie	488	319	584	1391	70	51	5	126	1517
ceny OK	2928	2316	2294	7538	624	735	97	1456	8994
Ogółem	3775	3258	3080	10113	961	1102	128	2191	12304
Imprezy	PL18	PL19	PL20	PL 3L	ZG18	ZG19	ZG20	ZG3L	OGÓŁEM
c.niskie	221	395	166	782	143	187	15	345	1127
c.wysokie	479	269	513	1261	39	44	4	87	1348
ceny OK	2306	1474	1900	5680	377	439	67	883	6563
Ogółem	3006	2138	2579	7723	559	670	86	1315	9038
Baza sportowa	PL18	PL19	PL20	PL 3L	ZG18	ZG19	ZG20	ZG3L	OGÓŁEM
c.niskie	195	339	185	719	115	173	17	305	1024
c.wysokie	546	390	611	1547	43	30	6	79	1626
ceny OK	2202	1509	2022	5733	326	365	74	765	6498
Ogółem	2943	2238	2818	7999	484	568	97	1149	9148
Kluby	PL18	PL19	PL20	PL 3L	ZG18	ZG19	ZG20	ZG3L	OGÓŁEM
c.niskie	198	324	145	667	196	230	33	459	1126
c.wysokie	612	487	651	1750	58	52	16	126	1876
ceny OK	1980	1422	1862	5264	405	515	98	1018	6282
Ogółem	2790	2233	2658	7681	659	797	147	1603	9284
Taxi	PL18	PL19	PL20	PL 3L	ZG18	ZG19	ZG20	ZG3L	OGÓŁEM
c.niskie		173	138	311		156	49	205	516
c.wysokie		264	681	945		75	27	102	1047
ceny OK		629	1790	2419		353	107	460	2879
Ogółem		1066	2609	3675		584	183	767	4442
Agroturystyka	PL18	PL19	PL20	PL 3L	ZG18	ZG19	ZG20	ZG3L	OGÓŁEM
c.niskie	195	362	147	704	127	168	26	321	1025
c.wysokie	328	232	594	1154	28	19	5	52	1206
ceny OK	2220	1736	2179	6135	322	397	77	796	6931
Ogółem	2743	2330	2920	7993	477	584	108	1169	9162

Tabela 6.8.5. c.d. Liczebności opinii na temat cen w stosunku do jakości świadczonych usług dokonanych przez turystów krajowych i zagranicznych odwiedzających województwo małopolskie w 3 latach 2018, 2019 i 2020

Wstępy	PL18	PL19	PL20	PL 3L	ZG18	ZG19	ZG20	ZG3L	OGÓLEM
c.niskie	328	591	219	1138	210	260	30	500	1638
c.wysokie	775	448	776	1999	96	55	15	166	2165
ceny OK	3053	2796	2697	8546	669	753	121	1543	10089
Ogółem	4156	3835	3692	11683	975	1068	166	2209	13892
Impr. sportowe	PL18	PL19	PL20	PL 3L	ZG18	ZG19	ZG20	ZG3L	OGÓLEM
c.niskie		169	98	267		110	15	125	392
c.wysokie		127	450	577		12	2	14	591
ceny OK		769	1919	2688		197	55	252	2940
Ogółem		1065	2467	3532		319	72	391	3923
Inne	PL18	PL19	PL20	PL 3L	ZG18	ZG19	ZG20	ZG3L	OGÓLEM
c.niskie	28	48	23	99	46	38	3	87	186
c.wysokie	59	51	99	209	15	9	2	26	235
ceny OK	385	214	404	1003	68	95	32	195	1198
Ogółem	472	313	526	1311	129	142	37	308	1619

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

6.9. Destynacje turystyczne Małopolski odwiedzane przez uczestników ruchu turystycznego w regionie (miejsce) i atrakcje wybierane przez odwiedzających w 2020 roku

Tabela 6.9.1. Destynacje turystyczne (miejsce) Małopolski frekwentowane przez odwiedzających w 2020 roku

Destynacje z udziałem >1%	Udziały % (pionowe)			PL-Zagr	94%	6%
	PL	Zagr	Suma			
Miejsce atrakcyjne turystycznie					PL	Zagr
Zakopane	15,2%	14,1%	15,1%	1,1%	0,4%	-0,4%
Kraków	12,9%	25,3%	13,7%	-12,4%	-5,4%	5,4%
Niedzica	4,6%	4,9%	4,6%	-0,3%	-0,4%	0,4%
Ojcowski Park Narodowy	4,8%	0,3%	4,5%	4,5%	6,0%	-6,0%
Czorsztyn	3,8%	3,7%	3,8%	0,1%	0,1%	-0,1%
Nowy Targ	3,9%	0,0%	3,7%	3,9%	6,4%	-6,4%
Wieliczka	3,1%	8,9%	3,5%	-5,8%	-9,9%	9,9%
Szczawnica	3,2%	2,3%	3,2%	0,9%	1,8%	-1,8%
Tatry	2,7%	2,6%	2,7%	0,1%	0,3%	-0,3%
Kościóły i Cerkwie na szlaku architektury drewnianej w tym obiekty z listy UNESCO	2,6%	2,3%	2,6%	0,3%	0,7%	-0,7%
Σ POŚREDNIA	56,80%	64,40%	57,40%	-7,60%	0,00%	0,00%
Dolinki Podkrakowskie	2,1%	0,3%	2,0%	1,8%	5,5%	-5,5%
Babiogórski Park Narodowy	2,0%	0,3%	1,9%	1,7%	5,4%	-5,4%
Biecz	1,9%	1,1%	1,9%	0,8%	2,5%	-2,5%
Auschwitz-Birkenau	1,2%	11,2%	1,9%	-10,0%	-32,2%	32,2%
Wadowice	1,8%	1,1%	1,8%	0,7%	2,3%	-2,3%
Pieniny	1,7%	1,1%	1,7%	0,5%	2,0%	-2,0%
Krynica-Zdrój	1,4%	2,3%	1,4%	-0,9%	-3,8%	3,8%

Białka Tatrzańska	1,2%	1,7%	1,2%	-0,5%	-2,5%	2,5%
Sucha Beskidzka	1,2%	0,0%	1,2%	1,2%	6,4%	-6,4%
Muszyna-Zdrój	1,2%	0,3%	1,1%	0,9%	4,8%	-4,8%
Beskidy	1,1%	0,0%	1,1%	1,1%	6,4%	-6,4%
Rabka-Zdrój	1,1%	0,0%	1,1%	1,1%	6,4%	-6,4%
Zator Energylandia	1,1%	0,3%	1,0%	0,8%	4,6%	-4,6%
Krościenko nad Dunajcem	1,0%	0,3%	1,0%	0,7%	4,5%	-4,5%

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejziak.

Tabela 6.9.2. Destynacje turystyczne (miejsce) Małopolski frekwentowane przez odwiedzających. Suma wskazań za lata 2018-2020

Atrakcje z udziałem >1%	Udziały % (pionowe) 				82%	18%
Miejsce atrakcyjne turystycznie	PL	Zagr	Suma	PL-Zagr	PL	Zagr
Kraków	6,1%	16,4%	7,9%	-10,3%	-18,8%	18,8%
Auschwitz-Birkenau	2,4%	13,2%	4,3%	-10,9%	-36,8%	36,8%
Zakopane	3,7%	5,9%	4,1%	-2,1%	-7,6%	7,6%
Wieliczka	2,5%	8,8%	3,6%	-6,3%	-25,1%	25,1%
Kraków Wawel; Katedra Wawelska; Zamek Królewski	2,8%	6,8%	3,5%	-3,9%	-16,2%	16,2%
Tatry	2,5%	1,4%	2,3%	1,1%	7,1%	-7,1%
Zakopane Centrum Krupówki	2,3%	2,1%	2,3%	0,2%	1,4%	-1,4%
Wieliczka	1,7%	4,8%	2,3%	-3,1%	-20,0%	20,0%
Niedzica	2,40%	1,80%	2,30%	0,60%	7,60%	-7,60%
Babiogórski Park Narodowy-Szlaki Babiej Góry	2,5%	0,2%	2,1%	2,3%	16,0%	-16,0%
Σ POŚREDNIA	28,90%	61,40%	34,70%	-32,40%	-92,40%	92,40%
Kraków Rynek Główny	1,7%	3,0%	1,9%	-1,2%	-9,1%	9,1%
Ojcowski Park Narodowy	2,0%	0,6%	1,8%	1,4%	11,8%	-11,8%
Sromowce Splyw Przelomem Dunajca	1,8%	0,9%	1,6%	0,9%	8,4%	-8,4%
Kościoły i Cerkwie na szlaku architektury drewnianej w tym obiekty z listy UNESCO	1,8%	0,6%	1,6%	1,2%	10,7%	-10,7%
Wadowice	1,3%	2,0%	1,4%	-0,7%	-7,5%	7,5%
Szczawnica	1,6%	0,5%	1,4%	1,0%	10,9%	-10,9%
Krynica-Zdrój	1,3%	0,5%	1,2%	0,8%	9,9%	-9,9%
Czorsztyn	1,2%	0,6%	1,1%	0,7%	8,5%	-8,5%
Góry małopolskie	1,1%	0,2%	1,0%	0,9%	13,7%	-13,7%

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejziak.

Tabela 6.9.3. Atrakcje turystyczne (obiekt) Małopolski wybierane przez odwiedzających w 2020 roku

Obiekty z udziałem >1%	Udziały % (pionowe) 				92%	8%
Obiekty atrakcyjne turystycznie	PL	Zagr	Suma	PL-Zagr	PL	Zagr
Szlaki Babiej Góry - Babiogórski Park Narodowy	7,2%	0,0%	6,7%	7,2%	8,2%	-8,2%
Szlaki Tatrzańskiego Parku Narodowego	6,7%	2,2%	6,3%	4,5%	5,3%	-5,3%
Turbacz- szczyt; schronisko	4,9%	0,2%	4,5%	4,7%	7,9%	-7,9%
Wzgórze wawelskie - Katedra Wawelska; Zamek Królewski	3,5%	9,7%	4,0%	-6,1%	-11,5%	11,5%
Splyw flisacki Przelomem Dunajca	3,9%	2,4%	3,8%	1,5%	3,0%	-3,0%
Krupówki – promenada Zakopane Centrum	3,8%	2,2%	3,7%	1,6%	3,3%	-3,3%
Górskie szlaki w Małopolsce	3,7%	1,6%	3,5%	2,1%	4,5%	-4,5%
Rynek Główny Kraków	2,8%	9,9%	3,4%	-7,0%	-15,4%	15,4%

Niedzica Zamek	2,8%	5,6%	3,1%	-2,8%	-6,8%	6,8%
Wieliczka-Kopalnia Soli w Wieliczce	2,4%	4,8%	2,6%	-2,4%	-7,1%	7,1%
Σ POŚREDNIA	41,70%	38,60%	41,60%	3,30%	-8,60%	8,60%
Stare Miasto Kraków	1,6%	12,7%	2,5%	-11,1%	-33,0%	33,0%
Morskie Oko trasa i schronisko Tatry	1,9%	1,0%	1,8%	0,9%	3,6%	-3,6%
Czorsztyn-Zamek	1,6%	2,0%	1,6%	-0,4%	-2,0%	2,0%
Kraków Miasto	1,3%	5,4%	1,6%	-4,2%	-19,6%	19,6%
Górskie szlaki w Beskidach	1,7%	0,2%	1,6%	1,5%	7,2%	-7,2%
Kazimierz Kraków	1,1%	5,2%	1,4%	-4,1%	-21,7%	21,7%
Kolejka na Gubałówkę Zakopane	1,3%	1,0%	1,3%	0,3%	1,9%	-1,9%
Sukiennice Kraków	1,0%	2,4%	1,1%	-1,4%	-9,2%	9,2%
Tatry Giewont	1,2%	0,0%	1,1%	1,2%	8,2%	-8,2%
Jaskinie Ojcowski Park Narodowy	1,1%	0,4%	1,0%	0,7%	4,9%	-4,9%
Obóz – krematorium Auschwitz-Birkenau	0,7%	3,8%	1,0%	-3,1%	-24,0%	24,0%

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Tabela 6.9.4. Atrakcje turystyczne (obiekt) Małopolski wybierane przez odwiedzających.
Suma wskazań za lata 2018-2020

Obiekty z udziałem >1%	Udziały % (pionowe)			PL-Zagr	PL	Zagr
	PL	Zagr	Suma			
Obiekty atrakcyjne turystyczne					83%	17%
Wawel; Katedra Wawelska; Zamek Królewski Kraków	5,5%	12,4%	6,7%	-6,9%	-14,9%	14,9%
Krupówki Zakopane Centrum	4,6%	4,7%	4,6%	-0,2%	-0,5%	0,5%
Rynek Główny Kraków	3,7%	6,4%	4,1%	-2,7%	-9,3%	9,3%
Kopalnia Soli w Wieliczce Wieliczka	2,9%	9,4%	4,0%	-6,5%	-22,9%	22,9%
Obóz – krematorium Auschwitz-Birkenau	1,6%	10,6%	3,2%	-9,0%	-40,8%	40,8%
Miasto Kraków	1,4%	8,1%	2,6%	-6,6%	-36,6%	36,6%
Spyw flisacki Przelomem Dunajca	2,8%	1,5%	2,6%	1,3%	7,1%	-7,1%
Szlaki Babiej Góry Babiogórski Park Narodowy	2,9%	0,3%	2,5%	2,7%	15,6%	-15,6%
Szlaki Tatrzańskiego Parku Narodowego	2,4%	1,1%	2,2%	1,2%	8,3%	-8,3%
Zamek Niedzica	2,0%	2,0%	2,0%	0,0%	0,2%	-0,2%
Σ POŚREDNIA	29,80%	56,50%	34,50%	-26,70%	-93,80%	93,80%
Sukiennice Kraków	1,6%	2,1%	1,7%	-0,4%	-3,7%	3,7%
Kolejka na Gubałówkę Zakopane	1,9%	0,4%	1,6%	1,5%	13,3%	-13,3%
Stare Miasto Kraków	1,0%	4,0%	1,5%	-3,0%	-27,8%	27,8%
Góry małopolskie	1,6%	0,6%	1,4%	1,0%	10,4%	-10,4%
Kazimierz Kraków	0,8%	3,0%	1,2%	-2,1%	-25,2%	25,2%
Kasprowy Wierch Tatry	1,3%	0,9%	1,2%	0,4%	4,7%	-4,7%
OSAD Drewniane kościoły i cerkwie szlaku architektury drewnianej	1,2%	0,9%	1,1%	0,3%	4,3%	-4,3%
Morskie Oko Szlak Schronisko Tatry	1,3%	0,4%	1,1%	0,9%	11,8%	-11,8%
Dom Rodzinny Jana Pawła II Wadowice-Muzeum	1,0%	1,5%	1,1%	-0,5%	-6,7%	6,7%
Turbacz-Beskidy	1,3%	0,0%	1,1%	1,3%	16,7%	-16,7%
Kopalnia soli Wieliczka&Bochnia	0,8%	2,2%	1,0%	-1,4%	-19,9%	19,9%
Szlaki Gorczańskiego Parku Narodowego	1,2%	0,1%	1,0%	1,1%	15,9%	-15,9%

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Rozdział 7. Wydatki odwiedzających Małopolskę i szacunkowe wpływy z turystyki w regionie

7.1. Wprowadzenie

W rozdziale przedstawiono wyniki badań dotyczące wydatków odwiedzających i szacunkowe wpływy z turystyki. Zaprezentowano średnie kwoty wydatków, jakie ponosili odwiedzający z Polski i z zagranicy przed przyjazdem do Małopolski oraz średnie kwoty wydatkowane podczas pobytu w regionie. Podsumowaniem rozdziału jest prezentacja szacowanych wpływów z turystyki dla regionu.

7.2. Średnie kwoty wydatkowane przed przyjazdem do Małopolski

Średnie kwoty wydatkowane przez odwiedzających Małopolskę przed przyjazdem do regionu w 2020 roku (np. na zakup wycieczki/impresy turystycznej, biletu do muzeum, teatru, filharmonii, na wydarzenie, na termy, baseny, spływ Dunajcem itp., rezerwację/zakup noclegu, posiłków w miejscu zakwaterowania itd.) były po pierwsze wyższe niż rok wcześniej, a po drugie – zróżnicowane w zależności od tego, czy gość był Polakiem, czy obcokrajowcem oraz czy spędzał w odwiedzanej miejscowości dzień, czy dłużej. I tak goście krajowi przeznaczali średnio na pobyt w Małopolsce 442 zł na osobę (o 77,5% więcej niż rok wcześniej), podczas gdy odwiedzający zagraniczni wydatkowali przed przyjazdem do regionu o ponad 80% więcej, tj. średnio 797 zł na osobę (o 11,6% więcej niż w roku ubiegłym).

Tabela 7.2.1. Średnie kwoty wydatkowane przed przyjazdem odwiedzających do Małopolski na pobyt w regionie (bez kosztów dojazdu) w latach 2019-2020 (w zł na osobę)

Wyszczególnienie	Średnie wydatki na osobę w zł	
	2019	2020
Odwiedzający krajowi	249	442
Odwiedzający zagraniczni	714	797
Turyści krajowi	368	550
Turyści zagraniczni	750	839
Odwiedzający jednodniowi krajowi	32	125
Odwiedzający jednodniowi zagraniczni	170	228

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejziak.

Polscy turyści, tj. nocujący w Małopolsce, wydatkowali przed przyjazdem do regionu średnio 550 zł na osobę (czyli o 49,5% więcej niż rok wcześniej), natomiast turyści zagraniczni – sumy o 52,5% wyższe, tj. 839 zł na osobę (o 11,9% wyższe niż w roku poprzednim). Z kolei odwiedzający jednodniowi (spędzający w regionie tylko kilka, kilkanaście godzin lub jeden dzień bez noclegu) przed podróżą przeznaczali na pobyt w Małopolsce kwoty ok. 4-krotnie niższe niż turyści (nocujący w regionie) – z Polski 125 zł na osobę (prawie 4-krotnie więcej niż rok wcześniej), a z zagranicy 228 zł na osobę (o 34,1% więcej niż w roku ubiegłym).

Tabela 7.2.2. Średnie kwoty wydatkowane przed przyjazdem odwiedzających do Małopolski na pobyt w regionie (bez kosztów dojazdu) w latach 2019-2020 wg krajów (w zł na osobę)

Kraj	2019	2020
Wielka Brytania	882	1114
Holandia	530	800
Austria	1043	754
Niemcy	568	717

Belgia	607	600
Hiszpania	737	581
Szwecja	810	577
Francja	794	553
Węgry	670	433
Włochy	786	285

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejziak.

Analizując wysokość wydatków przed przyjazdem do Małopolski w 2020 roku w zależności od kraju pochodzenia odwiedzających z zagranicy, należy stwierdzić, że najczęściej (ponad 1,1 tys. zł na osobę) wydawali goście z Wielkiej Brytanii. Sumy w granicach 800 zł na osobę wydatkowali Holendrzy i Austriacy, a ok. 700 zł na osobę – Niemcy. Ok. 600 zł na osobę przeznaczali przed przyjazdem na pobyt w regionie mieszkańcy Belgii, Hiszpanii, Szwecji i Francji, a ok. 400 zł na osobę – Węgrzy. Najniższe wydatki przed podróżą charakterystyczne były dla gości z Włoch – mniej niż 300 zł na osobę.

7.3. Średnie kwoty wydatkowane podczas pobytu w Małopolsce

Kwoty wydatkowane podczas pobytu w Małopolsce w 2020 roku, w odróżnieniu od sum wydatkowanych przed przyjazdem do regionu, były niższe niż rok wcześniej. Analogię można natomiast zauważyć w ich dywersyfikacji pod wieloma względami. Odwiedzający zagraniczni wydatkowali bowiem ponad 3-krotnie więcej (729 zł na osobę, czyli o 14,3% mniej niż w roku poprzednim) niż Polacy (240 zł na osobę, tj. o 32,0% mniej niż rok wcześniej). Turyści przeznaczali na pobyt kwoty ok. 7-krotnie większe niż odwiedzający jednodniowi, ponieważ turyści krajowi wydatkowali średnio 439 zł na osobę (o 10,2% mniej niż w roku ubiegłym), a zagraniczni – prawie 2-krotnie więcej, tj. 806 zł na osobę (o 10,0% mniej niż rok wcześniej). Z kolei, jednodniowi odwiedzający z Polski wydawali podczas pobytu w Małopolsce średnio 61 zł na osobę (o 41,3% mniej niż w roku poprzednim), a jednodniowi odwiedzający z zagranicy – prawie 2-krotnie więcej, tj. 117 zł na osobę (o 10,7% mniej niż rok wcześniej).

Tabela 7.3.1. Średnia kwota wydatku turystycznego ponoszonego przez odwiedzających Małopolskę podczas pobytu w regionie w 2018 i 2019 roku (w zł na osobę)

Wyszczególnienie	Średnie wydatki na osobę w zł	
	2019	2020
Odwiedzający krajowi	353	240
Odwiedzający zagraniczni	851	729
Turyści krajowi	489	439
Turyści zagraniczni	896	806
Odwiedzający jednodniowi krajowi	104	61
Odwiedzający jednodniowi zagraniczni	131	117

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejziak.

Analiza wysokości sum wydatkowanych podczas pobytu w Małopolsce przez odwiedzających z różnych krajów w 2020 roku pozwala stwierdzić, że najwyższe wydatki charakteryzowały gości z Wielkiej Brytanii i Szwecji (ponad 1 tys. zł na osobę).

Tabela 7.3.2. Średnie kwoty wydatkowane przez odwiedzających Małopolskę podczas pobytu w regionie w latach 2019-2020 wg krajów (w zł na osobę)

Kraj	2019	2020
Wielka Brytania	1140	1031
Szwecja	1057	1014
Włochy	746	703
Hiszpania	766	646
Węgry	397	580
Niemcy	724	467
Francja	878	461
Austria	808	433
Słowacja	652	361
Belgia	740	330
Republika Czeska	758	270
Holandia	1067	141
Ukraina	555	140

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Ok. 700 zł na osobę wydawali przybysze z Włoch. Hiszpanie i Węgrzy przeznaczali na pobyt w regionie ok. 600 zł na osobę, a Niemcy i Francuzi – ok. 500 zł na osobę. Najmniej wydatkowali Holendrzy i Ukraińcy – po ok. 140 zł na osobę.

Rozpatrując przeznaczenie wydatków ponoszonych w Małopolsce w 2020 roku, trzeba skonstatować, że najwyższe dotyczyły opłat za noclegi – odwiedzający z Polski przeznaczali na nie średnio 274 zł na osobę (o 42,8% mniej niż w roku poprzednim), a goście z zagranicy ponad 2-krotnie więcej, czyli średnio 590 zł na osobę (o 32,3% mniej niż rok wcześniej). W segmencie zagranicznych odwiedzających drugie co do wysokości były sumy wydatkowane na wyżywienie (średnio 292 zł na osobę, czyli o 18,2% mniej niż w roku ubiegłym). W grupie Polaków wydatki te uplasowały się na trzeciej pozycji (średnio 96 zł na osobę, tj. o 38,5% mniej niż rok wcześniej), ponieważ wyższe od nich okazały się tzw. inne wydatki (na pamiątki, prezenty, drobiazgi, mapy, kino, parkingi, benzynę, rowery, stoki, karnety, rafting, kajaki, wypożyczenie sprzętu, ubrania, imprezy, kluby, przyjemności itp.) – średnio 151 zł na osobę (o 29,1% mniej niż w roku poprzednim). Czwarte co do wysokości, tak wśród Polaków, jak i obcokrajowców, były sumy przeznaczane na bilety wstępu do atrakcji – odpowiednio średnio 61 zł na osobę (o 37,1% mniej niż rok wcześniej) i 163 zł na osobę (tj. o 11,9% mniej niż w roku poprzednim).

Tabela 7.3.3. Średnia kwota wydatku turystycznego wg rodzaju ponoszonego przez odwiedzających Małopolskę podczas pobytu w regionie w latach 2019-2020 (w zł na osobę)

Wyszczególnienie	Średnie wydatki na osobę w zł									
	Na noclegi		Na wyżywienie		Na lokalny transport		Na bilety wstępu do atrakcji		Inne	
	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020
Odwiedzający krajowi	479	274	156	96	84	60	97	61	213	151
Odwiedzający zagraniczni	871	590	357	292	137	97	185	163	338	259
Turyści krajowi	479	274	196	153	90	66	111	100	191	179
Turyści zagraniczni	871	590	362	323	138	101	185	171	345	287
Odwiedzający jednodniowi krajowi	–	–	72	41	53	42	68	28	283	75
Odwiedzający jednodniowi zagraniczni	–	–	184	69	89	30	172	65	146	64

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Najniższe wydatki oba segmenty odwiedzających ponosiły na lokalny transport – średnio 60 zł na osobę w grupie Polaków (o 28,6% mniej niż rok wcześniej) i 97 zł na osobę wśród obcokrajowców (o 29,2% mniej niż w roku ubiegłym). Biorąc pod uwagę fakt, że goście krajowi korzystają w dużej mierze z własnych środków lokomocji, wydatki na lokalny transport turystów z tego segmentu (średnio 66 zł na osobę, czyli o 26,7% mniej niż rok wcześniej) były o ponad 50% niższe niż wydatki turystów zagranicznych, które wynosiły 101 zł na osobę (o 26,8% mniej niż rok wcześniej). Natomiast wydatki transportowe jednodniowych odwiedzających z Polski i zagranicy były porównywalne – odpowiednio 42 zł na osobę (o 20,8% mniej niż rok wcześniej) i 30 zł na osobę (o 66,3% mniej niż w roku ubiegłym).

Należy ponadto odnotować, że wydatki turystów (nocujących w Małopolsce) były wyższe niż odwiedzających jednodniowych. Mianowicie na wyżywienie turyści wydatkowali ok. 4-krotnie więcej niż goście jednodniowi – z Polski odpowiednio 153 zł na osobę (o 21,9% mniej niż rok wcześniej) i 41 zł na osobę (o 43,1% mniej niż w roku ubiegłym), a z zagranicy odpowiednio 323 zł na osobę (o 10,8% mniej niż w roku poprzednim) i 69 zł na osobę (o 62,5% mniej niż w roku 2019). Z kolei na bilety wstępu do atrakcji turyści wydawali ok. 3-krotnie więcej niż odwiedzający jednodniowi – z Polski odpowiednio 100 zł na osobę (o 9,9% mniej niż rok wcześniej) i 28 zł na osobę (o 58,8% mniej niż w roku ubiegłym), a z zagranicy odpowiednio 171 zł na osobę (o 7,6% mniej niż w roku poprzednim) i 65 zł na osobę (o 62,2% mniej niż w roku 2019). Natomiast wydatki turystów z Polski na tzw. inne cele były ponad 2-krotnie wyższe niż krajowych gości jednodniowych (odpowiednio 179 zł na osobę, tj. o 6,3% mniej niż rok wcześniej, oraz 75 zł na osobę, czyli o 73,5% mniej niż w roku poprzednim), a te same wydatki turystów z zagranicy były ponad 4-krotnie wyższe niż zagranicznych jednodniowych odwiedzających (odpowiednio 287 zł na osobę, czyli o 16,8% mniej niż w roku ubiegłym, oraz 64 zł na osobę, tj. o 56,2% mniej niż w roku 2019).

Zestawiając kwoty przeznaczane przez odwiedzających Małopolskę w roku 2020 do lat wcześniejszych należy uwzględnić obie grupy wydatków, czyli zarówno te ponoszone przed, jak i podczas pobytu w regionie. W konsekwencji, z uwagi na dość znaczny wzrost wydatków przed przyjazdem do regionu (spowodowany przypuszczalnie z jednej strony coraz powszechniejszymi, zwłaszcza w obliczu pandemii, rezerwacjami i zakupami on-line, a z drugiej – potrzebą zagwarantowania sobie świadczeń jeszcze przed wyjazdem w związku z transformacją zagranicznego ruchu turystycznego na krajowy i tym samym dużym wzrostem rozmiarów tego ostatniego), średnie wydatki krajowych odwiedzających okazały się o 13,3% wyższe niż rok wcześniej – wynosiły 682 zł na osobę. Odnosiło się to tak do krajowych turystów (989 zł na osobę, czyli o 15,4% więcej niż w roku ubiegłym), jak i krajowych gości jednodniowych (186 zł na osobę, tj. o 36,8% więcej niż w roku poprzednim).

Tabela 7.3.4. Średnia kwota wydatku turystycznego ponoszonego przez odwiedzających Małopolskę na pobyt w regionie w latach 2013-2020 (w zł na osobę)

Wyszczególnienie	Średnie wydatki na osobę w zł							
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Odwiedzający krajowi	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	843	602	682
Odwiedzający zagraniczni	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	1399	1565	1526
Turyści krajowi	811	838	940	848	896	962	857	989
Turyści zagraniczni	1580	1470	1900	1484	1451	1474	1646	1645
Odwiedzający jednodniowi krajowi	262	380	165	187	178	208	136	186
Odwiedzający jednodniowi zagraniczni	872	690	540	470	471	644	301	345

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Sumy wyższe niż w 2019 roku wydatkowali także jednodniowi odwiedzający z zagranicy – 345 zł, czyli o 14,6% więcej niż rok wcześniej. Natomiast wydatki zagranicznych turystów utrzymały się na niemal analogicznym poziomie jak w 2019 roku – 1645 zł na osobę.

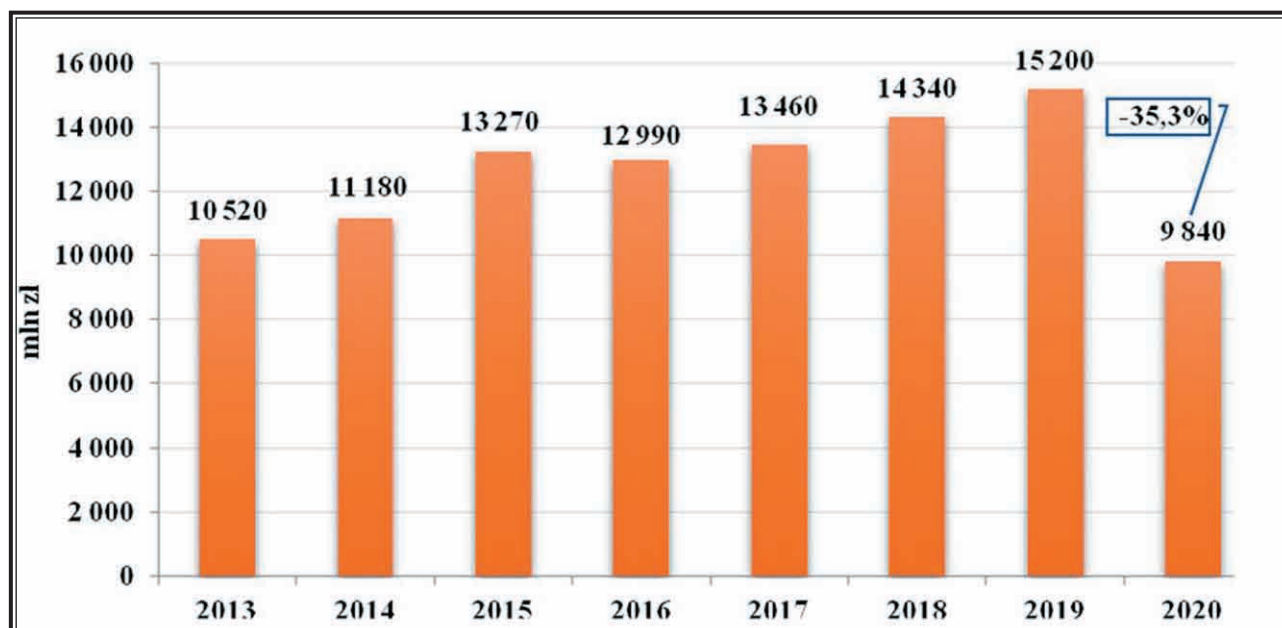
7.4. Szacunkowe wpływy Małopolski z turystyki

W związku z tym, że liczba odwiedzających Małopolskę była w 2020 roku niższa niż rok wcześniej, pomimo że średnie kwoty wydatkowe przed przyjazdem odwiedzających krajowych i zagranicznych (w tym zwłaszcza gości jednodniowych z Polski) okazały się wyższe niż w roku poprzednim, szacunkowe wpływy Małopolski z turystyki w regionie były w 2020 roku o 35,3% niższe niż rok wcześniej (9,84 mld zł vs 15,2 mld zł). Przyczyniło się do tego również to, że średnie wydatki podczas pobytu krajowych i zagranicznych odwiedzających okazały się niższe niż w roku ubiegłym.

Tabela 7.4.1. Szacunkowe wpływy Małopolski z tytułu przyjazdowego ruchu turystycznego w latach 2013-2020 (w mld zł) wg grup odwiedzających

Wyszczególnienie	Szacunkowe wpływy w mld zł							
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Turyści krajowi	5,55	6,03	7,50	7,61	8,16	8,88	8,90	6,33
Turyści zagraniczni	4,01	3,81	5,17	4,66	4,59	4,76	5,70	2,05
Odwiedzający jednodniowi krajowi	0,80	1,18	0,51	0,63	0,62	0,60	0,50	1,40
Odwiedzający jednodniowi zagraniczni	0,16	0,16	0,09	0,09	0,09	0,10	0,10	0,06
Łącznie	10,52	11,18	13,27	12,99	13,46	14,34	15,20	9,84

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Rysunek 7.4.1. Szacunkowe wpływy Małopolski z tytułu przyjazdowego ruchu turystycznego w latach 2013-2020 (w mln zł)

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Zatem w relacji do roku 2019 zmniejszyły się wpływy od krajowych i zagranicznych turystów (odpowiednio o 28,9% i 64,0%) oraz od zagranicznych odwiedzających jednodniowych (o 40,0%), a zwiększyły – od jednodniowych odwiedzających z Polski (prawie 3-krotnie). Wprawdzie w 2020 roku odnotowano ponad 2-krotny przyrost liczby nienocujących w Małopolsce Polaków, ale ich wydatki były najniższe spośród wszystkich analizowanych segmentów (tylko 186 zł na osobę). Stąd nie były one w stanie zrekompensować spadków pozostałych wielkości i wartości ruchu turystycznego będących konsekwencją pandemii koronawirusa.

Rozdział 8. Subiektywne składniki CRM i decyzji lojalnościowej odwiedzających Małopolskę

8.1. Ocena poziomu bezpieczeństwa przed przyjazdem do Małopolski – NFS

Dla potrzeb niniejszej monografii, jako jeden z wymiarów kontyngencji zastosowano autor-
ski wskaźnik poziomu lęku. Jest to odczucie, które towarzyszy każdemu odwiedzającemu daną
destynację podczas podejmowania decyzji o przyszłej podróży, a generalnie każdej podejmowanej
samodzielnie decyzji. Dopiero wówczas, gdy próg lęku zostanie przekroczony, dobrowolnie decydu-
jemy się na podróż opuszczając swoje bezpieczne miejsce stałego przebywania.

Dla pomiaru subiektywnych odczuć tego stanu zastosowano 11 stopniową skalę liczbową. Po-
nieważ badane były osoby odwiedzające Małopolskę w trakcie faktycznego pobytu z założenia prze-
kroczyły one osobistą barierę lęku przed podróżą i fizycznie pojawiły się w Małopolsce. Z założe-
nia, stan 10 na skali oznaczał najwyższy akceptowalny przez podróżnego poziom lęku. Oznacza to,
że osoby z pozaskalowym wskazaniem 11 i więcej pozostały w domu. Badane były więc osoby, któ-
re poradziły sobie, same lub za namową organizatora podróży, ewentualnie gestora bazy recepcyj-
nej, z towarzyszącym każdemu z nas na co dzień odczuciem lęku i pojawiły się w danej destynacji.
Reszta skali od kolejnych poziomów przez 9 do zera oddaje subiektywne deklaracje respondentów,
na jakim poziomie musieli się zmierzyć ze swoimi obawami i lękami podejmując decyzję o swojej
podróży. Dla wyliczenia wskaźnika NFS⁶ (wskaźnik NFS – ang. Net Fear Score⁷), dokonano agre-
gacji poziomów. O obawach i lękach podróżnych świadczy suma wskazań z wartości od „5” do „10”
[3 Z OBAWAMI]. W tabelach oznaczeni są kolorem niebieskim, gdzie wartość „5” stanowi punkt cen-
tralny skali. Można dyskutować czy wartość „środkową” z „5” zaliczać po stronie lęków i obaw, czy
jej nie aglomerować. W pracy tej wartość „5” została dołączona do aglomeratu po stronie obaw. Osoby,
które zaznaczyły na skali stany 10 do 5 uznano za pełne lęku i obaw. Możemy osoby te określać

6. Respondentom zadano mianowicie pytanie o to, jak bardzo obawiali się przyjechać do Małopolski. Odpo-
wiedzi goście udzielali za pomocą 11-stopniowej skali liczbowej, tj. od 0 do 10, gdzie „0” oznaczało cał-
kowity brak obaw i strachu by przyjechać do Małopolski, a „10” świadczyło o pełnej bojaźni respondenta
przed podróżą do Małopolski.

7. Net Fear Score Wskaźnik Lęku, Obaw, Strachu przed przyjazdem do danej destynacji.

fear = rzeczownik

starch = fear, fright, dread, awe, alarm, funk

lęk = anxiety, fear, dread, apprehension

bojaźń = fear, anxiety, fright

trwoga = fear, awe, terror, alarm, anxiety, panic

przestrach = fear

obawianie się = fear, misgiving

fear = czasownik

obawiać się = fear, be afraid, dread, suspect, stand in awe of, apprehend

bać się = fear, be afraid, be scared, dread, be apprehensive

lękać się = fear, be afraid, quail, dread, shy, be apprehensive = <https://translate.google.pl/?hl=pl#pl/en/strach>

Wskaźnik opracowany przez K. Borkowskiego w 2016 roku na podstawie dotychczasowych badań Ru-
chu Turystycznego w Krakowie a zastosowany pilotażowo w trakcie badań Uczestników Światowych Dni
Młodzieży 2016 w Krakowie przez Poszerzony Międzyuczelniany Zespół Ekspertów Małopolskiej Organi-
zacji Turystycznej w składzie: Krzysztof Borkowski, Tadeusz Grabiński, Antoni Jackowski, Maciej Ostrow-
ski, Renata Seweryn, Roman Bogacz, Elżbieta Bilaska-Wodecka, Izabela Sołjan, Marek Łabaj, Bożena
Alejziak, Ewa Grabińska, Franciszek Mróz, Jadwiga Sobczuk, Justyna Liro, Leszek Mazanek opublikowa-
ny w 2017 roku: Uczestnicy Światowych Dni Młodzieży w Krakowie w 2016 roku : Ruch Turystyczny w Kra-
kowie 2016 Numer 2/2017: monografia Kraków : Małopolska Organizacja Turystyczna, 2017 191 s. ISBN
978-83-65249-94-4, ISSN 2299-2863 Druk, e-ISSN 2299-2871 Online [http://www.mot.krakow.pl/media/
badanie-ruchu-turystycznego/16-08-2017-sdm_-isbn_-do-tlumaczenia-z-bibliografia.pdf](http://www.mot.krakow.pl/media/badanie-ruchu-turystycznego/16-08-2017-sdm_-isbn_-do-tlumaczenia-z-bibliografia.pdf)

umownie mianem (zarezerwowanym jednak dla filozofii i psychologii) PESYMIŚCI⁸. Osoby, które zaznaczyły na skali liczbowej stany 6-8 uznano za neutralne, gdyż wartości skali „2”, „3” i „4” pozostają na poziomie neutralnym i tak je należy traktować (osoby udające się w podróż starają się zabezpieczyć przygotowując się do niej, a to oznacza analizę ewentualnych zagrożeń występujących poza miejscem stałego przebywania). W tabelach oznaczeni są kolorem zielonym. Możemy osoby te określać umownie mianem (zarezerwowanym jednak dla psychologii) REALIŚCI⁹. Wartości skali liczbowej „0” i „1” przedstawiają stan całkowitego braku obaw i lęku przed przyjazdem. Oddają one subiektywne odczucia osób, które są w pełni przekonane, że ich wyjazdowi do Małopolski w żadnym momencie nie towarzyszyło uczucie lęku, strachu czy obawy o swoje mienie, zdrowie i życie. W tabelach oznaczeni są kolorem żółtym. Możemy osoby te określać umownie mianem (zarezerwowanym jednak dla psychologii) OPTYMIŚCI¹⁰. Warto w tym miejscu przypomnieć pojęcie bezpieczeństwa abstrakcyjnego, jako wewnętrznego przekonania turysty o własnej „nietykalności”, „nieśmiertelności” czy „szczęśliwej gwiazdzie i dacie urodzenia” i towarzyszące mu przekonanie, że „każdemu może się coś przytrafić, ale nie jemu”.

Sam wskaźnik NFS jest wynikiem prostego równania i otrzymuje się go po odjęciu procenta [3 Z OBAWAMI] od procenta [1 BEZ OBAW]. Wynik może być ujemny lub dodatni – w przedziale od -100% (kiedy wszyscy respondenci znajdują się w grupie osób pełnych obaw) do 100% (gdy wszyscy respondenci są święcie przekonani o swoim bezpieczeństwie). Zakłada się, że wskaźnik dodatni świadczy już o dobrych standardach, a przy wyniku wyższym niż 50% można mówić o sukcesie.

Tabela 8.1.1. Subiektywna ocena poziomu bezpieczeństwa w destynacji przed przyjazdem do Małopolski

Poziom lęku	PL 18	ZG 18	PL 19	ZG 19	PL 20	ZG 20	PL 3L	ZG 3L	OGÓLEM
0	62,8%	38,1%	73,7%	44,7%	59,8%	64,7%	65,5%	44,0%	61,8%
1	11,0%	12,6%	12,9%	20,9%	14,3%	7,9%	12,7%	16,1%	13,3%
Σ optymiści	73,80%	50,70%	86,60%	65,60%	74,10%	72,60%	78,20%	60,10%	75,10%
2	6,5%	10,6%	4,3%	10,3%	12,9%	5,9%	7,9%	10,0%	8,2%
3	4,7%	6,7%	2,0%	4,9%	5,0%	4,3%	3,9%	5,6%	4,2%
4	2,3%	6,3%	1,1%	2,3%	1,6%	3,3%	1,6%	4,1%	2,1%
Σ realiści	13,50%	23,60%	7,40%	17,50%	19,50%	13,50%	13,40%	19,70%	14,50%
5	3,6%	8,1%	1,7%	4,5%	2,3%	4,6%	2,6%	6,0%	3,2%
6	1,8%	3,7%	0,8%	2,0%	1,0%	3,0%	1,2%	2,8%	1,5%
7	1,6%	4,0%	0,9%	1,8%	1,1%	2,0%	1,2%	2,7%	1,4%
8	2,2%	4,1%	0,8%	2,9%	0,7%	2,0%	1,2%	3,3%	1,6%

8. *Pesymizm psychologiczny to nastrój lub emocjonalna skłonność do dopatrywania się wszędzie przejawów lub zapowiedzi zła, z którymi wiąże się stosunek do świata nacechowany lękiem i poczuciem bezsilności. Natomiast J. Garewicz, objaśnia pesymizm metafizyczny polegający na dostrzeganiu w złu jedynej, bądź najważniejszej zasady świata widzialnego. „Zło pełni funkcję arché: jest czymś absolutnie pierwszym, rządzi światem, a wszelka wiedza opiera się na wskazaniu, leżącego u podstaw całej rzeczywistości zła” w O pojęciu pesymizmu, „Archiwum Historii Filozofii i Myśli Społecznej”, 1989, t. 34, s. 89-92*
9. *Realista: człowiek bezstronnie oceniający rzeczywistość i fakty w oparciu o doświadczenie i rozumowanie, trzeźwo patrzący na świat; <https://sjp.pl/realista> dostęp: 2019-04-05, patrz również: fenomenologia realistyczna, nurt fenomenologiczny zorientowany na przedmiot (a nie na przeżycie czystej świadomości), zapoczątkowany przez grupę studentów Th. Lippsa w Monachium; fenomenologia realistyczna nawiązywała do Husserlowskiego postulatu starannego opisu danych bezpośrednich, przeciwstawiając się idealistycznemu aspektowi fenomenologii transcendentnej; <https://encyklopedia.pwn.pl/szukaj/Realistyczny.html> dostęp: 2019-04-05*
10. *Optymiści postrzegają ludzi i zdarzenia jako dobre. Mają pozytywny stosunek do życia, wierząc w to, iż rzeczy z czasem ułożą się pomyślnie. Encyklopedia PWN; U chrześcijan ten „pozytywny” stosunek do życia jest konsekwencją ich wiary, a nie ludzkiego temperamentu czy okoliczności Francisco F. Carvajal, Do trzech do portu – znaczenie kierownictwa duchowego, Wydawnictwo Apostolicum, Ząbki – 2013, s. 133, ISBN 978-83-7031-851-2.*

9	0,9%	2,9%	0,9%	3,5%	0,5%	0,3%	0,8%	2,9%	1,1%
10	2,7%	2,9%	1,0%	2,2%	0,7%	2,0%	1,5%	2,5%	1,6%
Σ pesymiści	-12,80%	-25,70%	-6,10%	-16,90%	-6,30%	-13,90%	-8,50%	-20,20%	-10,40%
NFS	61,00%	25,00%	80,50%	48,70%	67,80%	58,70%	69,70%	39,90%	64,70%

Wskaźnik NFS dla Małopolski w 2020 roku:

Ogółem: 63,3%
Kraj 67,8%
Zagranica 58,7%

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

8.2. Ocena poziomu satysfakcji z pobytu w Małopolsce – NPS

Jako drugi z wymiarów kontyngencji zastosowano wskaźnik poziomu satysfakcji i lojalności odwiedzających Małopolskę. Wskaźnik NPS (ang. Net Promoter Score)¹¹. Respondentom zadano mianowicie zapytanie o to: „jak bardzo prawdopodobne jest, że polecą oni Małopolskę swoim znajomym”. Odpowiedzi goście udzielali również za pomocą 11-stopniowej skali, tj. od 0 do 10, gdzie „0” oznaczało brak chęci polecenia, a „10” świadczyło o pełnej lojalności i całkowitym zadowoleniu z pobytu w destynacji.

Obliczając NPS respondentów dzieli się na trzy grupy:

- krytyków vel oponentów (tych, którzy udzielili odpowiedzi w przedziale od 0 do 6), W tabelach oznaczeni kolorem żółtym.
- pasywnych¹² vel neutralnych (odpowiadających w przedziale 7-8), W tabelach oznaczeni kolorem czerwonym.
- promotorów (osób, które zadeklarowały chęć do wyrażenia swojej pozytywnej opinii oraz rekomendowania firmy / produktu itd. swoim znajomym w przedziale 9-10). W tabelach oznaczeni kolorem niebieskim.

Tabela 8.2.1. Ocena poziomu satysfakcji z pobytu w Małopolsce

Poziom lojalności	PL 18	PL 19	PL 20	PL 3L	ZG 18	ZG 19	ZG 20	ZG 3L	OGÓLEM
0	0,6%	0,9%	0,3%	0,6%	0,5%	1,8%	0,3%	1,1%	0,7%
1	0,3%	0,3%	0,1%	0,2%	0,3%	1,0%	0,0%	0,6%	0,3%
2	0,2%	0,2%	0,1%	0,2%	0,3%	0,7%	0,0%	0,4%	0,2%
3	0,4%	0,4%	0,3%	0,4%	0,5%	0,5%	0,3%	0,5%	0,4%
4	0,8%	0,7%	0,4%	0,7%	0,9%	0,7%	0,0%	0,7%	0,7%
5	3,1%	2,1%	1,6%	2,3%	2,6%	3,2%	1,0%	2,7%	2,4%
6	3,2%	2,7%	2,0%	2,6%	5,2%	3,9%	2,9%	4,3%	2,9%
Σ Krytycy	8,6%	7,3%	4,8%	7,0%	10,3%	11,8%	4,5%	10,3%	7,6%

11. Net Promoter Score (Wskaźnik Orędownictwa Netto), jest wskaźnikiem, którego twórcą jest F. Reichheld. Służy do pomiaru lojalności konsumentów oraz jakości budowanych z nimi relacji. Istota wskaźnika sprowadza się do badania skłonności klienta do rekomendacji produktu lub usługi danej marki. Regularność w monitorowaniu poziomu NPS pozwala ocenić jakość prowadzonych działań i dostarcza niezbędnych informacji, które ułatwiają planowanie strategii skierowanych na budowanie satysfakcji u klientów. Optymalnie wykorzystany może być narzędziem do powiększania zysków przedsiębiorstwa. (Gajewska P., 2012, s. 410) https://mfiles.pl/pl/index.php/Net_Promoter_Score dostęp: 2018-08-19

12. Pojęcie PASYWNY bardziej odpowiada sytuacji, gdyż tak PROMOTORZY jak i OPONENCI są AKTYWNI a jedynie kierunek ich aktywności jest odmienny, natomiast pasywność jest stanem braku aktywności, nazywanym BIERNOCIĄ. Dla tego opracowania zdecydowano się jednak ze względów ewentualnego tłumaczenia na język obcy zastosować słowo łatwiej poddające się tłumaczeniu. ang. passive, franc. passif, niem. passiv.

7	8,5%	5,7%	4,6%	6,3%	11,7%	8,7%	8,3%	9,9%	6,9%
8	16,6%	11,9%	12,5%	13,7%	20,8%	19,6%	15,7%	19,7%	14,7%
Σ Pasywni	25,1%	17,6%	17,1%	20,0%	32,5%	28,3%	24,0%	29,6%	21,6%
9	15,3%	26,6%	26,1%	22,6%	23,2%	26,8%	27,5%	25,3%	23,1%
10	51,0%	48,5%	52,0%	50,5%	34,0%	33,2%	44,1%	34,6%	47,8%
Σ Promotorzy	66,3%	75,1%	78,1%	73,1%	57,2%	60,0%	71,6%	59,9%	70,9%
NPS	57,7%	67,8%	73,3%	66,1%	46,9%	48,2%	67,1%	49,6%	63,3%

Wskaźnik NPS dla Małopolski w 2020 roku:

Ogółem:	70,25%
Kraj	73,3%
Zagranica	67,1%

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Sam wskaźnik NPS jest wynikiem prostego równania i otrzymuje się go po odjęciu procenta czynnych krytyków od procenta promotorów. Wynik może być ujemny lub dodatni – w przedziale od - 100% (kiedy wszyscy respondenci znajdują się w grupie krytyków) do 100% (gdy wszyscy respondenci są chętni do polecenia firmy / produktu). Zakłada się, że wskaźnik dodatni świadczy już o dobrych standardach, a przy wyniku wyższym niż 50% można mówić o sukcesie.

W analizowanym przypadku wskaźnik NPS dla Małopolski w roku 2020 wyniósł 70,25%.

8.3. Deklaracja ponownego przyjazdu do Małopolski

Tabela 8.3.1. Deklaracja ponownego przyjazdu do Małopolski OGÓŁEM

	Deklaracja ponownego przyjazdu					Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
	2018 R	2019 R	2020 R	śr. 18-20	śr.18-19	
na pewno tak [1]	56,073%	51,019%	47,393%	51,849%	53,546%	-6,153 p.p.
raczej tak [2]	28,349%	32,421%	39,089%	32,783%	30,385%	8,704 p.p.
Σ POŚREDNIA TAK	84,42%	83,44%	86,48%	84,63%	83,93%	2,55 p.p.
nie wiem [3]	12,771%	14,325%	12,675%	13,309%	13,548%	-0,872 p.p.
raczej nie [4]	2,273%	1,901%	0,722%	1,711%	2,087%	-1,365 p.p.
na pewno nie [5]	0,534%	0,335%	0,120%	0,348%	0,434%	-0,314 p.p.
Suma końcowa	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	0,00 p.p.

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Tabela 8.3.2. Deklaracja ponownego przyjazdu do Małopolski KRAJ

	Deklaracja ponownego przyjazdu					Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
	2018 R	2019 R	2020 R	śr. 18-20	śr.18-19	
na pewno tak [1]	63,040%	57,995%	48,489%	56,773%	60,517%	-12,028 p.p.
raczej tak [2]	26,968%	30,652%	39,940%	32,280%	28,810%	11,130 p.p.
Σ POŚREDNIA TAK	90,01%	88,65%	88,43%	89,05%	89,33%	-0,90 p.p.
nie wiem [3]	8,623%	10,283%	10,949%	9,914%	9,453%	1,496 p.p.
raczej nie [4]	0,907%	0,812%	0,493%	0,745%	0,859%	-0,367 p.p.
na pewno nie [5]	0,463%	0,258%	0,129%	0,289%	0,360%	-0,232 p.p.
Suma końcowa	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	0,00 p.p.

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Tabela 8.3.3. Deklaracja ponownego przyjazdu do Małopolski ZAGRANICA

	Deklaracja ponownego przyjazdu			Zagranica		Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
	2018 R	2019 R	2020 R	śr. 18-20	śr. 18-19	
na pewno tak [1]	29,787%	27,992%	31,348%	29,088%	28,890%	2,458 p.p.
raczej tak [2]	33,456%	38,260%	26,646%	35,067%	35,858%	-9,212 p.p.
Σ POŚREDNIA TAK	63,24%	66,25%	57,99%	64,16%	64,75%	-6,75 p.p.
nie wiem [3]	28,467%	27,665%	37,931%	29,025%	28,066%	9,865 p.p.
raczej nie [4]	7,483%	5,494%	4,075%	6,197%	6,489%	-2,413 p.p.
na pewno nie [5]	0,807%	0,589%	0,000%	0,623%	0,698%	-0,698 p.p.
Suma końcowa	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	0,00 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Podsumowanie

Od wielu lat rozmiary ruchu turystycznego w Małopolsce wykazywały tendencję wzrostową aż do roku 2020, kiedy to 11 marca WHO uznała serię zachorowań na chorobę zakaźną układu oddechowego, wywołaną zakażeniem wirusem SARS-CoV-2, za pandemię. W związku z tym wprowadzone zostały rozmaite ograniczenia w przemieszczaniu się oraz na 3 miesiące niemal zamknięte zostały obiekty noclegowe w Polsce. Wskutek tego w 2020 roku ruch turystyczny w Małopolsce zmniejszył się o 14% w relacji do roku poprzedniego, tj. do wielkości 15,37 mln osób, czyli do rozmiarów sprzed 2017 roku. Spadek dotyczył w szczególności liczby odwiedzających z zagranicy – o 62%, tj. do wielkości 1,44 mln osób. Rozmiary krajowego ruchu turystycznego ograniczone zostały natomiast tylko o 1% (ze względu na ok. 2-krotny przyrost liczby jednodniowych odwiedzających), tj. ukształtowały się na poziomie 13,93 mln osób.

Rok 2020 okazał się wyjątkowy nie tylko z uwagi na ograniczenia podróżowania w związku z pandemią, ale także pod względem miejsc pobytu w regionie. W poprzednich latach bowiem odwiedzający Kraków stanowili ponad 3/4 gości przyjeżdżających do Małopolski, a w 2020 roku – ich odsetek wynosił tylko 60%. Ponadto, w odróżnieniu od lat poprzednich, udział odwiedzających Małopolskę i goszczących w Krakowie był wyższy wśród Polaków (61%) niż wśród obcokrajowców (51%). Co więcej, w obu grupach był on zdecydowanie niższy niż w latach wcześniejszych (w 2019 roku było to odpowiednio 76% i 87%).

Zmiany wywołane pandemią ujawniły się również w strukturze ruchu turystycznego w Małopolsce w 2020 roku. Mianowicie tylko ok. 50% ogółu odwiedzających region (7,66 mln osób) stanowili turyści (goście nocujący), podczas gdy w latach wcześniejszych udział ten wynosił ponad 3/4. Większy odsetek nocujących charakteryzował ruch przyjazdowy z zagranicy – prawie 88% (choć w 2019 roku było to 92%), czyli 1,26 mln osób. Natomiast spośród ogółu krajowych odwiedzających Małopolskę tylko 46% było turystami (w roku 2019 udział ten wynosił 74%), co oznacza, że tylko 6,4 mln Polaków w 2020 roku nocowało w regionie.

Pandemia odcisnęła swoje piętno przede wszystkim na liczbie turystów w Małopolsce – jej spadki były zdecydowanie większe niż liczby odwiedzających ogółem. Mianowicie w relacji do roku ubiegłego w 2020 roku liczba wszystkich nocujących w regionie zmniejszyła się o prawie 45% i była to najmniejsza wielkość w całym badanym okresie 11 lat. Jeszcze większy spadek miał miejsce w odniesieniu do turystów zagranicznych – o prawie 64% i również była to najmniejsza wielkość w całym analizowanym okresie 11 lat. Z kolei liczba Polaków nocujących w Małopolsce zmniejszyła się o ponad 38%, przez co okazała się analogiczna jak w 2010 roku.

Wpływ pandemii widoczny był ponadto w strukturze turystów z uwagi na miejsce noclegu (Kraków lub inna miejscowość w Małopolsce). Mianowicie tylko 55% turystów w regionie w 2020 roku (4,185 mln osób) stanowili ci, którzy nocowali w Krakowie (w latach poprzednich było to ponad 70%). Wśród nich zdecydowanie przeważali (prawie 84%) turyści krajowi – 3,51 mln osób, którzy stanowili prawie 55% wszystkich Polaków odwiedzających Małopolskę (w latach ubiegłych udział ten kształto-

wał się na poziomie ok. 70%). Turystów zagranicznych przyjeżdżających do Małopolski i nocujących w Krakowie w 2020 roku było natomiast zaledwie 0,675 mln osób, tj. prawie 54% ogółu turystów zagranicznych w Małopolsce (w latach wcześniejszych odsetek ten mieścił się w granicach 86-96%).

Kolejną konsekwencją pandemii w 2020 roku był znaczny, tj. ponad 2-krotny wzrost liczby gości jednodniowych w Małopolsce, przez co osiągnęła ona rekordową dotąd wielkość 7,71 mln osób. Na dodatek stanowili oni ponad 50% całego przyjazdowego ruchu turystycznego w 2020 roku, podczas gdy w latach ubiegłych było to tylko w granicach 20-25%. Ponad 2-krotnie w relacji do roku 2019, tj. do wielkości 7,53 mln osób zwiększyła się liczba jednodniowych odwiedzających z Polski. Jednodniowi odwiedzający z zagranicy stanowili natomiast w 2020 roku tylko niewiele ponad 2% ogółu gości bez noclegu – było ich w Małopolsce zaledwie 180 tys. osób (o 40% mniej niż w roku poprzednim).

Wynik ten w odczuciu osób żyjących rzeczywistością dnia codziennego, tak przedsiębiorców jak i ogółu społeczeństwa, może wydawać się zawyżony, ale należy pamiętać, że na rozliczeniu rocznym wielkości strumienia turystów frekwentujących Małopolskę mocno zaważył rewelacyjny pod względem wielkości ruchu turystycznego pierwszy kwartał roku 2020 będący lepszym od pierwszego kwartału rekordowego, dla małopolskiej branży turystycznej, roku 2019. Dlatego też pełny szacunek spustoszenia dokonanego przez ograniczenie mobilności tak Polaków jak również społeczności całego świata w związku z ogłoszoną przez WHO pandemią koronawirusa SARS-CoV-2 będziemy mogli przedstawić najwcześniej dopiero w pierwszej połowie kwietnia 2021 roku. Związane jest to jednak z kontynuacją badań ruchu turystycznego w Małopolsce w 2021 roku.

Rozdział 9. Charakterystyka odwiedzających Małopolskę z głównych rynków zagranicznych

9.1. Charakterystyka odwiedzających Małopolskę z Niemiec

**Liczba odwiedzających z Niemiec w Małopolsce w 2020 roku:
258 000 osób, w tym 226 700 turystów**

Główne cele przyjazdu do Małopolski odwiedzających z Niemiec

Kiedy analizuje się cele przyjazdu turystów z Niemiec, okazuje się, że co trzeci odwiedzający w roku 2020 przyjechał do Małopolski w celach biznesowych (2020: 29,1%; 2019: 10,1%; 2018: 9,5%). Nie jest to zbieżne z poprzednimi analizowanymi latami 2019 i 2018, kiedy w powyższych celach przyjeżdżał do Małopolski zwykle co dziesiąty respondent.

Kolejnym ważnym powodem przyjazdu turystów z Niemiec do Małopolski był wypoczynek (2020: 23,6%; 2019: 18,4%; 2018: 11,6%). Także tutaj można zauważyć ciekawe różnice. Otóż, jest to grupa mniejsza o kilka punktów procentowych (5,5) w stosunku do grupy biznesowej, ale z kolei większa o 5,2 p.p. od grupy, która przybyła w powyższych celach w roku 2019 oraz aż o 12 p.p. większa od grupy w roku 2018. Można więc ostrożnie wnioskować, iż wypoczynek w Małopolsce dla turysty z Niemiec staje się coraz bardziej atrakcyjny. Powodów może być kilka: możliwość uprawiania turystyki aktywnej (kwalifikowanej) (9,1%; 8,7%; 4,2%), co preferował w roku 2020 i 2019 prawie co dziesiąty odwiedzający Małopolskę turysta z Niemiec, odwiedziny u krewnych (10,9%; 6,8%; 3,2%), które w roku 2020 miały większe znaczenie jako główny cel podróży niż w latach poprzednich, co również prawdopodobnie łączyło się z wypoczynkiem; i kolejny powód to wzrastająca popularność turystyki rodzinnej, gdzie zwykle głównym celem urlopu jest wypoczynek, szczególnie jeśli jest to wyjazd z dziećmi.

W mniejszym zakresie, bo dla co dziesiątego respondenta, celem przyjazdu do Małopolski był tranzyt (9,1%; 0,5%; 1,1%), który w latach poprzednich praktycznie nie miał większego znaczenia.

Zwiedzanie zabytków (7,3%; 27,5%; 25,9%) w roku 2020, w przeciwieństwie do lat poprzednich, niestety nie cieszyło się zbyt dużym zainteresowaniem odwiedzających z Niemiec, chociaż w latach poprzednich ten cel podróży deklarował co trzeci/czwarty turysta. Porównywalnym do zwiedzania zabytków zainteresowaniem cieszyło się odwiedzenie ojcowizny (5,5%; 3,4%; 7,4%), które w latach 2019 i 2018 plasowało się na podobnym poziomie.

Tabela 9.1.1. Cele główne przyjazdów do Małopolski deklarowane przez odwiedzających z Niemiec

Główne cele podróży	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Zwiedzanie zabytków	25,9%	27,5%	7,3%	26,73%	-19,46 p.p.
Wypoczynek	11,6%	18,4%	23,6%	15,00%	8,64 p.p.
Sprawy służbowe (biznes)	9,5%	10,1%	29,1%	9,83%	19,26 p.p.
Turystyka aktywna (kwalifikowana)	4,2%	8,7%	9,1%	6,46%	2,63 p.p.
Edukacja	5,3%	6,8%	0,0%	6,03%	-6,03 p.p.
Odwiedziny miejsc rodzinnych	7,4%	3,4%	5,5%	5,39%	0,06 p.p.
Odwiedziny krewnych	3,2%	6,8%	10,9%	4,97%	5,94 p.p.
Cel zdrowotny	4,2%	3,9%	0,0%	4,05%	-4,05 p.p.
Udział w konferencji, kongresie	4,8%	2,4%	0,0%	3,59%	-3,59 p.p.
Rozrywka (kluby, dyskoteki, puby)	2,1%	4,3%	1,8%	3,23%	-1,41 p.p.
Firmowy wyjazd integracyjny	4,2%	1,4%	0,0%	2,84%	-2,84 p.p.
Udział w szkoleniu	3,2%	1,4%	0,0%	2,31%	-2,31 p.p.

Odwiedziny znajomych	3,2%	1,4%	1,8%	2,31%	-0,49 p.p.
Udział w wydarzeniu	2,1%	1,4%	0,0%	1,78%	-1,78 p.p.
Poznanie walorów przyrody	3,2%	0,0%	0,0%	1,59%	-1,59 p.p.
Cel religijny	2,1%	1,0%	0,0%	1,54%	-1,54 p.p.
Tranzyt	1,1%	0,5%	9,1%	0,77%	8,32 p.p.
Udział w imprezie kulturalnej	1,1%	0,5%	0,0%	0,77%	-0,77 p.p.
Korzystanie z usług medycznych	1,1%	0,0%	0,0%	0,53%	-0,53 p.p.
Zakupy	0,5%	0,0%	0,0%	0,26%	-0,26 p.p.
Inny cel	0,0%	0,0%	1,8%	0,00%	1,82 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Pozostałe cele podróży (przedstawione w tabeli), w roku 2020 zadeklarowała znikoma grupa respondentów lub wręcz nikt tych celów nie realizował. Należą do nich: rozrywka (1,8%; 4,3%; 2,1%), znajomi (1,8%; 1,4%; 3,2%), religia (0,0%; 1,0%; 2,1%), zdrowie (0,0%; 3,9%; 4,2%), konferencje/kongres (0,0%; 2,4%; 4,8%), szkolenie (0,0%; 1,4%; 3,2%), integracja (0,0%; 1,4%; 4,2%), impreza kulturalna (0,0%; 0,5%; 1,1%), wydarzenie (0,0%; 1,4%; 2,1%), usługi medyczne (0,0%; 0,0%; 1,1%), edukacja (0,0%; 6,8%; 5,3%), zakupy (0,0%; 0,0%; 0,5%), walory przyrody (0,0%; 0,0%; 3,2%), inny cel (1,8%; 0,0%; 0,0%). Taka sytuacja nie miała miejsca w latach 2019-2018, gdyż sporadycznie niezbyt duże grupy respondentów realizowały jednak powyższe cele przyjeżdżając do Małopolski.

Profil społeczno-demograficzny odwiedzających z Niemiec

Wiek odwiedzających z Niemiec

Z analiz wynika, iż większość odwiedzających z Niemiec, którzy przyjechali do Małopolski w roku 2020, to osoby, których wiek mieści się w przedziale: 20-29 (31,0%), 30-44 (27,6%) i 45-60 (32,8%), co stanowi 91,4% wszystkich respondentów. Jak można zauważyć wiek respondentów jest bardzo zróżnicowany, z czego wynika, że praktycznie każda grupa wiekowa w roku 2020 odwiedziła Małopolskę. Wyjątek stanowią osoby do 19 roku życia (3,4%), czyli młodzież w wieku szkolnym, oraz osoby starsze (seniorzy) powyżej 60 roku życia (5,2%), którzy do Małopolski przyjechali bardzo nieznacznie.

Tabela 9.1.2. Wiek odwiedzających Małopolskę z Niemiec

Wiek	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Do 19 lat	7,5%	10,7%	3,4%	9,10%	-5,65 p.p.
20-29 lat	15,0%	17,5%	31,0%	16,25%	14,78 p.p.
30-44 lat	32,4%	33,0%	27,6%	32,69%	-5,10 p.p.
45-60 lat	27,7%	28,6%	32,8%	28,19%	4,57 p.p.
Powyżej 60 lat	17,3%	10,2%	5,2%	13,77%	-8,60 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Płeć odwiedzających z Niemiec

Na podstawie przeprowadzonych badań ustalono, iż w latach 2020, 2019 oraz 2018 Małopolskę odwiedziła podobna liczebnie grupa kobiet (44,6%; 41,57%; 44%) i mężczyzn (55,4%; 58,30%;

56,0%). Można zauważyć, iż w grupie respondentów zarówno w roku 2020, jak 2019 i 2018 dominują mężczyźni.

Tabela 9.1.3. Płeć odwiedzających Małopolskę z Niemiec

Płeć	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Kobieta	44,0%	41,7%	44,6%	42,83%	1,81 p.p.
Mężczyzna	56,0%	58,3%	55,4%	57,17%	-1,81 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Wykształcenie odwiedzających z Niemiec

Istotny związek z rozwojem turystyki ma wykształcenie odwiedzających. Powszechnie wiadomo, iż wraz z wzrostem wykształcenia wzrasta świadomość społeczna i turystyczna, a tym samym częstotliwość wyjazdów oraz suma pieniędzy przeznaczonych na wypoczynek. Z przeprowadzonych badań wynika, iż zarówno w roku 2020, jak również w latach 2018 i 2019 większość odwiedzających z Niemiec posiadało wykształcenie wyższe (2020: 70,4%; 2019: 66,5%; 2018: 61,9%), a co trzeci – średnie (29,6%; 28,5%; 27,5%).

Analizując wykształcenie respondentów w latach 2018-2020 można zauważyć, iż do Małopolski przyjeżdża coraz większa grupa osób w z wykształceniem wyższym, a maleje grupa z wykształceniem podstawowym. W roku 2020 nikt nie prezentował tego ostatniego poziomu wykształcenia.

Tabela 9.1.4. Wykształcenie odwiedzających Małopolskę z Niemiec

Wykształcenie	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Wyższe	61,9%	66,5%	70,4%	64,18%	6,19 p.p.
Średnie	27,5%	28,5%	29,6%	28,00%	1,63 p.p.
Podstawowe	10,6%	3,9%	0,0%	7,27%	-7,27 p.p.
Inne	0,0%	1,1%	0,0%	0,56%	-0,56 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Status materialny odwiedzających z Niemiec

Poziom wykształcenia odwiedzających z Niemiec ma związek z sytuacją finansową respondentów. Porównując sytuację majątkową w roku 2020 do lat 2019 i 2018 można zobaczyć, że status majątkowy respondentów jest podobny. Zdecydowana większość w roku 2020 oceniła swój status majątkowy jako bardzo dobry i dobry (89,50%). W porównaniu do roku 2019 (83,70%) oraz 2018 (82,70%) jest to grupa o kilka punktów procentowych większa, z czego wynikałoby, iż Małopolskę odwiedziła zasobniejsza finansowo grupa turystów z Niemiec. Tym samym w roku 2020 w porównaniu do 2019 i 2018 zmniejszyła się grupa respondentów, która zadeklarowała średni status zamożności (8,8%; 15,2%; 17,3%).

Tak więc turysta z Niemiec, który odwiedził Małopolskę w 2020 roku, to osoba dobrze wykształcona, posiadająca w większości wykształcenie wyższe oraz dobrą, a nawet bardzo dobrą sytuację finansową.

Tabela 9.1.5. Status materialny odwiedzających Małopolskę z Niemiec

Sytuacja finansowa badanych	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Bardzo dobra	23,7%	20,9%	24,6%	22,33%	2,23 p.p.
Dobra	59,0%	62,8%	64,9%	60,90%	4,01 p.p.
Średnia	17,3%	15,2%	8,8%	16,25%	-7,47 p.p.
Zła	0,0%	1,0%	1,8%	0,52%	1,23 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejziak.

Charakter podróży odwiedzających z Niemiec (z rodziną, grupowo, znajomymi, samotnie)

W roku 2020, ale także 2019 i 2018 struktura towarzyszy podróży jest podobna. Tak więc większość przyjechała z rodziną (44,8%; 47,8%; 38,8%), z przyjaciółmi (25,9%; 19,7%; 19,1%) oraz z zorganizowaną grupą (19,0% 20,2% 27,3%). Mniej więcej co dziesiąty respondent w roku 2020, podobnie jak w roku 2019 i 2018 przyjechał do Małopolski sam (8,6%; 7,4%; 10,4%). Bardzo rzadko organizowano wspólne przyjazdy rodziny wraz z przyjaciółmi (1,7%; 4,9%; 4,4%), co szczególnie widoczne jest w roku 2020.

Porównując zmiany zachodzące w kategorii „towarzysze podróży” można zauważyć, iż w roku 2020 w porównaniu do 2019 i 2018 wzrosła o kilka punktów procentowych grupa, która podróżowała z przyjaciółmi. Trudno jednak przyjąć wzrost powyższego wskaźnika za nowy trend w przyjazdach do Małopolski, bowiem w roku 2020 mogło to wynikać z sytuacji epidemicznej.

Można zauważyć, iż w roku 2020, podobnie jak w roku 2019 i 2018, w grupie odwiedzających z Niemiec dużą popularnością cieszyła się turystyka rodzinna. W tym kontekście można zastanowić się, czy nie jest to nowy trend w tym segmencie rynku. Biorąc pod uwagę wiek respondentów, dochody, wykształcenie, należałoby dołożyć większych starań w dostosowaniu oferty do wymagań powyższego segmentu, tak by liczba odwiedzających z Niemiec z roku na rok wzrastała.

Tabela 9.1.6. Towarzystwo w podróży odwiedzających Małopolskę z Niemiec

Towarzystwo w podróży	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Rodzina	38,8%	47,8%	44,8%	43,29%	1,54 p.p.
Grupa zorganizowana	27,3%	20,2%	19,0%	23,76%	-4,79 p.p.
Przyjaciele	19,1%	19,7%	25,9%	19,42%	6,45 p.p.
Nikt (podróżuję sam)	10,4%	7,4%	8,6%	8,89%	-0,27 p.p.
Rodzina i przyjaciele	4,4%	4,9%	1,7%	4,65%	-2,92 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejziak.

W kontekście turystyki rodzinnej należy uwzględnić także liczbę dzieci, która podróżuje z dorosłymi członkami rodziny. Jak wynika z badań rodziny najczęściej podróżowały z jednym (20%) lub dwójką (60%) dzieci. Trudno tutaj ustalić jakiś trend, gdyż w roku 2019 wskaźniki procentowe były odwrotne (66,7%; 23,3%). Ale z kolei w roku 2018 podobne do roku 2020, czyli mniej osób podróżowało z jednym dzieckiem, a więcej z dwójką. Co ciekawe, w 2020 roku co piąty respondent (20%) zadeklarował, iż podróżował z czwórką dzieci, co w latach poprzednich stanowiło znikomy odsetek odwiedzających lub w ogóle nie było takich rodzin w grupie respondentów.

Tabela 9.1.7. Liczba dzieci w trakcie podróży odwiedzających z Niemiec

Liczba dzieci z rodziną w podróży	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
0	0,0%	3,3%	0,0%	1,67%	-1,67 p.p.
1	28,6%	66,7%	20,0%	47,62%	-27,62 p.p.
2	42,9%	23,3%	60,0%	33,10%	26,90 p.p.
3	28,6%	3,3%	0,0%	15,95%	-15,95 p.p.
4	0,0%	3,3%	20,0%	1,67%	18,33 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Dla kreowania oferty i promocji regionu wiedza na temat podróżowania rodzin z dziećmi lub rodzin bez dzieci stanowi bardzo ważną informację, gdyż o miejscu i sposobie wypoczynku decydują zupełnie inne kryteria. Dla rodzin z dziećmi oprócz walorów przyrodniczych, ciszy i spokoju, istotne znaczenie ma bogata i ciekawa infrastruktura rekreacyjna regionu. Zwykle o tym, jak rodzina spędza czas decydują potrzeby dzieci. Powszechnie bowiem wiadomo, że ich zadowolenie wynikające z różnorodnych możliwości organizacji czasu podczas wypoczynku, jest często czynnikiem decydującym o tym, czy rodzina po raz kolejny wybiera to samo miejsce na swój wypoczynek oraz czy poleci region/miejsce innym rodzinom z dziećmi.

Źródła informacji o Małopolsce wykorzystywane przez przyjazdem do destynacji przed odwiedzających z Niemiec

Z przeprowadzonych badań wynika, iż w roku 2020, podobnie jak w roku 2019 i 2018, dla odwiedzających z Niemiec głównym źródłem informacji na temat Małopolski była rodzina (2020: 63,8%; 2019: 34,6%; 2018: 37,8%), szkoła (58,6%; 32,9%; 32,5%) i znajomi (50,0%; 22,5%; 26,4%). Należy jednak zauważyć, iż odsetek osób w powyższych kategoriach w roku 2020 w porównaniu do lat poprzednich jest prawie dwukrotnie większy.

Mniej niż co dziesiąty odwiedzający z Niemiec w roku 2020 (podobnie jak w roku 2018) czerpał informacje o Małopolsce z Internetu (2020: 8,6%; 2019: 26,8%; 2018: 8,5%). Wynik ten znacznie różni się od roku 2019, kiedy ze stron www korzystał ponad co czwarty respondent.

Niewielu respondentów w roku 2020 w poszukiwaniu informacji o Małopolsce przeglądało katalogi biur podróży (2020: 6,9%; 2019: 7,4%; 2018: 18,3%), social media (5,2%; 19,0%; 11,4%) oraz przewodniki (5,2%; 10,8%; 22,0%), co znacznie różniło się od lat poprzednich, kiedy grupy osób korzystające z powyższych źródeł były znacznie większe. Szczególnie dotyczy to social mediów oraz przewodników, w przypadku których odnotowano znaczny spadek zainteresowania.

Z pozostałych źródeł informacji korzystało niewiele osób. Można do nich zaliczyć: prasę (3,4%; 5,2%; 4,9%), TV (3,4%; 8,2%; 3,3%), foldery/ulotki (1,7%; 6,5%; 16,3%), radio (1,7%; 2,2%; 1,6%), film (1,7%; 4,3%; 0,8%), aplikacje mobilne (1,7%; 1,3%; 0,0%), targi (1,7%; 1,3%; 4,1%) oraz uczestników ŚDM 2016 (0,0%; 0,9%; 2,9%), chociaż w latach poprzednich niektóre z nich cieszyły się większym zainteresowaniem, np. TV w 2019 (8,2%), foldery/ulotki w 2018 (16,3%).

Co ciekawe, co dziesiąty odwiedzający z Niemiec w roku 2020 korzystał z jeszcze innych źródeł niż wymienione powyżej i wynik ten znacznie różni się od wskazań z lat poprzednich (12,1%; 3,5%; 6,5%). Warto zauważyć, iż w grupie respondentów w roku 2020 nie było osoby, która nic nie wiedziałaby na temat Małopolski, co zdarzało się w latach poprzednich (0,0%; 1,7%; 3,7%).

Tabela 9.1.8. Źródła informacji o Małopolsce wykorzystywane przed przyjazdem do destynacji przez odwiedzających z Niemiec w latach 2018-2020 – udział procentowy*

Źródło informacji o Małopolsce	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Rodzina	37,8%	34,6%	63,8%	36,2%	27,60 p.p.
Szkoła	32,5%	32,9%	58,6%	32,7%	25,90 p.p.
Znajomi	26,4%	22,5%	50,0%	24,5%	25,55 p.p.
Strony www	8,5%	26,8%	8,6%	17,7%	-9,05 p.p.
Przewodniki	22,0%	10,8%	5,2%	16,4%	-11,20 p.p.
Social Media	11,4%	19,0%	5,2%	15,2%	-10,00 p.p.
Katalogi biur podróży	18,3%	7,4%	6,9%	12,9%	-5,95 p.p.
Foldery/ulotki	16,3%	6,5%	1,7%	11,4%	-9,70 p.p.
TV	3,3%	8,2%	3,4%	5,8%	-2,35 p.p.
Prasa	4,9%	5,2%	3,4%	5,1%	-1,65 p.p.
Inne źródło	6,5%	3,5%	12,1%	5,0%	7,10 p.p.
Targi	4,1%	1,3%	1,7%	2,7%	-1,00 p.p.
Nic nie wiedział	3,7%	1,7%	0,0%	2,7%	-2,70 p.p.
Film	0,8%	4,3%	1,7%	2,6%	-0,85 p.p.
Radio	1,6%	2,2%	1,7%	1,9%	-0,20 p.p.
Uczestnicy ŚDM 2016	2,9%	0,9%	0,0%	1,9%	-1,90 p.p.
Appki	0,0%	1,3%	1,7%	0,7%	1,05 p.p.

*Z powodu wielokrotności wskazań udziały nie sumują się do 100%.

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Organizacja pobytu w Małopolsce przez odwiedzających z Niemiec

Zdecydowana większość turystów z Niemiec w roku 2020 organizowała przyjazd do Małopolski samodzielnie we własnym zakresie (72,4%; 64,7%; 65,6%), co w porównaniu do średniej roku 2018 i 2019 stanowi o 7,24 p.p. większą grupę.

W analizowanym 2020 roku organizatorami podróży do Małopolski dla turystów z Niemiec były jeszcze: zakład pracy (15,5%), z usług którego skorzystała ponad dwa razy większa grupa niż w roku 2019 (7,2%), oraz biuro podróży (6,9%), z którego w roku 2019 (6,3%) skorzystała podobna grupa respondentów.

Pozostałe instytucje, takie jak: rodzina (3,4%; 5,8%; 5,8%), znajomi (1,7%; 3,9%; 0,0%), parafia (kościół) (0,0%; 1,4%; 0,5%), portal (biuro) internetowy (0,0%; 1,4%; 2,1%), szkoła (0,0%; 8,7%; 9,0%), inna instytucja (0,0%; 0,5%; 1,1%) w organizacji przyjazdu do Małopolski praktycznie nie miały żadnego znaczenia.

Tabela 9.1.9. Organizator pobytu w Małopolsce odwiedzających z Niemiec

Organizator pobytu	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Sam we własnym zakresie	65,6%	64,7%	72,4%	65,17%	7,24 p.p.
Szkoła	9,0%	8,7%	0,0%	8,85%	-8,85 p.p.
Biuro podróży	11,1%	6,3%	6,9%	8,70%	-1,80 p.p.
Zakład pracy	4,8%	7,2%	15,5%	6,00%	9,51 p.p.
Rodzina	5,8%	5,8%	3,4%	5,81%	-2,36 p.p.
Znajomi	0,0%	3,9%	1,7%	1,93%	-0,21 p.p.
Portal (biuro) internetowy(e)	2,1%	1,4%	0,0%	1,78%	-1,78 p.p.

Parafia (kościół)	0,5%	1,4%	0,0%	0,99%	-0,99 p.p.
Inna instytucja	1,1%	0,5%	0,0%	0,77%	-0,77 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Miejsce noclegu [obiekt] wybierane w Małopolsce przez odwiedzających z Niemiec

Analizując miejsce noclegu turystów z Niemiec w roku 2020, można zauważyć znaczne zmiany w wyborze obiektu. Wprawdzie największym zainteresowaniem wśród odwiedzających z Niemiec cieszył się, podobnie jak w latach poprzednich, hotel, gdzie nocował co trzeci respondent. Jednak w porównaniu do roku 2019 i 2018 odsetek niemieckich turystów korzystających z hoteli był znacznie mniejszy (31,4%), gdyż w poprzednich latach nocowała tam ponad połowa respondentów (2019: 57,8%; 2018: 54,1%).

W roku 2020 znacznie więcej turystów z Niemiec wybierało natomiast apartamenty i kwatery prywatne – dotyczyło to co czwartego respondenta (25,5%). W latach poprzednich, czyli w roku 2019 i 2018, tego rodzaju miejsce noclegowe preferowała znacznie mniejsza grupa turystów – była to mniej więcej co dziesiąta badana osoba lub mniej (9,3%; 7,1%).

Podobna tendencja dotyczy noclegu u rodziny, kiedy w porównaniu do lat poprzednich, w roku 2020 udział wskazań okazał się prawie dwa razy większy niż w latach poprzednich (2020: 17,6%; 2019: 9,3%; 2018: 9,8%).

Co dziesiąty respondent w roku 2020 nocował w pensjonacie (2020: 9,8%; 2019: 2,5%; 2018: 6,6%). I również tutaj widoczna jest duża zmiana, szczególnie w porównaniu do roku 2019, kiedy tego rodzaju obiekt preferowało tylko 2,5% turystów.

Tabela 9.1.10. Miejsce noclegu [obiekt] wybierane w Małopolsce przez odwiedzających z Niemiec

Miejsce noclegu	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Hotel	54,1%	57,8%	31,4%	55,97%	-24,60 p.p.
U rodziny	9,8%	9,3%	17,6%	9,57%	8,07 p.p.
Apartament, kwatery prywatna	7,1%	9,3%	25,5%	8,21%	17,28 p.p.
Hostel	4,4%	5,4%	0,0%	4,88%	-4,88 p.p.
Pensjonat	6,6%	2,5%	9,8%	4,50%	5,30 p.p.
Motel	1,1%	7,4%	2,0%	4,22%	-2,26 p.p.
Kemping lub pole namiotowe	7,1%	0,5%	0,0%	3,80%	-3,80 p.p.
U znajomych	3,8%	2,5%	3,9%	3,14%	0,78 p.p.
Obiekt agroturystyczny	2,2%	1,0%	2,0%	1,58%	0,38 p.p.
Schronisko młodzieżowe	0,5%	2,5%	0,0%	1,50%	-1,50 p.p.
Własny domek/mieszkanie	2,2%	0,0%	0,0%	1,09%	-1,09 p.p.
Inny obiekt	0,5%	0,5%	5,9%	0,52%	5,36 p.p.
Dom wycieczkowy	0,0%	1,0%	0,0%	0,49%	-0,49 p.p.
Dom Pielgrzyma	0,5%	0,0%	0,0%	0,27%	-0,27 p.p.
Korzystam z couchsurfing'u	0,0%	0,5%	2,0%	0,25%	1,72 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Pozostałe obiekty noclegowe w roku 2020 były wybierane sporadycznie lub w ogóle i dotyczyło to noclegów: u znajomych (3,9%; 2,5%; 3,8%), w motelu (2,0%; 7,4%; 1,1%), w obiekcie agroturystycznym (2,0%; 1,0%; 2,2%), w hostelu (0,0%; 5,4%; 4,4%), w schronisku młodzieżowym (0,0%;

2,5%; 0,5%), w domu wycieczkowym (0,0%; 1,0%; 0,0%), na kempingu lub polu namiotowym (0,0%; 0,5%; 7,1%), w Domu Pielgrzyma (0,0%; 0,0%; 0,5%), we własnym domu/mieszkaniu (0,0%; 0,0%; 2,2%) oraz w innym obiekcie (5,9%; 0,5%; 0,5%), a także korzystania z couchsurfing'u (2,0%; 0,5%; 0,0%). Powyższa sytuacja nie miała miejsca w roku 2019 i 2018, gdyż w każdym z wymienionych miejsc nocowała zwykle niewielka grupa turystów.

Kategoria hoteli preferowana w Małopolsce przez odwiedzających z Niemiec

Turyści z Niemiec w roku 2020, podobnie jak w latach poprzednich, najczęściej korzystali z obiektów czterogwiazdkowych (2020: 68,8%; 2019: 51,1%; 2018: 52,2%). Można jednak zauważyć, iż zainteresowanie tymi obiektami było znacznie większe niż średnia z roku 2019 i 2018. Zanotowany wzrost wynosił 17,12 p.p.

Tabela 9.1.11. Kategoria hoteli preferowana w Małopolsce przez odwiedzających z Niemiec

Kategoria hotelu	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
★★★	46,4%	43,5%	31,3%	44,93%	-13,68 p.p.
★★★★	52,2%	51,1%	68,8%	51,63%	17,12 p.p.
★★★★★	1,4%	5,4%	0,0%	3,44%	-3,44 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Z kolei znacznie mniejsza (prawie o połowę) grupa turystów z Niemiec skorzystała w roku 2020 z usług hoteli trzygwiazdkowych (2020: 31,3%; 2019: 43,5%; 2018: 46,4%). Porównując wyniki do lat poprzednich, widoczny jest znaczny spadek (o 13,68 p.p.) zainteresowania obiektami tej kategorii.

W roku 2020 żaden turysta z Niemiec nie wybrał hotelu pięciogwiazdkowego – w poprzednich latach 2019 i 2018 korzystano z nich, ale sporadycznie.

Długość pobytu w Małopolsce deklarowana przez odwiedzających z Niemiec

Analiza długości pobytu turystów z Niemiec wskazuje, że w roku 2020 zdecydowana większość przyjechała do Małopolski na dłuższy pobyt, podczas którego zrealizowano kilka nocy (2020: 86,0%; 2019: 89,4%; 2018: 82,2%). Powyższy fakt dotyczy także lat 2019 i 2018.

Z bardziej szczegółowej analizy wynika, że największa grupa turystów przyjechała do Małopolski na kilka dni realizując od 4-7 nocy (40,4%; 54,9%; 40,7%). Udział tego segmentu odwiedzających z Niemiec był o 14,5 p.p. mniejszy w stosunku do roku 2019, ale porównywalny z rokiem 2018.

Mniej więcej co piąty odwiedzający z Niemiec w roku 2020 przyjechał do Małopolski na krócej, realizując od 2-3 nocy (2020: 22,8%; 2019: 25,5%; 2018: 30,2%). Uzyskane w tej kategorii wskaźniki procentowe są podobne do roku 2019, ale niższe niż w roku 2018.

Goście z Niemiec przyjeżdżali także na dłużej korzystając z 8 - 14 nocy (19,3%; 5,9%; 7,7%). Co ciekawe, pomimo wielu pandemicznych obostrzeń, była to grupa kilkakrotnie większa niż w latach poprzednich – objęła co piątego respondenta.

Tabela 9.1.12. Długość pobytu w Małopolsce deklarowana przez odwiedzających z Niemiec

Długość pobytu	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Do 3 godzin	2,2%	1,5%	1,8%	1,83%	-0,08 p.p.
1 dzień bez noclegu	5,5%	4,4%	10,5%	4,95%	5,57 p.p.
1 noc	10,4%	4,9%	1,8%	7,67%	-5,92 p.p.
2-3 noce	30,2%	25,5%	22,8%	27,85%	-5,05 p.p.

4-7 nocy	40,7%	54,9%	40,4%	47,78%	-7,43 p.p.
8-14 nocy	7,7%	5,9%	19,3%	6,79%	12,51 p.p.
15 i więcej nocy	3,3%	2,9%	3,5%	3,12%	0,39 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Co dziesiąty odwiedzający z Niemiec w roku 2020 przyjechał do Małopolski na 1 dzień bez noclegu (2020: 10,5%; 2019: 4,4%; 2018: 5,5%). Była to grupa odwiedzających dwa razy większa niż w latach poprzednich.

Pozostali respondenci, którzy stanowili niewielki odsetek badanych, skorzystali w Małopolsce z 1 nocy (1,8%; 4,9%; 10,4%), powyżej 15 nocy (3,5%; 2,9%; 3,3%) lub przyjechali na bardzo krótko i nie korzystali z noclegu w ogóle: do 3 godzin (1,8%; 1,5%; 2,2%). Wielkość wskaźników w analizowanych latach 2020, 2019 i 2018 była w omawianych kategoriach bardzo podobna.

Wykorzystywane środki transportu przez odwiedzających z Niemiec podczas podróży do Małopolski

Analiza środków transportu, z których najczęściej korzystali turyści z Niemiec, wskazuje, że w 2020 roku co trzeci respondent przyjechał do Małopolski samolotem tradycyjnych linii lotniczych (2020: 31,6%; 2019: 14,9%; 2018: 20,1%), co znacznie różniło się od wyboru środków transportu w poprzednich latach. W porównaniu do średniej z lat 2018-2019 widoczny jest tutaj wzrost o 14,07 p.p.

Więcej niż co czwarty odwiedzający przyjechał do Małopolski samochodem (2020: 26,3%; 2019: 51,4%; 2018: 31,7%). Porównując uzyskany wskaźnik do średniej z lat 2018-2019 w tej kategorii, widać znaczny spadek (o 15,28 p.p.).

Z kolei więcej niż co piąta badana osoba przyleciała samolotem tanich linii lotniczych (2020: 21,1%; 2019: 12,0%; 2018: 21,7%). W porównaniu do 2019 roku jest to dwukrotnie większa grupa osób, ale porównywalna z rokiem 2018. W porównaniu do średniej z lat 2018-2019 widoczny jest tutaj wzrost o 4,20 p.p.

Tabela 9.1.13. Wykorzystywane środki transportu przez odwiedzających z Niemiec podczas podróży do Małopolski

Wykorzystywane środki transportu	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Samochód	31,7%	51,4%	26,3%	41,59%	-15,28 p.p.
Samolot tradycyjnych linii lotniczych	20,1%	14,9%	31,6%	17,50%	14,07 p.p.
Samolot tanich linii lotniczych	21,7%	12,0%	21,1%	16,86%	4,20 p.p.
Autokar turystyczny	16,9%	14,4%	0,0%	15,68%	-15,68 p.p.
Pociąg	3,2%	3,8%	7,0%	3,51%	3,51 p.p.
Autobus linii regularnej	3,2%	0,5%	7,0%	1,83%	5,19 p.p.
Inny	3,2%	0,5%	3,5%	1,83%	1,68 p.p.
Mikrobus linii regularnej	0,0%	1,9%	3,5%	0,96%	2,55 p.p.
Samolot czarterowy	0,0%	0,5%	0,0%	0,24%	-0,24 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Inne środki transportu w 2020 roku, takie jak autobus linii regularnej (7,0%; 0,5%; 3,2%) oraz pociąg (7,0%; 3,8%; 3,2%) były wykorzystywane przez odwiedzających z Niemiec znacznie rzadziej niż omówione powyżej, bowiem korzystał z nich mniej niż co dziesiąty respondent. Pomimo tego, że

korzystała z nich niewielka grupa osób, to w porównaniu do średniej z roku 2019 i 2018 widoczny jest wzrost ich wykorzystania (autobus o 5,19 p.p.; pociąg o 3,51 p.p.).

Pozostałe środki transportu w roku 2020 były wykorzystywane sporadycznie lub w ogóle. Należą do nich: mikrobus linii regularnej (3,5%; 1,9%; 0,0%), samolot czarterowy (0,0%; 0,5%; 0,0%), auto-kar turystyczny (0,0%; 14,4%; 16,9%) lub jeszcze inne (3,5%; 0,5%; 3,2%). Ich wykorzystanie było w 2020 roku podobne jak w latach poprzednich (2019-2018), z wyjątkiem autokaru turystycznego (14,4%; 16,9%), którym podróżował do Małopolski więcej niż co dziesiąty odwiedzający z Niemiec.

Wykorzystanie miejscowych usług turystycznych przez odwiedzających z Niemiec

Średnio co czwarty odwiedzający z Niemiec korzystał w roku 2020 z **miejscowej obsługi turystycznej**, podczas gdy w latach poprzednich usługi takie nabywał średnio co drugi badany. Widoczny jest zatem prawie 50%-towy spadek zainteresowania powyższymi świadczeniami.

Tabela 9.1.14. Wykorzystanie miejscowej obsługi turystycznej w Małopolsce przez odwiedzających z Niemiec

Wykorzystanie miejscowej obsługi turystycznej	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Nie	46,6%	52,2%	74,1%	49,36%	24,78 p.p.
Tak	53,4%	47,8%	25,9%	50,64%	-24,78 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Turyści z Niemiec w roku 2020 sporadycznie korzystali z obsługi **przewodników miejskich** (5,2%). Porównując wskaźniki procentowe do roku 2019 i 2018 (14,4%; 15,9%), widoczny jest znaczny spadek zainteresowania powyższą usługą (nawet trzykrotny). Z tego wynika, iż zdecydowana większość odwiedzających Małopolskę z powyższych usług nie korzystała zarówno w roku 2020, jak też w latach poprzednich (94,8%; 85,6%; 84,1%).

Tabela 9.1.15. Korzystanie z usług przewodników miejskich przez odwiedzających z Niemiec

Korzystanie z usług przewodników miejskich	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Nie	84,1%	85,6%	94,8%	84,89%	9,94 p.p.
Tak	15,9%	14,4%	5,2%	15,11%	-9,94 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Podobnie jak powyżej zdecydowana większość odwiedzających z Niemiec zarówno w roku 2020, jak też 2019 i 2018 nie korzystała z **obsługi przewodników obiektowych** (89,7%; 76,9%; 71,4%). Z powyższej usługi w roku 2020 skorzystał jedynie co dziesiąty respondent (10,3%). Porównując rok 2020 do poprzednich analizowanych lat, okazuje się, że wskaźniki są tutaj znacznie wyższe, bo dotyczą prawie co czwartego respondenta w roku 2019 (23,1%) i prawie co trzeciego w roku 2018 (28,6). Porównując rok 2020 do średniej z roku 2019 i 2018, spadek zainteresowania usługą przewodników obiektowych jest dość znaczny i wynosi aż 15,51 p.p.

Tabela 9.1.16. Korzystanie z usług przewodników obiektowych przez odwiedzających z Niemiec

Korzystanie z usług przewodników obiektowych	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Nie	71,4%	76,9%	89,7%	74,14%	15,51 p.p.
Tak	28,6%	23,1%	10,3%	25,86%	-15,51 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejziak.

Również bardzo mała grupa odwiedzających z Niemiec w roku 2020 korzystała z usług miejscowej obsługi pilotów (3,4%). W poprzednich analizowanych latach (2019-2018) powyższa grupa była znacznie większa (13,9%; 12,2%). Podobnie jak w przypadku usług opisanych powyżej, zdecydowana większość respondentów zarówno w roku 2020, jak też 2019-2018, nie korzystała z tych usług (96,6%; 86,1%; 87,8%). Porównując rok 2020 do średniej z roku 2019 i 2018, spadek zainteresowania usługą jest dość znaczny i wynosi 9,58 p.p.

Tabela 9.1.17. Korzystanie z usług pilotów przez odwiedzających z Niemiec

Korzystanie z usług pilotów	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Nie	87,8%	86,1%	96,6%	86,97%	9,58 p.p.
Tak	12,2%	13,9%	3,4%	13,03%	-9,58 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejziak.

Bardzo niewiele osób w roku 2020 (3,4%) korzystało z miejscowej obsługi przewodników górskich. Jednak porównując wyniki do średniej z lat ubiegłych (2019-2018), widoczny jest niewielki wzrost zainteresowania powyższymi usługami (1,70%), co może wynikać z faktu, iż prawie co dziesiąty respondent zadeklarował, iż głównym celem przyjazdu była turystyka aktywna (kwalifikowana). Niestety liczba osób, która nie korzystała z usług miejscowej obsługi przewodników górskich zarówno w roku 2020, jak w latach poprzednich (96,6%; 98,6%; 97,9%) była bardzo duża.

Tabela 9.1.18. Korzystanie z usług przewodników górskich przez odwiedzających z Niemiec

Korzystanie z usług przewodników górskich	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Nie	97,9%	98,6%	96,6%	98,25%	-1,70 p.p.
Tak	2,1%	1,4%	3,4%	1,75%	1,70 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejziak.

W roku 2020 co dziesiąty turysta przyjeżdżający z Niemiec (12,1%) skorzystał z usług informacji turystycznej. Jednak w porównaniu do roku 2019 (33,3%) odsetek ten znacznie się zmniejszył; natomiast w kontekście roku 2018 utrzymał się na podobnym poziomie. Niemniej jednak większość osób w badanych latach nie korzystała z powyższych usług (2020: 87,9%; 2019: 66,7%; 2018: 83,6%).

Tabela 9.1.19. Wykorzystanie informacji turystycznej przez odwiedzających z Niemiec

Wykorzystanie informacji turystycznej	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Nie	83,6%	66,7%	87,9%	75,13%	12,80 p.p.
Tak	16,4%	33,3%	12,1%	24,87%	-12,80 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejziak.

Wydatki odwiedzających z Niemiec

Średnie kwoty wydatkowane przed przyjazdem do Małopolski na pobyt w regionie (bez kosztów dojazdu) przez odwiedzających z Niemiec (w zł na osobę)

Odwiedzający z Niemiec (ogółem) średnio wydatkowali na pobyt w Małopolsce przed przyjazdem do regionu w 2020 roku kwoty w granicach 717 zł na osobę (bez kosztów dojazdu). Była to suma wyższa o 149 zł w porównaniu do roku 2019 oraz o 340 zł w porównaniu do roku 2018, ale o 10% niższa niż średnia dla odwiedzających zagranicznych.

Turyści z Niemiec w roku 2020 (podobnie jak w latach poprzednich) wydali przed wyjazdem kwoty znacznie wyższe (748 zł) od odwiedzających jednodniowych (20 zł) – wydatki tych ostatnich istotnie się zmniejszyły w porównaniu z latami poprzednimi (rokrocznie o ok. połowę). Trzeba też dodać, że sumy wydatkowane przez niemieckich turystów przed przyjazdem do Małopolski były o 10,9% niższe niż średnia dla turystów zagranicznych, natomiast kwoty wydawane przez niemieckich odwiedzających jednodniowych – aż o 91,2% niższe niż średnia dla jednodniowych odwiedzających zagranicznych.

Tabela 9.1.20. Średnia kwota wydatku turystycznego ponoszonego przez odwiedzających z Niemiec przed przyjazdem do Małopolski w latach 2018-2020 roku (w zł na osobę)

Średnie wydatki na osobę w zł	2018	2019	2020
Odwiedzający OGÓŁEM	377	568	717
Turyści	383	602	748
Odwiedzający jednodniowi	100	50	20

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejziak.

Średnie kwoty wydatkowane podczas pobytu w Małopolsce przez odwiedzających z Niemiec (w zł na osobę)

Sumy wydatkowane przez odwiedzających z Niemiec podczas pobytu w Małopolsce w 2020 roku, w odróżnieniu od kwot wydatkowanych przed przyjazdem do regionu, były niższe niż w poprzednich latach. Turyści (495 zł na osobę) wydatkowali bowiem o 35,1% mniej niż w 2019 roku i o 43,4% mniej niż w roku 2018. Z kolei odwiedzający jednodniowi (45 zł na osobę) przeznaczali na pobyt kwoty o 66,2% mniejsze niż w roku 2019 i aż o 89,1% mniejsze niż w 2018 roku.

Rozpatrując przeznaczenie wydatków ponoszonych przez gości z Niemiec w Małopolsce w 2020 roku, trzeba stwierdzić, że, analogicznie jak w ubiegłych latach, najwyższe dotyczyły opłat za noclegi (624 zł na osobę), aczkolwiek były one o 24,7% mniejsze niż w roku poprzednim i zbliżone do sum z roku 2018. Drugie co do wysokości były sumy wydatkowane na wyżywienie (średnio 230 zł na osobę, czyli o 11,5% mniej niż w roku ubiegłym i o 19,6% mniej niż w 2018 roku). Na trzeciej pozycji uplasowały się wydatki na bilety wstępu do atrakcji (średnio 171 zł na osobę, tj. o 5,6% mniej niż rok wcześniej i o 44,9% mniej niż w 2018 roku). Kolejne były tzw. inne wydatki (na drobiazgi, przyjemności itp.) – średnio 136 zł na osobę (o 20,9% mniej niż w roku poprzednim i o 12,3% mniej niż w 2018 roku). Najmniej goście z Niemiec przeznaczali na transport – średnio 105 zł na osobę (o 13,9% mniej niż rok wcześniej i o 28,6% mniej niż w 2018 roku).

Tabela 9.1.21. Średnia kwota wydatku turystycznego ponoszonego przez odwiedzających z Niemiec podczas pobytu w Małopolsce w latach 2018-2020 (w zł na osobę)*

Średnie wydatki na osobę w zł	Na noclegi	Na wyżywienie	Na lokalny transport	Na bilety wstępu do atrakcji	Inne	Całkowite
2018						
Odwiedzający OGÓŁEM	635	286	147	118	155	859
Turyści	635	287	147	118	155	875
Odwiedzający jednodniowi	-	250	-	120	-	413
2019						
Odwiedzający OGÓŁEM	829	260	122	162	172	724
Turyści	829	264	122	149	172	763
Odwiedzający jednodniowi	-	63	-	1000	-	133
2020						
Odwiedzający OGÓŁEM	624	230	105	171	136	467
Turyści	624	244	109	171	136	495
Odwiedzający jednodniowi	-	35	30	-	-	45

* Całkowita kwota wydatku nie jest sumą kwot przeznaczanych na poszczególne cele, gdyż część respondentów nie wskazała kwot szczegółowych; obliczając całkowitą kwotę wydatku uwzględniono więc większą liczbę wskazań niż przy kwotach szczegółowych.

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Należy zauważyć, że, podobnie jak w poprzednich latach, jednodniowi odwiedzający z Niemiec nie ponosili w 2020 roku wydatków na tzw. inne cele. W odróżnieniu od lat wcześniejszych wydatkowali oni średnio ok. 30 zł na osobę na lokalny transport (w tym taksówki; w latach ubiegłych nie zanotowano tego rodzaju wydatków), natomiast nie ponosili wydatków na bilety wstępu do atrakcji.

Szacunkowe wpływy Małopolski z tytułu przyjazdowego ruchu turystycznego z Niemiec (w zł) wg grup odwiedzających

Szacuje się, że z tytułu bezpośrednich wydatków turystów z Niemiec w 2020 roku w Małopolsce krążyło ok. 282 mln zł, natomiast z tytułu bezpośrednich wydatków odwiedzających jednodniowych z tego segmentu narodowego – ok. 2 mln zł. Łączne wpływy z turystyki w Małopolsce związane z przyjazdem gości z Niemiec w 2020 roku wyniosły więc ok. 284 mln zł.

Tabela 9.1.22. Szacunkowe wpływy Małopolski z tytułu przyjazdowego ruchu turystycznego z Niemiec w 2020 roku (w zł) wg grup odwiedzających

Wyszczególnienie	2020
Turyści z Niemiec	282 000 000
Odwiedzający jednodniowi z Niemiec	2 000 000
Łącznie odwiedzający z Niemiec	284 000 000

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Subiektywna ocena poziomu bezpieczeństwa w destynacji przed podjęciem decyzji o podróży do Małopolski przez odwiedzających z Niemiec

Dla rozwoju ruchu turystycznego w regionie bardzo duże znaczenie ma szeroko rozumiane bezpieczeństwo. Tak więc badanych odwiedzających z Niemiec poproszono, aby na 11-stopniowej skali określili subiektywny poziom własnych obaw oraz lęku przed przyjazdem do Małopolski, gdzie: 0-W ogóle się nie obawiałam/em natomiast 10-Byłam/em pełna/en obaw.

Analizując otrzymane wyniki ogółem w latach 2018-2020, można zauważyć, iż największa grupa odwiedzających zadeklarowała sumarycznie na poziomie „0” (średnia 18-19 = ≈50%; a w roku 2020 obarczonym ryzykiem pandemicznym 78,4%), czyli zupełny brak obaw przed przyjazdem do Małopolski.

Tabela 9.1.23. Subiektywna ocena poziomu bezpieczeństwa w destynacji przed podjęciem decyzji o podróży do Małopolski przez odwiedzających z Niemiec

Obawy przed przyjazdem do Małopolski NFS	2018	2019	2020	śr.18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
0	46,5%	53,4%	78,4%	49,95%	28,48 p.p.
1	7,1%	24,9%	2,0%	15,96%	-14,00 p.p.
Σ OPTYMIŚCI	53,60%	78,30%	80,40%	65,91%	14,48 p.p.
2	13,5%	6,3%	0,0%	9,94%	-9,94 p.p.
3	5,3%	5,3%	7,8%	5,29%	2,55 p.p.
4	4,7%	1,6%	2,0%	3,15%	-1,19 p.p.
Σ REALIŚCI	23,50%	13,20%	9,80%	18,38%	-8,58 p.p.
5	7,6%	1,6%	5,9%	4,62%	1,27 p.p.
6	0,0%	2,6%	0,0%	1,32%	-1,32 p.p.
7	5,3%	0,5%	3,9%	2,91%	1,01 p.p.
8	4,7%	1,6%	0,0%	3,15%	-3,15 p.p.
9	2,4%	0,5%	0,0%	1,44%	-1,44 p.p.
10	2,9%	1,6%	0,0%	2,26%	-2,26 p.p.
Σ PESYMIŚCI	22,90%	8,40%	9,80%	15,70%	-5,89 p.p.
NFS	30,6%	69,8%	70,6%	50,2%	20,4p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejziak.

NFS 2020 Niemcy OGÓLEM = 70,6%.

Ocena poziomu satysfakcji z pobytu w Małopolsce przez odwiedzających z Niemiec dotycząca polecenia Małopolski jako destynacji turystycznej

Aby zdiagnozować poziom satysfakcji odwiedzających z Niemiec na obszarze Małopolski, poproszono ich, aby na 11-stopniowej skali określili subiektywny poziom własnego zadowolenia z pobytu na omawianym obszarze, gdzie: 0-W ogóle nie polecę, natomiast 10-Na pewno polecę.

Jak można zauważyć, 43,4% odwiedzających z Niemiec w roku 2020, odczuwało najwyższą satysfakcję z pobytu na obszarze Małopolski, czego wyrazem jest chęć polecenia przyjazdu tutaj swoim znajomym, rodzinie czy jeszcze innym osobom w sposób bezpośredni twarzą w twarz w „realu” czy pośredni w „wirtualu” wykorzystując dostępne media społecznościowe.

Tabela 9.1.24. Subiektywna ocena poziomu satysfakcji z pobytu w Małopolsce przez odwiedzających z Niemiec dotycząca polecenia Małopolski jako destynacji turystycznej

Deklaracja polecenia Małopolski	2018	2019	2020	śr.18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
10	40,1%	34,6%	43,4%	37,36%	6,0 p.p.
9	26,0%	29,4%	26,4%	27,69%	-1,3 p.p.
Σ PROMOTORZY	66,10%	64,00%	69,80%	65,05%	4,70 p.p.

8	16,9%	13,3%	17,0%	15,11%	1,9 p.p.
7	10,7%	9,0%	9,4%	9,87%	-0,4 p.p.
Σ PASYWNI	27,60%	22,30%	26,40%	24,98%	1,50 p.p.
6	4,0%	3,3%	0,0%	3,64%	-3,6 p.p.
5	1,1%	3,3%	1,9%	2,22%	-0,3 p.p.
4	1,1%	0,9%	0,0%	1,04%	-1,0 p.p.
3	0,0%	0,5%	1,9%	0,24%	1,6 p.p.
2	0,0%	1,4%	0,0%	0,71%	-0,7 p.p.
1	0,0%	1,9%	0,0%	0,95%	-0,9 p.p.
0	0,0%	2,4%	0,0%	1,18%	-1,2 p.p.
Σ KRYTYCY	6,20%	13,70%	3,80%	9,98%	-6,10 p.p.
NPS	59,9%	50,2%	66,0%	55,1%	11,0 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

NPS 2020 Niemcy OGÓLEM = 66,0%.

Deklaracja odwiedzających z Niemiec dotycząca ponownego przyjazdu do Małopolski

Odwiedzających z Niemiec zapytano o deklarację ponownego przyjazdu do Małopolski, pomimo że ich pobyt odbywał się w wyjątkowo trudnej sytuacji epidemicznej. Z opinii ponad połowy respondentów (53,6%) wynika, że: przyjadą na pewno (23,2%) lub raczej tak (30,4%). Warto zauważyć, iż powyższe wyniki są zbliżone do wyników z lat poprzednich: na pewno – 27,2% i 25,6% oraz raczej tak – 41,7% i 36,1%. Porównując jednak rok 2020 w powyższych kategoriach do średniej z lat poprzednich, niestety widoczny jest spadek zainteresowania ponownym przyjazdem do Małopolski (o 3,16 p.p. dla wskazania „na pewno tak” i o 8,57 p.p. dla „raczej tak”).

Tabela 9.1.25. Deklaracja odwiedzających z Niemiec dotycząca ponownego przyjazdu do Małopolski

Deklaracja ponownego przyjazdu	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Na pewno tak	25,6%	27,2%	23,2%	26,37%	-3,16 p.p.
Raczej tak	36,1%	41,7%	30,4%	38,93%	-8,57 p.p.
Nie wiem	33,9%	28,2%	41,1%	31,02%	10,05 p.p.
Raczej nie	4,4%	2,9%	5,4%	3,68%	1,68 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Podobna liczebnie grupa jak powyżej, która niestety jest dość duża (41,1%), zadeklarowała, że nie wie, czy ponownie przyjedzie do Małopolski.

Ważną informacją jest fakt, iż osób, które wiedzą, że „raczej nie przyjadą” do Małopolski jest bardzo niewiele zarówno w roku 2020 (5,4%), jak też w latach poprzednich (2019 i 2018 – 2,9% i 4,4%).

9.2. Charakterystyka odwiedzających Małopolskę z Wielkiej Brytanii

**Liczba odwiedzających z Wielkiej Brytanii w Małopolsce w 2020 roku:
235 000 osób, w tym 222 200 turystów**

Główne cele przyjazdu odwiedzających z Wielkiej Brytanii

Odwiedzający Małopolskę w 2020 r. goście z Wielkiej Brytanii najczęściej jako główny cel przyjazdu wskazywali wypoczynek (28,3%) oraz zwiedzanie zabytków (28,3%), co odpowiada wynikom badań przeprowadzonym w latach 2018 i 2019. Również, nie uległa zmianie liczba wskazań dotyczących wyboru regionu jako miejsca uprawiania turystyki aktywnej i kwalifikowanej (8,7%).

Tabela 9.2.1. Cele główne przyjazdów do Małopolski deklarowane przez odwiedzających z Wielkiej Brytanii - struktura procentowa

Główne cele podróży	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Zwiedzanie zabytków	22,3%	30,4%	28,3%	26,38%	1,88 p.p.
Wypoczynek	15,0%	33,2%	28,3%	24,12%	4,14 p.p.
Turystyka aktywna (kwalifikowana)	8,2%	8,7%	8,7%	8,40%	0,29 p.p.
Odwiedziny krewnych	9,0%	4,5%	4,3%	6,76%	-2,41 p.p.
Rozrywka (kluby, dyskoteki, puby)	5,2%	5,9%	6,5%	5,52%	1,01 p.p.
Odwiedziny miejsc rodzinnych	5,6%	2,8%	4,3%	4,17%	0,17 p.p.
Edukacja	7,3%	1,0%	0,0%	4,17%	-4,17 p.p.
Poznanie walorów przyrody	7,3%	0,3%	0,0%	3,82%	-3,82 p.p.
Odwiedziny znajomych	3,9%	1,7%	0,0%	2,80%	-2,80 p.p.
Sprawy służbowe (biznes)	4,3%	0,7%	2,2%	2,49%	-0,32 p.p.
Zakupy	1,7%	2,4%	0,0%	2,07%	-2,07 p.p.
Udział w wydarzeniu	0,9%	2,8%	2,2%	1,81%	0,36 p.p.
Tranzyt	0,9%	1,4%	8,7%	1,12%	7,57 p.p.
Odnowa duchowa	1,7%	0,3%	2,2%	1,03%	1,14 p.p.
Cel zdrowotny	1,7%	0,3%	0,0%	1,03%	-1,03 p.p.
Cel religijny	0,9%	1,0%	0,0%	0,95%	-0,95 p.p.
Udział w konferencji, kongresie	0,0%	1,7%	2,2%	0,87%	1,31 p.p.
Udział w szkoleniu	1,7%	0,0%	0,0%	0,86%	-0,86 p.p.
Udział w imprezie kulturalnej	0,9%	0,7%	0,0%	0,78%	-0,78 p.p.
Firmowy wyjazd integracyjny	0,9%	0,0%	0,0%	0,43%	-0,43 p.p.
Inny cel	0,9%	0,0%	2,2%	0,43%	1,74 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Szeroko rozumiana rozrywka, to kolejny istotny cel deklarowany przez gości z Wielkiej Brytanii (6,5%) i pozostaje cechą wyróżniającą tę grupę badanych na tle innych nacji. Odwiedziny krewnych były powodem przyjazdów 4,3% badanych, podobnie jak w 2019 r. i obie wartości były znacznie niższe niż w 2018. Ograniczenia spowodowane pandemią wstrzymały w 2020 r. przyjazdy w celach edukacyjnych (średnia z poprzednich lat to 4,1% wskazań), szkoleniowych, na imprezy motywacyjne oraz na wydarzenia i imprezy kulturalne, których praktycznie nie organizowano. Na uwagę zasługuje duży wzrost wskazań z 1,1% do 8,7%, że pobyt w regionie stanowił etap w podróży (tranzyt). Inne wskazania dotyczące głównego celu przyjazdu rozłożyły się we wszystkich trzech badaniach podobnie, a odchylenia wartości procentowych są na nieistotnym statystycznie poziomie.

Można stwierdzić, że deklarowane główne cele wyjazdów nie uległy zmianie, mimo zagrożenia jakie niesie pandemia.

Profil społeczno-demograficzny odwiedzających z Wielkiej Brytanii

Wiek odwiedzających z Wielkiej Brytanii

W strukturze wiekowej odwiedzających z Wielkiej Brytanii nie odnotowano w badaniach w latach 2018 i 2019 istotnych różnic w porównaniu z wynikami innych analizowanych nacji. Natomiast w 2020 roku różnice są już zauważalne i wyniki różnią się w stosunku do poprzednich badań. Młodzi ludzie z grupy wiekowej do 19 lat nie odwiedzali Małopolski, a o 3,8% obniżył się udział osób w grupie wiekowej powyżej 60 lat oraz o 4,9% w przedziale 45-60 lat. Wyniki obrazują zahamowanie w organizacji turystyki szkolnej i młodzieżowej spowodowane pandemią oraz spadek udziału w ruchu turystycznym osób z grupy podwyższonego ryzyka związanego z zakażeniem wirusem covid-19. Zdecydowanie wzrósł natomiast udział osób w przedziale wiekowym 20-29 lat z 27,4% (średnia z 2018-2019 r.) do 40% w 2020 roku.

Tabela 9.2.2. Wiek odwiedzających Małopolskę z Wielkiej Brytanii - struktura procentowa

Wiek	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Do 19 lat	5,5%	1,1%	0,0%	3,29%	-3,29 p.p.
20-29 lat	26,5%	28,4%	40,0%	27,42%	12,58 p.p.
30-44 lat	37,9%	35,3%	36,0%	36,59%	-0,59 p.p.
45-60 lat	19,6%	22,2%	16,0%	20,91%	-4,91 p.p.
Powyżej 60 lat	10,5%	13,1%	8,0%	11,80%	-3,80 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Płeć odwiedzających z Wielkiej Brytanii

Dokonując podziału badanych ze względu na płeć, można zauważyć, że odwiedzających z Wielkiej Brytanii reprezentowało w 2020 r. więcej mężczyzn (52%) niż kobiet (48%). W stosunku do badań prowadzonych w latach 2018 i 2019 można zauważyć pewne, ale nieistotne wahania. Należy zauważyć, że Małopolska w równym stopniu jest atrakcyjna dla odwiedzających obu płci.

Tabela 9.2.3. Płeć odwiedzających Małopolskę z Wielkiej Brytanii - struktura procentowa

Płeć	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Kobieta	58,6%	45,1%	48,0%	51,85%	-3,85 p.p.
Mężczyzna	41,4%	54,9%	52,0%	48,15%	3,85 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Wykształcenie odwiedzających z Wielkiej Brytanii

Odwiedzający z Wielkiej Brytanii deklarowali swoje wykształcenie, podobnie jak wszyscy badani zagraniczni bez względu na kraj pochodzenia, w przeważającej większości jako wyższe (64%). Pozostali respondenci deklarowali posiadanie wykształcenia średniego (36%). Rok 2020 nie zmienił rozkładu w zakresie wykształcenia deklarowanego przez odwiedzających Małopolskę gości z Wielkiej Brytanii.

Tabela 9.2.4. Wykształcenie odwiedzających Małopolskę z Wielkiej Brytanii - struktura procentowa

Wykształcenie	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Wyższe	73,2%	64,1%	64,0%	68,67%	-4,67 p.p.
Średnie	25,3%	34,3%	36,0%	29,76%	6,24 p.p.
Podstawowe	0,5%	1,2%	0,0%	0,86%	-0,86 p.p.
Inne	1,0%	0,4%	0,0%	0,71%	-0,71 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Status materialny odwiedzających z Wielkiej Brytanii

Można przyjąć, że poziom wykształcenia odwiedzających z Wielkiej Brytanii pozostaje w związku z deklarowaną sytuacją finansową respondentów. W 2020 roku, podobnie jak i w latach 2018-2019, znacznie ponad połowa (66%) badanych uznała swój status majątkowy jako dobry, a 26% wskazało jako bardzo dobry. Ta różnica w ocenie swoich możliwości finansowych potwierdza spostrzeżenie, że goście odwiedzający Małopolskę należą do grupy osób dobrze zarabiających i reprezentują tak zwaną klasę średnią. Nikt w badaniach w 2020 r. nie wskazał na swój zły status majątkowy i o 5,2% było mniej wskazań na średni status niż w latach wcześniejszych. Może to być wynik rezygnacji z wyjazdów turystycznych osób o niższym statusie materialnym, dla których środki przeznaczane na turystykę stanowią pewne zabezpieczenie w czasie niepewności nie tylko związanej ze zdrowiem, ale również ekonomicznej.

Tabela 9.2.5. Status materialny odwiedzających Małopolskę z Wielkiej Brytanii - struktura procentowa

Sytuacja finansowa	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Bardzo dobra	24,9%	36,0%	26,0%	30,41%	-4,41 p.p.
Dobra	57,5%	51,7%	66,0%	54,58%	11,42 p.p.
Średnia	14,5%	12,0%	8,0%	13,25%	-5,25 p.p.
Zła	3,1%	0,4%	0,0%	1,76%	-1,76 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Charakter podróży odwiedzających z Wielkiej Brytanii

W 2020 r. badania wykazały, że najliczniejszą grupę odwiedzających z Wielkiej Brytanii stanowili podróżujący do Małopolski z rodziną (40,4%) i w tym względzie charakter podróży nie odbiegał od wyników uzyskanych w latach poprzednich (średnia 37,3%). Również chętnie odwiedzali Małopolskę w grupie przyjaciół (38,5%). W tej formie podróżowania odnotowano wzrost o 6,2% w stosunku do wyników badań z 2018 i 2019 roku. Natomiast o 5,5% zmniejszył się odsetek osób podróżujących samotnie. W organizacji grupowych wyjazdów nie odnotowano istotnych różnic.

Tabela 9.2.6. Towarzystwo w podróży odwiedzających Małopolskę z Wielkiej Brytanii

Towarzystwo w podróży	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Rodzina	33,2%	41,5%	40,4%	37,34%	3,05 p.p.
Przyjaciele	34,5%	30,0%	38,5%	32,24%	6,22 p.p.
Nikt (podróżuję sam)	19,0%	15,2%	11,5%	17,08%	-5,54 p.p.
Grupa zorganizowana	9,1%	9,6%	7,7%	9,34%	-1,65 p.p.

Rodzina i przyjaciele	4,3%	3,7%	1,9%	4,01%	-2,08 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Podróże rodzinne z dziećmi odwiedzających z Wielkiej Brytanii

W podróżach rodzinnych turystów z Wielkiej Brytanii przyjeżdżających do Małopolski w badaniach uwzględniono liczbę dzieci zabieranych w podróż. Uzyskane informacje pozwalają na stwierdzenie, że atrakcje regionu spełniają oczekiwania związane z wypoczynkiem rodzinnym.

Tabela 9.2.7. Podróże rodzinne z dziećmi odwiedzających Małopolskę z Wielkiej Brytanii

Liczba dzieci z rodziną w podróży	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
0	25,0%	0,0%	0,0%	12,50%	-12,50 p.p.
1	33,3%	81,5%	88,9%	57,41%	31,48 p.p.
2	41,7%	14,8%	11,1%	28,24%	-17,13 p.p.
4	0,0%	3,7%	0,0%	1,85%	-1,85 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Źródła informacji o Małopolsce wykorzystywane przed przyjazdem do destynacji przez odwiedzających z Wielkiej Brytanii

Z przeprowadzonych badań wynika, iż w roku 2020, podobnie jak w roku 2019 i 2018, dla odwiedzających z Wielkiej Brytanii głównym źródłem informacji na temat Małopolski była rodzina (2020: 47,2%; 2019: 26,7%; 2018: 26,1%), a jej udział zwiększył się w badanym roku o ponad 20 p.p. Na drugiej pozycji uplasowały się opinie znajomych (43,4%; 33,2%; 35,9%), a na kolejnych – szkoła (20,8%; 13,4%; 17,4%) oraz Internet (18,9%; 27,8% i 38,0%). Jak można zauważyć, w roku 2020 spośród powyższych źródeł tylko Internet był mniej popularny niż w latach poprzednich – grupa osób, która z niego korzystała była 2-krotnie mniejsza niż w 2018 roku i o 1/3 mniejsza niż w 2019.

Średnio co dziesiąty odwiedzający z Wielkiej Brytanii czerpał informacje o Małopolsce z katalogów biur podróży (w latach poprzednich udział tego źródła był o 6 p.p. większy), co trzynasty – z mediów społecznościowych (w latach wcześniejszych był to co piąty ankietowany), a co osiemnasty – z filmu (którego udział sukcesywnie wzrastał w analizowanych latach – z 3,3% na 5,7%). Odsetek wskazujących na przewodniki, telewizję, targi oraz foldery/ulotki był niewielki (odpowiednio 3,8%, 3,8%, 3,8% oraz 1,9%) i z wyjątkiem targów zmniejszył się istotnie w relacji do lat wcześniejszych (odpowiednio o 7,6 p.p., 6,7 p.p. i 2,6 p.p. w stosunku do średniej z lat ubiegłych). Nikt z Brytyjczyków nie skorzystał w 2020 roku z prasy, radia i aplikacji mobilnych (w latach wcześniejszych zwłaszcza prasa cieszyła się relatywnie dużym zainteresowaniem – 8,7% wskazań w 2018 roku i 5,8% w 2019 roku). Natomiast nieznacznie wzrosło (o 3,8 p.p. w stosunku do średniej z 2018-2019) znaczenie tzw. innych źródeł („stąd pochodzę”, „tu się urodziłem”), które w 2020 roku deklarował niemal co dziesiąty respondent z Wielkiej Brytanii (w 2018 roku to źródło wskazało 6,5% ankietowanych, a w 2019 roku – 4,7%).

Tabela 9.2.8. Źródła informacji o Małopolsce wykorzystywane przed przyjazdem do destynacji przez odwiedzających z Wielkiej Brytanii w latach 2018-2020 – udział procentowy*

Źródło informacji o Małopolsce	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Znajomi	35,9%	33,2%	43,4%	34,6%	8,85 p.p.
Strony www	38,0%	27,8%	18,9%	32,9%	-14,00 p.p.

Rodzina	26,1%	26,7%	47,2%	26,4%	20,80 p.p.
Social Media	22,8%	18,8%	7,5%	20,8%	-13,30 p.p.
Szkoła	17,4%	13,4%	20,8%	15,4%	5,40 p.p.
Katalogi biur podróży	15,2%	15,5%	9,4%	15,4%	-5,95 p.p.
Przewodniki	12,0%	10,8%	3,8%	11,4%	-7,60 p.p.
TV	12,0%	9,0%	3,8%	10,5%	-6,70 p.p.
Prasa	8,7%	5,8%	0,0%	7,3%	-7,25 p.p.
Inne źródło	6,5%	4,7%	9,4%	5,6%	3,80 p.p.
Foldery/ulotki	5,4%	3,6%	1,9%	4,5%	-2,60 p.p.
Nic nie wiedział	4,3%	4,0%	3,8%	4,2%	-0,35 p.p.
Film	3,3%	4,7%	5,7%	4,0%	1,70 p.p.
Radio	3,3%	1,4%	0,0%	2,4%	-2,35 p.p.
Appki	1,1%	2,2%	0,0%	1,7%	-1,65 p.p.
Uczestnicy ŚDM 2016	0,0%	1,8%	0,0%	0,9%	-0,90 p.p.
Targi	0,0%	0,7%	3,8%	0,4%	3,45 p.p.

*Z powodu wielokrotności wskazań udziały nie sumują się do 100%.

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Organizacja podróży do Małopolski preferowana przez odwiedzających z Wielkiej Brytanii

Dominującą formą organizacji podróży wskazaną przez odwiedzających z Wielkiej Brytanii jest samodzielne wyszukiwanie oferty i rezerwacja świadczeń. Taką deklarację złożyło 81,1% badanych, czyli o 16,5% więcej niż w badaniach w latach 2018-2019. Niezmiennie w organizacji pobytu odwiedzający korzystali ze wsparcia rodziny (7,5%) i znajomych (5,7%). W 2020 roku tylko w niewielkim odsetku goście z Wielkiej Brytanii korzystali z oferty biur podróży (3,8%), a pozostałe formy organizacji podróży praktycznie zostały wstrzymane.

Tabela 9.2.9. Organizator pobytu w Małopolsce odwiedzających z Wielkiej Brytanii

Organizator pobytu	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Sam we własnym zakresie	67,2%	62,1%	81,1%	64,67%	16,46 p.p.
Biuro podróży	10,2%	16,8%	3,8%	13,53%	-9,75 p.p.
Znajomi	7,7%	7,7%	5,7%	7,69%	-2,03 p.p.
Rodzina	5,5%	3,9%	7,5%	4,70%	2,85 p.p.
Portal (biuro) internetowy(e)	1,3%	6,7%	0,0%	3,97%	-3,97 p.p.
Szkoła	3,8%	1,1%	0,0%	2,44%	-2,44 p.p.
Zakład pracy	2,6%	1,1%	1,9%	1,80%	0,08 p.p.
Inna instytucja	1,3%	0,7%	0,0%	0,99%	-0,99 p.p.
Parafia (kościół)	0,4%	0,0%	0,0%	0,21%	-0,21 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Miejsce noclegu [obiekt] wybierane w Małopolsce przez odwiedzających z Wielkiej Brytanii

Preferencje odwiedzających z Wielkiej Brytanii dotyczące wyboru obiektów noclegowych nie ulegają zmianie. Najchętniej w 2020 r. korzystali z hoteli (54,4%) i z noclegów w apartamentach (14,2%). Pomimo niewielkiego wzrostu deklaracji, że głównym celem było spotkanie z rodziną, to zdecydowanie wzrosła liczba odpowiedzi, że korzystano z noclegów u rodziny (24,6%). Odsetek ten był o 15% większy niż w poprzednich badaniach.

Tabela 9.2.10. Miejsce noclegu [obiekt] wybierane w Małopolsce przez odwiedzających z Wielkiej Brytanii

Miejsce noclegu	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Hotel	52,2%	51,4%	54,0%	51,83%	2,17 p.p.
Apartament, kwatery prywatna	11,5%	20,7%	14,0%	16,08%	-2,08 p.p.
U rodziny	12,8%	5,4%	24,0%	9,13%	14,87 p.p.
Pensjonat	3,5%	6,2%	4,0%	4,85%	-0,85 p.p.
Hostel	3,5%	5,4%	0,0%	4,49%	-4,49 p.p.
U znajomych	1,3%	3,6%	2,0%	2,48%	-0,48 p.p.
Dom wycieczkowy	3,5%	0,7%	0,0%	2,13%	-2,13 p.p.
Motel	1,8%	1,8%	0,0%	1,79%	-1,79 p.p.
Inny obiekt	1,8%	1,4%	0,0%	1,61%	-1,61 p.p.
Schronisko młodzieżowe	2,7%	0,0%	0,0%	1,33%	-1,33 p.p.
Własny domek/mieszkanie	1,8%	0,7%	0,0%	1,25%	-1,25 p.p.
Kemping lub pole namiotowe	1,8%	0,4%	0,0%	1,07%	-1,07 p.p.
Obiekt agroturystyczny	0,9%	1,1%	2,0%	0,99%	1,01 p.p.
Zakład uzdrowiskowy	0,9%	0,0%	0,0%	0,44%	-0,44 p.p.
Ośrodek wczasowy	0,0%	0,7%	0,0%	0,36%	-0,36 p.p.
Dom Pielgrzyma	0,0%	0,4%	0,0%	0,18%	-0,18 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Kategoria hoteli preferowana w Małopolsce przez odwiedzających z Wielkiej Brytanii

Wybierając obiekt hotelarski, turyści z Wielkiej Brytanii najczęściej decydują się na standard oferowany przez obiekty 4-gwiazdkowe (56,5%). Kolejną kategorię wyboru stanowiły hotele 3-gwiazdkowe (34,8%) i w mniejszym odsetku korzystano z obiektów 5-gwiazdkowych (8,7%). Kategoria obiektów hotelarskich odpowiada deklarowanej pozycji finansowej gości z Wielkiej Brytanii oraz celowi i charakterowi podróży. Wybór jest uzależniony również od struktury zaszerogowania kategorialnego obiektów hotelarskich funkcjonujących w Małopolsce.

Tabela 9.2.11. Kategoria hoteli preferowana w Małopolsce przez turystów z Wielkiej Brytanii

Kategoria hotelu	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
★★★	34,7%	41,7%	34,8%	38,22%	-3,43 p.p.
★★★★	52,0%	49,6%	56,5%	50,80%	5,72 p.p.
★★★★★	13,3%	8,7%	8,7%	10,98%	-2,28 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Długość pobytu w Małopolsce deklarowana przez odwiedzających z Wielkiej Brytanii

Długość pobytu w Małopolsce deklarowana w 2020 r. przez odwiedzających z Wielkiej Brytanii nie odbiega od długości pobytu wskazywanej w ostatnich latach. Dominują pobyty w przedziale czasowym od 4-7 nocy (45,8% wskazań) oraz pobyty z 2-3 noclegami, z których skorzystało 20,8% badanych. Na uwagę zasługuje wzrost o 7,4% wskazań w stosunku do poprzednich badań, że pobyt w regionie trwał od 8-14 nocy oraz wzrost o 6,7% pobytów dłuższych niż 15 nocy. Może to oznaczać, że w warunkach zagrożenia epidemiologicznego preferowane będą dłuższe urlopy w sprawdzonym, bezpiecznym miejscu, kosztem krótkich wyjazdów w różne miejsca.

Tabela 9.2.12. Długość pobytu w Małopolsce deklarowana przez odwiedzających z Wielkiej Brytanii

Długość pobytu	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Do 3 godzin	8,4%	4,9%	0,0%	6,66%	-6,66 p.p.
1 dzień bez noclegu	6,2%	1,5%	6,3%	3,86%	2,39 p.p.
1 noc	6,2%	4,5%	2,1%	5,36%	-3,27 p.p.
2-3 noce	30,2%	19,1%	20,8%	24,66%	-3,83 p.p.
4-7 nocy	34,7%	59,9%	45,8%	47,30%	-1,46 p.p.
8-14 nocy	10,7%	7,9%	16,7%	9,27%	7,40 p.p.
15 i więcej nocy	3,6%	2,2%	8,3%	2,90%	5,43 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejziak.

Wykorzystywane środki transportu przez odwiedzających z Wielkiej Brytanii w podróży do Małopolski

Podstawowym środkiem transportu, którym odwiedzający z Wielkiej Brytanii docierali do Małopolski jest ze zrozumiałych powodów transport lotniczy. Z usług linii lotniczych skorzystało 87% badanych. Alternatywę w sposobie podróży, choć w ograniczonym stopniu, stanowił samochód osobowy (9,4%). Z tego rodzaju transportu w 2020 r. skorzystało o 9% mniej badanych niż w latach poprzednich. Z transportu publicznego kolejowego i autobusowego korzystano tylko sporadycznie.

Tabela 9.2.13. Wykorzystywane środki transportu przez odwiedzających z Wielkiej Brytanii podczas podróży do Małopolski

Wykorzystywane środki transportu	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Samolot tradycyjnych linii lotniczych	35,2%	41,2%	35,8%	38,20%	-2,35 p.p.
Samolot tanich linii lotniczych	22,3%	32,4%	50,9%	27,36%	23,59 p.p.
Samochód	24,5%	11,6%	9,4%	18,04%	-8,61 p.p.
Autokar turystyczny	7,7%	5,3%	0,0%	6,50%	-6,50 p.p.
Samolot czarterowy	3,4%	3,2%	0,0%	3,30%	-3,30 p.p.
Autobus linii regularnej	4,3%	2,1%	1,9%	3,20%	-1,32 p.p.
Pociąg	0,9%	3,2%	1,9%	2,01%	-0,13 p.p.
Inny	1,7%	0,7%	0,0%	1,21%	-1,21 p.p.
Mikrobus linii regularnej	0,0%	0,4%	0,0%	0,18%	-0,18 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejziak.

Wykorzystanie miejscowych usług turystycznych w Małopolsce deklarowane przez odwiedzających z Wielkiej Brytanii

Goście z Wielkiej Brytanii podczas pobytu w Małopolsce korzystali także z szerokiej oferty usług turystycznych dostępnych w miejscu pobytu, nie wliczając w to środka transportu, jakim dotarli do Małopolski, noclegu czy usług gastronomicznych. Z takich dodatkowych usług skorzystało 50,9%, czyli mniej niż w 2019 roku, ale na poziomie z 2018 roku. Spadek w stosunku do roku 2019 mógł być spowodowany ograniczeniami związanymi z pandemią.

Tabela 9.2.14. Wykorzystanie miejscowej obsługi turystycznej w Małopolsce przez odwiedzających z Wielkiej Brytanii

Wykorzystanie miejscowej obsługi turystycznej	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Nie	49,8%	37,1%	49,1%	43,45%	5,61 p.p.
Tak	50,2%	62,9%	50,9%	56,55%	-5,61 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Pomimo problemów wynikających z potrzeby zachowania dystansu społecznego odsetek korzystających z usług przewodników miejskich w 2020 r. był na takim samym poziomie jak w 2019. Można zauważyć, że osoby decydujące się na wyjazd turystyczny nie rezygnują ze swoich przyzwyczajeń pomimo zagrożenia epidemiologicznego.

Tabela 9.2.15. Korzystanie z usług przewodników miejskich przez odwiedzających z Wielkiej Brytanii

Korzystanie z usług przewodników miejskich	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Nie	86,4%	77,8%	86,8%	82,10%	4,69 p.p.
Tak	13,6%	22,2%	13,2%	17,90%	-4,69 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Utrzymująca się tendencja wzrostowa w korzystaniu z usług przewodników w odwiedzanych obiektach muzealnych może wiązać się ze zmianami w organizacji zwiedzania wprowadzanymi przez te obiekty. Jest to wynik zmian prawnych dotyczących przewodników turystycznych, a w 2020 r. dodatkowo zasad bezpieczeństwa sanitarnego.

Tabela 9.2.16. Wykorzystanie obsługi przewodników obiektowych w Małopolsce przez odwiedzających z Wielkiej Brytanii

Korzystanie z usług przewodników obiektowych	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Nie	82,6%	76,1%	73,6%	79,33%	-5,75 p.p.
Tak	17,4%	23,9%	26,4%	20,67%	5,75 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Korzystanie z usług pilotów wycieczek jest wynikiem wyboru formy organizacji podróży. Odwiedzający w grupach zorganizowanych usługi pilotów mają zagwarantowane w pakiecie turystycznym i z tych usług korzystali.

Tabela 9.2.17. Korzystanie z usług pilotów w Małopolsce przez odwiedzających z Wielkiej Brytanii

Korzystanie z usług pilotów	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Nie	88,5%	81,9%	84,9%	85,21%	-0,31 p.p.
Tak	11,5%	18,1%	15,1%	14,79%	0,31 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Z usług przewodników górskich muszą korzystać grupy zorganizowane. W 2020 r. wyjazdy grupowe w obszary górskie były na tyle sporadyczne, że w badaniach nie odnotowano odpowiedzi potwierdzających korzystanie z usług przewodników górskich.

Tabela 9.2.18. Korzystanie z usług przewodników górskich w Małopolsce przez odwiedzających z Wielkiej Brytanii

Korzystanie z usług przewodników górskich	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Nie	96,6%	96,9%	100,0%	96,76%	3,24 p.p.
Tak	3,4%	3,1%	0,0%	3,24%	-3,24 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Biorąc pod uwagę poziom deklaracji odwiedzających z Wielkiej Brytanii, że samodzielnie przygotowali swoją podróż, odnotowany spadek wykorzystywania punktów informacji turystycznej wydaje się być uzasadniony. Rozwój aplikacji o charakterze informacyjnym w sieci internetowej i telekomunikacyjnej w znacznej mierze zaspokaja potrzeby turystów w tym zakresie.

Tabela 9.2.19. Wykorzystanie punktów informacji turystycznej w Małopolsce przez odwiedzających z Wielkiej Brytanii

Wykorzystanie informacji turystycznej	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Nie	74,0%	54,6%	84,9%	64,33%	20,58 p.p.
Tak	26,0%	45,4%	15,1%	35,67%	-20,58 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Wydatki odwiedzających z Wielkiej Brytanii

Średnie kwoty wydatkowane przed przyjazdem do Małopolski na pobyt w regionie (bez kosztów dojazdu) przez odwiedzających z Wielkiej Brytanii (w zł na osobę)

Odwiedzający z Wielkiej Brytanii (ogółem) w 2020 roku średnio wydatkowali przed przyjazdem do Małopolski na pobyt w regionie kwoty w granicach aż 1114 zł na osobę (bez kosztów dojazdu). Była to suma najwyższa spośród wszystkich segmentów narodowych i o 39,8% wyższa niż średnia dla wszystkich odwiedzających z zagranicy w tym roku. Jednocześnie wśród gości z Wielkiej Brytanii obserwuje się sukcesywne zwiększanie wydatków ponoszonych przed przyjazdem – ich kwota w 2020 roku w relacji do roku 2018 była ponad 3-krotnie, a w porównaniu do roku 2019 – o ponad 1/4 wyższa.

Tabela 9.2.20. Średnia kwota wydatku turystycznego ponoszonego przez odwiedzających z Wielkiej Brytanii przed przyjazdem do Małopolski w latach 2018-2020 (w zł na osobę)

Średnie wydatki na osobę w zł	2018	2019	2020
Odwiedzający OGÓŁEM	350	882	1114
Turyści	333	913	1233
Odwiedzający jednodniowi	500	267	245

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Turyści z Wielkiej Brytanii w roku 2020 wydawali przed wyjazdem kwoty 4-krotnie wyższe (1233 zł

na osobę) od odwiedzających jednodniowych z tego segmentu narodowego (245 zł). Wydatki tych ostatnich zmniejszają się bowiem sukcesywnie – w porównaniu do roku poprzedniego spadek wynosił 7,2%, a w relacji do roku 2018 – aż 51,0%. Trzeba jednak dodać, że w 2020 roku sumy wydatkowane przed przyjazdem do regionu przez jednodniowych odwiedzających z Wielkiej Brytanii (podobnie zresztą, jak turystów z tego segmentu) były wyższe niż średnia dla wszystkich jednodniowych odwiedzających (i dla wszystkich turystów) zagranicznych – o 7,3% (i o 46,9%).

Średnie kwoty wydatkowane podczas pobytu w Małopolsce przez odwiedzających z Wielkiej Brytanii (w zł na osobę)

Sumy wydatkowane przez odwiedzających z Wielkiej Brytanii (ogółem) podczas pobytu w regionie (1031 zł na osobę), w odróżnieniu od kwot wydatkowanych przed przyjazdem, były w 2020 roku niższe niż rok wcześniej (o 9,6%), choć wyższe niż w roku 2018 (o 11,7%), a ponadto wyższe niż średnia w 2020 roku dla wszystkich odwiedzających zagranicznych (o 41,4%). Turyści (1060 zł na osobę) wydatkowali o 10,4% mniej niż w 2019 roku, ale o 13,6% więcej niż w roku 2018 i o 31,5% więcej niż wyniosła średnia dla wszystkich turystów zagranicznych w 2020 roku. Z kolei odwiedzający jednodniowi (100 zł na osobę) przeznaczali na pobyt kwoty o 42,9% mniejsze niż w roku 2019 i aż 8-krotnie mniejsze niż w 2018 roku, a także o 14,5% mniejsze niż średnia dla wszystkich jednodniowych odwiedzających z zagranicy w 2020 roku.

Rozpatrując przeznaczenie wydatków ponoszonych w regionie w 2020 roku przez gości z Wielkiej Brytanii trzeba stwierdzić, że, analogicznie jak w roku poprzednim, najwyższe dotyczyły opłat za noclegi (788 zł na osobę), aczkolwiek były one mniejsze o 30,6% w stosunku do roku 2019 (choć okazały się o 84,5% wyższe niż w roku 2018). Drugie co do wysokości były kwoty przeznaczane na wyżywienie – średnio 334 zł na osobę, czyli o 43,2% mniej niż w roku ubiegłym, ale o 29,5% więcej niż w roku 2018. Na trzeciej pozycji uplasowały się tzw. inne wydatki (na pamiątki, prezenty, rozrywkę, wyciągi, sprzęt, kulig itp.) – średnio 301 zł na osobę (o 39,7% mniej niż w roku poprzednim i o 32,1% mniej niż w 2018 roku). Kolejne były sumy wydatkowane na bilety wstępu do atrakcji – 200 zł na osobę, tj. o 13,4% mniej niż rok wcześniej, ale o 39,9% więcej niż w 2018 roku. Najmniej goście z Wielkiej Brytanii przeznaczali na lokalny transport (średnio 162 zł na osobę), aczkolwiek odnotowuje się systematyczny wzrost tego rodzaju wydatków – w 2020 wyniósł on 12,5% w stosunku do roku 2019 i o 113,2% w relacji do 2018 roku.

Tabela 9.2.21. Średnia kwota wydatku turystycznego ponoszonego przez odwiedzających z Wielkiej Brytanii podczas pobytu w Małopolsce w latach 2018-2020 (w zł na osobę)*

Średnie wydatki na osobę w zł	Na noclegi	Na wyżywienie	Na lokalny transport	Na bilety wstępu do atrakcji	Inne	Całkowite
2018						
Odwiedzający OGÓŁEM	427	258	76	143	443	923
Turyści	427	241	76	145	360	933
Odwiedzający jednodniowi	-	500	-	100	650	800
2019						
Odwiedzający OGÓŁEM	1136	588	144	231	499	1140
Turyści	1136	589	145	231	499	1183
Odwiedzający jednodniowi	-	515	20	-	-	175
2020						
Odwiedzający OGÓŁEM	788	334	162	200	301	1031
Turyści	788	344	162	200	301	1060
Odwiedzający jednodniowi	-	100	-	-	-	100

* Całkowita kwota wydatku nie jest sumą kwot przeznaczanych na poszczególne cele, gdyż część respondentów nie wskazała kwot szczegółowych; obliczając całkowitą kwotę wydatku uwzględniono więc większą liczbę wskazań niż przy kwotach szczegółowych.

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Należy zauważyć, że w 2020 roku jednodniowi odwiedzający z Wielkiej Brytanii ponosili wydatki tylko na wyżywienie (100 zł na osobę). Na dodatek ich wysokość była 5-krotnie niższa niż w latach ubiegłych. Jeśli natomiast chodzi o sumy wydatkowane przez turystów z Wielkiej Brytanii, to w roku 2020 w relacji do roku ubiegłego okazały się one niższe we wszystkich kategoriach (w stosunku do 2018 roku zmniejszyły się tylko kwoty przeznaczane na tzw. inne wydatki – o 16,4%).

Szacunkowe wpływy Małopolski z tytułu przyjazdowego ruchu turystycznego z Wielkiej Brytanii (w zł) wg grup odwiedzających

Szacuje się, że z tytułu bezpośrednich wydatków turystów z Wielkiej Brytanii w 2020 roku krążyło w Małopolsce ok. 510 mln zł, natomiast z tytułu bezpośrednich wydatków odwiedzających jednodniowych z tego segmentu – ok. 4 mln zł. Łączne wpływy z turystyki w Małopolsce związane z przyjazdami gości z Wielkiej Brytanii w 2020 roku wyniosły więc ok. 514 mln zł.

Tabela 9.2.22. Szacunkowe wpływy Małopolski z tytułu przyjazdowego ruchu turystycznego z Wielkiej Brytanii w 2020 roku (w zł) wg grup odwiedzających

Wyszczególnienie	2020
Turyści z Wielkiej Brytanii	510 000 000
Odwiedzający jednodniowi z Wielkiej Brytanii	4 000 000
Łącznie odwiedzający z Wielkiej Brytanii	514 000 000

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Subiektywna ocena poziomu bezpieczeństwa w Małopolsce przed podjęciem decyzji o podróży wyrażona przez odwiedzających z Wielkiej Brytanii odczuwana przed przyjazdem do Małopolski

W wynikach badań przeprowadzonych w 2020 r. na uwagę zasługuje fakt, że 50% badanych nie miało żadnych obaw przed przyjazdem do Małopolski. Jest to o 12% więcej niż w badaniach prowadzonych w latach 2018-2019. Można przyjąć, że osoby podejmujące decyzję o wyjazdach turystycznych w okresie globalnego zagrożenia epidemiologicznego generalnie nie odczuwają obaw związanych z podróżami.

Tabela 9.2.23. Subiektywna ocena poziomu bezpieczeństwa w Małopolsce przed podjęciem decyzji o podróży wyrażona przez odwiedzających z Wielkiej Brytanii odczuwana przed przyjazdem do Małopolski

Obawy przed przyjazdem do Małopolski	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
0	36,5%	47,3%	55,3%	41,89%	13,4 p.p.
1	13,3%	21,0%	17,0%	17,15%	-0,1 p.p.
Σ OPTYMIŚCI	49,80%	68,30%	72,30%	59,04%	13,30 p.p.
2	12,8%	8,0%	8,5%	10,41%	-1,9 p.p.
3	4,9%	5,3%	2,1%	5,13%	-3,0 p.p.
4	4,9%	2,7%	2,1%	3,80%	-1,7 p.p.
Σ REALIŚCI	22,60%	16,00%	12,70%	19,34%	-6,60 p.p.
5	9,4%	4,6%	4,3%	6,97%	-2,7 p.p.
6	1,5%	1,5%	4,3%	1,50%	2,8 p.p.
7	4,4%	1,5%	2,1%	2,98%	-0,9 p.p.

8	3,4%	2,7%	4,3%	3,06%	1,2 p.p.
9	7,4%	3,8%	0,0%	5,60%	-5,6 p.p.
10	1,5%	1,5%	0,0%	1,50%	-1,5 p.p.
Σ PESYMIŚCI	27,60%	15,60%	15,00%	21,61%	-6,70 p.p.Σ
NFS	22,2%	52,7%	57,4%	37,4%	20,0 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejziak.

NFS 2020 Wielka Brytania OGÓŁEM = 57,4%.

Ocena poziomu satysfakcji z pobytu w Małopolsce przez odwiedzających z Wielkiej Brytanii dotycząca polecenia Małopolski jako destynacji turystycznej

Istotnym elementem w promocji regionu jest bezpośredni przekaz gości usatysfakcjonowanych pobytom w Małopolsce. W 2020 r. 40% badanych nie miało żadnych wątpliwości, że będzie polecało przyjazdy do Małopolski. W dziesięciostopniowej skali, w przedziale punktowym 7-9 odnotowano 50% deklaracji polecenia regionu innym, co potwierdza, że cele przyjazdu zostały zrealizowane.

Tabela 9.2.24. Ocena poziomu satysfakcji z pobytu w Małopolsce przez odwiedzających z Wielkiej Brytanii dotycząca polecenia Małopolski jako destynacji turystycznej

Deklaracja polecenia Małopolski	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
10	33,3%	41,0%	40,0%	37,15%	2,9 p.p.
9	18,9%	22,1%	24,0%	20,53%	3,5 p.p.
Σ PROMOTORZY	52,20%	63,10%	64,00%	57,68%	6,40 p.p.
8	22,5%	19,6%	14,0%	21,04%	-7,0 p.p.
7	13,5%	9,2%	12,0%	11,37%	0,6 p.p.
Σ PASYWNI	36,00%	28,80%	26,00%	32,41%	-6,40 p.p.
6	8,6%	3,3%	8,0%	5,94%	2,1 p.p.
5	0,5%	1,5%	2,0%	0,96%	1,0 p.p.
4	0,9%	0,4%	0,0%	0,63%	-0,6 p.p.
3	0,9%	0,7%	0,0%	0,82%	-0,8 p.p.
1	0,9%	1,1%	0,0%	1,00%	-1,0 p.p.
0	0,0%	1,1%	0,0%	0,55%	-0,6 p.p.
Σ KRYTYCY	11,80%	8,10%	10,00%	9,90%	0,10 p.p.
NPS	40,5%	55,0%	54,0%	47,8%	6,2 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejziak.

NPS 2020 Wielka Brytania OGÓŁEM = 54,0%.

Deklaracja odwiedzających z Wielkiej Brytanii dotycząca ponownego przyjazdu do Małopolski

Satysfakcja z pobytu w Małopolsce została wyrażona w deklaracji dotyczącej chęci ponownej wizyty w tym regionie. W 2020 roku aż 44,2% respondentów odpowiedziało, że na pewno wróci, co ze złożoną deklaracją, że – raczej tak – stanowi 65% odsetek. Oznacza to, że region jest na tyle interesujący turystycznie, że kolejne wizyty mogą być równie atrakcyjne.

Tabela 9.2.25. Deklaracja odwiedzających z Wielkiej Brytanii dotycząca ponownego przyjazdu do Małopolski

Deklaracja ponownego przyjazdu	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Na pewno tak	35,4%	30,4%	44,2%	32,88%	11,35 p.p.
Raczej tak	39,8%	36,8%	21,2%	38,30%	-17,15 p.p.
Nie wiem	19,5%	26,8%	28,8%	23,13%	5,72 p.p.
Raczej nie	4,0%	5,4%	5,8%	4,67%	1,10 p.p.
Na pewno nie	1,3%	0,7%	0,0%	1,02%	-1,02 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

9.3. Charakterystyka odwiedzających Małopolskę z Francji

**Liczba odwiedzających z Francji w Małopolsce w 2020 roku:
138 000 osób, w tym 115 600 turystów**

Cele przyjazdu odwiedzających z Francji

Odwiedzający Małopolskę goście z Francji objęci badaniami w 2020 r. najczęściej jako główny cel przyjazdu wskazywali odwiedziny krewnych (28,6%), a łącząc ten cel z odwiedzinami znajomych (14,3%) stanowiły najczęściej wskazywany powód przyjazdów (razem 42,9%). Potrzeby odwiedzin krewnych i znajomych zdecydowanie przeważały cel, jakim było zwiedzania zabytków (25%), który dominował w badaniach w latach 2018 i 2019. Również w deklaracjach celu związanego z szeroko rozumianym wypoczynkiem (10,7%) możemy odnotować spadek w stosunku do poprzednich lat. Nieznaczny odsetek badanych (3,6%) odwiedził region w celach biznesowych i w celu udziału w imprezach sportowych (3,6%). Pozostałe powody podejmowania decyzji o przyjeździe w 2020 r. zostały ograniczone. Na uwagę zasługuje jeszcze odsetek odpowiedzi, że wizyta w Małopolsce stanowiła jeden z etapów planowanej podróży (tranzyt 10,7%).

Tabela 9.3.1. Główne cele przyjazdów do Małopolski deklarowane przez odwiedzających z Francji

Główne cele podróży	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Zwiedzanie zabytków	25,9%	45,2%	25,0%	35,57%	-10,57 p.p.
Wypoczynek	13,0%	19,1%	10,7%	16,05%	-5,33 p.p.
Turystyka aktywna (kwalifikowana)	7,4%	7,8%	0,0%	7,62%	-7,62 p.p.
Owiedziny krewnych	10,2%	3,5%	28,6%	6,83%	21,74 p.p.
Owiedziny miejsc rodzinnych	9,3%	2,6%	3,6%	5,93%	-2,36 p.p.
Owiedziny znajomych	9,3%	2,6%	14,3%	5,93%	8,35 p.p.
Rozrywka (kluby, dyskoteki, puby)	7,4%	3,5%	0,0%	5,44%	-5,44 p.p.
Edukacja	3,7%	3,5%	0,0%	3,59%	-3,59 p.p.
Sprawy służbowe (biznes)	0,0%	7,0%	3,6%	3,48%	0,09 p.p.
Poznanie walorów przyrody	5,6%	0,0%	0,0%	2,78%	-2,78 p.p.
Cel zdrowotny	4,6%	0,0%	0,0%	2,31%	-2,31 p.p.
Cel religijny	1,9%	0,9%	0,0%	1,36%	-1,36 p.p.
Udział w konferencji, kongresie	0,0%	2,6%	0,0%	1,30%	-1,30 p.p.
Inny cel	1,9%	0,0%	0,0%	0,93%	-0,93 p.p.
Udział w imprezie kulturalnej	0,0%	1,7%	0,0%	0,87%	-0,87 p.p.
Tranzyt	0,0%	0,0%	10,7%	0,00%	10,71 p.p.
Udział w imprezie sportowej	0,0%	0,0%	3,6%	0,00%	3,57 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Profil społeczno-demograficzny odwiedzających z Francji

Wiek odwiedzających z Francji

W strukturze wiekowej odwiedzających Małopolskę gości z Francji odnotowano w wynikach badań przeprowadzonych w 2020 r. istotną różnicę w stosunku do wyników uzyskanych w latach 2018 i 2019. Dominującą grupą wiekową były osoby w przedziale 20-29 lat, których przyjechało o 25% więcej niż w poprzednich latach. Ponadto, zwrócić uwagę należy, że zahamowany został ruch turystyczny młodych ludzi z grupy wiekowej do 19 lat. Zastanawiające jest jednak to, że zwiększył się udział odwiedzających z grupy wiekowej powyżej 60 lat o 4,3% w stosunku do wyników z 2019 r., chociaż jest to grupa podwyższonego ryzyka w czasach pandemii. Zdecydowanie zmniejszył się udział osób w przedziałach wiekowych 30-44 lat o 8% oraz 45-60 lat o 11%, co może być wynikiem niepewności związanych z podróżami i ich wpływem na rodzinę i pracę.

Tabela 9.3.2. Wiek odwiedzających Małopolskę z Francji

Wiek	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Do 19 lat	0,0%	5,2%	0,0%	2,59%	-2,59 p.p.
20-29 lat	25,0%	27,6%	51,6%	26,29%	25,32 p.p.
30-44 lat	20,2%	34,5%	19,4%	27,34%	-7,98 p.p.
45-60 lat	29,8%	24,1%	16,1%	26,97%	-10,84 p.p.
Powyżej 60 lat	25,0%	8,6%	12,9%	16,81%	-3,91 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Płeć odwiedzających z Francji

Analizując profil społeczno-demograficzny odwiedzających z uwzględnieniem płci respondentów, można zauważyć, że Francuzów reprezentowało w 2020 r. więcej kobiet (54,8%) niż mężczyzn (45,2%), co stanowi odbicie całościowych wyników dotyczących odwiedzających Małopolskę gości zagranicznych. Odchylenia w proporcji przyjazdów kobiet i mężczyzn w kolejnych latach badań wskazują, że region jest równie atrakcyjny dla obu płci. Jedynie w 2018 r. te proporcje zostały zachwiane, co mogło być wynikiem błędu statystycznego.

Tabela 9.3.3. Płeć odwiedzających Małopolskę z Francji

Płeć	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Kobieta	70,2%	48,7%	54,8%	59,44%	-4,60 p.p.
Mężczyzna	29,8%	51,3%	45,2%	40,56%	4,60 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Wykształcenie odwiedzających z Francji

Odwiedzający z Francji deklarowali w badaniach w 2020 r., podobnie jak w latach 2018 i 2019, swoje wykształcenie na poziomie wyższym i takich wskazań było 75,9%. Pozostałe badane osoby deklarowały wykształcenie średnie 24,1%. Deklaracje jednak nie zawsze muszą być zgodne z rzeczywistością. Biorąc pod uwagę różnice w modelu kształcenia i poziomie edukacji trudno o jednoznaczne interpretowanie uzyskanych wyników. Niemniej jednak potwierdzają tezę, że osoby lepiej wyedukowane częściej podejmują decyzję wyjazdu zagranicznego.

Tabela 9.3.4. Wykształcenie odwiedzających Małopolskę z Francji

Wykształcenie	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Wyższe	70,5%	72,7%	75,9%	71,63%	4,24 p.p.
Średnie	29,5%	25,3%	24,1%	27,36%	-3,23 p.p.
Podstawowe	0,0%	1,0%	0,0%	0,51%	-0,51 p.p.
Inne	0,0%	1,0%	0,0%	0,51%	-0,51 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Status materialny odwiedzających z Francji

Poziom wykształcenia odwiedzających z Francji pozostaje w związku z deklarowaną sytuacją finansową respondentów. Wśród badanych w 2020 r. 80% uznało, że ich status majątkowy jest dobry. W kolejnych latach badań zwiększał się odsetek osób, które dobrze oceniają swoje możliwości finansowe, a zmniejszył odsetek odwiedzających deklarujących jako bardzo dobrą swoją pozycję majątkową. Należy jeszcze zwrócić uwagę, że odsetek Francuzów (16,7%) oceniających swoją sytuację finansową na poziomie średnim nie ulega zasadniczym zmianom.

Tabela 9.3.5. Status materialny odwiedzających Małopolskę z Francji

Sytuacja materialny	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Bardzo dobry	18,9%	9,5%	3,3%	14,24%	-10,90 p.p.
Dobry	56,8%	73,3%	80,0%	65,09%	14,91 p.p.
Średni	24,2%	16,2%	16,7%	20,20%	-3,53 p.p.
Zły	0,0%	1,0%	0,0%	0,48%	-0,48 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Charakter podróży odwiedzających z Francji (podróż z rodziną, grupowo, ze znajomymi, samotnie)

Dominującym charakterem podróży do Małopolski odwiedzających z Francji w 2020 r. były podróże z rodziną (45,2%) oraz w gronie przyjaciół (35,5%). Taki sposób podróży przeważał również w latach 2018 i 2019 i był znacząco większy niż wśród badanych gości zagranicznych ogółem. Istotny odsetek badanych wskazał na samotne podróżowanie (12,9%) podobnie jak w latach poprzednich. W grupie zorganizowanej podróż deklarowało tylko 3,2% badanych i było to mniej od średniej ogółem badanych gości zagranicznych.

Tabela 9.3.6. Towarzystwo w podróży odwiedzających Małopolskę z Francji

Towarzystwo w podróży	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Przyjaciele	54,0%	38,4%	45,2%	46,20%	-1,04 p.p.
Grupa zorganizowana	24,0%	32,1%	35,5%	28,07%	7,41 p.p.
Rodzina i przyjaciele	12,0%	17,0%	12,9%	14,48%	-1,58 p.p.
Nikt (podróżuję sam)	6,0%	8,0%	3,2%	7,02%	-3,79 p.p.
Rodzina	4,0%	4,5%	3,2%	4,23%	-1,01 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Podróże rodzinne z dziećmi odwiedzających z Francji

W podróżach rodzinnych turystów przyjeżdżających do Małopolski w badaniach uwzględniono liczbę dzieci zabieranych w podróż. Uzyskane informacje pozwalają na stwierdzenie, że atrakcje regionu spełniają oczekiwania związane z wypoczynkiem rodzinnym gości z Francji.

Tabela 9.3.7. Podróże rodzinne z dziećmi odwiedzających Małopolskę z Francji

Liczba dzieci z rodziną w podróży	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
0	38,1%	0,0%	0,0%	19,05%	-19,05 p.p.
1	28,6%	42,9%	75,0%	35,71%	39,29 p.p.
2	33,3%	50,0%	25,0%	41,67%	-16,67 p.p.
3	0,0%	7,1%	0,0%	3,57%	-3,57 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Źródła informacji o Małopolsce wykorzystywane przed przyjazdem do destynacji przez odwiedzających z Francji

Z przeprowadzonych badań wynika, iż w roku 2020, podobnie jak w roku 2019 i 2018, dla odwiedzających z Francji głównym źródłem informacji na temat Małopolski była rodzina (aż 74,2% wskazań), a jej udział zwiększył się w badanym roku o ponad 42,3 p.p. w stosunku do średniej z lat 2018-2019 (2018: 28,3%; 2019: 35,6%). Na drugiej pozycji uplasowała się szkoła (61,3%), a na kolejnej – opinie znajomych (45,2%). Oba te źródła cieszyły się większym zainteresowaniem niż rok wcześniej (odpowiednio 31,4% i 25,4%), a także niż w roku 2018 (odpowiednio 20,0% i 30,0%). Udział następnego w rankingu istotności – Internetu (9,7%) był natomiast zdecydowanie mniejszy niż w latach poprzednich (2018: 15,0%; 2019: 37,3%). Spośród pozostałych źródeł na uwagę zasługują jeszcze media społecznościowe, z których korzystał w 2020 roku co piętnasty badany odwiedzający z Francji (w 2018 roku – co dwudziesty, a w 2019 roku – prawie co siódmy).

Tabela 9.3.8. Źródła informacji o Małopolsce wykorzystywane przed przyjazdem do destynacji przez odwiedzających z Francji w latach 2018-2020 – udział procentowy*

Źródło informacji o Małopolsce	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Rodzina	28,3%	35,6%	74,2%	32,0%	42,25 p.p.
Znajomi	30,0%	25,4%	45,2%	27,7%	17,50 p.p.
Strony www	15,0%	37,3%	9,7%	26,2%	-16,45 p.p.
Szkoła	20,0%	31,4%	61,3%	25,7%	35,60 p.p.
Przewodniki	23,3%	12,7%	3,2%	18,0%	-14,80 p.p.
Katalogi biur podróży	20,0%	5,1%	3,2%	12,6%	-9,35 p.p.
Social Media	5,0%	15,3%	6,5%	10,2%	-3,65 p.p.
Foldery/ulotki	11,7%	7,6%	3,2%	9,7%	-6,45 p.p.
Nic nie wiedział	10,0%	6,8%	3,2%	8,4%	-5,20 p.p.
TV	6,7%	8,5%	0,0%	7,6%	-7,60 p.p.
Inne źródło	5,0%	9,3%	0,0%	7,2%	-7,15 p.p.
Prasa	3,3%	5,9%	3,2%	4,6%	-1,40 p.p.
Film	3,3%	4,2%	0,0%	3,8%	-3,75 p.p.
Radio	3,3%	1,7%	3,2%	2,5%	0,70 p.p.
Targi	3,3%	0,0%	0,0%	1,7%	-1,65 p.p.

Appki	0,0%	2,5%	0,0%	1,3%	-1,25 p.p.
Uczestnicy ŚDM 2016	0,0%	0,8%	0,0%	0,4%	-0,40 p.p.

*Z powodu wielokrotności wskazań udziały nie sumują się do 100%.

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Odsetek gości z Francji sięgających po przewodniki, prasę, foldery/ulotki, katalogi biur podróży oraz czerpiących informacje o Małopolsce z radia był w 2020 roku identyczny – po 3,2%. Spośród tych źródeł w latach poprzednich zwłaszcza przewodniki, katalogi biur podróży oraz foldery/ulotki posiadały większe znaczenie (spadek w stosunku do średniej z lat 2018-2019 wyniósł odpowiednio 14,8 p.p., 9,35 p.p. i 6,45 p.p.). Nikt z Francuzów w 2020 roku nie wskazał telewizji, filmu, aplikacji mobilnych, targów oraz tzw. innych źródeł (w latach wcześniejszych szczególnie telewizja i tzw. inne źródła ogrywały relatywnie dużą rolę – odpowiednio 6,7% i 5,0% wskazań w 2018 roku oraz 8,5% i 9,3% w 2019 roku). Trzeba ponadto uwypuklić, że w 2020 roku zmniejszył się o ponad połowę w relacji do roku poprzedniego i o ponad 2/3 w stosunku do roku 2018 procent odwiedzających z Francji, którzy przed przyjazdem nic nie wiedzieli o Małopolsce (3,2%).

Organizacja podróży do Małopolski preferowana przez odwiedzających z Francji

Preferowaną formą organizacji podróży wskazaną przez odwiedzających z Francji było samodzielne przygotowanie wyjazdu i pobytu w Małopolsce. Taką deklarację złożyło 80,6% badanych, czyli więcej niż w badaniach w latach 2018-2019. Jeżeli korzystali ze wsparcia, to było to wsparcie rodziny (9,7%). W jednym i drugim przypadku można zauważyć tendencję wzrostową. W 2020 roku goście z Francji korzystali jeszcze z pobytu zorganizowanego przez zakład pracy (6,5%) i z oferty biur podróży (3,2%), a pozostałe formy organizacji podróży praktycznie zostały wstrzymane.

Tabela 9.3.9. Organizator pobytu w Małopolsce odwiedzających z Francji

Organizator pobytu	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Sam we własnym zakresie	75,0%	67,6%	80,6%	71,28%	9,36 p.p.
Rodzina	5,6%	7,2%	9,7%	6,38%	3,30 p.p.
Biuro podróży	4,6%	6,3%	3,2%	5,47%	-2,24 p.p.
Znajomi	7,4%	2,7%	0,0%	5,06%	-5,06 p.p.
Portal (biuro) internetowy(e)	3,7%	4,5%	0,0%	4,10%	-4,10 p.p.
Zakład pracy	0,0%	8,1%	6,5%	4,05%	2,40 p.p.
Szkoła	0,0%	3,6%	0,0%	1,80%	-1,80 p.p.
Parafia (kościół)	1,9%	0,0%	0,0%	0,93%	-0,93 p.p.
Inna instytucja	1,9%	0,0%	0,0%	0,93%	-0,93 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Miejsce noclegu [obiekt] wybierane w Małopolsce przez odwiedzających z Francji

Decyzje odwiedzających z Francji dotyczące wyboru obiektów noclegowych nie ulegają zmianie. Najchętniej w 2020 r. korzystali z hoteli (50,4%) i z noclegów w apartamentach (19,2%). Uwzględniając deklarowany cel podróży, jaki stanowiły odwiedziny krewnych i rodziny, zdecydowanie wzrosła liczba korzystających z noclegów oferowanych przez bliskich (26,9%). Odsetek ten był o 20,02% większy niż w poprzednich badaniach. We własnym domu lub mieszkaniu spędziło pobyt 3,8% badanych, co może świadczyć o powiązaniach rodzinnych lub inwestycyjnych z regionem. Oba przypadki podnoszą rangę Małopolski jako miejsca, do którego turyści wracają. Inne obiekty nie były wybierane przez badanych w 2020 r. gości z Francji.

Tabela 9.3.10. Miejsce noclegu [obiekt] wybierane w Małopolsce przez odwiedzających z Francji

Miejsce noclegu	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Hotel	48,1%	51,3%	50,0%	49,72%	0,28 p.p.
Apartament, kwatery prywatna	9,4%	30,1%	19,2%	19,76%	-0,53 p.p.
U rodziny	8,5%	5,3%	26,9%	6,90%	20,02 p.p.
Obiekt agroturystyczny	5,7%	2,7%	0,0%	4,16%	-4,16 p.p.
Pensjonat	5,7%	1,8%	0,0%	3,72%	-3,72 p.p.
Schronisko młodzieżowe	1,9%	5,3%	0,0%	3,60%	-3,60 p.p.
Inny obiekt	5,7%	0,0%	0,0%	2,83%	-2,83 p.p.
U znajomych	3,8%	0,9%	0,0%	2,33%	-2,33 p.p.
Kemping lub pole namiotowe	3,8%	0,0%	0,0%	1,89%	-1,89 p.p.
Własny domek/mieszkanie	3,8%	0,0%	3,8%	1,89%	1,96 p.p.
Hostel	1,9%	0,9%	0,0%	1,39%	-1,39 p.p.
Dom Pielgrzyma	1,9%	0,0%	0,0%	0,94%	-0,94 p.p.
Korzystam z couchsurfing'u	0,0%	0,9%	0,0%	0,44%	-0,44 p.p.
Ośrodek wczasowy	0,0%	0,9%	0,0%	0,44%	-0,44 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Kategoria hoteli preferowana w Małopolsce przez odwiedzających z Francji

Turyści z Francji nocujący w małopolskich hotelach w 2020 r. najczęściej wybierali obiekty trzygwiazdkowe (76,9%), które w każdym kolejnym badaniu są coraz częściej wskazywane. Zmniejsza się systematycznie odsetek turystów korzystających z hoteli pięciogwiazdkowych. Natomiast skokowo, bo o ponad 20% zmniejszyły się wskazania informujące o wyborze obiektu czterogwiazdkowego. Pomimo wyboru tańszych obiektów, badani turyści nie korzystali z usług obiektów dwugwiazdkowych.

Tabela 9.3.11. Kategoria hoteli preferowana w Małopolsce przez odwiedzających z Francji

Kategoria hotelu	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
★★	0,0%	2,0%	0,0%	1,00%	-1,00 p.p.
★★★	39,5%	46,0%	76,9%	42,77%	34,16 p.p.
★★★★	46,5%	42,0%	15,4%	44,26%	-28,87 p.p.
★★★★★	14,0%	10,0%	7,7%	11,98%	-4,28 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Długość pobytu w Małopolsce deklarowana przez odwiedzających z Francji

Długość pobytu w Małopolsce odwiedzających Francuzów w 2020 r., podobnie jak w poprzednich badaniach, nie odbiega od długości pobytu wskazanej przez wszystkich odwiedzających z zagranicy. Badani turyści najczęściej spędzali w regionie od 4-7 nocy i takich wskazań było 42,9%. Pobytu od 2-3 nocy deklarowało 32,1% respondentów i był to odsetek znacznie większy niż w 2018 r., ale na poziomie zbliżonym do 2019 r. Dłuższe pobytu w przedziale 8-14 dni nie uległy zmianie, stanowiły znaczny udział w rozkładzie długości pobytu w Małopolsce (14,3%). Warto odnotować jeszcze wzrost pobytów jednodniowych (10,7%), co odpowiadałoby wzrostowi deklaracji, że pobyt w regionie miał charakter etapu w podróży (transferu).

Tabela 9.3.12. Długość pobytu w Małopolsce deklarowana przez odwiedzających z Francji

Długość pobytu	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Do 3 godzin	5,8%	2,7%	0,0%	4,26%	-4,26 p.p.
1 dzień bez noclegu	3,9%	3,6%	10,7%	3,74%	6,97 p.p.
1 noc	5,8%	2,7%	0,0%	4,26%	-4,26 p.p.
2-3 noce	29,1%	18,0%	32,1%	23,57%	8,57 p.p.
4-7 nocy	40,8%	56,8%	42,9%	48,77%	-5,91 p.p.
8-14 nocy	8,7%	14,4%	14,3%	11,58%	2,71 p.p.
15 i więcej nocy	5,8%	1,8%	0,0%	3,81%	-3,81 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Wykorzystywane środki transportu przez odwiedzających z Francji w podróży do Małopolski

Podstawowym środkiem transportu, z którego korzystali odwiedzający Małopolskę Francuzi w 2020 r., był samolot. Zdecydowanie częściej wybierane były tanie linie lotnicze (71,0%) niż tradycyjne linie lotnicze (12,9%) i te proporcje zostały odwrócone w stosunku do 2019 r. Łącznie z transportu lotniczego skorzystało 83,9% podróżnych z Francji. Uzupełnieniem transportu umożliwiającego dotarcie do Małopolski był samochód osobowy, którego wybór zadeklarowało 6,52% badanych. Udział samochodu osobowego jako środka transportu systematycznie spada. Natomiast duży wzrost odnotowujemy przy wskazaniach na autobus linii regularnych jako na środek transportu, którym turyści docierali do Małopolski. Pozostałe środki transportu nie znajdowały uznania odwiedzających w 2020 r.

Tabela 9.3.13. Wykorzystywane środki transportu przez odwiedzających z Francji w podróży do Małopolski

Wykorzystywane środki transportu	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Samolot tanich linii lotniczych	31,1%	36,9%	71,0%	34,03%	36,93 p.p.
Samolot tradycyjnych linii lotniczych	16,0%	42,3%	12,9%	29,19%	-16,29 p.p.
Samochód	28,3%	15,3%	6,5%	21,81%	-15,36 p.p.
Autokar turystyczny	9,4%	0,9%	0,0%	5,17%	-5,17 p.p.
Inny	9,4%	0,9%	0,0%	5,17%	-5,17 p.p.
Pociąg	3,8%	1,8%	0,0%	2,79%	-2,79 p.p.
Autobus linii regularnej	1,9%	1,8%	9,7%	1,84%	7,83 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Wykorzystanie miejscowych usług turystycznych w Małopolsce przez odwiedzających z Francji

Odwiedzający z Francji podczas pobytu w Małopolsce korzystali także z dodatkowych usług oferowanych w miejscu pobytu, nie wliczając w to środka transportu, jakim dotarli do Małopolski, noclegu czy usług gastronomicznych. Z takich dodatkowych usług skorzystało w 2020 r. tylko 22,6% badanych i było to o ponad 30% mniej niż średnia wartość deklaracji uzyskanych w badaniach w latach 2018-2019. Na tak wyraźny spadek zainteresowania ofertą turystyczną regionu miały zapewne wpływ ograniczenia dostępu do usług wynikające z panującej pandemii.

Tabela 9.3.14. Wykorzystanie miejscowej obsługi turystycznej w Małopolsce przez odwiedzających z Francji

Wykorzystanie miejscowej obsługi turystycznej	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Nie	53,7%	40,2%	77,4%	46,94%	30,48 p.p.
Tak	46,3%	59,8%	22,6%	53,06%	-30,48 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejziak.

Problemy wynikające z ograniczeń spowodowanych pandemią nie wpłynęły zasadniczo na potrzebę skorzystania z usług przewodników miejskich w 2020 r. Generalnie goście z Francji korzystają z tych usług w nieznacznym zakresie, a odsetek wskazań niezmiennie wynosi około 10%. W przypadku gości z Francji, którzy wskazywali na cel przyjazdu związany z odwiedzinami rodziny, wydaje się to uzasadnione, gdyż role przewodników mogą pełnić bliscy i znajomi.

Tabela 9.3.15. Wykorzystanie obsługi przewodników miejskich w Małopolsce przez odwiedzających z Francji

Korzystanie z usług przewodników obiektowych	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Nie	88,9%	89,7%	90,3%	89,32%	1,01 p.p.
Tak	11,1%	10,3%	9,7%	10,68%	-1,01 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejziak.

Dynamiczny wzrost korzystających z usług przewodników w odwiedzanych obiektach muzealnych, który odnotowano w 2019 r. (38,5%) uległ znacznemu obniżeniu w 2020 r. Poziom takich deklaracji obniżył się do 22,6%. Biorąc jednak pod uwagę, że dla gości z Francji zwiedzanie zabytków nie stanowiło głównego celu przyjazdu, uzyskane wyniki badań mają uzasadnienie.

Tabela 9.3.16. Wykorzystanie obsługi przewodników obiektowych w Małopolsce przez odwiedzających z Francji

Korzystanie z usług przewodników obiektowych	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Nie	85,2%	61,5%	77,4%	73,36%	4,06 p.p.
Tak	14,8%	38,5%	22,6%	26,64%	-4,06 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejziak.

Usługi pilotów wycieczek są składową pakietu imprez organizowanych przez biura podróży. Dlatego z usług pilotów korzystali przede wszystkim uczestnicy wyjazdów grupowych. Należy jednak zwrócić uwagę, że skoro dominującą formą organizacji deklarowaną przez odwiedzających z Francji była samodzielna organizacji pobytu przygotowywana w oparciu o zasoby baz internetowych, to usługi pilotów wycieczek nie stanowiły przedmiotu zainteresowania.

Tabela 9.3.17. Wykorzystanie obsługi pilotów w Małopolsce przez odwiedzających z Francji

Korzystanie z usług pilotów	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Nie	92,6%	91,5%	96,8%	92,02%	4,75 p.p.
Tak	7,4%	8,5%	3,2%	7,98%	-4,75 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejziak.

Z usług przewodników górskich korzystają zazwyczaj turyści w grupach zorganizowanych. W 2020 r. wyjazdy grupowe w obszary górskie nie stanowiły celu wyjazdów i w badaniach nie odnotowano odpowiedzi potwierdzających korzystanie z tej grupy zawodowej.

Tabela 9.3.18. Wykorzystanie obsługi przewodników górskich w Małopolsce przez odwiedzających z Francji

Korzystanie z usług przewodników górskich	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Nie	96,3%	96,6%	100,0%	96,44%	3,56 p.p.
Tak	3,7%	3,4%	0,0%	3,56%	-3,56 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejziak.

Ważne miejsca zdobywania wiedzy o ofercie zawsze stanowiły miejscowe punkty informacji turystycznej, z których usług skorzystało w 2019 r. 42,7% Francuzów. W 2020 r. udział korzystających z tych usług to jedynie 6,5%. Biorąc jednak pod uwagę, że zdecydowana większość badanych samodzielnie przygotowywała podróż, spadek wykorzystywania punktów informacji turystycznej wydaje się być uzasadniony. Rozwój aplikacji o charakterze informacyjnym w sieci internetowej i telekomunikacyjnej w znacznej mierze zaspokaja potrzeby turystów, a zwłaszcza turystów w młodym wieku, których udział w odwiedzinach regionu był dominujący.

Tabela 9.3.19. Wykorzystanie miejscowej informacji turystycznej - struktura procentowa odwiedzających z Francji

Wykorzystanie informacji turystycznej	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Nie	72,2%	57,3%	93,5%	64,74%	28,80 p.p.
Tak	27,8%	42,7%	6,5%	35,26%	-28,80 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejziak.

Wydatki odwiedzających z Francji

Średnie kwoty wydatkowane przed przyjazdem do Małopolski na pobyt w regionie (bez kosztów dojazdu) przez odwiedzających z Francji (w zł na osobę)

Odwiedzający z Francji (ogółem) w 2020 roku średnio wydatkowali przed przyjazdem do Małopolski na pobyt w regionie kwoty w granicach aż 553 zł na osobę (bez kosztów dojazdu). Była to suma o 47,5% niższa niż rok wcześniej i o 60,1% niższa niż w 2018 roku, a także o 30,6% niższa niż średnia dla wszystkich odwiedzających z zagranicy w tym roku.

Tabela 9.3.20. Średnia kwota wydatku turystycznego ponoszonego przez odwiedzających z Francji przed przyjazdem do Małopolski w latach 2018-2020 (w zł na osobę)

Średnie wydatki na osobę w zł	2018	2019	2020
Odwiedzający OGÓŁEM	665	794	553
Turyści	572	829	579
Odwiedzający jednodniowi	1450	-	270

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Turyści z Francji w roku 2020 wydawali przed wyjazdem kwoty 2-krotnie wyższe (579 zł na osobę) od odwiedzających jednodniowych z tego segmentu narodowego (270 zł). Wydatki tych ostatnich były bowiem 6-krotnie niższe w porównaniu do roku 2018 (w 2019 nie odnotowano ich w ogóle). Trzeba ponadto dodać, że w 2020 roku sumy wydatkowane przed przyjazdem do regionu przez jednodniowych odwiedzających z Francji były wyższe niż średnia dla wszystkich jednodniowych odwiedzających zagranicznych (o 18,2%), natomiast wydatki francuskich turystów – o 31,0% niższe niż średnia dla wszystkich turystów.

Średnie kwoty wydatkowane podczas pobytu w Małopolsce przez odwiedzających z Francji (w zł na osobę)

Sumy wydatkowane przez odwiedzających z Francji (ogółem) podczas pobytu w regionie (461 zł na osobę), analogicznie jak kwoty wydatkowane przed przyjazdem, były w 2020 roku niższe niż rok wcześniej (o 47,5%) i niż w roku 2018 (o 60,1%), a także niż średnia dla wszystkich odwiedzających zagranicznych w 2020 roku (o 36,8%). Turyści (513 zł na osobę) wydatkowali o 42,9% mniej niż w 2019 roku oraz o 54,6% mniej niż w roku 2018, a także o 36,4% mniej niż średnia dla wszystkich turystów zagranicznych w 2020 roku. Z kolei odwiedzający jednodniowi (48 zł na osobę) przeznaczali na pobyt kwoty aż 14-krotnie mniejsze niż w roku 2019 i aż prawie 30-krotnie mniejsze niż w 2018 roku, a także prawie 2,5-krotnie mniejsze niż średnia dla wszystkich jednodniowych odwiedzających zagranicznych w 2020 roku.

Rozpatrując przeznaczenie wydatków ponoszonych w regionie w 2020 roku przez gości z Francji trzeba stwierdzić, że, analogicznie jak w latach wcześniejszych, najwyższe dotyczyły opłat za noclegi (370 zł na osobę), aczkolwiek były one o połowę mniejsze niż w latach poprzednich. Drugie co do wysokości były kwoty przeznaczane na wyżywienie – średnio 122 zł na osobę, czyli o 62,2% mniej niż w roku ubiegłym, o 71,2% mniej niż w roku 2018. Na trzeciej pozycji uplasowały się wydatki na bilety wstępu do atrakcji – 108 zł na osobę, tj. o 45,7% mniej niż rok wcześniej i o 8,5% więcej niż w 2018 roku. Kolejne były tzw. inne wydatki (na pamiątki, prezenty, upominki itp.) – średnio 100 zł na osobę (o 50,7% mniej niż w roku poprzednim i o 48,7% mniej niż w 2018 roku). Najniższe sumy goście z Francji przeznaczali na lokalny transport – średnio 57 zł na osobę, tj. o 38,7% mniej niż rok wcześniej i o 51,3% mniej niż w 2018 roku.

Tabela 9.3.21. Średnia kwota wydatku turystycznego ponoszonego przez odwiedzających z Francji podczas pobytu w Małopolsce w latach 2018-2020 (w zł na osobę)*

Średnie wydatki na osobę w zł	Na noclegi	Na wyżywienie	Na lokalny transport	Na bilety wstępu do atrakcji	Inne	Całkowite
2018						
Odwiedzający OGÓŁEM	736	423	117	118	195	1154
Turyści	736	413	117	122	213	1129
Odwiedzający jednodniowi		550	-	20	25	1436
2019						
Odwiedzający OGÓŁEM	734	323	93	199	203	878
Turyści	734	310	95	192	203	899
Odwiedzający jednodniowi	-	750	15	500	-	672

2020						
Odwiedzający OGÓŁEM	370	122	57	108	100	461
Turyści	370	133	57	108	100	513
Odwiedzający jednodniowi	-	48	-	-	-	48

* Całkowita kwota wydatku nie jest sumą kwot przeznaczanych na poszczególne cele, gdyż część respondentów nie wskazała kwot szczegółowych; obliczając całkowitą kwotę wydatku uwzględniono więc większą liczbę wskazań niż przy kwotach szczegółowych.

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Należy zauważyć, że w 2020 roku jednodniowi odwiedzający z Francji ponosili wydatki tylko na wyżywienie (48 zł na osobę). Na dodatek ich wysokość była ponad 11-krotnie niższa niż w 2018 roku i prawie 16-krotnie niższa niż w 2019 roku. Jeśli natomiast chodzi o sumy wydatkowane przez turystów z Francji, to w roku 2020 w relacji do lat poprzednich okazały się one o ok. połowę niższe we wszystkich kategoriach.

Szacunkowe wpływy Małopolski z tytułu przyjazdowego ruchu turystycznego z Francji (w zł) wg grup odwiedzających

Szacuje się, że z tytułu bezpośrednich wydatków turystów z Francji w 2020 roku krążyło w Małopolsce ok. 126 mln zł, natomiast z tytułu bezpośrednich wydatków odwiedzających jednodniowych z tego segmentu – ok. 7 mln zł. Łączne wpływy z turystyki w Małopolsce związane z przyjazdami gości z Francji w 2020 roku wyniosły więc ok. 133 mln zł.

Tabela 9.3.22. Szacunkowe wpływy Małopolski z tytułu przyjazdowego ruchu turystycznego z Francji w 2020 roku (w zł) wg grup odwiedzających

Wyszczególnienie	2020
Turyści z Francji	126 000 000
Odwiedzający jednodniowi z Francji	7 000 000
Łącznie odwiedzający z Francji	133 000 000

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Subiektywna ocena poziomu bezpieczeństwa w Małopolsce przed podjęciem decyzji o podróży wyrażona przez odwiedzających z Francji odczuwana przed przyjazdem do Małopolski

Interesujące jest, że wyniki badań przeprowadzonych w 2020 r. wykazują, iż 78,6% osób udzielających odpowiedzi nie miało żadnych obaw przed przyjazdem do Małopolski. Jest to o 30% więcej deklaracji niż w badaniach prowadzonych w latach 2018-2019. Można przyjąć, że osoby podejmujące decyzję o wyjazdach turystycznych w okresie globalnego zagrożenia epidemiologicznego generalnie nie odczuwają obaw związanych z podróżami. Ponadto, goście z Francji najczęściej przyjeżdżali do swoich rodzin, co zapewne ogranicza obawy.

Tabela 9.3.23. Subiektywna ocena poziomu bezpieczeństwa w Małopolsce przed podjęciem decyzji o podróży wyrażona przez odwiedzających z Francji odczuwana przed przyjazdem do Małopolski

Obawy przed przyjazdem do Małopolski	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
0	51,1%	45,2%	78,6%	48,14%	30,4 p.p.
1	15,2%	24,0%	0,0%	19,63%	-19,6 p.p.
Σ OPTYMIŚCI	66,30%	69,20%	78,60%	67,77%	10,80 p.p.

2	6,5%	7,7 %	10,7%	7,11%	3,6 p.p.
3	6,5%	5,8%	3,6%	6,15%	-2,6 p.p.
4	3,3%	1,0%	3,6%	2,11%	1,5 p.p.
Σ REALIŚCI	16,30%	6,80%	17,90%	15,37%	2,50 p.p.
5	6,5%	4,8%	0,0%	5,66%	-5,7 p.p.
6	2,2%	2,9%	0,0%	2,53%	-2,5 p.p.
7	0,0%	1,9%	3,6%	0,96%	2,6 p.p.
8	4,3%	1,9%	0,0%	3,14%	-3,1 p.p.
9	0,0%	4,8%	0,0%	2,40%	-2,4 p.p.
10	4,3%	0,0%	0,0%	2,17%	-2,2 p.p.
Σ PESYMIŚCI	17,30%	16,30%	3,60%	16,86%	-13,30 p.p.
NFS	49,00%	52,90%	75,00%	50,91%	24,1 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejziak.

NFS 2020 FRANCJA OGÓŁEM – 75,0%.

Ocena poziomu satysfakcji z pobytu w Małopolsce przez odwiedzających z Francji dotycząca polecenia Małopolski jako destynacji turystycznej

Bardzo znaczącym elementem w promocji regionu jest bezpośredni przekaz gości usatysfakcjonowanych pobytom w Małopolsce. W 2020 r. 36,7% badanych nie miało żadnych wątpliwości, że będzie polecało przyjazdy do Małopolski. W dziesięciostopniowej skali, w przedziale punktowym 7-9 odnotowano 61% deklarujących polecenia regionu innym, co potwierdza, że cele przyjazdu zostały zrealizowane.

Tabela 9.3.24. Ocena poziomu satysfakcji z pobytu w Małopolsce przez odwiedzających z Francji dotycząca polecenia Małopolski jako destynacji turystycznej

Deklaracja polecenia Małopolski	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
10	33,7%	26,5%	36,7%	30,11%	6,6 p.p.
9	26,5%	35,4%	36,7%	30,96%	5,7 p.p.
Σ PROMOTORZY	60,20%	61,90%	73,40%	61,07%	12,3 p.p.
8	17,3%	18,6%	16,7%	17,97%	-1,3 p.p.
7	14,3%	8,8%	10,0%	11,57%	-1,6 p.p.
Σ PASYWNI	31,60%	27,40%	26,70%	29,54%	-2,9 p.p.
6	4,1%	3,5%	0,0%	3,81%	-3,8 p.p.
5	0,0%	0,9%	0,0%	0,44%	-0,4 p.p.
4	0,0%	0,9%	0,0%	0,44%	-0,4 p.p.
3	2,0%	0,0%	0,0%	1,02%	-1,0 p.p.
2	2,0%	0,0%	0,0%	1,02%	-1,0 p.p.
1	0,0%	1,8%	0,0%	0,88%	-0,9 p.p.
0	0,0%	3,5%	0,0%	1,77%	-1,8 p.p.
Σ KRYTYCY	8,10%	10,60%	0,00%	9,38%	-9,3 p.p.
NPS	52,0%	51,3%	73,3%	51,7%	21,6 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejziak.

NPS 2020 FRANCJA OGÓŁEM – 73,3%.

Deklaracja odwiedzających z Francji dotycząca ponownego przyjazdu do Małopolski

Swoją satysfakcję z pobytu w Małopolsce odwiedzający z Francji wyrażali w deklaracji dotyczącej chęci ponownej wizyty w tym regionie. W 2020 roku 30% respondentów odpowiedziało, że na pewno wróci, co ze stwierdzeniem – raczej tak – stanowi ponad połowę badanych. Oznacza to, że region jest na tyle interesujący turystycznie, że kolejne wizyty także mogą być atrakcyjne dla odwiedzających. Tylko 6,7% badanych stwierdziło, że raczej nie przyjedzie ponownie, a nikt nie deklarował, że na pewno nie wróci z wizytą. Najważniejszą grupę, na którą należy zwrócić uwagę, stanowią jednak te osoby, które są niezdecydowane i udzieliły odpowiedzi – nie wiem. Przedmiotem zainteresowania powinno być ustalenie, co zachęciłoby te osoby do ponownych odwiedzin Małopolski.

Tabela 9.3.25. Deklaracja odwiedzających z Francji dotycząca ponownego przyjazdu do Małopolski

Deklaracja ponownego przyjazdu	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Na pewno tak	28,4%	31,6%	30,0%	30,01%	-0,01 p.p.
Raczej tak	25,5%	31,6%	13,3%	28,53%	-15,20 p.p.
Nie wiem	39,2%	28,1%	50,0%	33,64%	16,36 p.p.
Raczej nie	4,9%	7,0%	6,7%	5,96%	0,71 p.p.
Na pewno nie	2,0%	1,8%	0,0%	1,86%	-1,86 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

9.4. Charakterystyka odwiedzających Małopolskę z Włoch

**Liczba odwiedzających z Włoch w Małopolsce w 2020 roku:
120 000 osób, w tym 106 700 turystów**

Główne cele przyjazdu odwiedzających z Włoch

Głównym celem przyjazdu do Małopolski dla największej liczby odwiedzających z Włoch był wypoczynek (2020: 22,2%; 2019: 29,6%; 2018: 31,7%), który zadeklarował mniej więcej co piąty respondent. Na kolejnych pozycjach uplasowały się: rozrywka (22,2%; 1,6%; 4,2%) oraz odwiedzenie krewnych (18,5%; 9,6%; 5,8%).

Co dziesiąty odwiedzający z Włoch przyjechał w 2020 roku w celach biznesowych (2020: 11,1%; 2019: 1,6%; 2018: 0,0%), ponadto także podziwiać walory przyrody (11,1%; 0,0%; 0,8%) czy w celach integracji z firmą (7,4%; 1,6%; 0,0%).

Bardzo niewiele osób zainteresowanych było zwiedzaniem zabytków (3,7%; 42,4%; 29,2%) oraz spotkaniami ze znajomymi (3,7%; 0,8%; 0,0%).

Pozostałych celów w roku 2020 nie wskazał żaden respondent. Należy do nich: odwiedzenie ojcowizny (0,0%; 2,4%; 1,7%), religia (0,0%; 2,4%; 6,7%), tranzyt (0,0%; 0,0%; 1,7%), zdrowie (0,0%; 0,8%; 8,3%), konferencje/kongres (0,0%; 0,0%; 1,7%), edukacja (0,0%; 0,8%; 1,7%), zakupy (0,0%; 0,8%; 1,7%), turystyka aktywna (kwalifikowana) (0,0%; 5,6%; 5,0%).

Porównując cele przyjazdu Włochów realizowane w roku 2020 do lat poprzednich, można założyć podobieństwa, ale w większości różnice, bowiem oprócz celów wypoczynkowych:

- ważnym powodem przyjazdu do Małopolski w latach poprzednich było zwiedzanie zabytków (2019: 42,4%), które w roku 2020 praktycznie nie miało żadnego znaczenia;
- w roku 2020 kilkakrotnie większa grupa niż w latach poprzednich odwiedziła krewnych;
- w roku 2020 co dziesiąty turysta przyjechał tutaj w celach biznesowych, natomiast w latach 2019-2018 powyższy powód przyjazdu był prawie w ogóle nieistotny (1,6%; 0,0%);
- podobna sytuacja dotyczy celów rozrywkowych, kiedy w roku 2020 powyższy powód przyjazdu był ważny dla co piątego turysty, natomiast w latach poprzednich liczba osób przyjeżdżających

- do Małopolski w tym celu była bardzo mała (1,6%; 4,2%);
- co dziesiąty turysta w roku 2020 przyjechał podziwiać walory przyrodnicze, natomiast w latach poprzednich otrzymano znikome wskaźniki procentowe w zakresie powyższego celu podróży (0,0%; 0,8%).

Tabela 9.4.1. Cele główne przyjazdów do Małopolski deklarowane przez odwiedzających z Włoch

Główne cele podróży	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Zwiedzanie zabytków	29,2%	42,4%	3,7%	35,78%	-32,08 p.p.
Wypoczynek	31,7%	29,6%	22,2%	30,63%	-8,41 p.p.
Odwiedziny krewnych	5,8%	9,6%	18,5%	7,72%	10,80 p.p.
Turystyka aktywna (kwalifikowana)	5,0%	5,6%	0,0%	5,30%	-5,30 p.p.
Cel zdrowotny	8,3%	0,8%	0,0%	4,57%	-4,57 p.p.
Cel religijny	6,7%	2,4%	0,0%	4,53%	-4,53 p.p.
Rozrywka (kluby, dyskoteki, puby)	4,2%	1,6%	22,2%	2,88%	19,34 p.p.
Odwiedziny miejsc rodzinnych	1,7%	2,4%	0,0%	2,03%	-2,03 p.p.
Edukacja	1,7%	0,8%	0,0%	1,23%	-1,23 p.p.
Zakupy	1,7%	0,8%	0,0%	1,23%	-1,23 p.p.
Tranzyt	1,7%	0,0%	0,0%	0,83%	-0,83 p.p.
Udział w konferencji, kongresie	1,7%	0,0%	0,0%	0,83%	-0,83 p.p.
Firmowy wyjazd integracyjny	0,0%	1,6%	7,4%	0,80%	6,61 p.p.
Sprawy służbowe (biznes)	0,0%	1,6%	11,1%	0,80%	10,31 p.p.
Poznanie walorów przyrody	0,8%	0,0%	11,1%	0,42%	10,69 p.p.
Odwiedziny znajomych	0,0%	0,8%	3,7%	0,40%	3,30 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Profil społeczno-demograficzny odwiedzających z Włoch

Wiek odwiedzających z Włoch

Z analiz wynika, iż większość odwiedzających z Włoch, którzy przyjechali do Małopolski w roku 2020 to osoby, których wiek mieści się w przedziale: do 19 lat (11,1%; 3,4%; 3,6%), 20-29 lat (29,6%; 32,8%; 23,6%), 30-44 lat (37,0%; 34,5%; 37,3%) i 45-60 lat (18,5%; 19,8%; 25,5%), co stanowi 96,20% wszystkich respondentów, czyli prawie cały przekrój społeczny.

Analizując różnice występujące w roku 2020 w porównaniu do lat poprzednich, można zauważyć, iż do Małopolski przyjechało znacznie więcej młodzieży w wieku szkolnym (w 2019 roku 3,4%, a w 2018 roku 3,6%) i był to ponad co dziesiąty respondent (11,1%), czyli o średnio 7,57 p.p. więcej niż w latach poprzednich.

Jak można zauważyć wiek respondentów jest bardzo zróżnicowany, z czego wynika, że praktycznie każda grupa wiekowa z Włoch w roku 2020 odwiedziła Małopolskę. Wyjątek stanowią osoby starsze (seniorzy) powyżej 60 roku życia, którzy do Małopolski przyjechali bardzo nielicznie (3,7%), w przeciwieństwie do lat poprzednich, kiedy był to prawie co dziesiąty respondent (2019: 9,5%; 2018: 10,0%). Średnio do lat poprzednich jest to spadek o 6,04 p.p.

Tabela 9.4.2. Wiek odwiedzających Małopolskę z Włoch

Wiek	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Do 19 lat	3,6%	3,4%	11,1%	3,54%	7,57 p.p.
20-29 lat	23,6%	32,8%	29,6%	28,20%	1,43 p.p.
30-44 lat	37,3%	34,5%	37,0%	35,88%	1,16 p.p.
45-60 lat	25,5%	19,8%	18,5%	22,64%	-4,12 p.p.
Powyżej 60 lat	10,0%	9,5%	3,7%	9,74%	-6,04 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Płeć odwiedzających z Włoch

Na podstawie przeprowadzonych badań ustalono, iż w roku 2020 podobnie jak w latach poprzednich, z Włoch do Małopolski przyjechało więcej kobiet (2020: 59,3%; 2019: 52,5%; 2018: 64,9%) niż mężczyzn (2020: 40,7%; 2019: 47,5%; 2018: 35,1%).

Tabela 9.4.3. Płeć odwiedzających Małopolskę z Włoch

Płeć	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Kobieta	64,9%	52,5%	59,3%	58,73%	0,53 p.p.
Mężczyzna	35,1%	47,5%	40,7%	41,27%	-0,53 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Wykształcenie odwiedzających z Włoch

Z przeprowadzonych badań wynika, iż w roku 2020, podobnie jak w 2019 i 2018, większość odwiedzających z Włoch posiadało wykształcenie wyższe (2020: 72,0%; 2019: 51,9%; 2018: 70,7%) oraz średnie (28,0%; 41,7%; 27,3%). Analizując wykształcenie respondentów w latach 2018-2020 można zauważyć, iż do Małopolski przyjeżdża coraz większa grupa osób z wykształceniem wyższym, a maleje grupa osób z wykształceniem podstawowym – w roku 2020 żaden turysta z Włoch nie prezentował tego ostatniego poziomu wykształcenia.

Tabela 9.4.4. Wykształcenie odwiedzających Małopolskę z Włoch

Wykształcenie	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Wyższe	70,7%	51,9%	72,0%	61,28%	10,72 p.p.
Średnie	27,3%	41,7%	28,0%	34,47%	-6,47 p.p.
Podstawowe	2,0%	3,7%	0,0%	2,86%	-2,86 p.p.
Inne	0,0%	2,8%	0,0%	1,39%	-1,39 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Podsumowując otrzymane wyniki, można zauważyć, iż turyści przyjeżdżający z Włoch to osoby wykształcone, zróżnicowane pod względem wieku, prezentujące praktycznie cały przekrój społeczny. Można się więc domyślać, iż ich potrzeby odnośnie form i jakości wypoczynku są wysokie i bardzo zróżnicowane.

Status materialny odwiedzających z Włoch

Poziom wykształcenia odwiedzających z Włoch ma związek z sytuacją finansową respondentów. Analizując ich dochody w roku 2020 oraz 2019 i 2018, można zauważyć, iż zdecydowana większość respondentów określiła swój status materialny jako dobry (2020: 76,0%; 2019: 59,0%; 2018: 52,0%) i średni (2020: 16,0%; 2019: 27,4%; 2018: 22,5%). W roku 2020 osoby deklaruujące powyższe sytuacje finansowe stanowiły 92% respondentów, którzy przyjechali do Małopolski z Włoch. W kontekście analizowanych lat widoczna jest tendencja rosnąca w kontekście posiadanego statusu materialnego.

Kolejną tendencją, jaką można zauważyć, jest fakt, iż znacznie zmniejszyła się grupa odwiedzających, których status materialny jest bardzo dobry. Biorąc po uwagę średnią z lat 2018 i 2019 wskaźnik wynosi -9,19 p.p. Grupa odwiedzających, których status materialny był zły lub bardzo zły, stanowiła w roku 2019 znikomą grupę (0,9%). Nieco więcej było ich w roku 2018 (3,9%).

Tabela 9.4.5. Status materialny odwiedzających Małopolskę z Włoch

Sytuacja finansowa	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Bardzo dobry	21,6%	12,8%	8,0%	17,19%	-9,19 p.p.
Dobry	52,0%	59,0%	76,0%	55,47%	20,53 p.p.
Średni	22,5%	27,4%	16,0%	24,95%	-8,95 p.p.
Zły	3,9%	0,9%	0,0%	2,39%	-2,39 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Tak więc, turysta z Włoch to osoba prezentująca prawie wszystkie przedziały wiekowe, najczęściej młoda lub w średnim wieku, posiadająca w znacznej części wykształcenie wyższe oraz średnie, której dochody kształtują się najczęściej na poziomie wysokim lub średnim, co może generować zróżnicowane oczekiwania odnośnie oferty regionu oraz jakości świadczonych usług.

Charakter podróży odwiedzających z Włoch (z rodziną, grupowo, znajomymi, samotnie)

Struktura towarzyszy podróży w roku 2020 nieco różniła się od struktury zdiagnozowanej w roku 2019 i 2018, kiedy to dominowała na pierwszym planie rodzina, a następnie przyjaciele i zorganizowana grupa. Natomiast w roku 2020 Włosi do Małopolski w większości przyjechali z przyjaciółmi (2020: 56,5%; 2019: 25,6%; 2018: 41,1%). Porównując otrzymany wskaźnik procentowy do roku 2019, można zauważyć, iż jest on ponad dwukrotnie wyższy (zbliżony jednak do roku 2018).

Na kolejnym miejscu w kategorii „towarzysze podróży” uplasowała się zorganizowana grupa (17,4%; 13,2%; 0,0%). Uzyskany w 2020 roku wynik jest podobny do roku 2019, ale znacznie różni się od roku 2018, kiedy nikt powyższej kategorii nie wskazał.

Tabela 9.4.6. Towarzystwo w podróży odwiedzających Małopolskę z Włoch

Towarzystwo w podróży	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Nikt (podróżując sam)	15,0%	6,6%	13,0%	10,78%	2,26 p.p.
Grupa zorganizowana	0,0%	13,2%	17,4%	6,61%	10,78 p.p.
Przyjaciele	41,1%	25,6%	56,5%	33,37%	23,15 p.p.
Rodzina	42,1%	48,8%	13,0%	45,41%	-32,36 p.p.
Rodzina i przyjaciele	1,9%	5,8%	0,0%	3,83%	-3,83 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

W dalszej kolejności Włosi przyjeżdżali do Małopolski samotnie (2020: 13,0%; 2019: 6,6%; 2018: 15,0%) – taką podróż realizował ponad co dziesiąty odwiedzający. W porównaniu do roku 2019 wynik ten znacznie się różnił, gdyż był prawie 2-krotnie wyższy, jednak prawie identyczny do uzyskanego w roku 2018. Tylko co dziesiąty odwiedzający z Włoch podróżował w roku 2020 z rodziną (2020: 13,0%; 2019: 48,8%; 2018: 42,1%). Porównując otrzymany wskaźnik procentowy do lat poprzednich, można zauważyć znaczną różnicę, bowiem w latach 2019 i 2018 dominowało właśnie najczęściej podróżowanie w powyższym gronie.

W kontekście wyjazdów rodzinnych należy zwrócić uwagę na liczbę dzieci, które podróżują z dorosłymi członkami rodziny. Jak wynika z badań wszystkie rodziny z Włoch w roku 2020 podróżowały z dwójką dzieci. W poprzednich latach wyniki były bardziej zróżnicowane. Tak więc w roku 2019 większość Włochów podróżowała z jednym dzieckiem (61,5%), a 23,1% – z dwójką. Natomiast w roku 2018 co czwarty respondent podróżował z trójką lub z dwójką dzieci, a 37,5% – z jednym dzieckiem.

W tym kontekście należy pamiętać o przygotowaniu dla najmłodszych ciekawej i zróżnicowanej oferty oraz odpowiedniej infrastruktury rekreacyjnej, gdyż rodzice często oceniają miejsce pobytu przez pryzmat zadowolenia własnych dzieci, a w szczególności możliwości realizacji ich potrzeb.

Podsumowując, można zauważyć, że o ile w roku 2018 i 2019 turystyka rodzinna odwiedzających z Włoch cieszyła się dużą popularnością, to ze względu na pandemię w roku 2020 straciła nieco na znaczeniu, gdyż Włosi w zdecydowanej większości wybrali podróż z przyjaciółmi oraz częściowo ze zorganizowaną grupą.

Tabela 9.4.7. Liczba dzieci w trakcie podróży odwiedzających z Włoch

Liczba dzieci z rodziną w podróży	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
1	37,5%	61,5%	0,0%	49,52%	-49,52 p.p.
2	25,0%	23,1%	100,0%	24,04%	75,96 p.p.
3	25,0%	0,0%	0,0%	12,50%	-12,50 p.p.
4	0,0%	3,8%	0,0%	1,92%	-1,92 p.p.
6	12,5%	0,0%	0,0%	6,25%	-6,25 p.p.
24	0,0%	7,7%	0,0%	3,85%	-3,85 p.p.
35	0,0%	3,8%	0,0%	1,92%	-1,92 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Źródła informacji o Małopolsce wykorzystywane przed przyjazdem do destynacji przez odwiedzających z Włoch

Najistotniejszymi źródłami wiedzy o Małopolsce, z których korzystała największa liczba odwiedzających z Włoch były w 2020 roku rodzina (2020: 70,4%; 2019: 35,9%; 2018: 42,2%), znajomi (66,7%; 29,7%; 33,3%) oraz szkoła (59,3%; 23,4%; 17,8%). Porównując wielkość uzyskanych wskaźników procentowych w analizowanym roku do lat poprzednich, można zauważyć, iż są one prawie 2-krotnie wyższe.

Prawie co piąty odwiedzający z Włoch w roku 2020 korzystał z Internetu (2020: 18,5%; 2019: 35,9%; 2018: 22,2%). Jednak porównując wskaźniki procentowe uzyskane w roku 2020 można zauważyć, iż są one znacznie niższe od uzyskanych w roku 2019 (prawie 2-krotnie) oraz niższe o kilka punktów procentowych w stosunku do roku 2018.

Podobnie social media (2020: 14,8%; 2019: 27,3%; 2018: 2,2%), które w roku 2019 były wykorzystywane przez prawie co trzeciego odwiedzającego z Włoch, w roku 2020 straciły na znaczeniu – korzystał z nich więcej niż co dziesiąty respondent. Jednak było to znacznie więcej osób niż w roku 2018 - o 12,6%.

Na podobnym niezbyt wysokim poziomie utrzymało się zainteresowanie odwiedzających katalo-

gami biur podróży (7,4%; 6,3%; 6,7%).

Pozostałe źródła informacji nie miały większego znaczenia dla turystów z Włoch w roku 2020. Można tutaj wymienić: TV (3,7%; 8,6%; 11,1%), film (3,7%; 3,9%; 0,0%), targi (3,7%; 0,0%; 2,2%), radio (0,0%; 0,8%; 4,4%), przewodniki (0,0%; 7,8%; 8,9%), prasa (0,0%; 4,7%; 4,4%), foldery/ulotki (0,0%; 6,3%; 0,0%), aplikacje mobilne (0,0%; 1,6%; 0,0%), uczestników ŚDM 2016 (0,0%; 2,3%; 8,9%) lub jeszcze inne źródła (0,0%; 5,5%; 0,0%).

Tabela 9.4.8. Źródła informacji o Małopolsce wykorzystywane przed przyjazdem do destynacji przez odwiedzających z Włoch w latach 2018-2020 – udział procentowy*

Źródło informacji o Małopolsce	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Rodzina	42,2%	35,9%	70,4%	39,1%	31,35 p.p.
Znajomi	33,3%	29,7%	66,7%	31,5%	35,20 p.p.
Strony www	22,2%	35,9%	18,5%	29,1%	-10,55 p.p.
Szkoła	17,8%	23,4%	59,3%	20,6%	38,70 p.p.
Social Media	2,2%	27,3%	14,8%	14,8%	0,05 p.p.
TV	11,1%	8,6%	3,7%	9,9%	-6,15 p.p.
Przewodniki	8,9%	7,8%	0,0%	8,4%	-8,35 p.p.
Katalogi biur podróży	6,7%	6,3%	7,4%	6,5%	0,90 p.p.
Nic nie wiedział	6,7%	5,5%	3,7%	6,1%	-2,40 p.p.
Uczestnicy ŚDM 2016	8,9%	2,3%	0,0%	5,6%	-5,60 p.p.
Prasa	4,4%	4,7%	0,0%	4,6%	-4,55 p.p.
Foldery/ulotki	0,0%	6,3%	0,0%	3,2%	-3,15 p.p.
Inne źródło	0,0%	5,5%	0,0%	2,8%	-2,75 p.p.
Radio	4,4%	0,8%	0,0%	2,6%	-2,60 p.p.
Film	0,0%	3,9%	3,7%	2,0%	1,75 p.p.
Targi	2,2%	0,0%	3,7%	1,1%	2,60 p.p.
Appki	0,0%	1,6%	0,0%	0,8%	-0,80 p.p.

*Z powodu wielokrotności wskazań udziały nie sumują się do 100%.

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Pewna, niezbyt duża grupa osób, która przyjechała do Małopolski w 2020 roku nic nie wiedziała na temat odwiedzanego regionu (3,7%; 5,5%; 6,7%). Warto zauważyć, iż osób takich w roku 2019 i 2018 było o ok. połowę więcej.

Organizacja pobytu w Małopolsce przez odwiedzających z Włoch

W roku 2020 Włosi organizowali przyjazd do Małopolski w zdecydowanej większości samodzielnie we własnym zakresie (2020: 77,8%; 2019: 59,7%; 2018: 74,1%), podobnie zresztą jak w latach poprzednich. Więcej niż co dziesiąty odwiedzający czynił to wspólnie ze znajomymi (2020: 14,8%; 2019: 6,7%; 2018: 7,1%), co stanowi dwukrotnie większą grupę niż w latach 2019-2018.

Pozostali organizatorzy tacy, jak: rodzina (3,7%; 13,4%; 3,6%), portal (biuro) internetowy (0,0%; 5,9%; 0,9%), zakład pracy (0,0%; 5,9%; 1,8%), inna instytucja (0,0%; 0,8%; 1,8%) czy biuro podróży (3,7%; 7,6%; 10,7%) nie miały praktycznie żadnego znaczenia w organizacji przyjazdu do Małopolski gości z Włoch.

Tabela 9.4.9. Organizator pobytu w Małopolsce odwiedzających z Włoch

Organizator pobytu	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Sam we własnym zakresie	74,1%	59,7%	77,8%	66,89%	10,89 p.p.
Biuro podróży	10,7%	7,6%	3,7%	9,14%	-5,43 p.p.

Rodzina	3,6%	13,4%	3,7%	8,51%	-4,80 p.p.
Znajomi	7,1%	6,7%	14,8%	6,93%	7,88 p.p.
Zakład pracy	1,8%	5,9%	0,0%	3,83%	-3,83 p.p.
Portal (biuro) internetowy	0,9%	5,9%	0,0%	3,39%	-3,39 p.p.
Inna instytucja	1,8%	0,8%	0,0%	1,31%	-1,31 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Miejsce noclegu [obiekt] wybierane w Małopolsce przez odwiedzających z Włoch

W roku 2020 Włosi najczęściej nocowali w hotelu (33,3%; 62,4%; 53,8%) oraz w apartamencie (33,3%; 6,0%; 15,4%), co dotyczyło więcej niż co trzeciego respondenta. Porównując jednak wskaźniki procentowe odnośnie noclegu w hotelu uzyskane w roku 2020 do roku 2019 i 2018, można zauważyć znaczny spadek zainteresowania powyższym rodzajem obiektu (o 24,79 p.p.), w przeciwieństwie do noclegu w apartamentach, gdzie zauważono znaczny wzrost zainteresowania (o 22,65 p.p.).

Mniej więcej co dziesiąty nocował u rodziny (12,5%; 5,1%; 9,6%), w pensjonacie (8,3%; 7,7%; 4,8%) oraz na kempingu lub polu namiotowym (8,3%; 2,6%; 3,8%). Porównując wyniki do średniej uzyskanej w roku 2018 i 2019 w przypadku wszystkich wymienionych miejsc noclegu zauważalny jest wzrost zainteresowania: noclegu u rodziny – o 5,13 p.p., w pensjonacie – o 2,08 p.p., a na kempingu lub polu namiotowym – o 5,13 p.p.

Tabela 9.4.10. Miejsce noclegu [obiekt] wybierane w Małopolsce przez odwiedzających z Włoch

Miejsce noclegu	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Hotel	53,8%	62,4%	33,3%	58,12%	-24,79 p.p.
Apartament, kwatery prywatna	15,4%	6,0%	33,3%	10,68%	22,65 p.p.
U rodziny	9,6%	5,1%	12,5%	7,37%	5,13 p.p.
Pensjonat	4,8%	7,7%	8,3%	6,25%	2,08 p.p.
Motel	1,9%	5,1%	0,0%	3,53%	-3,53 p.p.
Kemping lub pole namiotowe	3,8%	2,6%	8,3%	3,21%	5,13 p.p.
Inny obiekt	3,8%	1,7%	0,0%	2,78%	-2,78 p.p.
U znajomych	0,0%	3,4%	0,0%	1,71%	-1,71 p.p.
Hostel	2,9%	0,0%	4,2%	1,44%	2,72 p.p.
Własny domek/mieszkanie	1,9%	0,9%	0,0%	1,39%	-1,39 p.p.
Dom wycieczkowy	0,0%	2,6%	0,0%	1,28%	-1,28 p.p.
Obiekt agroturystyczny	0,0%	2,6%	0,0%	1,28%	-1,28 p.p.
Schronisko młodzieżowe	1,9%	0,0%	0,0%	0,96%	-0,96 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Z innych miejsc noclegu, takich jak: hostel (4,2%; 0,0%; 2,9%), znajomi (0,0%; 3,4%; 0,0%), dom wycieczkowy (0,0%; 2,6%; 0,0%), motel (0,0%; 5,1%; 1,9%), obiekt agroturystyczny (0,0%; 2,6%; 0,0%), schronisko młodzieżowe (0,0%; 0,0%; 1,9%), własny domek/mieszkanie (0,0%; 0,9%; 1,9%) oraz inny obiekt (0,0%; 1,7%; 3,8%), nie korzystał praktycznie żaden turysta z Włoch w 2020 roku. Wyjątek stanowił hostel, z którego usług korzystali bardzo nieliczni. Podobną sytuację można zaobserwować w latach poprzednich (2019 i 2018).

Analizując miejsce noclegu Włochów w roku 2020 można zauważyć różnicę, która wynika z faktu, iż znacznie mniej osób nocowało w hotelu (prawie o połowę), natomiast znacznie więcej korzy-

stało z zakwaterowania w apartamentach (w porównaniu do 2019 ponad 5-krotnie, a w stosunku do 2018 – 2-krotnie) oraz na kempingu lub polu namiotowym.

Kategoria hoteli preferowana w Małopolsce przez odwiedzających z Włoch

Spośród hoteli największym zainteresowaniem wśród włoskich turystów w badanych latach cieszyły się obiekty czterogwiazdkowe (2020: 57,1%; 2019: 59,6%; 2018: 45,8%) oraz trzygwiazdkowe (2020: 42,9%; 2019: 35,1%; 2018: 33,3%), gdzie w sumie w roku 2020 nocowało 100% turystów, czyli więcej niż w roku 2019 (94,70%) i 2018 (79,10%).

Tabela 9.4.11. Kategoria hoteli preferowana w Małopolsce przez odwiedzających z Włoch

Kategoria hotelu	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
★★	4,2%	0,0%	0,0%	2,08%	-2,08 p.p.
★★★	33,3%	35,1%	42,9%	34,21%	8,65 p.p.
★★★★	45,8%	59,6%	57,1%	52,74%	4,40 p.p.
★★★★★	16,7%	5,3%	0,0%	10,96%	-10,96 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Długość pobytu w Małopolsce deklarowana przez odwiedzających z Włoch

Najwięcej odwiedzających z Włoch, w roku 2020, czyli podobnie jak w latach 2019 i 2018, przyjechało do Małopolski na dłużej, realizując kilka noclegów (91,7%; 94,1%; 82,6%).

Tabela 9.4.12. Długość pobytu w Małopolsce deklarowana przez odwiedzających z Włoch

Długość pobytu	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Do 3 godzin	5,3%	0,9%	0,0%	3,08%	-3,08 p.p.
1 dzień bez noclegu	7,0%	1,8%	0,0%	4,40%	-4,40 p.p.
1 noc	5,3%	3,6%	8,7%	4,42%	4,28 p.p.
2-3 noce	11,4%	12,5%	34,8%	11,95%	22,83 p.p.
4-7 nocy	49,1%	67,0%	34,8%	58,04%	-23,26 p.p.
8-14 nocy	20,2%	12,5%	21,7%	16,34%	5,40 p.p.
15 i więcej nocy	1,8%	1,8%	0,0%	1,77%	-1,77 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Dokonując bardziej szczegółowej analizy, można zauważyć, iż co trzeci respondent przyjechał do Małopolski na 2-3 noce (34,8%; 12,5%; 11,4%) lub na 4-7 nocy (34,8%; 67,0%; 49,1%), a relatywnie często (dotyczyło co piątego respondenta) pobyt ten był jeszcze dłuższy, tj. obejmował 8-14 nocy (21,7%; 12,5%; 20,2%).

Znacznie mniejsza grupa odwiedzających z Włoch przyjechała do Małopolski w roku 2020 na bardzo krótko, korzystając z 1 noclegu (2020: 8,7%; 2019: 3,6%; 2018: 5,3%). Jednak w porównaniu do roku 2019 była to grupa 3-krotnie większa, a w porównaniu do 2018 – 2-krotnie.

Żaden badany odwiedzający z Włoch nie przyjechał do Małopolski na pobyt: do 3 godzin (0,0%; 0,9%; 5,3%), na 1 dzień bez noclegu (0,0%; 1,8%; 7,0%) oraz na wypoczynek dłuższy niż 15 nocy (0,0%; 1,8%; 1,8%). Ale wskaźniki procentowe dla tych długości pobytu są porównywalne do lat poprzednich.

Wykorzystywane środki transportu przez odwiedzających z Włoch podczas podróży do Małopolski

Najwięcej turystów z Włoch w roku 2020 przyleciało do Małopolski samolotem tanich linii lotniczych (2020: 51,9%; 2019: 34,2%; 2018: 34,5%) oraz samolotem tradycyjnych linii lotniczych (18,5%; 26,7%; 32,8%). Tak więc z tej formy transportu zarówno w roku 2020 (70,40%), jak też w roku 2019 (60,90%) i 2018 (67,30%) skorzystała większość Włochów odwiedzających Małopolskę i zauważalna jest w tym względzie tendencja rosnąca.

Tabela 9.4.13. Wykorzystywane środki transportu przez odwiedzających z Włoch podczas podróży do Małopolski

Wykorzystywane środki transportu	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Samolot tanich linii lotniczych	34,5%	34,2%	51,9%	34,32%	17,53 p.p.
Samolot tradycyjnych linii lotniczych	32,8%	26,7%	18,5%	29,71%	-11,19 p.p.
Samochód	19,0%	23,3%	22,2%	21,15%	1,07 p.p.
Autokar turystyczny	5,2%	7,5%	0,0%	6,34%	-6,34 p.p.
Inny	1,7%	3,3%	0,0%	2,53%	-2,53 p.p.
Samolot czarterowy	0,0%	4,2%	0,0%	2,08%	-2,08 p.p.
Pociąg	3,4%	0,0%	0,0%	1,72%	-1,72 p.p.
Autobus linii regularnej	1,7%	0,8%	7,4%	1,28%	6,13 p.p.
Mikrobus linii regularnej	1,7%	0,0%	0,0%	0,86%	-0,86 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Co piąty odwiedzający z Włoch przyjechał do Małopolski samochodem (22,2%; 23,3%; 19,0%), podobnie zresztą jak w latach poprzednich.

Z pozostałych środków transportu nie skorzystał żaden respondent. Można do nich zaliczyć: autokar turystyczny (0,0%; 7,5%; 5,2%), mikrobus linii regularnej (0,0%; 0,0%; 1,7%), pociąg (0,0%; 0,0%; 3,4%), samolot czarterowy (0,0%; 4,2%; 0,0%) oraz inny (0,0%; 3,3%; 1,7%). Wyjątek stanowił autobus linii regularnej (7,4%; 0,8%; 1,7%), z którego skorzystał mniej niż co dziesiąty respondent i w porównaniu do lat poprzednich jest to dość duża zmiana na plus (o 6,13 p.p.).

Wykorzystanie miejscowej obsługi turystycznej przez odwiedzających z Włoch

Większość odwiedzających z Włoch w roku 2020, 2019 i 2018 nie korzystała z miejscowej obsługi turystycznej (2020: 92,6%; 2019: 50,8%; 2018: 49,2%). Szczególnie dotyczyło to roku 2020, kiedy widoczny był spadek zainteresowania powyższymi usługami o 42 p.p.

Tabela 9.4.14. Wykorzystanie miejscowej obsługi turystycznej w Małopolsce przez odwiedzających z Włoch

Wykorzystanie miejscowej obsługi turystycznej	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Nie	49,2%	50,8%	92,6%	49,98%	42,61 p.p.
Tak	50,8%	49,2%	7,4%	50,02%	-42,61 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

W roku 2020 sporadycznie korzystano z obsługi przewodników miejskich (3,7%). W porównaniu

z rokiem 2019 (19,8%) i 2018 (15,5%) widoczny jest znaczny spadek zainteresowania powyższymi usługami (o 14,13 p.p.).

Tabela 9.4.15. Korzystanie z usług przewodników miejskich przez odwiedzających z Włoch

Korzystanie z usług przewodników miejskich	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Nie	84,2%	80,2%	96,3%	82,16%	14,13 p.p.
Tak	15,8%	19,8%	3,7%	17,84%	-14,13 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejziak.

W roku 2020 Włosi w ogóle nie korzystali z usług przewodników obiektowych (0,0%). W porównaniu z rokiem 2019 (20,6%) i 2018 (11,7%) widoczny jest znaczny spadek zainteresowania powyższymi usługami (o 16,15 p.p.).

Tabela 9.4.16. Korzystanie z usług przewodników obiektowych przez odwiedzających z Włoch

Korzystanie z usług przewodników obiektowych	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Nie	88,3%	79,4%	100,0%	83,85%	16,15 p.p.
Tak	11,7%	20,6%	0,0%	16,15%	-16,15 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejziak.

W roku 2020 Włosi w ogóle nie korzystali z usług pilotów (0,0%). W porównaniu z rokiem 2019 (18,3%) i 2018 (11,7%) widoczny jest znaczny spadek zainteresowania powyższymi usługami (o 17,46 p.p.).

Tabela 9.4.17. Korzystanie z usług pilotów przez odwiedzających z Włoch

Korzystanie z usług pilotów	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Nie	83,3%	81,7%	100,0%	82,54%	17,46 p.p.
Tak	16,7%	18,3%	0,0%	17,46%	-17,46 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejziak.

W roku 2020, podobnie jak w latach poprzednich, Włosi sporadycznie korzystali z usług przewodników górskich (3,7%; 5,6%; 2,5%).

Tabela 9.4.18. Korzystanie z usług przewodników górskich przez odwiedzających z Włoch

Korzystanie z usług przewodników górskich	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Nie	97,5%	94,4%	96,3%	95,97%	0,32 p.p.
Tak	2,5%	5,6%	3,7%	4,03%	-0,32 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejziak.

W roku 2020 Włosi relatywnie rzadko korzystali też z usług informacji turystycznej (3,7%). W porównaniu z rokiem 2019 (34,9%) i 2018 (16,7%) widoczny jest dość znaczny spadek zainteresowania powyższymi usługami (o 22,09 p.p.).

Tabela 9.4.19. Wykorzystanie informacji turystycznej przez odwiedzających z Włoch

Wykorzystanie informacji turystycznej	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Nie	83,3%	65,1%	96,3%	74,21%	22,09 p.p.
Tak	16,7%	34,9%	3,7%	25,79%	-22,09 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Wydatki odwiedzających z Włoch

Średnie kwoty wydatkowane przed przyjazdem do Małopolski na pobyt w regionie (bez kosztów dojazdu) przez odwiedzających z Włoch (w zł na osobę)

Odwiedzający z Włoch przed przyjazdem do regionu średnio wydatkowali na pobyt w Małopolsce w 2020 roku kwoty w granicach 285 zł na osobę (bez kosztów dojazdu). Była to suma prawie 3-krotnie niższa niż w 2019 roku i o 1/5 niższa niż w roku 2018, a także o 64,2% niższa niż średnia dla wszystkich odwiedzających zagranicznych w roku 2020.

Analogicznie jak w roku 2018, w 2020 roku nie odnotowano wydatków jednodniowych odwiedzających z Włoch, a wydatki turystów z tego kraju (285 zł na osobę) były o 2/3 niższe niż średnia dla wszystkich zagranicznych turystów w Małopolsce w 2020 roku oraz o prawie 2/3 niższe niż w roku 2019.

Tabela 9.4.20. Średnia kwota wydatku turystycznego ponoszonego przez odwiedzających z Włoch przed przyjazdem do Małopolski w latach 2018-2020 (w zł na osobę)

Średnie wydatki na osobę w zł	2018	2019	2020
Odwiedzający OGÓŁEM	361	786	285
Turyści	361	811	285
Odwiedzający jednodniowi	-	13	-

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Średnie kwoty wydatkowane podczas pobytu w Małopolsce przez odwiedzających z Włoch (w zł na osobę)

Sumy wydatkowane przez odwiedzających z Włoch podczas pobytu w Małopolsce w 2020 roku (703 zł na osobę) były również niższe niż w poprzednich latach, z wyjątkiem kwot wydawanych przez jednodniowych odwiedzających, którzy to w 2020 roku wydali w czasie pobytu w regionie średnio prawie 7-krotnie więcej niż w roku 2019 i 40-krotnie więcej niż w roku 2018. Z kolei turyści (699 zł na osobę) wydatkowali o 8,7% mniej niż w 2019 roku i o 19,8% mniej niż w roku 2018. Ich wydatki były też o 13,3% mniejsze niż średnia dla wszystkich turystów zagranicznych w Małopolsce w 2020 roku.

Tabela 9.4.21. Średnia kwota wydatku turystycznego ponoszonego przez odwiedzających z Włoch podczas pobytu w Małopolsce w latach 2018-2020 (w zł na osobę)*

Średnie wydatki na osobę w zł	Na noclegi	Na żywnienie	Na lokalny transport	Na bilety wstępu do atrakcji	Inne	Całkowite
2018						
Odwiedzający OGÓŁEM	929	303	122	92	149	841
Turyści	929	315	122	92	149	872
Odwiedzający jednodniowi	-	20	-	-	-	20

2019						
Odwiedzający OGÓŁEM	758	276	150	151	291	746
Turyści	758	280	152	154	291	766
Odwiedzający jednodniowi	-	150	10	85	-	120
2020						
Odwiedzający OGÓŁEM	359	337	93	89	149	703
Turyści	359	328	93	82	153	699
Odwiedzający jednodniowi	-	500	-	180	120	800

* Całkowita kwota wydatku nie jest sumą kwot przeznaczanych na poszczególne cele, gdyż część respondentów nie wskazała kwot szczegółowych; obliczając całkowitą kwotę wydatku uwzględniono więc większą liczbę wskazań niż przy kwotach szczegółowych.

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Rozpatrując przeznaczenie wydatków ponoszonych przez gości z Włoch w Małopolsce w 2020 roku, trzeba stwierdzić, że, analogicznie jak w ubiegłych latach, najwyższe dotyczyły opłat za noclegi (359 zł na osobę), aczkolwiek różnica pomiędzy nimi a innymi rodzajami wydatków nie była już tak duża, jak w poprzednich latach. Wynikało to z faktu, że sumy przeznaczane na noclegi w 2020 roku były o 52,6% niższe niż w 2019 roku i o 61,4% niższe niż w roku 2018. Ponadto mała różnica związana była z sytuacją, że w 2020 roku wzrosły wydatki odwiedzających z Włoch na wyżywienie (średnio 337 zł na osobę) – o 22,1% więcej niż w roku ubiegłym i o 11,2% więcej niż w 2018 roku. Na trzeciej pozycji w 2020 roku uplasowały się tzw. inne wydatki (na pamiątki, pocztówki, znaczki itp.) – średnio 149 zł na osobę, czyli tyle samo, co w 2018 roku i o prawie połowę mniej niż w 2019 roku. Kolejne były wydatki na transport – średnio 93 zł na osobę (o 38,0% mniej niż rok wcześniej i o 22,8% mniej niż w 2018 roku). Najmniej goście z Włoch przeznaczali w 2020 roku na bilety wstępu do atrakcji – średnio 89 zł na osobę, tj. o 41,1% mniej niż rok wcześniej i bardzo podobnie jak w 2018 roku.

Należy zauważyć, że, analogicznie jak w roku 2018, jednodniowi odwiedzający z Włoch nie ponosili w 2020 roku wydatków na transport. W odróżnieniu od lat wcześniejszych wydawali oni natomiast średnio ok. 120 zł na osobę na tzw. inne wydatki (w latach ubiegłych nie zanotowano tego rodzaju wydatków). Niemniej jednak i tak najwyższe spośród wszystkich rodzajów i grup okazały się wydatki jednodniowych odwiedzających na wyżywienie – aż 500 zł na osobę (ponad 3-krotnie więcej niż w 2019 roku i 25-krotnie więcej niż w 2018 roku).

Szacunkowe wpływy Małopolski z tytułu przyjazdowego ruchu turystycznego z Włoch (w zł) wg grup odwiedzających

Szacuje się, że z tytułu bezpośrednich wydatków turystów z Włoch w 2020 roku w Małopolsce krążyło ok. 105 mln zł, natomiast z tytułu bezpośrednich wydatków odwiedzających jednodniowych z tego segmentu narodowego – ok. 10 mln zł. Łączne wpływy z turystyki w Małopolsce związane z przyjazdem gości z Włoch w 2020 roku wyniosły więc ok. 115 mln zł.

Tabela 9.4.22. Szacunkowe wpływy Małopolski z tytułu przyjazdowego ruchu turystycznego z Włoch w 2020 roku (w zł) wg grup odwiedzających

Wyszczególnienie	2020
Turyści z Włoch	105 000 000
Odwiedzający jednodniowi z Włoch	10 000 000
Łącznie odwiedzający z Włoch	115 000 000

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Subiektywna ocena poziomu bezpieczeństwa w destynacji przed podjęciem decyzji o podróży do Małopolski przez odwiedzających z Włoch

Dla rozwoju ruchu turystycznego w regionie bardzo duże znaczenie ma szeroko rozumiane bezpieczeństwo. Tak więc badanych odwiedzających z Włoch poproszono, aby na 11-stopniowej skali określili subiektywny poziom własnych obaw oraz lęku przed przyjazdem do Małopolski, gdzie: 0-W ogóle się nie obawiałam/em natomiast 10-Byłam/em pełna/en obaw.

Analizując otrzymane wyniki ogółem w latach 2018-2020, można zauważyć, iż największa grupa odwiedzających zadeklarowała sumarycznie na poziomie „0” (średnia 18-19 = ≈34%; a w roku 2020 obarczonym ryzykiem pandemicznym ≈60%), czyli zupełny brak obaw przed przyjazdem do Małopolski.

Tabela 9.4.23. Subiektywna ocena poziomu bezpieczeństwa w destynacji przed podjęciem decyzji o podróży do Małopolski przez odwiedzających z Włoch

Obawy przed przyjazdem do Małopolski NFS	2018	2019	2020	śr.18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
0	31,5%	35,6%	59,3%	33,54%	25,7 p.p.
1	21,3%	27,1%	14,8%	24,21%	-9,4 p.p.
Σ OPTYMIŚCI	52,80%	62,70%	74,10%	57,75%	16,30 p.p.
2	5,6%	15,3%	11,1%	10,40%	0,7 p.p.
3	13,9%	3,4%	3,7%	8,64%	-4,9 p.p.
4	5,6%	1,7%	3,7%	3,63%	0,1 p.p.
Σ REALIŚCI	25,10%	20,40%	18,50%	22,67%	-4,10 p.p.
5	6,5%	5,1%	0,0%	5,78%	-5,8 p.p.
6	3,7%	0,8%	0,0%	2,28%	-2,3 p.p.
7	2,8%	2,5%	0,0%	2,66%	-2,7%
8	4,6%	2,5%	0,0%	3,59%	-3,6 p.p.
9	0,9%	4,2%	0,0%	2,58%	-2,6 p.p.
10	3,7%	1,7%	7,4%	2,70%	4,7 p.p.
Σ PESYMIŚCI	22,20%	16,80%	7,40%	19,59%	-12,30 p.p.
NFS	30,6%	45,8%	66,7%	38,2%	28,5 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

NFS 2020 Włosi OGÓŁEM = 66,7%.

Ocena poziomu satysfakcji z pobytu w Małopolsce przez odwiedzających z Włoch

Aby zdiagnozować poziom satysfakcji odwiedzających z Włoch na obszarze Małopolski, poproszono ich, aby na 11-stopniowej skali określili subiektywny poziom własnego zadowolenia z pobytu na omawianym obszarze, gdzie: 0-W ogóle nie polecę, natomiast 10-Na pewno polecę.

Jak można zauważyć, ≈ 30% odwiedzających z Włoch w roku 2020, odczuwało najwyższą satysfakcję z pobytu na obszarze Małopolski, czego wyrazem jest chęć polecenia przyjazdu tutaj swoim znajomym, rodzinie czy jeszcze innym osobom w sposób bezpośredni twarzą w twarz w „realu” czy pośredni w „wirtualu” wykorzystując dostępne media społecznościowe.

Tabela 9.4.24. Ocena poziomu satysfakcji z pobytu w Małopolsce przez odwiedzających z Włoch

Deklaracja polecenia Małopolski	2018	2019	2020	śr.18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
10	38,8%	31,4%	29,6%	35,10%	-5,5 p.p.
9	23,3%	28,1%	40,7%	25,69%	15,1 p.p.
Σ PROMOTORZY	62,10%	59,50%	70,30%	60,79%	9,60 p.p.

8	15,5%	19,0%	22,2%	17,26%	5,0 p.p.
7	15,5%	12,4%	3,7%	13,96%	-10,3 p.p.
Σ PASYWNI	31,00%	31,40%	25,90%	31,22%	-5,30 p.p.
6	3,4%	3,3%	3,7%	3,38%	0,3 p.p.
5	0,0%	1,7%	0,0%	0,83%	-0,8 p.p.
4	0,0%	1,7%	0,0%	0,83%	-0,8 p.p.
3	0,0%	0,8%	0,0%	0,41%	-0,4 p.p.
2	1,7%	0,0%	0,0%	0,86%	-0,9 p.p.
1	1,7%	1,7%	0,0%	1,69%	-1,7 p.p.
0	3,4%	3,3%	3,7%	3,38%	0,3 p.p.
Σ KRYTYCY	10,20%	12,50%	7,40%	11,38%	-4,00 p.p.
NPS	55,2%	50,4%	66,7%	52,8%	13,9 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejziak.

NPS 2020 Włosi OGÓŁEM = 66,7%.

Deklaracja ponownego przyjazdu przez odwiedzających z Włoch

Odwiedzających z Włoch zapytano o deklarację ponownego przyjazdu do Małopolski, pomimo, że ich pobyt odbywał się w wyjątkowo trudnej sytuacji epidemicznej. Z opinii ponad połowy respondentów (48,10%) wynika, że: przyjadą na pewno (11,1%) lub raczej tak (37,0%).

Powyższe wyniki nieco różnią się od wyników z lat poprzednich: „na pewno tak” – 18,9% i 28,8%, a „raczej tak” – 51,6% i 33,3%. Porównując rok 2020 w powyższych kategoriach do średniej z lat 2019-2018 niestety widoczny jest spadek zainteresowania ponownym przyjazdem do Małopolski (o 12,73 p.p. dla deklaracji „na pewno tak” i o 5,45 p.p. dla wskazania „raczej tak”).

Podobna liczebnie, jak nie do końca zdecydowani „na tak”, grupa, która okazała się dość duża (48,1%), zadeklarowała, że nie wie czy ponownie przyjedzie do Małopolski.

Ważną informacją jest fakt, iż osób, które wiedzą, że raczej nie przyjadą do Małopolski było bardzo niewiele zarówno w roku 2020 (3,7%), jak też w roku 2019 (4,9%) i nieco więcej w roku 2018 (10,8%), ale można zauważyć tendencję malejącą w tym względzie.

Tabela 9.4.25. Deklaracja ponownego przyjazdu przez odwiedzających z Włoch

Deklaracja ponownego przyjazdu	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Na pewno tak	28,8%	18,9%	11,1%	23,84%	-12,73 p.p.
Raczej tak	33,3%	51,6%	37,0%	42,49%	-5,45 p.p.
Nie wiem	27,0%	24,6%	48,1%	25,81%	22,34 p.p.
Raczej nie	10,8%	4,9%	3,7%	7,86%	-4,16 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejziak.

Rozdział 10. Charakterystyka odwiedzających Małopolskę z głównych rynków krajowych

10.1. Charakterystyka odwiedzających Małopolskę z województwa Małopolskiego

**Liczba odwiedzających z regionu w Małopolsce w 2020 roku:
6 595 000 osób, w tym 1 009 700 turystów**

Główne cele przyjazdu do Małopolski odwiedzających z Małopolski

Głównym celem podróży turystycznych po Małopolsce dla osób mieszkających w powyższym województwie było korzystanie z różnorodnych form turystyki aktywnej (kwalifikowanej) (2020: 52,00%; 2019: 22,10%; 2018: 21,60%), co zrealizowała w roku 2020 ponad połowa respondentów. Jak można zauważyć, wskaźniki procentowe w roku 2020 znacznie różnią się od roku 2019 i 2018. Widoczny jest wyraźny wzrost zainteresowania powyższą formą w stosunku do średniej z lat poprzednich - o 30,11 p.p.

Co piąty respondent podróżował po Małopolsce w celach wypoczynkowych (22,30%; 28,40%; 15,80%), co jest porównywalne z rokiem 2019, natomiast w roku 2018 powyższy cel realizowała znacznie mniejsza grupa badanych osób. W stosunku do średniej z lat poprzednich widoczny jest niewielki wzrost zainteresowania powyższym celem podróży (o 0,25 p.p.).

Mniej niż co dziesiąty mieszkaniec Małopolski zwiedzał zabytki regionu (7,40%; 11,70%; 15,20%). W stosunku do średniej z lat poprzednich widoczny jest spadek zainteresowania powyższym celem podróży o 6,06 p.p.

Pozostałe cele były realizowane przez bardzo niewielkie grupy respondentów (co niewiele różni się od wskaźników uzyskanych w roku 2019 i 2018). Można do nich zaliczyć: odwiedzanie krewnych (3,80%; 4,40%; 3,50%), rozrywka (3,00%; 1,90%; 2,70%), odwiedzanie znajomych (2,60%; 3,80%; 3,80%), walory przyrody (2,60%; 1,00%; 2,40%), zdrowie (1,00%; 3,10%; 5,50%), ojcowizna (0,90%; 1,40%; 3,00%), religia (0,70%; 7,80%; 3,00%), edukacja (0,70%; 2,60%; 11,20%), biznes (0,50%; 0,80%; 1,80%), zakupy (0,40%; 2,80%; 1,80%), odnowa duchowa (0,30%; 0,70%; 0,80%), tranzyt (0,30%; 1,10%; 1,40%), szkolenie (0,20%; 0,50%; 1,40%), wydarzenie (0,10%; 0,90%; 0,80%), usługi medyczne (0,10%; 1,00%; 0,60%), imprezy sportowe (0,10%; 0,00%; 0,40%), konferencje/kongres (0,00%; 0,30%; 0,80%), impreza kulturalna (0,00%; 2,80%; 0,10%), integracja (0,00%; 0,30%; 0,20%), inny cel (0,90%; 0,60%; 2,40%). Jednak powyższe wskaźniki w roku 2020.

Tabela 10.1.1. Cele główne przyjazdów do Małopolski deklarowane przez odwiedzających z Małopolski

Główne cele podróży	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Wypoczynek	15,8%	28,4%	22,3%	22,08%	0,25 p.p.
Turystyka aktywna (kwalifikowana)	21,6%	22,1%	52,0%	21,88%	30,11 p.p.
Zwiedzanie zabytków	15,2%	11,7%	7,4%	13,45%	-6,06 p.p.
Edukacja	11,2%	2,6%	0,7%	6,90%	-6,18 p.p.
Cel religijny	3,0%	7,8%	0,7%	5,40%	-4,68 p.p.
Cel zdrowotny	5,5%	3,1%	1,0%	4,31%	-3,33 p.p.
Odwiedziny krewnych	3,5%	4,4%	3,8%	3,96%	-0,11 p.p.
Odwiedziny znajomych	3,8%	3,8%	2,6%	3,79%	-1,24 p.p.
Zakupy	1,8%	2,8%	0,4%	2,31%	-1,86 p.p.
Rozrywka (kluby, dyskoteki, puby)	2,7%	1,9%	3,0%	2,28%	0,76 p.p.

Odwiedziny miejsc rodzinnych	3,0%	1,4%	0,9%	2,16%	-1,26 p.p.
Poznanie walorów przyrody	2,4%	1,0%	2,6%	1,70%	0,90 p.p.
Inny cel	2,4%	0,6%	0,9%	1,49%	-0,59 p.p.
Udział w imprezie kulturalnej	0,1%	2,8%	0,0%	1,41%	-1,41 p.p.
Tranzyt	1,4%	1,1%	0,3%	1,27%	-1,01 p.p.
Sprawy służbowe (biznes)	1,8%	0,8%	0,5%	1,27%	-0,78 p.p.
Udział w szkoleniu	1,4%	0,5%	0,2%	0,97%	-0,79 p.p.
Udział w wydarzeniu	0,8%	0,9%	0,1%	0,83%	-0,69 p.p.
Korzystanie z usług medycznych	0,6%	1,0%	0,1%	0,82%	-0,68 p.p.
Odnowa duchowa	0,8%	0,7%	0,3%	0,71%	-0,44 p.p.
Udział w konferencji, kongresie	0,8%	0,3%	0,0%	0,55%	-0,55 p.p.
Firmowy wyjazd integracyjny	0,2%	0,3%	0,0%	0,25%	-0,25 p.p.
Udział w imprezie sportowej	0,4%	0,0%	0,1%	0,22%	-0,08 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Profil społeczno-demograficzny odwiedzających z Małopolski

Wiek odwiedzających z Małopolski

W roku 2020 najwięcej osób, które przyjechały do Małopolski, znajdowało się w przedziale wiekowym: 20-29 (35,2%; 26,0%; 44,7%) oraz 30-44 (40,1%; 39,7%; 20,9%). Stanowili oni 76,3% badanych osób. W stosunku do średniej z roku 2019 i 2018 można zauważyć w pierwszej grupie niewielki spadek liczebności respondentów -0,16 p.p., w drugiej znaczny wzrost o 9,85 p.p. Mniej więcej co dziesiąty odwiedzający prezentował wiek w przedziale: 45-60 (13,5%; 22,8%; 14,5%) lub do 19 (6,3%; 4,8%; 13,9%). Znikoma liczba to seniorzy, czyli osoby pow. 60 roku życia (4,9%; 6,7%; 5,9%).

Można zauważyć, iż powyższa struktura wiekowa wpisuje się w zalecenia pandemiczne. Czyli zarówno najmłodsi jak też najstarsi nie przyjechali turystycznie do Małopolski, w przypadku młodzieży szkolnej nie organizowano żadnych wycieczek szkolnych, a seniorzy zgodnie z zaleceniem zostali w domu.

Tabela 10.1.2. Wiek odwiedzających Małopolskę z Małopolski

Wiek odwiedzających	2018	2019	2020	śr.18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Do 19 lat	13,9%	4,8%	6,3%	9,38%	-3,06 p.p.
20-29 lat	44,7%	26,0%	35,2%	35,36%	-0,16 p.p.
30-44 lat	20,9%	39,7%	40,1%	30,29%	9,85 p.p.
45-60 lat	14,5%	22,8%	13,5%	18,65%	-5,20 p.p.
Powyżej 60 lat	5,9%	6,7%	4,9%	6,32%	-1,42 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Płeć odwiedzających z Małopolski

W roku 2020 po Małopolsce w celach turystycznych podróżowało mniej kobiet (40,3%; 56,6%; 65,2%) niż mężczyzn (59,7%; 43,4%; 34,8%), co różniło się w porównaniu do 2019 i 2018, kiedy otrzymane wyniki były odwrotne.

Tabela 10.1.3. Płeć odwiedzających Małopolskę z Małopolski

Płeć	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Kobieta	65,2%	56,6%	40,3%	60,93%	-20,65 p.p.
Mężczyzna	34,8%	43,4%	59,7%	39,07%	20,65 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Wykształcenie odwiedzających z Małopolski

Ponad połowa mieszkańców Małopolski podróżujących po regionie posiadała wykształcenie średnie (52,1%; 53,4%; 56,2%) oraz wyższe (45,2%; 41,5%; 40,1%). Uzyskane wskaźniki procentowe w roku 2020 są bardzo zbliżone do lat poprzednich, czyli 2019 i 2018. Analizując jednak średnią roku 2018 i 2019, można zauważyć wzrost osób prezentujących wykształcenie wyższe o 4,40 p.p.

Osoby, które posiadały wykształcenie podstawowe (1,2%; 3,2%; 3,3%) lub inne (1,5%; 1,8%; 0,4%) stanowiły niewielki odsetek turystów, podobnie jak w latach poprzednich.

Tabela 10.1.4. Wykształcenie odwiedzających Małopolskę z Małopolski

Wykształcenie	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Wyższe	40,1%	41,5%	45,2%	40,80%	4,40 p.p.
Średnie	56,2%	53,4%	52,1%	54,83%	-2,76 p.p.
Podstawowe	3,3%	3,2%	1,2%	3,26%	-2,04 p.p.
Inne	0,4%	1,8%	1,5%	1,11%	0,40 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Status materialny odwiedzających z Małopolski

Większość mieszkańców Małopolski podróżujących w celach turystycznych po regionie zadeklarowała, iż posiada dobrą sytuację finansową (77,9%; 64,5%; 54,2%). W porównaniu do lat poprzednich grupa dobrze zarabiających osób sukcesywnie powiększa się. Tym samym można zauważyć, iż zmniejsza się grupa osób średnio zarabiających (12,9%; 17,2%; 34,3%). Mniej niż co dziesiąty respondent zadeklarował, iż jego sytuacja finansowa jest bardzo dobra (8,4%; 17,0%; 8,9%), co stanowi mniejszą grupę niż w roku 2019, ale prawie identyczną niż w roku 2018.

Tabela 10.1.5. Status materialny odwiedzających Małopolskę z Małopolski

Sytuacja finansowa badanych	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Bardzo dobra	8,9%	17,0%	8,4%	12,95%	-4,53 p.p.
Dobra	54,2%	64,5%	77,9%	59,36%	18,52 p.p.
Średnia	34,3%	17,2%	12,9%	25,76%	-12,82 p.p.
Zła	1,6%	1,2%	0,7%	1,43%	-0,76 p.p.
Bardzo zła	0,9%	0,1%	0,1%	0,50%	-0,41 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Znikoma grupa respondentów oceniła swój stan majątkowy jako zły (0,7%; 1,2%; 1,6%) lub bardzo zły (0,1%; 0,1%; 0,9%). Jednak, jak można zauważyć, z roku na roku powyższa grupa jest coraz mniejsza.

Można więc ostrożnie wnioskować, iż sytuacja epidemiczna i ogólny zastój gospodarczy w roku 2020 nie pogorszył sytuacji finansowej w budżecie domowym mieszkańców Małopolski podróżujących po swoim regionie, czego potwierdzeniem może być wzrost o 18,52 p.p. udziału opinii w ocenie własnej sytuacji finansowej jako „dobrej”.

Charakter podróży odwiedzających z Małopolski (z rodziną, grupowo, znajomymi, samotnie)

Co trzeci mieszkaniec Małopolski w roku 2020 podróżował po Małopolsce z przyjaciółmi (2020: 34,0%; 2019: 26,6%; 2018: 28,5%) albo z rodziną (34,8%; 45,7%; 26,4%), podobnie jak w latach poprzednich. Istotna różnica widoczna jest jedynie w roku 2019 gdzie znacznie więcej osób podróżowało z rodziną, a rzadziej z przyjaciółmi. Analizując średnią z lat poprzednich w stosunku do roku 2020, widoczny jest spadek zainteresowania podróżowaniem z najbliższymi o 1,32 p.p. co w zaistniałej sytuacji epidemicznej jest zrozumiałe.

Więcej niż co dziesiąty respondent w roku 2020 zwiedzał Małopolskę z grupą zorganizowaną (13,1%; 6,1%; 12,0%) lub podróżował sam (14,2%; 13,6%; 26,3%). Porównując rok 2020 do lat poprzednich, można zauważyć różnice w roku 2019, kiedy o połowę mniejsza grupa respondentów podróżowała z grupą zorganizowaną, a w roku 2018 dwukrotnie większa grupa osób podróżowała sama, bez żadnych towarzyszy podróży.

Mniejszą popularnością w roku 2020 cieszyły się wspólne podróże turystyczne rodzin i przyjaciół (3,9%; 8,0%; 6,8%), z czego częściej korzystano w latach poprzednich.

Tabela 10.1.6. Towarzystwo w podróży odwiedzających Małopolskę z Małopolski

Towarzystwo w podróży	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Rodzina	26,4%	45,7%	34,8%	36,09%	-1,32 p.p.
Przyjaciele	28,5%	26,6%	34,0%	27,52%	6,45 p.p.
Nikt (podróżuję sam)	26,3%	13,6%	14,2%	19,94%	-5,74 p.p.
Grupa zorganizowana	12,0%	6,1%	13,1%	9,03%	4,10 p.p.
Rodzina i przyjaciele	6,8%	8,0%	3,9%	7,42%	-3,50 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

W kontekście podróży rodzinnych warto także zwrócić uwagę na liczbę dzieci podróżujących wspólnie z dorosłymi członkami rodziny. Największa grupa respondentów z Małopolski podróżowała turystycznie po regionie z jednym (2020: 47,4%; 2019: 59,2%; 2018: 44,9%) lub z dwójką dzieci (39,8%; 33,4%; 43,3%), podobnie jak w latach poprzednich. Różnice w kontekście lat poprzednich widoczne są jedynie w wielkości wskaźników procentowych.

Tabela 10.1.7. Liczba dzieci w trakcie podróży odwiedzających z Małopolski

Liczba dzieci z rodziną w podróży	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
0	1,1%	0,2%	0,0%	0,65%	-0,65 p.p.
1	44,9%	59,2%	47,4%	52,08%	-4,67 p.p.
2	43,3%	33,4%	39,8%	38,36%	1,42 p.p.
3	8,6%	6,2%	11,7%	7,36%	4,36 p.p.
4	2,1%	0,9%	1,1%	1,54%	-0,45 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Co dziesiąty mieszkaniec Małopolski podróżował z trójką dzieci (11,7%; 6,2%; 8,6%), grupa tych osób jest znacznie większa niż w latach poprzednich. Znikoma grupa badanych osób podróżowała z czwórką dzieci (1,1%; 0,9%; 2,1%) lub bez dzieci, ale tylko w roku 2020. (0,0%; 0,2%; 1,1%).

Warto tutaj zwrócić uwagę, iż w kontekście podróży rodzin z dziećmi ważna jest zróżnicowana infrastruktura rekreacyjna, tak by dorośli mogli wypocząć, a dzieci mogły się dobrze bawić. Po wszechnie bowiem wiadomo, że potrzeba zadowolenia dzieci często determinuje wybór dokonywany przez rodziców.

Źródła informacji o Małopolsce wykorzystywane przed przyjazdem do destynacji przez odwiedzających z Małopolski

Głównym źródłem informacji o Małopolsce dla zdecydowanie największej grupy respondentów jest rodzina (2020: 71,2%; 2019: 45,8%; 2018: 45,9%), szkoła (65,9%; 32,3%; 30,1%) oraz znajomi (59,0%; 32,4%; 37,1%), podobnie jak w latach poprzednich (2019 i 2018).

Co trzecia badana osoba czerpała informacje w roku 2020 z prasy (34,9%; 11,6%; 9,7%), radia (34,0%; 6,7%; 8,6%), TV (31,5%; 9,1%; 13,0%), co znacznie różniło się od lat poprzednich, gdyż w roku 2020 liczba osób korzystająca z powyższych źródeł informacji była kilkakrotnie większa niż w roku 2019 i 2018.

Co piąty respondent w roku 2020 czerpał informacje z Internetu (18,0%; 28,9%; 19,6%), podobnie jak w roku 2018, ale znacznie rzadziej niż w roku 2019.

Mniej więcej co dziesiąty mieszkaniec Małopolski czerpał informację na temat walorów województwa, w którym mieszka, z folderów/ulotek (14,4%; 7,3%; 9,6%), przewodników (9,7%; 7,7%; 12,9%), z social mediów (9,0%; 19,6%; 11,0%). Porównując otrzymane wskaźniki do lat poprzednich, można zauważyć pewne różnice. Prawie dwa razy większa grupa osób korzystała z folderów/ulotek w roku 2020 niż w latach poprzednich, a znacznie mniej osób korzystało z social mediów, szczególnie w porównaniu do roku 2019.

Z innych źródeł informacji mieszkańcy Małopolski korzystali niezbyt często. Zaliczyć można tutaj: katalogi biur podróży (4,9%; 5,1%; 5,6%), film (2,4%; 4,1%; 2,3%), targi (1,1%; 1,7%; 2,5%), appki (0,8%; 1,4%; 1,9%), uczestnicy ŚDM 2016 (0,1%; 0,6%; 1,9%), inne źródło (4,9%; 5,0%; 9,6%). W roku 2019 i 2018 powyższe źródła były wykorzystywane na podobnym poziomie.

Tabela 10.1.8. Źródła informacji o Małopolsce wykorzystywane przed przyjazdem do destynacji przez odwiedzających z regionu w latach 2018-2020 – udział procentowy*

Źródło informacji o Małopolsce	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Rodzina	45,9%	45,8%	71,2%	45,9%	25,35 p.p.
Znajomi	37,1%	32,4%	59,0%	34,8%	24,25 p.p.
Szkoła	30,1%	32,3%	65,9%	31,2%	34,70 p.p.
Strony www	19,6%	28,9%	18,0%	24,3%	-6,25 p.p.
Social Media	11,0%	19,6%	9,0%	15,3%	-6,30 p.p.
TV	13,0%	9,1%	31,5%	11,1%	20,45 p.p.
Prasa	9,7%	11,6%	34,9%	10,7%	24,25 p.p.
Przewodniki	12,9%	7,7%	9,7%	10,3%	-0,60 p.p.
Foldery/ulotki	9,6%	7,3%	14,4%	8,5%	5,95 p.p.
Radio	8,6%	6,7%	34,0%	7,7%	26,35 p.p.
Inne źródło	9,6%	5,0%	4,9%	7,3%	-2,40 p.p.
Katalogi biur podróży	5,6%	5,1%	4,9%	5,4%	-0,45 p.p.
Film	2,3%	4,1%	2,4%	3,2%	-0,80 p.p.
Targi	2,5%	1,7%	1,1%	2,1%	-1,00 p.p.
Appki	1,9%	1,4%	0,8%	1,7%	-0,85 p.p.
Uczestnicy ŚDM 2016	1,9%	0,6%	0,1%	1,3%	-1,15 p.p.
Nic nie wiedział	0,9%	0,6%	0,2%	0,8%	-0,55 p.p.

*Z powodu wielokrotności wskazań udziały nie sumują się do 100%.

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Warto jednak podkreślić, iż z roku na rok zmniejsza się grupa turystów będących mieszkańcami Małopolski, którzy nic nie wiedzą (0,2%; 0,6%; 0,9%) na temat odwiedzanego miejsca na terenie województwa, w którym mieszkają.

Organizacja pobytu w Małopolsce przez odwiedzających z Małopolski

Mieszkańcy regionu, w zdecydowanej większości samodzielnie, we własnym zakresie (88,8%; 79,1%; 69,1%) organizowali podróż turystyczną po Małopolsce, podobnie zresztą jak w latach poprzednich. Jednak w roku 2020 czynili to częściej, gdyż widoczny jest tutaj wzrost o 14,74 p.p.

Tabela 10.1.9. Organizator pobytu w Małopolsce odwiedzających z Małopolski

Organizator pobytu	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Sam we własnym zakresie	69,1%	79,1%	88,8%	74,10%	14,74 p.p.
Rodzina	10,0%	7,2%	5,2%	8,59%	-3,39 p.p.
Znajomi	4,6%	6,9%	4,8%	5,75%	-0,97 p.p.
Szkoła	6,5%	1,9%	0,2%	4,20%	-3,99 p.p.
Inna instytucja	3,4%	1,6%	0,1%	2,52%	-2,40 p.p.
Zakład pracy	3,5%	0,8%	0,3%	2,15%	-1,81 p.p.
Parafia (kościół)	1,8%	1,1%	0,2%	1,46%	-1,25 p.p.
Biuro podróży	1,0%	0,6%	0,1%	0,81%	-0,72 p.p.
Portal (biuro) internetowy(e)	0,1%	0,7%	0,2%	0,41%	-0,20 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

W kontekście omawianej kategorii pozostałe instytucje były wykorzystywane rzadko, a nawet sporadycznie. Należy do nich: rodzina (5,2%; 7,2%; 10,0%), znajomi (4,8%; 6,9%; 4,6%), zakład pracy (0,3%; 0,8%; 3,5%), portal (biuro) internetowy (0,2%; 0,7%; 0,1%), parafia (kościół) (0,2%; 1,1%; 1,8%), szkoła (0,2%; 1,9%; 6,5%), biuro podróży (0,1%; 0,6%; 1,0%), inna instytucja (0,1%; 1,6%; 3,4%). W roku 2020 w porównaniu do lat poprzednich widoczny jest dalszy spadek zainteresowania.

Miejsce noclegu [obiekt] wybierane w Małopolsce przez odwiedzających z Małopolski

W roku 2020 zdecydowana większość respondentów podróżujących po Małopolsce w celach turystycznych nocowała we własnym domku/mieszkaniu (84,2%; 29,9%; 32,8%), z czego można wnioskować, że w większości byli to odwiedzający jednodniowi. Porównując otrzymane wyniki do lat poprzednich w roku 2020 zanotowano wzrost aż o 52,88 p.p. (w relacji do średniej).

Pozostałe miejsca noclegu cieszyły się bardzo małym zainteresowaniem. Można tu wymienić nocleg u rodziny (2,3%; 11,2%; 10,4%), w hotelu (1,4%; 17,7%; 10,8%), w pensjonacie (2,8%; 10,6%; 11,6%), w apartamencie (1,7%; 6,0%; 7,9%), korzystam z couchsurfing'u (0,0%; 0,1%; 0,1%), na kempingu lub polu namiotowym (1,0%; 3,1%; 2,7%), u znajomych (2,2%; 7,2%; 4,4%), w Domu Pielgrzyma (0,0%; 0,3%; 1,1%), w domu wycieczkowym (0,7%; 1,6%; 1,3%), w hostelu (0,2%; 1,0%; 1,2%), w motelu (0,2%; 1,2%; 1,1%), w obiekcie agroturystycznym (1,2%; 3,2%; 4,4%), w ośrodku wczasowym (0,7%; 0,7%; 1,7%), w schronisku górskim (0,4%; 0,8%; 1,0%), w schronisku młodzieżowym (0,2%; 1,7%; 2,4%), w zakładzie uzdrowiskowym (0,4%; 2,5%; 2,7%) lub w innym obiekcie (0,4%; 1,2%; 2,4%).

Tabela 10.1.10. Miejsce noclegu [obiekt] wybierane w Małopolsce przez odwiedzających z Małopolski

Miejsce noclegu	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Własny domek/mieszkanie	32,8%	29,9%	84,2%	31,32%	52,88 p.p.
Hotel	10,8%	17,7%	1,4%	14,20%	-12,85 p.p.
Pensjonat	11,6%	10,6%	2,8%	11,09%	-8,33 p.p.
U rodziny	10,4%	11,2%	2,3%	10,78%	-8,44 p.p.
Apartament, kwatery prywatna	7,9%	6,0%	1,7%	6,96%	-5,23 p.p.
U znajomych	4,4%	7,2%	2,2%	5,81%	-3,61 p.p.
Obiekt agroturystyczny	4,4%	3,2%	1,2%	3,79%	-2,57 p.p.
Kemping lub pole namiotowe	2,7%	3,1%	1,0%	2,92%	-1,94 p.p.
Zakład uzdrowiskowy	2,7%	2,5%	0,4%	2,62%	-2,24 p.p.
Schronisko młodzieżowe	2,4%	1,7%	0,2%	2,04%	-1,85 p.p.
Inny obiekt	2,4%	1,2%	0,4%	1,81%	-1,39 p.p.
Dom wycieczkowy	1,3%	1,6%	0,7%	1,49%	-0,74 p.p.
Ośrodek wczasowy	1,7%	0,7%	0,7%	1,20%	-0,45 p.p.
Motel	1,1%	1,2%	0,2%	1,18%	-0,99 p.p.
Hostel	1,2%	1,0%	0,2%	1,12%	-0,93 p.p.
Schronisko górskie	1,0%	0,8%	0,4%	0,86%	-0,49 p.p.
Dom Pielgrzyma	1,1%	0,3%	0,0%	0,70%	-0,70 p.p.
Korzystam z couchsurfing'u	0,1%	0,1%	0,0%	0,11%	-0,11 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Porównując rok 2020 do 2019 i 2018 w niektórych kategoriach widoczne są dość znaczne różnice, co dotyczy takich miejsc jak: w hotelu (1,4%; 17,7%; 10,8%), w pensjonacie (2,8%; 10,6%; 11,6%), w apartamencie (1,7%; 6,0%; 7,9%), gdzie w roku 2020 korzystano sporadycznie z tych miejsc, natomiast w roku 2019 i 2018 był to niekiedy nawet co trzeci respondent.

Kategoria hoteli preferowana w Małopolsce przez odwiedzających z Małopolski

Jeśli już korzystano z hotelu, co w roku 2020 czyniono bardzo rzadko, to najwięcej osób wybrało obiekt czterogwiazdkowy (50,0%; 50,0%; 29,5%) lub trzygwiazdkowy (41,7%; 37,0%; 56,6%).

Tabela 10.1.11. Kategoria hoteli preferowana w Małopolsce przez odwiedzających z Małopolski

Kategoria hotelu	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
★★	4,1%	1,1%	8,3%	2,59%	5,74 p.p.
★★★	56,6%	37,0%	41,7%	46,76%	-5,09 p.p.
★★★★	29,5%	50,0%	50,0%	39,75%	10,25 p.p.
★★★★★	9,8%	12,0%	0,0%	10,90%	-10,90 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Mniej niż co dziesiąty respondent w roku 2020 skorzystał z hotelu dwugwiazdkowego (2020: 8,3%; 2019: 1,1%; 2018: 4,1%), co znacznie różni się od roku 2019 i 2018, gdzie korzystano z nich bardzo rzadko. Natomiast z hoteli pięciogwiazdkowych w roku 2020 nie skorzystał nikt (0,0%; 12,0%; 9,8%), co również znacznie różni się od lat poprzednich, bowiem nocował tutaj mniej więcej co dziesiąty turysta.

Długość pobytu w Małopolsce deklarowana przez odwiedzających z Małopolski

Zdecydowana większość mieszkańców Małopolski podróżowała po swoim regionie 1 dzień bez noclegu (76,8%; 48,3%; 37,4%), z czego wynika, iż najczęściej byli to ujmowani w statystykach jako odwiedzający jednodniowi. W porównaniu do średniej z roku 2019 i 2018 jest to grupa większa o 33,94 p.p. Do odwiedzających jednodniowych zaliczyć można także osoby, których podróż nie trwała dłużej niż do 3 godz. (10,6%; 16,5%; 10,5%) i dotyczy to co dziesiątej badanej osoby.

Dłuższe pobyty z jednym lub kilkoma noclegami nie cieszyły się w roku 2020 większym zainteresowaniem: 1 noc (6,4%; 7,9%; 12,0%); 2-3 noce (3,8%; 11,6%; 13,0%); 8-14 nocy (0,3%; 4,0%; 5,7%); 15 i więcej nocy (0,2%; 1,1%; 4,2%); 4-7 nocy (1,9%; 10,5%; 17,2%). Stanowi to znaczną różnicę w porównaniu do lat poprzednich, kiedy odpoczynek mniej więcej co dziesiątego odwiedzającego trwał kilka dni.

Tabela 10.1.12. Długość pobytu w Małopolsce deklarowana przez odwiedzających z Małopolski

Długość pobytu	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Do 3 godzin	10,5%	16,5%	10,6%	13,50%	-2,89 p.p.
1 dzień bez noclegu	37,4%	48,3%	76,8%	42,85%	33,94 p.p.
1 noc	12,0%	7,9%	6,4%	9,94%	-3,55 p.p.
2-3 noce	13,0%	11,6%	3,8%	12,31%	-8,53 p.p.
4-7 nocy	17,2%	10,5%	1,9%	13,87%	-11,98 p.p.
8-14 nocy	5,7%	4,0%	0,3%	4,85%	-4,51 p.p.
15 i więcej nocy	4,2%	1,1%	0,2%	2,68%	-2,48 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Wykorzystywane środki transportu przez odwiedzających z regionu podczas podróży po Małopolsce

Prawie wszyscy mieszkańcy Małopolski podróżowali po regionie samochodem (93,2%; 81,8%; 64,3%), znacznie częściej niż w roku 2019 i 2018. W roku 2020 widoczny jest znaczny wzrost o 20,12 p.p. w powyższej kategorii.

Tabela 10.1.13. Wykorzystywane środki transportu przez odwiedzających z regionu podczas podróży po Małopolsce

Wykorzystywane środki transportu	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Samochód	64,3%	81,8%	93,2%	73,04%	20,12 p.p.
Autobus linii regularnej	10,5%	5,4%	1,6%	7,97%	-6,36 p.p.
Autokar turystyczny	11,0%	3,1%	0,5%	7,03%	-6,53 p.p.
Pociąg	4,2%	5,2%	1,1%	4,73%	-3,59 p.p.
Mikrobus linii regularnej	5,5%	2,0%	1,5%	3,73%	-2,21 p.p.
Inny	2,2%	1,1%	1,5%	1,66%	-0,19 p.p.
Samolot tradycyjnych linii lotniczych	0,9%	1,2%	0,5%	1,06%	-0,55 p.p.
Samolot czarterowy	0,8%	0,0%	0,0%	0,41%	-0,41 p.p.
Samolot tanich linii lotniczych	0,5%	0,2%	0,1%	0,37%	-0,28 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Z pozostałych środków transportu korzystano sporadycznie. Są to: autobus linii regularnej (1,6%; 5,4%; 10,5%), mikrobus linii regularnej (1,5%; 2,0%; 5,5%), pociąg (1,1%; 5,2%; 4,2%), autokar turystyczny (0,5%; 3,1%; 11,0%), samolot czarterowy (0,0%; 0,0%; 0,8%), samolot tanich linii lotniczych (0,1%; 0,2%; 0,5%), samolot tradycyjnych linii lotniczych (0,5%; 1,2%; 0,9%) oraz inne (1,5%; 1,1%; 2,2%). Ich wykorzystanie w roku 2020 prezentuje się na podobnym poziomie jak w latach poprzednich. Do wyjątku należy w roku 2018 autobus linii regularnej oraz autokar turystyczny, z którego korzystał co dziesiąty respondent.

Wykorzystanie miejscowych usług turystycznych przez odwiedzających z Małopolski

Z miejscowej obsługi turystycznej w roku 2020 korzystał co dziesiąty mieszkaniec Małopolski podróżujący po własnym regionie, co znacznie różni się od wskaźników procentowych w roku 2019 (25,7%) oraz 2018 (42,4%), kiedy widoczny jest znaczny spadek o 23,36 p.p.

Tabela 10.1.14. Wykorzystanie miejscowej obsługi turystycznej w Małopolsce przez odwiedzających z Małopolski

Wykorzystanie miejscowej obsługi turystycznej	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Nie	57,6%	74,3%	89,3%	65,93%	23,36 p.p.
Tak	42,4%	25,7%	10,7%	34,07%	-23,36 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Odwiedzający z Małopolski w roku 2020 sporadycznie korzystali z obsługi przewodników miejskich (1,8%). Jednak również w roku 2019 (3,5%) oraz 2018 (4,6%) czynili to rzadko, dlatego spadek zainteresowania powyższymi usługami w roku 2020 wynosi jedynie 2,29 p.p.

Tabela 10.1.15. Korzystanie z usług przewodników miejskich przez odwiedzających z Małopolski

Korzystanie z usług przewodników miejskich	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Nie	95,4%	96,5%	98,2%	95,95%	2,29 p.p.
Tak	4,6%	3,5%	1,8%	4,05%	-2,29 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Odwiedzający z Małopolski w roku 2020 sporadycznie korzystali z obsługi przewodników obiektowych (4,3%), co znacznie różni się od wskaźników w roku 2019 (11,6%) oraz 2018 (14,3%). Spadek zainteresowania powyższymi usługami w roku 2020 wynosi 8,63 p.p.

Tabela 10.1.16. Korzystanie z usług przewodników obiektowych przez odwiedzających z Małopolski

Korzystanie z usług przewodników obiektowych	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Nie	85,7%	88,4%	95,7%	87,06%	8,63 p.p.
Tak	14,3%	11,6%	4,3%	12,94%	-8,63 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Odwiedzający z Małopolski w roku 2020 sporadycznie korzystali z obsługi pilotów (0,3%). Jednak również w roku 2019 (1,8%) oraz 2018 (2,9%) czynili to sporadycznie, dlatego spadek zainteresowania powyższymi usługami w roku 2020 wynosi jedynie 2,04 p.p.

Tabela 10.1.17. Korzystanie z usług pilotów przez odwiedzających z Małopolski

Korzystanie z usług pilotów	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Nie	97,1%	98,2%	99,7%	97,62%	2,04 p.p.
Tak	2,9%	1,8%	0,3%	2,38%	-2,04 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejziak.

Odwiedzający z Małopolski w roku 2020 sporadycznie korzystali z obsługi przewodników górskich (1,5%). Jednak również w roku 2019 (2,4%) oraz 2018 (5,0%) czynili to rzadko, dlatego spadek zainteresowania powyższymi usługami w roku 2020 wynosi jedynie 2,18 p.p.

Tabela 10.1.18. Korzystanie z usług przewodników górskich przez odwiedzających z Małopolski

Korzystanie z usług przewodników górskich	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Nie	95,0%	97,6%	98,5%	96,31%	2,18 p.p.
Tak	5,0%	2,4%	1,5%	3,69%	-2,18 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejziak.

Odwiedzający z Małopolski w roku 2020 sporadycznie korzystali z obsługi informacji turystycznej (4,3%), co znacznie różni się od roku 2019 (20,2%) oraz 2018 (23,3%) kiedy czyniono to znacznie częściej, dlatego spadek zainteresowania powyższymi usługami w roku 2020 wynosi aż 17,45 p.p.

Tabela 10.1.19. Wykorzystanie informacji turystycznej przez odwiedzających z Małopolski

Wykorzystanie informacji turystycznej	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Nie	76,7%	79,8%	95,7%	78,24%	17,45 p.p.
Tak	23,3%	20,2%	4,3%	21,76%	-17,45 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejziak.

Wydatki odwiedzających z Małopolski

Średnie kwoty wydatkowane przed przyjazdem do Małopolski na pobyt w regionie (bez kosztów dojazdu) przez odwiedzających z Małopolski (w zł na osobę)

Odwiedzający z Małopolski (ogółem) w 2020 roku średnio wydatkowali przed przyjazdem do danej miejscowości w regionie na pobyt w niej kwoty w granicach 253 zł na osobę (bez kosztów dojazdu). Była to suma ponad 2-krotnie wyższa w porównaniu do roku 2019 oraz ponad o 1/5 wyższa w porównaniu do roku 2018, ale o 42,8% niższa niż średnia dla wszystkich odwiedzających krajowych w 2020 roku.

Tabela 10.1.20. Średnia kwota wydatku turystycznego ponoszonego przez odwiedzających z Małopolski przed przyjazdem do destynacji w latach 2018-2020 (w zł na osobę)

Średnie wydatki na osobę w zł	2018	2019	2020
Odwiedzający OGÓŁEM	209	123	253
Turyści	228	276	461
Odwiedzający jednodniowi	76	17	118

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejziak.

Turyści z Małopolski w roku 2020 wydawali przed wyjazdem kwoty prawie 4-krotnie wyższe (461 zł) od odwiedzających jednodniowych (118 zł), pomimo że wydatki tych ostatnich prawie 7-krotnie się zwiększyły w porównaniu do roku poprzedniego. Trzeba też dodać, że w 2020 roku sumy wydatkowane zarówno przez małopolskich turystów, jak i przez małopolskich jednodniowych odwiedzających przed przyjazdem do regionu były niższe niż średnia dla wszystkich turystów i dla wszystkich jednodniowych odwiedzających krajowych – odpowiednio o 16,3% i o 5,6%.

Średnie kwoty wydatkowane podczas pobytu w Małopolsce przez odwiedzających z Małopolski (w zł na osobę)

Sumy wydatkowane przez odwiedzających z Małopolski (ogółem) podczas pobytu w regionie (87 zł), w odróżnieniu od kwot wydatkowanych przed przyjazdem, były w 2020 roku niższe niż w poprzednich latach – o 64,8% w stosunku do roku 2019 i o 83,0% w relacji do roku 2018, a także o 63,8% mniejsze niż średnia dla wszystkich krajowych odwiedzających w 2020 roku. Turyści (261 zł na osobę) wydatkowali o 43,9% mniej niż w 2019 roku i o 52,9% mniej niż w roku 2018, a także o 40,6% mniej niż wyniosła średnia dla wszystkich turystów krajowych w 2020 roku. Z kolei odwiedzający jednodniowi (54 zł na osobę) przeznaczali na pobyt kwoty o 44,3% mniejsze niż w roku 2019 i aż o 73,1% mniejsze niż w 2018 roku oraz o 11,2% mniejsze niż średnia dla wszystkich jednodniowych odwiedzających z Polski w 2020 roku.

Tabela 10.1.21. Średnia kwota wydatku turystycznego ponoszonego przez odwiedzających Małopolskę z regionu podczas pobytu w destynacji w latach 2018-2020 (w zł na osobę)*

Średnie wydatki na osobę w zł	Na noclegi	Na wyżywienie	Na lokalny transport	Na bilety wstępu do atrakcji	Inne	Całkowite
2018						
Odwiedzający OGÓŁEM	384	185	154	84	197	511
Turyści	384	198	162	88	194	554
Odwiedzający jednodniowi	-	75	48	47	219	201
2019						
Odwiedzający OGÓŁEM	476	130	91	80	303	247
Turyści	476	208	108	100	228	465
Odwiedzający jednodniowi	-	69	48	65	375	97
2020						
Odwiedzający OGÓŁEM	166	48	41	30	96	87
Turyści	166	100	62	65	159	261
Odwiedzający jednodniowi	-	38	32	25	63	54

* Całkowita kwota wydatku nie jest sumą kwot przeznaczanych na poszczególne cele, gdyż część respondentów nie wskazała kwot szczegółowych; obliczając całkowitą kwotę wydatku uwzględniono więc większą liczbę wskazań niż przy kwotach szczegółowych.

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Rozpatrując przeznaczenie wydatków ponoszonych w regionie w 2020 roku przez gości z Małopolski trzeba stwierdzić, że analogicznie jak w ubiegłych latach, najwyższe dotyczyły opłat za noclegi (166 zł na osobę), aczkolwiek były one o 65,1% mniejsze niż w roku poprzednim i o 56,8% niższe niż w roku 2018. Drugie co do wysokości były tzw. inne wydatki (na drobiazgi, pamiątki, paliwo, parkingi, lodowisko, termy, karnety, lody, przyjemności itp.) – średnio 96 zł na osobę (o 68,3% mniej niż w roku poprzednim i o 51,3% mniej niż w 2018 roku). Na trzeciej pozycji uplasowały się wydatki na wyżywienie – średnio 48 zł na osobę, czyli o 63,1% mniej niż w roku ubiegłym i o 74,1% mniej niż w 2018 roku. Kolejne były sumy wydatkowane na transport – średnio 41 zł na osobę (o 54,9% mniej niż rok wcześniej i o 73,4% mniej niż w 2018 roku). Najmniej goście z Małopolski przeznaczali na bilety wstępu do atrakcji – zaledwie 30 zł na osobę, tj. o 62,5% mniej niż rok wcześniej i o 64,3% mniej niż w 2018 roku.

Należy zauważyć, że podobnie jak w ubiegłych latach, wydatki jednodniowych odwiedzających z Małopolski na poszczególne cele były niższe niż turystów z regionu – średnio 2,5-krotnie. W relacji do

lat poprzednich zmniejszyły się zwłaszcza sumy wydatkowane przez jednodniowych odwiedzających na tzw. inne cele (o 83,2% w relacji do roku wcześniejszego i o 71,2% w stosunku do 2018 roku).

Szacunkowe wpływy Małopolski z tytułu przyjazdowego ruchu turystycznego z Małopolski (w zł) wg grup odwiedzających

Szacuje się, że z tytułu bezpośrednich wydatków turystów z Małopolski w 2020 roku krążyło w regionie ok. 730 mln zł, natomiast z tytułu bezpośrednich wydatków regionalnych odwiedzających jednodniowych – ok. 962 mln zł. Łączne wpływy z turystyki w Małopolsce związane z podróżami turystycznymi mieszkańców regionu w 2020 roku wyniosły więc ok. 1,692 mld zł.

Tabela 10.1.22. Szacunkowe wpływy Małopolski z tytułu przyjazdowego ruchu turystycznego z Małopolski w 2020 roku (w zł) wg grup odwiedzających

Wyszczególnienie	2020
Turyści z Małopolski	730 000 000
Odwiedzający jednodniowi z Małopolski	962 000 000
Łącznie odwiedzający z Małopolski	1 692 000 000

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Subiektywna ocena poziomu bezpieczeństwa w destynacji przed podjęciem decyzji o podróży do Małopolski przez odwiedzających z Małopolski

Dla rozwoju ruchu turystycznego w regionie bardzo duże znaczenie ma szeroko rozumiane bezpieczeństwo. Tak więc badanych odwiedzających z Małopolski poproszono, aby na 11-stopniowej skali określili subiektywny poziom własnych obaw oraz lęku przed przyjazdem do Małopolski, gdzie: 0-W ogóle się nie obawiałam/em natomiast 10-Byłam/em pełna/en obaw.

Analizując otrzymane wyniki ogółem w latach 2018-2020, można zauważyć, iż największa grupa odwiedzających zadeklarowała sumarycznie na poziomie „0” (średnia 18-19 = ≈70%; a w roku 2020 obarczonym ryzykiem pandemicznym 60%), czyli zupełny brak obaw przed przyjazdem do Małopolski.

Tabela 10.1.23. Subiektywna ocena poziomu bezpieczeństwa w destynacji przed podjęciem decyzji o podróży do Małopolski przez odwiedzających z Małopolski

Obawy przed przyjazdem do Małopolski	2018	2019	2020	śr.18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
0	62,3%	76,7%	60,1%	69,50%	-9,4 p.p.
1	9,4%	13,3%	16,1%	11,35%	4,7 p.p.
Σ OPTYMIŚCI	71,7%	90,0%	76,2%	80,85%	-4,70 p.p.
2	5,8%	3,3%	15,0%	4,53%	10,5 p.p.
3	4,4%	1,2%	5,1%	2,83%	2,3 p.p.
4	2,7%	0,7%	0,6%	1,71%	-1,1 p.p.
Σ REALIŚCI	12,9%	5,2%	20,7%	9,07%	11,70 p.p.
5	4,2%	0,8%	0,9%	2,52%	-1,6 p.p.
6	1,6%	0,4%	0,4%	1,00%	-0,6 p.p.
7	2,4%	0,8%	0,4%	1,60%	-1,2 p.p.
8	2,6%	0,9%	0,1%	1,72%	-1,6 p.p.
9	1,0%	0,9%	0,5%	0,96%	-0,5 p.p.
10	3,6%	1,0%	0,8%	2,27%	-1,5 p.p.
Σ PESYMIŚCI	15,4%	4,8%	3,1%	10,07%	-7,00 p.p.
NFS	56,4%	85,2%	73,1%	70,8%	2,4 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

NFS 2020 mieszkańcy Małopolski OGÓLEM = 73,1%.

Ocena poziomu satysfakcji z pobytu w Małopolsce przez odwiedzających z Małopolski

Aby zdiagnozować poziom satysfakcji odwiedzających z Małopolski na obszarze Małopolski, poproszono ich, aby na 11-stopniowej skali określili subiektywny poziom własnego zadowolenia z pobytu na omawianym obszarze, gdzie: 0-W ogóle nie polecę, natomiast 10-Na pewno polecę.

Jak można zauważyć, ≈58% odwiedzających z Małopolski w roku 2020, odczuwało najwyższą satysfakcję z pobytu na obszarze Małopolski, czego wyrazem jest chęć polecenia przyjazdu tutaj swoim znajomym, rodzinie czy jeszcze innym osobom w sposób bezpośredni twarzą w twarz w „realu” czy pośredni w „wirtualu”, wykorzystując dostępne media społecznościowe. Wskaźnik PROMOTORÓW w 2020 roku wzrósł mimo zagrożeń pandemicznych o ≈12 p.p. w stosunku do średniej z lat 2018-19.

Tabela 10.1.24. Ocena poziomu satysfakcji z pobytu w Małopolsce przez odwiedzających z Małopolski

Deklaracja polecenia Małopolski	2018	2019	2020	śr.18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
10	52,3%	52,3%	57,6%	52,28%	5,3 p.p.
9	12,1%	28,7%	27,0%	20,43%	6,6 p.p.
Σ PROMOTORZY	64,40%	81,00%	84,60%	72,71%	11,90 p.p.
8	17,7%	10,0%	9,6%	13,85%	-4,2 p.p.
7	7,5%	3,9%	3,1%	5,66%	-2,5 p.p.
Σ PASYWNI	25,20%	13,90%	12,70%	19,51%	-6,70 p.p.
6	3,6%	1,8%	1,0%	2,73%	-1,7 p.p.
5	4,3%	1,5%	0,9%	2,91%	-2,0 p.p.
4	1,0%	0,4%	0,3%	0,69%	-0,4 p.p.
3	0,5%	0,1%	0,2%	0,34%	-0,2 p.p.
2	0,2%	0,2%	0,0%	0,18%	-0,1 p.p.
1	0,3%	0,1%	0,0%	0,22%	-0,2 p.p.
0	0,5%	1,0%	0,2%	0,71%	-0,5 p.p.
Σ KRYTYCY	10,40%	5,10%	2,60%	7,78%	-5,10 p.p.
NPS	54,0%	75,9%	82,0%	64,9%	17,1 p.p.

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

NPS 2020 mieszkańcy Małopolski OGÓLEM = 82,0%.

Deklaracja ponownego przyjazdu odwiedzających z Małopolski

Analizując opinie respondentów na temat deklaracji ponownej podróży po Małopolsce, to zdecydowana większość respondentów odpowiedziała: „na pewno tak” (51,2%; 64,3%; 72,7%) i „raczej tak” (41,7%; 29,7%; 18,3%), co stanowi 92,9% badanych osób.

Niewielka grupa była niezdecydowana i odpowiedziała „nie wiem” (7,0%; 5,1%; 7,4%), podobnie jak w latach poprzednich. Osób, które zadeklarowały, iż nie będą ponownie podróżować po Małopolsce w roku 2020 nie było: „na pewno nie” (0,0%; 0,2%; 0,6%), „raczej nie” (0,0%; 0,7%; 1,0%).

Tabela 10.1.25. Deklaracja ponownego przyjazdu odwiedzających z Małopolski

Deklaracja ponownego przyjazdu	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Na pewno tak	72,7%	64,3%	51,2%	68,51%	-17,31 p.p.
Raczej tak	18,3%	29,7%	41,7%	24,02%	17,73 p.p.

Nie wiem	7,4%	5,1%	7,0%	6,27%	0,70 p.p.
Raczej nie	1,0%	0,7%	0,0%	0,83%	-0,78 p.p.
Na pewno nie	0,6%	0,2%	0,0%	0,38%	-0,34 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

10.2. Charakterystyka odwiedzających Małopolskę z województwa Śląskiego

**Liczba odwiedzających ze Śląska w Małopolsce w 2020 roku:
2 492 000 osób, w tym 1 094 000 turystów**

Główne cele przyjazdu do Małopolski odwiedzających ze Śląska

Analizując cele przyjazdu turystów ze Śląska, zauważyć można, że prawie połowa odwiedzających przyjechała tutaj uprawiać turystykę aktywną (kwalifikowaną) (2020: 48,2%; 2019: 20,6%; 2018: 22,5%). Uzyskany wynik znacznie różni się od wskaźników procentowych uzyskanych w latach poprzednich, kiedy powyższą aktywność realizował mniej więcej co piąty respondent. Porównując wyniki z roku 2020 do średniej z roku 2019 i 2018, widoczny jest tutaj znaczny wzrost w powyższej kategorii aż o 26,65 p.p.

Kolejnym ważnym powodem przyjazdu do Małopolski dla co trzeciego turysty ze Śląska był wypoczynek (30,4%; 28,6%; 17,4%). Widoczny jest tutaj wzrost o 7,42 p.p. w porównaniu do średniej otrzymanej w latach 2019 i 2018.

Niewielkim zainteresowaniem cieszyło się zwiedzanie zabytków w przeciwieństwie do lat poprzednich (6,9%; 15,4%; 17,2%). Odnosząc się do średniej z roku 2019 i 2018 widoczny jest znaczny spadek w realizacji powyższego celu podróży – o 9,43 p.p.

Pozostałe cele podróży (przedstawione w tabeli), w roku 2020 zadeklarowała znikoma grupa respondentów lub wręcz nikt tych celów nie realizował. Należą do nich: zdrowie (2,8%; 7,1%; 7,3%), znajomi (1,6%; 4,3%; 3,7%), rozrywka (2,6%; 1,0%; 0,7%), krewni (2,0%; 5,0%; 4,6%), walory przyrody (2,0%; 0,3%; 2,1%), odwiedzenie ojcowizny (0,7%; 2,1%; 3,5%), tranzyt (0,6%; 2,5%; 1,7%), usługi medyczne (0,4%; 0,0%; 0,5%), odnowa duchowa (0,2%; 0,7%; 0,9%), biznes (0,2%; 1,3%; 2,1%), zakupy (0,2%; 0,1%; 0,5%), edukacja (0,1%; 2,5%; 4,6%), wydarzenie (0,1%; 0,0%; 0,0%), integracja (0,1%; 0,6%; 0,7%), konferencje/kongres (0,1%; 1,0%; 1,2%), szkolenie (0,0%; 1,0%; 2,1%), religia (0,0%; 3,4%; 4,5%), impreza kulturalna (0,0%; 0,1%; 1,9%), impreza sportowa (0,0%; 1,3%; 0,0%), inny cel (0,6%; 0,9%; 0,0%).

Tabela 10.2.1. Główny cel przyjazdu odwiedzających Małopolskę ze Śląska

Główne cele podróży	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Wypoczynek	17,4%	28,6%	30,4%	22,99%	7,42 p.p.
Turystyka aktywna (kwalifikowana)	22,5%	20,6%	48,2%	21,55%	26,65 p.p.
Zwiedzanie zabytków	17,2%	15,4%	6,9%	16,29%	-9,43 p.p.
Cel zdrowotny	7,3%	7,1%	2,8%	7,22%	-4,46 p.p.
Odwiedziny krewnych	4,6%	5,0%	2,0%	4,82%	-2,78 p.p.
Odwiedziny znajomych	3,7%	4,3%	1,6%	4,01%	-2,45 p.p.
Cel religijny	4,5%	3,4%	0,0%	3,94%	-3,94 p.p.
Edukacja	4,6%	2,5%	0,1%	3,56%	-3,44 p.p.
Odwiedziny miejsc rodzinnych	3,5%	2,1%	0,7%	2,78%	-2,06 p.p.
Tranzyt	1,7%	2,5%	0,6%	2,13%	-1,53 p.p.

Sprawy służbowe (biznes)	2,1%	1,3%	0,2%	1,72%	-1,48 p.p.
Udział w szkoleniu	2,1%	1,0%	0,0%	1,58%	-1,58 p.p.
Poznanie walorów przyrody	2,1%	0,3%	2,0%	1,21%	0,84 p.p.
Udział w konferencji, kongresie	1,2%	1,0%	0,1%	1,14%	-1,02 p.p.
Udział w imprezie kulturalnej	1,9%	0,1%	0,0%	1,01%	-1,01 p.p.
Rozrywka (kluby, dyskoteki, puby)	0,7%	1,0%	2,6%	0,89%	1,75 p.p.
Odnowa duchowa	0,9%	0,7%	0,2%	0,81%	-0,57 p.p.
Firmowy wyjazd integracyjny	0,7%	0,6%	0,1%	0,67%	-0,55 p.p.
Udział w imprezie sportowej	0,0%	1,3%	0,0%	0,67%	-0,67 p.p.
Inny cel	0,0%	0,9%	0,6%	0,44%	0,16 p.p.
Zakupy	0,5%	0,1%	0,2%	0,32%	-0,08 p.p.
Korzystanie z usług medycznych	0,5%	0,0%	0,4%	0,25%	0,11 p.p.
Udział w wydarzeniu	0,0%	0,0%	0,1%	0,00%	0,12 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Profil społeczno-demograficzny odwiedzających ze Śląska

Wiek odwiedzających ze Śląska

W roku 2020 najwięcej odwiedzających Małopolskę ze Śląska znajdowało się w wieku: 30-44 r.ż. (44,1%; 37,1%; 39,9%). W porównaniu do średniej z roku 2019 i 2018 zauważalny jest wzrost respondentów o 5,64 p.p.

Prawie o połowę mniejsza grupa, czyli co czwarty mieszkaniec Śląska był młodszy: 20-29 r.ż. (24,9%; 25,3%; 23,1%). Z kolei co piąta badana osoba jest nieco starsza: 45-60 r.ż. (21,1%; 22,9%; 23,3%). W tej grupie wiekowej struktura uzyskanych wskaźników w latach 2020-2018 jest bardzo podobna z minimalną tendencją spadkową (2,01 p.p.). Natomiast mniej niż co dziesiąty respondent prezentował grupę seniorów, czyli osób w wieku powyżej 60 r.ż. (7,9%; 11,6%; 10,6%), podobnie jak w grupie powyżej widoczna jest tendencja spadkowa o 3,20 p.p.

Z kolei jeśli chodzi o śląską młodzież w wieku szkolnym (do 19 r.ż), to zarówno w roku 2020, jak też w latach poprzednich (1,9%; 3,1%; 3,1%) zanotowano bardzo niskie wskaźniki procentowe w analizowanej grupie. Z tego wynikałoby, iż wycieczki szkolne, obozy i kolonie są tutaj rzadko organizowane.

Tabela 10.2.2. Wiek odwiedzających Małopolskę ze Śląska

Wiek	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Do 19 lat	3,1%	3,1%	1,9%	3,09%	-1,17 p.p.
20-29 lat	23,1%	25,3%	24,9%	24,19%	0,75 p.p.
30-44 lat	39,9%	37,1%	44,1%	38,49%	5,64 p.p.
45-60 lat	23,3%	22,9%	21,1%	23,12%	-2,01 p.p.
Powyżej 60 lat	10,6%	11,6%	7,9%	11,10%	-3,20 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Płeć odwiedzających ze Śląska

Na podstawie przeprowadzonych badań ustalono, iż w roku 2020 Małopolskę odwiedziło znacz-

nie mniej kobiet (36,7%; 50,1%; 56,1%) niż mężczyzn (63,3%; 49,9%; 43,9%). W latach poprzednich sytuacja przedstawiała się odwrotnie.

Tabela 10.2.3. Płeć odwiedzających Małopolskę ze Śląska

Płeć	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Kobieta	56,1%	50,1%	36,7%	53,11%	-16,45 p.p.
Mężczyzna	43,9%	49,9%	63,3%	46,89%	16,45 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Wykształcenie odwiedzających ze Śląska

W grupie badanych respondentów ze Śląska, którzy przyjechali turystycznie do Małopolski dominuje wykształcenie średnie (52,2%; 41,0%; 41,8%) i wyższe (44,7%; 55,4%; 55,5%). W latach poprzednich sytuacja przedstawiała się odwrotnie.

Znikoma grupa badanych osób prezentowała wykształcenie podstawowe (0,9%; 2,5%; 2,2%) lub inne (2,2%; 1,1%; 0,4%).

Tabela 10.2.4. Wykształcenie odwiedzających Małopolskę ze Śląska

Wykształcenie	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Wyższe	55,5%	55,4%	44,7%	55,48%	-10,74 p.p.
Średnie	41,8%	41,0%	52,2%	41,41%	10,77 p.p.
Podstawowe	2,2%	2,5%	0,9%	2,35%	-1,45 p.p.
Inne	0,4%	1,1%	2,2%	0,76%	1,42 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Status materialny odwiedzających ze Śląska

W opinii zdecydowanej większości badanych ze Śląska ich sytuacja finansowa jest dobra (78,1%; 63,4%; 62,0%) i widoczna jest w powyższej kategorii tendencja wzrostowa, w porównaniu do średniej z lat 2019 i 2018 o 15,41 p.p. Tym samym zmniejszyła się liczba osób, która oceniła swój status materialny jako średni (13,1%; 21,0%; 25,8%) oraz jako bardzo dobry (7,7%; 14,6%; 12,0%). W porównaniu do średniej z lat 2019 i 2018 widoczny jest znaczny spadek (odpowiednio o 10,26 p.p.; o 5,58 p.p.) osób w powyższych kategoriach.

Znikoma grupa respondentów oceniła swoją sytuację finansową jako złą (0,9%; 0,5%; 0,0%;) lub bardzo złą (0,1%; 0,5%; 0,3%).

Tabela 10.2.5. Status materialny odwiedzających Małopolskę ze Śląska

Sytuacja finansowa	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Bardzo dobra	12,0%	14,6%	7,7%	13,27%	-5,58 p.p.
Dobra	62,0%	63,4%	78,1%	62,69%	15,41 p.p.
Średnia	25,8%	21,0%	13,1%	23,40%	-10,26 p.p.
Zła	0,0%	0,5%	0,9%	0,25%	0,70 p.p.
Bardzo zła	0,3%	0,5%	0,1%	0,39%	-0,27 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Charakter podróży odwiedzających ze Śląska (z rodziną, grupowo, znajomymi, samotnie)

Podobnie jak w latach poprzednich odwiedzający ze Śląska przyjeżdżali do Małopolski najczęściej z rodziną (38,0%; 42,9%; 43,5%), chociaż w porównaniu do średniej z lat 2018 i 2019 widoczny jest spadek w tej kategorii o 5,15 p.p. Kolejnymi ważnymi towarzyszami podróży byli przyjaciele (31,9%; 27,4%; 21,2%), gdzie z kolei sytuacja jest odwrotna – widoczny jest wzrost zainteresowania tego typu podróżami o 7,66 p.p.

Tabela 10.2.6. Towarzystwo w podróży odwiedzających Małopolskę ze Śląska

Towarzystwo w podróży	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Rodzina	43,5%	42,9%	38,0%	43,16%	-5,15 p.p.
Przyjaciele	21,2%	27,4%	31,9%	24,27%	7,66 p.p.
Nikt (podróżuję sam)	19,0%	16,9%	9,4%	17,93%	-8,57 p.p.
Grupa zorganizowana	10,9%	7,0%	15,7%	8,93%	6,74 p.p.
Rodzina i przyjaciele	5,5%	5,9%	5,0%	5,71%	-0,69 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Mniej więcej co dziesiąty respondent w roku 2020 podróżował z grupą zorganizowaną (15,7%; 7,0%; 10,9%) (czyniono to znacznie rzadziej niż w roku 2019) lub samotnie (podróżuję sam) (9,4%; 16,9%; 19,0%), gdzie z kolei w latach 2019 i 2018 w ten sposób organizowano podróż częściej.

Wspólną podróż rodziny i przyjaciół w roku 2020 organizowano rzadko (5,0%; 5,9%; 5,5%), podobnie jak w latach poprzednich.

W kontekście podróży rodzinnych warto przeanalizować liczbę dzieci wspólnie podróżujących z dorosłymi członkami rodziny. W badaniach zdiagnozowano więc, z jak liczną rodziną podróżują turyści ze Śląska. Jak się okazuje respondenci zwykle wyjeżdżają z jednym (46,7%; 42,9%; 44,2%) lub z dwójką dzieci (45,5%; 48,7%; 51,7%), co dotyczy zdecydowanie największej liczby respondentów (91,7%). Porównując rok 2020 do średnich wskaźników procentowych z roku 2019 i 2018, ukazują się tendencja wzrostowa podróży z jednym dzieckiem, a malejąca z dwójką dzieci.

Tabela 10.2.7. Liczba dzieci w trakcie podróży odwiedzających ze Śląska

Liczba dzieci z rodziną w podróży	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
1	44,2%	42,9%	46,7%	43,51%	3,15 p.p.
2	51,7%	48,7%	45,5%	50,20%	-4,75 p.p.
3	4,2%	6,7%	5,5%	5,44%	0,01 p.p.
4	0,0%	0,8%	1,8%	0,42%	1,40 p.p.
5	0,0%	0,8%	0,6%	0,42%	0,19 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Rzadko śląskie rodziny podróżujące po Małopolsce posiadały troje (5,5%; 6,7%; 4,2%), czworo (1,8%; 0,8%; 0,0%) lub pięcioro dzieci (0,6%; 0,8%; 0,0%).

Źródła informacji o Małopolsce wykorzystywane przed przyjazdem do destynacji przez odwiedzających ze Śląska

Z przeprowadzonych badań wynika, iż w roku 2020, podobnie jak w roku 2019 i 2018, dla odwie-

dzających ze Śląska głównym źródłem informacji na temat Małopolski były: rodzina (2020: 67,4%; 2019: 41,5%; 2018: 41,1%), szkoła (66,2%; 37,3%; 35,7%) oraz znajomi (59,1%; 35,6%; 39,8%). Jak można zauważyć w roku 2020 powyższe źródła były wykorzystywane znacznie częściej niż w roku 2019 i 2018, gdyż w analizowanym roku grupa osób, która z nich korzystała jest prawie dwukrotnie większa.

Tabela 10.2.8. Źródła informacji o Małopolsce wykorzystywane przed przyjazdem do destynacji przez odwiedzających ze Śląska w latach 2018-2020 – udział procentowy*

Źródło informacji o Małopolsce	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Rodzina	41,1%	41,5%	67,4%	41,3%	26,10 p.p.
Znajomi	39,8%	35,6%	59,1%	37,7%	21,40 p.p.
Szkoła	35,7%	37,3%	66,2%	36,5%	29,70 p.p.
Strony www	25,7%	31,5%	19,5%	28,6%	-9,10 p.p.
Przewodniki	18,2%	12,6%	12,2%	15,4%	-3,20 p.p.
Social Media	13,2%	16,6%	8,6%	14,9%	-6,30 p.p.
TV	15,1%	13,2%	32,3%	14,2%	18,15 p.p.
Prasa	13,5%	12,9%	37,1%	13,2%	23,90 p.p.
Foldery/ulotki	13,2%	9,8%	15,4%	11,5%	3,90 p.p.
Radio	11,3%	9,2%	36,0%	10,3%	25,75 p.p.
Katalogi biur podróży	4,7%	6,6%	7,3%	5,7%	1,65 p.p.
Inne źródło	6,9%	3,8%	4,1%	5,4%	-1,25 p.p.
Film	2,8%	2,9%	2,1%	2,9%	-0,75 p.p.
Appki	2,8%	1,4%	0,9%	2,1%	-1,20 p.p.
Targi	1,9%	1,8%	1,1%	1,9%	-0,75 p.p.
Uczestnicy ŚDM 2016	1,9%	0,5%	0,3%	1,2%	-0,90 p.p.
Nic nie wiedział	0,9%	0,3%	0,6%	0,6%	0,00 p.p.

*Z powodu wielokrotności wskazań udziały nie sumują się do 100%.

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Nieco mniejsza grupa, co dotyczy mniej więcej co trzeciego respondenta, korzystała z prasy (37,1%; 12,9%; 13,5%), radia (36,0%; 9,2%; 11,3%), TV (32,3%; 13,2%; 15,1%). W analizowanym 2020 roku grupy te były kilkakrotnie większe niż w roku 2019 i 2018. Co ciekawe, zmniejszyła się grupa respondentów, która deklarowała, iż w celu zdobycia informacji na temat Małopolski korzystała z Internetu, w roku 2020 była to co piąta badana osoba (19,5%; 31,5%; 25,7%), w roku 2019 – co trzecia, w 2018 – co czwarta.

Mniej więcej co dziesiąty odwiedzający Małopolskę czerpał informacje o regionie z folderów/ulotek (15,4%; 9,8%; 13,2%), przewodników (12,2%; 12,6%; 18,2%), social mediów (8,6%; 16,6%; 13,2%), katalogów biur podróży (7,3%; 6,6%; 4,7%). W porównaniu do lat poprzednich zainteresowanie powyższymi źródłami jest bardzo zmienne i trudno tutaj ustalić jakąś tendencję.

Sporadycznie oglądano filmy (2,1%; 2,9%; 2,8%), czerpano informacje z targów (1,1%; 1,8%; 1,9%), Appki (0,9%; 1,4%; 2,8%), od uczestników ŚDM 2016 (0,3%; 0,5%; 1,9%) lub z jeszcze innych źródeł (4,1%; 3,8%; 6,9%).

Warto zaznaczyć, iż w grupie respondentów ze Śląska znajduje się bardzo mało osób, które przyjeżdżając turystycznie do Małopolski, nie miały żadnej wiedzy na temat odwiedzanego regionu (0,6%; 0,3%; 0,9%), powyższa tendencja dotyczy także lat poprzednich.

Organizacja pobytu w Małopolsce przez odwiedzających ze Śląska

Zdecydowana większość odwiedzających ze Śląska w roku 2020 organizowała przyjazd do Małopolski samodzielnie we własnym zakresie (83,2%; 77,9%; 74,0%), co w porównaniu do średniej

roku 2018 i 2019 stanowi o 7,32 p.p. większą grupę.

Rzadziej towarzyszami podróży byli znajomi (7,9%; 5,3%; 6,0%) i rodzina (5,5%; 5,4%; 4,2%). W powyższych kategoriach zauważono nieznaczny wzrost wskaźników procentowych (o 2,29 p.p. i o 0,67 p.p.).

Tabela 10.2.9. Organizator pobytu w Małopolsce odwiedzających ze Śląska

Organizator pobytu	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Sam we własnym zakresie	74,0%	77,9%	83,2%	75,92%	7,32 p.p.
Znajomi	6,0%	5,3%	7,9%	5,64%	2,29 p.p.
Rodzina	4,2%	5,4%	5,5%	4,80%	0,67 p.p.
Zakład pracy	4,7%	3,2%	1,6%	3,93%	-2,37 p.p.
Szkoła	4,5%	1,5%	0,0%	2,98%	-2,98 p.p.
Inna instytucja	3,8%	1,5%	0,3%	2,65%	-2,31 p.p.
Biuro podróży	1,7%	1,8%	1,3%	1,75%	-0,41 p.p.
Portal (biuro) internetowy(e)	0,3%	2,6%	0,0%	1,41%	-1,41 p.p.
Parafia (kościół)	0,9%	0,9%	0,1%	0,91%	-0,80 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Z pozostałych instytucji korzystano bardzo sporadycznie albo w ogóle. Są to: biuro podróży (1,3%; 1,8%; 1,7%), zakład pracy (1,6%; 3,2%; 4,7%), parafia (kościół) (0,1%; 0,9%; 0,9%) portal (biuro) internetowy (0,0%; 2,6%; 0,3%), szkoła (0,0%; 1,5%; 4,5%) oraz jeszcze inna instytucja (0,3%; 1,5%; 3,8%).

Miejsce noclegu [obiekt] wybierane w Małopolsce przez odwiedzających ze Śląska

Analizując wybór miejsca noclegu turystów ze Śląska w roku 2020 można zauważyć, że mniej niż co czwarty respondent wybrał pensjonat (23,4%; 13,7%; 21,3%), a więcej niż co dziesiąty: apartament (14,8%; 6,0%; 6,5%) lub hotel (12,5%; 26,8%; 17,6%), natomiast mniej niż co dziesiąty ośrodek wczasowy (8,1%; 2,4%; 1,9%).

Tabela 10.2.10. Miejsce noclegu [obiekt] wybierane w Małopolsce przez odwiedzających ze Śląska

Miejsce noclegu	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Hotel	17,6%	26,8%	12,5%	22,22%	-9,75 p.p.
Pensjonat	21,3%	13,7%	23,4%	17,49%	5,89 p.p.
U rodziny	11,3%	10,5%	6,8%	10,88%	-4,12 p.p.
Własny domek/mieszkanie	7,3%	12,1%	0,8%	9,70%	-8,92 p.p.
U znajomych	7,6%	9,1%	6,2%	8,35%	-2,11 p.p.
Obiekt agroturystyczny	9,2%	6,0%	7,0%	7,63%	-0,61 p.p.
Apartament, kwatery prywatna	6,5%	6,0%	14,8%	6,28%	8,53 p.p.
Zakład uzdrowiskowy	5,9%	3,6%	5,2%	4,75%	0,44 p.p.
Motel	2,9%	1,6%	1,3%	2,24%	-0,94 p.p.
Ośrodek wczasowy	1,9%	2,4%	8,1%	2,16%	5,89 p.p.
Inny obiekt	2,9%	1,2%	0,8%	2,03%	-1,25 p.p.
Hostel	1,7%	1,6%	2,6%	1,68%	0,92 p.p.
Kemping lub pole namiotowe	1,3%	2,0%	4,7%	1,64%	3,03 p.p.
Schronisko górskie	0,5%	1,2%	0,3%	0,84%	-0,58 p.p.

Dom wycieczkowy	1,1%	0,4%	5,2%	0,76%	4,44 p.p.
Schronisko młodzieżowe	0,6%	0,8%	0,5%	0,72%	-0,20 p.p.
Dom Pielgrzyma	0,5%	0,2%	0,0%	0,34%	-0,34 p.p.
Korzystam z couchsurfing'u	0,0%	0,6%	0,0%	0,30%	-0,30 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejziak.

Nieco rzadziej korzystano z noclegu w obiekcie agroturystycznym (7,0%; 6,0%; 9,2%), u rodziny (6,8%; 10,5%; 11,3%), u znajomych (6,2%; 9,1%; 7,6%), w domu wycieczkowym (5,2%; 0,4%; 1,1%), w zakładzie uzdrowiskowym (5,2%; 3,6%; 5,9%), na kempingu lub polu namiotowym (4,7%; 2,0%; 1,3%).

Bardzo niewiele osób nocowało w hostelu (2,6%; 1,6%; 1,7%), w motelu (1,3%; 1,6%; 2,9%), we własnym domku/mieszkanu (0,8%; 12,1%; 7,3%), w schronisku młodzieżowym (0,5%; 0,8%; 0,6%), w schronisku górskim (0,3%; 1,2%; 0,5%), korzystało z couchsurfing'u (0,0%; 0,6%; 0,0%), w Domu Pielgrzyma (0,0%; 0,2%; 0,5%) lub w innym obiekcie (0,8%; 1,2%; 2,9%).

Porównując rok 2020 do średniej z roku 2019 i 2018, można zauważyć, że częściej korzystano z noclegu: na kempingu lub polu namiotowym (o 3,03 p.p.), w apartamencie (o 8,53 p.p.), w ośrodku wczasowym (o 5,89 p.p.), w pensjonacie (o 5,89 p.p.), w domu wycieczkowym (o 4,44 p.p.), w hostelu (o 0,92 p.p.). Z kolei w pozostałych obiektach zanotowano spadek zainteresowania ich wyborem.

Kategoria hoteli preferowana w Małopolsce przez odwiedzających ze Śląska

Turyści ze Śląska w roku 2020, podobnie jak w latach poprzednich, najczęściej korzystali z hoteli trzygwiazdkowych (64,1%; 56,8%; 62,2%) oraz czterogwiazdkowych (35,9%; 32,6%; 24,4%). Zainteresowanie powyższymi obiektami było znacznie większe niż średnia z roku 2019 i 2018. Zanotowany wzrost wynosił dla hoteli 3*: o 4,58 p.p., a dla 4*: o 7,39 p.p.

Tabela 10.2.11. Kategoria hoteli preferowana w Małopolsce przez odwiedzających ze Śląska

Kategoria hotelu	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
★★	4,9%	5,3%	0,0%	5,07%	-5,07 p.p.
★★★	62,2%	56,8%	64,1%	59,52%	4,58 p.p.
★★★★	24,4%	32,6%	35,9%	28,51%	7,39 p.p.
★★★★★	8,5%	5,3%	0,0%	6,90%	-6,90 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejziak.

Z hoteli innych kategorii nie korzystano w ogóle, co dotyczy obiektów 2-gwiazdkowych (0,0%; 5,3%; 4,9%) oraz 5-gwiazdkowych (0,0%; 5,3%; 8,5%), z których, jak można zauważyć w latach poprzednich, korzystano ze zróżnicowanym, jednak niezbyt wysokim, zainteresowaniem.

Długość pobytu w Małopolsce deklarowana przez odwiedzających ze Śląska

Analizując długość pobytu w Małopolsce respondentów ze Śląska, można zauważyć, że w roku 2020 ponad połowa przyjechała tutaj „na 1 dzień bez noclegu” (55,4%; 31,3%; 29,4%), co piąty na „1 noc” (19,2%; 11,7%; 6,9%), mniej więcej co dziesiąty na „2-3 noce” (14,0%; 19,7%; 20,2%) lub nieco dłużej 4-7 nocy (6,7%; 19,1%; 25,3%).

Tabela 10.2.12. Długość pobytu w Małopolsce deklarowana przez odwiedzających ze Śląska

Długość pobytu	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Do 3 godzin	4,3%	6,2%	1,7%	5,21%	-3,48 p.p.
1 dzień bez noclegu	29,4%	31,3%	55,4%	30,33%	25,09 p.p.
1 noc	6,9%	11,7%	19,2%	9,31%	9,86 p.p.
2-3 noce	20,2%	19,7%	14,0%	19,97%	-6,00 p.p.
4-7 nocy	25,3%	19,1%	6,7%	22,19%	-15,49 p.p.
8-14 nocy	9,4%	9,1%	2,7%	9,27%	-6,61 p.p.
15 i więcej nocy	4,5%	2,9%	0,3%	3,72%	-3,38 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejziak.

Dłuższe pobytu nie cieszyły się w roku 2020 większym zainteresowaniem: 8 - 14 nocy (2,7%; 9,1%; 9,4%), 15 > (0,3%; 2,9%; 4,5%) i skorzystała z nich bardzo niewielka grupa respondentów. Znikome zainteresowanie ustalono także w kategorii „do 3 godzin” (1,7%; 6,2%; 4,3%).

Porównując rok 2020 do średniej z roku 2019 i 2018, zanotowano wzrost zainteresowania pobytem w Małopolsce w takich kategoriach jak: 1 dzień bez noclegu – o 25,09 p.p. oraz 1 noc – o 9,86 p.p.

Wykorzystywane środki transportu przez odwiedzających ze Śląska

Zdecydowana większość mieszkańców Śląska podróżowała po Małopolsce samochodem (93,7%; 78,8%; 73,2%) i jak można zauważyć znacznie częściej niż w roku 2019 i 2018. W roku 2020 widoczny jest znaczny wzrost zainteresowania w powyższej kategorii o 17,75 p.p.

Tabela 10.2.13. Wykorzystywane środki transportu przez odwiedzających ze Śląska podczas podróży do Małopolski

Wykorzystywane środki transportu	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Samochód	73,2%	78,8%	93,7%	75,99%	17,75 p.p.
Autokar turystyczny	11,4%	4,4%	1,5%	7,89%	-6,44 p.p.
Autobus linii regularnej	6,1%	7,2%	3,0%	6,66%	-3,64 p.p.
Pociąg	6,7%	6,0%	0,9%	6,37%	-5,48 p.p.
Mikrobus linii regularnej	1,6%	0,6%	0,1%	1,13%	-1,01 p.p.
Samolot tanich linii lotniczych	0,4%	1,4%	0,0%	0,87%	-0,87 p.p.
Samolot tradycyjnych linii lotniczych	0,5%	1,1%	0,7%	0,78%	-0,11 p.p.
Samolot czarterowy	0,0%	0,6%	0,1%	0,30%	-0,19 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejziak.

Z pozostałych środków transportu korzystano sporadycznie lub w ogóle. Należy wymienić tutaj: autobus linii regularnej (3,0%; 7,2%; 6,1%), autokar turystyczny (1,5%; 4,4%; 11,4%), pociąg (0,9%; 6,0%; 6,7%), mikrobus linii regularnej (0,1%; 0,6%; 1,6%), samolot tanich linii lotniczych (0,1%; 0,6%; 0,0%), samolot tradycyjnych linii lotniczych (0,0%; 1,4%; 0,4%) lub jeszcze inne (0,7%; 1,1%; 0,5%), podobnie jak w latach poprzednich.

Wykorzystanie miejscowych usług turystycznych przez odwiedzających ze Śląska

Z miejscowej obsługi turystycznej w roku 2020 skorzystał ponad co dziesiąty mieszkaniec ze Śląska (13,8%) podróżujący po Małopolsce, co znacznie różni się od wskaźników procentowych

w roku 2019 (36,8%) oraz 2018 (51,1%), które są znacznie wyższe. W tym kontekście w roku 2020 w porównaniu do średniej z roku 2019 i 2018 widoczny jest znaczny spadek o -30,09 p.p. w omawianej kategorii.

Tabela 10.2.14. Wykorzystanie miejscowej obsługi turystycznej w Małopolsce przez odwiedzających ze Śląska

Wykorzystanie miejscowej obsługi turystycznej	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
NIE	48,9%	63,2%	86,2%	56,07%	30,09 p.p.
TAK	51,1%	36,8%	13,8%	43,93%	-30,09 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Odwiedzający ze Śląska w roku 2020 sporadycznie korzystali z obsługi przewodników miejskich (1,3%). Jednak również w roku 2019 (4,8%) oraz 2018 (6,1%) czynili to sporadycznie, dlatego spadek zainteresowania powyższymi usługami w roku 2020 wynosi jedynie 4,13 p.p.

Tabela 10.2.15. Korzystanie z usług przewodników miejskich przez odwiedzających ze Śląska

Korzystanie z usług przewodników miejskich	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Nie	93,9%	95,2%	98,7%	94,54%	4,13 p.p.
Tak	6,1%	4,8%	1,3%	5,46%	-4,13 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Respondenci ze Śląska w roku 2020 rzadko korzystali także z obsługi przewodników obiektowych (5,9%), co różni się od roku 2019 (15,4%) oraz 2018 (20,9%), kiedy wskaźniki procentowe są znacznie wyższe. W tym kontekście widoczny spadek zainteresowania powyższymi usługami w roku 2020 w stosunku do średniej z lat poprzednich o 12,26 p.p.

Tabela 10.2.16. Korzystanie z usług przewodników obiektowych przez odwiedzających ze Śląska

Korzystanie z usług przewodników obiektowych	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Nie	79,1%	84,6%	94,1%	81,87%	12,26 p.p.
Tak	20,9%	15,4%	5,9%	18,13%	-12,26 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Podobnie jak w powyżej omawianych kategoriach, odwiedzający ze Śląska w roku 2020 rzadko korzystali z obsługi pilotów (0,9%), co miało miejsce także w roku 2019 (3,1%) oraz 2018 (2,6%), tak więc w roku 2020 w kontekście średniej w latach 2019 i 2018 widoczny jest spadek zainteresowania powyższymi usługami i wynosi jedynie 1,96 p.p.

Tabela 10.2.17. Korzystanie z usług pilotów przez odwiedzających ze Śląska

Korzystanie z usług pilotów	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Nie	97,4%	96,9%	99,1%	97,16%	1,96 p.p.
Tak	2,6%	3,1%	0,9%	2,84%	-1,96 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Respondenci ze Śląska w roku 2020 rzadko korzystali z obsługi przewodników górskich (1,9%), podobnie jak w roku 2019 (2,8%) oraz 2018 (3,1%), dlatego spadek zainteresowania powyższymi usługami w roku 2020 wynosi jedynie 1,06 p.p.

Tabela 10.2.18. Korzystanie z usług przewodników górskich przez odwiedzających ze Śląska

Korzystanie z usług przewodników górskich	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Nie	96,9%	97,2%	98,1%	97,05%	1,06 p.p.
Tak	3,1%	2,8%	1,9%	2,95%	-1,06 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Odwiedzający ze Śląska w roku 2020 rzadko korzystali także z obsługi informacji turystycznej (6,5%), co znacznie różni się od roku 2019 (26,8%) oraz 2018 (28,3%), kiedy wskaźniki procentowe są znacznie wyższe, dlatego spadek zainteresowania powyższymi usługami w roku 2020 w kontekście średniej z roku 2019 i 2018 wynosi aż 21,04 p.p.

Tabela 10.2.19. Wykorzystanie informacji turystycznej przez odwiedzających ze Śląska

Wykorzystanie informacji turystycznej	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Nie	71,7%	73,2%	93,5%	72,42%	21,04 p.p.
Tak	28,3%	26,8%	6,5%	27,58%	-21,04 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Wydatki odwiedzających ze Śląska

Średnie kwoty wydatkowane przed przyjazdem do Małopolski na pobyt w regionie (bez kosztów dojazdu) przez odwiedzających ze Śląska (w zł na osobę)

Odwiedzający ze Śląska (ogółem) w 2020 roku średnio wydatkowali przed przyjazdem do Małopolski na pobyt w regionie kwoty w granicach 467 zł na osobę (bez kosztów dojazdu). Była to suma prawie 2,5-krotnie wyższa w porównaniu do roku 2019 oraz ponad 2-krotnie wyższa w porównaniu do roku 2018, a także o 5,7% wyższa niż średnia dla wszystkich odwiedzających krajowych w 2020 roku.

Tabela 10.2.20. Średnia kwota wydatku turystycznego ponoszonego przez odwiedzających ze Śląska przed przyjazdem do Małopolski w latach 2018-2020 (w zł na osobę)

Średnie wydatki na osobę w zł	2018	2019	2020
Odwiedzający OGÓLEM	220	194	467
Turyści	255	292	624
Odwiedzający jednodniowi	59	28	132

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Turyści ze Śląska w roku 2020 wydawali przed wyjazdem kwoty prawie 5-krotnie wyższe (624 zł na osobę) od odwiedzających jednodniowych (132 zł na osobę), pomimo że wydatki tych ostatnich prawie 5-krotnie się zwiększyły w porównaniu do roku poprzedniego. Trzeba też dodać, że w 2020 roku sumy wydatkowane zarówno przez turystów, jak i przez jednodniowych odwiedzających ze Śląska przed przyjazdem do regionu były wyższe niż średnia dla wszystkich turystów i dla wszystkich jednodniowych odwiedzających krajowych – odpowiednio o 13,4% i o 5,6%.

Średnie kwoty wydatkowane podczas pobytu w Małopolsce przez odwiedzających ze Śląska (w zł na osobę)

Sumy wydatkowane przez odwiedzających ze Śląska (ogółem) podczas pobytu w regionie (169 zł na osobę), w odróżnieniu od kwot wydatkowanych przed przyjazdem, były w 2020 roku niższe niż w poprzednich latach – o 43,7% w stosunku do roku 2019 i o 53,2% w relacji do roku 2018, a także o 29,6% niższe w odniesieniu do średniej dla wszystkich odwiedzających krajowych w 2020 roku. Turyści (320 zł na osobę) wydatkowali o 26,8% mniej niż w 2019 roku i o 30,9% mniej niż w roku 2018 oraz o 27,1% mniej niż wyniosła średnia dla wszystkich turystów krajowych w 2020 roku. Z kolei odwiedzający jednodniowi (62 zł na osobę) przeznaczali na pobyt kwoty o 8,8% mniejsze niż w roku 2019 i o 29,5% mniejsze niż w 2018 roku, ale o 1,9% wyższe niż średnia dla wszystkich jednodniowych odwiedzających z Polski w 2020 roku.

Tabela 10.2.21. Średnia kwota wydatku turystycznego ponoszonego przez odwiedzających Małopolskę ze Śląska podczas pobytu w regionie w latach 2018-2020 (w zł na osobę)*

Średnie wydatki na osobę w zł	Na noclegi	Na wyżywienie	Na lokalny transport	Na bilety wstępu do atrakcji	Inne	Całkowite
2018						
Odwiedzający OGÓŁEM	299	128	56	62	107	361
Turyści	299	154	60	73	151	463
Odwiedzający jednodniowi	-	58	25	34	47	88
2019						
Odwiedzający OGÓŁEM	411	146	77	97	221	300
Turyści	411	184	82	110	267	437
Odwiedzający jednodniowi	-	69	48	67	67	68
2020						
Odwiedzający OGÓŁEM	199	74	42	39	105	169
Turyści	199	118	52	62	131	320
Odwiedzający jednodniowi	-	42	29	26	75	62

* Całkowita kwota wydatku nie jest sumą kwot przeznaczanych na poszczególne cele, gdyż część respondentów nie wskazała kwot szczegółowych; obliczając całkowitą kwotę wydatku uwzględniono więc większą liczbę wskazań niż przy kwotach szczegółowych.

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Rozpatrując przeznaczenie wydatków ponoszonych w regionie w 2020 roku przez gości ze Śląska trzeba stwierdzić, że, analogicznie jak w ubiegłych latach, najwyższe dotyczyły opłat za noclegi (199 zł na osobę), aczkolwiek były one o 51,6% mniejsze niż w roku poprzednim i o 33,4% niższe niż w roku 2018. Drugie co do wysokości były tzw. inne wydatki (na pamiątki, upominki, kino, gondolę, tratwę, termy, parkingi, lody, przyjemności itp.) – średnio 105 zł na osobę (o 52,5% mniej niż w roku poprzednim i niemal tyle samo, co w 2018 roku). Na trzeciej pozycji uplasowały się wydatki na wyżywienie – średnio 74 zł na osobę, czyli o 49,3% mniej niż w roku ubiegłym i o 42,2% mniej niż w 2018 roku. Kolejne były sumy wydatkowane na transport – średnio 42 zł na osobę (o 45,5% mniej niż rok wcześniej i o 1/4 mniej niż w 2018 roku). Najmniej goście ze Śląska przeznaczali na bilety wstępu do atrakcji – zaledwie 39 zł na osobę, tj. o 59,8% mniej niż rok wcześniej i o 37,1% mniej niż w 2018 roku.

Należy zauważyć, że, podobnie jak w ubiegłych latach, wydatki jednodniowych odwiedzających ze Śląska na poszczególne cele były niższe niż turystów z tego segmentu – średnio ok. 2-krotnie. W relacji do lat poprzednich zmniejszyły się zwłaszcza sumy wydatkowane przez jednodniowych odwiedzających na transport (o 61,2% w relacji do roku wcześniejszego i o 23,5% w stosunku do 2018 roku).

Szacunkowe wpływy Małopolski z tytułu przyjazdowego ruchu turystycznego ze Śląska (w zł) wg grup odwiedzających

Szacuje się, że z tytułu bezpośrednich wydatków turystów ze Śląska w 2020 roku krążyło w Małopolsce ok. 1,033 mld zł, natomiast z tytułu bezpośrednich wydatków odwiedzających jednoosobowych z tego segmentu – ok. 271 mln zł. Łączne wpływy z turystyki w Małopolsce związane z przyjazdami gości ze Śląska w 2020 roku wyniosły więc ok. 1,304 mld zł.

Tabela 10.2.22. Szacunkowe wpływy Małopolski z tytułu przyjazdowego ruchu turystycznego ze Śląska w 2020 roku (w zł) wg grup odwiedzających

Wyszczególnienie	2020
Turyści ze Śląska	1 033 000 000
Odwiedzający jednoosobowi ze Śląska	271 000 000
Łącznie odwiedzający ze Śląska	1 304 000 000

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Subiektywna ocena poziomu bezpieczeństwa w destynacji przed podjęciem decyzji o podróży do Małopolski przez odwiedzających ze Śląska

Dla rozwoju ruchu turystycznego w regionie bardzo duże znaczenie ma szeroko rozumiane bezpieczeństwo. Tak więc badanych odwiedzających ze Śląska poproszono, aby na 11-stopniowej skali określili subiektywny poziom własnych obaw oraz lęku przed przyjazdem do Małopolski, gdzie: 0 - W ogóle się nie obawiałam/em natomiast 10 - Byłam/em pełna/en obaw.

Analizując otrzymane wyniki ogółem w latach 2018-2020, można zauważyć, iż największa grupa odwiedzających zadeklarowała sumarycznie na poziomie „0” (średnia 18-19 = ≈70%; a w roku 2020 obarczonym ryzykiem pandemicznym 55,5%), czyli zupełny brak obaw przed przyjazdem do Małopolski.

Tabela 10.2.23. Subiektywna ocena poziomu bezpieczeństwa w destynacji przed podjęciem decyzji o podróży do Małopolski przez odwiedzających ze Śląska

Obawy przed przyjazdem do Małopolski NFS	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
0	68,5%	71,6%	55,5%	70,06%	-14,6 p.p.
1	12,3%	15,4%	17,2%	13,85%	3,3 p.p.
Σ OPTYMIŚCI	80,80%	87,00%	72,70%	83,91%	-11,30 p.p.
2	5,3%	5,7%	16,4%	5,54%	10,8 p.p.
3	2,3%	1,4%	5,0%	1,82%	3,1 p.p.
4	1,2%	0,2%	1,4%	0,69%	0,7 p.p.
Σ REALIŚCI	8,80%	7,30%	22,80%	8,05%	14,60 p.p.
5	1,8%	1,2%	2,0%	1,50%	0,5 p.p.
6	1,8%	1,5%	0,6%	1,67%	-1,1 p.p.
7	0,6%	1,2%	0,8%	0,90%	-0,1 p.p.
8	2,9%	0,3%	0,5%	1,61%	-1,2 p.p.
9	0,9%	0,7%	0,0%	0,79%	-0,8 p.p.
10	2,3%	0,8%	0,8%	1,56%	-0,8 p.p.
Σ PESYMIŚCI	10,30%	5,70%	4,70%	8,03%	-3,50 p.p.
NFS	70,5%	81,3%	68,1%	75,9%	-7,8 p.p.

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

NFS 2020 mieszkańcy Śląska OGÓLEM = 68,1%.

Ocena poziomu satysfakcji z pobytu w Małopolsce przez odwiedzających ze Śląska

Aby zdiagnozować poziom satysfakcji odwiedzających ze Śląska na obszarze Małopolski, poproszono ich, aby na 11-stopniowej skali określili subiektywny poziom własnego zadowolenia z pobytu na omawianym obszarze, gdzie: 0-W ogóle nie polecę, natomiast 10-Na pewno polecę.

Jak można zauważyć, ≈49% odwiedzających ze Śląska w roku 2020, odczuwało najwyższą satysfakcję z pobytu na obszarze Małopolski, czego wyrazem jest chęć polecenia przyjazdu tutaj swoim znajomym, rodzinie czy jeszcze innym osobom w sposób bezpośredni twarzą w twarz w „realu” czy pośredni w „wirtualu”, wykorzystując dostępne media społecznościowe. Jest to najwyższy wynik zanotowany w ostatnich trzech latach badań. Grupa PROMOTORÓW powiększyła się o ponad 9 p.p. w stosunku do średniej z lat poprzednich. Znamienne jest, że dzieje się to w warunkach zagrożenia epidemicznego „Covid-19”.

Tabela 10.2.24. Ocena poziomu satysfakcji z pobytu w Małopolsce przez odwiedzających ze Śląska

Deklaracja polecenia Małopolski	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
10	46,0%	43,7%	48,5%	44,83%	3,7 p.p.
9	21,0%	25,5%	28,9%	23,27%	5,6 p.p.
Σ PROMOTORZY	67,00%	69,20%	77,40%	68,10%	9,30 p.p.
8	17,3%	13,7%	13,5%	15,51%	-2,0 p.p.
7	9,4%	8,3%	3,9%	8,86%	-5,0 p.p.
Σ PASYWNI	26,70%	22,00%	17,40%	24,37%	-7,00 p.p.
6	3,1%	3,4%	1,9%	3,26%	-1,3 p.p.
5	1,1%	2,2%	1,7%	1,62%	0,1 p.p.
4	0,4%	0,8%	0,7%	0,59%	0,1 p.p.
3	0,3%	0,6%	0,2%	0,44%	-0,2 p.p.
2	0,3%	0,5%	0,1%	0,37%	-0,3 p.p.
1	0,3%	0,6%	0,1%	0,44%	-0,3 p.p.
0	0,8%	0,8%	0,5%	0,79%	-0,3 p.p.
Σ KRYTYCY	6,30%	8,90%	5,20%	7,51%	-2,20 p.p.
NPS	60,7%	60,5%	72,2%	60,6%	11,6 p.p.

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

NPS 2020 mieszkańcy Śląska OGÓLEM = 72,2%.

Deklaracja ponownego przyjazdu odwiedzających ze Śląska

Analizując opinie respondentów na temat deklaracji ponownej podróży do Małopolski, można zauważyć, iż zdecydowana większość respondentów odpowiedziała: „na pewno tak” (45,8%; 57,2%; 63,0%) i „raczej tak” (43,4%; 32,9%; 29,9%), co stanowi 89,2% badanych osób. Co dziesiąty respondent był niezdecydowany i odpowiedział „nie wiem” (10,3%; 8,4%; 6,4%).

Tabela 10.2.25. Deklaracja ponownego przyjazdu odwiedzających ze Śląska

Deklaracja ponownego przyjazdu	2018	2019	2020	śr. 18-20	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Na pewno tak	63,0%	57,2%	45,8%	54,8%	60,10%	-14,28 p.p.
Raczej tak	29,9%	32,9%	43,4%	35,9%	31,40%	12,02 p.p.
Nie wiem	6,4%	8,4%	10,3%	8,5%	7,42%	2,89 p.p.

Raczej nie	0,3%	1,1%	0,2%	0,5%	0,67%	-0,44 p.p.
Na pewno nie	0,4%	0,5%	0,2%	0,3%	0,43%	-0,20 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Osób, które zadeklarowały, iż nie będą ponownie podróżować po Małopolsce prawie nie było. Są to osoby, które odpowiedziały: „na pewno nie” (0,2%; 0,5%; 0,4%), „raczej nie” (0,2%; 1,1%; 0,3%).

10.3. Charakterystyka odwiedzających Małopolskę z województwa Mazowieckiego

**Liczba odwiedzających z Mazowsza w Małopolsce w 2020 roku:
1 032 000 osób, w tym 974 100 turystów**

Główne cele przyjazdu do Małopolski odwiedzających z Mazowsza

Główne cele odwiedzających Małopolskę podróżnych z Mazowsza wskazane w badaniach w 2020 r., to szeroko rozumiany wypoczynek (43,5%). W stosunku do wyników badań z lat 2018-2019 deklaracje dotyczące przyjazdu w celach wypoczynkowych były o prawie 20% wyższe. Dla znacznej grupy badanych był to wypoczynek aktywny i takich wskazań odnotowano 15,9%. Przyjazdy w celu zwiedzania zabytków zadeklarowało znacznie mniej badanych niż w poprzednich latach, bo jedynie 9,6%. Również mniejszy był odsetek badanych, którzy przyjechali w celach poprawy zdrowia (5,1%), co wydaje się uzasadnione w roku ograniczeń wynikających z pandemii. Na uwagę zasługują jeszcze wskazania na cel biznesowy (5,4%), który w połączeniu ze szkoleniami i pobytami w ramach integracji był powodem przyjazdu prawie dla 10% odwiedzających, czyli stosunkowo wysoki. Natomiast odwiedziny krewnych (3,3%) i znajomych (2,4%) w całym okresie badań utrzymywały się na podobnym, niskim odsetku wskazań. Ograniczeniu lub wstrzymaniu uległy przyjazdy w takich celach jak: biznes, zakupy, religia czy edukacja.

Tabela 10.3.1. Cele główne przyjazdów do Małopolski deklarowane przez odwiedzających z Mazowsza

Główne cele podróży	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Wypoczynek	22,0%	25,7%	43,5%	23,89%	19,65 p.p.
Turystyka aktywna (kwalifikowana)	19,1%	17,5%	15,9%	18,28%	-2,37 p.p.
Zwiedzanie zabytków	17,6%	16,9%	9,6%	17,25%	-7,64 p.p.
Cel zdrowotny	12,6%	10,6%	5,1%	11,61%	-6,50 p.p.
Odwiedziny znajomych	3,9%	3,5%	2,4%	3,69%	-1,29 p.p.
Odwiedziny krewnych	3,4%	3,7%	3,3%	3,55%	-0,24 p.p.
Sprawy służbowe (biznes)	2,8%	3,4%	5,4%	3,06%	2,34 p.p.
Odwiedziny miejsc rodzinnych	3,4%	2,1%	0,6%	2,75%	-2,15 p.p.
Cel religijny	3,5%	1,9%	0,6%	2,74%	-2,14 p.p.
Udział w konferencji, kongresie	1,5%	1,6%	0,0%	1,56%	-1,56 p.p.
Rozrywka (kluby, dyskoteki, puby)	0,3%	2,6%	3,3%	1,48%	1,83 p.p.
Edukacja	1,2%	1,4%	0,0%	1,32%	-1,32 p.p.
Poznanie walorów przyrody	2,2%	0,4%	1,8%	1,25%	0,55 p.p.
Tranzyt	0,6%	1,8%	1,2%	1,19%	0,01 p.p.
Firmowy wyjazd integracyjny]	0,6%	1,4%	1,8%	1,01%	0,79 p.p.

Zakupy	0,9%	1,1%	0,0%	0,99%	-0,99 p.p.
Inny cel	0,9%	0,9%	0,9%	0,90%	0,00 p.p.
Korzystanie z usług medycznych	0,9%	0,5%	0,3%	0,73%	-0,43 p.p.
Odnowa duchowa	1,1%	0,4%	0,3%	0,72%	-0,42 p.p.
Udział w szkoleniu	0,8%	0,5%	2,1%	0,65%	1,45 p.p.
Udział w wydarzeniu	0,0%	1,2%	1,8%	0,62%	1,18 p.p.
Udział w imprezie kulturalnej	0,3%	0,5%	0,0%	0,42%	-0,42 p.p.
Udział w imprezie sportowej	0,3%	0,4%	0,0%	0,33%	-0,33 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Profil społeczno-demograficzny odwiedzających z Mazowsza

Charakteryzując profil społeczno-demograficzny odwiedzających z Mazowsza, można jednoznacznie stwierdzić, że w kolejnych trzech latach badań profil ten nie uległ zmianom.

W strukturze wiekowej odwiedzających możemy w 2020 r. odnotować jedynie wzrost o 5% odwiedzających w przedziale wiekowym 30-44 lat kosztem odwiedzających w wieku powyżej 60 lat. Wzrost odnotowanych przyjazdów osób z tej grupy wiekowej wyróżnia odwiedzających z Mazowsza na tle odwiedzających z innych regionów Polski, z których najczęściej przyjeżdżały osoby w przedziale wiekowym 20-29 lat.

Podobnie jak w poprzednich latach badań, Małopolskę odwiedziło więcej kobiet (52,5%) niż mężczyzn (47,5%), jednak różnice te ulegają zmniejszeniu. Potwierdza to, że oferta regionu jest zróżnicowana i może być interesująca dla podróżnych bez względu na ich płeć.

Deklarowany przez odwiedzających z Mazowsza poziom wykształcenia w 2020 r jak w całym okresie badań, wyróżnia tę grupę podróżnych na tle odwiedzających z innych regionów. Odsetek osób z wykształceniem wyższym deklarowało w kolejnych latach badań przeciętnie 70% osób. Kolejne 28% badanych wskazywało na wykształcenie średnie i rozkład ten nie ulega zmianie.

Również poziom zamożności deklarowany przez podróżnych z Mazowsza wyróżnia tę grupę na tle odwiedzających z innych regionów. Dominują odpowiedzi, jak we wszystkich grupach, wskazujące na dobry status materialny (56,7%), ale odsetek osób deklarujących bardzo dobry status materialny (23,2%) jest zdecydowanie wyższy niż osób z innych regionów. Na średni poziom zamożności wskazało 19% badanych.

Wiek odwiedzających z Mazowsza

Tabela 10.3.2. Wiek odwiedzających Małopolskę z Mazowsza

Wiek	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Do 19	5,1%	2,7%	2,5%	3,88%	-1,40 p.p.
20-29	18,2%	24,3%	24,0%	21,25%	2,71 p.p.
30-44	38,4%	36,7%	42,1%	37,57%	4,58 p.p.
45-60	27,6%	22,8%	24,8%	25,17%	-0,38 p.p.
Powyżej 60	10,7%	13,6%	6,6%	12,12%	-5,51 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Płeć odwiedzających z Mazowsza

Tabela 10.3.3. Płeć odwiedzających Małopolskę z Mazowsza

Płeć	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Kobieta	62,1%	53,3%	52,5%	57,70%	-5,19 p.p.
Mężczyzna	37,9%	46,7%	47,5%	42,30%	5,19 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Wykształcenie odwiedzających z Mazowsza

Tabela 10.3.4. Wykształcenie odwiedzających Małopolskę z Mazowsza

Wykształcenie	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Wyższe	71,5%	65,1%	71,2%	68,29%	2,89 p.p.
Średnie	26,2%	29,7%	27,1%	27,96%	-0,87 p.p.
Podstawowe	1,6%	4,6%	0,9%	3,11%	-2,24 p.p.
Inne	0,7%	0,6%	0,9%	0,64%	0,22 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Status materialny odwiedzających z Mazowsza

Tabela 10.3.5. Status materialny odwiedzających Małopolskę z Mazowsza

Sytuacja finansowa turystów	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Bardzo dobra	23,6%	22,5%	23,2%	23,05%	0,18 p.p.
Dobra	52,5%	57,2%	56,7%	54,83%	1,83 p.p.
Średnia	23,1%	19,3%	19,8%	21,21%	-1,38 p.p.
Zła	0,5%	0,8%	0,3%	0,65%	-0,36 p.p.
Bardzo zła	0,3%	0,2%	0,0%	0,27%	-0,27 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Charakter podróży odwiedzających z Mazowsza (podróże z rodziną, grupowo, znajomymi, samotnie)

Najchętniej odwiedzający z Mazowsza podróżowali w towarzystwie członków rodziny (43,1%) oraz przyjaciół (28,3%) i ten charakter podróżowania nie ulega zmianom. Zmniejszył się w 2020 r. odsetek osób podróżujących samotnie (9,1%). Był to też kolejny rok spadku udziału osób podróżujących samotnie. Przyjazdy w grupach zorganizowanych utrzymywały się na zbliżonym, wysokim poziomie.

Tabela 10.3.6. Towarzystwo w podróży odwiedzających Małopolskę z Mazowsza

Charakter podróży	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Rodzina	41,1%	36,6%	43,1%	38,85%	4,29 p.p.
Przyjaciele	22,2%	30,8%	28,3%	26,50%	1,80 p.p.

Nikt (podróżując sam)	21,7%	13,4%	9,1%	17,55%	-8,49 p.p.
Grupa zorganizowana	10,5%	15,9%	12,9%	13,20%	-0,29 p.p.
Rodzina i przyjaciele	4,5%	3,3%	6,6%	3,90%	2,69 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Odwiedzający z Mazowsza odbywający podróże rodzinne wskazali, że najczęściej towarzyszy im jedno dziecko (56,3%) lub dwójka dzieci (35,9%). Wzrósł nieznacznie poziom odpowiedzi wskazujących na podróż z trójką dzieci (7,8%). W 2020 r. nie odnotowano wizyt rodzinnych z czwórką dzieci.

Tabela 10.3.7. Podróże rodzinne z dziećmi odwiedzających Małopolskę z Mazowsza

Ilość dzieci z rodziną w podróży	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
0	3,8%	0,0%	0,0%	1,89%	-1,89%
1	50,9%	45,8%	56,3%	48,39%	7,86%
2	41,5%	47,2%	35,9%	44,37%	-8,43%
3	1,9%	6,9%	7,8%	4,42%	3,40%
4	1,9%	0,0%	0,0%	0,94%	-0,94%
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00%

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Źródła informacji o Małopolsce wykorzystywane przed przyjazdem do destynacji przez odwiedzających z Mazowsza

Z przeprowadzonych badań wynika, że w roku 2020 dla odwiedzających z Mazowsza głównym źródłem informacji na temat Małopolski była szkoła (podobnie jak w latach poprzednich) – wiedzę o regionie pozyskał z niej ponad co drugi respondent. Na dodatek udział tego źródła zwiększał się w analizowanym okresie z roku na rok o ok. 10 p.p. (2018: 36,3%; 2019: 46,3%). Na drugiej pozycji uplasowała się rodzina (43,9%), a na kolejnej – opinie znajomych (41,7%). Oba te źródła cieszyły się większym zainteresowaniem niż rok wcześniej (odpowiednio 39,8% i 29,6%), a także niż w roku 2018 (odpowiednio 30,9% i 32,4%).

Tabela 10.3.8. Źródła informacji o Małopolsce wykorzystywane przed przyjazdem do destynacji przez odwiedzających z Mazowsza w latach 2018-2020 – udział procentowy*

Źródło informacji o Małopolsce	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Szkoła	36,3%	46,3%	58,6%	41,3%	17,3 p.p.
Rodzina	30,9%	39,8%	43,9%	35,4%	8,6 p.p.
Znajomi	32,4%	29,6%	41,7%	31,0%	10,7 p.p.
Strony www	26,3%	25,9%	24,6%	26,1%	-1,5 p.p.
Przewodniki	24,8%	13,9%	12,3%	19,4%	-7,1 p.p.
Social Media	11,1%	13,9%	12,0%	12,5%	-0,5 p.p.
Prasa	13,0%	10,2%	15,0%	11,6%	3,4 p.p.
TV	11,8%	10,2%	17,4%	11,0%	6,4 p.p.
Foldery/ulotki	14,9%	6,7%	6,7%	10,8%	-4,1 p.p.
Radio	10,3%	7,8%	13,4%	9,1%	4,4 p.p.
Katalogi biur podróży	8,0%	7,2%	4,3%	7,6%	-3,3 p.p.
Inne źródło	8,8%	3,9%	5,3%	6,4%	-1,1 p.p.

Appki	3,8%	2,6%	1,1%	3,2%	-2,1 p.p.
Targi	2,3%	3,9%	3,2%	3,1%	0,1 p.p.
Film	3,1%	2,0%	3,2%	2,6%	0,7 p.p.
Uczestnicy ŚDM 2016	1,2%	1,3%	0,5%	1,3%	-0,8 p.p.
Nic nie wiedział	0,4%	0,7%	0,8%	0,6%	0,3 p.p.

*Z powodu wielokrotności wskazań udziały nie sumują się do 100%.

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejziak.

Udział następnego w rankingu istotności – Internetu, z którego w 2020 roku korzystał średnio co czwarty ankietowany – był zbliżony do lat ubiegłych (2019: 25,9%; 2018: 26,3%), podobnie jak: mediów społecznościowych (2020: 12,0%; 2019: 13,9%; 2018: 11,1%), filmu (2020: 3,2%; 2019: 2,0%; 2018: 3,1%), targów (2020: 3,2%; 2019: 3,9%; 2018: 2,3%) i tzw. innych źródeł, jak „tu się urodziłem”, „mieszkałem tu”, „doświadczenie” itd. (2020: 5,3%; 2019: 3,9%; 2018: 8,8%). Zwiększył się natomiast odsetek korzystających z telewizji (17,4%), prasy (15,0%) i radia (13,4%) – odpowiednio o 6,4 p.p., o 3,4 p.p. i o 4,4 p.p. w relacji do średniej z lat 2018-2019. Przewodniki (12,3%), foldery/ulotki (6,7%), katalogi biur podróży (4,3%) i aplikacje mobilne (1,1%) w 2020 roku straciły z kolei na znaczeniu jako źródła wiedzy o Małopolsce (odpowiednio o 7,1 p.p., 4,1 p.p., 3,3 p.p. i 2,1 p.p.).

Organizacja pobytu w Małopolsce przez odwiedzających z Mazowsza

Sposób organizacji odwiedzających Małopolskę przyjezdnych z Mazowsza nie ulega zmianom. Zwykle organizują przyjazd we własnym zakresie i takich odpowiedzi w 2020 r. odnotowano 71,7%. Wsparcia w organizacji przyjazdu niezmiennie udziela rodzina (6,7%) oraz znajomi (8,9%). Znaczny odsetek badanych (10%) wskazał udział w zorganizowanej formie wyjazdu przez zakłady pracy i lub inną instytucję. Wykorzystanie pozostałych form organizacji podróży uległo znacznemu zmniejszeniu.

Tabela 10.3.9. Organizator pobytu w Małopolsce odwiedzających z Mazowsza

Organizacja pobytu	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Sam we własnym zakresie	74,6%	67,5%	71,7%	71,09%	0,60 p.p.
Rodzina	6,0%	5,3%	6,7%	5,64%	1,10 p.p.
Inna instytucja	6,2%	4,9%	2,4%	5,55%	-3,12 p.p.
Zakład pracy	5,5%	5,4%	7,8%	5,49%	2,32 p.p.
Znajomi	3,3%	7,2%	8,9%	5,26%	3,63 p.p.
Szkoła	2,7%	2,3%	1,1%	2,49%	-1,41 p.p.
Biuro podróży	1,0%	3,2%	0,3%	2,05%	-1,78 p.p.
Parafia (kościół)	0,6%	3,3%	0,8%	1,98%	-1,17 p.p.
Portal (biuro) internetowy(e)	0,0%	0,9%	0,3%	0,44%	-0,17 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejziak.

Miejsce noclegu [obiekt] wybierane w Małopolsce przez odwiedzających z Mazowsza

Turyści z Mazowsza niezmiennie preferują noclegi w hotelach, takich wskazań w 2020 r. było 22%. Chętnie korzystają również z noclegów w pensjonatach (19,7%). Coraz większym zainteresowaniem cieszą się noclegi w apartamentach, na które zdecydowało się 14,7% badanych i było to o 7,2% wskazań więcej niż w poprzednich latach. Relatywnie duży odsetek odwiedzających z tej części Polski korzystał z zakwaterowanie w obiektach agroturystyczny (11%). Uwzględniając aktywny sposób spędzania czasu, 3,8% badanych nocowało w schroniskach górskich. Dla osób przyjeżdża-

jących w celach zdrowotnych bazę noclegową stanowiły zakłady uzdrowiskowe (5,5%). Warto zwrócić uwagę na wzrost pobytów na campingach i polach namiotowych (4,3%). Uzupełnieniem bazy noclegowej jest wykorzystanie noclegów oferowanych przez rodziny (5,5%) i znajomych (4,3%).

Tabela 10.3.10. Miejsce noclegu [obiekt] wybierane w Małopolsce przez odwiedzających z Mazowsza

Miejsce noclegu	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Hotel	21,7%	36,4%	22,0%	29,07%	-7,04 p.p.
Pensjonat	17,2%	14,6%	19,7%	15,91%	3,80 p.p.
Obiekt agroturystyczny	12,0%	6,0%	11,0%	8,98%	2,03 p.p.
Apartament, kwatery prywatna	8,6%	7,7%	15,4%	8,15%	7,21 p.p.
U rodziny	7,8%	8,3%	5,5%	8,03%	-2,53 p.p.
Zakład uzdrowiskowy	6,3%	6,9%	5,5%	6,63%	-1,12 p.p.
U znajomych	6,0%	4,4%	4,3%	5,21%	-0,87 p.p.
Schronisko górskie	3,2%	3,3%	3,8%	3,26%	0,51 p.p.
Własny domek/mieszkanie	4,7%	1,0%	0,9%	2,83%	-1,96 p.p.
Hostel	2,3%	2,1%	1,2%	2,19%	-1,03 p.p.
Inny obiekt	2,3%	1,9%	1,2%	2,10%	-0,94 p.p.
Dom wycieczkowy	2,3%	1,0%	3,2%	1,62%	1,57 p.p.
Dom Pielgrzyma	1,6%	1,5%	0,0%	1,58%	-1,58 p.p.
Motel	1,3%	1,2%	0,3%	1,23%	-0,94 p.p.
Ośrodek wczasowy	0,3%	2,1%	1,2%	1,22%	-0,06 p.p.
Schronisko młodzieżowe	1,5%	0,8%	0,6%	1,11%	-0,53 p.p.
Kemping lub pole namiotowe	1,0%	0,8%	4,3%	0,87%	3,48 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Kategoria hoteli preferowana w Małopolsce przez odwiedzających z Mazowsza

W 2020 r. spośród małopolskich hoteli najczęściej turyści z Mazowsza wybierali obiekty cztero-gwiazdkowe (43,1%). Znaczny odsetek (10,3%) korzystał również z noclegów w hotelach pięcio-gwiazdkowych. Uwzględniając deklaracje dotyczące stanu zamożności respondentów z tego regionu Polski preferencje znajdują uzasadnienie. Niezmiennie dużym zainteresowaniem cieszą się obiekty trzygwiazdkowe, co potwierdziło się w badaniach w 2020 r. Należy wziąć pod uwagę, że wybór obiektów noclegowych jest uzależniony od charakteru bazy noclegowej oferowanej w regionie.

Tabela 10.3.11. Kategoria hoteli preferowana w Małopolsce przez odwiedzających z Mazowsza

Kategoria hotelu	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
★★	3,8%	1,5%	0,0%	2,65%	-2,65 p.p.
★★★	41,9%	47,4%	43,1%	44,66%	-1,55 p.p.
★★★★	43,8%	31,1%	46,6%	37,46%	9,09 p.p.
★★★★★	10,5%	20,0%	10,3%	15,24%	-4,89 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Długość pobytu w Małopolsce deklarowana przez odwiedzających z Mazowsza

Odwiedzający z Mazowsza w 2020 r. przyjeżdżali do Małopolski najczęściej na 2-3 noce (36,3%). Możemy zaobserwować, że po raz pierwszy w badanym trzyletnim okresie udział 2-3 noclegowych pobytów był częściej deklarowany niż pobytów z 4-7 noclegami (29,5%). Zmniejszył się również udział pobytów dłuższych w przedziale od 8-14 noclegów, których odsetek stanowił 8,5%. Dłuższe pobyty deklarowało 5,1% badanych. Wzrasta natomiast systematycznie udział pobytów z 1 noclegiem (15,3%).

Tabela 10.3.12. Długość pobytu w Małopolsce deklarowana przez odwiedzających z Mazowsza

Długość pobytu	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Do 3 godzin	4,6%	2,2%	1,4%	3,40%	-1,99 p.p.
1 dzień bez noclegu	7,5%	7,2%	4,0%	7,37%	-3,40 p.p.
1 noc	5,2%	12,0%	15,3%	8,62%	6,68 p.p.
2-3 noce	22,3%	21,8%	36,3%	22,03%	14,23 p.p.
4-7 nocy	32,8%	39,3%	29,5%	36,04%	-6,58 p.p.
8-14 nocy	16,1%	13,5%	8,5%	14,77%	-6,27 p.p.
15 i więcej nocy	11,5%	4,1%	5,1%	7,77%	-2,67 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Wykorzystywane środki transportu przez odwiedzających z Mazowsza w podróży do Małopolski

Podstawowym środkiem transportu, z jakiego korzystali odwiedzający z Mazowsza docierając do Małopolski, był samochód osobowy (81,2%), co w czasach konieczności stosowania dystansu społecznego wydaje się wyborem naturalnym. Alternatywę stanowiły połączenia kolejowe, zapewne ze względu na dobrą siatkę połączeń obu regionów. Spadek organizacji imprez turystycznych ograniczył w 2020 r. udział autokarów turystycznych jako środków transportu umożliwiających dotarcie do Małopolski.

Tabela 10.3.13. Wykorzystywane środki transportu przez odwiedzających z Mazowsza w podróży do Małopolski

Wykorzystywane środki transportu	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Samochód	63,8%	64,4%	81,2%	64,10%	17,10 p.p.
Pociąg	16,7%	13,9%	12,3%	15,28%	-3,02 p.p.
Autobus linii regularnej	8,7%	6,6%	1,4%	7,62%	-6,25 p.p.
Autokar turystyczny	4,6%	10,4%	2,2%	7,48%	-5,30 p.p.
Samolot tradycyjnych linii lotniczych	2,7%	2,4%	0,8%	2,52%	-1,71 p.p.
Samolot tanich linii lotniczych	1,3%	1,3%	0,3%	1,27%	-1,00 p.p.
Innym	1,1%	0,5%	0,8%	0,82%	-0,01 p.p.
Mikrobus linii regularnej	0,9%	0,5%	0,8%	0,75%	0,07 p.p.
Samolot czarterowy	0,3%	0,0%	0,3%	0,16%	0,11 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Wykorzystanie miejscowych usług turystycznych w Małopolsce deklarowane przez odwiedzających z Mazowsza

Odwiedzający z Mazowsza podczas pobytu w Małopolsce korzystali również z dodatkowych usług oferowanych w miejscu pobytu, nie wliczając w to środka transportu, jakim dotarli do Małopolski, noclegu czy usług gastronomicznych. Z takich dodatkowych usług skorzystało w 2020 r. 36,9% badanych. Pomimo ponad 10% spadku wskazań w stosunku do średniej wartości deklaracji uzyskanych w badaniach w latach 2018-2019, była to znacząca grupa w porównaniu z odwiedzającymi z innych regionów Polski. Należy pamiętać o wyraźnym ograniczeniu oferty turystycznej regionu, na który miała wpływ panująca pandemia.

Ograniczenia spowodowane pandemią miały też zapewne wpływ na zmniejszenie, i tak niewielkiego w ostatnich latach badań, zainteresowania usługami przewodników miejskich (3,5%) i przewodników górskich (4%). Deklaracje badanych w 20% odsetku, że korzystali z usług przewodników obiektowych wynikają przede wszystkim z organizacji zwiedzania w obiektach pod kierunkiem przewodnika.

Z obsługi pilotów wycieczek skorzystało tylko 1,9% badanych. Biorąc pod uwagę preferowany przez odwiedzających z Mazowsza samodzielny sposób organizacji przyjazdów i brak zainteresowania udziałem w wyjazdach zorganizowanych, które są obsługiwane przez pilotów wycieczek, taki wynik badań jest w pełni uzasadniony.

Z pomocy punktów informacji turystycznej w 2020 r. podróży z Mazowsza korzystali w niewielkim zakresie (13,1%) w porównaniu z deklaracjami uzyskanymi w 2018 i 2019 roku. Spadek zainteresowania mógł być wynikiem ograniczeń oferty oraz coraz bardziej rozbudowanej informacji w sieci komputerowej i telefonicznej.

Tabela 10.3.14. Wykorzystanie miejscowej obsługi turystycznej w Małopolsce przez odwiedzających z Mazowsza

Wykorzystanie miejscowej obsługi turystycznej	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
NIE	44,7%	52,5%	60,4%	48,62%	11,81 p.p.
TAK	55,3%	47,5%	39,6%	51,38%	-11,81 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Tabela 10.3.15. Korzystanie z usług przewodników miejskich przez odwiedzających z Mazowsza

Korzystanie z przewodników miejskich	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
NIE	90,3 %	92,9 %	96,5 %	91,59 %	4,93 p.p.
TAK	9,7 %	7,1 %	3,5 %	8,41 %	-4,93 p.p.
Suma końcowa	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,00 %	0,00 p.p.

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Tabela 10.3.16. Korzystanie z usług przewodników obiektowych przez odwiedzających z Mazowsza

Korzystanie z przewodników obiektowych	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
NIE	80,2 %	77,7 %	79,9 %	78,94 %	1,00 p.p.
TAK	19,8 %	22,3 %	20,1 %	21,06 %	-1,00 p.p.
Suma końcowa	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,00 %	0,00 p.p.

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Tabela 10.3.17. Korzystanie z usług pilotów przez odwiedzających z Mazowsza

Korzystanie z pilotów	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
NIE	96,5 %	97,7 %	98,1 %	97,10 %	1,03 p.p.
TAK	3,5 %	2,3 %	1,9 %	2,90 %	-1,03 p.p.
Suma końcowa	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,00 %	0,00 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Tabela 10.3.18. Korzystanie z usług przewodników górskich przez odwiedzających z Mazowsza

Korzystanie z przewodników górskich	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
NIE	94,3 %	95,3 %	96,0 %	94,81 %	1,18 p.p.
TAK	5,7 %	4,7 %	4,0 %	5,19 %	-1,18 p.p.
Suma końcowa	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,00 %	0,00 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Tabela 10.3.19. Wykorzystanie informacji turystycznej przez odwiedzających z Mazowsza

Wykorzystanie informacji turystycznej	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
NIE	66,2 %	64,5 %	86,9 %	65,33 %	21,57 p.p.
TAK	33,8 %	35,5 %	13,1 %	34,67 %	-21,57 p.p.
Suma końcowa	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,00 %	0,00 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Wydatki odwiedzających z Mazowsza

Średnie kwoty wydatkowane przed przyjazdem do Małopolski na pobyt w regionie (bez kosztów dojazdu) przez odwiedzających z Mazowsza (w zł na osobę)

Odwiedzający z Mazowsza (ogółem) w 2020 roku średnio wydatkowali przed przyjazdem do Małopolski na pobyt w regionie kwoty w granicach aż 545 zł na osobę (bez kosztów dojazdu). Była to suma o 14,7% wyższa niż rok wcześniej i o 52,2% wyższa niż w 2018 roku, a także o 23,3% wyższa niż średnia dla wszystkich odwiedzających z Polski w tym roku (442 zł na osobę).

Tabela 10.3.20. Średnia kwota wydatku turystycznego ponoszonego przez odwiedzających z Mazowsza przed przyjazdem do Małopolski w latach 2018-2020 (w zł na osobę)

Średnie wydatki na osobę w zł	2018	2019	2020
Odwiedzający OGÓŁEM	358	475	545
Turyści	374	492	555
Odwiedzający jednodniowi	149	213	173

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Turyści z Mazowsza w roku 2020 wydawali przed wyjazdem kwoty ponad 3-krotnie wyższe (555 zł na osobę) od odwiedzających jednodniowych z tego regionu (173 zł na osobę). Dodatkowo wydatki tych ostatnich były o 18,8% niższe w porównaniu do roku 2019, choć o 16,1% wyższe niż w 2018 roku. Natomiast w zakresie wydatków turystów z Mazowsza zaobserwowano w 2020 roku wzrost – zarówno w relacji do roku 2019 (o 12,8%), jak i 2018 (o 48,4%). Trzeba jednak odnotować,

że w 2020 roku sumy wydatkowane przed przyjazdem do Małopolski przez turystów z Mazowsza były niemal takie same jak średnia dla wszystkich turystów krajowych w tym roku (550 zł na osobę), natomiast wydatki jednodniowych odwiedzających z tego regionu – o 38,4% wyższe niż tegoroczna średnia dla wszystkich jednodniowych odwiedzających z Polski (125 zł na osobę).

Średnie kwoty wydatkowane podczas pobytu w Małopolsce przez odwiedzających z Mazowsza (w zł na osobę)

Sumy wydatkowane przez odwiedzających z Mazowsza (ogółem) podczas pobytu w regionie (573 zł na osobę) były w 2020 roku nieznacznie wyższe niż rok wcześniej (o 4,6%), ale o prawie 1/4 niższe niż w roku 2018. Niemniej jednak w odniesieniu do średniej dla wszystkich odwiedzających krajowych w 2020 roku (240 zł na osobę) okazały się one niemal 2,5-krotnie wyższe. Turyści z Mazowsza (595 zł na osobę) wydatkowali w 2020 roku tylko o 3,8% więcej niż w 2019 roku i o ponad 1/4 mniej niż w 2018 roku. Ich wydatki były jednak o 35,5% wyższe niż średnia dla wszystkich turystów krajowych w 2020 roku (439 zł na osobę). Z kolei odwiedzający jednodniowi z Mazowsza (136 zł na osobę) przeznaczali na pobyt kwoty ponad 4-krotnie niższe w porównaniu do turystów z tego regionu i na dodatek ich wydatki były niższe o 17,1% niż w roku 2019 i o 31,0% niż w 2018 roku, choć ponad 2-krotnie wyższe niż średnia dla wszystkich jednodniowych odwiedzających z Polski w 2020 roku (61 zł na osobę).

Tabela 10.3.21. Średnia kwota wydatku turystycznego ponoszonego przez odwiedzających Małopolskę z Mazowsza podczas pobytu w regionie w latach 2018-2020 (w zł na osobę)*

Średnie wydatki na osobę w zł	Na noclegi	Na wyżywienie	Na lokalny transport	Na bilety wstępu do atrakcji	Inne	Całkowite
2018						
Odwiedzający OGÓŁEM	380	262	72	111	280	760
Turyści	380	278	73	114	286	809
Odwiedzający jednodniowi	-	86	25	48	135	197
2019						
Odwiedzający OGÓŁEM	483	190	100	118	142	548
Turyści	483	198	105	119	139	573
Odwiedzający jednodniowi	-	52	18	70	190	164
2020						
Odwiedzający OGÓŁEM	379	183	87	121	300	573
Turyści	379	187	87	122	305	595
Odwiedzający jednodniowi	-	81	-	80	166	136

* Całkowita kwota wydatku nie jest sumą kwot przeznaczanych na poszczególne cele, gdyż część respondentów nie wskazała kwot szczegółowych; obliczając całkowitą kwotę wydatku uwzględniono więc większą liczbę wskazań niż przy kwotach szczegółowych.

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Rozpatrując przeznaczenie wydatków ponoszonych w Małopolsce w 2020 roku przez gości z Mazowsza trzeba stwierdzić, że, analogicznie jak w latach wcześniejszych, najwyższe dotyczyły opłat za noclegi (379 zł na osobę), aczkolwiek były one o ponad 1/5 mniejsze niż w 2019 roku (i analogicznie jak w 2018 roku). Drugie co do wysokości były kwoty przeznaczane na tzw. inne wydatki (pamiątki, parkingi, rowery, koncert, impreza, basen, spływ Dunajcem, gondola itp.) – średnio 300 zł na osobę (ponad 2-krotnie więcej niż w roku poprzednim i o 7,1% więcej niż w 2018 roku). Na trzeciej pozycji uplasowały się wydatki na wyżywienie – średnio 183 zł na osobę, czyli o 3,7% mniej niż w roku ubiegłym, ale o 30,2% mniej niż w roku 2018. Kolejne były sumy wydatkowane na bilety wstępu do atrakcji – 121 zł na osobę, tj. porównywalnie, jak rok wcześniej i o 9,0% więcej niż w 2018 roku.

Najniższe kwoty goście z Mazowsza przeznaczali na lokalny transport – średnio 87 zł na osobę, tj. o 13,0% mniej niż rok wcześniej, ale o 20,8% więcej niż w 2018 roku.

Należy zauważyć, że w 2020 roku jednodniowi odwiedzający z Mazowsza nie ponosili wydatków na lokalny transport, podczas gdy w latach poprzednich było to ok. 20 zł na osobę. Wysokość innych wydatków tej grupy gości z Mazowsza w 2020 roku była ok. połowę niższa niż turystów. Najwyższe okazały się tzw. inne wydatki – 166 zł na osobę, tj. o 12,6% mniej niż rok wcześniej, choć o prawie 1/4 więcej niż w 2018 roku.

Szacunkowe wpływy Małopolski z tytułu przyjazdowego ruchu turystycznego z Mazowsza (w zł) wg grup odwiedzających

Szacuje się, że z tytułu bezpośrednich wydatków turystów z Mazowsza w 2020 roku krążyło w Małopolsce ok. 1,12 mld zł, natomiast z tytułu bezpośrednich wydatków odwiedzających jednodniowych z tego segmentu – ok. 18 mln zł. Łączne wpływy z turystyki w Małopolsce związane z przyjazdami gości z Mazowsza w 2020 roku wyniosły więc ok. 1,138 mld zł.

Tabela 10.3.22. Szacunkowe wpływy Małopolski z tytułu przyjazdowego ruchu turystycznego z Mazowsza w 2020 roku (w zł) wg grup odwiedzających

Wyszczególnienie	2020
Turyści z Mazowsza	1 120 000 000
Odwiedzający jednodniowi z Mazowsza	18 000 000
Łącznie odwiedzający z Mazowsza	1 138 000 000

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Subiektywna ocena poziomu bezpieczeństwa w destynacji przed podjęciem decyzji o podróży do Małopolski przez odwiedzających z Mazowsza

W 2020 r., pomimo zagrożenia epidemiologicznego ≈77% badanych stwierdziło, że nie miało obaw przed przyjazdem do Małopolski. Poziom tych stwierdzeń nie odbiegał od wyników uzyskanych w badaniach w latach 2018-2019. W skali 10-punktowej minimalne odczucie zagrożenia przed przyjazdem odczuwało 10,7% badanych w zakresie punktowym 2-3, co obrazuje standardowy niepokój związany z wyjazdem. Wyniki badań jednoznacznie wykazały, że osoby podejmujące decyzję o wyjazdach turystycznych w okresie globalnego zagrożenia epidemiologicznego generalnie nie odczuwają większych obaw związanych z podróżami.

Analizując otrzymane wyniki ogółem w latach 2018-2020, można zauważyć, iż największa grupa odwiedzających zadeklarowała sumarycznie na poziomie „0” (średnia 18-19 ≈67 %; a w roku 2020 obarczonym ryzykiem pandemicznym 66,2%), czyli zupełny brak obaw przed przyjazdem do Małopolski.

Tabela 10.3.23. Subiektywna ocena poziomu bezpieczeństwa w destynacji przed podjęciem decyzji o podróży do Małopolski przez odwiedzających z Mazowsza

Obawy przed przyjazdem do Małopolski	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
0	62,8%	71,0%	66,2%	66,89%	-0,71 p.p.
1	10,9%	10,8%	10,2%	10,86%	-0,66 p.p.
Σ OPTYMIŚCI	73,68%	81,82%	76,38%	77,75%	-1,37 p.p.
2	4,9%	4,8%	5,5%	4,87%	0,67 p.p.
3	6,4%	2,5%	5,0%	4,43%	0,52 p.p.
4	1,6%	1,2%	2,3%	1,40%	0,94 p.p.
Σ REALIŚCI	12,9%	8,5%	12,8%	10,7%	2,1 p.p.

5	4,4%	2,9%	5,2%	3,63%	1,62 p.p.
6	1,3%	1,7%	2,0%	1,51%	0,54 p.p.
7	1,8%	1,5%	1,5%	1,68%	-0,22 p.p.
8	2,2%	0,6%	0,3%	1,38%	-1,09 p.p.
9	0,5%	1,0%	1,5%	0,76%	0,70 p.p.
10	3,3%	1,9%	0,3%	2,60%	-2,31 p.p.
Σ PESYMIŚCI	13,43%	9,67%	10,79%	11,55%	-0,76 p.p.
NFS	60,25%	72,15%	65,60%	66,20%	-0,60 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejziak.

NFS 2020 mieszkańcy Mazowsza OGÓŁEM = 65,6%.

Ocena poziomu satysfakcji z pobytu w Małopolsce przez odwiedzających z Mazowsza

Istotnym elementem w promocji regionu jest bezpośredni przekaz gości zadowolonych z pobytu w Małopolsce. W 2020 r. 50,2 % badanych nie miało żadnych wątpliwości, że będzie polecało przyjazdy do Małopolski. W dziesięciostopniowej skali, w przedziale punktowym 7-9 odnotowano kolejnych 45% deklarujących polecenia regionu innym, co potwierdza, że cele przyjazdu zostały zrealizowane i przekaz będzie zachęcający.

Aby zdiagnozować poziom satysfakcji odwiedzających z Mazowsza na obszarze Małopolski, poproszono ich, aby na 11-stopniowej skali określili subiektywny poziom własnego zadowolenia z pobytu na omawianym obszarze, gdzie: 0-W ogóle nie polecę, natomiast 10-Na pewno polecę.

Jak można zauważyć, 50% odwiedzających z Mazowsza w roku 2020, odczuwało najwyższą satysfakcję z pobytu na obszarze Małopolski, czego wyrazem jest chęć polecenia przyjazdu tutaj swoim znajomym, rodzinie czy jeszcze innym osobom w sposób bezpośredni twarzą w twarz w „realu” czy pośredni w „wirtualu”, wykorzystując dostępne media społecznościowe. Jest to najwyższy wynik zanotowany w ostatnich trzech latach badań. Grupa PROMOTORÓW powiększyła się o ponad 2 p.p. w stosunku do średniej z lat poprzednich. Wskaźnik NPS osiągnął dla tej grupy respondentów w 2020 roku najwyższy wynik 65,2% w stosunku do dwóch poprzednich lat. Znamienne jest, że dzieje się to w warunkach zagrożenia epidemicznego „Covid-19”.

Tabela 10.3.24. Ocena poziomu satysfakcji z pobytu w Małopolsce przez odwiedzających z Mazowsza

Deklaracja polecenia Małopolski	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
10	52,2%	46,5%	50,0%	49,33%	0,67 p.p.
9	14,5%	25,1%	21,3%	19,80%	1,47 p.p.
Σ PROMOTORZY	66,7%	71,6%	71,3%	69,1%	2,1 p.p.
8	12,8%	12,4%	16,3%	12,60%	3,70 p.p.
7	10,7%	7,6%	6,4%	9,12%	-2,76 p.p.
Σ PASYWNI	23,5%	19,9%	22,7%	21,7%	0,9 p.p.
6	3,8%	3,0%	2,5%	3,39%	-0,91 p.p.
5	3,8%	2,6%	2,2%	3,21%	-1,00 p.p.
4	0,7%	0,7%	0,0%	0,70%	-0,70 p.p.
3	0,5%	0,7%	0,6%	0,62%	-0,07 p.p.
2	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0 p.p.
1	0,3%	0,4%	0,3%	0,35%	-0,07 p.p.
0	0,7%	1,1%	0,6%	0,89%	-0,33 p.p.
Σ KRYTYCY	9,8%	8,5%	6,1%	9,2%	-3,1 p.p.
NPS	56,8%	63,1%	65,2%	60,0%	5,2 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejziak.

NPS 2020 mieszkańcy Mazowsza OGÓŁEM = 65,2%.

Deklaracja ponownego przyjazdu odwiedzających z Mazowsza

Satysfakcję z pobytu w Małopolsce odwiedzający z Mazowsza wyrazili w deklaracji dotyczącej chęci ponownej wizyty w tym regionie. W 2020 roku 55,4% respondentów odpowiedziało, że na pewno wróci, co ze wskazaniem - raczej tak (29,1%) stanowi prawie 85% badanych. Małopolska jest regionem chętnie odwiedzanym przez gości z Mazowsza i na tyle atrakcyjnym, że deklaracje powrotu złożył tak znaczny odsetek badanych. Jedynie 0,3% badanych stwierdziło, że raczej nie przyjedzie ponownie, a nikt nie deklarował, że na pewno nie wróci z wizytą.

Niezdecydowanych, którzy nie wiedzieli, czy powrócą do Małopolski było 15,2% i to powinna być grupa docelowa do podejmowanych przez region działań promocyjnych.

Tabela 10.3.25. Deklaracja ponownego przyjazdu odwiedzających z Mazowsza

Deklaracja ponownego przyjazdu	2018	2019	2020	śr.18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Na pewno nie	0,6 %	0,4 %	0,0 %	0,50 %	-0,50 p.p.
Na pewno tak	60,3 %	57,1 %	55,4 %	58,71 %	-3,28 p.p.
Nie wiem	10,4 %	13,7 %	15,2 %	12,09 %	3,12 p.p.
Raczej nie	1,7 %	0,7 %	0,3 %	1,23 %	-0,96 p.p.
Raczej tak	26,9 %	28,0 %	29,1 %	27,46 %	1,61 p.p.
Suma końcowa	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,00 %	0,00 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

10.4. Charakterystyka odwiedzających Małopolskę z województwa Podkarpackiego

**Liczba odwiedzających z Podkarpacia w Małopolsce w 2020 roku:
698 000 osób, w tym 436 000 turystów**

Główne cele podróży odwiedzających z Podkarpacia

Główny cel odwiedzających Małopolskę gości z Podkarpacia, który deklarowano w badaniach w 2020 r., to szeroko rozumiany wypoczynek (39,6%). Najczęściej wskazywanym sposobem była turystyka aktywna (20,4%) oraz zwiedzanie zabytków (14,5%). Odsetek wskazań obu deklarowanych celów przyjazdów utrzymuje się na tym samym poziomie we wszystkich kolejnych latach badań. Istotnym powodem odbywanych podróży były również odwiedziny krewnych (6%) i znajomych (5,5%) Szczególny pod względem ograniczeń spowodowanych pandemią 2020 rok nie miał wpływu na wskazania dotyczące głównych celów przyjazdów do regionu. Ograniczeniu uległy natomiast przyjazdy w takich celach jak: biznes, zakupy, zdrowie, religia lub uległy całkowitemu wstrzymaniu: szkolenia, edukacja czy przyjazdy integracyjne.

Tabela 10.4.1. Cele główne przyjazdów do Małopolski deklarowane przez odwiedzających z Podkarpacia

Główne cele podróży	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Wypoczynek	19,5%	24,1%	39,6%	21,81%	17,76 p.p.
Turystyka aktywna (kwalifikowana)	16,2%	20,2%	20,4%	18,22%	2,20 p.p.
Zwiedzanie zabytków	18,8%	12,2%	14,5%	15,53%	-1,06 p.p.
Odwiedziny krewnych	9,7%	5,6%	6,0%	7,63%	-1,68 p.p.
Odwiedziny znajomych	4,2%	6,8%	5,5%	5,52%	0,02 p.p.

Cel zdrowotny	4,9%	5,9%	1,3%	5,43%	-4,16 p.p.
Cel religijny	5,1%	4,0%	3,0%	4,56%	-1,58 p.p.
Odwiedziny miejsc rodzinnych	4,2%	2,8%	1,3%	3,51%	-2,23 p.p.
Rozrywka (kluby, dyskoteki, puby)	2,5%	1,4%	3,8%	1,93%	1,90 p.p.
Poznanie walorów przyrody	2,1%	1,6%	1,3%	1,84%	-0,57 p.p.
Edukacja	3,2%	0,3%	0,0%	1,76%	-1,76 p.p.
Sprawy służbowe (biznes)	1,9%	1,6%	0,4%	1,75%	-1,33 p.p.
Udział w szkoleniu	2,3%	0,7%	0,0%	1,49%	-1,49 p.p.
Zakupy	0,2%	2,8%	1,3%	1,48%	-0,21 p.p.
Udział w imprezie kulturalnej	0,4%	2,4%	0,0%	1,40%	-1,40 p.p.
Odnowa duchowa	1,6%	1,0%	0,0%	1,32%	-1,32 p.p.
Korzystanie z usług medycznych	0,0%	2,3%	0,4%	1,13%	-0,71 p.p.
Tranzyt	1,1%	1,0%	0,9%	1,05%	-0,20 p.p.
Udział w wydarzeniu	0,5%	1,0%	0,0%	0,79%	-0,79 p.p.
Inny cel	0,7%	0,9%	0,4%	0,79%	-0,36 p.p.
Udział w konferencji, kongresie	0,9%	0,2%	0,0%	0,53%	-0,53 p.p.
Firmowy wyjazd integracyjny]	0,0%	0,7%	0,0%	0,35%	-0,35 p.p.
Udział w imprezie sportowej	0,0%	0,3%	0,0%	0,17%	-0,17 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Profil społeczno-demograficzny odwiedzających z Podkarpacia

Charakteryzując profil społeczno-demograficzny odwiedzających z Podkarpacia, można zaobserwować, że w kolejnych latach badań profil ten nie uległ zmianom. W strukturze wiekowej odwiedzających możemy jedynie odnotować wzrost odwiedzających w przedziale wiekowym 20-29 lat kosztem odwiedzających w wieku 30-44 lat. Ten wyraźny wzrost przyjazdów młodych ludzi do Małopolski odnotowano prawie ze wszystkich regionów czy krajów, z których pochodzili respondenci. Wśród odwiedzających z Podkarpacia wzrósł w 2020 roku odsetek podróży dzieci i młodzieży do 19 roku życia (5,2%), co wyróżnia ten region na tle innych, z których praktycznie dzieci i młodzież nie przyjeżdżały do Małopolski.

W 2020 r. Małopolskę odwiedziło z Podkarpacia tyle samo kobiet, co mężczyzn, podobnie jak i w całym okresie badań. To znaczy, że oferta regionu jest zróżnicowana i może być interesująca dla obu płci. Ponad połowa uczestniczących w badaniach osób deklarowała posiadanie wykształcenia wyższego (54,1%), a 39% wskazało, że posiada wykształcenie średnie. Rozkład ten nie ulega zmianie.

Interesujący jest rozkład deklarowanego poziomu zamożności podróżnych z regionu Podkarpacia. W 2020 r. 74,2% badanych określiło swój status finansowy jako dobry i takich deklaracji było o kilkanaście procent więcej niż w latach 2018 i 2019. Nikt nie określił swojego statusu finansowego jako zły, lub bardzo zły.

Wiek odwiedzających z Podkarpacia

Tabela 10.4.2. Wiek odwiedzających Małopolskę z Podkarpacia

Wiek	2018	2019	2020	śr.18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Do 19	2,6%	3,7%	5,2%	3,18%	1,98 p.p.
20-29	26,1%	21,1%	31,7%	23,60%	8,15 p.p.
30-44	45,9%	47,1%	36,1%	46,46%	-10,35 p.p.

45-60	17,8%	18,8%	20,2%	18,30%	1,94 p.p.
Powyżej 60	7,7%	9,2%	6,7%	8,46%	-1,71 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Płeć odwiedzających z Podkarpacia

Tabela 10.4.3. Płeć odwiedzających Małopolskę z Podkarpacia

Płeć	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Kobieta	50,0%	48,4%	49,4%	49,18%	0,21 p.p.
Mężczyzna	50,0%	51,6%	50,6%	50,82%	-0,21 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Wykształcenie odwiedzających z Podkarpacia

Tabela 10.4.4. Wykształcenie odwiedzających Małopolskę z Podkarpacia

Wykształcenie	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Wyższe	68,5%	53,1%	54,1%	60,79%	-6,68 p.p.
Średnie	31,0%	40,6%	39,0%	35,83%	3,13 p.p.
Podstawowe	0,4%	3,1%	3,5%	1,75%	1,72 p.p.
Inne	0,0%	3,3%	3,5%	1,63%	1,83 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Status materialny odwiedzających z Podkarpacia

Tabela 10.4.5. Status materialny odwiedzających Małopolskę z Podkarpacia

Sytuacja finansowa turystów	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Bardzo dobra	10,9%	9,5%	7,1%	10,21%	-3,12 p.p.
Dobra	52,3%	61,4%	74,2%	56,84%	17,32 p.p.
Średnia	35,6%	27,6%	18,8%	31,60%	-12,85 p.p.
Zła	1,2%	1,3%	0,0%	1,26%	-1,26 p.p.
Bardzo zła	0,0%	0,2%	0,0%	0,09%	-0,09 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Charakter podróży odwiedzających z Podkarpacia (z rodziną, grupowo, znajomymi, samotnie)

Niezmiennie we wszystkich kolejnych badaniach odwiedzający z Podkarpacia deklarowali, że podróżują w towarzystwie członków rodziny (43,8%) lub przyjaciół (35,8%). Jednak w 2020 r. w przyjazdach w gronie przyjaciół można zauważyć znaczący, bo 12% wzrost wskazań. Zmniejszył się natomiast o 10% odsetek osób podróżujących samotnie. Przyjazdy w grupach zorganizowanych utrzymują się na zbliżonym poziomie.

Tabela 10.4.6. Towarzystwo w podróży odwiedzających Małopolskę z Podkarpacia

Charakter podróży	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Grupa zorganizowana	10,4%	9,7%	8,8%	10,05%	-1,30 p.p.
Nikt (podróżuję sam)	21,2%	16,5%	9,2%	18,83%	-9,67 p.p.
Przyjaciele	21,6%	25,2%	35,8%	23,41%	12,42 p.p.
Rodzina	41,9%	42,4%	43,8%	42,13%	1,62 p.p.
Rodzina i przyjaciele	4,9%	6,2%	2,5%	5,57%	-3,07 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Odwiedzający, którzy odbywali podróże rodzinne wskazali, że najczęściej towarzyszy im dwójka dzieci (50%) lub jedno dziecko (44,7%). O ile w poprzednich badaniach nie odnotowano wizyt rodzinnych z czwórką dzieci, to w 2020 r. było takich wskazań 2,6%.

Tabela 10.4.7. Podróże rodzinne z dziećmi odwiedzających Małopolskę z Podkarpacia

Liczba dzieci z rodziną w podróży	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
1	53,7%	58,7%	44,7%	56,19 p.p.	-11,45%
2	39,0%	39,4%	50,0%	39,24 p.p.	10,76%
3	7,3%	1,8%	2,6%	4,58 p.p.	-1,94%
4	0,0%	0,0%	2,6%	0,00 p.p.	2,63%

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Źródła informacji o Małopolsce wykorzystywane przed przyjazdem do destynacji przez odwiedzających z Podkarpacia

Z przeprowadzonych badań wynika, iż w roku 2020, podobnie jak w latach poprzednich, dla odwiedzających z Podkarpacia głównym źródłem informacji na temat Małopolski była rodzina (aż 60,1% wskazań), a jej udział zwiększył się w badanym roku o ponad 20,5 p.p. w stosunku do średniej z lat 2018-2019 (2018: 40,7%; 2019: 38,5%). Na drugiej pozycji ze zbliżoną liczbą wskazań uplasowała się szkoła (59,3%), a na kolejnej – opinii znajomych (46,6%). Ok. co piąty respondent skorzystał z tradycyjnych mediów, tj. telewizji, prasy i radia. Wszystkie one cieszyły się większą popularnością niż w latach wcześniejszych – odpowiednio szkoła o 28,5 p.p., znajomi o 12,0 p.p., TV o 8,8 p.p., prasa o 10,5 p.p., a radio o 11,0 p.p. w stosunku do średniej z lat 2018-2019. Udział następnego w rankingu istotności – Internetu (17,0%) – był natomiast zdecydowanie mniejszy niż w latach poprzednich (2018: 23,1%; 2019: 29,7%).

Tabela 10.4.8. Źródła informacji o Małopolsce wykorzystywane przed przyjazdem do destynacji przez odwiedzających z Podkarpacia w latach 2018-2020 – udział procentowy*

Źródło informacji o Małopolsce	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Rodzina	40,7%	38,5%	60,1%	39,6%	20,5 p.p.
Znajomi	32,4%	36,9%	46,6%	34,7%	12,0 p.p.
Szkoła	30,8%	30,9%	59,3%	30,9%	28,5 p.p.
Strony www	23,1%	29,7%	17,0%	26,4%	-9,4 p.p.
Przewodniki	24,2%	10,7%	10,3%	17,5%	-7,2 p.p.
Foldery/ulotki	17,0%	10,7%	11,5%	13,9%	-2,4 p.p.
Social Media	8,2%	16,3%	7,5%	12,3%	-4,8 p.p.

TV	13,2%	8,8%	19,8%	11,0%	8,8 p.p.
Prasa	8,2%	8,8%	19,0%	8,5%	10,5 p.p.
Radio	7,1%	7,4%	18,2%	7,3%	11,0 p.p.
Katalogi biur podróży	7,1%	5,5%	6,3%	6,3%	0,0 p.p.
Inne źródło	3,9%	5,0%	2,0%	4,5%	-2,5 p.p.
Film	2,2%	1,5%	1,6%	1,9%	-0,3 p.p.
Appki	2,8%	1,0%	1,2%	1,9%	-0,7 p.p.
Targi	1,1%	1,5%	1,2%	1,3%	-0,1 p.p.
Uczestnicy ŚDM 2016	1,1%	0,5%	0,8%	0,8%	0,0 p.p.
Nic nie wiedział	0,5%	0,5%	0,8%	0,5%	0,3 p.p.

*Z powodu wielokrotności wskazań udziały nie sumują się do 100%.

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Średnio co ok. dziesiąty odwiedzający z Podkarpacia sięgał w 2020 roku po foldery/ulotki oraz przewodniki. Było to zdecydowanie mniej niż w roku 2018 (odpowiednio 17,0% i 24,2%), ale porównywalnie do roku 2019 (odpowiednio 10,7% i 10,7%). Z kolei odsetek korzystających z mediów społecznościowych (7,5%) był zbliżony do roku 2018 (8,2%), a o ponad połowę mniejszy niż w 2019 roku (16,3%). Pozostałe źródła wiedzy o Małopolsce odgrywały w 2020 roku niewielką rolę wśród gości z Podkarpacia, a ich udział pozostał zbliżony do lat poprzednich.

Organizacja pobytu w Małopolsce przez odwiedzających z Podkarpacia

Sposób organizacji podróży wskazany przez odwiedzających Małopolskę gości z sąsiedniego województwa nie ulega zmianom. Zwykle organizują przyjazd we własnym zakresie i takich odpowiedzi odnotowano w 2020 r. prawie 80%. Uwzględniając deklarowany charakter podróży w gronie rodzinnym lub znajomych, również korzystają przy organizacji wyjazdu z ich pomocy (odpowiednio 9,7% i 8,1%). Pozostałe formy organizacji podróży uległy ograniczeniu lub zostały wstrzymane.

Tabela 10.4.9. Organizator pobytu w Małopolsce odwiedzających z Podkarpacia

Organizator pobytu	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Sam we własnym zakresie	76,1%	75,0%	79,0%	75,57%	3,46 p.p.
Znajomi	5,7%	6,4%	8,1%	6,04%	2,03 p.p.
Rodzina	4,6%	6,6%	9,7%	5,58%	4,10 p.p.
Zakład pracy	4,6%	2,5%	0,8%	3,53%	-2,72 p.p.
Inna instytucja	3,6%	2,9%	0,0%	3,25%	-3,25 p.p.
Parafia (kościół)	1,6%	3,0%	1,2%	2,34%	-1,13 p.p.
Szkoła	1,8%	2,1%	0,0%	1,98%	-1,98 p.p.
Biuro podróży	2,0%	0,5%	0,0%	1,27%	-1,27 p.p.
Portal (biuro) internetowy(e)	0,0%	0,9%	1,2%	0,45%	0,76 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Miejsce noclegu [obiekt] wybierane w Małopolsce przez odwiedzających z Podkarpacia

Odwiedzający z Podkarpacia najczęściej na miejsce zakwaterowania w Małopolsce w 2020 r. wybierali pensjonaty (18,7%) i wybór ten był podobny jak w 2019 r. Zdecydowanie, bo o 10%, wzrósł poziom odpowiedzi wskazujących na noclegi w apartamentach (14,8%). Taki wybór wydaje się w pełni uzasadniony przy samodzielnej organizacji wyjazdu i wskazaniu turystyki aktywnej jako jed-

nego z głównych celów. Popularnym wyborem odwiedzających z Podkarpacia były także noclegi u rodziny lub znajomych i w tym przypadku należy to łączyć z odwiedzinami bliskich. Na uwagę zasługują jeszcze hotele (8,4%), domy wycieczkowe (7,7%) oraz gospodarstwa agroturystyczne (7,1%). W badanym okresie w kwestii preferencji noclegowych nie odnotowujemy istotnych zmian.

Tabela 10.4.10. Miejsce noclegu [obiekt] wybierane w Małopolsce przez odwiedzających z Podkarpacia

Miejsce noclegu	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Hotel	17,9%	15,5%	8,4%	16,66%	-8,27 p.p.
Pensjonat	11,6%	19,7%	18,7%	15,61%	3,10 p.p.
U rodziny	17,2%	13,6%	9,7%	15,41%	-5,73 p.p.
Własny domek/mieszkanie	11,6%	14,3%	3,2%	12,92%	-9,69 p.p.
U znajomych	8,6%	11,9%	12,3%	10,28%	1,98 p.p.
Apartament, kwatery prywatna	8,4%	4,4%	14,8%	6,43%	8,41 p.p.
Obiekt agroturystyczny	6,9%	5,4%	7,1%	6,16%	0,94 p.p.
Motel	2,3%	3,5%	1,3%	2,91%	-1,62 p.p.
Zakład uzdrowiskowy	2,5%	3,0%	2,6%	2,78%	-0,20 p.p.
Dom wycieczkowy	1,9%	2,3%	7,7%	2,12%	5,63 p.p.
Hostel	2,1%	1,2%	1,9%	1,64%	0,30 p.p.
Dom Pielgrzyma	1,9%	0,9%	0,6%	1,41%	-0,77 p.p.
Ośrodek wczasowy	2,3%	0,5%	4,5%	1,39%	3,13 p.p.
Inny obiekt	2,5%	0,2%	2,6%	1,38%	1,20 p.p.
Kemping lub pole namiotowe	1,3%	0,9%	3,9%	1,10%	2,77 p.p.
Schronisko młodzieżowe	0,6%	1,4%	0,0%	1,02%	-1,02 p.p.
Schronisko górskie	0,4%	0,7%	0,0%	0,56%	-0,56 p.p.
Korzystam z couchsurfing'u	0,0%	0,5%	0,6%	0,23%	0,41 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Kategoria hoteli preferowana w Małopolsce przez odwiedzających z Podkarpacia

W 2020 r. turyści, którzy nocowali w kategoryzowanych obiektach deklarowali, że korzystali z obiektów trzy i czterogwiazdkowych. Rozkład wskazań rozłożył się równomiernie. Nie odnotowano wyborów noclegów w obiektach dwugwiazdkowych, ani też w pięciogwiazdkowych.

Tabela 10.4.11. Kategoria hoteli preferowana przez odwiedzających z Podkarpacia

Kategoria hotelu	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
★★	0,0%	2,6%	0,0%	1,32%	-1,32 p.p.
★★★	74,1%	42,1%	50,0%	58,12%	-8,12 p.p.
★★★★	22,4%	28,9%	50,0%	25,68%	24,32 p.p.
★★★★★	3,4%	26,3%	0,0%	14,88%	-14,88 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Długość pobytu w Małopolsce deklarowana przez odwiedzających z Podkarpacia

Odwiedzający z Podkarpacia w 2020 r. przyjeżdżali do Małopolski najczęściej na jeden dzień bez noclegu (28,7%), co wydaje się uzasadnione ze względu na sąsiedztwo województw. Znaczny od-

setek badanych korzystała z 1 noclegu (24,9%) i takich wskazań odnotowano o ponad 10% więcej niż w badaniach w latach 2018 i 2019. Na niezmienionym poziomie utrzymał się odsetek deklarujący pobyt z 2-3 noclegami (20,3%) i obniżył wskazujących na 4-7 noclegów.

Tabela 10.4.12. Długość pobytu w Małopolsce deklarowana przez odwiedzających z Podkarpacia

Długość pobytu	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Do 3 godzin	4,5%	6,8%	9,7%	5,63%	4,08 p.p.
1 dzień bez noclegu	30,2%	32,1%	28,7%	31,16%	-2,46 p.p.
1 noc	14,0%	11,1%	24,9%	12,52%	12,38 p.p.
2-3 noce	20,5%	21,3%	20,3%	20,87%	-0,61 p.p.
4-7 nocy	21,4%	23,2%	14,3%	22,31%	-7,97 p.p.
8-14 nocy	4,8%	3,8%	1,3%	4,30%	-3,03 p.p.
15 i więcej nocy	4,7%	1,8%	0,8%	3,22%	-2,38 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Wykorzystywane środki transportu przez odwiedzających z Podkarpacia w podróży do Małopolski

Podstawowym środkiem transportu, z jakiego korzystali odwiedzający z Podkarpacia docierając do Małopolski, był samochód osobowy (88,3%), co w czasach konieczności stosowania dystansu społecznego wydaje się wyborem uzasadnionym. Zastanawiający jest jedynie spadek zainteresowania transportem kolejowym w 2020 r. Kolejne badanie powinny jednak zweryfikować uzyskane informacje dotyczące wykorzystania tego środka transportu.

Tabela 10.4.13. Wykorzystywane środki transportu przez odwiedzających z Podkarpacia podczas podróży do Małopolski

Wykorzystywane środki transportu	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Samochód	70,4%	74,6%	88,3%	72,50%	15,76 p.p.
Pociąg	7,0%	9,3%	1,6%	8,19%	-6,57 p.p.
Autokar turystyczny	8,7%	7,6%	1,6%	8,12%	-6,50 p.p.
Autobus linii regularnej	9,4%	5,5%	6,5%	7,43%	-0,95 p.p.
Mikrobus linii regularnej	2,0%	1,8%	0,4%	1,87%	-1,47 p.p.
Samolot tradycyjnych linii lotniczych	1,1%	0,4%	0,4%	0,72%	-0,31 p.p.
Innym	0,7%	0,5%	0,8%	0,63%	0,18 p.p.
Samolot tanich linii lotniczych	0,5%	0,4%	0,4%	0,45%	-0,04 p.p.
Samolot czarterowy	0,2%	0,0%	0,0%	0,09%	-0,09 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Wykorzystanie miejscowych usług turystycznych przez odwiedzających z Podkarpacia

Odwiedzający z Podkarpacia podczas pobytu w Małopolsce korzystali także z dodatkowych usług oferowanych w miejscu pobytu, nie wliczając w to środka transportu, jakim dotarli do Małopolski, noclegu czy usług gastronomicznych. Z takich dodatkowych usług skorzystało w 2020 r. tylko 16,2% badanych i było to 21% mniej niż średnia wartość deklaracji uzyskanych w badaniach w latach 2018-2019. Na wyraźny spadek zainteresowania ofertą turystyczna regionu miały zapewne

wpływ ograniczenia w zakresie dostępu do usług wynikające z panującej pandemii.

Ograniczenia spowodowane pandemią spowodowały brak zainteresowania usługami przewodników miejskich (0,8%) i przewodników górskich (0,8%). Deklaracje badanych (9,5%), że korzystali z usług przewodników obiektowych wynikają przede wszystkim z organizacji zwiedzania obiektów pod kierunkiem przewodnika.

Z obsługi pilotów wycieczek skorzystało tylko niewielu badanych (0,8%). Biorąc pod uwagę samodzielną organizację przyjazdów i własny środek transportu, a nie udział w zorganizowanych wyjazdach z obsługą pilota wycieczek, wynik badań wydaje się uzasadniony.

Z pomocy punktów informacji turystycznej w 2020 r., podobnie jak z pomocy pilotów i przewodników podróży z Podkarpacia również korzystali sporadycznie. Tylko 6,3% badanych wskazała, że korzystali z tej formy informacji. Dostępność informacji w sieci komputerowej i telefonicznej ogranicza potrzebę pozyskiwania informacji w miejscu odwiedzanym.

Tabela 10.4.14. Wykorzystanie miejscowej obsługi turystycznej w Małopolsce przez odwiedzających z Podkarpacia

Wykorzystanie miejscowej obsługi turystycznej	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
NIE	50,2%	74,2%	83,8%	62,20%	21,60 p.p.
TAK	49,8%	25,8%	16,2%	37,80%	-21,60 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Tabela 10.4.15. Korzystanie z usług przewodników miejskich przez odwiedzających z Podkarpacia

Korzystanie z przewodników miejskich	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
NIE	93,0%	95,7%	99,2%	94,33%	4,88 p.p.
TAK	7,0%	4,3%	0,8%	5,67%	-4,88 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Tabela 10.4.16. Korzystanie z usług przewodników obiektowych przez odwiedzających z Podkarpacia

Korzystanie z przewodników obiektowych	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
NIE	82,1%	87,7%	90,5%	84,91%	5,60 p.p.
TAK	17,9%	12,3%	9,5%	15,09%	-5,60 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Tabela 10.4.17. Korzystanie z usług pilotów przez odwiedzających z Podkarpacia

Korzystanie z pilotów	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
NIE	98,8%	99,0%	99,2%	98,87%	0,34 p.p.
TAK	1,2%	1,0%	0,8%	1,13%	-0,34 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Tabela 10.4.18. Korzystanie z usług przewodników górskich przez odwiedzających z Podkarpacia

Korzystanie z przewodników górskich	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
NIE	95,6%	98,6%	99,2%	97,11%	2,09 p.p.
TAK	4,4%	1,4%	0,8%	2,89%	-2,09 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Tabela 10.4.19. Wykorzystanie informacji turystycznej przez odwiedzających z Podkarpacia

Wykorzystanie informacji turystycznej	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
NIE	70,9%	80,1%	93,7%	75,49%	18,19 p.p.
TAK	29,1%	19,9%	6,3%	24,51%	-18,19 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Wydatki odwiedzających z Podkarpacia

Średnie kwoty wydatkowane przed przyjazdem do Małopolski na pobyt w regionie (bez kosztów dojazdu) przez odwiedzających z Podkarpacia (w zł na osobę)

Odwiedzający z Podkarpacia (ogółem) w 2020 roku średnio wydatkowali przed przyjazdem do Małopolski na pobyt w regionie kwoty w granicach aż 301 zł na osobę (bez kosztów dojazdu). Była to suma wyższa niż w latach wcześniejszych (o 39,4% w relacji do roku 2019 i o 49,0% w stosunku do 2018 roku), ale o 31,9% niższa niż średnia dla wszystkich odwiedzających z Polski w tym roku (442 zł na osobę).

Tabela 10.4.20. Średnia kwota wydatku turystycznego ponoszonego przez odwiedzających z Podkarpacia przed przyjazdem do Małopolski w latach 2018-2020 (w zł na osobę)

Średnie wydatki na osobę w zł	2018	2019	2020
Odwiedzający OGÓŁEM	202	216	301
Turyści	229	313	342
Odwiedzający jednodniowi	54	47	68

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Turyści z Podkarpacia w roku 2020 wydawali przed wyjazdem kwoty 5-krotnie wyższe (342 zł na osobę) od odwiedzających jednodniowych z tego segmentu (68 zł na osobę), pomimo że wydatki tych pierwszych wzrosły tylko o 9,3%, a wydatki tych drugich – aż o 39,4% w relacji do roku poprzedniego (odpowiednio o 49,3% i 25,9% w stosunku do roku 2018). Trzeba ponadto dodać, że w 2020 roku sumy wydatkowane przed przyjazdem do regionu przez obie grupy odwiedzających z Podkarpacia były niższe niż średnia dla wszystkich odwiedzających krajowych w tym roku – turystów o 37,9% (średnia to 550 zł na osobę), a jednodniowych odwiedzających o 45,6% (średnia to 125 zł na osobę).

Średnie kwoty wydatkowane podczas pobytu w Małopolsce przez odwiedzających z Podkarpacia (w zł na osobę)

Sumy wydatkowane przez odwiedzających z Podkarpacia (ogółem) podczas pobytu w regionie (286 zł na osobę), w odróżnieniu do kwot wydatkowanych przed przyjazdem, były w 2020 roku

niższe niż rok wcześniej (o 5,9%) i niż w roku 2018 (o 17,8%), ale wyższe niż średnia dla wszystkich odwiedzających krajowych w 2020 roku (o 19,2%; średnia to 240 zł na osobę). Turyści (367 zł na osobę) wydatkowali o 12,6% mniej niż w 2019 roku oraz o 12,0% mniej niż w roku 2018, a także o 16,4% mniej niż średnia dla wszystkich turystów z Polski w 2020 roku (439 zł na osobę). Również odwiedzający jednodniowi (77 zł na osobę) przeznaczali na pobyt kwoty o prawie 1/4 mniejsze niż w roku 2019 i o ponad połowę mniejsze niż w 2018 roku, choć o ponad 1/4 wyższe niż średnia dla wszystkich jednodniowych odwiedzających krajowych w 2020 roku (61 zł na osobę).

*Tabela 10.4.21. Średnia kwota wydatku turystycznego ponoszonego przez odwiedzających Małopolskę z Podkarpacia podczas pobytu w regionie w latach 2018-2020 (w zł na osobę)**

Średnie wydatki na osobę w zł	Na noclegi	Na wyżywienie	Na lokalny transport	Na bilety wstępu do atrakcji	Inne	Całkowite
2018						
Odwiedzający OGÓŁEM	288	138	56	62	154	348
Turyści	288	157	53	66	187	417
Odwiedzający jednodniowi	-	81	72	52	25	159
2019						
Odwiedzający OGÓŁEM	490	133	70	92	200	304
Turyści	490	173	77	109	195	420
Odwiedzający jednodniowi	-	66	50	58	207	102
2020						
Odwiedzający OGÓŁEM	224	109	96	87	121	286
Turyści	224	129	106	103	131	367
Odwiedzający jednodniowi	-	49	12	39	96	77

* Całkowita kwota wydatku nie jest sumą kwot przeznaczanych na poszczególne cele, gdyż część respondentów nie wskazała kwot szczegółowych; obliczając całkowitą kwotę wydatku uwzględniono więc większą liczbę wskazań niż przy kwotach szczegółowych.

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Rozpatrując przeznaczenie wydatków ponoszonych w regionie w 2020 roku przez gości z Podkarpacia trzeba stwierdzić, że, analogicznie jak w latach poprzednich, najwyższe dotyczyły opłat za noclegi (224 zł na osobę), aczkolwiek były one ponad połowę mniejsze niż rok wcześniej i o ponad 1/5 mniejsze niż w roku 2018. Drugie co do wysokości były kwoty przeznaczane na tzw. inne wydatki (parkingi, spływ Dunajcem, termy, wypożyczenie sprzętu, pamiątki i inne zakupy) – średnio 121 zł na osobę (o 39,5% mniej niż w roku poprzednim i o 21,4% mniej niż w 2018 roku). Na trzeciej pozycji uplasowały się wydatki na wyżywienie – średnio 109 zł na osobę, czyli o 18,0% mniej niż w roku ubiegłym, ale o 21,0% mniej niż w roku 2018. Kolejne były kwoty wydatkowane na lokalny transport – średnio 96 zł na osobę. Co istotne, tylko w przypadku tych wydatków w 2020 roku odnotowano wzrost w stosunku do lat poprzednich – o 37,1% w odniesieniu do 2019 roku i o 71,4% w relacji do roku 2018. Najniższe sumy goście z Podkarpacia przeznaczali na bilety wstępu do atrakcji – 87 zł na osobę, tj. o 5,4% mniej niż rok wcześniej, ale o 40,3% więcej niż w 2018 roku.

Należy zauważyć, że w 2020 roku turyści z Podkarpacia ponosili prawie 1,5-krotnie wyższe wydatki niż jednodniowi odwiedzający z tego segmentu na tzw. inne cele (odpowiednio 131 zł na osobę vs 96 zł na osobę), ponad 2,5-krotnie wyższe na wyżywienie (odpowiednio 129 zł na osobę vs 49 zł na osobę) oraz prawie 9-krotnie wyższe na lokalny transport (odpowiednio 106 zł na osobę vs 12 zł na osobę). Wśród turystów w 2020 roku wzrost odnotowano tylko w zakresie sum przeznaczanych na lokalny transport (o 37,7% w stosunku do 2019 roku i o 100% w odniesieniu do 2018 roku). Natomiast wszystkie rodzaje wydatków odwiedzających jednodniowych zmniejszyły się w relacji do lat poprzednich – najbardziej kwoty wydatkowane na lokalny transport (o 76,0% w stosunku do 2019 roku i o 83,3% w odniesieniu do 2018 roku).

Szacunkowe wpływy Małopolski z tytułu przyjazdowego ruchu turystycznego z Podkarpacia (w zł) wg grup odwiedzających

Szacuje się, że z tytułu bezpośrednich wydatków turystów z Podkarpacia w 2020 roku krążyło w Małopolsce ok. 309 mln zł, natomiast z tytułu bezpośrednich wydatków odwiedzających jedno-dniowych z tego segmentu – ok. 38 mln zł. Łączne wpływy z turystyki w Małopolsce związane z przyjazdami gości z Podkarpacia w 2020 roku wyniosły więc ok. 347 mln zł.

Tabela 10.4.22. Szacunkowe wpływy Małopolski z tytułu przyjazdowego ruchu turystycznego z Podkarpacia w 2020 roku (w zł) wg grup odwiedzających

Wyszczególnienie	2020
Turyści z Podkarpacia	309 000 000
Odwiedzający jednodniowi z Podkarpacia	38 000 000
Łącznie odwiedzający z Podkarpacia	347 000 000

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Subiektywna ocena poziomu bezpieczeństwa w destynacji przed podjęciem decyzji o podróży do Małopolski przez odwiedzających z Podkarpacia

Dla rozwoju ruchu turystycznego w regionie bardzo duże znaczenie ma szeroko rozumiane bezpieczeństwo. Tak więc badanych odwiedzających z Podkarpacia poproszono, aby na 11-stopniowej skali określili subiektywny poziom własnych obaw oraz lęku przed przyjazdem do Małopolski, gdzie: 0-W ogóle się nie obawiałam/em natomiast 10-Byłam/em pełna/en obaw.

Analizując otrzymane wyniki ogółem w latach 2018-2020, można zauważyć, iż największa grupa odwiedzających zadeklarowała sumarycznie na poziomie „0” (średnia 18-19 =67 %; a w roku 2020 obarczonym ryzykiem pandemicznym 60%), czyli zupełny brak obaw przed przyjazdem do Małopolski.

Tabela 10.4.23. Subiektywna ocena poziomu bezpieczeństwa w destynacji przed podjęciem decyzji o podróży do Małopolski przez odwiedzających z Podkarpacia

Obawy przed przyjazdem do Małopolski	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
0	60,8%	73,8%	63,5%	67,0%	67,31 p.p.
1	13,8%	11,4%	11,2%	12,2%	12,60 p.p.
Σ OPTYMIŚCI	74,6%	85,2%	74,7%	79,2%	79,9 p.p.
2	8,2%	3,6%	8,7%	6,3%	5,92 p.p.
3	3,6%	2,3%	5,0%	3,3%	2,92 p.p.
4	2,2%	2,1%	1,7%	2,1%	2,16 p.p.
Σ REALIŚCI	14,0%	8,0%	15,4%	11,7%	11,0 p.p.
5	3,3%	3,0%	3,7%	3,3%	3,19 p.p.
6	2,2%	1,1%	1,2%	1,6%	1,68 p.p.
7	1,3%	0,4%	1,7%	1,0%	0,86 p.p.
8	1,1%	0,9%	2,5%	1,3%	1,03 p.p.
9	1,3%	0,6%	0,4%	0,8%	0,95 p.p.
10	2,0%	0,8%	0,4%	1,2%	1,38 p.p.
Σ PESYMIŚCI	11,4%	6,8%	10,0%	9,1%	9,1 p.p.
NFS	63,3%	78,4%	64,7%	70,1%	70,8 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

NFS 2020 mieszkańcy Podkarpacia OGÓLEM = 64,7%.

Ocena poziomu satysfakcji z pobytu w Małopolsce przez odwiedzających z Podkarpacia

Aby zdiagnozować poziom satysfakcji odwiedzających z Podkarpacia na obszarze Małopolski, poproszono ich, aby na 11-stopniowej skali określili subiektywny poziom własnego zadowolenia z pobytu na omawianym obszarze, gdzie: 0-W ogóle nie polecę, natomiast 10-Na pewno polecę.

Jak można zauważyć, 43% odwiedzających z Podkarpacia w roku 2020, odczuwało najwyższą satysfakcję z pobytu na obszarze Małopolski, czego wyrazem jest chęć polecenia przyjazdu tutaj swoim znajomym, rodzinie czy jeszcze innym osobom w sposób bezpośredni twarzą w twarz w „realu” czy pośredni w „wirtualu”, wykorzystując dostępne media społecznościowe. Grupa PROMOTORÓW zwiększyła się do 72,4% co w stosunku do średniej z lat 2018-2019 daje wzrost o 3,5 p.p. Godnym uwagi jest, że wynik ten został osiągnięty w okresie zagrożenia pandemicznego koronawirusem Covid-19.

Tabela 10.4.24. Ocena poziomu satysfakcji z pobytu w Małopolsce przez odwiedzających z Podkarpacia

Deklaracja polecenia Małopolski	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
10	49,8%	45,4%	43,1%	47,62%	-4,53 p.p.
9	17,8%	24,6%	29,3%	21,20%	8,06 p.p.
Σ PROMOTORZY	67,6%	70,1%	72,4%	68,8%	3,5 p.p.
8	13,9%	12,4%	17,1%	13,14%	3,94 p.p.
7	10,0%	7,8%	5,7%	8,90%	-3,21 p.p.
Σ PASYWNI	23,8%	20,3%	22,8%	22,0%	0,7 p.p.
6	3,1%	3,3%	3,7%	3,20%	0,45 p.p.
5	2,5%	3,1%	0,8%	2,82%	-2,01 p.p.
4	1,4%	2,0%	0,4%	1,69%	-1,28 p.p.
3	0,4%	0,4%	0,0%	0,38%	-0,38 p.p.
2	0,0%	0,2%	0,0%	0,09%	-0,09 p.p.
1	0,4%	0,2%	0,0%	0,29%	-0,29 p.p.
0	0,8%	0,5%	0,0%	0,66%	-0,66 p.p.
Σ KRYTYCY	8,6%	9,7%	4,9%	9,1%	-4,3 p.p.
NPS	59,0%	60,4%	67,5%	59,7%	7,8 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

NPS 2020 mieszkańcy Podkarpacia OGÓLEM = 67,5%.

Deklaracja odwiedzających z Podkarpacia dotycząca ponownego przyjazdu do Małopolski

Zadowolenie z pobytu w Małopolsce odwiedzający z Podkarpacia wyrażali w deklaracji dotyczącej chęci ponownej wizyty w tym regionie. W 2020 roku 46% respondentów odpowiedziało, że na pewno wróci, co ze wskazaniem – raczej tak (43,15) stanowi prawie 90% badanych. Oznacza to, że sąsiedni region jest atrakcyjny i chętnie do niego wracają badani podróżni. Jedynie 0,4% badanych stwierdziło, że raczej nie przyjedzie ponownie, a nikt nie deklarował, że na pewno nie wróci z wizytą.

Niezdecydowanych, którzy nie wiedzieli czy powrócą do Małopolski było 10,5% i do tej grupy powinien trafić przekaz promocyjny regionu.

Tabela 10.4.25. Deklaracja ponownego przyjazdu odwiedzających z Podkarpacia

Deklaracja ponownego przyjazdu	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Na pewno tak	66,9%	53,0%	46,0%	59,97%	-14,01 p.p.
Raczej tak	26,2%	38,8%	43,1%	32,47%	10,67 p.p.
Nie wiem	6,9%	7,7%	10,5%	7,29%	3,20 p.p.
Raczej nie	0,0%	0,4%	0,4%	0,18%	0,23 p.p.
Na pewno nie	0,0%	0,2%	0,0%	0,09%	-0,09 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Rozdział 11. Analiza wybranych segmentów rynku turystycznego w Małopolsce

11.1. Turystyka zdrowotna

**Liczba odwiedzających o motywach zdrowotnych w Małopolsce w 2020 roku:
635 000 osób, w tym 489 600 turystów**

Cele szczegółowe przyjazdów odwiedzających w ramach celu zdrowotnego

Tabela 11.1.1. Cele szczegółowe przyjazdu turystów do Małopolski w ramach celu zdrowotnego

	PL	2018	2019	2020	Zagr	2018	2019	2020	Suma
Korzystanie z usług medycznych	1257	552	507	198	157	104	46	7	1414
Sanatorium	556	285	195	76	28	23	3	2	584
SPA & WELLNES	381	163	171	47	109	69	36	4	490
Inne usługi medyczne	244	104	113	27	16	12	4		260
Suma	1181	552	479	150	153	104	43	6	1334

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Tabela 11.1.2. Cele szczegółowe przyjazdu turystów do Małopolski w ramach celu zdrowotnego – udziały %

	PL	2018	2019	2020	Zagr	2018	2019	2020	Suma
Korzystanie z usług medycznych	1257	552	507	198	157	104	46	7	1414
Sanatorium	47,1%	51,6%	40,7%	50,7%	18,3%	22,1%	7,0%	33,3%	43,8%
SPA & WELLNES	32,3%	29,5%	35,7%	31,3%	71,2%	66,3%	83,7%	66,7%	36,7%
Inne usługi medyczne	20,7%	18,8%	23,6%	18,0%	10,5%	11,5%	9,3%	0,0%	19,5%
Suma	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Profil społeczno-demograficzny odwiedzających o motywach zdrowotnych

Wiek odwiedzających o motywach zdrowotnych

Wiek respondentów, którzy przyjechali do Małopolski w celach zdrowotnych jest bardzo zróżnicowany. Jednak najczęściej są to osoby w wieku dojrzałym: 45-60 r.ż. (38,9%) (30,8%; 28,9%) oraz seniorzy, czyli osoby powyżej 60 r.ż. (36,1%) (37,2%; 29,7%), z widoczną tendencją wzrostową od 2018 roku.

Znacznie mniejszą grupę stanowiły osoby młode, których wiek mieścił się w przedziale wiekowym: 30-44 r.ż. (15,7%) (23,8%; 24,6%), od roku 2018 widoczna jest wyraźna tendencja spadkowa w tej grupie odwiedzających Małopolskę. Jeszcze mniej respondentów to osoby jeszcze młodsze, mieszczące się w przedziale wiekowym: 20-29 r.ż. (8,3%). Odwiedzający Małopolskę poniżej 19 r.ż. to znikomy odsetek badanych respondentów zarówno w roku 2020 jak też w latach poprzednich.

Porównując otrzymane wskaźniki procentowe do średniej z lat poprzednich można zauważyć wzrost odwiedzających w grupie osób dojrzałych: 45-60 r.ż. o 9,08 p.p. oraz powyżej 60 r.ż. o 2,69 p.p. W pozostałych grupach wiekowych widoczna jest tendencja spadkowa.

Tabela 11.1.3. Wiek odwiedzających Małopolskę o motywach zdrowotnych

Wiek	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Do 19	2,4%	0,5%	0,9%	1,46%	-0,53 p.p.
20-29	14,4%	7,7%	8,3%	11,06%	-2,73 p.p.
30-44	24,6%	23,8%	15,7%	24,25%	-8,51 p.p.
45-60	28,9%	30,8%	38,9%	29,81%	9,08 p.p.
Powyżej 60	29,7%	37,2%	36,1%	33,42%	2,69 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Płeć odwiedzających o motywach zdrowotnych

W roku 2020 w turystyce zdrowotnej uczestniczyło więcej kobiet (58,5%), tym samym przyjechało mniej mężczyzn (41,5%). Porównując rok 2020 do średniej z lat poprzednich, widoczna jest tendencja wzrostowa w grupie mężczyzn o 6,37 p.p.

Tabela 11.1.4. Płeć odwiedzających Małopolskę o motywach zdrowotnych

Płeć	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Kobieta	66,1%	63,6%	58,5%	64,86%	-6,37 p.p.
Mężczyzna	33,9%	36,4%	41,5%	35,14%	6,37 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Wykształcenie odwiedzających o motywach zdrowotnych

Analizując wykształcenie respondentów, którzy w roku 2020 przyjechali do Małopolski w celach zdrowotnych, zauważyć można, że większość z nich posiada wykształcenie wyższe (53,5%) (41,9%; 56,3%), podobnie jak w latach 2019 i 2018. Więcej niż co trzecia badana osoba posiadała wykształcenie średnie (34,3%) (47,7%; 41,8%) i jak się okazuje, w analizowanej grupie widoczny jest znaczny spadek wskaźników procentowych w porównaniu do lat poprzednich. Pozostali respondenci, którzy stanowili znacznie mniejszą grupę badawczą, posiadali wykształcenie podstawowe (7,1%) (6,9%; 0,4%) oraz inne (5,1%) (3,5%; 1,5%), podobnie jak w roku 2019 i 2018.

Porównując rok 2020 do średniej z lat poprzednich, widoczny jest spadek osób z wykształceniem średnim o 10,43 p.p., natomiast w pozostałych grupach zauważalny jest wzrost liczby odwiedzających.

Tabela 11.1.5. Wykształcenie odwiedzających Małopolskę o motywach zdrowotnych

Wykształcenie	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Wyższe	56,3%	41,9%	53,5%	49,08%	4,45 p.p.
Średnie	41,8%	47,7%	34,3%	44,77%	-10,43 p.p.
Podstawowe	0,4%	6,9%	7,1%	3,68%	3,39 p.p.
Inne	1,5%	3,5%	5,1%	2,47%	2,58 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Status materialny odwiedzających o motywach zdrowotnych

Większość respondentów realizujących cele zdrowotne podczas wizyty w Małopolsce zadeklarowała, iż posiada dobrą (53,8%) (51,3%; 43,1%) oraz średnią (40,4%) (30,4%; 33,3%) sytuację finansową, podobnie jak w roku 2019 i 2018. Warto jednak zauważyć, iż bardzo niewielu odwiedzających uznało, że ich sytuacja finansowa jest bardzo dobra (3,8%) i co należy podkreślić, wynik ten znacznie odbiega od wskaźników procentowych uzyskanych w latach poprzednich (16,1%; 21,1%). Znikoma grupa respondentów oceniła swoją sytuację finansową jako złą.

Porównując rok 2020 do średniej z lat poprzednich, widoczny jest wzrost osób prezentujących dobrą (6,64 p.p.) i średnią sytuację finansową (8,54 p.p.). Może mieć to związek z faktem, iż wymagania omawianego segmentu odnośnie jakości świadczonych usług zdrowotnych oraz innych mogą być dość wysokie.

Tabela 11.1.6. Status materialny odwiedzających o motywach zdrowotnych

Sytuacja finansowa	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Bardzo dobra	21,1%	16,1%	3,8%	18,63%	-14,79 p.p.
Dobra	43,1%	51,3%	53,8%	47,21%	6,64 p.p.
Średnia	33,3%	30,4%	40,4%	31,84%	8,54 p.p.
Zła	2,5%	2,1%	1,9%	2,31%	-0,39 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Charakter podróży odwiedzających o motywach zdrowotnych

Osoby, które realizowały podczas podróży cele zdrowotne, najczęściej podróżowały z rodziną (41,1%) (37,0%; 35,3%) oraz samotnie (podróżuję sam) (30,4%) (31,9%; 30,6%), podobnie jak to miało miejsce w latach poprzednich 2019 i 2018. Prawie o połowę mniej osób podróżowało z przyjaciółmi (17,9%), a mniej więcej co dziesiąty podróżował ze zorganizowaną grupą (8,9%). Wyjazdy turystyczne w celach zdrowotnych wspólnie z rodziną i przyjaciółmi realizowano sporadycznie zarówno w roku 2020 jak też w pozostałych analizowanych latach.

Porównując rok 2020 do średniej z lat poprzednich, zauważyć można wzrost zainteresowania podróżami z rodziną o 4,89 p.p. Natomiast we wszystkich pozostałych kategoriach zanotowano spadek.

Tabela 11.1.7. Towarzystwo w podróży odwiedzających Małopolskę o motywach zdrowotnych

Towarzystwo w podróży	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Rodzina	6,0%	14,3%	8,9%	10,14%	-1,21 p.p.
Grupa zorganizowana	30,6%	31,9%	30,4%	31,20%	-0,85 p.p.
Przyjaciele	25,2%	14,6%	17,9%	19,88%	-2,03 p.p.
Nikt (podróżuję sam)	35,3%	37,0%	41,1%	36,18%	4,89 p.p.
Rodzina i przyjaciele	3,0%	2,2%	1,8%	2,60%	-0,81 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Liczba dzieci w trakcie podróży odwiedzających o motywach zdrowotnych

W kontekście wyjazdów rodzinnych w celach zdrowotnych warto zwrócić uwagę na liczbę dzieci podróżujących wspólnie z dorosłymi osobami, a mają one zupełnie odmienne potrzeby. Z badań wynika, że podróżujące rodziny w roku 2020 najczęściej posiadały dwoje dzieci (55,6%). Co trzecia rodzina podróżowała z jednym dzieckiem (33,3%). Z kolei co dziesiąta rodzina w roku 2020 przyjechała

do Małopolski z trójką dzieci (11,1%). W trakcie badań przeprowadzonych w roku 2020 nie zdiagnozowano rodzin bezdzietnych, które sporadycznie przyjeżdżały do Małopolski w roku 2019 i 2018.

Porównując rok 2020 do średniej z lat poprzednich, można zauważyć wzrost w grupie podróży rodzin z dwójką dzieci o 19,28 p.p. oraz trójką dzieci o 6,57 p.p.

Tabela 11.1.8. Liczba dzieci w trakcie podróży odwiedzających o motywach zdrowotnych

Liczba dzieci z rodziną w podróży	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
0	3,8%	4,5%	0,0%	4,16%	-4,16 p.p.
1	50,9%	59,1%	33,3%	55,02%	-21,68 p.p.
2	45,3%	27,3%	55,6%	36,28%	19,28 p.p.
3	0,0%	9,1%	11,1%	4,55%	6,57 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Źródła informacji o Małopolsce wykorzystywane przed przyjazdem do destynacji przez odwiedzających o motywach zdrowotnych

Przyjeżdżając do Małopolski w celach zdrowotnych respondenci najczęściej wykorzystywali jako źródło informacji na temat regionu rodzinę (44,4%; 41,0%; 36,2%), szkołę (42,2%; 32,0%; 30,0%), znajomych (35,4%; 33,0%; 33,8%).

Z opinii badanych wynika, że mniej więcej co dziesiąty odwiedzający czerpał informacje z Internetu (16,1%; 30,0%; 27,9%), ponadto przeglądano także foldery/ulotki (15,2%; 11,4%; 20,6%), czytano przewodniki (14,3%; 17,6%; 23,0%), słuchano TV (13,5%; 10,1%; 16,7%), radia (10,3%; 8,8%; 10,5%), czytano prasę (10,3%; 13,6%; 14,3%), przeglądano katalogi biur podróży (8,1%; 12,8%; 13,9%) lub social media (7,6%; 13,9%; 9,8%).

Znikoma liczba odwiedzających zdobyła informacje na targach (2,2%; 2,2%; 1,4%), w filmach (0,9%; 2,2%; 3,5%), od uczestników ŚDM 2016 (0,9%; 1,8%; 3,5%), poprzez Appki (0,4%; 2,2%; 3,1%) lub korzystała z jeszcze innego źródła (4,5%; 7,0%; 8,4%).

W grupie respondentów, którzy przyjechali do Małopolski w celach zdrowotnych nie było żadnej osoby, która nic nie wiedziała (0,0%; 1,0%; 1,1%) na temat odwiedzanego regionu.

Tabela 11.1.9. Źródła informacji o Małopolsce wykorzystywane przed przyjazdem do destynacji przez odwiedzających o motywach zdrowotnych w latach 2018-2020 – udział procentowy*

Źródło informacji o Małopolsce	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Rodzina	36,2%	41,0%	44,4%	38,6%	5,8 p.p.
Znajomi	33,8%	33,0%	35,4%	33,4%	2,0 p.p.
Szkoła	30,0%	32,0%	42,2%	31,0%	11,2 p.p.
Strony www	27,9%	30,0%	16,1%	29,0%	-12,9 p.p.
Przewodniki	23,0%	17,6%	14,3%	20,3%	-6,0 p.p.
Foldery/ulotki	20,6%	11,4%	15,2%	16,0%	-0,8 p.p.
Prasa	14,3%	13,6%	10,3%	14,0%	-3,7 p.p.
TV	16,7%	10,1%	13,5%	13,4%	0,1 p.p.
Katalogi biur podróży	13,9%	12,8%	8,1%	13,4%	-5,3 p.p.
Social Media	9,8%	13,9%	7,6%	11,9%	-4,3 p.p.
Radio	10,5%	8,8%	10,3%	9,7%	0,6 p.p.
Inne źródło	8,4%	7,0%	4,5%	7,7%	-3,2 p.p.
Film	3,5%	2,2%	0,9%	2,9%	-2,0 p.p.
Uczestnicy ŚDM 2016	3,5%	1,8%	0,9%	2,7%	-1,8 p.p.

Appki	3,1%	2,2%	0,4%	2,7%	-2,3 p.p.
Targi	1,4%	2,2%	2,2%	1,8%	0,4 p.p.
Nic nie wiedział	1,1%	1,0%	0,0%	1,1%	-1,1 p.p.

*Z powodu wielokrotności wskazań udziały nie sumują się do 100%.

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Organizacja pobytu odwiedzających o motywach zdrowotnych

Zdecydowana większość odwiedzających Małopolskę w celach zdrowotnych zorganizowała przyjazd samodzielnie we własnym zakresie (61,9%) (63,9%; 55,7%), podobnie zresztą jak w roku 2019 i 2018. W organizacji podróży w przypadku mniej więcej co dziesiątego respondenta brała udział inna instytucja (15,9%) (18,9%; 25,9%), i jak można zauważyć, respondenci korzystali z jej usług rzadziej niż w latach poprzednich. Podobnie jednak jak w latach 2019 i 2018, w organizacji przyjazdu do Małopolski brała udział rodzina (8,8%) (7,1%; 5,5%).

Pozostali organizatorzy podróży, czyli biuro podróży, znajomi, zakład pracy, parafia (kościół), portal (biuro) internetowy, szkoła praktycznie nie mieli większego znaczenia w organizacji podróży do Małopolski w celach zdrowotnych.

Porównując rok 2020 do średniej z lat poprzednich, największy wzrost w organizacji przyjazdów do Małopolski w celach zdrowotnych zanotowano w kategorii „samodzielnie” o 2,16 p.p. oraz „rodzina” 2,54 p.p.

Tabela 11.1.10. Organizator pobytu w Małopolsce odwiedzających o motywach zdrowotnych

Organizator pobytu	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
sam we własnym zakresie	55,7%	63,9%	61,9%	59,78%	2,16 p.p.
inna instytucja	25,9%	18,9%	15,9%	22,43%	-6,50 p.p.
rodzina	5,5%	7,1%	8,8%	6,31%	2,54 p.p.
biuro podróży	5,3%	4,2%	5,3%	4,74%	0,57 p.p.
znajomi	2,7%	3,2%	2,7%	2,92%	-0,27 p.p.
zakład pracy	2,7%	2,2%	2,7%	2,43%	0,22 p.p.
parafia (kościół)	1,9%	0,0%	0,0%	0,95%	-0,95 p.p.
portal (biuro) internetowy	0,0%	0,5%	1,8%	0,25%	1,52 p.p.
szkoła	0,4%	0,0%	0,9%	0,19%	0,70 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Miejsce noclegu odwiedzających o motywach zdrowotnych

Najwięcej badanych osób, które przyjechały do Małopolski w celach zdrowotnych, nocowało w zakładzie uzdrowiskowym (51,9%) (44,8%; 43,4%). Natomiast o połowę mniejsza grupa w hotelu (23,1%) (28,3%; 23,1%). Otrzymane wskaźniki procentowe w roku 2020 są zbliżone do wyników z lat 2019 i 2018.

Warto podkreślić jeszcze fakt, iż w roku 2020 więcej niż co dziesiąty respondent nocował we własnym domku/mieszkanu (15,4%) (10,6%; 4,9%) i w porównaniu do lat poprzednich widoczna jest tutaj wyraźna tendencja wzrostowa.

Pozostałe miejsca noclegu były wybierane sporadycznie lub w ogóle. Należy wymienić tutaj: nocleg u znajomych, w motelu, w obiekcie agroturystycznym, w Domu Pielgrzyma, w domu wycieczkowym, w hostelu, w schronisku młodzieżowym, we własnym domku/mieszkanu, korzystanie z couch-surfing'u, na kempingu lub polu namiotowym lub jeszcze w innym obiekcie.

Porównując rok 2020 do średniej z lat poprzednich wzrost zauważono w takich kategoriach jak nocleg: w zakładzie uzdrowiskowym o 7,82 p.p., we własnym mieszkaniu o 7,63 p.p. W prawie wszystkich pozostałych kategoriach zanotowano spadek zainteresowania.

Tabela 11.1.11. Miejsce noclegu [obiekt] wybierane w Małopolsce przez odwiedzających o motywach zdrowotnych

Miejsce noclegu	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
w zakładzie uzdrowiskowym	43,4%	44,8%	51,9%	44,10%	7,82 p.p.
w hotelu	23,1%	28,3%	23,1%	25,72%	-2,64 p.p.
we własnym domku/mieszkanu	4,9%	10,6%	15,4%	7,76%	7,63 p.p.
w pensjonacie	6,8%	5,7%	2,9%	6,24%	-3,36 p.p.
w innym obiekcie (jakim)	5,9%	2,2%	1,0%	4,04%	-3,08 p.p.
w ośrodku wczasowym	3,6%	3,0%	0,0%	3,28%	-3,28 p.p.
w apartamencie	4,5%	2,0%	2,9%	3,26%	-0,37 p.p.
w obiekcie agroturystycznym	2,8%	0,2%	0,0%	1,54%	-1,54 p.p.
u rodziny	0,8%	0,7%	0,0%	0,75%	-0,75 p.p.
u znajomych	0,9%	0,5%	0,0%	0,72%	-0,72 p.p.
w hostelu	0,4%	0,7%	0,0%	0,56%	-0,56 p.p.
w motelu	0,2%	0,7%	1,0%	0,46%	0,50 p.p.
na kempingu lub polu namiotowym	0,8%	0,0%	0,0%	0,38%	-0,38 p.p.
w Domu Pielgrzyma	0,8%	0,0%	0,0%	0,38%	-0,38 p.p.
w domu wycieczkowym	0,4%	0,2%	1,9%	0,31%	1,61 p.p.
korzystam z couchsurfing'u	0,4%	0,0%	0,0%	0,19%	-0,19 p.p.
w schronisku młodzieżowym	0,4%	0,0%	0,0%	0,19%	-0,19 p.p.
w schronisku górskim	0,0%	0,2%	0,0%	0,12%	-0,12 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Kategoria hotelu preferowana przez odwiedzających o motywach zdrowotnych

Turyści, przyjeżdżający do Małopolski w celach zdrowotnych najczęściej nocowali w hotelu 3-gwiazdkowym (61,1%) (34,4%; 45,4%), co stanowi grupę prawie dwa razy większą niż w roku 2019 i znacznie większą niż w roku 2018. Co trzeci respondent wybrał hotel 4-gwiazdkowy (33,3%) (47,8%; 38,0%), podobnie jak w roku 2018, ale w porównaniu do roku 2019 grupa osób była mniejsza. Warto także zauważyć, iż grupa turystów, która korzystała z hoteli 5-gwiazdkowych w roku 2020 (5,6%) (17,8%; 16,7%) w porównaniu do lat poprzednich zmniejszyła się prawie trzykrotnie.

Porównując rok 2020 do średniej z lat poprzednich można zauważyć wzrost zainteresowania noclegami w hotelach 3-gwiazdkowych o 21,20 p.p. Natomiast w przypadku pozostałych kategorii widoczny jest spadek.

Tabela 11.1.12. Kategoria hoteli preferowana w Małopolsce przez odwiedzających w celach zdrowotnych

Kategoria hotelu	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
★★★	45,4%	34,4%	61,1%	39,91%	21,20 p.p.
★★★★	38,0%	47,8%	33,3%	42,87%	-9,54 p.p.
★★★★★	16,7%	17,8%	5,6%	17,22%	-11,67 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Długość noclegu odwiedzających o motywach zdrowotnych

Zdecydowana większość turystów, którzy przyjechali do Małopolski w celach zdrowotnych w roku 2020, tak zorganizowała wyjazd, aby w jego trakcie skorzystać z kilku noclegów (65,4%). Po-

równując jednak wskaźnik procentowy uzyskany w roku 2020 do średniej z lat poprzednich, widoczny jest znaczny spadek w omawianej kategorii o 19,71 p.p.

Mniej więcej co dziesiąty respondent w roku 2020 przyjechał do Małopolski w celach zdrowotnych na krótko, czyli na jeden dzień lub realizował pobyt z jednym noclegiem. Warto podkreślić, iż w przypadku tych kategorii w roku 2020, w porównaniu do średniej z lat poprzednich, zanotowano znaczny wzrost zainteresowania: odpowiednio o: 7,36 p.p. oraz 9,07 p.p.

Pobyty bardzo krótkie, czyli do 3 godzin zrealizowało 7,7% respondentów i również w tej kategorii w porównaniu do średniej z lat poprzednich zauważono niewielki wzrost zainteresowania o 3,29 p.p.

Tabela 11.1.13. Długość pobytu w Małopolsce deklarowana przez odwiedzających w celach zdrowotnych

Długość pobytu	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Do 3 godzin	3,5%	5,3%	7,7%	4,40%	3,29 p.p.
1 dzień bez noclegu	5,4%	8,7%	14,4%	7,07%	7,36 p.p.
1 noc	3,5%	3,4%	12,5%	3,43%	9,07 p.p.
więcej nocy	87,7%	82,5%	65,4%	85,10%	-19,71 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Analizując dokładniej długość pobytu odwiedzających Małopolskę w celach zdrowotnych, można zauważyć, iż co trzeci badany w roku 2020 przyjechał do Małopolski na dłużej niż 15 dni (31,7%) (25,5%; 38,0%) i podobnie jak w latach poprzednich ta grupa respondentów jest największa, choć wskaźniki procentowe są dość zróżnicowane.

Mniej więcej co dziesiąty odwiedzający przyjechał tutaj na: 1 dzień bez noclegu (14,4%) (9,0%; 5,6%), korzystając z jednego noclegu (12,5%) (3,5%; 3,6%), 2-3 noclegów (17,3%) (12,5%; 9,9%) a nawet 8-14 noclegów (12,5%) (27,3%; 20,5%). Jak można zauważyć, wskaźniki procentowe otrzymane w roku 2020, różnią się od wskaźników otrzymanych w latach 2019 i 2018 i odzwierciedlają wzrastającą liczbę respondentów korzystających z pobytów krótkich, natomiast malejącą liczbę respondentów realizujących pobyty dłuższe, czyli od 8-14 noclegów. Co ciekawe, wyjazdy trwające ponad 15 dni cieszyły się większym zainteresowaniem zarówno w roku 2020, jak też w latach 2019 i 2018, niż wyjazdy 8-14 dni.

Z wyjazdów bardzo krótkich do 3 godz. (7,7%) (5,5%; 3,6%) w roku 2020 skorzystało więcej osób niż w latach 2019 i 2018, ale liczebność tych grup była niezbyt duża. Natomiast znaczący spadek zainteresowania w roku 2020 zanotowano w kategorii 4-7 nocy (3,8%) (16,8%; 18,9%) w porównaniu do roku 2019 i 2018, i jak można zauważyć grupa respondentów jest prawie pięciokrotnie mniejsza.

Porównując rok 2020 do średniej z lat poprzednich, można zauważyć znaczny spadek zainteresowania w takiej kategorii jak: „4-7 nocy” o 13,97 p.p. oraz „8-14 nocy” o 11,36 p.p.

Tabela 11.1.14. Szczegółowa długość pobytu w Małopolsce deklarowana przez odwiedzających w celach zdrowotnych

Długość pobytu	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Do 3 godzin	3,6%	5,5%	7,7%	4,54%	3,15 p.p.
1 dzień bez noclegu	5,6%	9,0%	14,4%	7,28%	7,14 p.p.
1 noc	3,6%	3,5%	12,5%	3,54%	8,96 p.p.
2-3 noce	9,9%	12,5%	17,3%	11,22%	6,09 p.p.
4-7 nocy	18,9%	16,8%	3,8%	17,82%	-13,97 p.p.
8-14 nocy	20,5%	27,3%	12,5%	23,86%	-11,36 p.p.
15 i więcej nocy	38,0%	25,5%	31,7%	31,74%	-0,01 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Wykorzystywane środki transportu przez odwiedzających o motywach zdrowotnych

Większość badanych osób realizujących cele zdrowotne przyjechała do Małopolski samochodem (74,5%) (57,2%; 57,1%). Podobnie jak w roku 2019 i 2018 liczebnie była to największa grupa osób. Mniej więcej co dziesiąty respondent skorzystał z autobusu linii regularnej (14,5%) (11,6%; 15,6%) lub pociągu (9,1%) (13,0%; 10,1%), podobnie jak w latach poprzednich.

Znikoma liczba odwiedzających skorzystała w roku 2020 z transportu autokarem turystycznym, natomiast nikt nie podróżował samolotem tradycyjnych linii lotniczych, samolotem tanich linii lotniczych, mikrobusem linii regularnej, samolotem czarterowym, lub jeszcze z innego środka transportu.

Porównując rok 2020 do średniej z lat poprzednich, widoczny jest znaczny wzrost w wykorzystaniu takich środków transportu, jak: samochód o 17,39 p.p. oraz w bardzo znikomym zakresie autobus linii regularnej o 0,95 p.p. Natomiast we wszystkich pozostałych kategoriach zanotowano spadek zainteresowania.

Tabela 11.1.15. Wykorzystywane środki transportu przez odwiedzających podczas podróży do Małopolski w celach zdrowotnych

Wykorzystywane środki transportu	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Samochód	57,1%	57,2%	74,5%	57,16%	17,39 p.p.
Autobus linii regularnej	15,6%	11,6%	14,5%	13,60%	0,95 p.p.
Pociąg	10,1%	13,0%	9,1%	11,57%	-2,48 p.p.
Autokar turystyczny	5,1%	14,0%	1,8%	9,57%	-7,76 p.p.
Samolot tradycyjnych linii lotniczych	6,6%	1,9%	0,0%	4,27%	-4,27 p.p.
Samolot tanich linii lotniczych	2,9%	0,5%	0,0%	1,71%	-1,71 p.p.
Mikrobus linii regularnej	1,5%	1,2%	0,0%	1,34%	-1,34 p.p.
Samolot czarterowy	0,7%	0,2%	0,0%	0,49%	-0,49 p.p.
Innym	0,4%	0,2%	0,0%	0,30%	-0,30 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejziak.

Wykorzystanie miejscowych usług turystycznych przez odwiedzających w celach zdrowotnych

Nieco mniej niż połowa (44,6%) podróżujących po Małopolsce w celach zdrowotnych skorzystała w roku 2020 z miejscowej obsługi turystycznej, co nieznacznie różni się od wskaźnika procentowego w roku 2019 (40,9%) oraz dość znacznie w 2018 r. (61,7%). W tym kontekście w roku 2020 w porównaniu do średniej z lat poprzednich widoczny jest znaczny spadek o 6,68 p.p. w omawianej kategorii.

Tabela 11.1.16. Wykorzystanie miejscowej obsługi turystycznej w Małopolsce przez odwiedzających w celach zdrowotnych

Wykorzystanie miejscowej obsługi turystycznej	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
NIE	38,3%	59,1%	55,4%	48,68%	6,68 p.p.
TAK	61,7%	40,9%	44,6%	51,32%	-6,68 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejziak.

Korzystanie z usług przewodników miejskich przez odwiedzających w celach zdrowotnych

Odwiedzający Małopolskę w celach zdrowotnych w roku 2020 niezbyt często korzystali z obsługi przewodników miejskich (9,7%), co nieznacznie różni się od sytuacji w roku 2019 (12,2%) oraz dość znacznie od roku 2018 (20,1%), kiedy czynili to częściej, dlatego spadek zainteresowania powyższymi usługami w roku 2020 wynosi 6,46 p.p.

Tabela 11.1.17. Korzystanie z usług przewodników miejskich przez odwiedzających Małopolskę w celach zdrowotnych

Wykorzystanie przewodników miejskich	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
NIE	79,9%	87,8%	90,3%	83,81%	6,46 p.p.
TAK	20,1%	12,2%	9,7%	16,19%	-6,46 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejziak.

Korzystanie z usług przewodników obiektowych przez odwiedzających w celach zdrowotnych

Respondenci podróżujący w roku 2020 do Małopolski w celach zdrowotnych niezbyt często korzystali także z obsługi przewodników obiektowych (10,6%), co różni się od roku 2019 (13,6%) oraz 2018 (18,1%), gdzie wskaźniki procentowe są wyższe. W tym kontekście widoczny spadek zainteresowania powyższymi usługami w roku 2020 w stosunku do średniej z lat poprzednich wynosi 5,28 p.p.

Tabela 11.1.18. Korzystanie z usług przewodników obiektowych przez odwiedzających Małopolskę w celach zdrowotnych

Wykorzystanie przewodników obiektowych	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
NIE	81,9%	86,4%	89,4%	84,10%	5,28 p.p.
TAK	18,1%	13,6%	10,6%	15,90%	-5,28 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejziak.

Korzystanie z usług pilotów przez odwiedzających w celach zdrowotnych

Odwiedzający Małopolskę w celach zdrowotnych w roku 2020 bardzo rzadko korzystali z obsługi pilotów (4,4%), podobnie jak w roku 2019 (4,9%) oraz w 2018 (6,4%). Tak więc w roku 2020 w kontekście średniej w latach 2019 i 2018 widoczny jest spadek zainteresowania powyższymi usługami tylko o 1,22 p.p.

Tabela 11.1.19. Korzystanie z usług pilotów przez odwiedzających Małopolskę w celach zdrowotnych

Wykorzystanie pilotów	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
NIE	93,6%	95,1%	95,6%	94,35%	1,22 p.p.
TAK	6,4%	4,9%	4,4%	5,65%	-1,22 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejziak.

Korzystanie z usług przewodników górskich przez odwiedzających w celach zdrowotnych

Respondenci podróżujący w roku 2020 do Małopolski w celach zdrowotnych niezbyt często ko-

rzystali z obsługi przewodników górskich (8,8%), podobnie zresztą jak w roku 2018 (8,9%), ale częściej niż w 2019 (5,9%), dlatego spadek zainteresowania powyższymi usługami w roku 2020 w porównaniu do średniej z lat poprzednich wynosi jedynie 1,46 p.p.

Tabela 11.1.20. Korzystanie z usług przewodników górskich przez odwiedzających Małopolskę w celach zdrowotnych

Korzystanie z usług przewodników górskich	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
NIE	91,1%	94,1%	91,2%	92,61%	-1,46 p.p.
TAK	8,9%	5,9%	8,8%	7,39%	1,46 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Wykorzystanie informacji turystycznej przez odwiedzających w celach zdrowotnych

Odwiedzający Małopolskę w roku 2020 w celach zdrowotnych często korzystali z obsługi informacji turystycznej (29,2%), podobnie jak w roku 2019 (32,8%) oraz w nieznacznie mniejszym zakresie niż w roku 2018 (38,5%) kiedy wskaźniki procentowe były wyższe, dlatego spadek zainteresowania powyższymi usługami w roku 2020 w kontekście średniej z roku 2019 i 2018 wynosi 6,43 p.p.

Tabela 11.1.21. Wykorzystanie informacji turystycznej przez odwiedzających Małopolskę w celach zdrowotnych

Wykorzystanie informacji turystycznej	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
NIE	61,5%	67,2%	70,8%	64,37%	6,43 p.p.
TAK	38,5%	32,8%	29,2%	35,63%	-6,43 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Wydatki odwiedzających Małopolskę w celach zdrowotnych

Średnie kwoty wydatkowane przed przyjazdem do Małopolski na pobyt w regionie (bez kosztów dojazdu) przez odwiedzających o motywach zdrowotnych (w zł na osobę)

Odwiedzający w celach zdrowotnych (ogółem) w 2020 roku średnio wydatkowali przed przyjazdem do Małopolski na pobyt w regionie kwoty w granicach aż 837 zł na osobę (bez kosztów dojazdu). Była to suma o 9,8% wyższa niż rok wcześniej i o 59,4% wyższa niż w 2018 roku.

Tabela 11.1.22. Średnia kwota wydatku turystycznego ponoszonego przez odwiedzających o motywach zdrowotnych przed przyjazdem do Małopolski w latach 2018-2020 (w zł na osobę)

Średnie wydatki na osobę w zł	2018	2019	2020
Odwiedzający OGÓLEM	525	762	837
Turyści	524	847	974
Odwiedzający jednodniowi	539	79	173

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Turyści uprawiający turystykę zdrowotną w roku 2020 wydawali przed wyjazdem kwoty ponad 5,5-krotnie wyższe (974 zł na osobę) od odwiedzających jednodniowych z tego segmentu (173 zł na osobę), pomimo że wydatki tych ostatnich były ponad 2-krotnie wyższe w porównaniu do roku 2019, ale ponad 3-krotnie niższe niż w 2018 roku. W zakresie wydatków turystów zdrowotnych

w 2020 roku zaobserwowano natomiast wzrost zarówno w relacji do roku 2019 (o 15,0%), jak i 2018 (aż o 85,9%).

Średnie kwoty wydatkowane podczas pobytu w Małopolsce przez odwiedzających o motywach zdrowotnych (w zł na osobę)

Sumy wydatkowane przez odwiedzających o motywach zdrowotnych (ogółem) podczas pobytu w regionie (573 zł na osobę) były w 2020 roku, w odróżnieniu od kwot wydawanych przed przyjazdem, niższe niż w latach ubiegłych – o prawie 1/3 niż rok wcześniej i o ponad 1/3 niż w roku 2018. Turyści zdrowotni (720 zł na osobę) wydatkowali w 2020 roku o prawie 1/4 mniej niż w 2019 roku i o prawie 1/5 mniej niż w roku 2018. Z kolei odwiedzający jednodniowi o motywach zdrowotnych (97 zł na osobę) przeznaczali na pobyt w Małopolsce kwoty prawie 7,5-krotnie niższe w porównaniu do turystów z tego segmentu i na dodatek ich wydatki były niższe o 42,6% niż w roku 2019 i o prawie 2/3 niż w roku 2018.

Rozpatrując przeznaczenie wydatków ponoszonych w Małopolsce w 2020 roku przez gości o motywach zdrowotnych trzeba stwierdzić, że, analogicznie jak w latach wcześniejszych, najwyższe dotyczyły opłat za noclegi (570 zł na osobę), aczkolwiek były one o ponad 46,1% mniejsze niż w 2019 roku (i zbliżone do poziomu z roku 2018). Drugie co do wysokości były kwoty przeznaczane na wyżywienie – średnio 196 zł na osobę, czyli mniej o 1/3 niż w roku ubiegłym i ponad 1/4 niż w roku 2018. Na trzeciej pozycji uplasowały się tzw. inne wydatki (zabiegi, SPA, masaże, basen, termy, lodowisko, koncert, pamiątki, podarunki i inne zakupy) – średnio 167 zł na osobę (tj. mniej o ponad połowę niż w roku poprzednim i o 36,7% niż w 2018 roku). Kolejne były sumy wydatkowane na bilety wstępu do atrakcji – 113 zł na osobę, tj. mniej o 31,1% niż rok wcześniej i o 15,0% niż w 2018 roku. Najniższe kwoty goście o motywach zdrowotnych przeznaczali na lokalny transport – średnio 109 zł na osobę, tj. mniej więcej tyle samo, co w roku ubiegłym i o 17,2% więcej niż w 2018 roku.

Tabela 11.1.23. Średnia kwota wydatku turystycznego ponoszonego przez odwiedzających Małopolskę w celach zdrowotnych podczas pobytu w regionie w latach 2018-2020 (w zł na osobę)*

Średnie wydatki na osobę w zł	Na noclegi	Na wyżywienie	Na lokalny transport	Na bilety wstępu do atrakcji	Inne	Całkowite
2018						
Odwiedzający OGÓŁEM	557	267	93	133	264	874
Turyści	557	274	88	130	265	896
Odwiedzający jednodniowi	-	62	94	232	200	275
2019						
Odwiedzający OGÓŁEM	1058	293	112	164	376	849
Turyści	1058	317	113	163	406	935
Odwiedzający jednodniowi	-	114	99	171	226	169
2020						
Odwiedzający OGÓŁEM	570	196	109	113	167	573
Turyści	570	234	114	136	173	720
Odwiedzający jednodniowi	-	64	15	41	132	97

* Całkowita kwota wydatku nie jest sumą kwot przeznaczanych na poszczególne cele, gdyż część respondentów nie wskazała kwot szczegółowych; obliczając całkowitą kwotę wydatku uwzględniono więc większą liczbę wskazań niż przy kwotach szczegółowych.

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Należy zauważyć, że w 2020 roku jednodniowi odwiedzający o motywach zdrowotnych wydatkowali zdecydowanie mniej niż turyści z tego segmentu – o prawie 1/4 na tzw. inne wydatki, prawie 3,5-krotnie na bilety wstępu do atrakcji, ponad 3,5-krotnie na wyżywienie i ponad 7,5-krotnie na lo-

kalny transport. W 2020 roku wysokość wszystkich rodzajów wydatków gości jednodniowych uprawiających turystykę zdrowotną w Małopolsce zmniejszyła się w relacji do roku poprzedniego (najbardziej na lokalny transport – o 84,8%) i roku 2018 (z wyjątkiem wydatków na wyżywienie, które były porównywalne). Również w odniesieniu do wydatków turystów zdrowotnych w 2020 roku zaobserwowano spadki – z wyjątkiem wydatków na transport (które były niemal analogiczne jak rok wcześniej i o 29,5% wyższe niż w 2018 roku), a w relacji do roku 2018 – również wydatków na noclegi i bilety wstępu do atrakcji (które były nieznacznie wyższe, tj. odpowiednio o 2,3% i o 4,6%).

Szacunkowe wpływy Małopolski z tytułu przyjazdowego ruchu turystycznego o motywach zdrowotnych (w zł) wg grup odwiedzających

Szacuje się, że z tytułu bezpośrednich wydatków turystów zdrowotnych w 2020 roku krążyło w Małopolsce ok. 829 mln zł, natomiast z tytułu bezpośrednich wydatków odwiedzających jednodniowych z tego segmentu – ok. 39 mln zł. Łączne wpływy z turystyki w Małopolsce związane z przyjazdami gości uprawiających turystykę zdrowotną w 2020 roku wyniosły więc ok. 868 mln zł.

Tabela 11.1.24. Szacunkowe wpływy Małopolski z tytułu przyjazdowego ruchu turystycznego o motywach zdrowotnych w 2020 roku (w zł) wg grup odwiedzających

Wyszczególnienie	2020
Turyści o motywach zdrowotnych	829 000 000
Odwiedzający jednodniowi o motywach zdrowotnych	39 000 000
Łącznie odwiedzający o motywach zdrowotnych	868 000 000

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Subiektywna ocena poziomu bezpieczeństwa w destynacji przed podjęciem decyzji o podróży do Małopolski dokonana przez odwiedzających o motywach zdrowotnych

Dla rozwoju ruchu turystycznego w regionie bardzo duże znaczenie ma szeroko rozumiane bezpieczeństwo. Tak więc badanych odwiedzających o motywach zdrowotnych poproszono, aby na 11-stopniowej skali określili subiektywny poziom własnych obaw oraz lęku przed przyjazdem do Małopolski, gdzie: 0-W ogóle się nie obawiałam/em natomiast 10-Byłam/em pełna/en obaw.

Analizując otrzymane wyniki ogółem w latach 2018-2020, można zauważyć, iż największa grupa odwiedzających zadeklarowała sumarycznie na poziomie „0” (średnia 18-19 = ≈62%; a w roku 2020 obarczonym ryzykiem pandemicznym prawie 56%), czyli widoczny brak obaw przed przyjazdem do Małopolski. Spadek udziałów w grupie OPTYMISTÓW w 2020 roku w stosunku do średniej z 2018-2019 wyniósł niespełna 3,5 p.p. (-3,3 p.p.). Natomiast wzrost udziałów w grupie PESYMIŚCÓW w 2020 roku w stosunku do średniej z 2018-2019 wyniósł prawie 6 p.p. (5,7 p.p.) co jest w tej grupie osób całkowicie uzasadnione pandemicznymi okolicznościami podróży i niepewnością sytuacji epidemicznej.

Tabela 11.1.25. Subiektywna ocena poziomu bezpieczeństwa w Małopolsce przed podjęciem decyzji o podróży wyrażona przez odwiedzających o motywach zdrowotnych

Obawy przed przyjazdem do Małopolski	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
0	54,1%	69,1%	55,9%	61,62%	-5,74 p.p.
1	5,3%	11,5%	10,8%	8,36%	2,42 p.p.
Σ OPTYMIŚCI	59,4%	80,6%	66,7%	70,0%	-3,3 p.p.
2	9,4%	7,4%	9,8%	8,37%	1,44 p.p.
3	9,8%	2,7%	2,9%	6,27%	-3,33 p.p.
4	3,9%	3,0%	2,9%	3,44%	-0,50 p.p.
Σ REALIŚCI	23,1%	13,1%	15,7%	18,1%	-2,4 p.p.

5	6,4%	1,6%	5,9%	4,02%	1,87 p.p.
6	1,8%	1,1%	2,0%	1,46%	0,50 p.p.
7	0,9%	0,3%	0,0%	0,59%	-0,59 p.p.
8	3,4%	1,1%	3,9%	2,26%	1,66 p.p.
9	0,9%	0,8%	2,9%	0,87%	2,07 p.p.
10	4,1%	1,4%	2,9%	2,74%	0,20 p.p.
Σ PESYMIŚCI	17,6%	6,3%	17,6%	11,9%	5,7 p.p.
NFS	41,8%	74,3%	49,0%	58,0%	-9,0 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

NFS 2020 odwiedzających o motywach zdrowotnych OGÓLEM = 49,0%.

Ocena poziomu satysfakcji z pobytu w Małopolsce dokonana przez odwiedzających o motywach zdrowotnych

Tabela 11.1.26. Ocena poziomu satysfakcji z pobytu w Małopolsce przez odwiedzających o motywach zdrowotnych

Deklaracja polecenia Małopolski	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
10	47,1%	49,0%	43,5%	48,05%	-4,53 p.p.
9	12,7%	21,7%	23,1%	17,20%	5,94 p.p.
Σ PROMOTORZY	59,8%	70,7%	66,7%	65,3%	1,4 p.p.
8	18,3%	12,0%	11,1%	15,14%	-4,03 p.p.
7	11,1%	6,4%	7,4%	8,76%	-1,35 p.p.
Σ PASYWNI	29,4%	18,4%	18,5%	23,9%	-5,4 p.p.
6	3,8%	3,3%	6,5%	3,55%	2,93 p.p.
5	3,4%	3,8%	2,8%	3,60%	-0,83 p.p.
4	0,0%	1,5%	3,7%	0,77%	2,94 p.p.
3	1,4%	0,8%	0,9%	1,08%	-0,15 p.p.
2	0,0%	0,8%	0,0%	0,38%	-0,38 p.p.
1	0,8%	0,8%	0,0%	0,78%	-0,78 p.p.
0	1,4%	0,0%	0,9%	0,70%	0,23 p.p.
Σ KRYTYCY	10,7%	11,0%	14,8%	10,9%	4,0 p.p.
NPS	49,1%	59,7%	51,9%	54,4%	-2,5 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Mimo sytuacji pandemicznej grupa PROMOTORÓW w 2020 roku w relacji do średniej z lat 2018-2019 wzrosła o prawie 1,5 p.p., co wystawia Małopolsce bardzo dobre świadectwo. Jednak zwiększyła się również wyraźnie grupa KRYTYKÓW o 4,0 p.p. w relacji do średniej z lat 2018-2019. Również wskaźnik NPS w tym jakże odmiennym roku przekroczył wartość 50%, uzyskując prawie 52%, co jest satysfakcjonujące.

NPS 2020 odwiedzających o motywach zdrowotnych OGÓLEM = 51,9%.

Deklaracja ponownego przyjazdu przez odwiedzających o motywach zdrowotnych

Analizując opinie respondentów na temat deklaracji ponownej podróży do Małopolski, można zauważyć, iż zdecydowana większość respondentów odpowiedziała: „na pewno tak” oraz „raczej tak”,

co stanowi zdecydowaną większość badanych we wszystkich analizowanych latach, czyli 2020: (72,90%) oraz 2019 i 2018: (86,20%; 78,90%).

W roku 2020 w porównaniu do lat poprzednich zanotowano prawie dwukrotnie większą grupę respondentów niezdecydowanych, (24,3%) (11,7%; 17,3%), którzy nie potrafili udzielić konkretnej odpowiedzi, zaznaczając odpowiedź „nie wiem”. Ważną informacją stanowi jednak fakt, iż osób, które raczej nie przyjadą do Małopolski lub na pewno tutaj nie przyjadą, jest bardzo niewiele.

Porównując rok 2020 do średniej z lat poprzednich, widoczny jest znaczny spadek w grupie osób, które są zdecydowane ponownie przyjechać do Małopolski o 11,39 p.p. oraz wzrost liczby osób, które nie wiedzą, czy ponownie tutaj przyjadą o 9,74 p.p.

Tabela 11.1.27. Deklaracja ponownego przyjazdu przez odwiedzających o motywach zdrowotnych

Deklaracja ponownego przyjazdu	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Na pewno tak	48,8%	49,7%	37,9%	49,25%	-11,39 p.p.
Raczej tak	30,1%	36,5%	35,0%	33,29%	1,66 p.p.
Nie wiem	17,3%	11,7%	24,3%	14,53%	9,74 p.p.
Raczej nie	3,0%	1,5%	1,0%	2,29%	-1,32 p.p.
Na pewno nie	0,8%	0,5%	1,9%	0,64%	1,31 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

11.2. Turystyka religijna

**Liczba odwiedzających o motywach religijnych w Małopolsce w 2020 roku:
601 000 osób, w tym 351 800 turystów**

Cele szczegółowe przyjazdów odwiedzających o motywach religijnych

Z analizy celów pobocznych osoby, które kierowały się motywami religijnymi przyjeżdżając do Małopolski, nie były w trakcie przejazdu tranzytowego i nie brały pod uwagę możliwości odwiedzenia krewnych, skorzystania z usług medycznych w celu poprawy stanu zdrowia, możliwości podniesienia swojej wiedzy w ramach aktywności edukacyjnej - szkoleniowej, jak również nie uczestniczyły w integracyjnych event'ach firmowych ani wydarzeniach tak kulturalnych jak i sportowych.

Tabela 11.2.1. Cele szczegółowe przyjazdów do Małopolski deklarowane przez odwiedzających o motywach religijnych

Cel poboczny	Cel główny	Cel główny	Suma końcowa
	RELIGIA	ODNOWA DUCHOWA	
% udziałów w ΣΣ	64%	36%	100%
wypoczynek	43%	57%	100%
zabytki	42%	58%	100%
turystyka aktywna	0%	100%	100%
przyroda	20%	80%	100%
znajomi	100%	0%	100%
krewni	0%	0%	0%
rozrywka	0%	100%	100%
zdrowie	0%	0%	0%
edukacja	0%	0%	0%
miejsca rodzinne	100%	0%	100%
zakupy	0%	100%	100%
religia	92%	0%	100%
odnowa duchowa	32%	68%	100%

biznes	0%	0%	0%
impreza kultura	0%	100%	100%
szkolenie	0%	0%	0%
tranzyt	0%	0%	0%
wydarzenie	0%	0%	0%
konferencja	0%	0%	0%
sport	0%	0%	0%
inny cel	100%	0%	100%
integracja	0%	0%	0%
usługa medyczna	0%	0%	0%

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Profil społeczno-demograficzny odwiedzających o motywach religijnych

Wiek odwiedzających o motywach religijnych

Analizując wiek odwiedzających, którzy przyjechali do Małopolski w celach religijnych, można zauważyć, że jest on bardzo zróżnicowany. Jednak najczęściej respondentów, to osoby dojrzałe lub seniorzy, których wiek mieści się w granicach 45-60 r.ż. (39,6%) oraz powyżej 60 r.ż. (28,3%). W sumie w roku 2020 stanowią oni ponad połowę badanych osób (67,9%). Analizując wyniki w powyższych kategoriach w latach 2020-2018, można zauważyć w obu grupach tendencję wzrostową: w grupie 45-60 r.ż. o 6,67 p.p., natomiast w grupie powyżej 60 r.ż. o 10,43 p.p.

Znacznie mniej osób, które przyjechały do Małopolski w powyższych celach znajdowało się w grupie wiekowej: 30-44 r.ż. (15,1%), a porównując rok 2020 do lat poprzednich można zauważyć tendencję spadkową o 16,37 p.p. Mniej niż co czwarta osoba podróżująca do Małopolski w roku 2020 w celach religijnych znajdowała się w przedziale wiekowym od 20-29 (17,0%; 11,0%; 18,8%), w porównaniu do lat poprzednich widoczny jest niewielki wzrost odwiedzających o 2,12 p.p.

Tabela 11.2.2. Wiek odwiedzających Małopolskę o motywach religijnych

Wiek	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Do 19	2,9%	2,4%	0,0%	2,64%	-2,64 p.p.
20-29	18,8%	11,0%	17,0%	14,87%	2,12 p.p.
30-44	31,8%	31,2%	15,1%	31,47%	-16,37 p.p.
45-60	30,7%	35,6%	39,6%	33,15%	6,47 p.p.
Powyżej 60	15,9%	19,9%	28,3%	17,87%	10,43 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Płeć odwiedzających o motywach religijnych

W roku 2020 w turystyce religijnej uczestniczyło więcej kobiet (62,7%) niż mężczyzn (37,3%), podobnie jak w latach poprzednich. Porównując wyniki otrzymane w roku 2020 do średniej z lat poprzednich, widoczny jest niewielki wzrost w grupie przyjeżdżających kobiet o 3,35 p.p.

Tabela 11.2.3. Płeć odwiedzających Małopolskę o motywach religijnych

Płeć	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Kobieta	61,2%	57,6%	62,7%	59,40%	3,35 p.p.
Mężczyzna	38,8%	42,4%	37,3%	40,60%	-3,35 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Wykształcenie odwiedzających w celach religijnych

Najwięcej odwiedzających, którzy przyjechali do Małopolski w celach religijnych w roku 2020 posiadało wykształcenie wyższe (42,2%) (39,6%; 53,9%) oraz średnie (37,8%) (52,6%; 38,3%), podobnie jak w latach 2019 i 2018. Co ciekawe w grupie odwiedzających w celach religijnych w roku 2020 były także osoby posiadające wykształcenie podstawowe (15,6%) (7,8%; 7,1%) i była to grupa prawie dwa razy większa niż w roku 2019 i 2018.

Porównując rok 2020 do średniej z lat poprzednich, widoczny jest wzrost odwiedzających z wykształceniem podstawowym o 8,11 p.p. oraz z innym wykształceniem o 4,07 p.p. Natomiast w grupie osób prezentujących wykształcenie wyższe i średnie zanotowano spadek odwiedzających.

Tabela 11.2.4. Wykształcenie odwiedzających Małopolskę w celach religijnych

Wykształcenie	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Wyższe	53,9%	39,6%	42,2%	46,73%	-4,51 p.p.
Średnie	38,3%	52,6%	37,8%	45,45%	-7,67 p.p.
Podstawowe	7,1%	7,8%	15,6%	7,45%	8,11 p.p.
Inne	0,7%	0,0%	4,4%	0,37%	4,07 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Status materialny odwiedzających w celach religijnych

Prawie połowa respondentów realizujących cele religijne podczas wizyty w Małopolsce zadeklarowała, iż posiada sytuację finansową na poziomie średnim (47,9%) (23,6%; 36,9%), co w porównaniu do roku 2019 i 2018 stanowi prawie dwa razy większą liczbę odwiedzających. Więcej niż co trzeci respondent prezentował sytuację finansową dobrą (35,4%) (61,6%; 46,9%). Odwrotnie niż w latach poprzednich, kiedy grupa badanych osób była prawie dwa razy mniejsza. Z kolei, podobnie jak w latach poprzednich, w roku 2020, ponad co dziesiąty respondent zadeklarował bardzo dobrą sytuację finansową (14,6%) (12,7%; 13,1%). Respondenci, którzy znajdowali się w złej sytuacji finansowej stanowili zarówno w roku 2020, jak też 2019 i 2018 bardzo nieliczną grupę osób.

Porównując rok 2020 do średniej z lat poprzednich, zauważyć można znaczny wzrost osób deklarujących średni poziom sytuacji finansowej o 17,68 p.p. oraz spadek osób prezentujących dobrą sytuację finansową o 18,84 p.p.

Tabela 11.2.5. Status materialny odwiedzających Małopolskę w celach religijnych

Sytuacja finansowa	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Bardzo dobra	13,1%	12,7%	14,6%	12,88%	1,70 p.p.
Dobra	46,9%	61,6%	35,4%	54,26%	-18,84 p.p.
Średnia	36,9%	23,6%	47,9%	30,24%	17,68 p.p.
Zła	1,5%	2,2%	2,1%	1,86%	0,23 p.p.
Bardzo zła	1,5%	0,0%	0,0%	0,77%	-0,77 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Charakter podróży odwiedzających w celach religijnych

Osoby, które realizowały podczas podróży do Małopolski cele religijne najczęściej podróżowały z rodziną (35,3%) (50,3%; 32,5%). Jednak wskaźniki procentowe uzyskane w tej kategorii w roku 2020 są prawie dwa razy mniejsze niż w roku 2019, zbliżone jednak do uzyskanych w roku 2018.

Podobna tendencja widoczna jest w grupie respondentów podróżujących z zorganizowaną grupą (23,5%) (15,6%; 25,3%), w roku 2020 i 2018 dotyczyło to prawie co czwartego respondenta, ale w roku 2019 grupa była znacznie mniejsza.

Co piąty badany w roku 2020 podróżował z przyjaciółmi (21,6%) (10,2%; 13,0%) lub samotnie (podróżuję sam) (19,6%) (6,7%; 23,6%). W powyższych kategoriach uzyskano wskaźniki procentowe wyższe niż w roku 2019, ale w roku 2018 sytuacja była dość zróżnicowana. Żaden respondent nie podróżował wspólnie z rodziną i przyjaciółmi.

Porównując rok 2020 do średniej z lat poprzednich, zauważyć można wzrost podróży w grupie przyjaciół o 9,96 p.p. oraz niewielki wzrost podróży z zorganizowaną grupą o 3,04 p.p.

Tabela 11.2.6. Towarzystwo w podróży odwiedzających Małopolskę w celach religijnych

Towarzystwo w podróży	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Rodzina	32,5%	50,3%	35,3%	41,44%	-6,14 p.p.
Grupa zorganizowana	25,3%	15,6%	23,5%	20,49%	3,04 p.p.
Nikt (podróżuję sam)	23,6%	16,7%	19,6%	20,15%	-0,54 p.p.
Przyjaciele	13,0%	10,2%	21,6%	11,61%	9,96 p.p.
Rodzina i przyjaciele	5,5%	7,1%	0,0%	6,31%	-6,31 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Liczba dzieci z rodziną w podróży odwiedzających w celach religijnych

W kontekście podróży rodzinnych warto zwrócić uwagę na liczbę dzieci uczestniczących w wyjeździe wspólnie z dorosłymi osobami. Z badań wynika, że podróżujące rodziny w celach religijnych najczęściej posiadały jedno dziecko (60,0%) (61,5%; 53,8%) podobnie jak w latach 2019 i 2018. Ciekawą sytuację zanotowano w grupie rodzin z większą liczbą dzieci. Otóż w roku 2020 nie zdiagnozowano rodzin z dwójką dzieci (0,0%) (34,6%; 34,6%), co w latach 2019 i 2018 dotyczyło ponad co trzeciego respondenta. W przeciwieństwie do lat poprzednich, w roku 2020 aż 40,0% rodzin przyjechało do Małopolski z trójką dzieci, a w roku 2019 było to zaledwie 3,8% respondentów, w roku 2018: 11,5%.

Porównując rok 2020 do średniej z lat poprzednich, można zauważyć wzrost osób podróżujących z trójką dzieci o 32,31 p.p. oraz spadek na podobnym poziomie przyjazdów rodzin z dwójką dzieci o 34,62 p.p.

Tabela 11.2.7. Liczba dzieci z rodziną w trakcie podróży odwiedzających w celach religijnych

Liczba dzieci z rodziną w podróży	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
1	53,8%	61,5%	60,0%	57,69%	2,31 p.p.
2	34,6%	34,6%	0,0%	34,62%	-34,62 p.p.
3	11,5%	3,8%	40,0%	7,69%	32,31 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Źródła informacji o Małopolsce wykorzystywane przed przyjazdem do destynacji przez odwiedzających w celach religijnych

Przyjeżdżając do Małopolski w celach religijnych respondenci najczęściej wykorzystywali jako źródło informacji na temat regionu szkołę (32,7%; 30,2%; 25,9%), rodzinę (31,3%; 41,7%; 34,8%), znajomych (27,5%; 28,4%; 32,8%) oraz Internet (27,0%; 23,1%; 22,3%).

Z opinii badanych wynika, że mniej więcej co dziesiąty odwiedzający czerpał informacje czytając

przewodniki (16,1%; 11,2%; 19,3%), oglądając TV (13,7%; 10,2%; 18,7%), czytając prasę (13,3%; 9,0%; 14,1%), słuchając radia (12,8%; 6,2%; 12,1%), przeglądając social media (12,3%; 14,8%; 8,5%), foldery/ulotki (9,5%; 9,0%; 15,7%), katalogi biur podróży (8,5%; 7,8%; 11,8%).

Znikoma liczba odwiedzających zdobyła informację oglądając filmy (4,7%; 4,1%; 4,6%), Appki (4,3%; 1,9%; 3,3%), od uczestników ŚDM 2016 (2,8%; 2,9%; 8,9%), uczestnicząc w targach (1,9%; 1,9%; 3,3%), lub jeszcze z innego źródła (7,1%; 8,4%; 5,6%).

W grupie respondentów, którzy przyjechali do Małopolski w celach religijnych było bardzo niewiele osób, które nic nie wiedziały (1,4%; 1,7%; 3,0%) na temat odwiedzanego regionu.

Tabela 11.2.8. Źródła informacji o Małopolsce wykorzystywane przed przyjazdem do destynacji przez odwiedzających o motywach religijnych w latach 2018-2020 – udział procentowy*

Źródło informacji o Małopolsce	2018	2019	2020
Szkoła	25,9%	30,2%	32,7%
Rodzina	34,8%	41,7%	31,3%
Znajomi	32,8%	28,4%	27,5%
Strony www	22,3%	23,1%	27,0%
Przewodniki	19,3%	11,2%	16,1%
TV	18,7%	10,2%	13,7%
Prasa	14,1%	9,0%	13,3%
Radio	12,1%	6,2%	12,8%
Social Media	8,5%	14,8%	12,3%
Foldery/ulotki	15,7%	9,0%	9,5%
Katalogi biur podróży	11,8%	7,8%	8,5%
Film	4,6%	4,1%	4,7%
Appki	3,3%	1,9%	4,3%
Uczestnicy ŚDM 2016	8,9%	2,9%	2,8%
Targi	3,3%	1,9%	1,9%
Inne źródło	5,6%	8,4%	7,1%
Nic nie wiedział	3,0%	1,7%	1,4%

*Z powodu wielokrotności wskazań udziały nie sumują się do 100%.

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejziak.

Organizacja pobytu odwiedzających w celach religijnych

Zdecydowana większość odwiedzających Małopolskę w celach religijnych zorganizowała przyjazd samodzielnie we własnym zakresie (55,4%) (71,2%; 55,6%), podobnie zresztą jak w roku 2019 i 2018. Dla co czwartego respondenta organizatorem przyjazdu była parafia (kościół) (25,0%) (13,4%; 18,5%). Jednak porównując rok 2020 do lat poprzednich, widoczny jest w tej grupie wzrost liczby badanych osób. Co dziesiąty odwiedzający podróżował z rodziną (10,7%) (7,2%; 8,1%), podobnie jak w roku 2019 i 2018.

Pozostali organizatorzy wyjazdu mają znikome znaczenie w organizacji przyjazdu do Małopolski lub respondenci w ogóle nie korzystali z takiej możliwości, co zbieżne jest z wynikami uzyskanymi w roku 2019 i 2018. Należy zaliczyć tutaj: znajomych, biuro podróży, szkołę, zakład pracy, portal (biuro) internetowy lub jeszcze inną instytucję.

Porównując rok 2020 do średniej z lat poprzednich w kwestii organizacji przyjazdów do Małopolski w celach religijnych, największy wzrost dotyczy skorzystania z oferty parafii o 9,04 p.p. oraz rodziny 3,08 p.p. Znaczący spadek zanotowano w zakresie samodzielnego zorganizowania podróży w celach religijnych o 8,04 p.p.

Tabela 11.2.9. Organizator pobytu w Małopolsce odwiedzających o motywach religijnych

Organizator pobytu	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Sam we własnym zakresie	55,6%	71,2%	55,4%	63,40%	-8,04 p.p.
Parafia (kościół)	18,5%	13,4%	25,0%	15,96%	9,04 p.p.
Rodzina	8,1%	7,2%	10,7%	7,64%	3,08 p.p.
Znajomi	6,7%	3,6%	5,4%	5,16%	0,19 p.p.
Biuro podróży	4,4%	2,0%	1,8%	3,17%	-1,38 p.p.
Szkoła	4,0%	1,0%	0,0%	2,51%	-2,51 p.p.
Inna instytucja	2,0%	0,7%	0,0%	1,34%	-1,34 p.p.
Zakład pracy	0,7%	0,7%	0,0%	0,66%	-0,66 p.p.
Portal (biuro) internetowy(e)	0,0%	0,3%	1,8%	0,16%	1,62 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Miejsce noclegu [obiekt] wybierane przez odwiedzających Małopolskę w celach religijnych

Wybór miejsca noclegu przez turystów, którzy przybyli do Małopolski w celach religijnych był dość zróżnicowany. Co trzeci respondent w roku 2020 nocował we własnym domku/mieszkanie (30,0%) (17,4%; 10,4%), co stanowi ponad dwukrotnie większą grupę osób niż w roku 2019 i trzykrotnie większą niż w roku 2018.

Co piąty respondent nocował w pensjonacie (20,0%) (9,8%; 12,3%) i podobnie jak powyżej była to grupa prawie dwukrotnie większa niż w latach poprzednich.

Nieco mniej turystów nocowało w Domu Pielgrzyma (17,5%) (8,3%; 16,0%), co zbliżone jest z wynikami uzyskanymi w roku 2018, ale w porównaniu do roku 2019 grupa ta jest dwa razy większa. Znacznie rzadziej niż w latach poprzednich turyści realizujący cele religijne nocowali w hotelu (12,5%) (21,2%; 25,7%). W roku 2020 był to co dziesiąty turysta, natomiast w latach poprzednich grupa tych osób jest prawie dwa razy większa. Podobnie, co dziesiąty nocował w apartamencie (12,5%) (6,8%; 3,0%) i w porównaniu do lat poprzednich osób takich było dwa razy więcej niż w roku 2019 i cztery razy więcej niż w roku 2018.

Pozostałe miejsca noclegu takie jak: u rodziny (2,5%), w hostelu (2,5%), w zakładzie uzdrowiskowym (2,5%) wybierano rzadko. Natomiast badane osoby w ogóle nie korzystały z noclegów: w obiekcie agroturystycznym, u znajomych, w motelu, w domu wycieczkowym, w ośrodku wczasowym, w schronisku górskim, w schronisku młodzieżowym, korzystam z couchsurfing'u, na kempingu lub polu namiotowym, lub w jeszcze innym obiekcie.

Porównując rok 2020 do średniej z lat poprzednich zauważono wzrost w takich kategoriach jak: nocleg we własnym domku/mieszkanie o 16,08 p.p., w pensjonacie 8,94 p.p., w apartamencie o 7,60 p.p., w Domu Pielgrzyma o 5,34 p.p. W pozostałych obiektach noclegowych zanotowano spadek w ich wyborze.

Tabela 11.2.10. Miejsce noclegu [obiekt] wybierane w Małopolsce przez odwiedzających w celach religijnych

Miejsce noclegu	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Hotel	25,7%	21,2%	12,5%	23,43%	-10,93 p.p.
Własny domek/mieszkanie	10,4%	17,4%	30,0%	13,92%	16,08 p.p.
U rodziny	10,8%	13,6%	2,5%	12,21%	-9,71 p.p.
Dom Pielgrzyma	16,0%	8,3%	17,5%	12,16%	5,34 p.p.
Pensjonat	12,3%	9,8%	20,0%	11,06%	8,94 p.p.
Obiekt agroturystyczny	5,2%	5,3%	0,0%	5,25%	-5,25 p.p.
Apartament, kwatera prywatna	3,0%	6,8%	12,5%	4,90%	7,60 p.p.
U znajomych	3,3%	5,3%	0,0%	4,32%	-4,32 p.p.

Hostel	1,5%	3,0%	2,5%	2,26%	0,24 p.p.
Motel	3,0%	1,5%	0,0%	2,24%	-2,24 p.p.
Dom wycieczkowy	1,1%	3,0%	0,0%	2,07%	-2,07 p.p.
Ośrodek wczasowy	2,2%	1,5%	0,0%	1,87%	-1,87 p.p.
Inny obiekt	2,6%	0,8%	0,0%	1,68%	-1,68 p.p.
Schronisko górskie	0,0%	1,5%	0,0%	0,76%	-0,76 p.p.
Schronisko młodzieżowe	1,5%	0,0%	0,0%	0,74%	-0,74 p.p.
Couchsurfing	0,0%	0,8%	0,0%	0,38%	-0,38 p.p.
Kamping lub pole namiotowe	0,7%	0,0%	0,0%	0,37%	-0,37 p.p.
Zakład uzdrowiskowy	0,7%	0,0%	2,5%	0,37%	2,13 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Kategoria hotelu preferowana przez odwiedzających w celach religijnych

Badane osoby przyjeżdżające do Małopolski w celach religijnych w roku 2020 najczęściej nocowały w hotelu 3-gwiazdkowym (60,0%), co zbliżone jest ze wskaźnikami procentowymi uzyskanymi w latach poprzednich (57,9%; 38,8%). W roku 2020 korzystano także z hoteli czterogwiazdkowych (40,0%), na podobnym poziomie jak w roku 2018 (49,0%).

Porównując rok 2020 do średniej z lat poprzednich, można zauważyć wzrost korzystania z hoteli 3-gwiazdkowych o 11,66 p.p. oraz czterogwiazdkowych o 7,62 p.p. przez turystów realizujących cele religijne.

Tabela 11.2.11. Kategoria hoteli preferowana w Małopolsce przez odwiedzających w celach religijnych

Kategoria hotelu	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
★★	0,0%	5,3%	0,0%	2,63%	-2,63 p.p.
★★★	38,8%	57,9%	60,0%	48,34%	11,66 p.p.
★★★★	49,0%	15,8%	40,0%	32,38%	7,62 p.p.
★★★★★	12,2%	21,1%	0,0%	16,65%	-16,65 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Długość pobytu odwiedzających w celach religijnych

Zdecydowana większość turystów, którzy przyjeżdżali do Małopolski w celach religijnych, organizowała wyjazd, w trakcie którego korzystano z „kilku nocy” (35,6%) podobnie jak w roku 2019 (29,0%), jednak w porównaniu do roku 2018 (61,1%) była to grupa prawie dwa razy mniejsza. Podobna grupa realizowała bardzo krótki pobyt do 3 godz. (33,3%), podobnie jak w roku 2019 (29,4%), jednak w stosunku do roku 2018 (9,9%) grupa ta była trzy razy większa.

Pozostali odwiedzający przyjechali na 1 dzień bez noclegu (15,6%) oraz 1 noc (15,6%) i była to ponad co dziesiąta badana osoba.

Porównując długość pobytu w Małopolsce w roku 2020 do lat poprzednich, widoczny jest znaczny wzrost podróży bardzo krótkich do 3 godz. o 13,71 p.p., oraz przyjazdów, kiedy respondent korzystał z 1 nocy o 9,24 p.p.

Tabela 11.2.12. Długość pobytu w Małopolsce deklarowana przez odwiedzających w celach religijnych

Długość pobytu	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Do 3 godzin	9,9%	29,4%	33,3%	19,62%	13,71 p.p.
1 dzień bez noclegu	21,2%	36,9%	15,6%	29,01%	-13,45 p.p.
1 noc	7,8%	4,8%	15,6%	6,31%	9,24 p.p.
więcej nocy	61,1%	29,0%	35,6%	45,05%	-9,50 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Analizując dokładniej długość pobytu można zauważyć, iż co trzeci respondent przyjechał do Małopolski na 1 dzień bez noclegu (30,47%), co piąty realizował pobyt do 3 godz. (20,48%) oraz 4-7 nocy (19,77%). Więcej niż co dziesiąty (13,23%) przyjechał na 2-3 noce.

Porównując rok 2020 do średniej z lat poprzednich, można zauważyć wzrost długości pobytu w takich kategoriach, jak: „do 3 godz.” o 13,61 p.p., „1 noc” o 9,18 p.p., „2-3 noce” o 2,67 p.p., „8-14 nocy” o 0,81 p.p. W pozostałych kategoriach zanotowano spadek.

Tabela 11.2.13. Szczegółowa długość pobytu w Małopolsce deklarowana przez odwiedzających w celach religijnych

Długość pobytu	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Do 3 godzin	10,8%	30,2%	34,1%	20,48%	13,61 p.p.
1 dzień bez noclegu	23,0%	37,9%	15,9%	30,47%	-14,56 p.p.
1 noc	8,6%	4,9%	15,9%	6,73%	9,18 p.p.
2-3 noce	15,2%	11,2%	15,9%	13,23%	2,67 p.p.
4-7 nocy	29,4%	10,2%	11,4%	19,77%	-8,41 p.p.
8-14 nocy	7,8%	4,2%	6,8%	6,01%	0,81 p.p.
15 i więcej nocy	5,2%	1,4%	0,0%	3,30%	-3,30 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Wykorzystywane środki transportu odwiedzających w celach religijnych

Większość badanych podróżujących do Małopolski w celach religijnych przyjechała samochodem (64,8%), podobnie jak w roku 2019 (70,0%) oraz 2018 (47,4%). Mniej więcej co dziesiąty przyjechał autokarem turystycznym (14,8%) oraz pociągiem (9,3%). Z pozostałych środków transportu korzystano sporadycznie.

Porównując rok 2020 do średniej z lat poprzednich, zauważyć można wzrost wykorzystania takich środków transportu, jak „samochód” o 6,16 p.p., pociąg o 2,06 p.p., autobus linii regularnej o 2,20 p.p. W pozostałych kategoriach zanotowano spadek w ich wykorzystaniu.

Tabela 11.2.14. Wykorzystywane środki transportu przez odwiedzających w celach religijnych podczas podróży do Małopolski

Wykorzystywane środki transportu	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Samochód	47,4%	70,0%	64,8%	58,66%	6,16 p.p.
Autokar turystyczny	21,2%	10,9%	14,8%	16,04%	-1,22 p.p.
Pociąg	7,5%	6,9%	9,3%	7,20%	2,06 p.p.
Samolot tradycyjnych linii lotniczych	11,5%	2,3%	1,9%	6,92%	-5,07 p.p.
Autobus linii regularnej	3,7%	3,0%	5,6%	3,35%	2,20 p.p.

Innym	3,7%	2,3%	3,7%	3,02%	0,68 p.p.
Samolot tanich linii lotniczych	2,8%	1,7%	0,0%	2,23%	-2,23 p.p.
Mikrobus linii regularnej	0,9%	2,3%	0,0%	1,62%	-1,62 p.p.
Samolot czarterowy	1,2%	0,7%	0,0%	0,95%	-0,95 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Wykorzystanie miejscowych usług turystycznych przez odwiedzających w celach religijnych

Ponad połowa (69,2%) podróżujących po Małopolsce w celach religijnych skorzystała w roku 2020 z miejscowej obsługi turystycznej, co niewiele różni się od wyniku otrzymanego w roku 2019 (69,4%) ale znacznie od roku 2018 (45,6%). W tym kontekście w roku 2020 w porównaniu do średniej z roku 2019 i 2018 widoczny jest znaczny spadek o 11,77 p.p. w omawianej kategorii.

Tabela 11.2.15. Wykorzystanie miejscowej obsługi turystycznej w Małopolsce przez odwiedzających w celach religijnych

Wykorzystanie miejscowej obsługi turystycznej	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
NIE	45,6%	69,4%	69,2%	57,46%	11,77 p.p.
TAK	54,4%	30,6%	30,8%	42,54%	-11,77 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Korzystanie z usług przewodników miejskich przez odwiedzających w celach religijnych

Bardzo niewiele odwiedzających Małopolskę w celach religijnych w roku 2020 skorzystało z obsługi przewodników miejskich (5,4%), co jest zbieżne z wynikiem uzyskanym w roku 2019 (5,2%), ale o połowę mniejszym niż w roku 2018 (11,0%), dlatego spadek zainteresowania powyższymi usługami w roku 2020 w porównaniu do średniej z lat poprzednich wynosi 2,73 p.p.

Tabela 11.2.16. Korzystanie z usług przewodników miejskich przez odwiedzających Małopolskę w celach religijnych

Korzystanie z przewodników miejskich	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
NIE	89,0%	94,8%	94,6%	91,91%	2,73 p.p.
TAK	11,0%	5,2%	5,4%	8,09%	-2,73 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Korzystanie z usług przewodników obiektowych przez odwiedzających w celach religijnych

Co piąty respondent w roku 2020 podróżujący w celach religijnych korzystał z obsługi przewodników obiektowych (19,6%), czyli nieco częściej jak w roku 2019 (14,8%) oraz nieco rzadziej niż w roku 2018 (24,8%). W tym kontekście widoczny spadek zainteresowania powyższymi usługami w roku 2020 w stosunku do średniej z lat poprzednich o 0,16 p.p.

Tabela 11.2.17. Korzystanie z usług przewodników obiektowych przez odwiedzających Małopolskę w celach religijnych

Korzystanie z przewodników obiektowych	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
NIE	75,2%	85,2%	80,4%	80,20%	0,16 p.p.
TAK	24,8%	14,8%	19,6%	19,80%	-0,16 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejziak.

Korzystanie z usług pilotów przez odwiedzających w celach religijnych

Mniej niż co dziesiąty odwiedzający Małopolskę w celach religijnych w roku 2020 korzystał z obsługi pilotów (8,9%), co znacznie różni się od wyniku uzyskanego w roku 2019 (2,6%) oraz nieznacznie od roku 2018 (7,0%). Tak więc w roku 2020 w kontekście średniej w latach 2019 i 2018 widoczny jest spadek zainteresowania powyższymi usługami i wynosi 4,12 p.p.

Tabela 11.2.18. Korzystanie z usług pilotów przez odwiedzających Małopolskę w celach religijnych

Korzystanie z usług pilotów	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
NIE	93,0%	97,4%	91,1%	95,19%	-4,12 p.p.
TAK	7,0%	2,6%	8,9%	4,81%	4,12 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejziak.

Korzystanie z usług przewodników górskich przez odwiedzających w celach religijnych

Bardzo niewielu respondentów w roku 2020 podróżujących w celach religijnych korzystało z obsługi przewodników górskich (3,6%), podobnie jak w roku 2019 (1,9%) oraz 2018 (4,3%), dlatego spadek zainteresowania powyższymi usługami w roku 2020 w porównaniu do lat poprzednich wynosi jedynie 0,46 p.p.

Tabela 11.2.19. Korzystanie z usług przewodników górskich przez odwiedzających Małopolskę w celach religijnych

Korzystanie z przewodników górskich	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
NIE	95,7%	98,1%	96,4%	96,89%	-0,46 p.p.
TAK	4,3%	1,9%	3,6%	3,11%	0,46 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejziak.

Wykorzystanie informacji turystycznej przez odwiedzających w celach religijnych

Bardzo niewielu respondentów w roku 2020 podróżujących w celach religijnych korzystało z obsługi informacji turystycznej (3,6%), co w zdecydowany sposób różniło się od roku 2019 (20,8%) oraz 2018 (18,7%), dlatego spadek zainteresowania powyższymi usługami w roku 2020 w porównaniu do lat poprzednich wynosi 16,18 p.p.

Tabela 11.2.20. Wykorzystanie informacji turystycznej przez odwiedzających Małopolskę w celach religijnych

Wykorzystanie informacji turystycznej	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
NIE	81,3%	79,2%	96,4%	80,25%	16,18 p.p.
TAK	18,7%	20,8%	3,6%	19,75%	-16,18 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejziak.

Wydatki odwiedzających Małopolskę w celach religijnych

Średnie kwoty wydatkowane przed przyjazdem do Małopolski na pobyt w regionie (bez kosztów dojazdu) przez odwiedzających o motywach religijnych (w zł na osobę)

Tabela 11.2.21. Średnia kwota wydatku turystycznego ponoszonego przez odwiedzających o motywach religijnych przed przyjazdem do Małopolski w latach 2018-2020 (w zł na osobę)

Średnie wydatki na osobę w zł	2018	2019	2020
Odwiedzający OGÓŁEM	345	258	448
Turyści	382	440	545
Odwiedzający jednodniowi	157	22	136

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejziak.

Średnie kwoty wydatkowane podczas pobytu w Małopolsce przez odwiedzających o motywach religijnych (w zł na osobę)

Tabela 11.2.22. Średnia kwota wydatku turystycznego ponoszonego przez odwiedzających Małopolskę w celach religijnych podczas pobytu w regionie w latach 2018-2020 (w zł na osobę)*

Średnie wydatki na osobę w zł	Na noclegi	Na wyżywienie	Na lokalny transport	Na bilety wstępu do atrakcji	Inne	Całkowite
2018						
Odwiedzający OGÓŁEM	457	231	109	106	431	713
Turyści	457	245	112	111	457	771
Odwiedzający jednodniowi	-	122	43	60	280	316
2019						
Odwiedzający OGÓŁEM	546	196	121	109	176	368
Turyści	546	258	128	120	160	619
Odwiedzający jednodniowi	0	56	45	48	243	41
2020						
Odwiedzający OGÓŁEM	319	180	109	123	125	411
Turyści	319	235	110	148	155	581
Odwiedzający jednodniowi	-	77	108	49	50	113

* Całkowita kwota wydatku nie jest sumą kwot przeznaczanych na poszczególne cele, gdyż część respondentów nie wskazała kwot szczegółowych; obliczając całkowitą kwotę wydatku uwzględniono więc większą liczbę wskazań niż przy kwotach szczegółowych.

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejziak.

Szacunkowe wpływy Małopolski z tytułu przyjazdowego ruchu turystycznego o motywach religijnych (w zł) wg grup odwiedzających

Tabela 11.2.23. Szacunkowe wpływy Małopolski z tytułu przyjazdowego ruchu turystycznego o motywach religijnych w 2020 roku (w zł) wg grup odwiedzających

Wyszczególnienie	2020
Turyści o motywach religijnych	396 000 000
Odwiedzający jednodniowi o motywach religijnych	62 000 000
Łącznie odwiedzający o motywach religijnych	458 000 000

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Subiektywna ocena poziomu bezpieczeństwa w destynacji przed podjęciem decyzji o podróży do Małopolski dokonana przez odwiedzających o motywach religijnych

Dla rozwoju ruchu turystycznego w regionie bardzo duże znaczenie ma szeroko rozumiane bezpieczeństwo. Tak więc badanych odwiedzających o motywach religijnych poproszono, aby na 11-stopniowej skali określili subiektywny poziom własnych obaw oraz lęku przed przyjazdem do Małopolski, gdzie: 0 - W ogóle się nie obawiałam/em natomiast 10 - Byłam/em pełna/en obaw.

Analizując otrzymane wyniki ogółem w latach 2018-2020, można zauważyć, iż największa grupa odwiedzających zadeklarowała sumarycznie na poziomie „0” (średnia 18-19 = ponad 62%; a w roku 2020 obarczonym ryzykiem pandemicznym prawie 60%), czyli zupełny brak obaw przed przyjazdem do Małopolski. Jednak spadek respondentów w grupie OPTYMISTÓW w 2020 roku w stosunku do średniej z 2018-2019 wyniósł aż 14,5 p.p. Wzrosła natomiast o prawie 17 p.p. grupa PESYMISTÓW, co w warunkach pandemii nie powinno zbyt zaskakiwać. Eskalacja informacji napawającej lękiem kierowanych do osób zamierzających nawiedzić sanktuaria i inne miejsca kultu wyraźnie odbiła się na wskaźniku NFS, który dla roku 2020 wyniósł ogółem 34,7% co jest poniżej progu satysfakcjonującej akceptacji. Wskaźnik ten jednak pozostał wynikiem dodatnim, co pozwala w dalszym ciągu na umiarkowany optymizm i wnioskowanie, że z chwilą opanowania zagrożeń pandemicznych wskaźnik ponownie przekroczy wartość 50%.

Tabela 11.2.24. Subiektywna ocena poziomu bezpieczeństwa w Małopolsce przed podjęciem decyzji o podróży wyrażona przez odwiedzających o motywach religijnych

Obawy przed przyjazdem do Małopolski	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
0	50,2%	73,9%	59,2%	62,05%	-2,87 p.p.
1	21,2%	10,3%	4,1%	15,73%	-11,65 p.p.
Σ OPTYMIŚCI	71,4%	84,2%	63,3%	77,8%	-14,5 p.p.
2	6,2%	5,9%	2,0%	6,05%	-4,01 p.p.
3	2,9%	2,2%	4,1%	2,56%	1,53 p.p.
4	3,3%	2,6%	2,0%	2,95%	-0,91 p.p.
Σ REALIŚCI	12,4%	10,7%	8,2%	11,6%	-3,4 p.p.
5	2,9%	1,1%	14,3%	2,00%	12,28 p.p.
6	0,8%	0,4%	6,1%	0,60%	5,52 p.p.
7	2,1%	1,1%	0,0%	1,59%	-1,59 p.p.
8	3,7%	1,8%	6,1%	2,79%	3,34 p.p.
9	3,3%	0,7%	0,0%	2,03%	-2,03 p.p.
10	3,3%	0,0%	2,0%	1,66%	0,38 p.p.
Σ PESYMIŚCI	16,2%	5,1%	28,6%	10,7%	17,9 p.p.
NFS	55,2%	79,0%	34,7%	67,1%	-32,4 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

NFS 2020 odwiedzających o motywach religijnych OGÓŁEM = 34,7%.

Ocena poziomu satysfakcji z pobytu w Małopolsce dokonana przez odwiedzających o motywach religijnych

W roku 2020 grupa PROMOTORÓW zmalała o ponad 7 p.p. w stosunku do średniej z dwóch poprzednich lat na korzyść grupy osób tak pasywnych jak i krytycznych w Małopolsce. Mimo sytuacji pandemicznej i ograniczeń świadczenia usług w destynacji wskaźnik orędownictwa NPS dla tej grupy respondentów osiągnął wynik prawie 52% co w stosunku do dwóch poprzednich lat daje -12,7 p.p. zmiany względem średniej z lat 2018-2019. Pamiętać jednak należy, że wskaźnik NPS wyższy od 50% stanowi powód do satysfakcji dla gospodarzy destynacji. W zaistniałych realiach pandemicznych w 2020 roku wskaźnik NPS powyżej 50% jest jak najbardziej akceptowalny.

Tabela 11.2.25. Ocena poziomu satysfakcji z pobytu w Małopolsce przez odwiedzających o motywach religijnych

Deklaracja polecenia Małopolski	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
10	52,8%	53,5%	46,2%	53,14%	-6,99 p.p.
9	17,0%	25,4%	21,2%	21,22%	-0,06 p.p.
Σ PROMOTORZY	69,8%	78,9%	67,3%	74,4%	-7,1 p.p.
8	13,2%	8,4%	11,5%	10,78%	0,76 p.p.
7	6,9%	3,3%	5,8%	5,14%	0,62 p.p.
Σ PASYWNI	20,1%	11,7%	17,3%	15,9%	1,4 p.p.
6	3,5%	3,0%	5,8%	3,24%	2,53 p.p.
5	1,7%	3,0%	3,8%	2,37%	1,47 p.p.
4	2,8%	0,3%	1,9%	1,56%	0,37 p.p.
3	0,7%	0,7%	1,9%	0,68%	1,24 p.p.
2	0,7%	0,7%	1,9%	0,68%	1,24 p.p.
1	0,7%	0,0%	0,0%	0,35%	-0,35 p.p.
0	0,0%	1,7%	0,0%	0,84%	-0,84 p.p.
Σ KRYTYCY	10,1%	9,4%	15,4%	9,7%	5,7 p.p.
NPS	59,7%	69,6%	51,9%	64,6%	-12,7 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

NPS 2020 odwiedzających o motywach religijnych OGÓŁEM = 51,9%.

Deklaracja ponownego przyjazdu odwiedzających o motywach religijnych

Realia zagrożeń możliwością zarażenia się wirusem Covid-19 uzasadniają obawy towarzyszące turystom przed przyjazdem do Małopolski. Wskaźnik NFS na poziomie niespełna 35% oznaczający wysoki poziom obaw o swoje zdrowie i życie w subiektywnej ocenie podróżnych przed przyjazdem do Małopolski a zarazem wskaźnik orędownictwa NPS \approx 52%, wskazujący, że podczas pobytu w Małopolsce odwiedzający o motywach religijnych byli usatysfakcjonowani swoim pobylem w destynacji. Dlatego też są podstawy sądzić, że informacja o Małopolsce, jako miejscu atrakcyjnym turystycznie, pomimo zagrożeń covidowych, przekazywana będzie przez nich innym sobie znanym osobom na poziomie marketingu zwanego „ewangelicznym”.

Wyniki te mają poważny wpływ na osobistą decyzję o ewentualnym ponownym przyjeździe do Małopolski. Decyzja na zdecydowany powrót (na pewno tak) w 2020 roku spektakularnie spadła do poziomu niespełna 40% całości strumienia odwiedzających o motywach religijnych, uzyskując zmianę o prawie -16 p.p. [-15,87 p.p.] w stosunku do średniej z lat 2018-2019. Jednak sumarycznie na TAK w kwestii ponownego przyjazdu było prawie 70% respondentów - osób spośród ankietowanych w 2020 roku.

Efekt ten związany jest generalnie ze zmianą w obrębie kategorii „nie wiem”, powiększyło się, bowiem grono osób niezdecydowanych o ponad 18 p.p. Co trzeci respondent w roku 2020 (28,8%) odpowiedział, że „nie wie” czy ponownie przyjedzie do Małopolski i jest to grupa znacznie większa niż w roku 2019 (7,2%) oraz 2018 (14%). Osoby, które wiedzą, że na pewno nie przyjadą do Małopolski ponownie stanowią znikomy odsetek badanych osób. W 2020 roku kategoria osób deklarujących, że „raczej nie przyjedzie ponownie” powiększyła się jedynie niespełna o 0,5 p.p. w stosunku do średniej z lat 2018-2019.

Tabela 11.2.26. Deklaracja ponownego przyjazdu odwiedzających o motywach religijnych

Deklaracja ponownego przyjazdu	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Na pewno tak	49,1%	59,6%	38,5%	54,34%	-15,87 p.p.
Raczej tak	34,8%	32,5%	30,8%	33,63%	-2,86 p.p.
Nie wiem	14,0%	7,2%	28,8%	10,60%	18,25 p.p.
Raczej nie	2,1%	0,7%	1,9%	1,43%	0,49 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

11.3. Turystyka seniorów

**Liczba odwiedzających w wieku powyżej 60 lat w Małopolsce w 2020 roku:
994 000 osób, w tym 585 500 turystów**

Główne cele przyjazdu do Małopolski odwiedzających powyżej 60 roku życia

Głównym celem podróży turystycznych po Małopolsce dla odwiedzających w wieku powyżej 60 lat był wypoczynek (2018: 13,8%; 2019: 21,9%; 2020: 27,8%) i korzystanie z różnorodnych form turystyki aktywnej (kwalifikowanej) (2020: 21,7%). Widoczny jest wyraźny spadek zainteresowania zwiedzaniem zabytków (2018: 27,5%; 2019: 21,6%; 2020: 11,7%) jak również podróżami o motywie zdrowotnym (2018: 22,8%; 2019: 22,3%; 2020: 11,3%).

Wzrosło natomiast o 50% zainteresowanie odwiedzinami krewnych (2018: 2,7%; 2019: 4,8%; 2020: 9,4%) prawdopodobnie jako alternatywa pozwalająca ominąć restrykcje noclegowe i ograniczyć ryzyko zarażenia wirusem noclegiem w innych miejscach i obiektach.

Tabela 11.3.1. Cele główne przyjazdów do Małopolski deklarowane przez odwiedzających powyżej 60 roku życia

Główne cele podróży	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Zwiedzanie zabytków	27,5%	21,6%	11,7%	24,55%	-12,90 p.p.
Cel zdrowotny	22,8%	22,3%	11,3%	22,56%	-11,24 p.p.
Wypoczynek	13,8%	21,9%	27,8%	17,82%	10,01 p.p.
Turystyka aktywna (kwalifikowana)	11,2%	7,0%	21,7%	9,13%	12,55 p.p.
Cel religijny	5,4%	8,0%	3,9%	6,67%	-2,79 p.p.
Odwiedziny miejsc rodzinnych	5,4%	2,7%	2,9%	4,02%	-1,11 p.p.
Odwiedziny krewnych	2,7%	4,8%	9,4%	3,77%	5,62 p.p.
Odwiedziny znajomych	1,6%	1,3%	1,6%	1,42%	0,20 p.p.
Odnowa duchowa	1,6%	1,1%	1,0%	1,34%	-0,37 p.p.
Udział w imprezie kulturalnej	0,6%	1,4%	0,0%	1,02%	-1,02 p.p.
Poznanie walorów przyrody	1,3%	0,6%	0,6%	0,95%	-0,30 p.p.
Udział w konferencji, kongresie	1,4%	0,5%	0,0%	0,95%	-0,95 p.p.

Zakupy	0,6%	1,3%	0,6%	0,94%	-0,29 p.p.
Tranzyt	0,3%	1,4%	1,6%	0,86%	0,76 p.p.
Udział w wydarzeniu	0,6%	1,1%	0,6%	0,86%	-0,22 p.p.
Edukacja	0,5%	1,3%	0,3%	0,86%	-0,54 p.p.
Udział w szkoleniu	0,6%	0,9%	0,0%	0,79%	-0,79 p.p.
Korzystanie z usług medycznych	0,6%	0,3%	1,3%	0,47%	0,82 p.p.
Inny cel	0,8%	0,0%	1,0%	0,40%	0,58 p.p.
Sprawy służbowe (biznes)	0,3%	0,5%	1,6%	0,39%	1,23 p.p.
Rozrywka (kluby, dyskoteki, puby)	0,3%	0,0%	1,0%	0,16%	0,81 p.p.
Firmowy wyjazd integracyjny	0,0%	0,2%	0,0%	0,08%	-0,08 p.p.
Udział w imprezie sportowej	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Profil społeczno-demograficzny odwiedzających powyżej 60 roku życia

Wiek odwiedzających powyżej 60 roku życia

Tabela 11.3.2. Wiek odwiedzających Małopolskę powyżej 60 roku życia

Wiek odwiedzających (ilość ukończonych lat życia)	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
61	7,8%	6,7%	7,4%	7,26%	0,09 p.p.
62	9,3%	8,4%	10,6%	8,82%	1,76 p.p.
63	6,3%	6,1%	6,2%	6,17%	0,01 p.p.
64	5,5%	5,0%	3,8%	5,23%	-1,41 p.p.
65	14,1%	8,7%	10,9%	11,41%	-0,53 p.p.
66	8,3%	6,1%	12,4%	7,19%	5,16 p.p.
67	7,8%	8,4%	8,8%	8,12%	0,71 p.p.
68	9,9%	8,2%	6,2%	9,06%	-2,88 p.p.
69	5,7%	7,5%	10,9%	6,55%	4,33 p.p.
70	8,5%	9,3%	4,4%	8,90%	-4,49 p.p.
Σ 61-70	83,20%	74,40%	0,816	78,71%	2,75 p.p.
71	3,5%	4,8%	2,4%	4,13%	-1,78 p.p.
72	3,6%	4,5%	3,5%	4,06%	-0,53 p.p.
73	1,6%	3,3%	2,4%	2,42%	-0,06 p.p.
74	0,8%	2,0%	1,8%	1,40%	0,36 p.p.
75	2,0%	2,0%	1,5%	2,03%	-0,56 p.p.
76	0,8%	2,2%	0,3%	1,48%	-1,19 p.p.
77	0,6%	0,9%	2,1%	0,78%	1,28 p.p.
78	0,5%	0,8%	0,9%	0,62%	0,26 p.p.
79	1,3%	1,4%	1,5%	1,33%	0,14 p.p.
80	0,6%	1,2%	1,2%	0,94%	0,24 p.p.
Σ 71-80	15,30%	23,10%	17,60%	19,19%	-1,84 p.p.
81	0,0%	0,6%	0,3%	0,31%	-0,02 p.p.
82	0,0%	0,6%	0,3%	0,31%	-0,02 p.p.
83	0,3%	0,2%	0,0%	0,23%	-0,23 p.p.

84	0,9%	0,0%	0,0%	0,47%	-0,47 p.p.
85	0,0%	0,2%	0,3%	0,08%	0,22 p.p.
86	0,0%	0,2%	0,0%	0,08%	-0,08 p.p.
87	0,0%	0,2%	0,0%	0,08%	-0,08 p.p.
88	0,3%	0,5%	0,0%	0,39%	-0,39 p.p.
89	0,0%	0,2%	0,3%	0,08%	0,22 p.p.
90	0,0%	0,2%	0,0%	0,08%	-0,08 p.p.
Σ 81-90	16,80%	26,00%	18,80%	21,30%	-2,77 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejziak.

Płeć odwiedzających powyżej 60 roku życia

Tabela 11.3.3. Płeć odwiedzających Małopolskę powyżej 60 roku życia

Płeć odwiedzających	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Kobieta	60,3%	57,5%	40,4%	58,89%	-18,52 p.p.
Mężczyzna	39,7%	42,5%	59,6%	41,11%	18,52 p.p.
Suma	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejziak.

Na podstawie przeprowadzonych badań ustalono, iż w latach 2019 i 2018 wśród odwiedzających Małopolskę kobiety w wieku powyżej 60 roku życia stanowiły prawie 59% (58,89%) natomiast w 2020 roku destynację odwiedziła o prawie 20% mniejsza grupa kobiet – niewiele ponad 40% (40,4%) i odpowiednio mężczyzn prawie o 20% więcej. Można zauważyć, iż o ile w tej grupie respondentów w latach 2018-2019 dominowały kobiety to w roku 2020 mężczyźni uzyskali wyraźną przewagę. Może to być związane z większą skłonnością do podejmowania przez mężczyzn działań ryzykownych i kierowania się przekonaniem opisanym jako „bezpieczeństwo abstrakcyjne”¹³.

Wykształcenie odwiedzających powyżej 60 roku życia

Tabela 11.3.4. Wykształcenie odwiedzających Małopolskę powyżej 60 roku życia

Wykształcenie odwiedzających	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Wyższe	55,5%	38,9%	40,0%	47,18%	-7,18 p.p.
Średnie	41,1%	50,2%	47,4%	45,62%	1,75 p.p.
Podstawowe	3,1%	8,7%	8,8%	5,88%	2,90 p.p.
Inne	0,3%	2,3%	3,9%	1,32%	2,54 p.p.
Suma	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejziak.

13 Bezpieczeństwo abstrakcyjne – jako wewnętrzne przekonanie turysty o własnej „nietykalności”, „nieśmiertelności” czy „szczęśliwej gwiazdzie i dacie urodzenia” (przekonanie, że „każdemu może się przytrafić, ale nie mnie”). Jest to dosyć często obserwowane przekonanie wśród turystów nastawionych na przeżywanie przygód, którzy zapominają jedynie o tym, że o przygodach opowiadają tylko ci, którzy je przeżyli, natomiast ci, którzy nie przeżyli tego zdarzenia lub w którym stracili zdrowie, „przygodą” by go na pewno nie nazwali. Może właśnie, dlatego w języku polskim istnieje zwrot „przeżyć + przygodę”, oznaczający osobisty udział w sytuacji co najmniej nietypowej i najczęściej ryzykownej, a zakończonej powodzeniem, czyli zachowaniem życia i zdrowia. K. Borkowski. Triangulacja subiektywnych odczuć, osób wypoczywających w Krakowie w aspekcie poczucia bezpieczeństwa osobistego, podczas rekreacyjnego pobytu w destynacji. Kraków 2019 MOT s. 38.

Podsumowując otrzymane wyniki, można zauważyć, iż turyści przyjeżdżający do Małopolski będący w wieku powyżej 60 roku życia to osoby dobrze wykształcone, dojrzałe, świadome własnych potrzeb, posiadające bogate doświadczenia życiowe w tym turystyczne. Można, więc twierdzić, iż ich oczekiwania i wymagania odnośnie form i jakości oferty turystycznej są stosunkowo wysokie.

Status materialny odwiedzających powyżej 60 roku życia

Tabela 11.3.5. Status materialny odwiedzających Małopolskę powyżej 60 roku życia

Sytuacja materialna	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Bardzo dobra	13,3%	10,8%	7,9%	12,04%	-4,18 p.p.
Dobra	44,5%	53,8%	56,3%	49,14%	7,15 p.p.
Średnia	40,7%	33,1%	33,6%	36,89%	-3,24 p.p.
Zła	1,6%	2,3%	2,2%	1,94%	0,26 p.p.
Suma	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Poziom wykształcenia odwiedzających powyżej 60 roku życia koreluje z sytuacją finansową respondentów. Można zauważyć, uśredniając wyniki otrzymane w latach 2018 i 2019, że ponad 60% (62,18%) zadeklarowało, iż ich sytuacja finansowa jest dobra (49,14%) lub bardzo dobra (12,04%). Grupa ta w 2020 roku sumarycznie osiągnęła poziom ponad 64% udziałów w segmencie seniorów powyżej 60 roku życia. Pozostałe ≈33% w 2020 roku określiło swój status jako średni. O złej sytuacji materialnej wspomniało w 2020 roku 2,2% respondentów z tej grupy wiekowej. Wynik ten potwierdzają odczyty i średnia z lat poprzednich. Żaden z respondentów będący powyżej 60 roku życia w 2020 roku nie określił swojej sytuacji finansowej jako bardzo złej.

Charakter podróży odwiedzających powyżej 60 roku życia (podróże z rodziną, grupowo, znajomymi, samotnie)

Tabela 11.3.6. Charakter podróży odwiedzających powyżej 60 roku życia (podróże z rodziną, dziećmi, znajomymi, samotnie)

Towarzysz podróży	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Rodzina	46,4%	42,0%	51,9%	44,18%	7,69 p.p.
Grupa zorganizowana	16,6%	23,2%	18,3%	19,85%	-1,53 p.p.
Nikt (podróżuję sam)	20,5%	17,8%	12,7%	19,17%	-6,44 p.p.
Przyjaciele	13,3%	11,9%	11,5%	12,59%	-1,10 p.p.
Rodzina i przyjaciele	3,3%	5,1%	5,6%	4,21%	1,38 p.p.
Suma	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

W kontekście podróży rodzinnych warto także zwrócić uwagę na liczbę dzieci podróżujących wspólnie z seniorami. Największa grupa seniorów podróżowała turystycznie po regionie z jednym (2020: 52,0%; 2019: 55,1%; 2018: 52,9%) lub z dwójką dzieci (44,0%; 32,7%; 23,5%), podobnie jak w latach poprzednich. Różnice w kontekście lat poprzednich widoczne są jedynie w wielkości wskaźników procentowych.

Podróże rodzinne z dziećmi odwiedzających powyżej 60 roku życia

Tabela 11.3.7. Podróże rodzinne z dziećmi odwiedzających Małopolskę w wieku powyżej 60 roku życia

Liczba dzieci z rodziną w podróży	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
0	5,9%	2,0%	0,0%	3,96%	-3,96 p.p.
1	52,9%	55,1%	52,0%	54,02%	-2,02 p.p.
2	23,5%	32,7%	44,0%	28,09%	15,91 p.p.
3	17,6%	4,1%	4,0%	10,86%	-6,86 p.p.
4	0,0%	4,1%	0,0%	2,04%	-2,04 p.p.
5	0,0%	2,0%	0,0%	1,02%	-1,02 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejziak.

Źródła informacji o Małopolsce wykorzystywane przed przyjazdem do destynacji przez odwiedzających powyżej 60 roku życia

Z przeprowadzonego sondażu diagnostycznego wynika, że w roku 2020 dla odwiedzających w wieku powyżej 60 lat głównym źródłem informacji na temat Małopolski była rodzina (podobnie jak rok wcześniej) – wiedzę o regionie pozyskał od niej mniej więcej co drugi respondent. Na dodatek rola tego źródła zwiększała się w analizowanym okresie z roku na rok (2018: 26,1%; 2019: 45,1%). Na drugiej pozycji, z niewiele mniejszym udziałem, uplasowała się szkoła (55,3%), a na kolejnej – opinie znajomych (45,0%). Oba te źródła charakteryzowały się większym odsetkiem deklarujących niż rok wcześniej (odpowiednio 34,0% i 25,3%), a także niż w roku 2018 (odpowiednio 17,4% i 35,9%).

Tabela 11.3.8. Źródła informacji o Małopolsce wykorzystywane przed przyjazdem do destynacji przez seniorów powyżej 60 roku życia w latach 2018-2020 – udział procentowy*

Źródło informacji o Małopolsce	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Katalogi biur podróży	15,2%	10,5%	7,4%	12,9%	-5,45 p.p.
TV	12,0%	8,3%	20,3%	10,2%	10,15 p.p.
Social Media	22,8%	7,0%	4,7%	14,9%	-10,20 p.p.
Prasa	8,7%	7,9%	20,0%	8,3%	11,70 p.p.
Foldery/ulotki	5,4%	10,7%	11,8%	8,1%	3,75 p.p.
Strony www	38,0%	17,3%	13,2%	27,7%	-14,45 p.p.
Szkoła	17,4%	34,0%	55,3%	25,7%	29,60 p.p.
Znajomi	35,9%	25,3%	45,0%	30,6%	14,40 p.p.
Inne źródło	6,5%	6,3%	5,9%	6,4%	-0,50 p.p.
Radio	3,3%	4,8%	19,4%	4,1%	15,35 p.p.
Nic nie wiedział	4,3%	1,5%	0,9%	2,9%	-2,00 p.p.
Film	3,3%	1,2%	1,8%	2,3%	-0,45 p.p.
Targi	0,0%	1,9%	1,2%	1,0%	0,25 p.p.
Appki	1,1%	0,8%	0,6%	1,0%	-0,35 p.p.
Przewodniki	12,0%	16,1%	12,6%	14,1%	-1,45 p.p.
Uczestnicy ŚDM 2016	2,1%	0,6%	0,9%	1,4%	-0,45 p.p.
Rodzina	26,1%	45,1%	57,4%	35,6%	21,80 p.p.

*Z powodu wielokrotności wskazań udziały nie sumują się do 100%.

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejziak.

W 2020 roku znaczenie zwiększyła się również popularność tradycyjnych mediów – telewizji (2020: 20,3,0%; 2019: 8,3%; 2018: 12,0%), prasy (2020: 20,0%; 2019: 7,9%; 2018: 8,7%) i radia (2020: 19,4%; 2019: 4,8%; 2018: 3,3%). Udział następnego w rankingu istotności – Internetu, z którego w 2020 roku korzystało 13,2% ankietowanych seniorów – był natomiast niższy niż w latach ubiegłych (2019: 17,3%; 2018: 38,0%), podobnie jak: mediów społecznościowych (2020: 4,7%; 2019: 7,0%; 2018: 22,8%), filmu (2020: 3,2%; 2019: 2,0%; 2018: 3,1%) oraz katalogów biur podróży (2020: 7,4%; 2019: 10,5%; 2018: 15,2%). Wzrost odnotowano jeszcze w odniesieniu do folderów/ulotek (2020: 11,8%; 2019: 10,7%; 2018: 5,4%). Pozostałe źródła informacji o Małopolsce cieszyły się porównywalnym zainteresowaniem jak w latach poprzednich (w stosunku do roku 2019 relatywnie duży spadek znaczenia dotyczył tylko przewodników – o 3,5 p.p., ale udział tego źródła był porównywalny do roku 2018).

Organizacja pobytu w Małopolsce przez odwiedzających powyżej 60 roku życia

Seniorzy, w zdecydowanej większości samodzielnie, we własnym zakresie (2020: 68,5%; 2019: 58,2%; 2018: 63,7%) organizowali swoją podróż turystyczną po Małopolsce, podobnie zresztą jak w latach poprzednich. Jednak w roku 2020 czynili to częściej, gdyż widoczny jest tutaj wzrost o 7,48 p.p.

Tabela 11.3.9. Organizacja podróży do Małopolski preferowana przez odwiedzających powyżej 60 roku życia

Organizator pobytu	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Sam we własnym zakresie	63,7%	58,2%	68,5%	60,97%	7,48 p.p.
Inna instytucja	15,2%	9,3%	3,9%	12,22%	-8,35 p.p.
Biuro podróży	7,6%	11,4%	3,6%	9,47%	-5,90 p.p.
Rodzina	4,2%	11,0%	14,9%	7,62%	7,26 p.p.
Parafia (kościół)	4,4%	4,6%	2,1%	4,50%	-2,41 p.p.
Znajomi	3,4%	3,4%	3,3%	3,37%	-0,10 p.p.
Zakład pracy	1,0%	1,3%	2,7%	1,12%	1,55 p.p.
Szkoła	0,3%	0,6%	0,0%	0,48%	-0,48 p.p.
Portal (biuro) internetowy(e)	0,3%	0,2%	1,2%	0,24%	0,95 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Na drugim miejscu jako organizator uplasowała się rodzina (14,9%, 11,0%, 4,2%) natomiast wyraźnie straciły swoją pozycję biura podróży (2020: 3,6%; 2019: 11,4%; 2018: 7,6%).

Miejsce noclegu [obiekt] wybierane w Małopolsce przez odwiedzających seniorów (powyżej 60 roku życia)

Seniorzy odwiedzający Małopolskę w 2020 roku (mimo prawie 30% udziału w ich noclegach własnego mieszkania i/lub domu) w dalszym ciągu w największym odsetku nocowali jak i w poprzednich obu badanych latach w hotelach (2020: 15,9%; 2019: 30,2%; 2018: 22,6%), pomimo że nastąpiła drastyczna zmiana tej kategorii noclegu w relacji do średniej z lat 2018-19 aż o -10,48 p.p. Podobne zjawisko zaobserwowano w kategorii „zakłady uzdrowiskowe”: 2020: 12,0%; 2019: 22,4%; 2018: 15,4%. Rola tych miejsc zakwaterowania podobnie jak hoteli zmniejszyła się w 2020 roku o ≈50% w relacji do roku wcześniejszego. Wyraźnie wzrósł udział noclegów seniorów odwiedzających Małopolskę u rodziny i/lub znajomych. Udział kolejnych pod względem znaczenia obiektów agroturystycznych utrzymał się na zbliżonym poziomie tak jak w poprzednio analizowanych latach. W 2020 roku zupełnie niewykorzystywane były natomiast kempingi i/lub pola namiotowe, schroniska górskie i charakterystyczny dla młodych couchsurfing, jak również schroniska młodzieżowe.

Tabela 11.3.10. Miejsce noclegu wybierane w Małopolsce przez odwiedzających seniorów w wieku powyżej 60 lat

Miejsce noclegu	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Hotel	22,6%	30,2%	15,9%	26,42%	-10,48 p.p.
Zakład uzdrowiskowy	15,4%	22,4%	12,0%	18,93%	-6,97 p.p.
Pensjonat	14,4%	11,1%	9,1%	12,75%	-3,69 p.p.
U rodziny	7,4%	7,8%	10,1%	7,58%	2,56 p.p.
Apartament, kwatery prywatna	6,0%	8,4%	8,0%	7,17%	0,80 p.p.
Własny domek/mieszkanie	8,2%	4,7%	29,3%	6,46%	22,89 p.p.
Obiekt agroturystyczny	5,8%	4,1%	4,0%	4,94%	-0,96 p.p.
U znajomych	2,3%	3,1%	5,1%	2,70%	2,37 p.p.
Inny obiekt	3,7%	1,6%	0,7%	2,62%	-1,90 p.p.
Ośrodek wczasowy	2,8%	1,4%	1,4%	2,09%	-0,64 p.p.
Kemping lub pole namiotowe	3,5%	0,6%	0,0%	2,05%	-2,05 p.p.
Dom Pielgrzyma	2,6%	0,8%	1,1%	1,71%	-0,62 p.p.
Dom wycieczkowy	1,8%	1,4%	2,5%	1,56%	0,98 p.p.
Hostel	1,8%	0,8%	0,4%	1,27%	-0,90 p.p.
Schronisko młodzieżowe	1,4%	0,4%	0,0%	0,90%	-0,90 p.p.
Motel	0,0%	1,2%	0,4%	0,58%	-0,22 p.p.
Schronisko górskie	0,4%	0,2%	0,0%	0,27%	-0,27 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Należy dodać, że w 2020 roku prawie 30% odwiedzających w wieku powyżej 60 roku życia stanowili mieszkańcy Małopolski podróżujący po regionie a nocujący we własnym domu.

Kategoria hoteli preferowana w Małopolsce przez turystów w wieku powyżej 60 roku życia

Wybierając obiekt hotelarski turyści w wieku powyżej 60 roku życia najczęściej decydują się na standard oferowany przez obiekty 3-gwiazdkowe (średnia z 2018-2019 = 61,74%). W tej kategorii nastąpił wzrost w 2020 roku o 9,7 p.p. do poziomu ponad 71% udziałów. Kolejną kategorię wyboru stanowiły hotele 4-gwiazdkowe (średnia 18-19 = 31,82%) w roku 2020 spadek do 29% udziałów i w ogóle nie korzystano w 2020 roku z tak 2-gwiazdkowych jak i z obiektów 5-gwiazdkowych (0,0%). Kategoria obiektów hotelarskich generalnie odpowiada deklarowanej przez turystów w wieku powyżej 60 roku życia pozycji finansowej oraz celowi i charakterowi podróży, jednak wzrost wyboru obiektów 3-gwiazdkowych związany jest prawdopodobnie z obniżeniem przez te hotele ceny za nocleg. Wybór obiektów 4-gwiazdkowych przez turystów w wieku powyżej 60 roku życia można wiązać z troską turysty o swoje zdrowie i jest/był (w tej kategorii wiekowej) uzależniony również od struktury zaszeregowania kategoryzacyjnego obiektów hotelarskich funkcjonujących w Małopolsce w tym również na proponowany przez hotele cztero i trzygwiazdkowe certyfikowany wysoki poziom wiarygodności zabezpieczeń antycovidowych. Należy również pamiętać, że w 2020 roku proporcje strumienia turystyki krajowej jak i zagranicznej uległy gwałtownej zmianie na korzyść turystyki krajowej, a to oznacza w konsekwencji inne preferencje turystów, co do rodzajów i kategorii obiektów noclegowych.

Tabela 11.3.11. Kategoria hoteli preferowana w Małopolsce przez turystów w wieku powyżej 60 roku życia

Kategoria hotelu	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
★★	2,0%	0,9%	0,0%	1,47%	-1,47 p.p.
★★★	59,6%	63,9%	71,4%	61,74%	9,69 p.p.
★★★★	30,3%	33,3%	28,6%	31,82%	-3,25 p.p.
★★★★★	8,1%	1,9%	0,0%	4,97%	-4,97 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Długość pobytu w Małopolsce deklarowana przez odwiedzających w wieku powyżej 60 roku życia

Długość pobytu w Małopolsce deklarowana w 2020 r. przez odwiedzających w wieku powyżej 60 roku życia odbiega wyraźnie od długości pobytu wskazywanej w ostatnich latach. Dominują pobyty jednodniowe bez noclegu (34,5% wskazań i zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19 o ponad 20 p.p.) oraz pobyty z 1 i 2-3 noclegami, z których skorzystało odpowiednio 13% i ponad 18% badanych. Na uwagę zasługuje spadek o 1/2 wskazań, w stosunku do poprzedniego roku nocujących w przedziałach czasowych od 4-7 nocy jak również 8-14 nocy. Może to oznaczać, że w warunkach zagrożenia epidemicznego preferowane będą przez odwiedzających w wieku powyżej 60 roku życia (poza jednodniowymi wyjazdami z noclegiem we własnym domu/mieszkanie) krótsze pobyty w sprawdzonym, bezpiecznym miejscu, kosztem dłuższych wyjazdów.

Tabela 11.3.12. Długość pobytu w Małopolsce deklarowana przez odwiedzających w wieku powyżej 60 roku życia

Długość pobytu	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Do 3 godzin	7,6%	5,9%	4,6%	6,75%	-2,19 p.p.
1 dzień bez noclegu	10,8%	16,9%	34,5%	13,85%	20,68 p.p.
1 noc	5,6%	5,4%	13,0%	5,49%	7,54 p.p.
2-3 noce	16,0%	12,8%	18,6%	14,42%	4,15 p.p.
4-7 nocy	24,7%	30,0%	15,0%	27,33%	-12,35 p.p.
8-14 nocy	19,4%	19,5%	8,1%	19,47%	-11,32 p.p.
15 i więcej nocy	15,9%	9,5%	6,2%	12,69%	-6,50 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Wykorzystywane środki transportu przez odwiedzających w wieku powyżej 60 roku życia w podróży do Małopolski

Podstawowym środkiem transportu, którym odwiedzający w wieku powyżej 60 roku życia docierali do Małopolski był samochód osobowy, który w relacji do średniej z 2018-19 zmienił się na korzyść o prawie 23 p.p. Z transportu autokarem linii regularnej skorzystało w 2020 r. prawie 9%. Z transportu publicznego kolejowego korzystało o 1/2 mniej odwiedzających w wieku powyżej 60 roku życia niż w poprzednich latach. W tej kategorii zmiana w 2020 r. w relacji do śr. 18-19 wyniosła prawie -3,6 p.p. Najbardziej zauważalną zmianą był spadek podróży autokarami turystycznymi ze średniej z lat 2018-19 (18,5%) do 5,1% w roku 2020. Oznacza to w tej kategorii zmianę w 2020 roku w relacji do śr. 18-19 o -13,4 p.p. Sporadycznie wykorzystywane były w podróży do Małopolski przez

seniorów samoloty tradycyjnych linii lotniczych (3,6%) i jeszcze rzadziej połączenia samolotami tanich linii lotniczych (2,1%). Można przypuszczać, że statystyka połączeń lotniczych w dużej mierze związana jest z jeszcze „normalnym ruchem turystycznym” w pierwszym kwartale roku 2020.

Tabela 11.3.13. Wykorzystywane środki transportu przez odwiedzających w wieku powyżej 60 roku życia w podróży do Małopolski

Wykorzystywane środki transportu	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Samochód	50,6%	46,3%	71,2%	48,45%	22,72 p.p.
Autokar turystyczny	15,6%	21,4%	5,1%	18,50%	-13,40 p.p.
Pociąg	9,2%	9,4%	5,7%	9,29%	-3,59 p.p.
Autobus linii regularnej	10,8%	5,9%	9,6%	8,34%	1,27 p.p.
Samolot tradycyjnych linii lotniczych	6,0%	8,3%	3,6%	7,15%	-3,54 p.p.
Samolot tanich linii lotniczych	2,9%	4,4%	2,1%	3,65%	-1,55 p.p.
Inny	2,9%	1,1%	2,1%	1,99%	0,12 p.p.
Mikrobus linii regularnej	1,1%	1,6%	0,6%	1,35%	-0,75 p.p.
Samolot czarterowy	1,0%	1,6%	0,0%	1,27%	-1,27 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Wykorzystanie miejscowych usług turystycznych w Małopolsce deklarowane przez odwiedzających w wieku powyżej 60 roku życia

Goście w wieku powyżej 60 roku życia podczas pobytu w Małopolsce w 2020 roku o wiele rzadziej korzystali także z oferty usług turystycznych. Prawdopodobnie okresowo niedostępnych w miejscu pobytu. Z takich dodatkowych usług skorzystało 30%, czyli mniej niż w 2019 r. o czym świadczy zmiana w relacji do średniej z lat 2018-19 -24 p.p. Spadek ten mógł być spowodowany ograniczeniami związanymi z pandemią.

Tabela 11.3.14. Wykorzystanie miejscowej obsługi turystycznej w Małopolsce przez odwiedzających w wieku powyżej 60 roku życia

Wykorzystanie miejscowej obsługi turystycznej	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Nie	37,3%	54,1%	70,0%	45,72%	24,28 p.p.
Tak	62,7%	45,9%	30,0%	54,28%	-24,28 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Problemy wynikające z potrzeby zachowania dystansu społecznego zmniejszyły odsetek korzystających z usług przewodników miejskich w 2020 r. o -7,74 p.p. w relacji do średniej z lat 2018-19. Można zauważyć, że seniorzy decydujący się na wyjazd turystyczny rezygnują z obsługi osób trzecich. Decydując się na samoobsługę i wracając do swoich przyzwyczajzeń krajoznawczych z lat młodości eliminują zarazem przez takie działanie możliwe zagrożenia epidemiczne.

Tabela 11.3.15. Korzystanie z usług przewodników miejskich przez odwiedzających Małopolskę w wieku powyżej 60 roku życia

Korzystanie z usług przewodników miejskich	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Nie	82,7%	90,1%	94,1%	86,38%	7,74 p.p.
Tak	17,3%	9,9%	5,9%	13,62%	-7,74 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Utrzymująca się tendencja spadkowa w korzystaniu z usług przewodników w odwiedzanych obiektach muzealnych może wiązać się z czasowym zamknięciem obiektów, a po ich ponownym otwarciu ze zmianami w organizacji zwiedzania wprowadzanymi przez te obiekty w 2020 r. w ramach prewencyjnych zasad bezpieczeństwa sanitarnego.

Tabela 11.3.16. Korzystanie z usług przewodników obiektowych przez odwiedzających Małopolskę w wieku powyżej 60 roku życia

Korzystanie z usług przewodników obiektowych	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Nie	72,5%	79,4%	86,5%	75,97%	10,50 p.p.
Tak	27,5%	20,6%	13,5%	24,03%	-10,50 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejziak.

Spadek udziałów w organizacji wyjazdów przez biura podróży ograniczyło również korzystanie z usług pilotów wycieczek. Usługa pilota jest integralnie związana z wyborem formy organizacji podróży. Odwiedzający w grupach zorganizowanych usługi pilotów mają zagwarantowane w pakiecie turystycznym i z tych usług korzystali. Jednak aktywność biur podróży w trzech kwartałach 2020 roku została mocno ograniczona, jeżeli nie całkowicie zawieszona.

Tabela 11.3.17. Korzystanie z usług pilotów przez odwiedzających Małopolskę w wieku powyżej 60 roku życia

Korzystanie z usług pilotów	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Nie	92,7%	91,7%	95,0%	92,16%	2,84 p.p.
Tak	7,3%	8,3%	5,0%	7,84%	-2,84 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejziak.

Z usług przewodników górskich muszą/winni korzystać grupy zorganizowane. W 2020 r. wyjazdy w obszary górskie tak indywidualne jak i grupowe zyskały na popularności, że w badaniach odnotowano odpowiedzi potwierdzające korzystanie z usług przewodników górskich.

Tabela 11.3.18. Korzystanie z usług przewodników górskich przez odwiedzających Małopolskę w wieku powyżej 60 roku życia

Korzystanie z usług przewodników górskich	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Nie	94,8%	97,4%	96,2%	96,11%	0,07 p.p.
Tak	5,2%	2,6%	3,8%	3,89%	-0,07 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejziak.

Biorąc pod uwagę poziom deklaracji odwiedzających w wieku powyżej 60 roku życia, że samodzielnie przygotowywali swoją podróż, odnotowany spadek wykorzystywania punktów informacji turystycznej wydaje się być uzasadniony. Umiejętności z czasu przed internetowego turystów w wieku powyżej 60 roku życia w korzystaniu z tradycyjnych źródeł informacji, w tym również printmediów jak również nadążanie za rozwojem aplikacji o charakterze informacyjnym w sieci internetowej i telekomunikacyjnej w znacznej mierze potrafiły zaspokoić potrzeby turystów w wieku powyżej 60 roku życia w tym zakresie.

Tabela 11.3.19. Wykorzystanie punktów informacji turystycznej przez odwiedzających Małopolskę w wieku powyżej 60 roku życia

Wykorzystanie informacji turystycznej	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Nie	64,8%	69,4%	86,8%	67,13%	19,64 p.p.
Tak	35,2%	30,6%	13,2%	32,87%	-19,64 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejziak.

Wydatki odwiedzających w wieku powyżej 60 roku życia

Średnie kwoty wydatkowane przed przyjazdem do Małopolski na pobyt w regionie (bez kosztów dojazdu) przez odwiedzających w wieku powyżej 60 roku życia (w zł na osobę)

Odwiedzający w wieku powyżej 60 lat (ogółem) w 2020 roku średnio wydatkowali przed przyjazdem do Małopolski na pobyt w regionie kwoty w granicach 706 zł na osobę (bez kosztów dojazdu). Była to suma o prawie 2/3 wyższa niż rok wcześniej i o 61,2% wyższa niż w 2018 roku.

Tabela 11.3.20. Średnia kwota wydatku turystycznego ponoszonego przez odwiedzających seniorów (powyżej 60 lat) przed przyjazdem do Małopolski w latach 2018-2020 (w zł na osobę)

Średnie wydatki na osobę w zł	2018	2019	2020
Odwiedzający OGÓLEM	438	428	706
Turyści	444	541	836
Odwiedzający jednodniowi	384	40	102

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejziak.

Turyści seniorzy w roku 2020 wydawali przed wyjazdem na pobyt w Małopolsce kwoty ponad 8-krotnie wyższe (836 zł na osobę) od odwiedzających jednodniowych z tego segmentu (102 zł na osobę), pomimo że wydatki tych ostatnich były ponad 2,5-krotnie większe w porównaniu do roku 2019 (ale prawie 4-krotnie niższe niż w 2018 roku). W zakresie wydatków turystów seniorów w 2020 roku zaobserwowano natomiast wzrost zarówno w relacji do roku 2019 (o 15,0%), jak i 2018 (aż o 85,9%).

Średnie kwoty wydatkowane podczas pobytu w Małopolsce przez odwiedzających w wieku powyżej 60 roku życia (w zł na osobę)

Sumy wydatkowane przez odwiedzających w wieku 60 lat i więcej (ogółem) podczas pobytu w Małopolsce (310 zł na osobę) były w 2020 roku, w odróżnieniu od kwot wydawanych przed przyjazdem, niższe niż w latach ubiegłych – o prawie 1/3 niż rok wcześniej i o 55,9% niż w roku 2018. Turyści seniorzy (437 zł na osobę) wydatkowali w 2020 roku o prawie 1/4 mniej niż w 2019 roku i o 41,7% mniej niż w roku 2018. Z kolei odwiedzający jednodniowi w wieku powyżej 60 lat (62 zł na osobę) przeznaczali na pobyt w Małopolsce sumy ponad 7-krotnie niższe w porównaniu do turystów z tego segmentu i na dodatek ich wydatki były niższe o ponad 1/10 niż w roku 2019 i o prawie 3/4 niż w roku 2018.

Tabela 11.3.21. Średnia kwota wydatku turystycznego ponoszonego przez seniorów odwiedzających Małopolskę podczas pobytu w regionie w latach 2018-2020 (w zł na osobę)*

Średnie wydatki na osobę w zł	Na noclegi	Na wyżywienie	Na lokalny transport	Na bilety wstępu do atrakcji	Inne	Całkowite
2018						
Odwiedzający OGÓŁEM	401	315	121	107	256	703
Turyści	401	330	124	111	280	750
Odwiedzający jednodniowi	-	135	69	56	116	233
2019						
Odwiedzający OGÓŁEM	751	276	89	125	166	463
Turyści	751	336	97	140	158	577
Odwiedzający jednodniowi	-	63	32	55	226	69
2020						
Odwiedzający OGÓŁEM	257	106	56	70	179	310
Turyści	257	139	59	94	199	437
Odwiedzający jednodniowi	-	45	33	28	70	62

* Całkowita kwota wydatku nie jest sumą kwot przeznaczanych na poszczególne cele, gdyż część respondentów nie wskazała kwot szczegółowych; obliczając całkowitą kwotę wydatku uwzględniono więc większą liczbę wskazań niż przy kwotach szczegółowych.

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Rozpatrując przeznaczenie wydatków ponoszonych w Małopolsce w 2020 roku przez gości powyżej 60 roku życia trzeba stwierdzić, że, analogicznie jak w latach wcześniejszych, najwyższe dotyczyły opłat za noclegi (257 zł na osobę), aczkolwiek były one mniejsze o prawie 2/3 niż w 2019 roku i o 35,9% w porównaniu do roku 2018. Drugie co do wysokości były tzw. inne wydatki (na foldery turystyczne, koncerty, kulig, rejs statkiem, gondolą, spływ Dunajcem, lody, pamiątki, podarunki, prezenty, upominki i inne zakupy) – średnio 179 zł na osobę (tj. o 7,8% więcej niż w roku poprzednim, ale o 30,1% mniej niż w 2018 roku). Na trzeciej pozycji uplasowały się wydatki na wyżywienie – średnio 106 zł na osobę, czyli mniej o 61,6% niż w roku ubiegłym i ponad 2/3 niż w roku 2018. Kolejne były sumy wydatkowane na bilety wstępu do atrakcji – 70 zł na osobę, tj. mniej o 44,0% niż rok wcześniej i o 34,6% niż w 2018 roku. Najniższe kwoty goście w wieku powyżej 60 lat przeznaczali na lokalny transport – średnio 56 zł na osobę, tj. mniej o 37,1% niż w roku ubiegłym i o 53,7% niż w 2018 roku.

Należy zauważyć, że w 2020 roku jednodniowi odwiedzający w wieku 60 lat i więcej wydatkowali w Małopolsce zdecydowanie mniej niż turyści z tego segmentu – prawie 2-krotnie na lokalny transport, ok. 3-krotnie na tzw. inne wydatki i na wyżywienie oraz prawie 3,5-krotnie na bilety wstępu do atrakcji. W 2020 roku wysokość wszystkich rodzajów wydatków turystów seniorów w Małopolsce zmniejszyła się w relacji do roku poprzedniego (najbardziej na noclegi) i roku 2018 (najbardziej na wyżywienie – o 57,9%). Również w odniesieniu do wydatków gości jednodniowych w wieku powyżej 60 roku życia w 2020 roku zaobserwowano spadki – z wyjątkiem wydatków na transport, które były niemal analogiczne jak rok wcześniej i o 52,2% wyższe niż w 2018 roku.

Szacunkowe wpływy Małopolski z tytułu przyjazdów odwiedzających w wieku powyżej 60 roku życia (w zł) wg grup odwiedzających

Szacuje się, że z tytułu bezpośrednich wydatków turystów seniorów w 2020 roku krążyło w Małopolsce ok. 745 mln zł, natomiast z tytułu bezpośrednich wydatków odwiedzających jednodniowych z tego segmentu – ok. 67 mln zł. Łączne wpływy z turystyki w Małopolsce związane z przyjazdami gości w wieku powyżej 60 lat w 2020 roku wyniosły więc ok. 812 mln zł.

Tabela 11.3.22. Szacunkowe wpływy Małopolski z tytułu przyjazdów odwiedzających w wieku powyżej 60 lat w 2020 roku (w zł) wg grup odwiedzających

Wyszczególnienie	2020
Turyści seniorzy	745 000 000
Odwiedzający jednodniowi seniorzy	67 000 000
Łącznie odwiedzający seniorzy	812 000 000

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejziak.

Subiektywna ocena poziomu bezpieczeństwa w Małopolsce przed podjęciem decyzji o podróży wyrażona przez odwiedzających powyżej 60 roku życia

W wynikach badań przeprowadzonych w 2020 r. na uwagę zasługuje fakt, że ponad 50% badanych nie miało żadnych obaw (OPTYMIŚCI - poziom 0) przed przyjazdem do Małopolski. Jest to co prawda o 14 p.p. mniej niż w badaniach prowadzonych w latach 2018-2019, jednak można przyjąć, że osoby powyżej 60 roku życia podejmujące decyzję o wyjazdach turystycznych w okresie globalnego zagrożenia epidemicznego, generalnie nie odczuwają zbytnich obaw związanych z podróżami. Widać to w grupie REALISTÓW, która powiększyła się w 2020 roku o ponad 11 p.p. Dodatkowo w analizie płci respondentów wyraźnie wykazano, że w 2020 roku, mężczyźni zdominowali przyjazdy do Małopolski.

Tabela 11.3.23. Subiektywna ocena poziomu bezpieczeństwa w Małopolsce przed podjęciem decyzji o podróży wyrażona przez odwiedzających powyżej 60 roku życia

Obawy przed przyjazdem do Małopolski	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
0	63,9%	68,7%	52,3%	66,29%	-14,03 p.p.
1	9,1%	11,2%	12,9%	10,17%	2,73 p.p.
Σ OPTYMIŚCI	73,0%	79,9%	65,2%	76,5%	-11,3 p.p.
2	4,3%	6,6%	15,5%	5,42%	10,06 p.p.
3	4,1%	3,6%	3,9%	3,81%	0,06 p.p.
4	4,1%	0,9%	3,5%	2,47%	1,08 p.p.
Σ REALIŚCI	12,4%	11,0%	22,9%	11,7%	11,2 p.p.
5	4,5%	2,7%	4,2%	3,57%	0,63 p.p.
6	2,2%	0,9%	3,2%	1,56%	1,67 p.p.
7	1,2%	0,9%	1,6%	1,05%	0,56 p.p.
8	2,8%	1,6%	1,3%	2,22%	-0,93 p.p.
9	1,2%	1,8%	0,6%	1,50%	-0,85 p.p.
10	2,6%	1,2%	1,0%	1,94%	-0,97 p.p.
Σ PESYMIŚCI	14,6%	9,1%	11,9%	11,8%	0,1 p.p.
NFS	58,4%	70,8%	53,2%	64,6%	-11,4 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejziak.

NFS 2020 odwiedzających powyżej 60 roku życia OGÓŁEM = 53,2%.

Ocena poziomu satysfakcji z pobytu w Małopolsce dokonana przez odwiedzających powyżej 60 roku życia

Istotnym elementem w promocji regionu jest bezpośredni przekaz gości usatysfakcjonowanych pobytom w Małopolsce. W 2020 r. 44% badanych osób powyżej 60 roku życia nie miało żadnych wątpliwości, że będzie polecało przyjazdy do Małopolski. W dziesięciostopniowej skali, w naj-

wyższym przedziale punktowym 10-9 odnotowano prawie 70% deklaracji polecenia regionu innym, co potwierdza, że cele przyjazdu zostały zrealizowane. Zmiana w 2020 roku w relacji do średniej z lat 2018-19 w tym segmencie była nieistotna i wyniosła jedynie -1,4 p.p. Oznacza to, że nawet w tak trudnych uwarunkowaniach pandemicznych roku 2020, branża turystyczna Małopolski spełniła oczekiwania odwiedzających.

Tabela 11.3.24. Subiektywna ocena poziomu satysfakcji z pobytu w Małopolsce dokonana przez odwiedzających powyżej 60 roku życia

Deklaracja polecenia Małopolski	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
10	53,8%	47,8%	44,0%	50,79%	-6,83 p.p.
9	13,0%	26,2%	25,1%	19,61%	5,47 p.p.
Σ PROMOTORZY	66,8%	74,0%	69,0%	70,4%	-1,4 p.p.
8	19,6%	11,9%	16,4%	15,78%	0,63 p.p.
7	5,9%	5,6%	5,9%	5,77%	0,11 p.p.
Σ PASYWNI	25,5%	17,6%	22,3%	21,5%	0,7 p.p.
6	3,1%	1,7%	3,1%	2,39%	0,70 p.p.
5	2,6%	3,3%	2,8%	2,96%	-0,17 p.p.
4	1,0%	1,2%	1,9%	1,10%	0,76 p.p.
3	0,0%	0,5%	0,3%	0,25%	0,06 p.p.
2	0,0%	0,2%	0,3%	0,08%	0,23 p.p.
1	0,3%	0,5%	0,0%	0,42%	-0,42 p.p.
0	0,5%	1,2%	0,3%	0,84%	-0,53 p.p.
Σ KRYTYCY	7,6%	8,5%	8,7%	8,0%	0,6 p.p.
NPS	59,2%	65,5%	60,4%	62,4%	-2,0 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

NPS 2020 odwiedzających powyżej 60 roku życia OGÓLEM = 60,4%.

Deklaracja odwiedzających powyżej 60 roku dotycząca ponownego przyjazdu do Małopolski

Satysfakcja z pobytu w Małopolsce odwiedzających powyżej 60 roku życia została wyrażona w deklaracji dotyczącej chęci ponownej wizyty w tym regionie. W 2020 roku prawie 35% respondentów odpowiedziało, że na pewno wróci, co ze złożoną deklaracją, że – raczej tak – stanowi ≈75% odsetek. Oznacza to, że region jest na tyle interesujący turystycznie, że kolejne wizyty seniorów mogą być równie atrakcyjne.

Tabela 11.3.25. Deklaracja odwiedzających powyżej 60 roku życia dotycząca ponownego przyjazdu do Małopolski

Deklaracja ponownego przyjazdu	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Na pewno tak	54,1%	45,0%	34,6%	49,51%	-14,90 p.p.
Raczej tak	27,7%	30,1%	40,3%	28,91%	11,40 p.p.
Nie wiem	14,4%	21,0%	24,1%	17,72%	6,41 p.p.
Raczej nie	3,3%	2,8%	0,6%	3,04%	-2,41 p.p.
Na pewno nie	0,5%	1,1%	0,3%	0,82%	-0,50 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

11.4. Turystyka aktywna

Liczba odwiedzających o motywach uprawiania turystyki aktywnej w Małopolsce w 2020 roku:
7 429 000 osób, w tym 2 602 500 turystów

Cele szczegółowe przyjazdów odwiedzających uprawiających aktywne formy turystyki

Tabela 11.4.1. Cele szczegółowe przyjazdów do Małopolski deklarowane przez odwiedzających o motywach uprawiania turystyki aktywnej

N	PL	2018	2019	2020	Zagr	2018	2019	2020	Suma
Turystyka aktywna (kwalifikowana)	5664	1628	1458	2578	427	171	227	29	6091
Wędrówka po szlakach	3345	1256	733	1356	235	124	95	16	3580
Jazda na rowerze	2878	1551	1105	222	333	152	177	4	3211
Jazda na nartach	2586	1352	1143	91	278	130	138	10	2864
Inna aktywność	523	191	221	111	81	49	32		604
Suma	9332	4350	3202	1780	927	455	442	30	10259

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejziak.

Tabela 11.4.2. Cele szczegółowe przyjazdu turystów do Małopolski w ramach turystyki aktywnej – udziały %

%	PL	2018	2019	2020	Zagr	2018	2019	2020	Suma
Turystyka aktywna (kwalifikowana)	5664	1628	1458	2578	427	171	227	29	6091
Wędrówka po szlakach	35,8%	28,9%	22,9%	76,2%	25,4%	27,3%	21,5%	53,3%	34,9%
Jazda na rowerze	30,8%	35,7%	34,5%	12,5%	35,9%	33,4%	40,0%	13,3%	31,3%
Jazda na nartach	27,7%	31,1%	35,7%	5,1%	30,0%	28,6%	31,2%	33,3%	27,9%
Inna aktywność	5,6%	4,4%	6,9%	6,2%	8,7%	10,8%	7,2%	0,0%	5,9%
Suma	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejziak.

Charakteryzując profil społeczno-demograficzny podróżnych odwiedzających Małopolskę w celu aktywnego spędzenia czasu możemy zauważyć, że z takiej formy wypoczynku najczęściej korzystają osoby w przedziale wiekowym 30-44 lata (42%) oraz 20-29 lat (37,2%). Czyli osoby młode naturalnie poszukujące aktywności oraz osoby w okresie najwyższej aktywności zawodowej, które podczas wyjazdów poszukują przygody, uprawiania form turystyki wymagającej kwalifikacji oraz lubią rywalizację. Udział odwiedzających z obu grup wiekowych systematycznie wzrasta w trzyletnim okresie badań. Zmniejsza się natomiast, w każdym kolejnym roku badań, udział odwiedzających w wieku powyżej 45 lat oraz najmłodszych, poniżej 19 lat.

W 2020 r. z aktywnych form spędzania czasu w regionie skorzystało zdecydowanie więcej mężczyzn (70,6%) niż kobiet (29,4%). Proporcje te w badanym okresie uległy odwróceniu. W 2018 r. kobiety stanowiły 58,1% respondentów tej grupy badawczej, w 2019 r. proporcje były wyrównane (kobiety 51,2%), a w aktualnych badaniach przeważali mężczyźni. Zmiany możemy zaobserwować również w rozkładzie deklaracji dotyczących poziomu wykształcenia osób uprawiających turystykę aktywną. Systematycznie wzrasta w kolejnych latach badań udział osób z wykształceniem średnim (odpowiednio w latach 39,3% - 46,1% - 53,9%), a zmniejsza z wykształceniem wyższym (58,3% - 51,7% - 45,6%). Osoby z niższym wykształceniem praktycznie nie uczestniczą w tej formie turystyki.

Swój status majątkowy osoby preferujące aktywne formy wypoczynku w 2020 r. wskazały w zdecydowanej większości jako dobry (89,7%). Ocena własnej sytuacji majątkowej jest subiektywna, ale obiektywnie można stwierdzić, że turystyka aktywna, a zwłaszcza kwalifikowana wymaga zaangażowania finansowego.

Profil społeczno-demograficzny odwiedzających w celu uprawiania aktywnych form turystyki

Wiek odwiedzających Małopolskę w celu uprawiania aktywnych form turystyki

Tabela 11.4.3. Wiek odwiedzających Małopolskę w celu uprawiania aktywnych form turystyki

Wiek	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Do 19	8,1%	5,8%	4,9%	6,99%	-2,08 p.p.
20-29	33,1%	31,6%	37,2%	32,34%	4,87 p.p.
30-44	34,3%	41,7%	42,0%	37,98%	3,97 p.p.
45-60	17,9%	16,9%	12,2%	17,38%	-5,14 p.p.
Powyżej 60	6,6%	4,0%	3,7%	5,31%	-1,62 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Płeć odwiedzających Małopolskę w celu uprawiania aktywnych form turystyki

Tabela 11.4.4. Płeć odwiedzających Małopolskę w celu uprawiania aktywnych form turystyki

Płeć	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Kobieta	58,1%	51,2%	29,4%	54,66%	-25,27 p.p.
Mężczyzna	41,9%	48,8%	70,6%	45,34%	25,27 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Wykształcenie odwiedzających Małopolskę w celu uprawiania aktywnych form turystyki

Tabela 11.4.5. Wykształcenie odwiedzających Małopolskę w celu uprawiania aktywnych form turystyki

Wykształcenie	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Wyższe	58,3%	51,7%	45,6%	54,97%	-9,40 p.p.
Średnie	39,3%	46,1%	53,9%	42,68%	11,23 p.p.
Podstawowe	2,3%	2,0%	0,2%	2,15%	-1,96 p.p.
Inne	0,2%	0,2%	0,3%	0,20%	0,12 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Status majątkowy odwiedzających Małopolskę w celu uprawiania aktywnych form turystyki

Tabela 11.4.6. Status majątkowy odwiedzających Małopolskę w celu uprawiania aktywnych form turystyki

Sytuacja finansowa turystów	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Bardzo dobra	14,2%	18,0%	5,4%	16,09%	-10,71 p.p.
Dobra	58,5%	64,5%	89,7%	61,52%	28,17 p.p.
Średnia	25,6%	16,8%	4,8%	21,19%	-16,43 p.p.

Zła	1,1%	0,5%	0,1%	0,83%	-0,72 p.p.
Bardzo zła	0,6%	0,2%	0,1%	0,37%	-0,31 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Charakter podróży odwiedzających Małopolskę w celu uprawiania aktywnych form turystyki

Z deklaracji składanych przez osoby przyjeżdżające w 2020 r. do Małopolski w celu aktywnego spędzenia czasu najchętniej podróż odbywali w gronie przyjaciół (39,3%). W kolejnych latach badań wyjazdy z przyjaciółmi ulegają systematycznemu wzrostowi. Zmniejszył się natomiast udział wyjazdów z rodziną (24,4%), co może być wynikiem rozwoju turystyki kwalifikowanej wymagającej odpowiedniego sprzętu i przygotowania. Potwierdzeniem tego spostrzeżenia może być wzrost uczestnictwa w grupach zorganizowanych (20,1%). Podróże indywidualne deklarowało 12,7%, czyli więcej osób niż w 2018 r., ale mniej niż w 2019 r. Zestawiając wyniki badań możemy zaobserwować, że dla każdej formy podróżowania w celu aktywnego spędzenia czasu Małopolska jest atrakcyjna.

Tabela 11.4.7. Charakter podróży odwiedzających Małopolskę w celu uprawiania aktywnych form turystyki

Charakter podróży	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Rodzina	35,6%	40,9%	24,4%	38,29%	-13,93 p.p.
Przyjaciele	31,7%	37,5%	39,3%	34,61%	4,72 p.p.
Nikt (podróżuję sam)	16,6%	8,8%	12,7%	12,72%	-0,02 p.p.
Grupa zorganizowana	8,8%	8,3%	20,1%	8,52%	11,60 p.p.
Rodzina i przyjaciele	7,3%	4,4%	3,5%	5,86%	-2,38 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Źródła informacji o Małopolsce wykorzystywane przed przyjazdem do destynacji przez odwiedzających deklarujących uprawianie aktywnych form turystyki

Z przeprowadzonego sondażu diagnostycznego wynika, że w roku 2020 dla odwiedzających uprawiających turystykę aktywną głównym źródłem informacji na temat Małopolski była rodzina (podobnie jak rok wcześniej) – wiedzę o regionie pozyskało od niej trzech na czterech respondentów. Na dodatek rola tego źródła zwiększała się w analizowanym okresie (2018: 41,2%; 2019: 45,3%). Na drugiej pozycji, z niewiele mniejszym udziałem, uplasowała się szkoła (72,8% wskazań), a na kolejnej – opinii znajomych (66,7%). Oba te źródła cieszyły się większą popularnością niż rok wcześniej (odpowiednio 37,9% i 42,2%), a także niż w roku 2018 (odpowiednio 26,9% i 45,8%).

Tabela 11.4.8. Źródła informacji o Małopolsce wykorzystywane przed przyjazdem do destynacji przez deklarujących uprawianie aktywnych form turystyki w latach 2018-2020 – udział procentowy*

Źródło informacji o Małopolsce	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Znajomi	45,8%	42,2%	66,7%	44,0%	22,7 p.p.
Rodzina	41,2%	45,3%	76,2%	43,3%	33,0 p.p.
Szkoła	26,9%	37,9%	72,8%	32,4%	40,4 p.p.
Strony www	30,3%	34,1%	23,0%	32,2%	-9,2 p.p.
Przewodniki	27,5%	16,0%	12,8%	21,8%	-9,0 p.p.
Social Media	14,3%	19,9%	9,3%	17,1%	-7,8 p.p.

TV	17,8%	13,0%	40,8%	15,4%	25,4 p.p.
Prasa	14,6%	15,7%	46,1%	15,2%	31,0 p.p.
Foldery/ulotki	15,7%	11,2%	18,7%	13,5%	5,3 p.p.
Radio	13,2%	11,1%	44,8%	12,2%	32,7 p.p.
Katalogi biur podróży	8,4%	7,5%	7,0%	8,0%	-0,9 p.p.
Inne źródło	6,1%	3,6%	3,6%	4,9%	-1,3 p.p.
Film	3,6%	3,9%	2,4%	3,8%	-1,4 p.p.
Appki	3,5%	2,2%	0,9%	2,9%	-2,0 p.p.
Targi	3,3%	2,2%	1,1%	2,8%	-1,7 p.p.
Uczestnicy ŚDM 2016	2,1%	1,3%	0,1%	1,7%	-1,6 p.p.
Nic nie wiedział	1,2%	1,2%	0,3%	1,2%	-0,9 p.p.

*Z powodu wielokrotności wskazań udziały nie sumują się do 100%.

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Udział tradycyjnych mediów, tj. prasy (46,1%), radia (44,8%) i telewizji (40,8%) był bardzo podobny do siebie, a ich rola znacznie wzrosła – odpowiednio o 31,0 p.p., o 32,7 p.p. oraz o 25,4 p.p. w stosunku do średniej z lat 2018-2019. Odsetek czerpiących wiedzę o Małopolsce z następnego w rankingu istotności – Internetu (23,0% wskazań) zmniejszył się z kolei w relacji do lat poprzednich – o 9,2 p.p. w odniesieniu do średniej z lat 2018-2019, podobnie jak: przewodników (2018: 27,5%; 2019: 16,0%; 2020: 12,8%) oraz mediów społecznościowych (2018: 14,3%; 2019: 19,9%; 2020: 9,3%). Zwiększył się natomiast procent korzystających z folderów/ulotek (18,7%) – o 5,3 p.p. w stosunku do średniej z lat 2018-2019. Warto ponadto zwrócić uwagę na relatywnie duże znaczenie katalogów biur podróży (7,0% wskazań), których udział utrzymał się na zbliżonym poziomie w stosunku do lat poprzednich (2019: 7,5%; 2018: 8,4%), podobnie jak: filmu (2020: 2,4%; 2019: 3,9%; 2018: 3,6%), targów (2020: 1,1%; 2019: 2,2%; 2018: 3,3%), aplikacji mobilnych (2020: 0,9%; 2019: 2,2%; 2018: 3,5%) i tzw. innych źródeł, jak: „z życia”, „tu się urodziłem”, „mieszkałem tu”, „pracowałem tu”, „byłem tu”, „przejeżdżałem tędy”, „doświadczenie życiowe”, „kocham góry”, „jestem Polakiem” itd. (2020: 3,6%; 2019: 3,6%; 2018: 6,1%).

Organizacja przyjazdów do Małopolski przez odwiedzających w celu uprawiania aktywnych form turystyki

Odwiedzający Małopolskę w 2020 r. w celu uprawiania aktywnych form turystyki wskazali na samodzielną formę organizacji wyjazdów (90,3%). Uzupełniając wskazania o wsparcie znajomych (7,1%), uzyskujemy informację, że bez względu na to, czy wyjeżdżali z przyjaciółmi, rodziną, czy grupowo, to organizacji nie powierzano profesjonalnym podmiotom. Specyfika tego typu wyjazdów wymaga sprawności, partnerstwa i specjalistycznego sprzętu. Oferta biur podróży w tym segmencie usług nie jest szeroka, a dostępności w sieci internetowej usług ułatwiających organizację wyjazdu skłaniają do samodzielności w tym zakresie.

Tabela 11.4.9. Organizator pobytu w Małopolsce odwiedzających w celu uprawiania aktywnych form turystyki

Organizacja pobytu	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Sam we własnym zakresie	76,0%	74,3%	90,3%	75,14%	15,17 p.p.
Znajomi	8,4%	9,9%	7,1%	9,11%	-2,02 p.p.
Rodzina	7,1%	5,9%	2,3%	6,46%	-4,15 p.p.
Szkoła	3,2%	3,5%	0,1%	3,35%	-3,24 p.p.
Inna instytucja	3,2%	1,8%	0,0%	2,47%	-2,47 p.p.
Biuro podróży	1,4%	2,1%	0,0%	1,74%	-1,74 p.p.

Portal (biuro) internetowy(e)	0,2%	2,2%	0,0%	1,17%	-1,17 p.p.
Zakład pracy	0,6%	0,3%	0,2%	0,43%	-0,26 p.p.
Parafia (kościół)	0,1%	0,2%	0,0%	0,13%	-0,13 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Długość pobytu w Małopolsce odbywających podróże w celu uprawiania aktywnych form turystyki

W 2020 r. odwiedzający Małopolskę, których celem było aktywne spędzenie czasu, w zdecydowanej większości organizowali wyjazdy jednodniowe (76,6%). Bezsprzecznie był to efekt ograniczeń związanych z pandemią. Krótkie wyjazdy, z jednym noclegiem, deklarowało 9% badanych i odsetek takich wskazań nie uległ zmianie w trzyletnim okresie badań. Na pobyty z 2-3 noclegami zdecydowało się 5,4% odwiedzających, a na dłuższe od 3 do 4 noclegów 4,4%. Uzyskane wyniki wyraźnie wskazują na zahamowanie w 2020 r. turystyki pobytowej.

Tabela 11.4.10. Długość pobytu w Małopolsce deklarowana przez odwiedzających w celu uprawiania aktywnych form turystyki

Długość pobytu	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Do 3 godzin	5,5%	6,3%	3,2%	5,90%	-2,68 p.p.
1 dzień bez noclegu	21,3%	31,1%	76,6%	26,18%	50,42 p.p.
1 noc	9,4%	9,8%	9,0%	9,56%	-0,61 p.p.
2-3 noce	18,6%	16,7%	5,4%	17,66%	-12,22 p.p.
4-7 nocy	29,6%	28,1%	4,4%	28,85%	-24,49 p.p.
8-14 nocy	10,7%	6,8%	1,4%	8,74%	-7,38 p.p.
15 i więcej nocy	5,0%	1,2%	0,1%	3,10%	-3,04 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Miejsca noclegowe wybierane przez odwiedzających Małopolskę w celu uprawiania aktywnych form turystyki

W związku z tym, że w 2020 r. dominowały w tej grupie badawczej wyjazdy jednodniowe, respondenci najczęściej wskazali na noclegi we własnym mieszkaniu lub domu (73,4%). Wskazania te dotyczą również korzystających z noclegów w swoich drugich, tzw. letniskowych domach, apartamentach, czy mieszkaniach. Korzystanie z noclegów we własnych „drugich domach” stanowił w 2020 r. ważny punkt w odbywanych podróżach. Osoby, które korzystały z zakwaterowanie w ogólnodostępnej bazie noclegowej najczęściej wskazywały na noclegi w apartamentach (6,9%) i pensjonatach (6,4%). Z noclegów w innych obiektach, czy u rodziny, korzystano tylko sporadycznie.

Tabela 11.4.11. Miejsce noclegu [obiekt] wybierane w Małopolsce przez odwiedzających w celu uprawiania aktywnych form turystyki

Miejsce noclegu	2018	2019	2020	śr.18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Hotel	12,0%	28,6%	1,7%	20,30%	-18,55 p.p.
Pensjonat	17,6%	17,9%	6,5%	17,74%	-11,23 p.p.
Apartament, kwatery prywatna	14,7%	8,2%	6,9%	11,45%	-4,52 p.p.
Własny domek/mieszkanie	10,2%	11,4%	73,6%	10,80%	62,81 p.p.

Obiekt agroturystyczny	11,0%	6,3%	1,5%	8,65%	-7,11 p.p.
Kemping lub pole namiotowe	8,5%	4,4%	1,5%	6,42%	-4,88 p.p.
U rodziny	6,8%	4,3%	0,6%	5,55%	-4,92 p.p.
U znajomych	3,8%	3,7%	1,2%	3,72%	-2,53 p.p.
Schronisko górskie	3,5%	3,7%	1,0%	3,58%	-2,60 p.p.
Motel	1,1%	3,5%	0,2%	2,26%	-2,05 p.p.
Dom wycieczkowy	2,2%	1,8%	1,7%	2,03%	-0,28 p.p.
Inny obiekt	2,7%	1,3%	0,6%	1,98%	-1,42 p.p.
Schronisko młodzieżowe	2,5%	1,3%	0,4%	1,88%	-1,46 p.p.
Hostel	1,3%	1,8%	0,3%	1,60%	-1,25 p.p.
Ośrodek wczasowy	1,3%	1,0%	1,7%	1,14%	0,54 p.p.
Zakład uzdrowiskowy	0,6%	0,3%	0,3%	0,46%	-0,18 p.p.
Dom Pielgrzyma	0,3%	0,5%	0,0%	0,37%	-0,37 p.p.
Korzystam z couchsurfing'u	0,0%	0,1%	0,1%	0,06%	0,01 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Kategoria hoteli preferowana w Małopolsce przez odwiedzających w celu uprawiania aktywnych form turystyki

W 2020 r. nieznaczny odsetek wskazań na wybór hotelu jako miejsca noclegu nie daje podstaw do analizowania tych wyników. Aktywnie spędzający czas, wybierając hotel, decydowali się w 2018 roku częściej na obiekty trzygwiazdkowe, a w 2019 r. chętniej wybierali hotele czterogwiazdkowe. Ostatni rok badań nie pozwala na weryfikację uzyskanych w poprzednich badaniach wyników. Wiadać jednak duży wzrost frekwentowania przez turystów aktywnie spędzających czas wolny, obiektów hotelowych z kategorią trzech gwiazdek. Zmiana w 2020 roku na korzyść w tej kategorii obiektów w relacji do średniej z lat 2018-2019 wyniosła prawie 33 p.p.

Tabela 11.4.12. Kategoria hoteli preferowana w Małopolsce przez odwiedzających w celu uprawiania aktywnych form turystyki

Kategoria hotelu	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
★★	11,6%	4,2%	4,8%	7,90%	-3,14 p.p.
★★★	45,3%	41,5%	76,2%	43,41%	32,78 p.p.
★★★★	38,9%	47,9%	19,0%	43,42%	-24,37 p.p.
★★★★★	4,2%	6,3%	0,0%	5,27%	-5,27 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Wykorzystywane środki transportu przez odwiedzających w celu uprawiania aktywnych form turystyki

Wyjazdy jednodniowe, które preferowali podróżni wyjeżdżający w celu aktywnego sposobu spędzenia czasu determinowały wybór środka transportu. W 2020 r. z samochodu osobowego umożliwiającego łatwe i szybkie dotarcie do wybranego celu skorzystało 95,7%. W przypadku braku możliwości wyboru samochodu alternatywą dla minimalnego odsetka podróżnych był autobus linii regularnych.

Tabela 11.4.13. Wykorzystywane środki transportu przez odwiedzających w celu uprawiania aktywnych form turystyki

Wykorzystywane środki transportu	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Autobus linii regularnej	8,9%	4,0%	1,0%	6,46%	-5,42 p.p.
Autokar turystyczny	7,0%	3,2%	0,3%	5,10%	-4,83 p.p.
Innym	3,6%	1,2%	1,4%	2,38%	-1,01 p.p.
Mikrobus linii regularnej	3,6%	2,4%	0,8%	2,97%	-2,15 p.p.
Pociąg	7,8%	5,6%	0,4%	6,67%	-6,23 p.p.
Samochód	65,4%	77,9%	95,7%	71,66%	24,01 p.p.
Samolot czarterowy	0,4%	0,0%	0,0%	0,21%	-0,21 p.p.
Samolot tanich linii lotniczych	0,7%	1,8%	0,2%	1,23%	-1,01 p.p.
Samolot tradycyjnych linii lotniczych	2,6%	4,0%	0,2%	3,31%	-3,15 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejziak.

Wykorzystanie miejscowych usług turystycznych w Małopolsce deklarowane przez odwiedzających w celu uprawiania aktywnych form turystyki

Podczas podróży, bez względu na cel, odwiedzający korzystają z szerokiej oferty turystycznej odwiedzanego regionu. Z dodatkowych usług turystycznych, poza transportem, noclegami i gastronomią podczas pobytu w Małopolsce w 2020 r. skorzystało tylko 5,4% osób, których celem było aktywne spędzenie czasu. Ograniczona oferta, charakter wyjazdu, a przede wszystkim czas pobytu wpłynęły na wyraźny spadek zainteresowania powiązаныmi usługami turystycznymi, z których w 2018 r. skorzystało o 52,7% a w 2019 r. 30,7% procent badanych w tej grupie gości. Badania przeprowadzone w 2020 r., ze względu na wskazane okoliczności, nie pozwalają na zweryfikowanie czy zainteresowanie usługami powiązаныmi ma tendencje spadkową.

Ograniczenia spowodowane pandemią i jednodniowe podróże miały wyraźny wpływ na zainteresowanie, i tak zazwyczaj sporadyczne, usługami przewodników turystycznych i pilotów wycieczek. Również tylko marginalny odsetek badanych w 2020 r. korzystał z pomocy punktów informacji turystycznej.

Tabela 11.4.14. Wykorzystanie miejscowej obsługi turystycznej w Małopolsce przez odwiedzających w celu uprawiania aktywnych form turystyki

Wykorzystanie miejscowej obsługi turystycznej	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
NIE	47,3%	69,3%	94,6%	58,31%	36,28 p.p.
TAK	52,7%	30,7%	5,4%	41,69%	-36,28 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejziak.

Tabela 11.4.15. Korzystanie z usług przewodników miejskich przez odwiedzających Małopolskę w celu uprawiania aktywnych form turystyki

Korzystanie z przewodników miejskich	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
NIE	94,9%	97,1%	99,9%	96,04%	3,91 p.p.
TAK	5,1%	2,9%	0,1%	3,96%	-3,91 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejziak.

Tabela 11.4.16. Korzystanie z usług przewodników obiektowych przez odwiedzających Małopolskę w celu uprawiania aktywnych form turystyki

Korzystanie z przewodników obiektowych	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
NIE	86,9%	87,0%	98,8%	86,95%	11,84 p.p.
TAK	13,1%	13,0%	1,2%	13,05%	-11,84 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejziak.

Tabela 11.4.17. Korzystanie z usług pilotów przez odwiedzających Małopolskę w celu uprawiania aktywnych form turystyki

Korzystanie z pilotów	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
NIE	98,2%	97,9%	99,8%	98,03%	1,81 p.p.
TAK	1,8%	2,1%	0,2%	1,97%	-1,81 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejziak.

Tabela 11.4.18. Korzystanie z usług przewodników górskich przez odwiedzających Małopolskę w celu uprawiania aktywnych form turystyki

Korzystanie z przewodników górskich	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
NIE	92,0%	96,3%	98,4%	94,14%	4,23 p.p.
TAK	8,0%	3,7%	1,6%	5,86%	-4,23 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejziak.

Tabela 11.4.19. Wykorzystanie informacji turystycznej przez odwiedzających Małopolskę w celu uprawiania aktywnych form turystyki

Wykorzystanie informacji turystycznej	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
NIE	63,7%	77,1%	97,7%	70,39%	27,27 p.p.
TAK	36,3%	22,9%	2,3%	29,61%	-27,27 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejziak.

Wydatki odwiedzających deklarujących uprawianie aktywnych form turystyki w Małopolsce

Średnie kwoty wydatkowane przed przyjazdem do Małopolski na pobyt w regionie (bez kosztów dojazdu) przez deklarujących uprawianie aktywnych form turystyki (w zł na osobę)

Odwiedzający w celach uprawiania aktywnych form turystyki (ogółem) w 2020 roku średnio wydatkowali przed przyjazdem do Małopolski na pobyt w regionie kwoty w granicach 464 zł na osobę (bez kosztów dojazdu). Była to suma wyższa o 48,2% niż rok wcześniej i o 44,5% niż w 2018 roku.

Tabela 11.4.20. Średnia kwota wydatku turystycznego przed przyjazdem do Małopolski ponoszonego przez deklarujących uprawianie aktywnych form turystyki w regionie w latach 2018-2020 (w zł na osobę)

Średnie wydatki na osobę w zł	2018	2019	2020
Odwiedzający OGÓŁEM	321	313	464
Turyści	326	423	556
Odwiedzający jednodniowi	242	39	90

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejziak.

Turyści uprawiający turystykę aktywną w roku 2020 wydawali przed wyjazdem na pobyt w Małopolsce kwoty ponad 6-krotnie wyższe (556 zł na osobę) od odwiedzających jednodniowych z tego segmentu (90 zł na osobę), pomimo że wydatki tych ostatnich były prawie 2,5-krotnie wyższe w porównaniu do roku 2019 (ale prawie 3-krotnie niższe niż w 2018 roku). W zakresie wydatków turystów aktywnych w 2020 roku zaobserwowano natomiast wzrost zarówno w relacji do roku 2019 (o 31,4%), jak i 2018 (aż o 70,6%).

Średnie kwoty wydatkowane podczas pobytu w Małopolsce przez deklarujących uprawianie aktywnych form turystyki (w zł na osobę)

Sumy wydatkowane przez odwiedzających uprawiających turystykę aktywną (ogółem) podczas pobytu w Małopolsce (178 zł na osobę) były w 2020 roku, w odróżnieniu od kwot wydawanych przed przyjazdem, niższe niż w latach ubiegłych – o 59,5% niż rok wcześniej i o 70,0% niż w roku 2018. Turyści aktywni wydatkowali w 2020 roku średnio 435 zł na osobę, tj. mniej o prawie 1/4 niż w 2019 roku i o prawie 1/3 niż w roku 2018. Z kolei odwiedzający jednodniowi uprawiający aktywne formy turystyki (44 zł na osobę) przeznaczali na pobyt w Małopolsce sumy prawie 10-krotnie niższe w porównaniu do turystów z tego segmentu i na dodatek ich wydatki były niższe o 57,3% niż w roku 2019 i o 80,2% niż w roku 2018.

Rozpatrując przeznaczenie wydatków ponoszonych w Małopolsce w 2020 roku przez gości uprawiających turystykę aktywną, trzeba stwierdzić, że, analogicznie jak w latach wcześniejszych, najwyższe dotyczyły opłat za noclegi (248 zł na osobę), aczkolwiek były one niższe o 48,2% niż w 2019 roku i o prawie 1/3 niż z roku 2018. Drugie co do wysokości były tzw. inne wydatki (na atrakcje wodne, baseny, gondolę, tratwę, karnety, kulig, sprzęt, żyźwy, rowery, parkingi, pamiątki i inne zakupy) – średnio 134 zł na osobę (tj. mniej o ok. 1/3 niż w latach poprzednich). Na trzeciej pozycji uplasowały się kwoty przeznaczane na wyżywienie – średnio 78 zł na osobę, czyli mniej o 56,4% niż w roku ubiegłym i 58,7% niż w roku 2018. Najniższe okazały się sumy wydatkowane na lokalny transport (40 zł na osobę, tj. mniej o 55,6% niż rok wcześniej i o 43,7% niż w 2018 roku) oraz na bilety wstępu do atrakcji (średnio 40 zł na osobę, tj. mniej o 65,2% w roku ubiegłym i o 53,5% niż w 2018 roku).

Tabela 11.4.21. Średnia kwota wydatku turystycznego ponoszonego podczas pobytu w Małopolsce przez deklarujących uprawianie aktywnych form turystyki w regionie w latach 2018-2020 (w zł na osobę)*

Średnie wydatki na osobę w zł	Na noclegi	Na wyżywienie	Na lokalny transport	Na bilety wstępu do atrakcji	Inne	Całkowite
2018						
Odwiedzający OGÓŁEM	365	189	71	86	200	594
Turyści	365	198	73	93	203	638
Odwiedzający jednodniowi	-	100	39	31	169	222
2019						
Odwiedzający OGÓŁEM	479	179	90	115	198	439
Turyści	479	219	96	134	208	574
Odwiedzający jednodniowi	-	70	59	75	136	103

2020						
Odwiedzający OGÓŁEM	248	78	40	40	134	178
Turyści	248	154	56	93	155	435
Odwiedzający jednodniowi	-	35	20	15	80	44

* Całkowita kwota wydatku nie jest sumą kwot przeznaczanych na poszczególne cele, gdyż część respondentów nie wskazała kwot szczegółowych; obliczając całkowitą kwotę wydatku uwzględniono więc większą liczbę wskazań niż przy kwotach szczegółowych.

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Należy zauważyć, że w 2020 roku jednodniowi odwiedzający uprawiający turystykę aktywną wydatkowali w Małopolsce zdecydowanie mniej niż turyści z tego segmentu – o prawie 1/2 na tzw. inne wydatki, prawie 3-krotnie na lokalny transport, prawie 4,5-krotnie na wyżywienie i ponad 6-krotnie na bilety wstępu do atrakcji. W 2020 roku wysokość wszystkich rodzajów wydatków gości jednodniowych uprawiających turystykę aktywną w Małopolsce zmniejszyła się w relacji do roku poprzedniego (najbardziej na bilety wstępu do atrakcji – o 80,0%) i roku 2018 (najbardziej na wyżywienie – o 65,0%). Spadki zaobserwowano również w odniesieniu do wydatków turystów z tego segmentu – z wyjątkiem sum przeznaczanych na bilety wstępu do atrakcji, które były analogiczne jak w 2018 roku (choć o 30,6% mniejsze niż rok wcześniej).

Szacunkowe wpływy Małopolski z tytułu przyjazdów deklarujących uprawianie aktywnych form turystyki (w zł) wg grup odwiedzających

Szacuje się, że z tytułu bezpośrednich wydatków turystów uczestniczących w turystyce aktywnej w 2020 roku krążyło w Małopolsce ok. 2,579 mld zł, natomiast z tytułu bezpośrednich wydatków odwiedzających jednodniowych z tego segmentu – ok. 647 mln zł. Łączne wpływy z turystyki w Małopolsce związane z przyjazdami gości uprawiających turystykę aktywną w regionie w 2020 roku wyniosły więc ok. 3,226 mld zł.

Tabela 11.4.22. Szacunkowe wpływy Małopolski z tytułu przyjazdów deklarujących uprawianie aktywnych form turystyki w 2020 roku (w zł) wg grup odwiedzających

Wyszczególnienie	2020
Turyści deklarujący uprawianie aktywnych form turystyki	2 579 000 000
Odwiedzający jednodniowi deklarujący uprawianie aktywnych form turystyki	647 000 000
Łącznie odwiedzający deklarujący uprawianie aktywnych form turystyki	3 226 000 000

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Subiektywna ocena poziomu bezpieczeństwa w Małopolsce przed podjęciem decyzji o podróży wyrażona przez odwiedzających, deklarujących uprawianie aktywnych form turystyki

Dla rozwoju ruchu turystycznego w regionie bardzo duże znaczenie ma szeroko rozumiane bezpieczeństwo. Tak więc badanych odwiedzających deklarujących uprawianie aktywnych form turystyki poproszono, aby na 11-stopniowej skali określili subiektywny poziom własnych obaw oraz lęku przed przyjazdem do Małopolski, gdzie: 0-W ogóle się nie obawiałam/em natomiast 10-Byłam/em pełna/en obaw.

Analizując otrzymane wyniki ogółem w latach 2018-2020, można zauważyć, iż największa grupa odwiedzających zadeklarowała sumarycznie na poziomie „0” (średnia 18-19 = ≈65%) w roku 2020 obarczonym ryzykiem pandemicznym prawie 48%, czyli zupełny brak obaw przed przyjazdem do Małopolski. Wzrosła w grupie OPTYMISTÓW odczytem 1 ilość respondentów do ponad 20% udziałów czyli w relacji do średniej z lat 2018-2019 w tej grupie o ponad 7 p.p. Niemniej jednak zmiana in-

minus grupy OPTYMISTÓW w 2020 roku w stosunku do średniej z 2018-2019 wyniosła aż ≈10 p.p. (-9,8). Jednak należy zauważyć, że w sposób istotny zwiększyła się kategoria REALISTÓW, bo aż o ponad 19 p.p. W widoczny sposób zmniejszyła się kategoria PESYMISTÓW o ponad 9 p.p. w relacji do śr. 18-19. Jest to wyraźny sygnał, że osoby odczuwające lęk o własne życie, zdrowie czy też mienie w potencjalnej sytuacji zwiększonego zagrożenia pozostają w miejscu stałego przebywania, a na podróż decydują się w ostateczności w konkretnych celach użytkowych.

Tabela 11.4.23. Subiektywna ocena poziomu bezpieczeństwa w Małopolsce przed podjęciem decyzji o podróży wyrażona przez odwiedzających o motywach uprawiania turystyki aktywnej

Obawy przed przyjazdem do Małopolski	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
0	60,5%	69,2%	47,9%	64,86%	-16,93 p.p.
1	11,2%	15,0%	20,3%	13,12%	7,17 p.p.
Σ OPTYMIŚCI	71,7%	84,2%	68,2%	78,0%	-9,8 p.p.
2	4,8%	5,5%	21,4%	5,14%	16,22 p.p.
3	4,7%	2,2%	7,4%	3,48%	3,92 p.p.
4	3,2%	0,4%	0,8%	1,84%	-1,00 p.p.
Σ REALIŚCI	12,8%	8,1%	29,6%	10,5%	19,1 p.p.
5	4,7%	2,0%	0,8%	3,34%	-2,56 p.p.
6	2,6%	0,8%	0,2%	1,68%	-1,46 p.p.
7	2,3%	0,7%	0,4%	1,49%	-1,10 p.p.
8	3,1%	0,9%	0,1%	2,02%	-1,91 p.p.
9	0,8%	2,1%	0,3%	1,47%	-1,13 p.p.
10	2,1%	1,1%	0,3%	1,57%	-1,23 p.p.
Σ PESYMIŚCI	15,5%	7,6%	2,2%	11,6%	-9,4 p.p.
NFS	56,2%	76,6%	66,0%	66,4%	-0,4 p.p.

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

NFS 2020 odwiedzających deklarujących uprawianie aktywnych form turystyki OGÓLEM = 66,0%.

Ocena poziomu satysfakcji z pobytu w Małopolsce przez deklarujących uprawianie aktywnych form turystyki

Zauważono wyraźny stabilny poziom orędownictwa wśród odwiedzających deklarujących uprawianie aktywnych form turystyki. Zmiana w 2020 roku w relacji do średniej sumy lat 2018-2019 wyniosła zaledwie 1,99 p.p. Prawie 86% respondentów zadeklarowało, że poleci Małopolskę znajomym jako miejsce uprawiania turystyki, co oznacza wzrost w 2020 roku grupy PROMOTORÓW o prawie 13 p.p. (12,80 w relacji do średniej z lat 2018-2019).

Tabela 11.4.24. Ocena poziomu satysfakcji z pobytu w Małopolsce przez odwiedzających deklarujących uprawianie aktywnych form turystyki

Deklaracja polecenia Małopolski	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
10	52,2%	49,6%	48,9%	50,88%	-1,99 p.p.
9	15,8%	27,8%	36,6%	21,79%	14,78 p.p.
Σ PROMOTORZY	68,0%	77,4%	85,5%	72,7%	12,8 p.p.
8	18,2%	11,9%	10,6%	15,08%	-4,48 p.p.
7	7,9%	4,4%	2,2%	6,16%	-3,94 p.p.
Σ PASYWNI	26,1%	16,4%	12,8%	21,2%	-8,4 p.p.

6	3,0%	2,4%	0,9%	2,68%	-1,80 p.p.
5	1,7%	2,2%	0,4%	1,94%	-1,50 p.p.
4	0,5%	0,4%	0,1%	0,48%	-0,42 p.p.
3	0,4%	0,0%	0,1%	0,18%	-0,06 p.p.
2	0,0%	0,2%	0,1%	0,09%	-0,03 p.p.
1	0,1%	0,3%	0,1%	0,21%	-0,16 p.p.
0	0,4%	0,7%	0,1%	0,52%	-0,41 p.p.
Σ KRYTYCY	6,0%	6,2%	1,7%	6,1%	-4,4 p.p.
NPS	52,2%	49,6%	48,9%	50,88%	-1,99 p.p.

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

NPS 2020 odwiedzających deklarujących uprawianie aktywnych form turystyki OGÓLEM = 48,9%.

Deklaracja ponownego przyjazdu respondentów odwiedzających Małopolskę w celu uprawiania aktywnych form turystyki

Aktywnie spędzający czas w Małopolsce zadowolenie z pobytu wyrazili w deklaracji dotyczącej chęci ponownej wizyty w tym regionie. W 2020 roku 36,1% respondentów odpowiedziało, że na pewno przyjedzie ponownie. Takich jednoznacznych odpowiedzi było jednak mniej o ponad 20% niż w 2019 r., w którym również odnotowano spadek o ponad 10% w stosunku do 2018 r. Zdecydowanie częściej, niż w latach ubiegłych, pojawiał się pewien element braku pewności i wskazywano na odpowiedź – raczej tak, (wzrost o 30 p.p. w relacji do średniej z lat 2018-2019) co, biorąc pod uwagę specyfikę aktualnego roku badań, wydaje się w pełni uzasadnione. Okres zagrożenia pandemicznego i ograniczenie oferty atrakcji obiektowych uruchomił w społeczeństwie indywidualne aktywności przestrzenne związane z odnową psychosomatyczną, a odsetek osób deklarujących, że raczej nie przyjedzie, lub na pewno nie przyjedzie był statystycznie nieistotny.

Tabela 11.4.25. Deklaracja ponownego przyjazdu respondentów odwiedzających Małopolskę w celu uprawiania aktywnych form turystyki

Deklaracja ponownego przyjazdu	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Na pewno tak	69,1%	58,8%	36,1%	63,95%	-27,86 p.p.
Raczej tak	23,5%	29,7%	56,6%	26,63%	30,00 p.p.
Nie wiem	6,8%	9,6%	7,1%	8,24%	-1,18 p.p.
Raczej nie	0,2%	1,3%	0,2%	0,75%	-0,58 p.p.
Na pewno nie	0,4%	0,5%	0,1%	0,44%	-0,39 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

11.5. Turystyka biznesowa

**Liczba odwiedzających o motywach biznesowych w Małopolsce w 2020 roku:
413 000 osób, w tym 321 600 turystów**

W badaniach prowadzonych w 2020 r. 2% odwiedzających deklarowało, że przyjazd w celach biznesowych był głównym powodem wizyty w Małopolsce. Należy jednak podkreślić, że określenie cel biznesowy jest nieostre i szeroko rozumiane. Może być za podróż w celach biznesowych uznany wyjazd służbowy na delegację, ale również spotkanie z potencjalnym pracodawcą, biurem praw-

nym, złożeniem dokumentów do szkoły, załatwianie spraw administracyjnych itp., dlatego też przedstawiono poniżej w tabeli cele szczegółowe przyjazdów o motywach biznesowych.

Cele szczegółowe przyjazdów odwiedzających o motywach biznesowych

Tabela 11.5.1. Cele szczegółowe przyjazdów do Małopolski deklarowane przez odwiedzających o motywach biznesowych

Cele szczegółowe	BIZNES	SZKOLENIE	KONFERENCJE /KONGRES	INTEGRACJA	Suma końcowa
Motywy biznesowe %	50%	21%	19%	10%	100%
Wypoczynek	35%	28%	19%	18%	100%
Zabytki	40%	26%	22%	12%	100%
Turystyka aktywna	24%	38%	24%	15%	100%
Przyroda	36%	39%	0%	25%	100%
Znajomi	17%	34%	36%	13%	100%
Krewni	55%	18%	6%	21%	100%
Rozrywka	21%	35%	9%	35%	100%
Zdrowie	0%	30%	40%	30%	100%
Edukacja	14%	47%	25%	13%	100%
Miejsca rodzinne	35%	23%	10%	32%	100%
Zakupy	30%	43%	10%	18%	100%
Religia	9%	56%	15%	21%	100%
Odnowa	17%	22%	33%	28%	100%
Biznes	83%	3%	7%	6%	100%
Impreza kultura	22%	39%	17%	22%	100%
Szkolenie	12%	71%	5%	11%	100%
Tranzyt	30%	20%	20%	30%	100%
Wydarzenie	22%	11%	33%	33%	100%
Konferencja	7%	10%	73%	10%	100%
Sport	0%	60%	0%	40%	100%
Inny cel	0%	0%	0%	0%	0%
Integracja	26%	9%	6%	59%	100%
Usługa medyczna	0%	0%	33%	67%	100%

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Profil społeczno-demograficzny odwiedzających Małopolskę w celach biznesowych

Poddając analizie wyniki badań w zakresie profilu społeczno-demograficznego podróżnych odwiedzających Małopolskę w szeroko rozumianych celach biznesowych otrzymujemy potwierdzenie, że najczęściej takie deklaracje składają osoby w przedziale wiekowym od 30 do 44 lat (43,5%) oraz od 45 do 60 lat (35,5%). Czyli osoby w pełni aktywne zawodowo i taki rozkład grup wiekowych obserwujemy w trzyletnim okresie badań. Odsetek młodych osób podróżujących w celach biznesowych to 16,1% i również nie ulegał zasadniczym zmianom, co jest uzasadnione w przedziale wiekowym, w którym jeszcze kontynuuje się naukę.

W 2020 r. odwiedzających region w celach biznesowych reprezentowało zdecydowanie więcej mężczyzn (62,6%) niż kobiet (37,4%). Był to kolejny rok badań, w którym powiększała się różnica proporcji w reprezentacji obu płci na korzyść mężczyzn. Nie ulega natomiast zmianom rozkład deklaracji dotyczących poziomu wykształcenia odwiedzających w celach biznesowych. Dominują osoby z wykształceniem wyższym (74,6%) i średnim (24,6%), co wydaje się w pełni uzasadnione.

Swój status majątkowy osoby z tej grupy badawczej w przeważającej większości określały jako dobry (66,3%). Prawie 20% przyznawało się do bardzo dobrej sytuacji majątkowej, a 13,7% badanych wskazało, że ich status majątkowy jest na poziomie średnim.

Można zaobserwować, że podróże w celach biznesowych do Małopolski odbywają osoby aktywne zawodowo, wykształcone, o zróżnicowanym statusie majątkowym i są to częściej mężczyźni niż kobiety. Można również przyjąć, że reprezentują różne poziomy w hierarchii w swoich lub reprezentowanych przez nich organizacji oraz zajmują różne pozycje w strukturze społecznej.

Wiek odwiedzających Małopolskę w celach biznesowych

Tabela 11.5.2. Wiek odwiedzających Małopolskę w celach biznesowych

Wiek	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Do 19	2,8%	1,2%	0,8%	1,98%	-1,17 p.p.
20-29	23,0%	16,4%	16,1%	19,70%	-3,57 p.p.
30-44	42,3%	42,8%	43,5%	42,57%	0,98 p.p.
45-60	27,3%	34,4%	35,5%	30,85%	4,63 p.p.
Powyżej 60	4,6%	5,2%	4,0%	4,90%	-0,87 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Płeć odwiedzających Małopolskę w celach biznesowych

Tabela 11.5.3. Płeć odwiedzających Małopolskę w celach biznesowych

Płeć	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Kobieta	49,2%	42,3%	37,4%	45,78%	-8,38 p.p.
Mężczyzna	50,8%	57,7%	62,6%	54,22%	8,38 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Wykształcenie odwiedzających Małopolskę w celach biznesowych

Tabela 11.5.4. Wykształcenie odwiedzających Małopolskę w celach biznesowych

Wykształcenie	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Wyższe	74,3%	81,5%	74,6%	77,87%	-3,28 p.p.
Średnie	21,9%	15,1%	24,6%	18,48%	6,11 p.p.
Podstawowe	3,9%	1,7%	0,8%	2,79%	-1,97 p.p.
Inne	0,0%	1,7%	0,0%	0,86%	-0,86 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Status majątkowy odwiedzających Małopolskę w celach biznesowych

Tabela 11.5.5. Status majątkowy odwiedzających Małopolskę w celach biznesowych

Status majątkowy	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Bardzo dobra	18,1%	20,7%	19,4%	19,42%	0,00 p.p.
Dobra	56,3%	58,0%	66,3%	57,16%	9,13 p.p.
Średnia	24,2%	19,6%	13,7%	21,90%	-8,19 p.p.

Zła	0,5%	1,6%	0,6%	1,05%	-0,48 p.p.
Bardzo zła	0,9%	0,0%	0,0%	0,47%	-0,47 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Charakter podróży odwiedzających Małopolskę w celach biznesowych

Z deklaracji składanych przez osoby przyjeżdżające w celach biznesowych możemy wnioskować, że w 2020 r. najczęściej były to podróże odbywane w zorganizowanych grupach współpracowników (61,7%). W badaniach prowadzonych w latach 2018 i 2019 przeważały przyjazdy indywidualne, a w 2020 r. podróż bez towarzystwa odbyło tylko 19,2% badanych. Znaczny udział odpowiedzi wskazujących na podróże w celach biznesowych w towarzystwie przyjaciół (13,3%) można tłumaczyć deklaracyjnym określeniem relacji łączących badanych ze współpracownikami, z którymi odbywali podróże służbowe oraz łączeniem wyjazdów służbowych z wypoczynkiem i rekreacją. Łącząc interesy z wyjazdem wypoczynkowym 5,8% badanych w podróż zabierało rodzinę.

Tabela 11.5.6. Charakter podróży odwiedzających Małopolskę w celach biznesowych

Charakter podróży	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Nikt (podróżuję sam)	37,4%	39,4%	19,2%	38,41%	-19,24 p.p.
Grupa zorganizowana	27,4%	37,0%	61,7%	32,17%	29,49 p.p.
Przyjaciele	24,0%	14,6%	13,3%	19,32%	-5,99 p.p.
Rodzina	9,7%	7,3%	5,8%	8,52%	-2,69 p.p.
Rodzina i przyjaciele	1,5%	1,6%	0,0%	1,57%	-1,57 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Źródła informacji o Małopolsce wykorzystywane przed przyjazdem do destynacji przez odwiedzających o motywach biznesowych

Z przeprowadzonych badań wynika, że w roku 2020 dla odwiedzających biznesowych głównym źródłem informacji na temat Małopolski była szkoła (podobnie jak w latach poprzednich) – wiedzę o regionie pozyskało z niej dwóch na trzech respondentów. Na dodatek udział tego źródła zwiększył się – w odniesieniu do roku 2019 o 26,2 p.p., a w relacji do roku 2018 o 20,2 p.p. Na drugiej pozycji uplasowała się rodzina (61,4% wskazań), a na kolejnej – opinie znajomych (49,7%). Oba te źródła cieszyły się większą popularnością niż rok wcześniej (odpowiednio 33,2% i 24,2%), a także niż w roku 2018 (odpowiednio 35,8% i 29,4%).

Tabela 11.5.7. Źródła informacji o Małopolsce wykorzystywane przed przyjazdem do destynacji przez odwiedzających o motywach biznesowych w latach 2018-2020 – udział procentowy*

Źródło informacji o Małopolsce	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Szkoła	46,0%	40,2%	66,2%	43,1%	23,10 p.p.
Rodzina	35,8%	33,2%	61,4%	34,5%	26,90 p.p.
Znajomi	29,4%	24,2%	49,7%	26,8%	22,90 p.p.
Strony www	22,5%	22,1%	15,9%	22,3%	-6,40 p.p.
Foldery/ulotki	21,4%	12,1%	4,1%	16,8%	-12,65 p.p.
Przewodniki	16,6%	15,1%	2,1%	15,9%	-13,75 p.p.

TV	16,6%	10,9%	10,3%	13,8%	-3,45 p.p.
Social Media	12,8%	13,0%	9,0%	12,9%	-3,90 p.p.
Prasa	15,0%	10,0%	7,6%	12,5%	-4,90 p.p.
Katalogi biur podróży	10,7%	9,4%	7,6%	10,1%	-2,45 p.p.
Radio	13,9%	5,7%	6,2%	9,8%	-3,60 p.p.
Inne źródło	5,9%	8,8%	4,1%	7,4%	-3,25 p.p.
Film	6,4%	2,7%	2,8%	4,6%	-1,75 p.p.
Appki	5,4%	3,3%	1,4%	4,4%	-2,95 p.p.
Nic nie wiedział	3,7%	4,8%	1,4%	4,3%	-2,85 p.p.
Targi	6,4%	1,8%	2,1%	4,1%	-2,00 p.p.
Uczestnicy ŚDM 2016	3,2%	2,4%	0,7%	2,8%	-2,10 p.p.

*Z powodu wielokrotności wskazań udziały nie sumują się do 100%.

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Udział następnego w rankingu istotności – Internetu, z którego w 2020 roku korzystał średnio co szósty ankietowany odwiedzający biznesowy – był natomiast nieco niższy niż w latach ubiegłych (2019: 22,1%; 2018: 22,5%), podobnie jak wszystkich pozostałych źródeł. Największy spadek dotyczył przewodników (2,1%, tj. o 13,75 p.p. mniej niż średnia dla lat 2018-2019) i folderów/ulotek (4,1%, czyli o 12,65 p.p. mniej niż średnia dla lat 2018-2019). Obserwuje się w tym segmencie odwiedzających stopniowy spadek popularności prasy (2020: 7,6%; 2019: 10,0%; 2018: 15,0%), katalogów biur podróży (2020: 7,6%; 2019: 9,4%; 2018: 10,7%), telewizji (2020: 10,3%; 2019: 10,9%; 2018: 16,6%) i aplikacji mobilnych (2020: 1,4%; 2019: 3,3%; 2018: 5,4%).

Organizacja przyjazdów do Małopolski w celach biznesowych

Odwiedzający Małopolskę w 2020 r. w celach biznesowych w zdecydowanej większości (61,9%) deklarowali, że podróż organizował im zakład pracy. Odsetek osób wskazujących na zakład pracy jako organizatora przyjazdu w każdym kolejnym roku badań zwiększał się o ponad 10%. Korzystało również z organizacji podróży służbowych świadczonych przez biura podróży (4,0%) na rzecz przedsiębiorstw i instytucji w tym zakresie. Wyjazdy w celach biznesowych dotyczy w głównej mierze wyjazdów na delegacje z miejsca pracy oraz załatwiania osobistych interesów.

Tabela 11.5.8. Organizator pobytu w Małopolsce odwiedzających w celach biznesowych

Organizator pobytu	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Zakład pracy	40,3%	52,4%	61,9%	44,28%	17,63 p.p.
Sam we własnym zakresie	45,0%	34,4%	32,5%	39,67%	-7,13 p.p.
Biuro podróży	4,4%	4,3%	4,0%	4,37%	-0,40 p.p.
Szkoła	3,0%	2,7%	0,8%	2,85%	-2,05 p.p.
Inna instytucja	4,7%	4,3%	0,8%	2,50%	-1,71 p.p.
Parafia (kościół)	1,2%	1,2%	0,0%	1,18%	-1,18 p.p.
Rodzina	0,7%	0,3%	0,0%	0,50%	-0,50 p.p.
Portal (biuro) internetowy(e)	0,6%	0,0%	0,0%	0,30%	-0,30 p.p.
Znajomi	0,3%	0,3%	0,0%	0,30%	-0,30 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Miejsca noclegowe wybierane przez odwiedzających Małopolskę w celach biznesowych

Odwiedzający Małopolskę w celach biznesowych preferowali noclegi w hotelach (57,4%), co zważywszy na charakter podróży jest w pełni uzasadnione. Chętnie korzystali również z noclegów w apartamentach (17,4%), których oferta w każdym kolejnym roku cieszyła się coraz większym zainteresowaniem. Uzupełnieniem głównych wyborów były noclegi w pensjonatach, motelach ośrodkach wczasowych, ale również u rodziny i znajomych.

Tabela 11.5.9. Miejsce noclegu [obiekt] wybierane w Małopolsce przez odwiedzających w celach biznesowych

Miejsce noclegu	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Hotel	46,6%	50,6%	57,4%	48,63%	8,76 p.p.
Własny domek/mieszkanie	11,7%	10,4%	0,6%	10,55%	-10,55 p.p.
Pensjonat	9,5%	4,7%	5,2%	7,12%	-1,90 p.p.
Apartament, kwatery prywatna	4,6%	10,8%	17,4%	6,81%	10,58 p.p.
U rodziny	4,6%	3,4%	3,5%	4,02%	-0,54 p.p.
Motel	3,7%	3,9%	1,7%	3,77%	-2,03 p.p.
Hostel	2,5%	4,7%	0,0%	3,59%	-3,59 p.p.
U znajomych	6,1%	2,5%	2,6%	3,53%	-2,66 p.p.
Schronisko młodzieżowe	3,7%	1,7%	0,0%	2,70%	-2,70 p.p.
Obiekt agroturystyczny	1,8%	3,0%	0,0%	2,42%	-2,42 p.p.
Dom wycieczkowy	1,8%	1,7%	0,9%	1,78%	-0,91 p.p.
Ośrodek wczasowy	1,2%	0,9%	2,6%	1,04%	1,57 p.p.
Inny obiekt	0,9%	0,9%	2,6%	0,90%	+1,70 p.p.
Schronisko górskie	0,0%	0,7%	0,0%	0,86%	1,75 p.p.
Dom Pielgrzyma	0,6%	0,9%	0,0%	0,74%	-0,74 p.p.
Zakład uzdrowiskowy	0,6%	0,0%	0,0%	0,31%	-0,31 p.p.
Korzystam z couchsurfing'u	0,0%	0,0%	0,0%	0,00%	0,00 p.p.
Kemping lub pole namiotowe	0,0%	0,0%	0,0%	0,00%	0,00 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Kategoria hoteli preferowana przez odwiedzających Małopolskę w celach biznesowych

Turyści biznesowi, którzy korzystali z usług hotelowych najchętniej wybierali w 2020 r. ofertę obiektów czterogwiazdkowych (65,0%). Mniejszym zainteresowaniem cieszyły się hotele trzygwiazdkowe. W latach 2018 i 2019 proporcje w tych dwóch kategoriach były wyrównane. Uzupełnienie w nieznacznym odsetku stanowią hotele pięciogwiazdkowe (6,7%).

Tabela 11.5.10. Kategoria hoteli preferowana przez odwiedzających Małopolskę w celach biznesowych

Kategoria hotelu	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
★★	1,5%	3,0%	0,0%	2,25%	-2,25 p.p.
★★★	42,0%	47,5%	28,3%	44,75%	-16,42 p.p.
★★★★	42,0%	42,6%	65,0%	42,28%	22,72 p.p.
★★★★★	14,5%	6,9%	6,7%	10,72%	-4,05 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Długość pobytu w Małopolsce deklarowana przez odwiedzających w celach biznesowych

Przyjazdy do Małopolski w celach biznesowych łączyły się najczęściej z pobytem w regionie przez 2-3 noce. Taki czas pobytu w 2020 r. wskazało 41% badanych. Był to o 10% większy odsetek wskazań niż uzyskany w badaniach prowadzonych w latach 2018 i 2019. Niewielkim zmianom uległ odsetek wskazań na pobyt z jednym noclegiem (17,7%), który wzrósł prawie o 3% w porównaniu z poprzednim rokiem. Zmniejszył się jednak czas pobytu dłuższy niż 4 noclegi. Pobyty jednodniowe (17,1%) i krótkie do 3 godzin utrzymywały się na tym samym poziomie w całym badanym okresie.

Tabela 11.5.11. Długość pobytu w Małopolsce deklarowana przez odwiedzających w celach biznesowych

Długość pobytu	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Do 3 godzin	5,8%	4,1%	6,8%	4,95%	1,89 p.p.
1 dzień bez noclegu	18,1%	18,4%	17,7%	18,25%	-0,30 p.p.
1 noc	15,8%	14,3%	17,1%	15,08%	2,02 p.p.
2-3 noce	30,0%	32,0%	41,0%	30,98%	10,04 p.p.
4-7 nocy	21,6%	21,7%	13,1%	21,67%	1,41 p.p.
8-14 nocy	6,1%	7,4%	2,6%	6,75%	-4,19 p.p.
15 i więcej nocy	2,6%	2,0%	1,7%	2,31%	-0,61 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Wykorzystywane środki transportu przez odwiedzających w celach biznesowych

W 2020 r. środkiem transportu, z którego skorzystała ponad połowa (54%) odwiedzających Małopolskę w celach biznesowych był samochód osobowy. Co obrazuje, że preferencje podróżnych dotyczące wyboru środka transportu, pomimo kilkuprocentowego wzrostu (7%) w stosunku do 2019 roku, nie uległy zasadniczym zmianom w trzyletnim okresie badawczym. Podróż samolotem wybrało 25,4% badanych i odsetek korzystających utrzymuje się na tym samym poziomie, co w latach ubiegłych. Możemy natomiast zaobserwować systematyczny wzrost zainteresowania podróżami pociągiem, z których usług skorzystało 12,7% badanych. Zmniejszyła się natomiast odsetek osób decydujących się na dojazd autobusem linii regularnych (1,6%).

Tabela 11.5.12. Wykorzystywane środki transportu przez odwiedzających w celach biznesowych

Wykorzystywane środki transportu	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Samochód	47,4%	46,1%	54,0%	46,75%	7,21 p.p.
Samolot tradycyjnych linii lotniczych	15,8%	23,4%	16,7%	19,62%	-2,95 p.p.
Autokar turystyczny	10,3%	8,6%	2,4%	9,47%	-7,09 p.p.
Pociąg	4,6%	10,9%	12,7%	7,77%	4,93 p.p.
Samolot tanich linii lotniczych	8,9%	5,9%	8,7%	7,38%	1,35 p.p.
Autobus linii regularnej	6,6%	3,5%	1,6%	5,06%	-3,48 p.p.
Mikrobus linii regularnej	4,0%	0,4%	2,4%	2,21%	0,17 p.p.
Innym	1,1%	0,8%	1,6%	0,97%	0,62 p.p.
Samolot czarterowy	1,1%	0,4%	0,0%	0,77%	-0,77 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Wykorzystanie miejscowych usług turystycznych w Małopolsce deklarowane przez odwiedzających w celach biznesowych

Podczas podróży w celach biznesowych odwiedzający korzystają również z szerokiej oferty turystycznej odwiedzanego regionu. Z dodatkowych usług turystycznych, poza transportem, noclegami i gastronomią podczas pobytu w Małopolsce w 2020 r. skorzystało 18,1% badanych. Z powodu ograniczenia dostępności oferty z takich powiązanych usług turystycznych skorzystało o 50% mniej osób niż w 2018 i 2019 roku. Spadek zainteresowania dodatkowymi usługami dotyczył wszystkich badanych odwiedzających bez względu na cel przyjazdu.

Ograniczenia spowodowane pandemią miały też wpływ na zmniejszenie, i tak zazwyczaj niewielkiego, zainteresowania przyjeżdżających w celach biznesowych usługami przewodników miejskich (2,4%) i przewodników górskich (1,6%). Prawdopodobnie wprowadzany przez gestorów obiektów zabytkowych czy muzeów obowiązek korzystania z usług przewodników w tych obiektach spowodował, że skorzystał z tych usług większy (8%) odsetek badanych.

Z obsługi pilotów wycieczek skorzystało tylko 1,6% podróżujących w celach biznesowych. Z uwagi na charakter podróży tak niski poziom wskazań jest w pełni uzasadniony.

Również tylko sporadycznie w 2020 r. podróżujący w celach biznesowych korzystali z pomocy punktów informacji turystycznej. Spadek zainteresowania jest wynikiem ograniczeń oferty oraz coraz bardziej rozbudowanej informacji w sieci komputerowej i telefonicznej.

Tabela 11.5.13. Wykorzystanie miejscowej obsługi turystycznej przez odwiedzających Małopolskę w celach biznesowych

Wykorzystanie miejscowej obsługi turystycznej	2018	2019	2020	śr. 18-19
NIE	68,0%	63,5%	81,9%	65,78%
TAK	32,0%	36,5%	18,1%	34,22%
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejziak.

Tabela 11.5.14. Korzystanie z usług przewodników miejskich przez odwiedzających Małopolskę w celach biznesowych

Korzystanie z usług przewodników miejskich	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
NIE	94,0%	91,4%	97,6%	92,69%	4,95 p.p.
TAK	6,0%	8,6%	2,4%	7,31%	-4,95 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejziak.

Tabela 11.5.15. Korzystanie z usług przewodników obiektowych przez odwiedzających Małopolskę w celach biznesowych

Korzystanie z usług przewodników obiektowych	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
NIE	88,0%	84,3%	92,1%	86,12%	6,00 p.p.
TAK	12,0%	15,7%	7,9%	13,88%	-6,00 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejziak.

Tabela 11.5.16. Korzystanie z usług pilotów przez odwiedzających Małopolskę w celach biznesowych

Korzystanie z usług pilotów	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
NIE	94,8%	95,1%	98,4%	94,97%	3,46 p.p.
TAK	5,2%	4,9%	1,6%	5,03%	-3,46 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejziak.

Tabela 11.5.17. Korzystanie z usług przewodników górskich przez odwiedzających Małopolskę w celach biznesowych

Korzystanie z usług przewodników górskich	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
NIE	92,0%	96,3%	98,4%	94,14%	4,23 p.p.
TAK	8,0%	3,7%	1,6%	5,86%	-4,23 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejziak.

Tabela 11.5.18. Wykorzystanie informacji turystycznej przez odwiedzających Małopolskę w celach biznesowych

Wykorzystanie informacji turystycznej	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
NIE	86,1%	71,9%	97,6%	78,99%	18,65 p.p.
TAK	13,9%	28,1%	2,4%	21,01%	-18,65 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejziak.

Wydatki odwiedzających Małopolskę w celach biznesowych

Średnie kwoty wydatkowane przed przyjazdem do Małopolski na pobyt w regionie (bez kosztów dojazdu) przez odwiedzających o motywach biznesowych (w zł na osobę)

Odwiedzający w celach biznesowych (ogółem) w 2020 roku średnio wydatkowali przed przyjazdem do Małopolski na pobyt w regionie kwoty w granicach 334 zł na osobę (bez kosztów dojazdu). Była to suma o 13,0% niższa niż rok wcześniej, ale o 15,2% wyższa niż w 2018 roku.

Tabela 11.5.19. Średnia kwota wydatku turystycznego ponoszonego przez odwiedzających o motywach biznesowych przed przyjazdem do Małopolski w latach 2018-2020 (w zł na osobę)

Średnie wydatki na osobę w zł	2018	2019	2020
Odwiedzający OGÓŁEM	290	384	334
Turyści	302	448	356
Odwiedzający jednodniowi	155	118	245

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejziak.

Turyści biznesowi w roku 2020 wydawali przed wyjazdem na pobyt w Małopolsce kwoty prawie o połowę wyższe (356 zł na osobę) od odwiedzających jednodniowych z tego segmentu (249 zł na osobę), pomimo że wydatki tych ostatnich były wyższe ponad 2-krotnie w porównaniu do roku 2019

i o 58,1% niż w 2018 roku. W zakresie wydatków turystów o motywach biznesowych w 2020 roku zaobserwowano natomiast spadek o ponad 1/5 w relacji do roku 2019 (w stosunku do roku 2018 kwoty te były o 17,9% wyższe).

Średnie kwoty wydatkowane podczas pobytu w Małopolsce przez odwiedzających o motywach biznesowych (w zł na osobę)

Sumy wydatkowane przez odwiedzających w celach biznesowych (ogółem) podczas pobytu w Małopolsce (404 zł na osobę) były w 2020 roku niższe niż w latach ubiegłych – o prawie 1/4 niż rok wcześniej i o prawie połowę niż w roku 2018. Turyści biznesowi (448 zł na osobę) wydatkowali w 2020 roku o 29,7% mniej niż w 2019 roku i o 46,6% mniej niż w roku 2018. Z kolei odwiedzający jednodniowi o motywach biznesowych (120 zł na osobę) przeznaczali na pobyt w Małopolsce sumy prawie 4-krotnie niższe w porównaniu do turystów z tego segmentu, choć ich wydatki były o 37,9% wyższe niż w roku 2019 (aczkolwiek o prawie połowę niższe niż w roku 2018).

Tabela 11.5.20. Średnia kwota wydatku turystycznego ponoszonego przez odwiedzających Małopolskę o motywach biznesowych podczas pobytu w regionie w latach 2018-2020 (w zł na osobę)*

Średnie wydatki na osobę w zł	Na noclegi	Na wyżywienie	Na lokalny transport	Na bilety wstępu do atrakcji	Inne	Całkowite
2018						
Odwiedzający OGÓŁEM	610	257	173	179	200	791
Turyści	618	265	178	191	166	839
Odwiedzający jednodniowi	-	129	14	34	535	232
2019						
Odwiedzający OGÓŁEM	722	294	105	196	224	532
Turyści	722	329	116	207	255	637
Odwiedzający jednodniowi	-	92	43	128	55	87
2020						
Odwiedzający OGÓŁEM	565	198	103	120	155	404
Turyści	565	215	100	121	160	448
Odwiedzający jednodniowi	-	98	200	105	110	120

* Całkowita kwota wydatku nie jest sumą kwot przeznaczanych na poszczególne cele, gdyż część respondentów nie wskazała kwot szczegółowych; obliczając całkowitą kwotę wydatku uwzględniono więc większą liczbę wskazań niż przy kwotach szczegółowych.

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Rozpatrując przeznaczenie wydatków ponoszonych w Małopolsce w 2020 roku przez gości o motywach biznesowych trzeba stwierdzić, że, analogicznie jak w latach wcześniejszych, najwyższe dotyczyły opłat za noclegi (565 zł na osobę), aczkolwiek były one niższe o ponad 1/5 niż w 2019 roku i o 7,4% niż w roku 2018. Drugie co do wysokości były kwoty przeznaczane na wyżywienie – średnio 198 zł na osobę, czyli mniej o prawie 1/3 niż w roku ubiegłym i prawie 1/4 niż w roku 2018. Na trzeciej pozycji uplasowały się tzw. inne wydatki (na paliwo, taksówki, rozrywkę, pamiątki i inne zakupy) – średnio 155 zł na osobę (tj. mniej o 30,8% niż w roku poprzednim i o 22,5% niż w 2018 roku). Kolejne były sumy wydatkowane na bilety wstępu do atrakcji – 120 zł na osobę, tj. mniej o 38,8% niż rok wcześniej i o 33,0% niż w 2018 roku. Najniższe kwoty goście o motywach biznesowych przeznaczali na lokalny transport – średnio 103 zł na osobę, tj. mniej więcej tyle samo, co w roku ubiegłym i o 40,5% mniej niż w 2018 roku.

Należy zauważyć, że w 2020 roku jednodniowi odwiedzający o motywach biznesowych wydatkowali w Małopolsce mniej niż turyści z tego segmentu – o 13,2% na bilety wstępu do atrakcji, o prawie 1/3 na tzw. inne wydatki oraz ponad 2-krotnie na wyżywienie. Tylko wydatki na lokalny trans-

port gości jednodniowych były 2-krotnie wyższe niż turystów z tego segmentu. W 2020 roku wysokość wszystkich rodzajów wydatków turystów biznesowych w Małopolsce zmniejszyła się w relacji do roku poprzedniego (najbardziej na bilety wstępu do atrakcji – o 41,5%) i roku 2018 (najbardziej na lokalny transport – o 43,8%). Natomiast w odniesieniu do wydatków jednodniowych odwiedzających o motywach biznesowych w 2020 roku zaobserwowano wzrosty – najwyższy dotyczył sumy przeznaczanych na lokalny transport, które zwiększyły się ponad 4,5-krotnie w odniesieniu do roku 2019 i ponad 14-krotnie w stosunku do roku 2018. Wyjątkiem okazały się wydatki na bilety wstępu do atrakcji, które były niższe niż rok wcześniej o 18,0% (choć ponad 3-krotnie wyższe niż w 2018 roku). W relacji do roku 2018 zmniejszyły się też kwoty wydatkowane na wyżywienie (o 24,0%) i tzw. inne wydatki (o 79,4%).

Szacunkowe wpływy Małopolski z tytułu przyjazdowego ruchu turystycznego o motywach biznesowych (w zł) wg grup odwiedzających

Szacuje się, że z tytułu bezpośrednich wydatków turystów biznesowych w 2020 roku krążyło w Małopolsce ok. 259 mln zł, natomiast z tytułu bezpośrednich wydatków odwiedzających jednodniowych z tego segmentu – ok. 33 mln zł. Łączne wpływy z turystyki w Małopolsce związane z przyjazdami gości o motywach biznesowych w 2020 roku wyniosły więc ok. 292 mln zł.

Tabela 11.5.21. Szacunkowe wpływy Małopolski z tytułu przyjazdowego ruchu turystycznego o motywach biznesowych w 2020 roku (w zł) wg grup odwiedzających

Wyszczególnienie	2020
Turyści o motywach biznesowych	259 000 000
Odwiedzający jednodniowi o motywach biznesowych	33 000 000
Łącznie odwiedzający o motywach biznesowych	292 000 000

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Subiektywna ocena poziomu bezpieczeństwa w Małopolsce przed podjęciem decyzji o podróży wyrażona przez odwiedzających Małopolskę w celach biznesowych odczuwana przed przyjazdem do Małopolski

Dla rozwoju ruchu turystycznego w regionie bardzo duże znaczenie ma szeroko rozumiane bezpieczeństwo. Tak więc badanych odwiedzających o motywach biznesowych poproszono, aby na 11-stopniowej skali określili subiektywny poziom własnych obaw oraz lęku przed przyjazdem do Małopolski, gdzie: 0-W ogóle się nie obawiałam/em natomiast 10-Byłam/em pełna/en obaw.

W 2020 r., pomimo zagrożenia epidemicznego 87,1% osób odwiedzających Małopolskę w celach biznesowych stwierdziło, że nie miało żadnych obaw przed przyjazdem. Zastanawiające jest to, że takich deklaracji było o ~20% więcej niż w latach 2018 i 2019. W skali 10-punktowej minimalne odczucie zagrożenia przed przyjazdem (poziom 1 i 2) odczuwało łącznie 5,9% badanych. Tylko 1,2% respondentów, czyli na niższym poziomie w stosunku do lat ubiegłych, wskazało, że ich obawy były na maksymalnym poziomie odczuć lękowych. Wyniki badań jednoznacznie wykazały, że osoby podróżujące w celach biznesowych nie odczuwają większych obaw w okresie zagrożenia epidemiologicznego.

Tabela 11.5.22. Subiektywna ocena poziomu bezpieczeństwa w Małopolsce przed podjęciem decyzji o podróży wyrażona przez odwiedzających w celach biznesowych

Obawy przed przyjazdem do Małopolski	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
0	69,6%	65,3%	87,1%	67,44%	19,61 p.p.
1	7,2%	9,7%	3,5%	8,46%	-4,93 p.p.
Σ OPTYMIŚCI	76,8%	75,0%	90,6%	75,9%	14,7 p.p.

2	8,7%	5,6%	2,4%	7,17%	-4,82 p.p.
3	1,4%	4,0%	0,0%	2,74%	-2,74 p.p.
4	0,0%	3,2%	2,4%	1,61%	0,74 p.p.
Σ REALIŚCI	10,1%	12,9%	4,7%	11,5%	-6,8 p.p.
5	4,3%	1,6%	2,4%	2,98%	-0,63 p.p.
6	1,4%	4,8%	1,2%	3,14%	-1,97 p.p.
7	0%	0%	0%	0%	0 p.p.
8	2,9%	1,6%	0,0%	2,26%	-2,26 p.p.
9	0,0%	0,8%	0,0%	0,40%	-0,40 p.p.
10	4,3%	3,2%	1,2%	3,79%	-2,61 p.p.
Σ PESYMIŚCI	13,0%	12,1%	4,7%	12,6%	-7,9 p.p.
NFS	63,8%	62,9%	85,9%	63,3%	22,5 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

NFS 2020 odwiedzających deklarujących przyjazd w celach biznesowych OGÓŁEM = 85,9%.

Ocena poziomu satysfakcji z pobytu w Małopolsce przez deklarujących przyjazd w celach biznesowych

W promocji regionu ważną rolę odgrywa bezpośredni przekaz odwiedzających zadowolonych z pobytu. W 2020 r. prawie połowa badanych (47,5%) nie miała żadnych wątpliwości, że będzie polecać przyjazdy do Małopolski. W 2020 roku w dziesięciostopniowej skali, w przedziale punktowym (PROMOTORZY) 9-10, odnotowano ponad 70% deklarujących chęć polecenia regionu innym. Potwierdza to, że oferta turystyczna Małopolski spełniła oczekiwania tej grupy badanych osób i jest godna polecenia innym.

Tabela 11.5.23. Subiektywna ocena poziomu satysfakcji z pobytu w Małopolsce przez deklarujących przyjazd w celach biznesowych

Deklaracja polecenia Małopolski	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
10	48,6%	35,7%	47,5%	42,13%	5,41 p.p.
9	12,5%	20,6%	23,0%	16,59%	6,36 p.p.
Σ PROMOTORZY	61,1%	56,3%	70,5%	58,7%	11,8 p.p.
8	17,4%	15,5%	13,1%	16,42%	-3,31 p.p.
7	8,4%	10,3%	9,0%	9,34%	-0,32 p.p.
Σ PASYWNI	25,7%	25,8%	22,1%	25,8%	-3,6 p.p.
6	6,4%	8,7%	3,3%	7,58%	-4,30 p.p.
5	0,3%	4,8%	3,3%	2,54%	0,74 p.p.
4	2,6%	2,8%	0,0%	2,68%	-2,68 p.p.
3	1,3%	1,2%	0,0%	1,24%	-1,24 p.p.
2	0,6%	0,4%	0,0%	0,52%	-0,52 p.p.
1	0,6%	0,0%	0,0%	0,32%	-0,32 p.p.
0	1,3%	0,0%	0,8%	0,64%	0,18 p.p.
Σ KRYTYCY	13,2%	17,9%	7,4%	15,5%	-8,1 p.p.
NPS	47,9%	38,5%	63,1%	43,2%	19,9p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

NPS 2020 odwiedzających deklarujących przyjazd w celach biznesowych OGÓŁEM = 63,1%.

Deklaracja odwiedzających w celach biznesowych dotycząca ponownego przyjazdu do Małopolski

Odwiedzający Małopolskę w celach biznesowych satysfakcję z pobytu wyrazili w deklaracji dotyczącej chęci ponownej wizyty w tym regionie. W 2020 roku 37% respondentów odpowiedziało, że na pewno wróci, i taki sam odsetek stwierdził - raczej tak (37%), co stanowi 74% badanych. Niezdecydowanych, którzy nie wiedzieli, czy powrócą do Małopolski było 26%. Cechą wyjazdów o charakterze biznesowym jest załatwienie spraw, które stanowiły główny cel podróży. Natomiast deklaracja dotycząca ponownych odwiedzin regionu dotyczy nie tylko celów biznesowych, ale również szeroko rozumianych potrzeb turystyczno-wypoczynkowych. Warto odnotować, że rozkład odpowiedzi w tej grupie badawczej nie uległ istotnym zmianom.

Tabela 11.5.24. Deklaracja odwiedzających w celach biznesowych dotycząca ponownego przyjazdu do Małopolski

Deklaracja ponownego przyjazdu	2018	2019	2020	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Na pewno tak	43,2%	39,5%	37,0%	41,32%	-4,34 p.p.
Raczej tak	32,3%	34,1%	37,0%	33,20%	3,78 p.p.
Nie wiem	20,8%	25,3%	26,0%	23,05%	3,00 p.p.
Raczej nie	2,5%	1,1%	0,0%	1,82%	-1,82 p.p.
Na pewno nie	1,2%	0,0%	0,0%	0,62%	-0,62 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Rozdział 12. Szlaki turystyczne w Małopolsce w latach 2018-2020

12.1. Znajomość szlaków turystycznych w Małopolsce w latach 2018-2020 przez odwiedzających z kraju i zagranicy

Tabela 12.1.1. Znajomość szlaków turystycznych w Małopolsce w latach 2018-2020 przez odwiedzających z kraju i zagranicy (struktura procentowa)

Szlak Architektury Drewnianej	PL				Zagr				ZAGRANICA-POLSKA				2020-(R19+R18)/2		
	2019		2020		2019		2020		2019		2020		Ogółem	PL	ZGR
	2018	2019	2020	Σ Kraj	2018	2019	2020	Σ Zagr	2018	2019	2020	2020	2020-(R19+R18)/2	PL	ZGR
	38,1	33,1	20,3	30,7	17,6	28,8	16,1	22,9	29,3	-20,5	-4,4	-4,2	-7,8	-15,3 p.p.	-7,0 p.p.
Zna i korzystał/a ze szlaku	32,4	32,1	38,6	34,3	20,4	11,9	8,4	15,1	31,0	-11,9	-20,2	-30,2	-19,2	6,4 p.p.	-7,8 p.p.
Zna ze słyszenia	29,5	34,8	41,1	35,0	62,0	59,3	75,5	62,0	39,7	32,4	24,5	34,4	27,0	8,9 p.p.	14,8 p.p.
Nie zna	100	100	100	100	100	100	100	100	100	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0 p.p.	0,0 p.p.
Suma	100	100	100	100	100	100	100	100	100	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0 p.p.	0,0 p.p.
	PL				Zagr				ZAGRANICA-POLSKA				2020-(R19+R18)/2		
	2019		2020		2019		2020		2019		2020		Ogółem	PL	ZGR
Szlak Frontu Wschodniego I Wojny Światowej	2018	2019	2020	Σ Kraj	2018	2019	2020	Σ Zagr	2018	2019	2020	2020	2020-(R19+R18)/2	PL	ZGR
	16,8	25,3	10,5	17,5	9,9	26,9	6,9	17,9	17,6	-6,9	1,7	-3,5	0,3	-10,5 p.p.	-11,5 p.p.
Zna i korzystał/a ze szlaku	34,1	30,3	34,4	32,9	20,2	11,6	11,6	15,1	29,9	-13,9	-18,8	-22,8	-17,8	2,2 p.p.	-4,3 p.p.
Zna ze słyszenia	49,2	44,4	55,1	49,5	69,9	61,5	81,4	67,0	52,5	20,7	17,1	26,3	17,4	8,3 p.p.	15,7 p.p.
Nie zna	100	100	100	100	100	100	100	100	100	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0 p.p.	0,0 p.p.
Suma	100	100	100	100	100	100	100	100	100	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0 p.p.	0,0 p.p.
	PL				Zagr				ZAGRANICA-POLSKA				2020-(R19+R18)/2		
	2019		2020		2019		2020		2019		2020		Ogółem	PL	ZGR
Małopolskie Szlaki Papieskie	2018	2019	2020	Σ Kraj	2018	2019	2020	Σ Zagr	2018	2019	2020	2020	2020-(R19+R18)/2	PL	ZGR
	26,6	28,5	16,1	23,8	11,7	26,1	8,5	18,4	22,9	-14,9	-2,5	-7,7	-5,5	-11,4 p.p.	-10,4 p.p.
Zna i korzystał/a ze szlaku	40,4	34,6	32,5	35,9	20,2	13,2	9,1	15,7	32,4	-20,2	-21,4	-23,4	-20,2	-5,0 p.p.	-7,6 p.p.
Zna ze słyszenia	33,0	36,9	51,4	40,3	68,1	60,7	82,4	66,0	44,7	35,1	23,9	31,0	25,7	16,5 p.p.	18,0 p.p.
Nie zna	100	100	100	100	100	100	100	100	100	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0 p.p.	0,0 p.p.
Suma	100	100	100	100	100	100	100	100	100	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0 p.p.	0,0 p.p.
	PL				Zagr				ZAGRANICA-POLSKA				2020-(R19+R18)/2		
	2019		2020		2019		2020		2019		2020		Ogółem	PL	ZGR
Małopolska Trasa UNESCO	2018	2019	2020	Σ Kraj	2018	2019	2020	Σ Zagr	2018	2019	2020	2020	2020-(R19+R18)/2	PL	ZGR
	30,5	28,5	14,6	24,7	17,9	26,8	11,7	21,6	24,1	-12,6	-1,7	-3,0	-3,0	-14,9 p.p.	-10,7 p.p.
Zna i korzystał/a ze szlaku	36,2	32,3	28,8	32,5	24,3	16,4	10,4	19,1	30,2	-11,9	-15,9	-18,4	-13,4	-5,4 p.p.	-10,0 p.p.
Zna ze słyszenia	33,3	39,2	56,6	42,9	57,8	56,8	77,9	59,3	45,7	24,5	17,6	21,4	16,4	20,3 p.p.	20,6 p.p.
Nie zna	100	100	100	100	100	100	100	100	100	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0 p.p.	0,0 p.p.
Suma	100	100	100	100	100	100	100	100	100	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0 p.p.	0,0 p.p.

Szlak Św. JAKUBA	PL						Zagr						Σ Σ			ZAGRANICA-POLSKA			2020-(R19+R18)/2									
	2018		2019		2020		Σ Kraj		2018		2019		2020		Σ Zagr		2018		2019		2020		Ogółem		PL		ZGR	
	2018	2019	2020	2019	2020	2020	Σ Kraj	2018	2019	2020	2019	2020	2020	Σ Zagr	2018	2019	2020	2018	2019	2020	2020	Ogółem	2020	PL	ZGR	2020-(R19+R18)/2	ZGR	
Zna i korzystał/a ze szlaku	12,9	23,5	7,3	14,6	9,5	24,6	3,2	16,2	14,9	3,2	16,2	14,9	3,2	16,2	14,9	3,2	16,2	-3,4	1,2	-4,1	1,6	1,6	-10,9 p.p.	-13,9 p.p.	-13,9 p.p.	-13,9 p.p.	-13,9 p.p.	
Zna ze słyszenia	36,0	31,1	30,2	32,5	20,9	11,7	10,4	15,3	29,5	10,4	15,3	29,5	10,4	15,3	29,5	10,4	15,3	-15,1	-19,4	-19,8	-17,1	-17,1	-3,3 p.p.	-5,8 p.p.	-5,8 p.p.	-5,8 p.p.	-5,8 p.p.	
Nie zna	51,1	45,4	62,5	52,9	69,6	63,7	86,4	68,4	55,6	63,7	86,4	68,4	68,4	55,6	63,7	86,4	68,4	18,5	18,3	23,9	15,5	15,5	14,2 p.p.	19,8 p.p.	19,8 p.p.	19,8 p.p.	19,8 p.p.	
Suma	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0 p.p.	0,0 p.p.	0,0 p.p.	0,0 p.p.	0,0 p.p.	
Małopolski Szlak Renesansu																												
Małopolski Szlak Renesansu	PL						Zagr						Σ Σ			ZAGRANICA-POLSKA			2020-(R19+R18)/2									
	2018		2019		2020		Σ Kraj		2018		2019		2020		Σ Zagr		2018		2019		2020		Ogółem		PL		ZGR	
	2018	2019	2020	2019	2020	2020	Σ Kraj	2018	2019	2020	2019	2020	2020	Σ Zagr	2018	2019	2020	2018	2019	2020	2020	Ogółem	2020	PL	ZGR	2020-(R19+R18)/2	ZGR	
Zna i korzystał/a ze szlaku	11,2	24,7	5,9	14,0	9,5	25,0	1,6	16,3	14,4	1,6	16,3	14,4	1,6	16,3	14,4	1,6	16,3	-1,7	0,3	-4,3	2,3	2,3	-12,0 p.p.	-15,7 p.p.	-15,7 p.p.	-15,7 p.p.	-15,7 p.p.	
Zna ze słyszenia	31,6	25,8	26,4	28,0	15,4	10,6	11,9	12,7	25,3	11,9	12,7	25,3	11,9	12,7	25,3	11,9	12,7	-16,3	-15,2	-14,5	-15,3	-15,3	-2,3 p.p.	-1,0 p.p.	-1,0 p.p.	-1,0 p.p.	-1,0 p.p.	
Nie zna	57,2	49,5	67,7	58,1	75,2	64,4	86,5	71,1	60,3	64,4	86,5	71,1	60,3	60,3	71,1	86,5	71,1	18,0	14,9	18,8	13,0	13,0	14,4 p.p.	16,7 p.p.	16,7 p.p.	16,7 p.p.	16,7 p.p.	
Suma	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0 p.p.	0,0 p.p.	0,0 p.p.	0,0 p.p.	0,0 p.p.	
Szlak Rzemiosła Tradycyjnego																												
Szlak Rzemiosła Tradycyjnego	PL						Zagr						Σ Σ			ZAGRANICA-POLSKA			2020-(R19+R18)/2									
	2018		2019		2020		Σ Kraj		2018		2019		2020		Σ Zagr		2018		2019		2020		Ogółem		PL		ZGR	
	2018	2019	2020	2019	2020	2020	Σ Kraj	2018	2019	2020	2019	2020	2020	Σ Zagr	2018	2019	2020	2018	2019	2020	2020	Ogółem	2020	PL	ZGR	2020-(R19+R18)/2	ZGR	
Zna i korzystał/a ze szlaku	11,1	24,5	5,3	13,6	7,0	26,0	2,2	15,8	14,0	2,2	15,8	14,0	2,2	15,8	14,0	2,2	15,8	-4,1	1,5	-3,1	2,1	2,1	-12,5 p.p.	-14,3 p.p.	-14,3 p.p.	-14,3 p.p.	-14,3 p.p.	
Zna ze słyszenia	27,7	24,9	25,6	26,1	14,8	10,0	7,9	11,8	23,6	11,8	11,8	23,6	11,8	11,8	23,6	11,8	11,8	-12,9	-14,9	-17,8	-14,3	-14,3	-0,7 p.p.	-4,5 p.p.	-4,5 p.p.	-4,5 p.p.	-4,5 p.p.	
Nie zna	61,2	50,6	69,1	60,3	78,2	64,0	89,9	72,5	62,4	64,0	89,9	72,5	62,4	62,4	72,5	89,9	72,5	17,0	13,4	20,9	12,2	12,2	13,2 p.p.	18,8 p.p.	18,8 p.p.	18,8 p.p.	18,8 p.p.	
Suma	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0 p.p.	0,0 p.p.	0,0 p.p.	0,0 p.p.	0,0 p.p.	
Małopolski Szlak Winny																												
Małopolski Szlak Winny	PL						Zagr						Σ Σ			ZAGRANICA-POLSKA			2020-(R19+R18)/2									
	2018		2019		2020		Σ Kraj		2018		2019		2020		Σ Zagr		2018		2019		2020		Ogółem		PL		ZGR	
	2018	2019	2020	2019	2020	2020	Σ Kraj	2018	2019	2020	2019	2020	2020	Σ Zagr	2018	2019	2020	2018	2019	2020	2020	Ogółem	2020	PL	ZGR	2020-(R19+R18)/2	ZGR	
Zna i korzystał/a ze szlaku	9,6	22,9	5,9	12,8	6,9	25,7	2,8	15,7	13,3	2,8	15,7	13,3	2,8	15,7	13,3	2,8	15,7	-2,7	2,9	-3,0	2,9	2,9	-10,4 p.p.	-13,5 p.p.	-13,5 p.p.	-13,5 p.p.	-13,5 p.p.	
Zna ze słyszenia	31,1	24,3	26,8	27,4	16,4	9,4	6,9	12,1	24,8	6,9	12,1	24,8	6,9	12,1	24,8	6,9	12,1	-14,7	-14,9	-19,9	-15,4	-15,4	-0,9 p.p.	-6,0 p.p.	-6,0 p.p.	-6,0 p.p.	-6,0 p.p.	
Nie zna	59,3	52,8	67,3	59,8	76,6	64,8	90,2	72,3	61,9	64,8	90,2	72,3	61,9	61,9	72,3	90,2	72,3	17,4	12,0	22,9	12,5	12,5	11,3 p.p.	19,5 p.p.	19,5 p.p.	19,5 p.p.	19,5 p.p.	
Suma	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0 p.p.	0,0 p.p.	0,0 p.p.	0,0 p.p.	0,0 p.p.	

Małopolska Trasa Smakoszy	PL				Zagr				ZAGRANICA-POLSKA				2020-(R19+R18)/2	
	2018	2019	2020	Σ Kraj	2018	2019	2020	Σ Zagr	2018	2019	2020	Ogółem	PL	ZGR
	9,4	23,5	6,2	13,0	6,0	25,0	4,1	15,1	-3,4	1,5	-2,1	2,0	-10,2 p.p.	-11,5 p.p.
Zna i korzystał/a ze szlaku	27,6	22,0	28,3	26,0	13,4	10,1	8,2	11,3	-14,3	-11,9	-20,2	-14,7	3,5 p.p.	-3,6 p.p.
Zna ze słyszenia	62,9	54,4	65,4	61,0	80,6	64,8	87,7	73,6	17,7	10,4	22,3	12,7	6,8 p.p.	15,0 p.p.
Nie zna	100	100	100	100	100	100	100	100	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0 p.p.	0,0 p.p.
Suma	100	100	100	100	100	100	100	100	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0 p.p.	0,0 p.p.
Szlak Orlich Gniazd	PL				Zagr				ZAGRANICA-POLSKA				2020-(R19+R18)/2	
	2018	2019	2020	Σ Kraj	2018	2019	2020	Σ Zagr	2018	2019	2020	Ogółem	PL	ZGR
	37,1	36,8	25,9	33,4	11,3	25,9	8,8	18,2	-25,8	-10,9	-17,1	-15,2	-11,1 p.p.	-9,8 p.p.
Zna i korzystał/a ze szlaku	36,6	30,4	37,9	34,9	20,0	15,0	9,1	16,5	-16,6	-15,4	-28,8	-18,4	4,4 p.p.	-8,4 p.p.
Zna ze słyszenia	26,2	32,8	36,2	31,7	68,7	59,1	82,1	65,3	42,4	26,2	45,9	33,6	6,7 p.p.	18,2 p.p.
Nie zna	100	100	100	100	100	100	100	100	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0 p.p.	0,0 p.p.
Suma	100	100	100	100	100	100	100	100	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0 p.p.	0,0 p.p.

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejziak.

12.2. Charakterystyka tabelaryczna osób frekwentujących Szlak Architektury Drewnianej w Małopolsce ogółem

Tabela 12.2.1. Płeć ogółem osób frekwentujących Szlak Architektury Drewnianej w Małopolsce

Płeć	2018 R	2019 R	2020 R
Kobieta	63,0%	55,8%	53,2%
Mężczyzna	37,0%	44,2%	46,8%
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejziak.

Tabela 12.2.2. Struktura procentowa Kraj/Zagranica osób frekwentujących Szlak Architektury Drewnianej w Małopolsce

PL/Zagr	2018 R	2019 R	2020 R
PL	89,5%	79,3%	95,2%
Zagr	10,5%	20,7%	4,8%
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejziak.

Tabela 12.2.3. Struktura procentowa miejsca zamieszkania ogółem osób frekwentujących Szlak Architektury Drewnianej w Małopolsce

Miejsce zamieszkania	2018 R	2019 R	2020 R
Duże miasto	31,6%	33,2%	32,2%
Miasteczko	25,8%	30,1%	24,1%
Bardzo duże miasto	29,7%	20,6%	24,3%
Duża wieś	6,7%	11,8%	8,5%
Mała wieś	6,2%	4,3%	10,9%
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejziak.

Tabela 12.2.4. Wykształcenie ogółem osób frekwentujących Szlak Architektury Drewnianej w Małopolsce

Wykształcenie	2018 R	2019 R	2020 R
Wyższe	56,2%	55,2%	58,1%
Średnie	40,1%	39,7%	38,4%
Podstawowe	3,3%	2,6%	1,8%
Inne	0,4%	2,4%	1,7%
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejziak.

Tabela 12.2.5. Wiek ogółem osób frekwentujących Szlak Architektury Drewnianej w Małopolsce

Wiek	2018 R	2019 R	2020 R
Do 19	9,3%	3,2%	3,0%
20-29	31,6%	24,5%	25,9%
30-44	31,0%	37,1%	44,0%
45-60	19,8%	25,4%	20,3%
Powyżej 60	8,1%	9,7%	6,9%

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejziak.

Tabela 12.2.6. Status materialny ogółem osób frekwentujących Szlak Architektury Drewnianej w Małopolsce

Status materialny	2018 R	2019 R	2020 R
Bardzo dobry	4,3%	4,9%	7,3%
Dobry	62,3%	69,2%	80,1%
Poniżej dobrego	33,3%	25,9%	12,6%
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejziak.

Tabela 12.2.7. Status zdrowotny ogółem osób frekwentujących Szlak Architektury Drewnianej w Małopolsce

Zdrowie	2018 R	2019 R	2020 R
Bardzo dobry	32,2%	31,6%	37,6%
Dobry	55,7%	54,8%	54,2%
Poniżej dobrego	12,1%	13,6%	8,2%
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejziak.

12.3. Charakterystyka odwiedzających krajowych na Szlaku Architektury Drewnianej

Tabela 12.3.1. Struktura procentowa miejsc stałego przebywania odwiedzających krajowych frekwentujących Szlak Architektury Drewnianej w Małopolsce według województw

Województwa	2018 R	2019 R	2020 R	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Małopolskie	31,0%	40,1%	45,4%	35,55%	9,85 p.p.
Śląskie	15,4%	12,3%	15,0%	13,84%	1,19 p.p.
Mazowieckie	13,1%	9,9%	10,2%	11,50%	-1,31 p.p.
Podkarpackie	10,3%	12,9%	4,8%	11,62%	-6,77 p.p.
Pomorskie	4,4%	3,6%	3,8%	3,98%	-0,22 p.p.
Łódzkie	4,4%	3,2%	1,8%	3,80%	-2,02 p.p.
Dolnośląskie	4,5%	3,1%	3,4%	3,79%	-0,43 p.p.
Wielkopolskie	4,2%	3,1%	3,4%	3,67%	-0,31 p.p.
Świętokrzyskie	3,7%	3,6%	3,0%	3,66%	-0,69 p.p.
Zachodniopomorskie	2,1%	1,7%	1,2%	1,89%	-0,71 p.p.
Kujawsko-pomorskie	2,2%	1,4%	1,3%	1,82%	-0,54 p.p.

Lubelskie	1,3%	1,9%	1,8%	1,61%	0,17 p.p.
Warmińsko-mazurskie	0,9%	1,6%	1,2%	1,26%	-0,08 p.p.
Podlaskie	1,0%	0,6%	1,2%	0,85%	0,34 p.p.
Opolskie	0,9%	0,6%	1,7%	0,80%	0,89 p.p.
Lubuskie	0,3%	0,4%	1,0%	0,35%	0,64 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Tabela 12.3.2. Struktura procentowa wieku odwiedzających krajowych frekwentujących Szlak Architektury Drewnianej w Małopolsce

Wiek	2018 R	2019 R	2020 R	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Do 19	3,3%	3,3%	3,1%	3,30%	-0,21 p.p.
20-29	26,0%	24,1%	25,4%	25,04%	0,37 p.p.
30-44	33,2%	36,9%	44,0%	35,06%	8,98 p.p.
45-60	24,6%	26,0%	20,6%	25,29%	-4,72 p.p.
Powyżej 60	12,9%	9,7%	6,9%	11,31%	-4,42 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Tabela 12.3.3. Struktura procentowa płci odwiedzających krajowych frekwentujących Szlak Architektury Drewnianej w Małopolsce

Płeć	2018 R	2019 R	2020 R	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Kobieta	62,6%	57,2%	53,4%	59,91%	-6,54 p.p.
Mężczyzna	37,4%	42,8%	46,6%	40,09%	6,54 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Tabela 12.3.4. Struktura procentowa wykształcenia odwiedzających krajowych frekwentujących Szlak Architektury Drewnianej w Małopolsce

Wykształcenie	2018 R	2019 R	2020 R	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Wyższe	61,1%	52,9%	58,3%	57,02%	1,28 p.p.
Średnie	36,7%	41,6%	38,2%	39,12%	-0,91 p.p.
Podstawowe	1,9%	2,8%	1,7%	2,35%	-0,60 p.p.
Inne	0,3%	2,7%	1,7%	1,51%	0,23 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Tabela 12.3.5. Struktura procentowa deklarowanej sytuacji finansowej odwiedzających krajowych frekwentujących Szlak Architektury Drewnianej w Małopolsce

Sytuacja finansowa turystów	2018 R	2019 R	2020 R	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Bardzo dobra	14,7%	16,7%	18,5%	15,71%	2,80 p.p.
Dobra	53,4%	60,5%	59,8%	56,97%	2,88 p.p.

Średnia	30,1%	21,6%	20,9%	25,88%	-5,00 p.p.
Zła	1,5%	1,1%	0,6%	1,29%	-0,64 p.p.
Bardzo zła	0,2%	0,1%	0,1%	0,15%	-0,04 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Tabela 12.3.6. Struktura procentowa deklarowanego sposobu podróżowania przez odwiedzających krajowych frekwentujących Szlak Architektury Drewnianej w Małopolsce

Charakter podróży	2018 R	2019 R	2020 R	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Rodzina	41,1%	44,4%	47,0%	42,73%	4,32 p.p.
Przyjaciele	23,1%	25,3%	25,4%	24,21%	1,18 p.p.
Nikt (podróżując sam)	20,0%	16,2%	14,9%	18,11%	-3,19 p.p.
Grupa zorganizowana	9,7%	8,8%	6,6%	9,23%	-2,60 p.p.
Rodzina i przyjaciele	6,0%	5,4%	6,0%	5,72%	0,29 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Tabela 12.3.7. Struktura procentowa deklarowanej ilości dzieci podróżujących wspólnie z odwiedzającymi krajowymi frekwentującymi Szlak Architektury Drewnianej w Małopolsce

Ilość dzieci z rodziną w podróży	2018 R	2019 R	2020 R	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
0	0,0%	0,0%	1,4%	0,00%	1,39 p.p.
1	32,3%	62,5%	47,2%	47,38%	-0,16 p.p.
2	56,5%	33,0%	47,2%	44,74%	2,48 p.p.
3	11,3%	2,7%	4,2%	6,98%	-2,82 p.p.
4	0,0%	1,8%	0,0%	0,89%	-0,89 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Tabela 12.3.8. Struktura procentowa głównych celów podróży deklarowanych przez odwiedzających krajowych frekwentujących Szlak Architektury Drewnianej w Małopolsce

Główne cele podróży	2018 R	2019 R	2020 R	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
turystyka aktywna	22,6%	20,0%	19,8%	21,30%	-1,48 p.p.
WYPOCZYNEK	16,0%	23,0%	41,3%	19,52%	21,81 p.p.
ZABYTKI	18,9%	17,4%	16,4%	18,11%	-1,69 p.p.
ZDROWIE	9,7%	6,7%	2,6%	8,19%	-5,58 p.p.
KREWNI	4,8%	4,7%	2,2%	4,75%	-2,60 p.p.
ZNAJOMI	3,1%	5,4%	1,8%	4,25%	-2,44 p.p.
RELIGIA	4,5%	3,3%	0,6%	3,92%	-3,35 p.p.
OJCOWIZNA	4,9%	2,4%	1,9%	3,62%	-1,69 p.p.
EDUKACJA	3,5%	2,3%	0,3%	2,88%	-2,54 p.p.
ZAKUPY	0,9%	2,8%	0,6%	1,85%	-1,28 p.p.
WALORY PRZYRODY	2,5%	0,7%	2,0%	1,61%	0,43 p.p.
BIZNES	1,8%	1,4%	0,9%	1,58%	-0,68 p.p.
ROZRYWKA	0,8%	1,6%	6,7%	1,18%	5,51 p.p.

SZKOLENIE	1,5%	0,8%	0,5%	1,17%	-0,71 p.p.
USŁUGI MEDYCZNE	0,5%	1,4%	0,3%	0,93%	-0,59 p.p.
ODNOWA DUCHOWA	1,2%	0,6%	0,6%	0,90%	-0,33 p.p.
INNY CEL	0,9%	0,8%	0,9%	0,84%	0,06 p.p.
TRANZYT	0,3%	1,3%	0,3%	0,80%	-0,46 p.p.
WYDARZENIE	0,5%	1,1%	0,1%	0,79%	-0,68 p.p.
KONFERENCJE/KONGRES	0,7%	0,4%	0,0%	0,53%	-0,53 p.p.
IMPREZA KULTURALNA	0,3%	0,7%	0,1%	0,51%	-0,39 p.p.
INTEGRACJA	0,1%	0,9%	0,0%	0,49%	-0,49 p.p.
IMPREZA SPORTOWA	0,2%	0,4%	0,0%	0,28%	-0,28 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejziak.

Tabela 12.3.9. Struktura procentowa sposobów organizacji podróży deklarowanych przez odwiedzających krajowych frekwentujących Szlak Architektury Drewnianej w Małopolsce

Organizacja pobytu	2018 R	2019 R	2020 R	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
sam we własnym zakresie	74,6%	76,2%	83,7%	75,37%	8,29 p.p.
rodzina	6,2%	6,2%	6,6%	6,23%	0,41 p.p.
inna instytucja	5,5%	3,6%	1,3%	4,51%	-3,22 p.p.
znajomi	3,2%	5,2%	6,1%	4,19%	1,95 p.p.
zakład pracy	3,4%	2,5%	1,1%	2,97%	-1,88 p.p.
szkoła	3,2%	2,3%	0,4%	2,75%	-2,35 p.p.
biuro podróży	2,1%	1,7%	0,3%	1,95%	-1,65 p.p.
parafia (kościół)	1,6%	1,4%	0,3%	1,51%	-1,21 p.p.
portal (biuro) internetowy	0,2%	0,8%	0,2%	0,53%	-0,33 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejziak.

Tabela 12.3.10. Struktura procentowa miejsc noclegów deklarowanych przez odwiedzających krajowych frekwentujących Szlak Architektury Drewnianej w Małopolsce

Miejsce noclegu	2018 R	2019 R	2020 R	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
W hotelu	14,2%	21,7%	9,0%	17,96%	-8,93 p.p.
W pensjonacie	15,9%	12,6%	13,7%	14,25%	-0,53 p.p.
We własnym domku/mieszkanu	10,8%	15,6%	38,7%	13,17%	25,52 p.p.
U rodziny	13,8%	10,8%	6,1%	12,31%	-6,25 p.p.
W obiekcie agroturystycznym	10,3%	7,4%	11,2%	8,83%	2,42 p.p.
W apartamencie	9,6%	6,4%	4,0%	8,01%	-4,05 p.p.
U znajomych	4,6%	8,9%	4,6%	6,74%	-2,17 p.p.
W zakładzie uzdrowiskowym	5,3%	4,2%	2,8%	4,76%	-1,92 p.p.
W innym obiekcie	3,0%	1,8%	1,7%	2,40%	-0,67 p.p.
Na kempingu lub polu namiotowym	3,0%	1,5%	2,8%	2,27%	0,58 p.p.
W ośrodku wczasowym	2,4%	1,2%	1,1%	1,82%	-0,71 p.p.
W domu wycieczkowym	1,3%	1,5%	1,6%	1,41%	0,19 p.p.
W schronisku młodzieżowym	1,2%	1,4%	0,4%	1,32%	-0,95 p.p.

W Domu Pielgrzyma	1,5%	1,0%	0,1%	1,25%	-1,12 p.p.
W hostelu	1,1%	1,4%	0,6%	1,25%	-0,63 p.p.
W motelu	0,7%	1,7%	0,2%	1,18%	-0,93 p.p.
W schronisku górskim	1,1%	0,8%	1,2%	0,97%	0,27 p.p.
Korzystam z couchsurfing'u	0,1%	0,1%	0,0%	0,10%	-0,10 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Tabela 12.3.11. Struktura procentowa kategorii hoteli z noclegów w których zdecydowali się skorzystać odwiedzający krajowi frekwentujący Szlak Architektury Drewnianej w Małopolsce

Kategoria hotelu	2018 R	2019 R	2020 R	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
★★	8,2%	2,6%	2,0%	5,44%	-3,48 p.p.
★★★	52,4%	50,3%	60,8%	51,31%	9,48 p.p.
★★★★	33,5%	32,3%	35,3%	32,90%	2,39 p.p.
★★★★★	5,9%	14,8%	2,0%	10,35%	-8,39 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Tabela 12.3.12. Struktura procentowa czasu pobytu deklarowanego przez odwiedzających krajowych frekwentujących Szlak Architektury Drewnianej w Małopolsce

Długość pobytu	2018 R	2019 R	2020 R	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
8-14 nocy	12,4%	8,5%	7,6%	10,45%	-2,82 p.p.
1 dzień bez noclegu	19,9%	28,2%	39,4%	24,06%	15,36 p.p.
1 noc	7,7%	9,1%	7,6%	8,35%	-0,72 p.p.
15 >	7,3%	3,4%	3,6%	5,31%	-1,72 p.p.
2-3 noce	18,3%	17,8%	13,4%	18,05%	-4,64 p.p.
4-7 nocy	28,6%	24,2%	20,7%	26,37%	-5,68 p.p.
do 3 godz.	6,0%	8,9%	7,6%	7,41%	0,22 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Tabela 12.3.13. Struktura procentowa wykorzystanych środków transportu przez odwiedzających krajowych frekwentujących Szlak Architektury Drewnianej w Małopolsce

Wykorzystywane środki transportu	2018 R	2019 R	2020 R	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Autobusem linii regularnej	8,1%	7,9%	2,3%	7,98%	-5,68 p.p.
Autokarem turystycznym	8,3%	7,2%	0,8%	7,72%	-6,92 p.p.
Innym	1,1%	1,3%	2,5%	1,17%	1,32 p.p.
Mikrobusem linii regularnej	1,6%	0,7%	0,6%	1,13%	-0,53 p.p.
Pociągiem	8,1%	8,9%	3,5%	8,49%	-4,99 p.p.
Samochodem	71,3%	71,7%	89,8%	71,54%	18,29 p.p.
Samolotem czarterowym	0,1%	0,0%	0,0%	0,05%	-0,05 p.p.
Samolotem tanich linii lotniczych	0,5%	0,6%	0,1%	0,53%	-0,43 p.p.
Samolotem tradycyjnych linii lotniczych	1,0%	1,8%	0,4%	1,39%	-0,99 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Tabela 12.3.14. Struktura procentowa wykorzystanej oferty miejscowej obsługi turystycznej przez odwiedzających krajowych frekwentujących Szlak Architektury Drewnianej w Małopolsce

Wykorzystanie miejscowej obsługi turystycznej					
	2018 R	2019 R	2020 R	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
NIE	42,6%	63,2%	61,7%	52,89%	8,85 p.p.
TAK	57,4%	36,8%	38,3%	47,11%	-8,85 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.
Wykorzystanie przewodników miejskich					
	2018 R	2019 R	2020 R	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
NIE	92,8%	93,7%	95,6%	93,29%	2,31 p.p.
TAK	7,2%	6,3%	4,4%	6,71%	-2,31 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.
Wykorzystanie przewodników obiektowych					
	2018 R	2019 R	2020 R	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
NIE	74,6%	82,1%	77,8%	78,34%	-0,56 p.p.
TAK	25,4%	17,9%	22,2%	21,66%	0,56 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.
Wykorzystanie pilotów					
	2018 R	2019 R	2020 R	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
NIE	97,5%	97,1%	98,9%	97,28%	1,64 p.p.
TAK	2,5%	2,9%	1,1%	2,72%	-1,64 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.
Wykorzystanie przewodników górskich					
	2018 R	2019 R	2020 R	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
NIE	94,4%	96,9%	96,8%	95,68%	1,09 p.p.
TAK	5,6%	3,1%	3,2%	4,32%	-1,09 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.
Wykorzystanie informacji turystycznej					
	2018 R	2019 R	2020 R	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
NIE	66,9%	71,3%	84,7%	69,06%	15,67 p.p.
TAK	33,1%	28,7%	15,3%	30,94%	-15,67 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Tabela 12.3.15. Deklaracja ponownego przyjazdu przez odwiedzających krajowych frekwentujących Szlak Architektury Drewnianej w Małopolsce

	2018 R	2019 R	2020 R	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Na pewno tak	70,3%	61,1%	68,4%	65,71%	2,69 p.p.
Raczej tak	21,9%	28,4%	20,3%	25,15%	-4,83 p.p.

Nie wiem	6,6%	9,4%	10,1%	8,00%	2,11 p.p.
Raczej nie	0,7%	0,8%	1,0%	0,72%	0,24 p.p.
Na pewno nie	0,5%	0,3%	0,2%	0,42%	-0,21 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Tabela 12.3.16. Deklaracja polecenia Małopolski przez odwiedzających krajowych frekwentujących Szlak Architektury Drewnianej w Małopolsce

Deklaracja polecenia Małopolski					
Szlak Architektury Drewnianej					
Deklaracja polecenia Małopolski	2018 R	2019 R	2020 R	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
0	0,4%	1,0%	0,0%	0,74%	-0,74 p.p.
1	0,3%	0,2%	0,0%	0,28%	-0,28 p.p.
2	0,0%	0,2%	0,1%	0,12%	-0,02 p.p.
3	0,3%	0,4%	0,2%	0,35%	-0,14 p.p.
4	0,4%	1,1%	0,5%	0,77%	-0,25 p.p.
5	2,1%	1,8%	1,2%	2,00%	-0,76p.p.
6	2,3%	2,2%	2,2%	2,26%	-0,09 p.p.
7	5,2%	6,0%	4,3%	5,60%	-1,25 p.p.
8	14,8%	12,1%	12,1%	13,43%	-1,31 p.p.
9	15,3%	22,6%	14,3%	18,93%	-4,65 p.p.
10	58,8%	52,2%	65,0%	55,51%	9,50 p.p.
NPS	68,2%	67,6%	75,1%	67,9%	7,1 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Tabela 12.3.17. Deklarowany poziom lęku odczuwanego przed przyjazdem do Małopolski przez odwiedzających krajowych frekwentujących Szlak Architektury Drewnianej w Małopolsce

Obawy przed przyjazdem do Małopolski					
Szlak Architektury Drewnianej					
Obawy przed przyjazdem do Małopolski	2018 R	2019 R	2020 R	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
0	65,6%	74,1%	70,5%	69,85%	0,68 p.p.
1	13,1%	12,3%	11,5%	12,69%	-1,21 p.p.
2	6,0%	4,9%	6,6%	5,43%	1,18 p.p.
3	4,0%	2,2%	3,1%	3,10%	0,04 p.p.
4	2,3%	1,0%	2,1%	1,66%	0,40 p.p.
5	2,4%	1,6%	2,2%	1,99%	0,18 p.p.
6	1,3%	0,5%	1,0%	0,86%	0,12 p.p.
7	0,4%	0,5%	0,9%	0,44%	0,42 p.p.
8	1,5%	0,7%	1,1%	1,11%	-0,03 p.p.
9	0,7%	1,1%	0,4%	0,89%	-0,45 p.p.
10	2,8%	1,2%	0,7%	1,97%	-1,32 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,00%	0,00 p.p.
NFS	69,7%	80,8%	75,8%	75,3%	0,6 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Rozdział 13. Prognozowanie ruchu turystycznego w województwie małopolskim w okresie pandemii

13.1. Uwagi wprowadzające

W pracy przedstawiono problem prognozowania ruchu turystycznego w okresie pandemii na przykładzie Małopolski. Na wstępie należy stwierdzić, że mamy tu do czynienia (podobnie jak w większości zjawisk poczynszy od marca 2020 roku) z sytuacją wyjątkową, w której nie można zastosować wypracowanych i stosowanych dotychczas procedur prognostycznych. W predykcji na podstawie szeregów czasowych o stabilnym przebiegu przyjmuje się oczywiste założenie, że w okresach prognozowanych będą zachodziły podobne zmiany jak w okresach przed prognozą. Prognozy otrzymane w drodze ekstrapolacji wyznaczonych tendencji rozwojowych cechowały się dużą poprawnością, której poziom można było też oszacować, analizując wahania elementów szeregów czasowych na podstawie których wyznaczone były prognozy.

Natomiast w procesie prognozowania zjawisk, w których zachodzą gwałtowne i daleko idące zmiany (zarówno co do kierunku jak i natężenia) metody predykcji oparte o ekstrapolacje tendencji rozwojowej się nie sprawdzają. W związku z tym konieczne jest szukanie innych narzędzi analitycznych. Nasuwającym się tu rozwiązaniem może być metoda ekspertów, którym stawia się zadanie ustalenia kierunków zmian prognozowanych zjawisk oraz oszacowanie ich wielkości w przyszłości. Opinie ekspertów powinny bazować na dogłębnej znajomości prognozowanych zjawisk, w tym również wyników analiz dostępnych danych. Warto tu zauważyć, że jest to metoda ekspertów a nie metoda eksperta. Zróżnicowanie opinii ekspertów należy traktować jako oczywistość i wykorzystać do formułowania prognoz przedziałowych. Wielkość przedziału prognoz zależy od stopnia złożoności prognozowanych zjawisk i ma decydujący wpływ na praktyczną użyteczność wyników prognoz.

Metoda ekspertów przewidujących przyszłość jest w literaturze nazywana metodą delficką (nazwa wywodzi się od miasta Delfy, w którym działała kapłanka Pytia przewidująca przyszłość). Metoda ta została opisana przez N. Dalkey i O. Helmera w roku 1963, a pierwszy raz wykorzystana na szerszą skalę przez T. J. Gordon i O. Helmera w badaniach prowadzonych w instytucji RAND Corporation. Celem tych badań było uzyskanie światowych prognoz rozwoju w perspektywie 50 lat w następujących dziedzinach:

- Odkrycia naukowe,
- Zaludnienie,
- Automatyzacja,
- Opanowanie kosmosu,
- Wojny,
- Rodzaje broni.

Dla każdej z ww. dziedzin przeprowadzono 3-etapową procedurę badawczą mającą formę ankiet skierowanych do niezależnych i anonimowych ekspertów z prośbą o zapoznanie się z celami badań a następnie wypełnienie przesłanej ankiety. W przypadku pierwszej z wymienionych dziedzin (odkrycia naukowe) w początkowej fazie badań eksperci sformułowali listę 49 wynalazków. W drugiej fazie dokonano analizy zgodności opinii ekspertów eliminując 17 wynalazków o najbardziej zróżnicowanych opiniach ekspertów na temat możliwości ich pojawienia się. W ostatniej trzeciej fazie badań przekazano wyniki tych analiz ekspertom prosząc o wskazanie dat pojawienia się poszczególnych wynalazków. Ostatecznie eksperci po zapoznaniu się z wynikami analiz poprzednich tur uzgodnili finalną listę 31 wynalazków wraz z kolejnością ich realizacji. Na tej liście figurowały m.in. następujące wynalazki:

- Opłaczalne odsalanie wody morskiej,
- Tworzywa sztuczne jako materiał budowlany,
- Przeszczepy i protezy,
- Niezawodne prognozy pogody,
- Powszechna szczepionka antywirusowa,

- Lekarstwa na podnoszenie poziomu inteligencji,
- Przedłużenie życia o 50 lat,
- Telepatia do celów łącznościowych,
- Powiązanie mózgu człowieka z komputerem.

Podobne ankiety przeprowadzono w odniesieniu do pozostałych obszarów badań uzyskując możliwość przedstawienia obrazu cywilizacji, jaki czeka następne pokolenie człowieka. Tematyka turystyki w okresie po-covidowym może stanowić przedmiot badań z wykorzystaniem metody delfickiej lub innych metod heurystycznych (SEER, burza mózgow, synektyka, buzz session, metoda drzewa decyzji, itd.) W literaturze przedmiotu można znaleźć szczegółowe opisy tych metod jak również wyniki prognoz otrzymanych przy ich pomocy¹⁴.

13.2. Charakterystyka danych dostępnych w Banku Danych Lokalnych GUS

Przydatne do analizy wpływu pandemii na wielkość ruchu turystycznego w Polsce znajdują się w Banku Danych Lokalnych GUS (www.bdl.stat.gov). Z tego banku pobrano informacje znajdujące się w:

- kategorii K18 - Turystyka
- grupie G487 - Turystyczne obiekty noclegowe (dane miesięczne)
- podgrupie P2882 - Wykorzystanie turystycznych obiektów noclegowych wg miesięcy

Zakres pobranych danych z BDL obejmował:

- 12 lat, od roku 2009 do roku 2020
- 12 miesięcy w każdym roku
- 16 województw oraz Polska
- rodzaj obiektu – turystyczne obiekty noclegowe ogółem
- zakres przedmiotowy
 - o turyści (korzystający) ogółem (T)
 - o turyści zagraniczni (korzystający) nierezydenci (TZ)
 - o udzielone noclegi ogółem (N)
 - o udzielone noclegi turystom zagranicznym, nierezydentom (NZ)

Na podstawie danych T, TZ, N, NZ wyznaczono (tab. 13.2.1.):

- o liczby turystów krajowych $TK = T - TZ$
- o liczby udzielonych noclegów turystom krajowym $NK = N - NZ$
- o udziały % turystów zagranicznych $TZ\% = TZ/T \cdot 100$
- o udziały % turystów krajowych $TK\% = TK/T \cdot 100$
- o udziały % noclegów udzielonych turystom zagranicznym $NZ\% = NZ/N \cdot 100$
- o udziały % noclegów udzielonych turystom krajowym $NK\% = NK/N \cdot 100$
- o średnie liczby noclegów przypadające na 1 turystę $NT = N/T$
- o średnie liczby noclegów przypadające na 1 turystę zagranicznego $NTZ = NZ/TZ$
- o średnie liczby noclegów przypadające na 1 turystę krajowego $NTK = NK/TK$

Jak można zauważyć w analizie danych istnieje możliwość wykorzystania nie tylko 4 cech zapisanych w BDL (kolor żółty w tab. 13.2.1) ale także dodatkowo 9 innych cech, które można łatwo wyznaczyć w Excelu na podstawie danych źródłowych.

Dalsze możliwości generowania analizowanych danych związane są z poziomem agregacji czasowej. W zbiorze źródłowym BDL wszystkie dane mają postać danych miesięcznych. Na ich podstawie łatwo jest wyznaczyć dane kwartalne oraz dane roczne. Można także prowadzić analizę w przekroju sezonów turystycznych, które różnią się od przekrojów kwartalnych.

¹⁴ W. Osiatyński *Prawa człowieka i ich granice przekład S. Kowalski org. Human Rights and Their Limits Kraków 2011 ZNAK ISBN 978-83-240-1513-9 s.8*

Tabela 13.2.1. Wykaz cech opartych na danych z BDL

LICZBA TURYSTÓW (T)		UDZIAŁY %	NOCLEGI / 1 TURYSTĘ
OGÓŁEM	T		
ZAGRANICZNI	TZ	$TZ\% = TZ/T$	
KRAJOWI	TK=T-TZ	$TK\% = TK/T$	
LICZBA NOCLEGÓW (N)			
OGÓŁEM	N		NT=N/T
TUR. ZAGRANICZNYM	NZ	$NZ\% = NZ/N$	NTZ=NZ/TZ
TUR. KRAJOWYM	NK=N-NZ	$NK\% = NK/N$	NTK=NK/TK

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejziak.

Kolejne możliwości poszerzenia przekrojów analizy danych o ruchu turystycznym tkwią w zakresie identyfikatorów terytorialnych danych źródłowych. W dalszych rozważaniach uwzględniono przekrój wojewódzki, ale możliwe jest generowanie danych w przekroju powiatów lub makroregionów. W bazie Eurostatu dostępne są analogiczne dane w przekroju krajów Unii Europejskiej. Dalsze możliwości związane są z wykorzystaniem metod taksonometrycznych, które pozwalają na definiowanie regionów turystycznych na bazie danych krajowych, wojewódzkich czy powiatowych.

Wszystkie wyżej wymienione dane odnoszą się do turystycznych obiektów noclegowych ogółem. Dodatkowo istnieje możliwość pobrania takich samych danych, ale dla:

- obiektów hotelowych ogółem,
- hoteli,
- pozostałych turystycznych obiektów noclegowych.

Ostatni poszerzony przekrój danych odnosi się do liczby turystów (T) oraz liczby noclegów (N), które to dane można poszerzyć o:

- Liczby obiektów ogółem
- Liczby obiektów całorocznych
- Liczby miejsc noclegowych ogółem
- Liczby miejsc noclegowych całorocznych
- Stopień wykorzystania miejsc noclegowych

Tabela 13.2.2. Przekroje danych o ruchu turystycznym dostępnych w BDL

przedmiotowy (co?)	przestrzenny (gdzie ?)	czasowy (kiedy ?)	zakresowy (jaki)
turyści	powiaty	miesiące	zagranica / kraj
noclegi	województwa	kwartały	obiekty hotelowe/ hotele/ pozostałe
obiekty turystyczne	makroregiony	lata	
miejsca noclegowe	kraje	sezony turystyczne	
wykorzystanie miejsc	regiony turystyczne		

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejziak.

13.3. Analiza liczby turystów w latach 2009-2020 w przekroju województw

W tab. 13.3.1. zamieszczono liczby turystów ogółem (T) w przekroju województw w latach 2009-2020. Na ich podstawie sporządzono dwa wykresy (rys. 13.3.1.- 13.3.2.), z których pierwszy zawiera informacje do roku 2019 (przed pandemią), natomiast rys. 13.3.2, przedstawia wszystkie dane wraz z rokiem 2020 (z pierwszymi 10 miesiącami obecności koronawirusa covid-19 w Polsce). Jak można zauważyć z rys. 13.3.1. wszystkie szeregi czasowe mają stabilny, liniowy przebieg w czasie. Prognozowanie na podstawie takich szeregów jest nieskomplikowane i sprowadza się do oszacowania

parametrów liniowych funkcji trendu na podstawie poszczególnych szeregów czasowych a następnie ekstrapolacji tych funkcji na 1-2-3 okresy do przodu. Zadanie to można wykonać posługując się dwoma funkcjami Excel - REGLINX oraz REGBŁSTD.

Pierwsza z tych funkcji REGLINX (x ; znane y ; znane x) pozwala wyznaczyć prognozę zmiennej y dla podanej wartości zmiennej x na podstawie oszacowanej funkcji regresji $y = mx + b$. Natomiast druga funkcja REGBŁSTD (znane y ; znane x) zwraca błąd standardowy przewidywanej wartości y dla każdej wartości x .

Inaczej jest w sytuacji, w której prognozowane szeregi czasowe obejmują zarówno okresy przed-covidowe jak i covidowe (rys. 13.3.2.) a w dalszych latach także po-covidowe. W tym przypadku zarówno liniowe funkcje trendu jak i funkcje krzywoliniowe (np. paraboliczne) nie pozwalają uzyskać wiarygodnych prognoz.

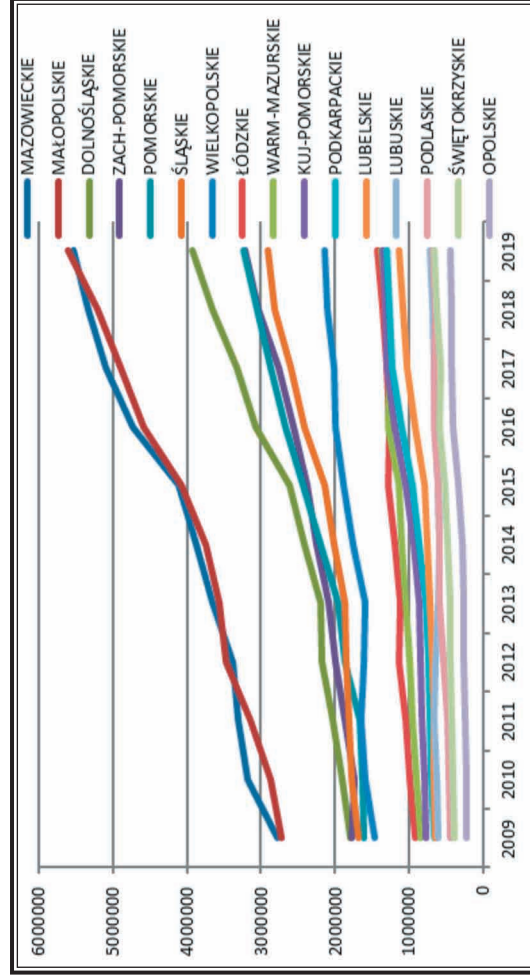
W kolejnych tabelach przytoczono:

- Udziały procentowe liczby turystów ogółem (T) w latach 2009-2020 w przekroju województw – tab. 13.3.2.
- Ruchome indeksy dynamiki liczby turystów ogółem (T) w latach 2009-2020 w przekroju województw – tab. 13.3.3.

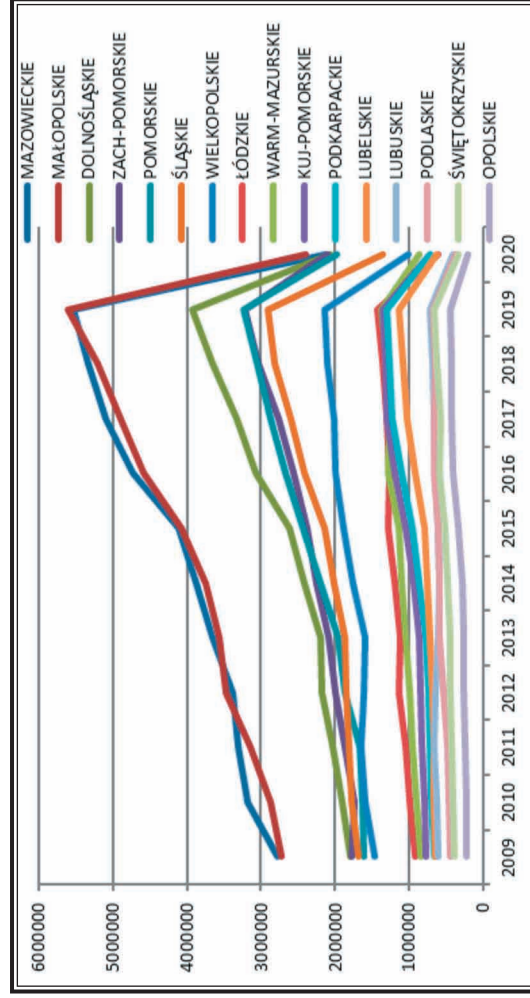
W tabelach 13.3.3-5. zastosowano formatowanie warunkowe komórek, zgodnie z którym kolorem czerwonym oznaczonych jest 15% komórek z najwyższymi wartościami, natomiast kolorem zielonym - 15% komórek z wartościami najniższymi. Kolejność wierszy w tych tabelach wynika z wielkości ruchu turystycznego (liczby turystów ogółem w roku 2019).

Tabela 13.3.1. Liczba turystów ogółem w województwach Polski w latach 2009-2020 (T)

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
POLSKA	19 353 712	20 461 496	21 476 616	22 635 388	23 401 138	25 083 978	26 942 056	30 108 308	31 989 344	33 895 930	35 668 091	17 878 969
MAZOWIECKIE	2 786 608	3 187 278	3 311 910	3 375 976	3 648 184	3 867 197	4 106 961	4 737 844	5 091 968	5 336 963	5 536 187	2 116 493
MAŁOPOLSKIE	2 720 627	2 872 501	3 135 371	3 470 259	3 567 494	3 748 438	4 075 024	4 577 298	4 901 378	5 207 352	5 597 485	2 389 128
DOLNOŚLĄSKIE	1 802 421	1 895 540	2 026 726	2 186 248	2 195 284	2 416 382	2 620 386	3 071 407	3 322 396	3 654 787	3 932 314	2 067 828
ZACHODNIOPOM	1 772 654	1 746 810	1 863 559	1 998 674	2 090 104	2 247 662	2 377 156	2 564 702	2 759 738	3 041 149	3 211 500	2 106 929
POMORSKIE	1 610 730	1 628 830	1 661 540	1 872 589	1 966 831	2 197 688	2 439 185	2 672 714	2 863 071	3 047 790	3 238 675	1 972 559
ŚLĄSKIE	1 693 286	1 769 019	1 805 020	1 852 825	1 861 147	2 017 940	2 147 365	2 409 144	2 596 643	2 809 293	2 903 195	1 350 043
WIELKOPOLSKIE	1 457 303	1 598 906	1 649 602	1 616 540	1 595 202	1 766 049	1 882 655	1 999 961	2 006 245	2 099 501	2 133 215	1 012 093
ŁÓDZKIE	923 682	993 675	1 048 186	1 129 924	1 126 141	1 192 931	1 281 092	1 264 278	1 307 739	1 351 302	1 423 567	610 328
WARMINSKO-MAZ	850 165	898 771	959 427	988 201	1 052 358	1 101 237	1 135 040	1 280 564	1 262 624	1 308 573	1 377 450	872 936
KUJAWSKO-POM	766 376	793 920	821 482	841 474	866 687	929 370	1 055 530	1 193 183	1 293 982	1 326 633	1 358 662	716 234
PODKARPACKIE	654 908	697 000	718 911	730 177	782 127	873 470	957 687	1 110 605	1 226 038	1 263 445	1 297 039	710 332
LUBELSKIE	652 245	665 609	655 110	691 298	727 263	763 472	794 409	916 452	1 026 942	1 079 253	1 146 123	628 256
LUBUSKIE	610 687	625 965	669 606	645 597	612 270	595 301	615 913	641 323	661 590	687 751	720 799	399 845
PODLASKIE	437 853	456 571	473 592	534 734	594 454	599 599	606 539	664 192	666 760	638 801	688 526	377 445
ŚWIĘTOKRZYSKIE	383 918	406 570	435 020	440 403	448 675	477 171	518 058	595 722	580 281	624 099	656 343	335 217
OPOLSKIE	230 249	224 531	241 554	260 469	266 917	290 071	329 056	408 919	421 949	419 238	447 011	213 303

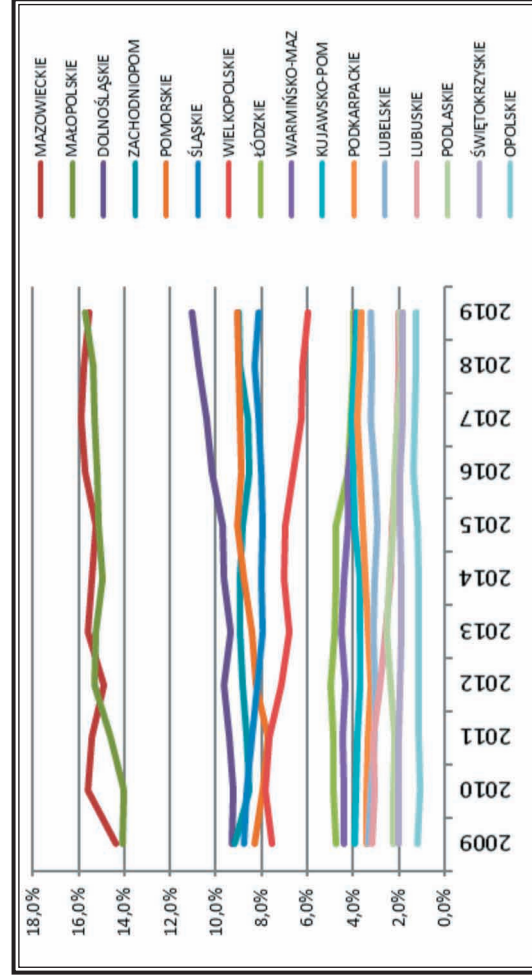
Rysunek 13.3.1. Lata 2009 - 2019

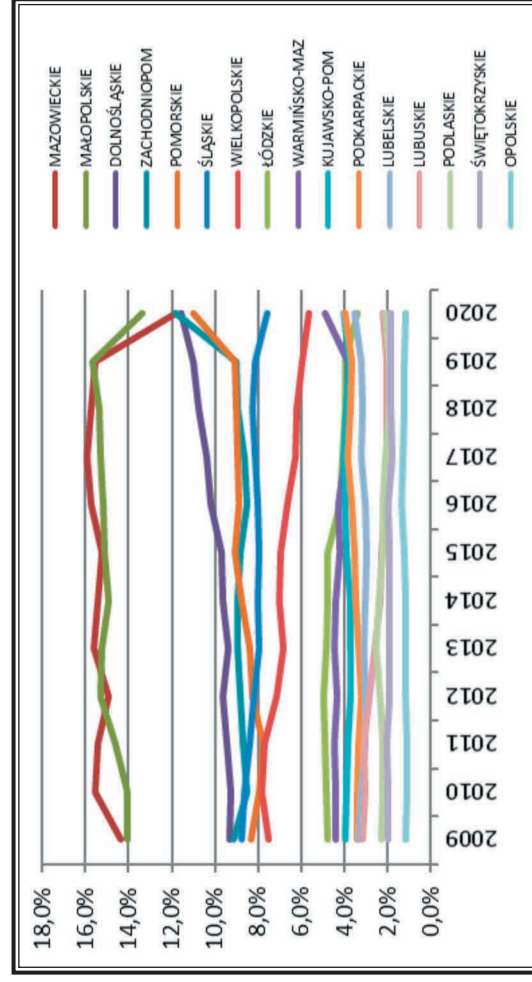
Rysunek 13.3.2. Lata 2009 - 2020

Tabela 13.3.2. Udziały % liczby turystów ogółem w województwach w latach 2009-2020 (T)

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
POLSKA	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
MAZOWIECKIE	14,4%	15,6%	15,4%	14,9%	15,6%	15,4%	15,2%	15,7%	15,9%	15,7%	15,5%	11,8%
MAŁOPOLSKIE	14,1%	14,0%	14,6%	15,3%	15,2%	14,9%	15,1%	15,2%	15,3%	15,4%	15,7%	13,4%
DOLNOŚLĄSKIE	9,3%	9,3%	9,4%	9,7%	9,4%	9,6%	9,7%	10,2%	10,4%	10,8%	11,0%	11,6%
ZACHODNIOPOM	9,2%	8,5%	8,7%	8,8%	8,9%	9,0%	8,8%	8,5%	8,6%	9,0%	9,0%	11,8%
POMORSKIE	8,3%	8,0%	7,7%	8,3%	8,4%	8,8%	9,1%	8,9%	9,0%	9,0%	9,1%	11,0%
ŚLĄSKIE	8,7%	8,6%	8,4%	8,2%	8,0%	8,0%	8,0%	8,0%	8,1%	8,3%	8,1%	7,6%
WIELKOPOLSKIE	7,5%	7,8%	7,7%	7,1%	6,8%	7,0%	7,0%	6,6%	6,3%	6,2%	6,0%	5,7%
ŁÓDZKIE	4,8%	4,9%	4,9%	5,0%	4,8%	4,8%	4,8%	4,2%	4,1%	4,0%	4,0%	3,4%
WARMIŃSKO-MAZ	4,4%	4,4%	4,5%	4,4%	4,5%	4,4%	4,2%	4,3%	3,9%	3,9%	3,9%	4,9%
KUJAWSKO-POM	4,0%	3,9%	3,8%	3,7%	3,7%	3,7%	3,9%	4,0%	4,0%	3,9%	3,8%	4,0%
PODKARPACKIE	3,4%	3,4%	3,3%	3,2%	3,3%	3,5%	3,6%	3,7%	3,8%	3,7%	3,6%	4,0%
LUBELSKIE	3,4%	3,3%	3,1%	3,1%	3,1%	3,0%	2,9%	3,0%	3,2%	3,2%	3,2%	3,5%
LUBUSKIE	3,2%	3,1%	3,1%	2,9%	2,6%	2,4%	2,3%	2,1%	2,1%	2,0%	2,0%	2,2%
PODLASKIE	2,3%	2,2%	2,2%	2,4%	2,5%	2,4%	2,3%	2,2%	2,1%	1,9%	1,9%	2,1%
ŚWIĘTOKRZYSKIE	2,0%	2,0%	2,0%	1,9%	1,9%	1,9%	1,9%	2,0%	1,8%	1,8%	1,8%	1,9%
OPOLSKIE	1,2%	1,1%	1,1%	1,2%	1,1%	1,2%	1,2%	1,4%	1,3%	1,2%	1,3%	1,2%

Rysunek 13.3.3. Lata 2009 - 2019

Rysunek 13.3.4. Lata 2009 - 2020

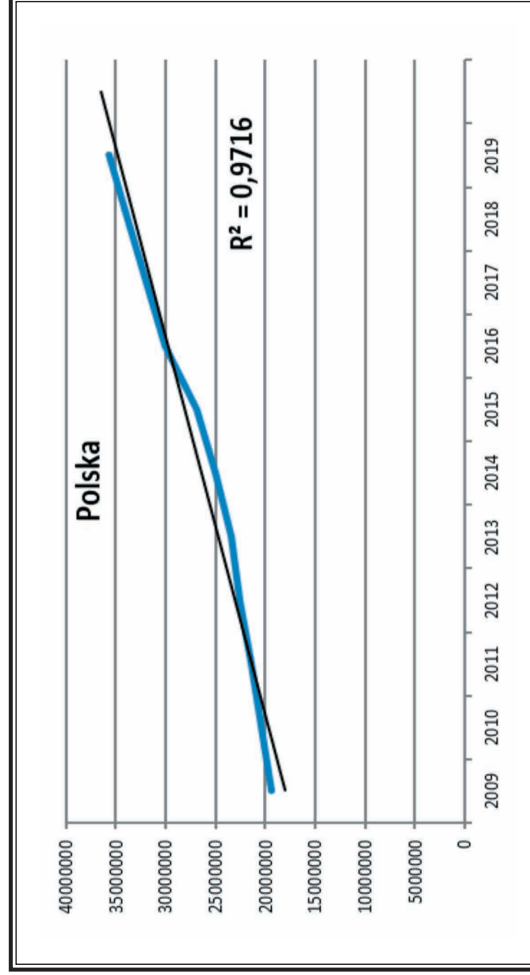
Tabela 13.3.3. Ruchome indeksy dynamiki liczby turystów ogółem w województwach Polski w latach 2009-2020 (T)

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
POLSKA		5,7%	5,0%	5,4%	3,4%	7,2%	7,4%	11,8%	6,2%	6,0%	5,2%	-49,9%
MAZOWIECKIE		14,4%	3,9%	1,9%	8,1%	6,0%	6,2%	15,4%	7,5%	4,8%	3,7%	-61,8%
MAŁOPOLSKIE		5,6%	9,2%	10,7%	2,8%	5,1%	8,7%	12,3%	7,1%	6,2%	7,5%	-57,3%
DOLNOŚLĄSKIE		5,2%	6,9%	7,9%	0,4%	10,1%	8,4%	17,2%	8,2%	10,0%	7,6%	-47,4%
ZACHODNIOPOM		-1,5%	6,7%	7,3%	4,6%	7,5%	5,8%	7,9%	7,6%	10,2%	5,6%	-34,4%
POMORSKIE		1,1%	2,0%	12,7%	5,0%	11,7%	11,0%	9,6%	7,1%	6,5%	6,3%	-39,1%
ŚLĄSKIE		4,5%	2,0%	2,6%	0,4%	8,4%	6,4%	12,2%	7,8%	8,2%	3,3%	-53,5%
WIELKOPOLSKIE		9,7%	3,2%	-2,0%	-1,3%	10,7%	6,6%	6,2%	0,3%	4,6%	1,6%	-52,6%
ŁÓDZKIE		7,6%	5,5%	7,8%	-0,3%	5,9%	7,4%	-1,3%	3,4%	3,3%	5,3%	-57,1%
WARMINSKO-MAZ		5,7%	6,7%	3,0%	6,5%	4,6%	3,1%	12,8%	-1,4%	3,6%	5,3%	-36,6%
KUJAWSKO-POM		3,6%	3,5%	2,4%	3,0%	7,2%	13,6%	13,0%	8,4%	2,5%	2,4%	-47,3%
PODKARPACKIE		6,4%	3,1%	1,6%	7,1%	11,7%	9,6%	16,0%	10,4%	3,1%	2,7%	-45,2%
LUBELSKIE		2,0%	-1,6%	5,5%	5,2%	5,0%	4,1%	15,4%	12,1%	5,1%	6,2%	-45,2%
LUBUSKIE		2,5%	7,0%	-3,6%	-5,2%	-2,8%	3,5%	4,1%	3,2%	4,0%	4,8%	-44,5%
PODLASKIE		4,3%	3,7%	12,9%	11,2%	0,9%	1,2%	9,5%	0,4%	-4,2%	7,8%	-45,2%
ŚWIĘTOKRZYSKIE		5,9%	7,0%	1,2%	1,9%	6,4%	8,6%	15,0%	-2,6%	7,6%	5,2%	-48,9%
OPOLSKIE		-2,5%	7,6%	7,8%	2,5%	8,7%	13,4%	24,3%	3,2%	-0,6%	6,6%	-52,3%

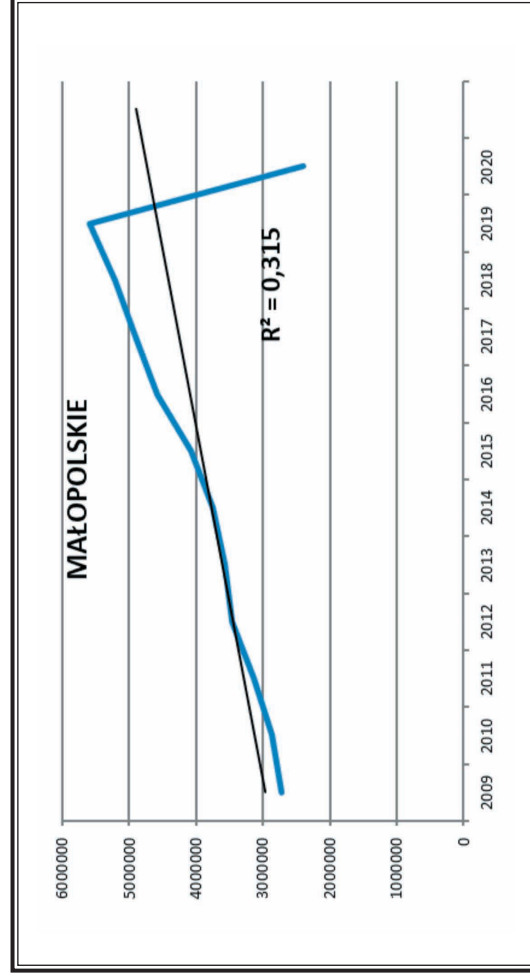
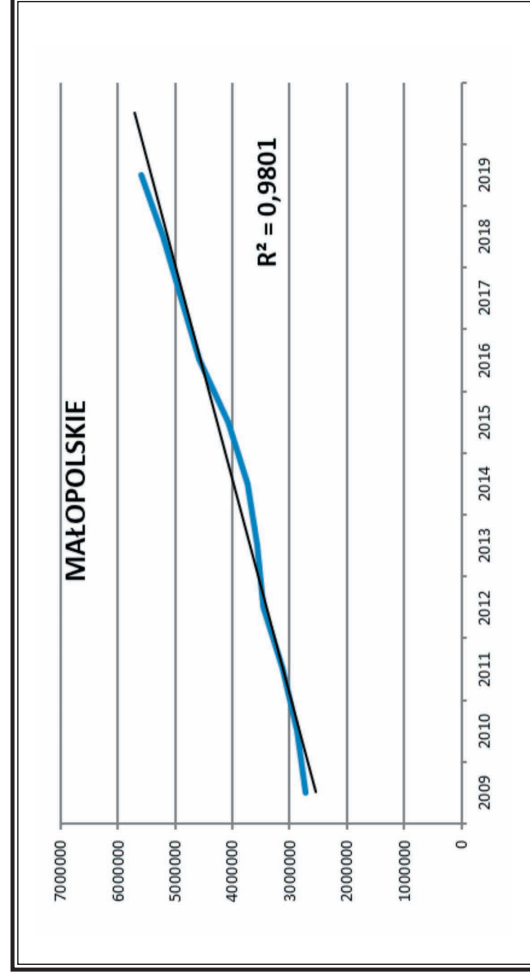
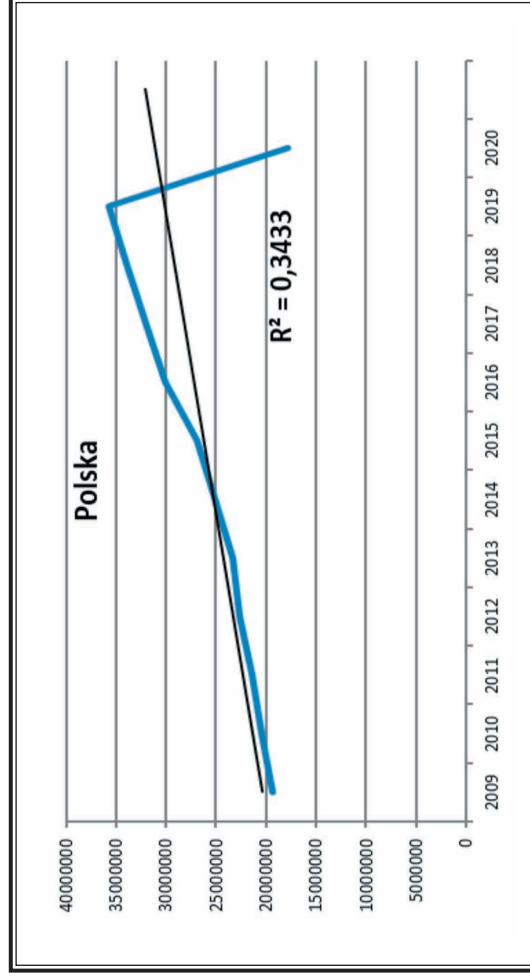
Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejziak.

Tabela 13.3.4. Wykresy liczby turystów ogółem w Polsce oraz w województwie małopolskim w latach 2009 -2020 (T)

Lata 2009 - 2019

Lata 2009 - 2020

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

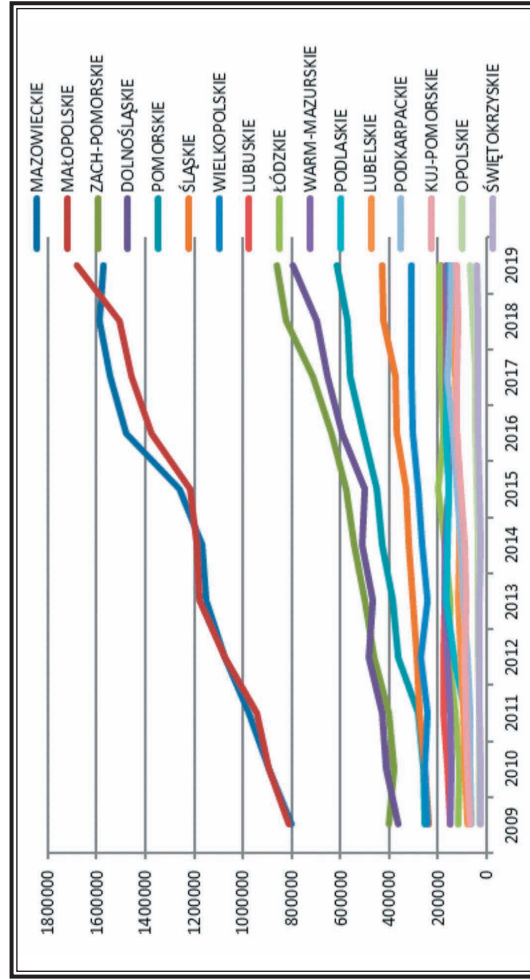
Tabela 13.3.5. Błędy prognoz ex ante oraz ex post dla liczby turystów ogółem (T) w województwach

Prognozy dla roku 2019 na podstawie danych z lat 2009 - 2018							
	fakt 2019	progn 2019	ex post	ex ante	ex post %	ex ante %	post-ante
MAZOWIECKIE	5 536 187	5 472 678	-63 509	186 589	1,1%	3,4%	-2,3%
MAŁOPOLSKIE	5 597 485	5 353 825	-243 660	134 793	4,4%	2,5%	1,8%
DOLNOŚLĄSKIE	3 932 314	3 632 698	-299 616	173 103	7,6%	4,8%	2,9%
ZACH-POMORSKIE	3 211 500	3 023 076	-188 424	96 192	5,9%	3,2%	2,7%
POMORSKIE	3 238 675	3 148 088	-90 587	107 365	2,8%	3,4%	-0,6%
ŚLĄSKIE	2 903 195	2 759 450	-143 745	129 629	5,0%	4,7%	0,3%
WIELKOPOLSKIE	2 133 215	2 145 601	12 386	66 169	0,6%	3,1%	-2,5%
ŁÓDZKIE	1 423 567	1 416 821	-6 746	27 006	0,5%	1,9%	-1,4%
WARM-MAZURSKIE	1 377 450	1 375 953	-1 497	26 494	0,1%	1,9%	-1,8%
KUJ-POMORSKIE	1 358 662	1 359 067	405	66 438	0,0%	4,9%	-4,9%
PODKARPACKIE	1 297 039	1 298 518	1 479	64 755	0,1%	5,0%	-4,9%
LUBELSKIE	1 146 123	1 064 694	-81 429	58 298	7,1%	5,5%	1,6%
LUBUSKIE	720 799	659 784	-61 015	28 456	8,5%	4,3%	4,2%
PODLASKIE	688 526	715 757	27 231	28 444	4,0%	4,0%	0,0%
ŚWIĘTOKRZYSKIE	656 343	639 078	-17 265	21 935	2,6%	3,4%	-0,8%
OPOLSKIE	447 011	447 581	570	26 249	0,1%	5,9%	-5,7%
Polska	35 668 091	34 512 670	-1 155 421	1 013 548	3,2%	2,9%	0,3%
Prognozy dla roku 2020 na podstawie danych z lat 2009 - 2019							
	fakt 2020	progn 2020	ex post	ex ante	ex post %	ex ante %	post-ante
MAZOWIECKIE	2 116 493	5 773 515	3 657 022	176 784	172,8%	3,1%	169,7%
MAŁOPOLSKIE	2 389 128	5 719 929	3 330 801	143 694	139,4%	2,5%	136,9%
DOLNOŚLĄSKIE	2 067 828	3 944 111	1 876 283	182 855	90,7%	4,6%	86,1%
ZACH-POMORSKIE	2 106 929	3 232 841	1 125 912	104 473	53,4%	3,2%	50,2%
POMORSKIE	1 972 559	3 354 118	1 381 559	104 250	70,0%	3,1%	66,9%
ŚLĄSKIE	1 350 043	2 932 318	1 582 275	128 460	117,2%	4,4%	112,8%
WIELKOPOLSKIE	1 012 093	2 209 898	1 197 805	62 478	118,3%	2,8%	115,5%
ŁÓDZKIE	610 328	1 465 624	855 296	25 529	140,1%	1,7%	138,4%
WARM-MAZURSKIE	872 936	1 429 635	556 699	24 982	63,8%	1,7%	62,0%
KUJ-POMORSKIE	716 234	1 426 230	709 996	62 639	99,1%	4,4%	94,7%
PODKARPACKIE	710 332	1 370 177	659 845	61 053	92,9%	4,5%	88,4%
LUBELSKIE	628 256	1 142 939	514 683	59 358	81,9%	5,2%	76,7%
LUBUSKIE	399 845	686 187	286 342	31 651	71,6%	4,6%	67,0%
PODLASKIE	377 445	732 845	355 400	27 845	94,2%	3,8%	90,4%
ŚWIĘTOKRZYSKIE	335 217	672 281	337 064	21 220	100,6%	3,2%	97,4%
OPOLSKIE	213 303	472 516	259 213	24 748	121,5%	5,2%	116,3%
Polska	17 878 969	36 565 164	18 686 195	1 007 111	104,5%	2,8%	101,8%

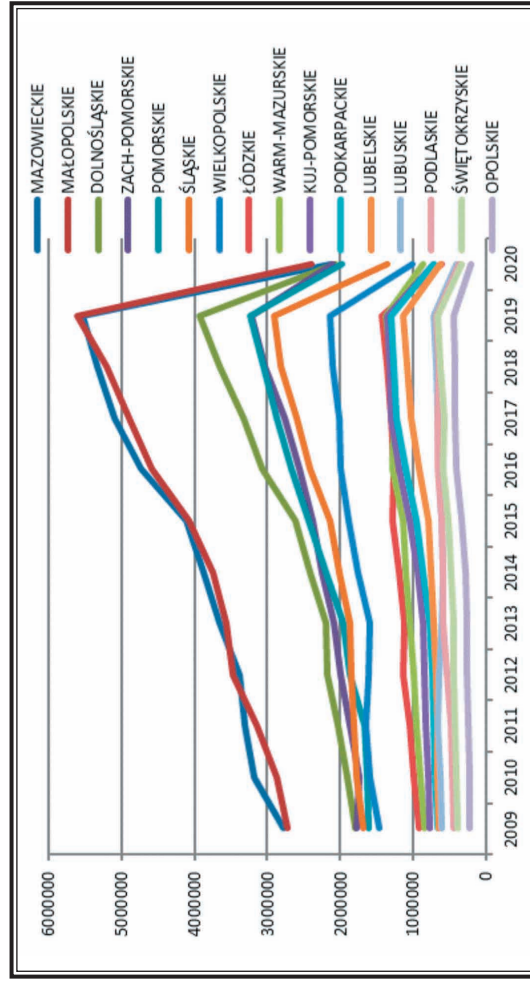
Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Tabela 13.3.6. Liczba turystów zagranicznych w województwach Polski w latach 2009-2020 (TZ)

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
MAZOWIECKIE	803 579	894 554	976 793	1 076 866	1 152 284	1 164 775	1 258 234	1 476 815	1 547 305	1 588 719	1 570 605	390 626
MAŁOPOLSKIE	810 496	896 116	943 315	1 071 793	1 180 897	1 191 163	1 218 093	1 376 883	1 460 023	1 504 318	1 684 226	367 052
ZACH-POMORSKIE	400 717	377 939	401 654	462 608	501 830	543 009	577 099	637 962	711 527	821 571	862 896	435 940
DOLNOŚLĄSKIE	365 217	414 800	430 745	483 946	465 911	510 072	500 637	593 482	654 991	696 726	796 133	278 009
POMORSKIE	254 713	259 906	282 373	360 994	384 098	430 308	451 860	504 565	559 741	572 393	615 704	176 690
ŚLĄSKIE	236 482	252 591	274 151	286 849	303 823	321 719	328 606	366 956	374 751	422 025	430 674	130 420
WIELKOPOLSKIE	243 469	253 245	242 343	269 669	241 157	267 002	281 094	303 291	307 628	310 980	307 003	106 428
LUBUSKIE	151 568	160 148	176 501	179 902	169 533	168 840	153 841	154 096	171 966	177 639	190 339	73 169
ŁÓDZKIE	115 503	113 670	126 630	155 397	148 488	169 951	199 712	175 063	189 561	194 876	192 899	64 235
WARM-MAZURSKIE	149 429	144 700	152 382	159 432	173 511	173 891	157 602	160 199	167 641	162 345	164 721	45 487
PODLASKIE	68 892	72 141	90 293	135 898	163 893	161 574	157 816	168 807	162 872	145 137	151 779	42 843
LUBELSKIE	79 121	89 940	97 835	105 015	115 101	113 213	112 055	120 767	129 533	126 390	129 875	33 364
PODKARPACKIE	62 996	68 030	69 946	76 515	95 395	105 311	120 427	138 552	162 691	151 037	144 118	44 754
KUJ-POMORSKIE	65 307	79 489	84 170	90 060	86 998	89 856	105 118	120 510	120 711	116 637	121 250	37 860
OPOLSKIE	30 984	31 155	32 346	35 222	32 624	33 043	39 378	48 097	48 010	54 454	65 224	22 632
ŚWIĘTOKRZYSKIE	23 469	26 546	28 073	29 128	27 429	26 608	27 998	32 748	34 716	36 984	43 100	14 252
Polska	3 861 942	4 134 970	4 409 550	4 979 294	5 242 972	5 470 335	5 689 570	6 378 793	6 803 667	7 082 231	7 470 546	2 263 761

Rysunek 13.3.5. Lata 2009 - 2019

Rysunek 13.3.6. Lata 2009 - 2020

Tabela 13.3.7. Roczne indeksy dynamiki liczby turystów ogółem w latach 2009 - 2020 w przekroju miesięcy dla województw oraz Polski (w %)

Rok	2010 / 09												2011 / 10											
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Miesiąc	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
POLSKA	4,0	3,5	8,0	4,7	3,7	7,8	5,6	1,1	7,2	7,4	10,3	7,5	4,6	2,5	6,2	7,9	3,5	6,5	3,0	4,0	5,3	4,1	7,8	5,7
MAZOWIECKIE	13,7	3,8	13,4	8,7	18,4	17,0	17,0	11,9	19,7	13,2	15,4	17,5	7,0	0,3	6,3	10,6	3,3	8,2	2,8	5,7	4,1	-0,8	2,1	-1,8
MAŁOPOLSKIE	-1,5	-1,1	1,8	-2,3	-3,8	10,7	5,3	10,8	11,8	12,0	10,4	8,6	8,7	2,6	8,2	10,7	13,2	7,2	9,5	7,7	8,2	8,6	14,1	12,2
DOLNOŚLĄSKIE	2,7	2,6	7,3	9,3	3,9	7,2	4,4	1,4	3,2	10,4	8,9	2,5	2,9	8,4	7,7	3,7	0,4	5,1	5,4	8,6	11,3	6,9	14,4	11,2
ZACHODNIO-POM.	-1,8	-6,8	2,4	0,6	-4,2	1,7	0,5	-8,7	-1,2	-0,2	6,1	3,9	3,2	14,2	6,1	7,9	0,9	8,7	9,6	6,1	7,7	3,0	1,5	7,9
POMORSKIE	2,7	3,8	12,6	7,0	5,3	10,2	-0,1	-6,8	-2,8	-4,6	7,8	-4,4	3,9	10,5	-0,2	6,1	-1,1	5,8	-4,2	-5,0	5,9	6,7	11,2	13,5
ŚLĄSKIE	6,5	11,4	7,5	6,6	-3,3	4,8	4,5	-2,3	0,4	8,9	11,8	3,7	0,6	-4,7	6,4	4,9	6,7	4,2	3,2	3,1	0,1	-2,4	3,9	-1,6
WIELKOPOLSKIE	11,3	11,8	18,8	16,4	9,4	13,1	10,1	0,1	10,5	8,9	8,0	4,2	-3,9	1,4	1,6	5,5	-1,2	2,0	0,2	6,9	2,4	6,1	6,8	11,2
ŁÓDZKIE	21,3	10,2	14,6	4,2	9,6	9,8	10,5	0,8	2,9	4,1	3,2	6,1	-3,5	-12,5	-1,1	7,7	2,1	3,9	4,6	11,5	8,3	10,3	18,1	12,5
WARM-MAZURSKIE	-7,4	3,4	-0,9	4,6	3,4	9,5	12,9	-1,9	8,5	8,9	19,9	1,4	14,0	15,7	23,4	19,0	0,5	10,1	-2,4	1,5	1,6	13,2	8,0	16,6
Kuj.-POMORSKIE	-1,7	-0,5	10,3	-3,0	5,2	3,0	4,3	0,9	5,3	6,3	9,2	2,5	-1,1	-1,1	-2,2	6,0	-1,1	6,5	4,7	3,3	2,6	2,1	10,7	12,5
PODKARPACKIE	-3,0	6,6	0,8	7,4	-2,8	1,8	14,0	6,6	8,4	10,7	6,1	20,2	18,4	1,5	15,4	9,4	1,7	1,8	-5,6	-1,9	6,3	1,5	10,8	-5,6
LUBELSKIE	-3,8	-2,6	2,2	-0,2	-1,6	-5,2	0,7	6,9	7,7	-2,4	10,8	16,2	3,9	-1,2	8,4	0,4	-0,1	4,7	-7,2	-7,6	-0,2	-4,9	0,3	-9,1
LUBUSKIE	-11,4	-5,5	0,6	-4,4	3,5	1,6	4,1	0,1	6,8	4,5	18,0	10,2	15,5	15,4	13,5	14,0	11,3	15,1	-2,5	0,5	7,6	10,8	1,7	-6,8
PODLASKIE	0,2	4,4	4,7	9,6	8,9	-5,1	-0,3	5,5	7,5	4,2	9,5	9,4	10,0	5,9	15,4	8,8	-1,6	6,3	-1,5	-5,8	0,6	6,2	8,1	11,2
ŚWIĘTOKRZYSKIE	15,1	17,7	16,3	-0,3	0,2	10,5	-3,9	3,2	12,5	0,4	5,6	6,5	0,7	-1,6	3,5	3,7	10,9	9,2	19,3	18,8	5,3	-1,0	5,5	-1,8
OPOLSKIE	-14,2	-2,5	-3,8	-0,9	-13,6	-1,9	4,4	-4,0	7,3	-0,2	0,1	-4,4	7,5	-6,0	-6,1	-3,6	9,5	11,3	20,4	16,1	5,1	3,4	10,7	7,5
MAX	21,3	17,7	18,8	16,4	18,4	17,0	17,0	11,9	19,7	13,2	19,9	20,2	18,4	15,7	23,4	19,0	13,2	15,1	20,4	18,8	11,3	13,2	18,1	16,6
MIN	-14,2	-6,8	-3,8	-4,4	-13,6	-5,2	-3,9	-8,7	-2,8	-4,6	0,1	-4,4	-3,9	-12,5	-6,1	-3,6	-1,6	1,8	-7,2	-7,6	-0,2	-4,9	0,3	-9,1
Mediana	4,6	4,7	4,7	5,2	5,6	5,6	5,8	5,7	6,0	5,6	5,6	5,3	5,4	5,8	6,0	6,0	5,8	6,2	5,5	6,1	6,2	6,1	5,7	5,0
Rok	2012 / 11												2013 / 12											
Miesiąc	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
POLSKA	11,9	10,4	8,1	8,5	7,0	-4,5	7,3	7,9	4,0	3,9	1,2	3,7	-0,6	0,3	-4,9	1,6	1,1	11,2	4,1	6,4	0,0	5,3	5,3	6,7
MAZOWIECKIE	-0,8	12,8	0,8	5,2	3,8	-15,8	5,6	0,8	4,1	6,4	2,9	2,1	6,7	-3,8	-6,3	14,0	4,2	30,6	10,1	14,3	5,2	6,8	4,8	10,6
MAŁOPOLSKIE	24,3	25,2	17,0	17,9	11,9	-2,9	12,7	8,5	5,7	5,6	2,9	12,9	-2,7	1,0	-3,6	-3,7	1,8	14,8	5,1	6,3	-1,8	4,8	5,8	2,7
DOLNOŚLĄSKIE	22,4	12,1	11,5	15,7	12,3	-4,9	11,3	12,8	3,9	-0,4	-2,4	6,1	-3,4	-2,1	-2,4	-2,3	-1,6	9,4	0,8	-2,3	-3,4	6,1	2,9	4,0
ZACHODNIO-POM.	21,4	2,8	11,4	8,5	8,6	-2,8	1,3	11,6	13,3	12,7	9,8	3,0	5,1	8,0	4,2	-6,2	4,2	3,5	6,0	9,0	-1,6	1,3	11,2	8,2
POMORSKIE	28,1	3,3	19,6	23,2	14,9	-4,6	12,4	25,5	10,4	7,8	4,1	11,6	-4,4	9,0	0,4	-7,6	-0,3	15,7	8,1	6,1	-2,1	8,2	7,3	11,7
ŚLĄSKIE	6,2	5,4	-0,5	-0,4	4,9	-1,9	10,0	5,2	3,1	0,9	-5,8	3,5	-8,4	-5,2	-5,6	0,0	-2,5	8,1	-2,1	-0,4	0,6	5,2	10,1	5,4
WIELKOPOLSKIE	9,9	4,9	9,8	4,3	3,2	0,3	-4,8	-8,4	-9,8	-1,6	-7,2	-14,4	-5,3	-4,1	-17,6	-3,7	-5,8	-2,7	3,9	8,2	1,5	0,4	-2,5	8,1
ŁÓDZKIE	14,7	21,0	18,4	14,0	6,7	8,9	8,5	4,3	4,9	4,0	0,8	-4,1	-1,4	4,0	-9,7	2,8	-10,6	5,9	1,8	-3,3	-0,2	4,2	-1,0	4,9

Rok	2014 / 13												2015 / 14											
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
WARM-MAZURSKIE	7,5	2,7	4,1	-0,9	15,1	-11,7	9,9	10,9	0,1	-3,9	3,1	-2,2	-1,0	1,0	4,3	-2,9	3,7	11,6	0,5	7,7	3,8	13,7	18,8	26,4
Kuj.-POMORSKIE	19,2	9,0	14,0	8,5	1,3	-6,3	-0,4	0,8	4,1	-0,7	-4,5	-0,4	-6,1	-4,7	-8,5	5,0	2,3	9,1	-0,4	10,1	-0,6	8,6	11,2	3,6
PODKARPACKIE	-0,7	-1,4	-4,5	-3,5	6,0	6,9	2,8	5,0	-1,7	-5,3	7,2	4,7	-4,6	0,4	-2,7	10,2	11,2	6,0	11,0	13,1	2,7	13,3	7,4	7,6
LUBELSKIE	-7,8	9,7	0,2	-1,4	-8,0	-0,8	18,2	12,5	8,4	16,0	3,5	7,8	14,5	4,7	-10,1	10,7	13,4	5,1	0,2	16,9	-6,4	5,0	6,1	4,8
LUBUSKIE	1,3	-3,4	3,0	-0,8	-10,0	-12,5	5,5	-4,1	-5,4	-6,3	-3,9	-2,5	-3,7	-4,9	-6,3	-4,4	1,5	-2,7	-7,7	-4,6	-11,7	-5,7	-5,1	-5,0
PODLASKIE	9,1	2,9	7,6	-1,6	7,8	0,8	18,4	21,5	16,9	19,1	22,2	25,2	18,9	18,5	6,3	32,6	15,7	20,7	9,2	8,6	9,6	3,2	-0,9	-0,1
ŚWIĘTOKRZYSKIE	3,8	5,0	9,5	8,7	5,0	-1,6	-0,6	-10,1	-0,9	2,9	0,3	1,5	8,1	9,5	-8,4	1,9	-7,3	8,6	-2,1	7,5	-1,2	2,3	4,0	7,9
OPOLSKIE	7,0	2,2	11,7	6,9	7,9	12,6	2,7	14,9	3,3	9,5	4,9	8,5	0,4	15,0	-5,0	7,7	1,6	4,6	-2,2	-6,0	3,5	9,1	7,5	3,3
MAX	28,1	25,2	19,6	23,2	15,1	12,6	18,4	25,5	16,9	19,1	22,2	25,2	18,9	18,5	6,3	32,6	15,7	30,6	11,0	16,9	9,6	13,7	18,8	26,4
MIN	-7,8	-3,4	-4,5	-3,5	-10,0	-15,8	-4,8	-10,1	-9,8	-6,3	-7,2	-14,4	-8,4	-5,2	-17,6	-7,6	-10,6	-2,7	-7,7	-6,0	-11,7	-5,7	-5,1	-5,0
Mediana	4,9	4,0	3,9	3,1	2,8	1,6	3,0	2,9	2,9	1,7	2,2	2,9	3,5	3,8	3,9	4,2	4,8	5,1	4,8	5,0	4,8	5,3	5,6	5,4
Rok	2015 / 14																							
Miesiąc	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
POLSKA	4,6	7,8	11,2	2,4	10,2	6,8	4,7	6,8	8,0	8,3	7,7	8,7	7,3	10,0	5,7	10,6	3,8	7,5	11,2	8,8	5,9	4,5	5,0	8,1
MAZOWIECKIE	9,6	7,1	16,3	-1,6	11,6	4,4	2,4	5,5	3,6	4,1	5,4	7,0	-4,9	14,0	6,2	9,2	3,4	3,0	11,3	8,6	8,2	4,7	5,8	5,5
MAŁOPOLSKIE	4,6	1,6	1,6	6,5	7,0	7,5	-0,9	3,7	5,2	5,2	10,4	11,4	10,6	14,0	8,0	6,6	2,4	6,5	18,7	9,0	7,6	8,0	4,4	8,7
DOLNOŚLĄSKIE	-7,3	6,3	6,2	4,0	9,9	11,9	6,2	17,4	12,9	15,5	21,0	12,4	19,7	11,1	8,7	12,0	8,0	10,6	13,9	4,5	4,3	2,7	2,0	9,3
ZACHODNIO-POM.	1,3	17,6	7,9	12,6	8,4	8,2	6,6	5,5	8,9	12,0	2,1	2,3	10,7	5,0	-0,8	6,8	4,5	7,7	4,8	7,2	3,5	5,1	4,0	13,3
POMORSKIE	16,7	17,7	13,9	7,4	16,0	8,3	10,9	10,5	12,9	14,7	7,8	12,0	8,5	7,4	5,6	14,5	9,8	14,8	12,1	14,4	8,6	4,4	7,9	11,9
ŚLĄSKIE	1,7	5,2	11,5	4,8	13,8	5,8	7,3	11,3	9,7	9,4	7,8	10,1	15,1	10,0	6,8	14,1	-0,8	4,3	9,5	6,2	0,4	2,3	7,6	9,5
WIELKOPOLSKIE	-0,5	12,8	25,5	1,6	16,4	5,3	9,0	8,0	14,2	12,6	11,6	14,7	14,6	14,9	13,2	13,8	4,5	8,2	6,3	4,7	-0,2	0,8	3,9	4,6
ŁÓDZKIE	8,4	7,3	7,8	-6,4	21,7	1,4	-1,8	6,8	6,3	7,2	7,0	7,9	-1,7	5,0	10,0	15,5	2,4	7,9	21,8	9,0	10,5	2,7	2,7	2,5
WARM-MAZURSKIE	27,9	22,2	15,9	10,5	5,2	9,8	-0,8	2,7	1,0	2,1	-8,6	-9,3	-10,8	-10,2	-13,7	4,5	-4,4	0,1	8,1	12,0	10,2	4,0	2,5	12,8
Kuj.-POMORSKIE	2,4	10,4	10,5	-2,1	5,9	5,2	4,9	4,6	13,2	10,6	8,0	17,1	15,0	17,5	16,0	18,0	8,7	14,8	18,8	15,7	9,4	10,2	11,6	9,0
PODKARPACKIE	14,5	11,1	24,5	7,3	8,9	10,9	11,1	8,8	13,2	15,0	7,4	13,0	9,9	13,1	4,7	14,7	5,5	10,1	8,6	11,0	8,9	6,0	12,2	14,5
LUBELSKIE	8,0	0,2	17,0	3,3	10,2	12,3	8,4	-8,4	4,5	2,1	8,7	0,4	0,5	9,7	-1,0	-1,9	-1,1	3,7	5,4	10,0	5,8	3,6	0,2	12,7
LUBUSKIE	-13,5	-6,1	-8,9	-11,4	-6,5	0,4	-6,3	2,4	8,8	-0,2	-4,4	8,6	7,8	5,3	-1,2	11,7	5,4	7,0	7,7	6,1	-4,7	-2,8	-1,1	-2,6
PODLASKIE	-0,8	5,8	10,6	-13,6	2,5	-0,4	-1,6	6,3	-4,4	3,1	6,2	-1,4	-5,3	-3,3	-6,3	10,1	-4,4	3,4	10,6	1,8	5,2	1,0	-8,2	1,2
ŚWIĘTOKRZYSKIE	1,0	6,3	18,8	-5,1	2,6	1,5	10,4	9,7	10,0	8,0	4,8	8,4	9,2	2,4	5,4	15,6	12,4	21,3	6,6	8,8	1,6	0,3	13,4	3,1
OPOLSKIE	9,3	6,8	25,9	-1,6	22,5	14,8	4,0	0,3	8,7	3,9	7,5	10,1	29,5	17,8	-4,6	16,7	2,6	3,8	15,7	15,3	19,1	21,0	17,9	14,4
MAX	27,9	22,2	25,9	12,6	22,5	14,8	11,1	17,4	14,2	15,5	21,0	17,1	29,5	17,8	16,0	18,0	12,4	21,3	21,8	15,7	19,1	21,0	17,9	14,5
MIN	-13,5	-6,1	-8,9	-13,6	-6,5	-0,4	-6,3	-8,4	-4,4	-0,2	-8,6	-9,3	-10,8	-10,2	-13,7	-1,9	-4,4	0,1	4,8	1,8	-4,7	-2,8	-8,2	-2,6
Mediana	7,4	7,7	7,8	7,4	8,0	7,5	7,6	7,9	8,1	8,0	7,7	7,6	7,6	7,4	6,9	7,6	6,5	7,6	7,6	6,0	5,1	4,7	6,7	9,0

Rok	2016 / 15												2017 / 16											
	Miesiąc	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
POLSKA	12,8	12,4	6,7	18,7	8,3	9,8	10,9	11,6	16,5	9,6	12,2	13,0	7,9	4,8	12,8	2,1	5,7	7,6	5,4	3,6	4,5	6,1	9,0	9,9
MAZOWIECKIE	25,7	13,0	6,3	23,3	8,5	15,1	11,8	17,1	14,1	13,9	18,8	21,3	6,8	-0,9	18,6	-3,8	8,2	10,2	15,1	8,1	6,8	5,8	7,4	6,8
MAŁOPOLSKIE	15,4	14,8	12,7	20,4	13,9	11,9	4,4	14,1	17,0	5,5	11,8	9,4	4,5	1,3	7,6	2,4	4,2	9,2	13,5	3,7	3,8	7,1	12,2	17,3
DOLNOŚLĄSKIE	15,2	13,5	12,4	16,7	8,1	8,4	25,6	26,9	22,7	15,8	16,6	21,3	11,6	22,0	13,9	14,3	7,3	11,6	1,3	1,4	5,5	6,5	4,3	9,0
ZACHODNIO-POM.	12,7	8,8	14,0	11,3	10,1	7,6	9,5	1,9	11,2	5,7	3,6	6,0	3,4	4,9	3,1	7,9	-0,2	7,7	-0,3	11,2	13,1	12,7	19,9	19,9
POMORSKIE	13,6	12,7	10,8	15,8	5,5	6,8	7,0	6,8	20,5	7,9	13,1	7,6	10,2	12,5	14,5	11,7	8,9	9,4	4,6	0,8	1,5	8,9	11,5	13,7
ŚLĄSKIE	6,5	11,7	7,0	15,5	4,2	13,2	22,9	15,0	17,2	11,7	5,5	10,9	14,8	11,1	11,5	-0,1	11,8	7,1	-0,9	6,2	6,6	7,7	12,3	11,8
WIELKOPOLSKIE	1,7	3,0	-8,9	20,6	-1,9	6,1	4,4	8,5	16,3	9,0	8,9	4,3	3,5	-3,0	12,2	-6,3	0,9	-2,5	-0,3	-3,9	-3,0	2,0	4,3	8,4
ŁÓDZKIE	5,1	3,9	-9,7	9,2	-2,8	3,0	-12,3	-3,2	-3,0	-3,4	1,0	1,0	-5,6	-5,4	9,2	-10,4	1,3	-5,8	12,4	6,5	11,2	4,6	10,4	13,1
WARM-MAZURSKIE	13,5	25,6	16,5	15,7	14,8	13,8	13,1	6,5	15,0	10,5	8,9	11,5	3,7	-0,3	7,1	3,5	-3,6	-0,8	-3,5	-9,2	-1,7	-1,5	15,1	-3,7
Kuj.-POMORSKIE	5,2	18,4	4,6	26,8	10,8	9,3	16,4	8,4	17,2	9,7	12,8	20,1	12,4	-1,2	14,6	-0,3	15,3	15,7	7,1	8,8	9,1	4,9	7,3	3,9
PODKARPACKIE	9,8	16,2	8,4	23,0	16,7	7,5	19,3	16,5	22,9	17,4	16,9	12,3	16,0	3,3	21,3	5,9	7,3	20,9	12,9	9,9	3,5	9,3	6,8	10,0
LUBELSKIE	9,7	12,2	3,1	29,5	10,3	12,4	16,2	19,3	29,9	5,6	16,2	15,3	16,9	8,0	23,9	8,9	17,2	10,5	10,5	10,2	7,8	14,1	13,3	9,9
LUBUSKIE	-5,5	9,9	-1,1	2,6	0,4	-0,3	3,8	0,6	12,6	7,2	12,5	12,4	20,1	4,0	11,5	8,1	3,6	4,9	-0,1	-0,6	-1,9	-0,2	2,3	-0,5
PODLASKIE	9,1	6,8	2,4	12,5	7,1	7,1	4,6	18,3	19,0	0,4	13,5	9,7	4,2	9,1	8,8	-0,8	1,7	6,5	6,8	-11,9	-6,8	0,5	-0,7	-1,4
ŚWIĘTOKRZYSKIE	13,7	17,0	2,1	20,6	10,6	4,4	26,2	14,3	22,0	22,2	14,7	14,6	3,0	5,6	13,9	-3,0	-5,4	-3,1	-5,8	-5,3	-7,4	-10,3	-1,7	1,4
OPOLSKIE	6,1	24,4	30,7	47,6	31,2	26,2	15,7	20,8	28,8	12,6	17,7	40,4	22,8	-0,3	21,3	-4,1	1,5	2,7	4,9	3,0	1,0	1,4	-1,7	-4,1
MAX	25,7	25,6	30,7	47,6	31,2	26,2	26,2	26,9	29,9	22,2	18,8	40,4	22,8	22,0	23,9	14,3	17,2	20,9	15,1	11,2	13,1	14,1	19,9	19,9
MIN	-5,5	3,0	-9,7	2,6	-2,8	-0,3	-12,3	-3,2	-3,0	-3,4	1,0	1,0	-5,6	-5,4	3,1	-10,4	-5,4	-5,8	-5,8	-11,9	-7,4	-10,3	-1,7	-4,1
Mediana	12,2	12,0	11,2	11,7	10,4	9,7	9,5	9,1	8,5	7,3	6,8	6,5	6,3	6,1	6,5	5,5	5,9	6,2	5,6	6,1	6,5	7,1	8,7	9,0
Rok	2018 / 17												2019 / 18											
Miesiąc	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
POLSKA	9,3	7,2	4,6	8,0	5,8	4,3	4,6	6,9	4,6	7,2	7,1	3,7	5,2	7,0	8,9	-0,3	8,9	6,4	3,4	6,2	2,5	4,3	6,6	4,6
MAZOWIECKIE	4,2	12,6	-1,6	10,2	3,1	5,5	3,7	6,1	3,8	6,9	5,7	-0,8	4,8	0,9	5,3	-3,4	11,2	3,1	1,8	4,2	5,9	2,9	4,7	2,4
MAŁOPOLSKIE	11,6	15,8	10,5	10,1	4,5	1,9	1,1	3,5	4,7	8,9	6,7	3,8	3,4	5,1	7,7	2,3	8,6	7,3	6,5	11,0	3,7	8,7	15,2	9,9
DOLNOŚLĄSKIE	8,3	-4,9	11,2	5,1	10,0	4,0	13,3	13,9	13,4	10,0	20,5	14,0	19,7	14,9	13,2	7,9	11,6	9,5	0,6	3,7	-1,3	9,4	7,8	3,6
ZACHODNIO-POM.	21,7	19,5	17,4	5,3	14,0	5,4	11,3	6,1	9,7	9,3	12,7	4,0	7,8	6,3	14,7	9,6	7,0	13,5	3,4	6,3	-3,3	2,1	1,2	2,3
POMORSKIE	11,8	4,6	7,5	6,6	3,8	2,4	3,9	12,5	5,1	9,6	6,7	3,8	3,7	11,6	11,5	3,4	10,4	9,9	2,0	1,5	4,8	7,6	12,9	11,0
ŚLĄSKIE	12,0	8,8	10,8	15,9	8,6	11,2	9,2	2,3	4,4	8,2	9,5	1,0	3,4	4,4	0,2	-4,4	6,9	3,9	2,4	10,6	0,8	0,4	5,6	4,2
WIELKOPOLSKIE	10,9	4,3	-0,5	7,4	7,3	6,3	-0,1	7,5	0,8	3,8	5,4	5,6	2,8	6,5	8,5	-7,7	6,0	2,5	7,6	3,1	-1,4	-1,6	-2,5	-5,1
ŁÓDZKIE	20,3	9,9	3,4	11,2	-1,6	9,0	1,3	3,6	-7,9	-0,6	3,7	-2,3	-2,9	8,2	14,6	-0,5	16,0	-1,5	5,1	10,3	11,0	1,9	0,2	2,4

Rok	2020 / 19																							
	Miesiąc	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12											
WARM-MAZURSKIE	6,5	-8,8	3,6	-4,2	5,2	7,5	3,5	8,6	4,2	6,5	-3,6	2,3	-6,3	15,6	4,3	-0,1	9,7	5,1	2,6	7,3	4,3	1,7	10,4	9,5
Kuj.-POMORSKIE	7,3	2,0	-2,8	9,2	0,3	-4,1	0,2	4,5	-0,2	8,5	5,0	6,4	3,3	9,5	13,6	-8,2	0,9	6,5	-0,4	3,7	1,2	1,7	2,1	-1,4
PODKARPACKIE	7,3	10,7	-3,6	7,2	11,8	-1,4	-3,5	2,5	2,1	3,6	6,5	0,2	7,3	5,9	11,5	-7,6	-0,5	3,1	3,9	3,5	2,0	4,4	-3,5	4,3
LUBELSKIE	11,4	12,5	6,2	10,8	5,1	10,0	1,9	3,1	0,9	4,3	-0,5	2,8	-5,6	3,8	5,2	-4,5	14,7	3,2	5,0	10,8	6,8	6,9	12,8	9,0
LUBUSKIE	-8,4	-3,3	-3,9	1,6	3,4	4,8	2,5	11,5	10,0	10,0	-1,6	9,0	2,4	5,2	3,1	-0,4	12,1	7,5	10,3	4,7	-3,4	0,3	5,6	6,9
PODLASKIE	-5,1	-15,0	-11,5	-3,7	-0,3	-4,1	-3,9	5,4	-7,4	-3,0	-8,4	-4,3	0,0	8,1	7,5	-4,8	8,5	8,5	7,0	9,7	12,4	5,9	15,2	11,7
ŚWIĘTOKRZYSKIE	6,0	-5,6	-8,3	6,5	11,3	7,9	5,0	10,7	18,3	18,5	5,4	7,0	9,4	11,2	24,5	-2,7	3,4	7,4	2,8	14,0	-5,0	-4,8	10,1	-1,6
OPOLSKIE	-7,9	-2,9	-8,0	1,9	-3,2	-7,0	3,8	6,0	-3,1	-5,1	8,9	7,6	5,3	17,6	23,3	-4,0	12,3	7,6	-5,5	3,7	3,2	18,2	5,7	4,0
MAX	21,7	19,5	17,4	15,9	14,0	11,2	13,3	13,9	18,3	18,5	20,5	14,0	19,7	17,6	24,5	9,6	16,0	13,5	10,3	14,0	12,4	18,2	15,2	11,7
MIN	-8,4	-15,0	-11,5	-4,2	-3,2	-7,0	-3,9	2,3	-7,9	-5,1	-8,4	-4,3	-6,3	0,9	0,2	-8,2	-0,5	-1,5	-5,5	1,5	-5,0	-4,8	-3,5	-5,1
Mediana	5,1	4,7	5,1	5,3	4,9	5,2	5,2	5,3	5,2	5,2	5,1	5,0	5,0	5,1	4,7	4,3	4,8	4,3	4,2	4,3	4,2	4,4	5,1	4,2

13.4. Analiza ruchu turystycznego w przekroju powiatów województwa małopolskiego w latach 2018-2020

Uwagi wprowadzające

W raporcie przedstawiono analizę danych charakteryzujących ruch turystyczny w przekroju powiatów Małopolski na podstawie danych miesięcznych z lat 2018-2020 znajdujących się w Banku Danych Lokalnych GUS. Zgodnie z zasadami obowiązującymi przy udostępnianiu tych danych (formularze sprawozdania KT-1) są one agregowane na szczeblu NUTS-3 i podawane w przekroju 22 powiatów (w tym 3 miast na prawach powiatu – Krakowa, Tarnowa i Nowego Sącza). Przegląd tych danych prowadzi do wniosku o dużej liczbie braków informacji w kilku powiatach (tajemnica statystyczna a w przypadku niewielkich obiektów turystycznych – RODO, itd.). Powiaty te nie są porównywalne z pozostałymi powiatami i dlatego zdecydowano o ich pominięciu w analizie. Pominięto 8 powiatów: proszowicki, brzeski, dąbrowski, suski, oświęcimski, olkuski, chrzanowski i wadowicki.

Ponadto od 1 stycznia 2021 roku obowiązuje zmieniona struktura podziału Polski na podregiony zgodnie z którą w miejsce 22 obecnych powiatów Małopolski będzie wprowadzonych 6 jednostek terytorialnych: m. Kraków oraz powiaty krakowski, tarnowski, nowosądecki, nowotarski i oświęcimski. Powiązania pomiędzy dotychczasowymi i nowymi jednostkami przedstawiono w tab. 13.4.1. Symbolem Z oznaczono 14 powiatów uwzględnionych w analizie natomiast symbolem X nazwy powiatów tworzących nową strukturę podregionów w Małopolsce. W związku z nowymi regulacjami postanowiono dla celów analizy generować dane w dwóch wariantach – według dotychczasowego (14 jednostek) oraz nowego (6 jednostek) układu.

W obydwóch wariantach są te same dane źródłowe. Tworzy je 6 zmiennych, dla których przyjęto następujące oznaczenia:

- T, TK, TZ - liczba turystów ogółem, krajowych i zagranicznych,
- N, NK, NZ – liczba udzielonych noclegów ogółem, turystom krajowym oraz turystom zagranicznym.

Zachodzą tu oczywiste zależności $T = TK + TZ$ oraz $N = NK + NZ$. Na podstawie tych informacji można wyznaczyć takie parametry jak:

- wskaźniki strukturalne liczby turystów TK/T oraz TZ/T ,
- wskaźniki strukturalne liczby udzielonych noclegów NK/N oraz NZ/N ,
- przeciętne długości pobytu turysty ogółem, krajowego i zagranicznego N/T , NK/TK , NZ/KZ ,
- indeksy dynamiki 2019/18 oraz 2020/19 wszystkich zmiennych strumieniowych T, TK, TZ, N, NK, NZ,
- wskaźniki udziałów (%) poszczególnych powiatów dla wszystkich zmiennych strumieniowych T, TK, TZ, N, NK, NZ,
- skumulowane wskaźniki udziałów (cum %) poszczególnych powiatów dla wszystkich zmiennych strumieniowych T, TK, TZ, N, NK, NZ.

Tabela 13.4.1. Wykaz jednostek terytorialnych NUTS-3 w Województwie Małopolskim

Lp	Jednostka		Miasto Kraków	Krakowski	Tarnowski	Nowosądecki	Nowotarski	Oświęcimski
	Małopolskie	X						
1	Kraków	X	Z					
2	krakowski	X		Z				
3	bocheński	X		Z				
4	miechowski	X		Z				
5	myślenicki	X		Z				
6	proszowicki			Z				
7	wielicki	X		Z				
8	Tarnów	X			Z			
9	tarnowski	X			Z			
10	brzeski				Z			
11	dąbrowski				Z			
12	Nowy Sącz	X				Z		
13	nowosądecki	X				Z		
14	gorlicki	X				Z		
15	limanowski	X				Z		
16	nowotarski	X					Z	
17	tatrzański	X					Z	
18	suski						Z	
19	oświęcimski							Z
20	olkuski							Z
21	chrzanowski							Z
22	wadowicki							Z

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejziak.

Tabela 13.4.2. Parametry charakteryzujące ruch turystyczny powiatów Małopolski wg miesięcy w roku 2018

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2018 - miesiące												
N												
Ogółem	1 077 175	1 130 992	897 709	939 262	1 133 697	1 233 123	1 645 655	1 721 381	1 248 642	1 063 079	838 164	989 891
Kraków	289 202	310 511	411 566	471 685	510 757	512 396	565 236	599 794	555 376	507 963	414 384	430 405
nowotarski	473 928	484 584	239 909	210 626	299 670	358 954	609 590	634 951	356 375	256 456	193 147	315 818
nowosądecki	231 739	244 942	167 185	154 311	188 468	211 155	301 158	307 455	219 428	189 587	147 345	160 218
krakowski	41 888	44 276	37 537	53 801	71 330	72 581	76 971	86 404	63 168	58 278	45 124	46 285
oświęcimski	28 035	31 588	31 117	31 117	43 819	52 372	61 955	64 988	36 711	33 572	24 489	24 850
tarnowski	12 383	15 091	14 057	17 722	19 653	25 665	30 745	27 789	17 584	17 223	13 675	12 315
NK												
Ogółem	873 228	920 687	629 551	633 225	818 603	917 560	1 252 438	1 314 960	892 459	718 018	584 041	711 246
nowotarski	441 693	458 235	220 778	195 538	280 392	336 039	568 493	589 781	328 096	232 169	177 240	288 183
tur.kraj.	139 564	151 535	187 821	208 016	246 340	254 083	253 437	278 481	259 104	220 418	197 554	200 516
nowosądecki	224 445	237 558	160 799	148 875	181 814	204 881	291 176	298 920	212 083	182 756	141 963	154 567
krakowski	34 765	35 237	28 213	42 676	57 640	57 808	59 403	67 954	48 235	42 656	36 296	36 296
oświęcimski	22 113	24 670	20 584	23 575	36 456	44 502	53 541	55 581	29 931	25 467	19 232	20 879
tarnowski	10 648	13 452	11 356	14 545	15 961	20 247	26 388	24 243	15 010	14 552	11 787	10 805
NZ												
Ogółem	203 947	210 303	268 158	306 037	315 094	315 563	393 217	406 421	356 183	345 061	254 123	278 645
Kraków	149 638	158 976	223 745	263 669	264 417	258 313	311 799	321 313	296 272	287 545	216 830	229 889
nowotarski	32 235	26 349	19 131	15 088	19 278	22 915	41 097	45 170	28 279	24 287	15 907	27 635
tur.zagr.	7 123	9 039	9 324	11 125	13 690	14 773	17 568	18 450	14 933	15 622	8 859	9 989
krakowski	5 922	6 918	6 871	7 542	7 363	7 870	8 414	9 407	6 780	6 805	5 257	3 971
oświęcimski	7 294	7 384	6 386	5 436	6 654	6 274	9 982	8 535	7 345	6 831	5 382	5 651
nowosądecki	1 735	1 637	2 701	3 177	3 692	5 418	4 357	3 546	2 574	2 671	1 888	1 510
tarnowski	356 559	369 669	354 326	386 563	460 694	487 149	535 792	579 606	496 540	444 622	355 616	379 511
T												
Ogółem	135 763	141 045	185 137	211 713	232 840	236 569	245 259	263 568	245 910	233 547	193 185	189 263
Kraków	127 494	129 290	85 742	79 715	106 165	116 476	153 209	168 736	127 387	103 291	79 783	105 549
nowotarski	51 255	54 424	39 312	36 231	44 786	48 786	55 047	59 863	54 627	42 912	32 226	38 350
nowosądecki	23 577	25 015	22 263	33 189	41 957	44 485	40 799	42 104	38 134	36 274	28 121	26 985
krakowski	11 664	12 672	14 027	16 768	24 461	28 909	30 054	33 664	20 835	19 283	14 704	12 588
oświęcimski	6 806	7 223	7 845	8 947	10 485	11 924	11 424	11 671	9 647	9 315	7 597	6 776
tarnowski	274 196	286 803	244 733	262 703	327 460	350 713	374 880	413 148	350 319	300 030	250 609	266 797
TK												
Ogółem	117 980	120 980	78 046	72 729	97 363	106 469	136 145	150 215	115 509	92 382	72 602	94 304
nowotarski	73 059	76 930	94 853	107 904	124 304	127 753	120 741	134 182	127 193	115 976	105 755	97 972
Kraj.	48 590	51 622	36 598	33 954	42 066	46 122	51 680	56 827	51 590	40 050	29 920	36 080
nowosądecki	19 247	20 759	17 509	26 899	33 871	35 286	30 640	32 359	29 659	27 653	23 056	21 258
krakowski	9 567	10 223	11 383	13 651	21 018	25 594	26 142	29 355	17 923	15 946	12 545	11 142
oświęcimski	5 753	6 289	6 344	7 566	8 838	9 489	9 532	10 210	8 445	8 023	6 731	6 041
tarnowski	82 363	82 864	109 589	123 864	133 234	136 436	160 912	166 458	146 221	144 399	104 945	112 714
TZ												
Ogółem	62 704	64 115	90 284	103 809	108 536	108 816	124 518	129 386	118 717	117 571	87 430	91 291
Kraj.	9 514	8 310	7 696	6 986	8 802	10 007	17 064	18 521	11 878	10 909	7 119	11 245
nowotarski	4 330	4 256	4 754	6 290	8 086	9 199	10 159	9 745	8 475	8 621	5 065	5 727
krakowski	2 097	2 449	2 644	3 117	3 443	3 315	3 912	4 309	2 912	3 337	2 159	1 446
oświęcimski	2 665	2 802	2 714	2 277	2 720	2 664	3 367	3 036	3 037	2 862	2 306	2 270
nowosądecki	1 053	932	1 497	1 381	1 647	2 435	1 892	1 461	1 202	1 099	866	735
tarnowski												

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Tabela 13.4.3. Parametry charakteryzujące ruch turystyczny powiatów Małopolski wg miesięcy w roku 2019

	2019 - miesiące											
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
N	1 110 559	1 180 725	942 134	996 525	1 220 472	1 317 946	1 739 837	1 865 900	1 296 076	1 147 001	951 893	1 086 446
noclegi	295 240	329 030	452 255	516 087	564 484	553 301	616 455	669 996	592 204	555 427	467 287	471 111
ogółem	509 836	514 815	245 198	226 764	312 155	389 188	642 136	687 142	364 159	282 784	227 191	368 065
nowosądecki	223 695	249 444	159 569	151 950	202 118	228 938	303 295	317 427	215 868	196 793	158 364	162 531
krakowski	43 385	45 668	43 581	54 695	79 442	78 996	87 618	90 568	67 029	61 230	56 095	46 724
oświęcimski	26 102	29 791	27 425	31 475	44 036	47 235	62 536	72 753	36 581	32 435	26 669	23 201
tarnowski	12 301	11 977	14 106	15 554	18 237	20 288	27 797	28 014	20 235	18 332	16 287	14 814
NK	909 025	962 478	648 206	655 550	868 996	953 452	1 280 646	1 385 950	897 371	775 166	664 927	748 697
noclegi	476 395	484 063	222 682	207 995	287 354	356 087	576 173	621 142	328 500	248 326	202 768	326 704
tur.kraj.	148 103	161 723	205 596	224 600	269 489	254 280	263 140	296 967	261 919	247 508	229 383	196 426
nowosądecki	217 506	243 896	154 435	146 538	195 362	222 626	294 342	308 989	209 700	190 685	153 706	157 569
krakowski	35 224	37 719	33 633	39 907	65 067	63 302	69 766	72 122	50 961	47 678	44 620	35 470
oświęcimski	20 713	24 424	20 146	23 132	36 525	39 407	53 756	63 275	29 083	25 262	20 916	20 470
tarnowski	11 084	10 653	11 714	13 378	15 199	17 750	23 469	23 455	17 208	15 707	13 534	12 058
NZ	201 534	218 247	293 928	340 975	351 476	364 494	459 191	479 950	398 705	371 835	286 966	337 749
noclegi	147 137	167 307	246 659	291 487	294 995	299 021	353 315	373 029	330 285	307 919	237 904	274 685
tur.zagr.	33 441	30 752	22 516	18 769	24 801	33 101	65 963	66 000	35 659	34 458	24 423	41 361
krakowski	8 161	7 949	9 948	14 788	14 375	15 694	17 892	18 446	16 068	13 552	11 475	11 254
oświęcimski	5 389	5 367	7 279	8 343	7 511	7 828	8 780	9 478	7 498	7 173	5 753	2 731
nowosądecki	6 189	5 548	5 134	5 412	6 756	6 312	8 953	8 438	6 168	6 108	4 658	4 962
tarnowski	1 217	1 324	2 392	2 176	3 038	2 538	4 328	4 559	3 027	2 625	2 753	2 756
T	368 787	388 571	381 527	395 422	500 413	522 626	570 576	643 541	515 068	484 080	409 695	417 179
turyści	137 469	148 466	204 416	224 630	257 881	253 021	263 118	288 064	259 230	257 534	222 988	210 430
ogółem	139 287	141 815	91 859	82 318	114 719	134 382	173 006	195 594	131 472	113 366	93 518	121 617
nowosądecki	50 657	53 210	35 616	32 040	43 771	51 504	53 221	63 942	54 019	45 570	34 018	37 443
krakowski	23 054	25 033	27 474	31 692	48 413	45 656	41 470	46 345	39 232	38 155	33 734	27 670
oświęcimski	11 857	13 356	14 660	16 929	26 092	27 675	28 938	37 118	20 257	19 182	15 468	11 954
tarnowski	6 463	6 691	7 502	7 813	9 537	10 388	10 823	12 478	10 858	10 273	9 969	8 065
TK	287 013	304 990	262 184	259 300	352 921	368 659	385 725	449 825	352 220	322 206	287 788	280 428
turyści	128 708	132 241	82 140	74 109	103 272	119 341	147 705	169 532	115 804	97 903	82 334	104 508
kraj.	76 239	83 548	106 452	111 530	137 247	130 589	121 368	140 826	127 731	126 045	124 255	101 304
nowosądecki	48 267	51 120	33 406	29 871	41 116	48 901	50 181	60 591	51 374	43 001	32 102	35 535
krakowski	18 251	20 804	21 837	23 325	40 069	36 599	32 249	35 817	30 524	30 133	27 373	21 312
oświęcimski	9 791	11 381	11 971	13 603	22 908	24 163	25 114	32 541	17 213	16 234	13 219	10 804
tarnowski	5 757	5 896	6 378	6 862	8 309	9 066	9 108	10 518	9 574	8 890	8 505	6 965
TZ	81 774	83 581	119 343	136 122	147 492	153 967	184 851	193 716	162 848	161 874	121 907	136 751
turyści	61 230	64 918	97 964	113 100	120 634	122 432	141 750	147 238	131 499	131 489	98 733	109 126
zagr.	10 579	9 574	9 719	8 209	11 447	15 041	25 301	26 062	15 668	15 463	11 184	17 109
krakowski	4 803	4 229	5 637	8 367	8 344	9 057	9 221	10 528	8 708	8 022	6 361	6 358
oświęcimski	2 066	1 975	2 689	3 326	3 184	3 512	3 824	4 577	3 044	2 948	2 249	1 150
nowosądecki	2 390	2 090	2 210	2 169	2 655	2 603	3 040	3 351	2 645	2 569	1 916	1 908
tarnowski	706	795	1 124	951	1 228	1 322	1 715	1 960	1 284	1 383	1 464	1 100

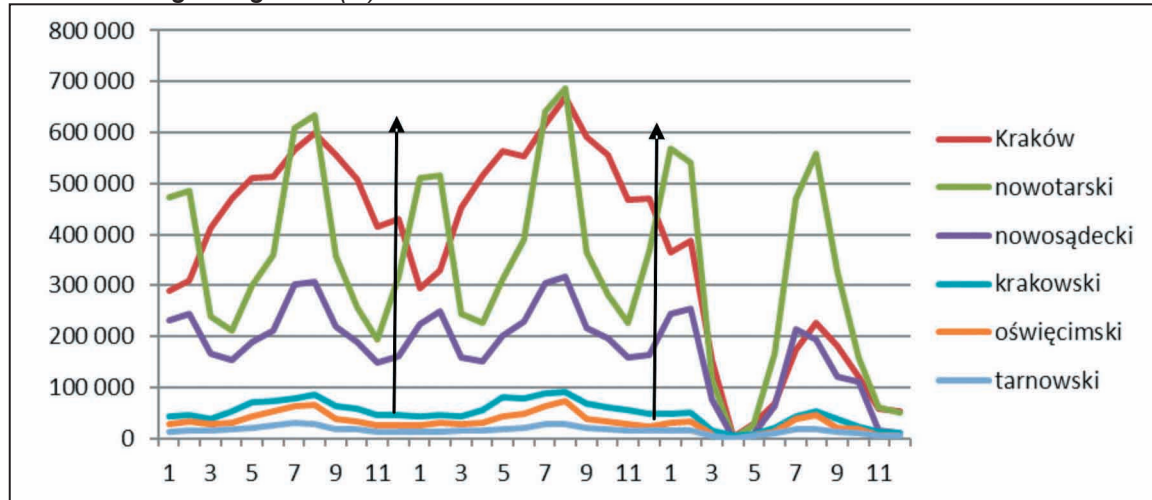
Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Tabela 13.4.4. Parametry charakteryzujące ruch turystyczny powiatów Małopolski wg miesięcy w roku 2020

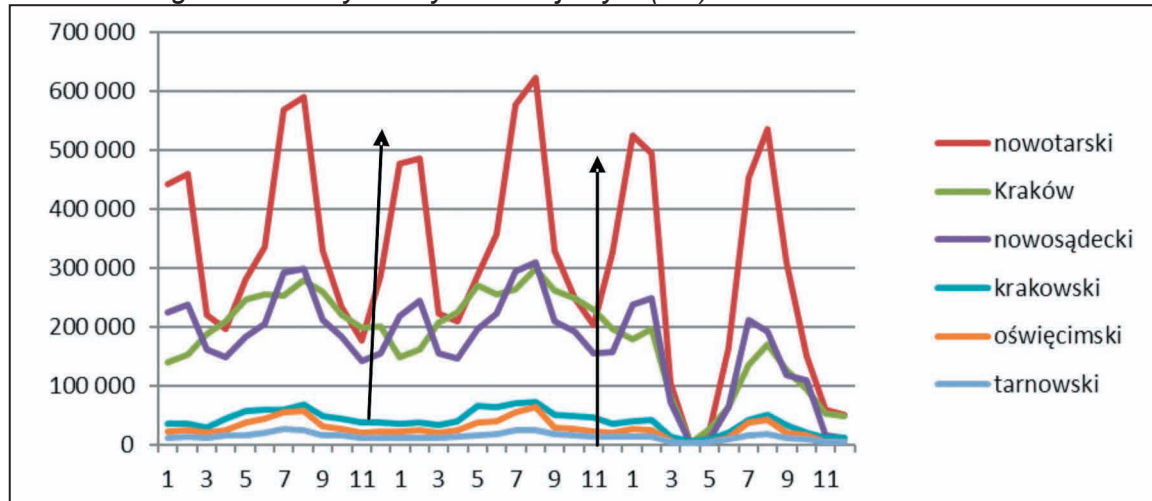
	2020 - miesiące											
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
N	1 270 419	1 280 168	375 181	11 021	77 355	339 673	958 738	1 095 075	700 895	437 356	157 073	137 063
noclegi	365 317	387 891	153 971	3 504	27 354	68 675	173 393	227 498	181 312	120 688	57 356	53 829
ogółem	568 401	539 887	116 215	793	24 605	165 711	471 361	558 108	327 554	159 149	59 745	51 530
nowosądecki	243 746	253 784	75 258	998	8 236	62 845	214 364	194 415	120 880	110 045	15 355	10 631
krakowski	46 894	50 108	15 406	4 434	8 314	21 180	43 913	52 016	36 627	21 909	12 711	11 083
oświęcimski	30 786	32 904	8 239		4 402	12 095	38 500	44 134	21 363	16 433	5 893	4 512
łanowski	15 275	15 594	6 092	1 292	4 454	9 167	17 207	18 904	13 159	9 132	6 013	5 478
NK	1 018 466	1 016 599	278 709	9 548	74 463	329 148	892 196	1 005 341	617 306	396 577	146 480	127 295
noclegi	524 728	493 043	103 934	655	24 340	163 210	452 476	535 290	309 134	150 708	58 065	49 373
tur.kraj.	178 346	195 732	79 440	2 980	25 489	62 911	134 547	170 539	125 541	94 472	51 501	48 391
nowosądecki	237 874	247 377	72 229	749	8 032	62 202	211 907	191 553	118 162	108 756	14 921	10 281
krakowski	38 699	41 915	12 466	3 927	8 235	20 459	41 072	49 181	33 537	19 608	11 403	9 986
oświęcimski	25 480	24 579	5 472		4 051	11 842	36 189	41 222	19 091	14 766	5 301	4 307
łanowski	13 339	13 953	5 168	1 237	4 316	8 524	16 005	17 556	11 841	8 267	5 289	4 957
NZ	251 953	263 566	96 472	1 461	2 899	10 523	66 542	89 734	83 589	40 779	10 593	9 768
noclegi	186 971	192 159	74 531	524	1 865	5 764	38 846	56 959	55 771	26 216	5 855	5 438
tur.zagr.	43 673	46 844	12 281	134	265	2 501	18 885	22 818	18 420	8 441	1 680	2 157
krakowski	8 195	8 193	2 940	503	79	251	2 841	2 835	3 090	2 301	1 308	1 097
oświęcimski	5 306	8 325	2 767		350	721	2 311	2 912	2 272	1 667	592	205
nowosądecki	5 872	6 407	3 029	245	204	643	2 457	2 862	2 718	1 289	434	350
łanowski	1 936	1 638	924	55	136	643	1 202	1 348	1 318	865	724	521
T	435 093	429 637	132 594	3 379	32 064	133 159	307 515	363 731	274 626	160 320	60 687	55 587
turyści	166 133	172 657	64 811	1 254	9 298	32 861	83 386	105 366	84 658	54 678	21 282	21 813
ogółem	165 678	154 656	38 347	254	11 149	58 308	132 834	159 686	115 714	57 284	21 569	18 803
nowosądecki	55 466	52 693	13 835	268	3 589	19 496	45 226	45 213	32 857	21 121	5 444	4 411
krakowski	26 102	26 414	8 213	1 257	3 895	11 034	20 400	24 040	21 676	12 449	6 791	5 552
oświęcimski	14 330	14 749	4 136		1 928	6 656	18 290	20 588	12 192	9 626	2 815	2 337
łanowski	7 384	8 468	3 252	346	2 205	4 804	7 379	8 838	7 529	5 162	2 786	2 671
TK	333 550	329 645	96 436	3 290	31 515	128 578	278 306	326 761	241 708	143 674	56 516	51 403
turyści	150 993	139 216	33 508	250	11 055	57 189	125 174	150 603	108 745	54 078	20 998	18 137
kraj.	89 361	98 569	37 171	1 220	8 996	30 314	65 940	82 064	62 958	44 002	18 831	19 292
nowosądecki	53 111	50 250	12 786	255	3 561	19 288	44 261	44 039	31 786	20 642	5 319	4 316
krakowski	21 324	22 138	6 962	1 235	3 863	10 721	18 874	22 477	19 838	11 109	6 067	4 832
oświęcimski	12 292	11 967	3 076		1 884	6 500	17 177	19 266	11 266	9 086	2 686	2 284
łanowski	6 469	7 505	2 933	330	2 156	4 566	6 880	8 312	7 115	4 757	2 615	2 542
TZ	101 543	99 989	36 155	74	535	4 579	29 209	36 970	32 918	16 646	4 171	4 181
turyści	76 772	74 088	27 640	34	302	2 547	17 446	23 302	21 700	10 676	2 451	2 521
zagr.	14 685	15 440	4 839		94	1 119	7 660	9 083	6 969	3 206	571	666
krakowski	4 778	4 276	1 251	18	28	313	1 526	1 563	1 838	1 340	724	720
oświęcimski	2 038	2 782	1 057		43	154	1 113	1 322	926	540	129	50
nowosądecki	2 355	2 443	1 049	9	21	208	965	1 174	1 071	479	125	95
łanowski	915	960	319	13	47	238	499	526	414	405	171	129

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

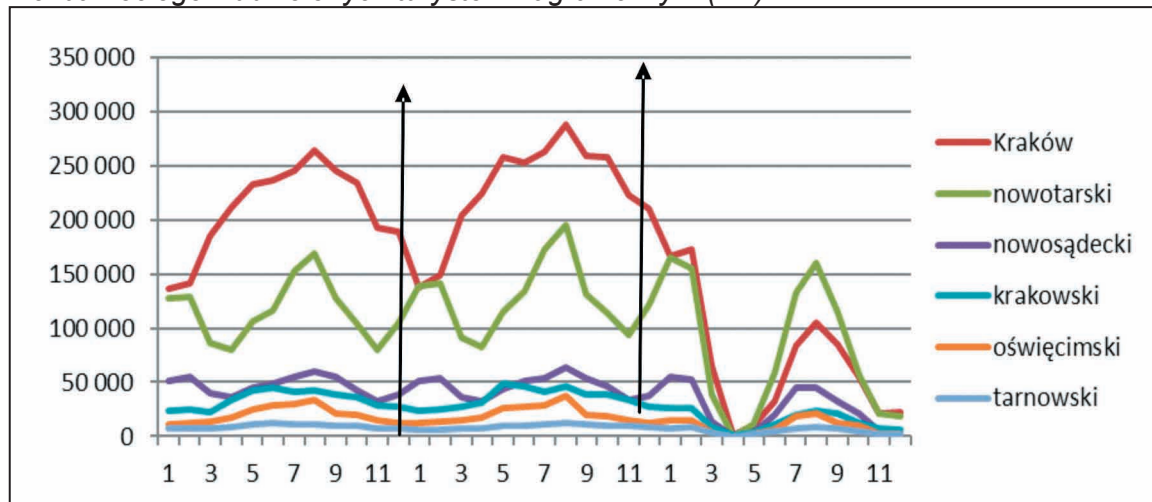
Liczba noclegów ogółem (N)

Liczba noclegów udzielonych turystom krajowym (NK)

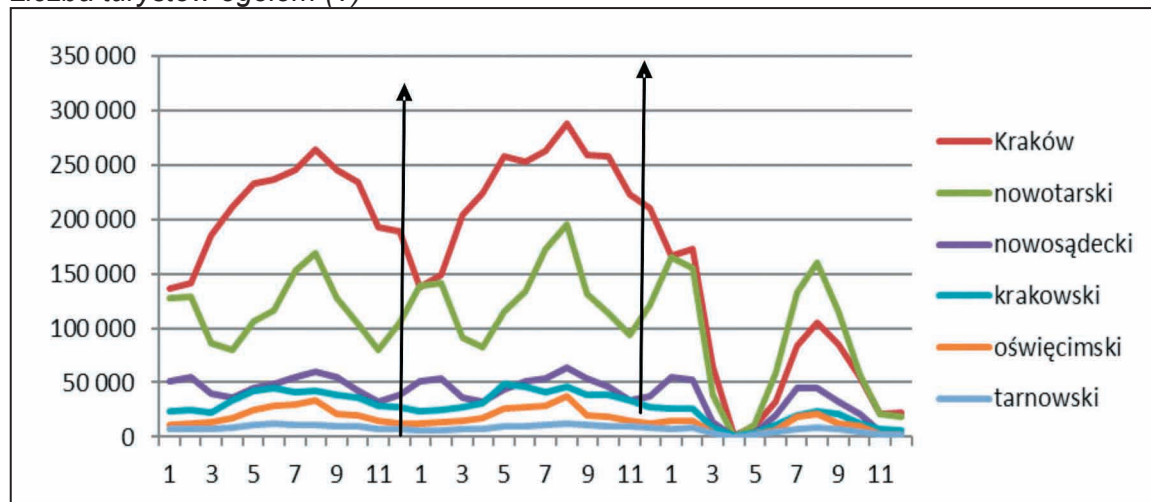
Liczba noclegów udzielonych turystom zagranicznym (NZ)

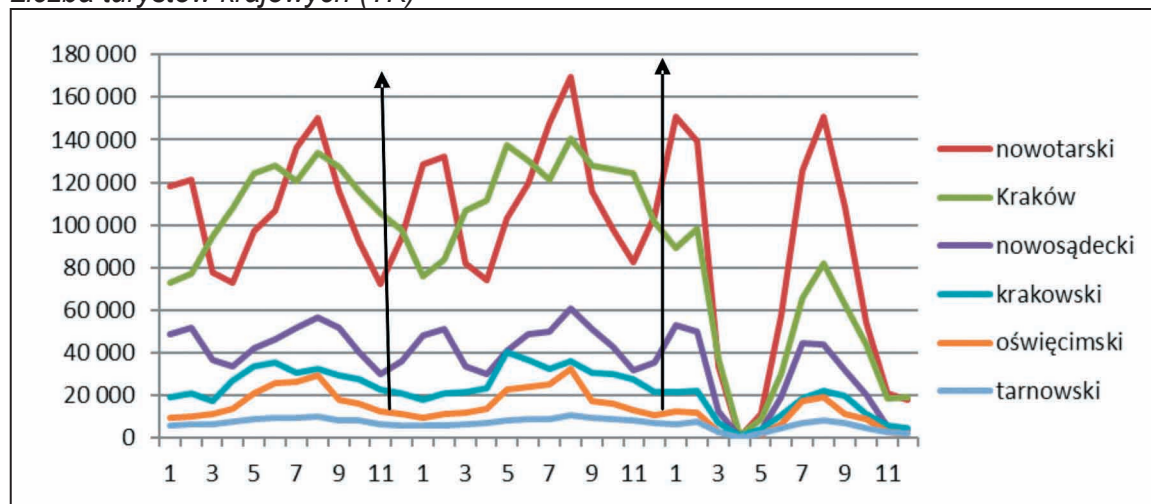
Rysunek 13.4.1. Liczby udzielonych noclegów (N, NK, NZ) w przekroju miesięcy w latach 2018-2020

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

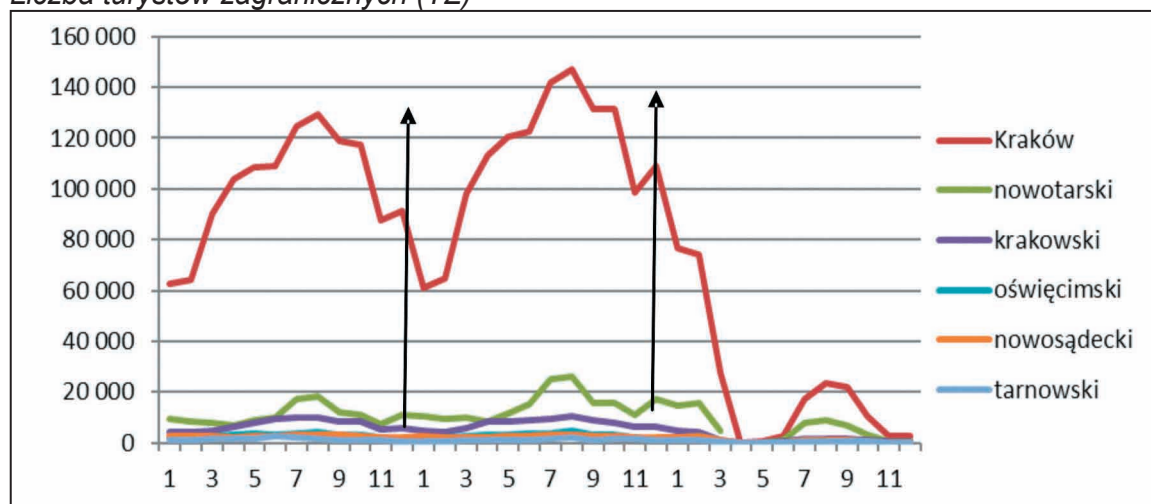
Liczba turystów ogółem (T)

Liczba turystów krajowych (TK)

Liczba turystów zagranicznych (TZ)

Rysunek 13.4.2. Liczby turystów (T, TK, TZ) w przekroju miesięcy w latach 2018-2020

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Tabela 13.4.5. Udziały % parametrów charakteryzujących ruch turystyczny w powiatach Małopolski wg miesięcy w roku 2018

N	2018 - miesiące											
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Ogółem	26,8%	27,5%	45,8%	50,2%	45,1%	41,6%	34,3%	34,8%	44,5%	47,8%	49,4%	43,5%
noclegi ogółem	70,8%	70,3%	72,6%	72,6%	71,5%	70,7%	71,4%	71,7%	73,0%	71,9%	72,5%	75,4%
nowosądecki	92,4%	92,0%	91,2%	89,1%	88,1%	87,8%	89,7%	89,6%	90,6%	89,7%	90,1%	91,6%
krakowski	96,2%	95,9%	95,4%	94,8%	94,4%	93,7%	94,4%	94,6%	95,7%	95,2%	95,4%	96,2%
oświęcimski	98,9%	98,7%	98,4%	98,1%	98,3%	97,9%	98,1%	98,4%	98,6%	98,4%	98,4%	98,8%
tarnowski	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
NK												
Ogółem	50,6%	49,8%	35,1%	30,9%	34,3%	36,6%	45,4%	44,9%	36,8%	32,3%	30,3%	40,5%
noclegi tur.kraj.	66,6%	66,2%	64,9%	63,7%	64,3%	64,3%	65,6%	66,0%	65,8%	63,0%	64,2%	68,7%
nowosądecki	92,3%	92,0%	90,4%	87,2%	86,6%	86,6%	88,9%	88,8%	89,6%	88,5%	88,5%	90,4%
krakowski	96,2%	95,9%	94,9%	94,0%	93,6%	92,9%	93,6%	93,9%	95,0%	94,4%	94,7%	95,5%
oświęcimski	98,8%	98,5%	98,2%	97,7%	98,1%	97,8%	97,9%	98,2%	98,3%	98,0%	98,0%	98,5%
tarnowski	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
INZ												
Ogółem	73,4%	75,6%	83,4%	86,2%	83,9%	81,9%	79,3%	79,1%	83,2%	83,3%	85,3%	82,5%
noclegi tur.zagr.	89,2%	88,1%	90,6%	91,1%	90,0%	89,1%	89,7%	90,2%	91,1%	90,4%	91,6%	92,4%
krakowski	92,7%	92,4%	94,0%	94,7%	94,4%	93,8%	94,2%	94,7%	95,3%	94,9%	95,1%	96,0%
oświęcimski	95,6%	95,7%	96,6%	97,2%	96,7%	96,3%	96,4%	97,0%	97,2%	97,2%	97,1%	97,4%
nowosądecki	99,1%	99,2%	99,0%	99,0%	98,8%	98,3%	98,9%	99,1%	99,3%	99,2%	99,3%	99,5%
tarnowski	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
T												
Ogółem	38,1%	38,2%	52,3%	54,8%	50,5%	48,6%	45,8%	45,5%	49,5%	52,5%	54,3%	49,9%
turyści kraj.	73,8%	73,1%	76,4%	75,4%	73,6%	72,5%	74,4%	74,6%	75,2%	75,8%	76,8%	77,7%
nowosądecki	88,2%	87,9%	87,5%	84,8%	83,3%	82,5%	84,6%	84,9%	86,2%	85,4%	85,8%	87,8%
krakowski	94,8%	94,6%	93,8%	93,3%	92,4%	91,6%	92,3%	92,2%	93,9%	93,6%	93,7%	94,9%
oświęcimski	98,1%	98,0%	97,8%	97,7%	97,7%	97,6%	97,9%	98,0%	98,1%	97,9%	97,9%	98,2%
tarnowski	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
TK												
Ogółem	43,0%	42,2%	31,9%	27,7%	29,7%	30,4%	36,3%	36,4%	33,0%	30,8%	29,0%	35,3%
turyści kraj.	69,7%	69,0%	70,6%	68,8%	67,7%	66,8%	68,5%	68,8%	69,3%	69,4%	71,2%	72,1%
nowosądecki	87,4%	87,0%	85,6%	81,7%	80,5%	79,9%	82,3%	82,6%	84,0%	82,8%	83,1%	85,6%
krakowski	94,4%	94,2%	92,8%	91,9%	90,9%	90,0%	90,5%	90,4%	92,5%	92,0%	92,3%	93,6%
oświęcimski	97,9%	97,8%	97,4%	97,1%	97,3%	97,3%	97,5%	97,6%	97,6%	97,3%	97,3%	97,7%
tarnowski	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
TZ												
Ogółem	76,1%	77,4%	82,4%	83,8%	81,5%	79,8%	77,4%	77,7%	81,2%	81,4%	83,3%	81,0%
turyści zagr.	87,7%	87,4%	89,4%	89,5%	88,1%	87,1%	88,0%	88,9%	89,3%	89,0%	90,1%	91,0%
krakowski	92,9%	92,5%	93,7%	94,5%	94,1%	93,8%	94,3%	94,7%	95,1%	94,9%	94,9%	96,1%
oświęcimski	95,5%	95,5%	96,2%	97,0%	96,7%	96,3%	96,7%	97,3%	97,1%	97,3%	97,0%	97,3%
nowosądecki	98,7%	98,9%	98,6%	98,9%	98,8%	98,2%	98,8%	99,1%	99,2%	99,2%	99,2%	99,3%
tarnowski	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
kolory --->	70%	zielony	80%	żółty	90%	czerwony						

Źródło: opracowanie własne

Tabela 13.4.6. Udziały % parametrów charakteryzujących ruch turystyczny w powiatach Małopolski wg miesięcy w roku 2019

	2019 - miesiące											
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
N	Ogółem	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
noclegi	Kraków	26,6%	27,9%	48,0%	51,8%	46,3%	42,0%	35,4%	35,9%	48,4%	49,1%	43,4%
ogółem	nowotarski	45,9%	43,6%	26,0%	22,8%	25,6%	36,9%	36,8%	28,1%	24,7%	23,9%	33,9%
	nowosądecki	20,1%	21,1%	16,9%	15,2%	16,6%	17,4%	17,0%	16,7%	17,2%	16,6%	15,0%
	krakowski	3,9%	3,9%	4,6%	5,5%	6,5%	5,0%	4,9%	5,2%	5,3%	5,9%	4,3%
	oświęcimski	2,4%	2,5%	2,9%	3,2%	3,6%	3,6%	3,9%	2,8%	2,8%	2,8%	2,1%
	tarnowski	1,1%	1,0%	1,5%	1,6%	1,5%	1,6%	1,5%	1,6%	1,6%	1,7%	1,4%
NK	Ogółem	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
noclegi	nowotarski	52,4%	50,3%	34,4%	31,7%	33,1%	45,0%	44,8%	36,6%	32,0%	30,5%	43,6%
tur.kraj.	Kraków	16,3%	16,8%	31,7%	34,3%	31,0%	20,5%	21,4%	29,2%	31,9%	34,5%	26,2%
	nowosądecki	23,9%	25,3%	23,8%	22,4%	22,5%	23,3%	22,3%	23,4%	24,6%	23,1%	21,0%
	krakowski	3,9%	3,9%	5,2%	6,1%	7,5%	5,4%	5,2%	5,7%	6,2%	6,7%	4,7%
	oświęcimski	2,3%	2,5%	3,1%	3,5%	4,2%	4,1%	4,6%	3,2%	3,3%	3,1%	2,7%
	tarnowski	1,2%	1,1%	1,8%	2,0%	1,7%	1,8%	1,7%	1,9%	2,0%	2,0%	1,6%
NZ	Ogółem	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
noclegi	Kraków	73,0%	76,7%	83,9%	85,5%	83,9%	76,9%	77,7%	82,8%	82,8%	82,9%	81,3%
tur.zagr.	nowotarski	16,6%	14,1%	7,7%	5,5%	7,1%	14,4%	13,8%	8,9%	9,3%	8,5%	12,2%
	krakowski	4,0%	3,6%	3,4%	4,3%	4,1%	3,9%	3,8%	4,0%	3,6%	4,0%	3,3%
	oświęcimski	2,7%	2,5%	2,5%	2,4%	2,1%	1,9%	2,0%	1,9%	1,9%	2,0%	0,8%
	nowosądecki	3,1%	2,5%	1,7%	1,6%	1,9%	1,9%	1,8%	1,5%	1,6%	1,6%	1,5%
	tarnowski	0,6%	0,6%	0,8%	0,6%	0,9%	0,9%	0,9%	0,8%	0,7%	1,0%	0,8%
T	Ogółem	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
turyści	Kraków	37,3%	38,2%	53,6%	56,8%	51,5%	46,1%	44,8%	50,3%	53,2%	54,4%	50,4%
ogółem	nowotarski	37,8%	36,5%	24,1%	20,8%	22,9%	30,3%	30,4%	25,5%	23,4%	22,8%	29,2%
	nowosądecki	13,7%	13,7%	9,3%	8,1%	8,7%	9,3%	9,9%	10,5%	9,4%	8,3%	9,0%
	krakowski	6,3%	6,4%	7,2%	8,0%	9,7%	7,3%	7,2%	7,6%	7,9%	8,2%	6,6%
	oświęcimski	3,2%	3,4%	3,8%	4,3%	5,2%	5,1%	5,8%	3,9%	4,0%	3,8%	2,9%
	tarnowski	1,8%	1,7%	2,0%	2,0%	1,9%	1,9%	1,9%	2,1%	2,1%	2,4%	1,9%
TK	Ogółem	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
turyści	nowotarski	44,8%	43,4%	31,3%	28,6%	29,3%	38,3%	37,7%	32,9%	30,4%	28,6%	37,3%
kraj.	Kraków	26,6%	27,4%	40,6%	43,0%	38,9%	31,5%	31,3%	36,3%	39,1%	43,2%	36,1%
	nowosądecki	16,8%	16,8%	12,7%	11,5%	11,7%	13,0%	13,5%	14,6%	13,3%	11,2%	12,7%
	krakowski	6,4%	6,8%	8,3%	9,0%	11,4%	8,4%	8,0%	8,7%	9,4%	9,5%	7,6%
	oświęcimski	3,4%	3,7%	4,6%	5,2%	6,5%	6,5%	7,2%	4,9%	5,0%	4,6%	3,9%
	tarnowski	2,0%	1,9%	2,4%	2,6%	2,4%	2,4%	2,3%	2,7%	2,8%	3,0%	2,5%
TZ	Ogółem	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
turyści	Kraków	74,9%	77,7%	82,1%	83,1%	81,8%	76,7%	76,0%	80,7%	81,2%	81,0%	79,8%
zagr.	nowotarski	12,9%	11,5%	8,1%	6,0%	7,8%	13,7%	13,5%	9,6%	9,6%	9,2%	12,5%
	krakowski	5,9%	5,1%	4,7%	6,1%	5,7%	5,0%	5,4%	5,3%	5,0%	5,2%	4,6%
	oświęcimski	2,5%	2,4%	2,3%	2,4%	2,2%	2,1%	2,4%	1,9%	1,8%	1,8%	0,8%
	nowosądecki	2,9%	2,5%	1,9%	1,6%	1,8%	1,6%	1,7%	1,6%	1,6%	1,6%	1,4%
	tarnowski	0,9%	1,0%	0,9%	0,7%	0,8%	0,9%	1,0%	0,8%	0,9%	1,2%	0,8%
	kolory --->	25%	zielony	35%	żółty	50%	czerwonny					

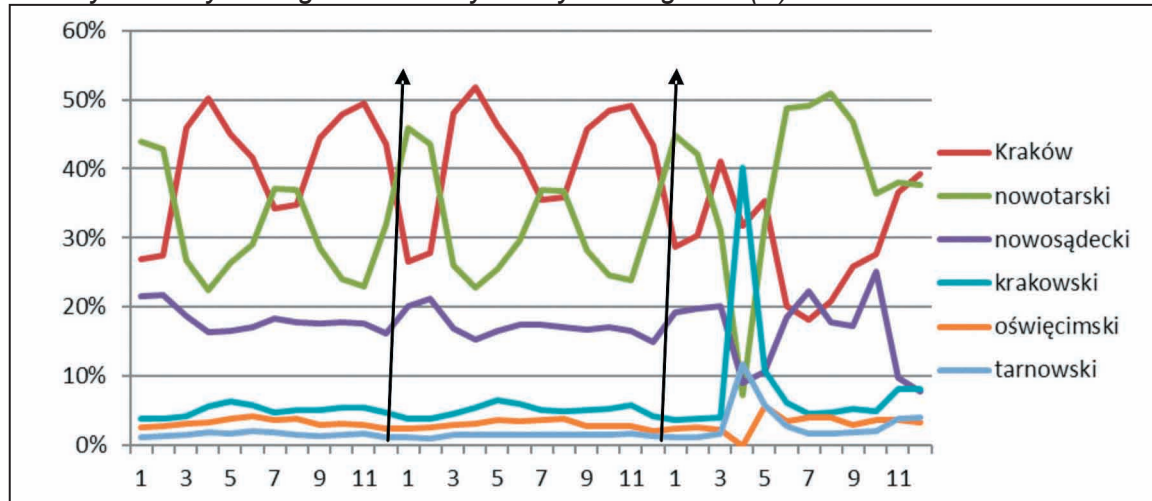
Źródło: opracowanie własne

Tabela 13.4.7. Udziały % parametrów charakteryzujących ruch turystyczny w powiatach Małopolski wg miesięcy w roku 2020

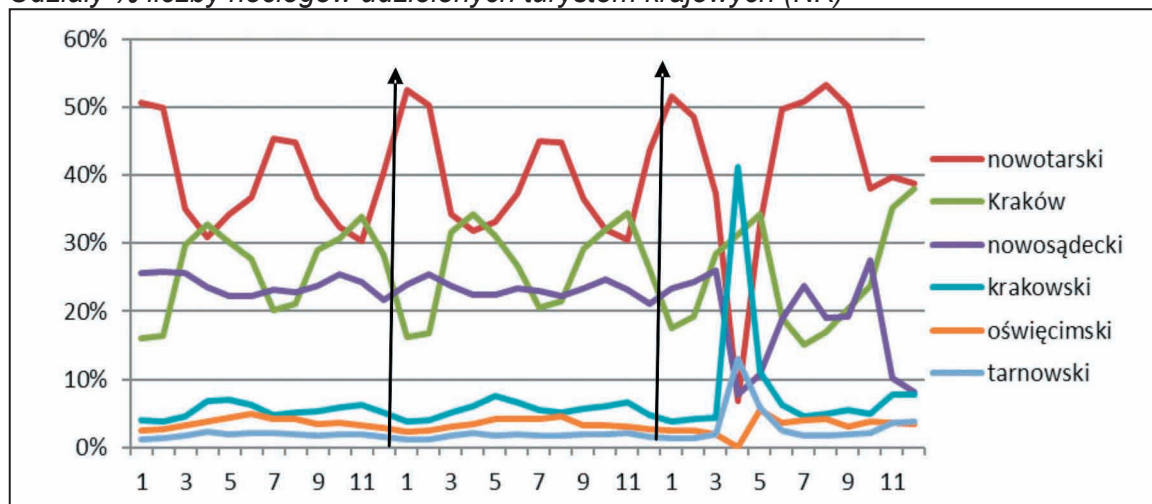
	2020 - miesiące											
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
N	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
noclegi	28,8%	30,3%	41,0%	31,8%	35,4%	20,2%	18,1%	20,8%	25,9%	27,6%	36,5%	39,3%
ogółem	44,7%	42,2%	31,0%	7,2%	31,8%	48,8%	49,2%	51,0%	46,7%	36,4%	38,0%	37,6%
nowosądecki	19,2%	19,8%	20,1%	9,1%	10,6%	18,5%	22,4%	17,8%	17,2%	25,2%	9,8%	7,8%
krakowski	3,7%	3,9%	4,1%	40,2%	10,7%	6,2%	4,6%	4,7%	5,2%	5,0%	8,1%	8,1%
oświęcimski	2,4%	2,6%	2,2%	0,0%	5,7%	3,6%	4,0%	4,0%	3,0%	3,8%	3,8%	3,3%
tarnowski	1,2%	1,2%	1,6%	11,7%	5,8%	2,7%	1,8%	1,7%	1,9%	2,1%	3,8%	4,0%
NK	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
noclegi	51,5%	48,5%	37,3%	6,9%	32,7%	49,6%	50,7%	53,2%	50,1%	38,0%	39,6%	38,8%
tur.kraj.	17,5%	19,3%	28,5%	31,2%	34,2%	19,1%	15,1%	17,0%	20,3%	23,8%	35,2%	38,0%
nowosądecki	23,4%	24,3%	25,9%	7,8%	10,8%	18,9%	23,8%	19,1%	19,1%	27,4%	10,2%	8,1%
krakowski	3,8%	4,1%	4,5%	41,1%	11,1%	6,2%	4,6%	4,9%	5,4%	4,9%	7,8%	7,8%
oświęcimski	2,5%	2,4%	2,0%	0,0%	5,4%	3,6%	4,1%	4,1%	3,1%	3,7%	3,6%	3,4%
tarnowski	1,3%	1,4%	1,9%	13,0%	5,8%	2,6%	1,8%	1,7%	1,9%	2,1%	3,6%	3,9%
NZ	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
noclegi	74,2%	72,9%	77,3%	35,9%	64,3%	54,8%	58,4%	63,5%	66,7%	64,3%	55,3%	55,7%
tur.zagr.	17,3%	17,8%	12,7%	9,2%	9,1%	23,8%	28,4%	25,4%	22,0%	20,7%	15,9%	22,1%
krakowski	3,3%	3,1%	3,0%	34,4%	2,7%	6,9%	4,3%	3,2%	3,7%	5,6%	12,3%	11,2%
oświęcimski	2,1%	2,2%	2,9%	0,0%	12,1%	2,4%	3,5%	3,2%	2,7%	4,1%	5,6%	2,1%
nowosądecki	2,3%	2,4%	3,1%	16,8%	7,0%	6,1%	3,7%	3,2%	3,3%	3,2%	4,1%	3,6%
tarnowski	0,8%	0,6%	1,0%	3,8%	4,7%	6,1%	1,8%	1,5%	1,6%	2,1%	6,8%	5,3%
T	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
turyści	38,2%	40,2%	48,9%	37,1%	29,0%	24,7%	27,1%	29,0%	30,8%	34,1%	35,1%	39,2%
ogółem	38,1%	36,0%	28,9%	7,5%	34,8%	43,8%	43,2%	43,9%	42,1%	35,7%	35,5%	33,8%
nowosądecki	12,7%	12,3%	10,4%	7,9%	11,2%	14,6%	14,7%	12,4%	12,0%	13,2%	9,0%	7,9%
krakowski	6,0%	6,1%	6,2%	37,2%	12,1%	8,3%	6,6%	6,6%	7,9%	7,8%	11,2%	10,0%
oświęcimski	3,3%	3,4%	3,1%	0,0%	6,0%	5,0%	5,9%	5,7%	4,4%	6,0%	4,6%	4,2%
tarnowski	1,7%	2,0%	2,5%	10,2%	6,9%	3,6%	2,4%	2,4%	2,7%	3,2%	4,6%	4,8%
TK	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
turyści	45,3%	42,2%	34,7%	7,6%	35,1%	44,5%	45,0%	46,1%	45,0%	37,6%	37,2%	35,3%
kraj.	26,8%	29,9%	38,5%	37,1%	28,5%	23,6%	23,7%	25,1%	26,0%	30,6%	33,3%	37,5%
nowosądecki	15,9%	15,2%	13,3%	7,8%	11,3%	15,0%	15,9%	13,5%	13,2%	14,4%	9,4%	8,4%
krakowski	6,4%	6,7%	7,2%	37,5%	12,3%	8,3%	6,8%	6,9%	8,2%	7,7%	10,7%	9,4%
oświęcimski	3,7%	3,6%	3,2%	0,0%	6,0%	5,1%	6,2%	5,9%	4,7%	6,3%	4,8%	4,4%
tarnowski	1,9%	2,3%	3,0%	10,0%	6,8%	3,6%	2,5%	2,5%	2,9%	3,3%	4,6%	4,9%
TZ	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
turyści	75,6%	74,1%	76,4%	45,9%	56,4%	55,6%	59,7%	63,0%	65,9%	64,1%	58,8%	60,3%
zagr.	14,5%	15,4%	13,4%	0,0%	17,6%	24,4%	26,2%	24,6%	21,2%	19,3%	13,7%	15,9%
krakowski	4,7%	4,3%	3,5%	24,3%	5,2%	6,8%	5,2%	4,2%	5,6%	8,0%	17,4%	17,2%
oświęcimski	2,0%	2,8%	2,9%	0,0%	8,0%	3,4%	3,8%	3,6%	2,8%	3,2%	3,1%	1,2%
nowosądecki	2,3%	2,4%	2,9%	12,2%	3,9%	4,5%	3,3%	3,2%	3,3%	2,9%	3,0%	2,3%
tarnowski	0,9%	1,0%	0,9%	17,6%	8,8%	5,2%	1,7%	1,4%	1,3%	2,4%	4,1%	3,1%
	kolory -->	25%	zielony	35%	żółty	50%	czerwonny					

Źródło: opracowanie własne

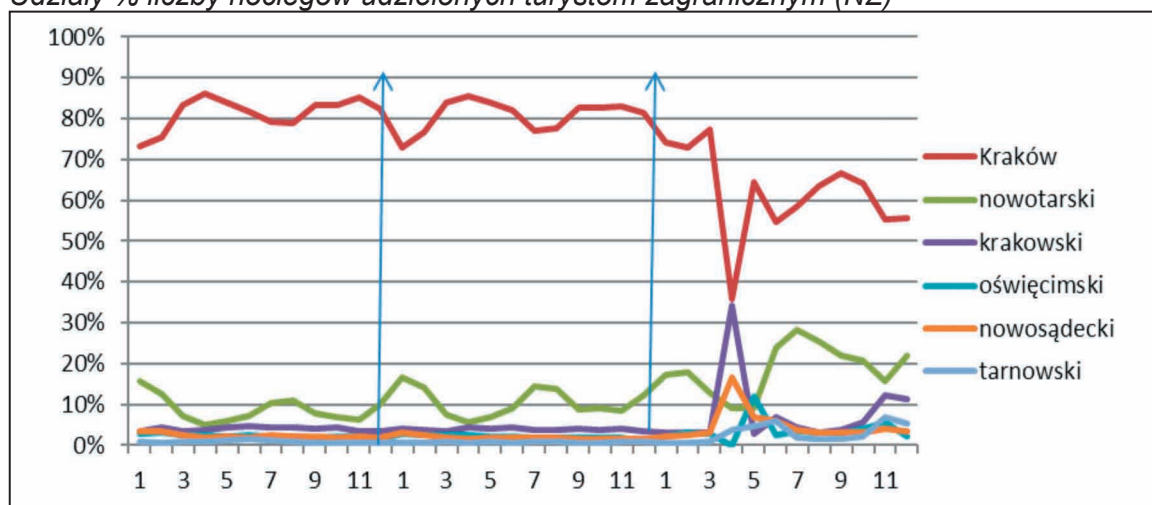
Udziały % liczby noclegów udzielonych turystom ogółem (N)

Udziały % liczby noclegów udzielonych turystom krajowym (NK)

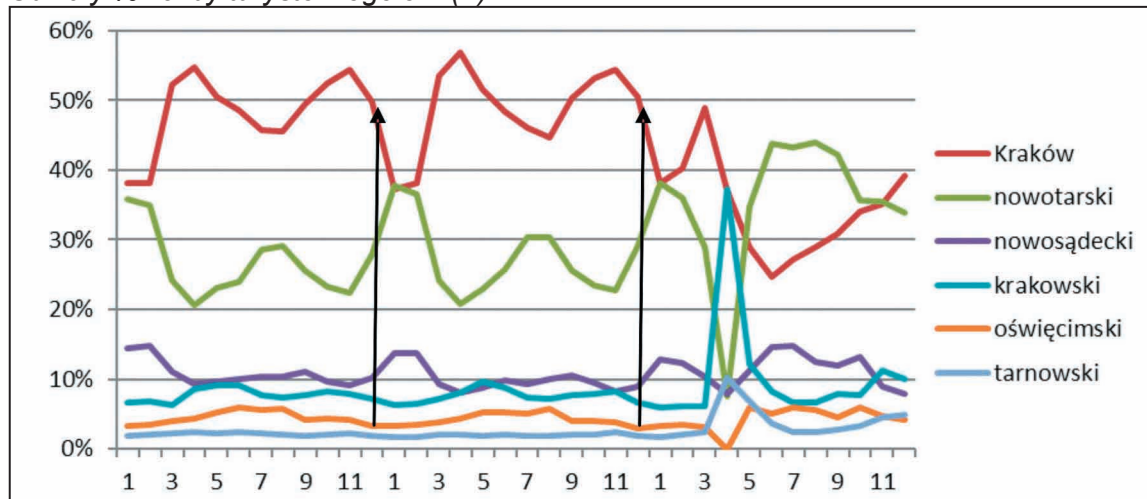
Udziały % liczby noclegów udzielonych turystom zagranicznym (NZ)

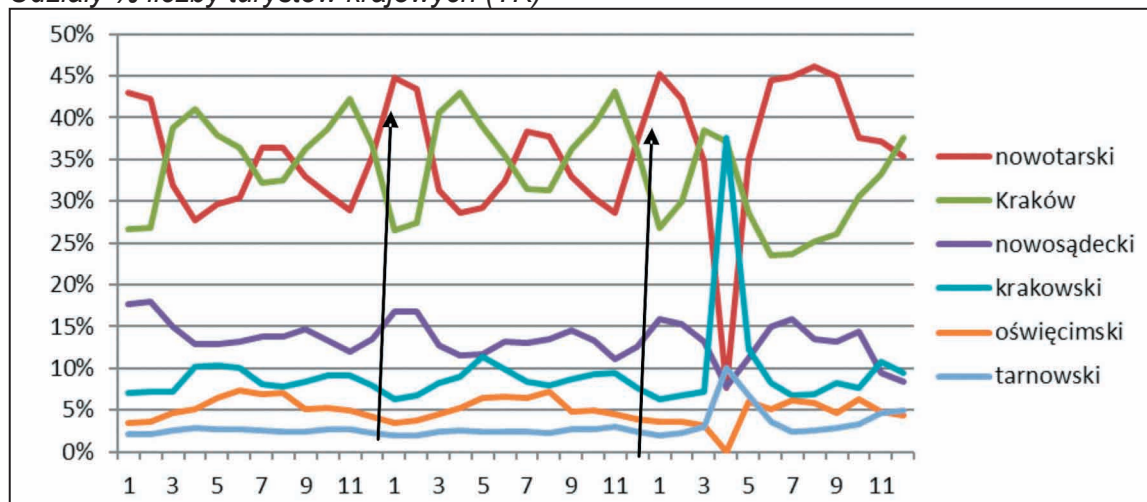
Rysunek 13.4.3. Udziały % liczby udzielonych noclegów (N, NK, NZ) w przekroju miesięcy w latach 2018-2020

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejziak.

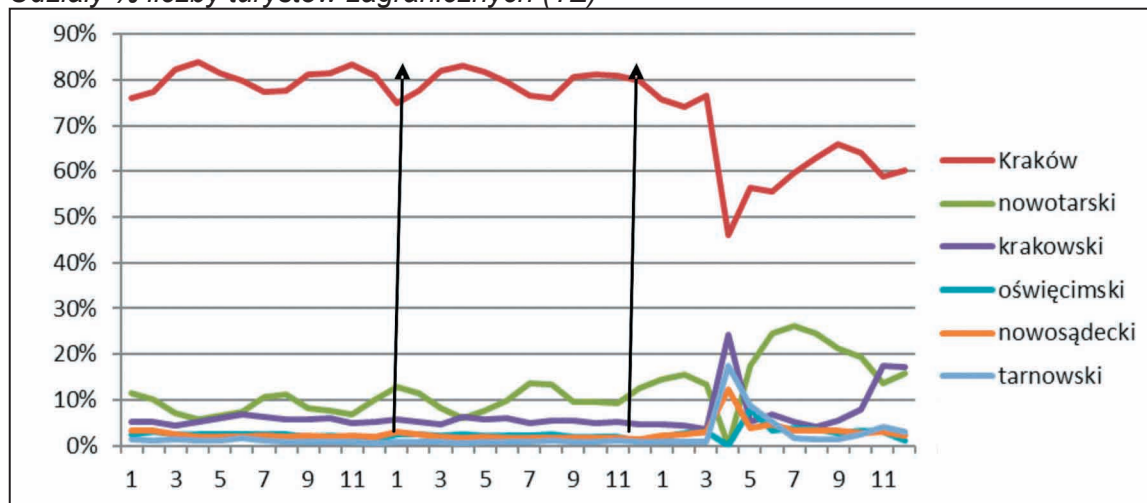
Udziały % liczby turystów ogółem (T)

Udziały % liczby turystów krajowych (TK)

Udziały % liczby turystów zagranicznych (TZ)

Rysunek 13.4.4. Udziały % liczby turystów (T, TK, TZ) w przekroju miesięcy w latach 2018-2020

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Tabela 13.4.8. Skumulowane udziały % parametrów charakteryzujących ruch turystyczny w powiatach Małopolski wg miesięcy roku 2018

N	2018 - miesiące											
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
noclegi ogółem	26,8%	27,5%	45,8%	50,2%	45,1%	41,6%	34,3%	34,8%	44,5%	47,8%	49,4%	43,5%
Kraków	70,8%	70,3%	72,6%	72,6%	71,5%	70,7%	71,4%	71,7%	73,0%	71,9%	72,5%	75,4%
nowosądecki	92,4%	92,0%	91,2%	89,1%	88,1%	87,8%	89,7%	89,6%	90,6%	89,7%	90,1%	91,6%
krakowski	96,2%	95,9%	95,4%	94,8%	94,4%	93,7%	94,4%	94,6%	95,7%	95,2%	95,4%	96,2%
oświęcimski	98,9%	98,7%	98,4%	98,1%	98,3%	97,9%	98,1%	98,4%	98,6%	98,4%	98,4%	98,8%
tarnowski	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
NK												
noclegi tur.kraj.	50,6%	49,8%	35,1%	30,9%	34,3%	36,6%	45,4%	44,9%	36,8%	32,3%	30,3%	40,5%
Kraków	66,6%	66,2%	64,9%	63,7%	64,3%	64,3%	65,6%	66,0%	65,8%	63,0%	64,2%	68,7%
nowosądecki	92,3%	92,0%	90,4%	87,2%	86,6%	86,6%	88,9%	88,8%	89,6%	88,5%	88,5%	90,4%
krakowski	96,2%	95,9%	94,9%	94,0%	93,6%	92,9%	93,6%	93,9%	95,0%	94,4%	94,7%	95,5%
oświęcimski	98,8%	98,5%	98,2%	97,7%	98,1%	97,8%	97,9%	98,2%	98,3%	98,0%	98,0%	98,5%
tarnowski	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
NZ												
noclegi tur.zagr.	73,4%	75,6%	83,4%	86,2%	83,9%	81,9%	79,3%	79,1%	83,2%	83,3%	85,3%	82,5%
Kraków	89,2%	88,1%	90,6%	91,1%	90,0%	89,1%	89,7%	90,2%	91,1%	90,4%	91,6%	92,4%
krakowski	92,7%	92,4%	94,0%	94,7%	94,4%	93,8%	94,2%	94,7%	95,3%	94,9%	95,1%	96,0%
oświęcimski	95,6%	95,7%	96,6%	97,2%	96,7%	96,3%	96,4%	97,0%	97,2%	97,1%	97,4%	97,4%
nowosądecki	99,1%	99,2%	99,0%	99,0%	98,8%	98,3%	98,9%	99,1%	99,3%	99,2%	99,3%	99,5%
tarnowski	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
T												
turyści ogółem	38,1%	38,2%	52,3%	54,8%	50,5%	48,6%	45,8%	45,5%	49,5%	52,5%	54,3%	49,9%
Kraków	73,8%	73,1%	76,4%	75,4%	73,6%	72,5%	74,4%	74,6%	75,2%	75,8%	76,8%	77,7%
nowosądecki	88,2%	87,9%	87,5%	84,8%	83,3%	82,5%	84,6%	84,9%	86,2%	85,4%	85,8%	87,8%
krakowski	94,8%	94,6%	93,8%	93,3%	92,4%	91,6%	92,3%	92,2%	93,9%	93,6%	93,7%	94,9%
oświęcimski	98,1%	98,0%	97,8%	97,7%	97,7%	97,6%	97,9%	98,0%	98,1%	97,9%	97,9%	98,2%
tarnowski	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
TK												
turyści kraj.	43,0%	42,2%	31,9%	27,7%	29,7%	30,4%	36,3%	36,4%	33,0%	30,8%	29,0%	35,3%
Kraków	69,7%	69,0%	70,6%	68,8%	67,7%	66,8%	68,5%	68,8%	69,3%	69,4%	71,2%	72,1%
nowosądecki	87,4%	87,0%	85,6%	81,7%	80,5%	79,9%	82,3%	82,6%	84,0%	82,8%	83,1%	85,6%
krakowski	94,4%	94,2%	92,8%	91,9%	90,9%	90,0%	90,5%	90,4%	92,5%	92,0%	92,3%	93,6%
oświęcimski	97,9%	97,8%	97,4%	97,1%	97,3%	97,3%	97,5%	97,5%	97,6%	97,3%	97,3%	97,7%
tarnowski	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
TZ												
turyści zagr.	76,1%	77,4%	82,4%	83,8%	81,5%	79,8%	77,4%	77,7%	81,2%	81,4%	83,3%	81,0%
Kraków	87,7%	87,4%	89,4%	89,5%	88,1%	87,1%	88,0%	88,9%	89,3%	89,0%	90,1%	91,0%
krakowski	92,9%	92,5%	93,7%	94,5%	94,1%	93,8%	94,3%	94,7%	95,1%	94,9%	94,9%	96,1%
oświęcimski	95,5%	95,5%	96,2%	97,0%	96,7%	96,3%	96,7%	97,3%	97,1%	97,3%	97,0%	97,3%
nowosądecki	98,7%	98,9%	98,6%	98,9%	98,8%	98,2%	98,8%	99,1%	99,2%	99,2%	99,2%	99,3%
tarnowski	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
kolory -->	70%	zielony	80%	żółty	90%	czzerwony						

Źródło: opracowanie własne

Tabela 13.4.9. Skumulowane udziały % parametrów charakteryzujących ruch turystyczny w powiatach Małopolski wg miesięcy roku 2019

		2019 - miesiące												
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
N	Ogółem	26,6%	27,9%	48,0%	51,8%	46,3%	42,0%	35,4%	35,9%	45,7%	48,4%	49,1%	43,4%	
	Kraków	72,5%	71,5%	74,0%	74,5%	71,8%	71,5%	72,3%	72,7%	73,8%	73,1%	73,0%	77,2%	
	nowotarski	92,6%	92,6%	91,0%	89,8%	88,4%	88,9%	89,8%	89,7%	90,4%	90,2%	89,6%	92,2%	
	nowosądecki	96,5%	96,5%	95,6%	95,3%	94,9%	94,9%	94,8%	94,6%	95,6%	95,6%	95,5%	96,5%	
	krakowski	98,9%	99,0%	98,5%	98,4%	98,5%	98,5%	98,4%	98,5%	98,4%	98,4%	98,3%	98,6%	
	oświęcimski	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	
NK	Ogółem	52,4%	50,3%	34,4%	31,7%	33,1%	37,3%	45,0%	44,8%	36,6%	32,0%	30,5%	43,6%	
	nowotarski	68,7%	67,1%	66,1%	66,0%	64,1%	64,0%	65,5%	66,2%	65,8%	64,0%	65,0%	69,9%	
	Kraków	92,6%	92,4%	89,9%	88,3%	86,6%	87,4%	88,5%	88,5%	89,2%	88,6%	88,1%	90,9%	
	nowosądecki	96,5%	96,4%	95,1%	94,4%	94,0%	94,0%	94,0%	93,7%	94,8%	94,7%	94,8%	95,7%	
	krakowski	98,8%	98,9%	98,2%	98,0%	98,3%	98,1%	98,2%	98,3%	98,1%	98,0%	98,0%	98,4%	
	oświęcimski	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	
NZ	Ogółem	73,0%	76,7%	83,9%	85,5%	83,9%	82,0%	76,9%	77,7%	82,8%	82,8%	82,9%	81,3%	
	Kraków	89,6%	90,7%	91,6%	91,0%	91,0%	91,1%	91,3%	91,5%	91,8%	92,1%	91,4%	93,6%	
	nowotarski	93,7%	94,4%	95,0%	95,3%	95,1%	95,4%	95,2%	95,3%	95,8%	95,7%	95,4%	96,9%	
	krakowski	96,3%	96,9%	97,4%	97,8%	97,2%	97,6%	97,1%	97,3%	97,7%	97,7%	97,4%	97,7%	
	nowosądecki	99,4%	99,4%	99,2%	99,4%	99,1%	99,3%	99,1%	99,1%	99,2%	99,3%	99,0%	99,2%	
	oświęcimski	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	
T	Ogółem	37,3%	38,2%	53,6%	56,8%	51,5%	48,4%	46,1%	44,8%	50,3%	53,2%	54,4%	50,4%	
	Kraków	75,0%	74,7%	77,7%	77,6%	74,5%	74,1%	76,4%	75,2%	75,9%	76,6%	77,3%	79,6%	
	nowotarski	88,8%	88,4%	87,0%	85,7%	83,2%	84,0%	85,8%	85,1%	86,3%	86,0%	85,6%	88,6%	
	nowosądecki	95,0%	94,8%	94,2%	93,7%	92,9%	92,7%	93,0%	92,3%	94,0%	93,9%	93,8%	95,2%	
	krakowski	98,2%	98,3%	98,0%	98,0%	98,1%	98,0%	98,1%	98,1%	98,1%	97,9%	97,6%	98,1%	
	oświęcimski	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	
TK	Ogółem	44,8%	43,4%	31,3%	28,6%	29,3%	32,4%	38,3%	37,7%	32,9%	30,4%	28,6%	37,3%	
	nowotarski	71,4%	70,8%	71,9%	71,6%	68,2%	67,8%	69,8%	69,0%	69,1%	69,5%	71,8%	73,4%	
	Kraków	88,2%	87,5%	84,7%	83,1%	79,8%	81,1%	82,8%	82,5%	83,7%	82,9%	82,9%	86,1%	
	nowosądecki	94,6%	94,3%	93,0%	92,1%	91,2%	91,0%	91,1%	90,4%	92,4%	92,2%	92,5%	93,7%	
	krakowski	98,0%	98,1%	97,6%	97,4%	97,6%	97,5%	97,6%	97,7%	97,3%	97,2%	97,0%	97,5%	
	oświęcimski	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	
TZ	Ogółem	74,9%	77,7%	82,1%	83,1%	81,8%	79,5%	76,7%	76,0%	80,7%	81,2%	81,0%	79,8%	
	Kraków	87,8%	89,1%	90,2%	89,1%	89,6%	89,3%	90,4%	89,5%	90,4%	90,8%	90,2%	92,3%	
	nowotarski	93,7%	94,2%	95,0%	95,3%	95,2%	95,2%	95,4%	94,9%	95,7%	95,7%	95,4%	97,0%	
	krakowski	96,2%	96,5%	97,2%	97,7%	97,4%	97,5%	97,4%	97,3%	97,6%	97,6%	97,2%	97,8%	
	nowosądecki	99,1%	99,0%	99,1%	99,3%	99,2%	99,1%	99,1%	99,0%	99,2%	99,1%	98,8%	99,2%	
	oświęcimski	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	
		70%	zielony	80%	żółty	90%	czzerwony							100,0%

Źródło: opracowanie własne

Tabela 13.4.10. Skumulowane udziały % parametrów charakteryzujących ruch turystyczny w powiatach Małopolski wg miesięcy roku 2020

2020 - miesiące		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
N	Ogółem												
noclegi	Kraków	28,8%	30,3%	41,0%	31,8%	35,4%	20,2%	18,1%	20,8%	25,9%	27,6%	36,5%	39,3%
ogółem	nowotarski	73,5%	72,5%	72,0%	39,0%	67,2%	69,0%	67,3%	71,7%	72,6%	64,0%	74,6%	76,9%
	nowosądecki	92,7%	92,3%	92,1%	48,0%	77,8%	87,5%	89,6%	89,5%	89,8%	89,1%	84,3%	84,6%
	krakowski	96,4%	96,2%	96,2%	88,3%	88,6%	93,7%	94,2%	94,2%	95,1%	94,2%	92,4%	92,7%
	oświęcimski	98,8%	98,8%	98,4%	88,3%	94,2%	97,3%	98,2%	98,3%	98,1%	97,9%	96,2%	96,0%
	tarnowski	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
NK	Ogółem												
noclegi	nowotarski	51,5%	48,5%	37,3%	6,9%	32,7%	49,6%	50,7%	53,2%	50,1%	38,0%	39,6%	38,8%
tur.kraj.	Kraków	69,0%	67,8%	65,8%	38,1%	66,9%	68,7%	65,8%	70,2%	70,4%	61,8%	74,8%	76,8%
	nowosądecki	92,4%	92,1%	91,7%	45,9%	77,7%	87,6%	89,5%	89,3%	89,6%	89,2%	85,0%	84,9%
	krakowski	96,2%	96,2%	96,2%	87,0%	88,8%	93,8%	94,1%	94,2%	95,0%	94,2%	92,8%	92,7%
	oświęcimski	98,7%	98,6%	98,1%	87,0%	94,2%	97,4%	98,2%	98,3%	98,1%	97,9%	96,4%	96,1%
	tarnowski	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
NZ	Ogółem												
noclegi	Kraków	74,2%	72,9%	77,3%	35,9%	64,3%	54,8%	58,4%	63,5%	66,7%	64,3%	55,3%	55,7%
tur.zagr.	nowotarski	91,5%	90,7%	90,0%	45,0%	73,5%	78,5%	86,8%	88,9%	88,8%	85,0%	71,1%	77,8%
	krakowski	94,8%	93,8%	93,0%	79,5%	76,2%	85,4%	91,0%	92,1%	92,5%	90,6%	83,5%	89,0%
	oświęcimski	96,9%	96,9%	95,9%	79,5%	88,3%	87,8%	94,5%	95,3%	95,2%	94,7%	89,1%	91,1%
	nowosądecki	99,2%	99,4%	99,0%	96,2%	95,3%	93,9%	98,2%	98,5%	98,4%	97,9%	93,2%	94,7%
	tarnowski	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
T	Ogółem												
turyści	Kraków	38,2%	40,2%	48,9%	37,1%	29,0%	24,7%	27,1%	29,0%	30,8%	34,1%	35,1%	39,2%
ogółem	nowotarski	76,3%	76,2%	77,8%	44,6%	63,8%	68,5%	70,3%	72,9%	73,0%	69,8%	70,6%	73,1%
	nowosądecki	89,0%	88,4%	88,2%	52,6%	75,0%	83,1%	85,0%	85,3%	84,9%	83,0%	79,6%	81,0%
	krakowski	95,0%	94,6%	94,4%	89,8%	87,1%	91,4%	91,7%	91,9%	92,8%	90,8%	90,8%	91,0%
	oświęcimski	98,3%	98,0%	97,5%	89,8%	93,1%	96,4%	97,6%	97,6%	97,3%	96,8%	95,4%	95,2%
	tarnowski	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
TK	Ogółem												
turyści	nowotarski	45,3%	42,2%	34,7%	7,6%	35,1%	44,5%	45,0%	46,1%	45,0%	37,6%	37,2%	35,3%
kraj.	Kraków	72,1%	72,1%	73,3%	44,7%	63,6%	68,1%	68,7%	71,2%	71,0%	68,3%	70,5%	72,8%
	nowosądecki	88,0%	87,4%	86,5%	52,4%	74,9%	83,1%	84,6%	84,7%	84,2%	82,6%	79,9%	81,2%
	krakowski	94,4%	94,1%	93,8%	90,0%	87,2%	91,4%	91,4%	91,6%	92,4%	90,4%	90,6%	90,6%
	oświęcimski	98,1%	97,7%	97,0%	90,0%	93,2%	96,4%	97,5%	97,5%	97,1%	96,7%	95,4%	95,1%
	tarnowski	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
TZ	Ogółem												
turyści	Kraków	75,6%	74,1%	76,4%	45,9%	56,4%	55,6%	59,7%	63,0%	65,9%	64,1%	58,8%	60,3%
zagr.	nowotarski	90,1%	89,5%	89,8%	45,9%	74,0%	80,1%	86,0%	87,6%	87,1%	83,4%	72,5%	76,2%
	krakowski	94,8%	93,8%	93,3%	70,3%	79,3%	86,9%	91,2%	91,8%	92,7%	91,4%	89,8%	93,4%
	oświęcimski	96,8%	96,6%	96,2%	70,3%	87,3%	90,3%	95,0%	95,4%	95,5%	94,7%	92,9%	94,6%
	nowosądecki	99,1%	99,0%	99,1%	82,4%	91,2%	94,8%	98,3%	98,6%	98,7%	97,6%	95,9%	96,9%
	tarnowski	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
	kolory --->	70%	zielony	80%	żółty	90%	czerny						

Źródło: opracowanie własne

Tabela 13.4.11. Indeksy dynamiki 2019/18 liczby noclegów ogółem (N) oraz liczby turystów ogółem (T) wg miesięcy

	Rok 2019/18 Indeksy dynamiki liczby noclegów ogółem (N)											
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Ogółem	2,8%	4,3%	5,3%	6,5%	7,9%	7,4%	6,2%	8,1%	4,0%	8,2%	14,0%	10,2%
Kraków	2,1%	6,0%	9,9%	9,4%	10,5%	8,0%	9,1%	11,7%	6,6%	9,3%	12,8%	9,5%
tatrzański	5,2%	5,1%	3,6%	14,7%	4,9%	9,1%	8,0%	9,1%	6,0%	13,9%	25,3%	18,8%
nowosądecki	-6,0%	0,7%	-7,4%	-1,7%	7,7%	9,7%	-0,2%	2,6%	-1,4%	4,8%	9,1%	3,3%
nowotarski	12,6%	6,5%	-0,7%	-6,0%	1,5%	4,0%	0,8%	3,7%	-7,1%	-1,2%	0,2%	7,7%
wielicki	0,3%	15,2%	11,3%	9,0%	6,8%	3,2%	20,1%	22,1%	17,4%	9,5%	38,8%	-1,6%
krakowski	-11,4%	-9,9%	12,7%	3,1%	4,5%	-1,7%	11,5%	5,2%	-1,1%	-1,5%	17,4%	0,7%
gorlicki	13,7%	6,4%	10,9%	2,8%	4,9%	1,3%	5,7%	7,8%	0,9%	-0,8%	2,0%	-14,9%
limanowski	27,4%	16,3%	19,8%	3,8%	5,1%	8,3%	7,9%	14,1%	2,1%	11,4%	5,2%	7,8%
bocheński	77,4%	7,3%	76,3%	-8,5%	25,3%	36,6%	-1,6%	-16,7%	-8,6%	-2,7%	45,9%	12,6%
tarnowski	-14,3%	-28,1%	16,6%	-25,0%	-15,8%	-23,3%	-7,0%	-4,5%	35,0%	15,3%	42,5%	37,1%
Tarnów	-2,2%	-16,5%	-15,8%	-1,4%	-8,3%	-27,6%	-16,1%	15,3%	-1,7%	5,8%	19,5%	11,2%
myślenicki	-12,1%	0,7%	3,9%	-14,9%	22,8%	16,8%	15,8%	-5,6%	23,1%	31,9%	-4,1%	-5,0%
miechowski	-7,4%	5,4%	-3,0%	4,3%	10,8%	2,9%	23,3%	11,8%	0,8%	1,9%	-3,8%	-2,2%
Nowy Sącz	-9,4%	10,7%	7,8%	-16,8%	5,2%	-6,2%	-3,7%	-14,0%	-19,0%	-17,8%	-9,5%	-15,1%

	Rok 2019/18 Indeksy dynamiki liczby turystów ogółem (T)											
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Ogółem	3,4%	5,0%	8,2%	2,7%	8,9%	7,9%	7,1%	11,2%	3,8%	9,6%	16,1%	10,4%
Kraków	1,3%	5,3%	10,4%	6,1%	10,8%	7,0%	7,3%	9,3%	5,4%	10,3%	15,4%	11,2%
tatrzański	7,4%	7,2%	8,3%	9,8%	9,0%	18,7%	13,5%	17,2%	5,8%	13,3%	23,1%	20,1%
nowosądecki	-2,9%	-4,1%	-14,3%	-13,1%	-3,3%	8,3%	-3,8%	7,1%	1,0%	7,6%	9,4%	-2,0%
nowotarski	16,9%	20,4%	8,5%	-11,2%	6,7%	6,8%	11,0%	12,0%	-8,3%	1,8%	1,6%	-5,1%
krakowski	-11,3%	-2,5%	24,0%	-5,8%	6,8%	-2,4%	-5,4%	10,0%	-8,4%	1,9%	11,7%	6,2%
wielicki	-1,7%	5,6%	13,7%	2,9%	10,8%	-5,0%	-4,2%	14,1%	14,2%	9,1%	33,0%	-2,8%
bocheński	15,6%	-7,0%	82,1%	-12,3%	43,2%	29,0%	43,1%	25,4%	2,3%	12,2%	47,7%	14,6%
Tarnów	-8,4%	-6,1%	-16,1%	-4,4%	-5,8%	-21,1%	-3,2%	17,6%	0,4%	13,1%	40,8%	20,3%
limanowski	15,7%	13,8%	13,7%	-0,5%	-1,2%	3,9%	1,2%	23,4%	-4,4%	14,0%	2,4%	6,1%
tarnowski	5,4%	-8,6%	18,7%	-24,4%	-12,9%	-9,6%	-4,1%	13,3%	27,0%	13,1%	44,2%	25,4%
gorlicki	24,9%	3,0%	13,9%	1,2%	3,1%	-4,0%	-4,0%	4,7%	7,0%	13,7%	2,4%	-9,6%
myślenicki	0,2%	1,8%	8,3%	-11,8%	14,7%	6,2%	-7,2%	-10,5%	14,3%	6,4%	-10,4%	-12,1%
Nowy Sącz	-12,5%	8,4%	13,1%	-18,1%	1,3%	-10,5%	-2,4%	-9,5%	-25,9%	-20,5%	-17,7%	-10,4%
miechowski	1,2%	5,4%	0,8%	-3,0%	2,9%	-6,8%	3,8%	1,8%	3,6%	-6,9%	-7,2%	0,5%

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Analiza

1. Badania przeprowadzono w okresie od stycznia do listopada 2020 r. (z przerwą w poborze ankiet od marca do maja) według przyjętego rozkładu miejsc poboru próby w ciągu każdego miesiąca. Ze względu na pandemię wirusa SARS-CoV-2 pobór ankiet i dobór miejsc poboru był zmienny i dynamiczny. W dużej mierze uzależniony był od pobierania ankiet od turystów zagranicznych jak i krajowych przebywających w otwartych przestrzeniach. W 2020 roku pobrano ponad 5450 ankiet, ale po wstępnej weryfikacji analizie poddano łącznie 5400 ankiet. Praca ankieterów w tych ciężkich pandemicznych warunkach była bardzo dobra, co wynika z tak dużej ilości pozyskanych ankiet. Baza BRT_MPL dla 2020 obejmuje 5400 rekordów zawierających max po 293 elementów. W bazie danych BRT_MPL dla 2020 znajduje się łącznie 1 022 863 elementów. Druga grupa narzędzi (badania typu desk research) opierała się na powszechnie dostępnych danych. Przede wszystkim były to dane pochodzące z Banku Danych Regionalnych oraz komunikatów, biuletynów, publikacji elektronicznych (w tym danych archiwalnych) udostępnianych przez Główny Urząd Statystyczny.
2. Oszacowanie wielkości i struktury ruchu turystycznego w Małopolsce zaprezentowano z uwzględnieniem podziału na odwiedzających krajowych i zagranicznych. W opracowaniu uwzględniono też zalecaną przez UNWTO dezagregację odwiedzających na turystów (gości z co najmniej z jednym noclegiem) i odwiedzających jednodniowych (bez noclegu). Do oszacowania rozmiarów ruchu przyjazdowego do regionu wykorzystano kilka źródeł informacji: publikowane miesięczne dane GUS w 2020 roku z obiektów noclegowych, wyniki uzyskane w przeprowadzonych badaniach ankietowych oraz dane dotyczące przewozów pasażerskich z lotniska Kraków-Balice, jak również danych statystycznych z obiektów będących sztandarowymi atrakcjami turystycznymi Małopolski.
3. Rozmiary ruchu turystycznego w Małopolsce wykazywały od wielu lat tendencję rosnącą aż do roku 2020, kiedy to 11 marca WHO uznała serię zachorowań na rozpoznaną w środkowych Chinach ostrą chorobę zakaźną układu oddechowego, wywołaną zakażeniem wirusem SARS-CoV-2, za pandemię. W związku z tym w okresie od 14 do 20 marca 2020 roku obowiązywał w Polsce stan zagrożenia epidemicznego, a od 15 marca wprowadzono na granicach naszego kraju kordon sanitarny, znacząco ograniczający ruch graniczny. Od 1 kwietnia zamknięte zostały m.in. obiekty noclegowe, a ich prace przywrócono dopiero 4 maja (w ramach II etapu znoszenia obostrzeń). Ze względu na „drugą falę” pandemii od 7 listopada z obiektów noclegowych w Polsce mogli korzystać tylko goście podróżujący służbowo, a 28 grudnia zostały one całkowicie zamknięte na okres trzech tygodni. Z uwagi na te wszystkie ograniczenia, jak również na obawę wielu osób odnośnie do opuszczania domu, ruch turystyczny w Małopolsce w roku 2020 zmniejszył się o 14% w relacji do roku poprzedniego, tj. do wielkości 15,37 mln osób, czyli do rozmiarów sprzed 2017 roku. Spadek dotyczył w szczególności liczby odwiedzających z zagranicy – o 62%, tj. do wielkości 1,44 mln osób. Rozmiary krajowego ruchu turystycznego zmniejszyły się natomiast tylko o 1% (ze względu na ok. 2-krotny przyrost liczby jednodniowych odwiedzających), tj. ukształtowały się na poziomie 13,93 mln osób.
4. Około 60% ruchu turystycznego w Małopolsce w 2020 roku (9,25 mln osób) tworzyli odwiedzający Kraków. Był to zatem rok wyjątkowy nie tylko pod względem ograniczeń podróżowania w związku z pandemią, ale także pod względem miejsc pobytu w regionie. W poprzednich latach bowiem odwiedzający Kraków stanowili ponad 3/4 gości przyjeżdżających do Małopolski. Co więcej, o ile w latach ubiegłych, odsetek odwiedzających Małopolskę i goszczących w Krakowie był wyższy wśród obcokrajowców niż wśród Polaków w tym roku było na odwrót (odpowiednio 51% i 61%). Ponadto w obu grupach był on zdecydowanie niższy niż w latach wcześniejszych – przykładowo w 2019 roku było to odpowiednio 87% i 76%.
5. Zmiany wywołane pandemią ujawniły się także w strukturze ruchu turystycznego w Małopolsce w 2020 roku. Mianowicie tylko ok. 50% ogółu odwiedzających region w tym roku (7,66 mln

osób) stanowili turyści (goście nocujący w regionie), podczas gdy w latach wcześniejszych udział ten wynosił ponad 3/4. Większy odsetek nocujących charakteryzował ruch przyjazdowy z zagranicy – prawie 88% (choć w 2019 roku było to 92%), czyli 1,26 mln osób. Natomiast spośród ogółu krajowych odwiedzających Małopolskę tylko 46% było turystami (w roku 2019 udział ten wynosił 74%), co oznacza, że 6,4 mln Polaków w 2020 roku nocowało w regionie.

6. Należy uwypuklić, że pandemia odcisnęła swoje piętno przede wszystkim na liczbie turystów w Małopolsce – jej spadki były zdecydowanie większe niż liczby odwiedzających ogółem. Mianowicie w relacji do roku ubiegłego w 2020 roku liczba wszystkich nocujących w regionie zmniejszyła się o prawie 45% i była to najmniejsza wielkość w całym badanym okresie 11 lat. Jeszcze większy spadek miał miejsce w odniesieniu do turystów zagranicznych – o prawie 64% i również była to najmniejsza wielkość w całym analizowanym okresie 11 lat. Z kolei liczba Polaków nocujących w Małopolsce zmniejszyła się o ponad 38%, przez co okazała się analogiczna jak w 2010 roku.
7. Prawie 55% turystów w regionie w 2020 roku (4,185 mln osób) to ci, którzy nocowali w Krakowie (w latach poprzednich było to ponad 70%). Wśród nich zdecydowanie przeważali (prawie 84%) turyści krajowi – 3,51 mln osób, którzy stanowili prawie 55% wszystkich Polaków odwiedzających Małopolskę (w latach ubiegłych udział ten kształtował się na poziomie ok. 70%). Turystów zagranicznych przyjeżdżających do Małopolski i nocujących w Krakowie w 2020 roku było natomiast zaledwie 0,675 mln osób, tj. prawie 54% ogółu turystów zagranicznych w Małopolsce (w latach wcześniejszych odsetek ten mieścił się w granicach 86-96%). Zatem w aspekcie struktury turystów z uwagi na miejsce noclegu (Kraków lub inna miejscowość w Małopolsce) również widoczny był wpływ pandemii w 2020 roku.
8. Drugą grupą odwiedzających Małopolskę (poza turystami) są goście jednodniowi. Ich liczba (ponad 50% całego przyjazdowego ruchu turystycznego w 2020 roku, podczas gdy w latach ubiegłych było to tylko w granicach 20-25%) znacznie, tj. ponad 2-krotnie wzrosła w b.r. i osiągnęła rekordową dotąd wielkość 7,71 mln osób. U wielu osób było to przypuszczalnie spowodowane potrzebą wyjazdu choć na krótko poza miejsce zamieszkania, a nocleg w obiekcie, w którym w tym samym czasie lub wcześniej nocowali inni odwiedzający niejednokrotnie rodził obawę przed zarażeniem się koronawirusem.
9. Zdecydowana większość jednodniowych odwiedzających w regionie (prawie 98%, czyli niemal analogicznie jak w latach wcześniejszych) to goście z Polski, których liczba w 2020 roku wzrosła ponad 2-krotnie w relacji do roku 2019 (prawdopodobnie z powodów wcześniej wskazanych), tj. do wielkości 7,53 mln osób. Jednodniowi odwiedzający z zagranicy stanowili w 2020 roku tylko niewiele ponad 2% ogółu gości bez noclegu – było ich w Małopolsce zaledwie 180 tys. osób, tj. o 40% mniej niż w roku poprzednim.
10. Analizując zagraniczne rynki turystyki przyjazdowej do Małopolski w latach 2018-2020, można wykazać, że podstawową listę krajów rozpoczynają dwa równorzędne rynki emisyjne to znaczy Wielka Brytania i Niemcy. W 2020 roku wyraźną przewagę uzyskali turyści z Niemiec, którzy do Małopolski docierać mogli również innym niż samolot środkiem transportu. Charakterystyki turystów z obu krajów są inne, ale te segmenty stanowią summa summarum za analizowane trzy lata ponad 30% udziału w strumieniu przyjazdowego ruchu turystycznego z zagranicy. Na trzecim miejscu niezmiennie plasują się ex aequo turyści z Francji i Włoch z wynikiem średnim za trzy lata $\approx 8\%$ udziału w strumieniu zagranicznej turystyki przyjazdowej do Małopolski. Mimo sytuacji pandemicznej w roku 2020 struktura % strumienia ruchu turystycznego dla pierwszej czwórki krajów okazała się stabilna pozostając na podobnym, co w latach poprzednich poziomie konsumując w roku 2020 [patrz tabela 3.5.2.] ponad połowę udziałów. Na czwartym miejscu plasują się ex aequo turyści z Hiszpanii i Stanów Zjednoczonych Ameryki z wynikiem za 2020 odpowiednio [5,6%, 4,6%] i średnio za trzy lata [6,7%, 5,0%].
11. W okresie pandemicznym wyraźnie wzrósł ruch turystyczny z krajów strefy BENELUX-u w szczególności z Holandii [4,3%] uzyskując w 2020 roku łącznie 6,8%. Jak również z kierunku południowego ze Słowacji 6,5% i Austrii 6,5%.

- 12.** Kraje, które w roku 2020 uzyskały wynik powyżej 2% udziału w strumieniu przyjazdowego ruchu turystycznego z zagranicy (11 rynków emisyjnych) skumulowały łącznie w roku 2020 $\approx 85\%$ strumienia a średnio za trzy lata 2018-2020 ponad 73% całości zagranicznej turystyki przyjazdowej do Małopolski.
- 13.** Krajem, z którego zauważono spektakularny spadek turystów w 2020 roku jest Ukraina. Gdyż wynik dla tego kraju jest niski [1,5%], jednak wpływ na to miało/mogło mieć zamknięcie granicy zewnętrznej Unii Europejskiej, obustronna kwarantanna, zamknięcie nauczania w szkolnictwie wyższym w „realu” i przejście na naukę wirtualną co pozwoliło tym wszystkim, którzy w Małopolsce stracili pracę będąc zatrudnionymi najczęściej w branży usługowej w tym w gastronomii, hotelarstwie czy handlu, na kontynuację studiów pozostając w domu. Osoby z Ukrainy, które pozostały po stronie polskiej w 2020 roku automatycznie przeszły do grupy „rezydentów” zwiększając wskaźnik udziałów strumienia turystyki krajowej. Dodatkowo ostrożność w udzielaniu informacji o sobie osób wychowanych w systemach totalitarnych lub mających wiedzę poprzedniego pokolenia od swoich rodziców i dziadków, a do takich obszarów „ściany wschodniej” należy w dalszym ciągu Ukraina, mogła spowodować, że respondenci pozostawiali pytanie o państwowość bez odpowiedzi.
- 14.** Specyficzna sytuacja, która zaistniała w 2020 roku, zderzająca „normalny” pierwszy kwartał roku kalendarzowego, (który okazał się być rewelacyjnie lepszy od pierwszego kwartału roku 2019 i prognozując, że cały rok 2020 będzie dla turystycznej branży Małopolski kolejnym rekordowym i przyniesie tak zatrudnionym w obsłudze turystów jak i przedsiębiorcom turystycznym bardzo duże zyski finansowe) z trzema kolejnymi „covidowymi” kwartałami 2020 roku wykazała niezbicie, że po zablokowaniu granic państwa i przestrzeni powietrznej kraju dla lotów pasażerskich, branża turystyczna Małopolski przeżyć mogła (korzystając z tarcz osłonowych) na poziomie „wegetacyjnym” tylko dzięki turystyce wewnątrz krajowej. Małopolscy przedsiębiorcy turystyczni przetrwali wiosnę i jesień w nadziei, że czwarty kwartał zimowy zrekompenzuje dotychczasowe straty i z tą myślą chronili swoich pracowników i przygotowywali się do sezonu zimowego. Rzeczywistość jednak okazała się inna. Dlatego też o „Roku Covidowym” i jego 12-miesięcznym wpływie na funkcje turystyczne Małopolski i efekcie tak ekonomicznym jak i społecznym w branży turystycznej będzie można mówić nie wcześniej niż w pierwszym tygodniu kwietnia 2021 roku.
- 15.** Prawie połowę (47,4%) turystów krajowych, którzy frekwentowali atrakcje turystyczne Małopolski stanowili Małopolanie decydujący się „Być turystą u siebie – w swoim województwie”. Związane jest to między innymi z podróżami jednodniowymi bez noclegu, który z wiadomych powodów był utrudniony, ryzykowny lub wręcz niemożliwy. Przykładem tego może być odnotowana w sezonie zimowym wysoka frekwencja całodzienna na małopolskich stokach narciarskich. Osoby, które przyjechały późno miały poważny problem z zaparkowaniem samochodu, który w zaistniałych warunkach zagrożenia pandemicznego okazał się być doskonałym środkiem bezpiecznego transportu, miejscem konsumpcyjnym wiktuałów z własnego koszyka piknikowego lub zakupionych w okienkach systemu „Drive-through” (amerykański ang. także drive-thru). Zauważono w 2020 roku bardzo duży wzrost przyjazdów do Małopolski turystów z województwa śląskiego do poziomu prawie 18% udziałów. Ślązacy stanowią bardzo mocny segment strumienia ruchu turystycznego do naszego województwa, który przez kolejne trzy lata obserwacji osiągnął poziom $\approx 15\%$. Na trzecim miejscu ex aequo znaleźli się turyści z Mazowsza i Podkarpacia uzyskując średnią za trzy analizowane lata odpowiednio $\approx 10\%$, $\approx 9\%$ udziałów. Jednak w 2020 roku turyści z Mazowsza (7,4%) o prawie 2,5% wyprzedzili turystów z sąsiadującego z Małopolską województwa podkarpackiego. Wyjaśnić to można podobnie jak aktywnością Małopolan w swoim atrakcyjnym turystycznie regionie wzmocnionymi podróżami turystycznymi mieszkańców Podkarpacia wewnątrz własnego województwa ze szczególnym uwzględnieniem obszaru Bieszczadzkiego Parku Narodowego. Warto zauważyć, że z północy naszego kraju jedynie turyści z województwa pomorskiego uzyskali wynik powyżej 2% udziału w strumieniu krajowego ruchu turystycznego docierającego do Małopolski. Z analizy lat 2018 i 2019 wynika, że mieszkańcy województwa pomorskiego stanowią mocny ponad 3% frag-

ment strumienia ruchu turystycznego charakteryzujący się między innymi długim okresem pobytu, a co za tym idzie również wyższymi wydatkami w odwiedzanej destynacji.

16. Najliczniej reprezentowaną grupą wiekową w okresie badawczym 2018-2020 okazała się grupa osób w wieku 30-44 lat, która nawet w roku „covidowym_2020” okazała się bardziej mobilna (mniej lękliwa) od pozostałych grup wiekowych. Należy uważnie obserwować właśnie tę grupę turystów jako naturalnych promotorów turystyki post-covidowej.
17. W analizowanym okresie 2018-2020 zauważono zwiększającą się aktywność turystyczną mężczyzn, która wyraźnie zarysowała się w warunkach zagrożenia epidemiologicznego w 2020 roku osiągając wskaźnik 13% przewagi turystów płci męskiej. Można zakładać, że u mężczyzn ujawniła się wyraźnie w 2020 roku, skłonność do częstszego podejmowania działań ryzykownych w tym podróży turystycznych o podwyższonym poziomie ryzyka.
18. Ponad 50% strumienia ruchu turystycznego frekwentującego Małopolskę stanowią osoby deklarujące posiadanie wyższego wykształcenia. Jest to bardzo dobry prognostyk dla przedsiębiorców turystycznych jak również i gospodarzy destynacji (samorządowców), którzy przygotowują turystyczną ofertę destynacji. Pozwala to z pewną ostrożnością wnioskować, że produkty turystyczne powyżej najniższego wspólnego mianownika oferty kulturalnej powinny zyskać uznanie istotnej części turystów podróżujących po Małopolsce.
19. Status materialny turystów odwiedzających Małopolskę przez respondentów jest oceniany subiektywnie jako dobry. Zatrzymanie mieszkańców Polski w kraju z powodu zamknięcia granic w związku z ograniczeniami sanitarnymi prawdopodobnie spowodowało wzrost odsetka osób o dobrym statusie finansowym, które odwiedziły Małopolskę w roku 2020 o ponad 14% w stosunku do uśrednionej wartości z lat 2018-2019. Zauważalny w 2020 roku spadek ilości osób o ponad 5% w grupie o bardzo dobrym statusie majątkowym związany jest między innymi brakiem od kwietnia 2020 roku turystów zagranicznych.
20. Podróże rodzinne do Małopolski (spadek o ok. 1,5%) i w gronie przyjaciół (wzrost o ponad 6%) stanowią istotny odsetek strumienia ruchu turystycznego, stanowiąc ponad 65% całości. Na trzecim miejscu z wynikiem w 2020 roku ponad 12% plasują się przyjazdy do województwa małopolskiego osób podróżujących indywidualnie, co oznacza spadek w tej kategorii podróży o ponad 5,5% w stosunku do średniej z lat 2018-2019.
21. Zauważalnie wzrósł odsetek osób podróżujących rodzinie z 2-3 dziećmi (4,5%). Wiązać to należy z bonem wakacyjnym dedykowanym w 2020 roku dzieciom w dużych rodzinach.
22. Goście odwiedzający Małopolskę w 2020 roku (analogicznie jak rok wcześniej) czerpali informacje o regionie przede wszystkim od rodziny. Na dodatek, co należy podkreślić, rola tego źródła znacznie się zwiększyła (o 21,4 p.p.) – prawie dwóch na trzech badanych je wskazywało. Niemal taką samą popularnością cieszyły się informacje pochodzące ze szkoły (prawie 62% wskazań, czyli o 27,5 p.p. więcej niż rok wcześniej). Niewiele mniejsze znaczenie miały opinie znajomych (ponad 52%, tj. o 19,4 p.p. więcej niż w roku poprzednim).
23. Ważnymi źródłami wiedzy o Małopolsce w 2020 roku były też: prasa (ponad 26% wskazań, tj. o 16,3 p.p. więcej niż w roku ubiegłym), radio (ponad 1/4 wskazań, czyli o 15,5 p.p. więcej niż rok wcześniej), telewizja (prawie 1/4, czyli o 15,0 p.p. więcej niż w roku ubiegłym) oraz Internet (prawie co piąty ankietowany go wskazywał, aczkolwiek korzystanie z informacji w nim zamieszczonych w 2020 roku znacznie się zmniejszyło – o 9,4 p.p.).
24. Warto jeszcze wspomnieć o folderach/ulotkach (ponad 12% wskazań, czyli o 4,0 p.p. więcej niż rok wcześniej), przewodnikach (które porównywalnie jak w roku poprzednim, wskazywał co dziesiąty respondent), mediach społecznościowych (9% wskazań, czyli o 8,5 p.p. mniej niż w roku ubiegłym) oraz katalogach biur podróży (ponad 5%, czyli o 2,0 p.p. mniej niż rok wcześniej). Zainteresowanie pozostałymi źródłami informacji w 2020 roku było niewielkie, a ich udział utrzymał się na zbliżonym jak w roku poprzednim poziomie.
25. Preferencje odnośnie do źródeł informacji o Małopolsce w 2020 roku różniły się w zależności od tego, czy odwiedzający pochodzili z Polski, czy z zagranicy, choć w obu grupach na czo-

łowym miejscu znalazła się rodzina (odpowiednio prawie 63% wskazań, czyli o 18,4 p.p. więcej niż rok wcześniej, oraz 59%, tj. o 28,8 p.p. więcej niż w roku poprzednim). Wśród Polaków ex aequo z rodziną uplasowała się szkoła (o 24,9 p.p. więcej niż w roku ubiegłym), a na trzeciej pozycji – znajomi (ponad 52%, czyli o 18,6 p.p. więcej niż w 2019 roku). Natomiast wśród obcokrajowców drugie co do istotności w 2020 roku okazały się opinie znajomych (ponad 49% wskazań, czyli o 20,1 p.p. więcej niż rok wcześniej), a szkoła zajęła miejsce trzecie (46% wskazań, czyli o 23,0 p.p. więcej niż w roku poprzednim). Z Internetu korzystało wprawdzie więcej gości krajowych niż zagranicznych (odpowiednio prawie 20%, tj. 8,2 p.p. mniej niż w roku ubiegłym, oraz ponad 15%, czyli o 16,4 p.p. mniej), ale w tej drugiej grupie był on czwarty co do udziału, podczas gdy wśród Polaków ważniejsze znaczenie miały tradycyjne media, czyli prasa (prawie 28% wskazań, czyli o 16,4 p.p. więcej niż rok wcześniej), radio (27%, tj. o 19,6 p.p. więcej niż w roku ubiegłym) oraz telewizja (ponad 26%, czyli o 15,9 p.p. więcej niż w roku poprzednim). Mniej też odwiedzających zagranicznych niż Polaków skorzystało z folderów/ulotek (ponad 5-krotnie) oraz przewodników (odpowiednio ponad 10% vs 4%). Z kolei nieco więcej obcokrajowców niż gości z Polski przyjechało do Małopolski bez wcześniejszego przygotowania informacyjnego (odpowiednio 2,5% vs 0,4%).

- 26.** Cele główne przyjazdu do Małopolski wskazywane były subiektywnie przez samych respondentów wybierających spośród celów cząstkowych jeden, który w ocenie ankietowanego turysty był jego głównym celem przyjazdu. Wypoczynek mocno skorelowany z turystyką aktywną wyraźnie zdystansował w 2020 roku zwiedzanie zabytków. Ta triada kumuluje ponad 60% strumienia turystów odwiedzających Małopolskę.
- 27.** Głównymi celami podróży do Małopolski w 2020 roku (ogółem) dla największej grupy respondentów było przede wszystkim korzystanie z różnorodnych form turystyki aktywnej (kwalifikowanej) (36,819%) oraz wypoczynek (30,324%). Dla co dziesiątego respondenta było to także zwiedzanie zabytków (10,034%).
- 28.** Porównując główne cele przyjazdów do Małopolski w roku 2018 oraz 2019 do roku 2020, można zauważyć, że ich struktura jest identyczna (turystyka kwalifikowana, wypoczynek, zabytki), znacznie różnią się jednak wskaźniki procentowe.
- 29.** W porównaniu do lat poprzednich prawie dwukrotnie wzrosło zainteresowanie turystyką aktywną (kwalifikowaną) (2018: 17,079%; 2019: 17,796%; 2020: 36,819%), więcej osób zadeklarowało także przyjazd w celach wypoczynkowych (2018: 19,011%; 2019: 26,613%; 2020: 30,324%). Zmniejszyło się natomiast zainteresowanie zwiedzaniem zabytków (2018: 18,571%; 2019: 18,825%; 2020: 10,034%).
- 30.** Inne cele przyjazdu nie miały praktycznie większego znaczenia. Bardzo niewielka grupa respondentów odwiedziła krewnych (4,343%) i znajomych (3,057%) lub korzystała z rozrywki (3,077%).
- 31.** Jeszcze mniej osób zainteresowanych było przyjazdami w celach: korzystania z walorów przyrody (2,192%), dbałości o zdrowie (1,971%), biznesowych (1,830%), odwiedzenie ojcowizny (1,046%), religijnych (0,724%), odnowy duchowej (0,402%), tranzytu (0,905%), uczestniczenia w konferencji/kongresie (0,141%), szkolenia (0,322%), integracji (0,261%), uczestnictwa w imprezie kulturalnej (0,060%) lub innym wydarzeniu (0,282%), korzystania z usług medycznych (0,302%), edukacji (0,583%), zakupów (0,382%), uczestnictwa w imprezach sportowych (0,080%) lub jeszcze innych celach (0,865%).
- 32.** Głównymi celami podróży do Małopolski w 2020 roku dla największej grupy turystów krajowych były: przede wszystkim korzystanie z różnorodnych form turystyki aktywnej (kwalifikowanej) (38,888%), wypoczynek (30,824%) oraz zwiedzanie zabytków (9,476%). Porównując główne cele przyjazdów do Małopolski w roku 2018 oraz 2019 do roku 2020, można zauważyć, że ich struktura jest identyczna (turystyka kwalifikowana, wypoczynek, zabytki), znacznie różnią się jednak wskaźniki procentowe. W porównaniu do lat poprzednich prawie dwukrotnie wzrosło zainteresowanie turystyką aktywną (kwalifikowaną) (2018: 19,324%; 2019: 20,064%; 2020: 38,888%), więcej osób zadeklarowało także przyjazd w celach wypoczynkowych (2018:

19,020%; 2019: 27,191%; 2020: 30,824%). Zmniejszyło się natomiast zainteresowanie zwiedzaniem zabytków (2018: 16,893%; 2019: 14,855%; 2020: 9,476%).

33. Bardzo niewielka grupa turystów krajowych odwiedziła krewnych (3,807%), znajomych (2,995%), korzystała z różnorodnych form rozrywki (2,866%), poznawała walory przyrody (2,118%), przybyła do Małopolski w celu zadbania o własne zdrowie (2,096%) oraz w celach biznesowych (1,176%). Inne cele przyjazdu dla turystów krajowych w roku 2020 nie miały praktycznie większego znaczenia. Zaliczyć do nich należy odwiedzenie ojcowizny (0,963%), religia (0,770%), tranzyt (0,556%), edukacja (0,492%), odnowa duchowa (0,406%), zakupy (0,406%), szkolenie (0,321%), usługi medyczne (0,321%), wydarzenie (0,257%), integracja (0,214%), konferencje/kongresy (0,107%), impreza kulturalna (0,064%), impreza sportowa (0,064%) oraz jeszcze inny cel (0,813%).
34. W zdecydowanej większości kategorii widoczny jest znaczny spadek zainteresowania przyjazdami, szczególnie jednak dotyczy to celów religijnych (2018: 3,736%; 2019: 4,494%; 2020: 0,770%), zdrowotnych (2018: 8,205%; 2019: 6,807%; 2020: 2,096%) oraz edukacyjnych (2018: 5,738%; 2019: 1,974%; 2020: 0,492%).
35. Tylko w niewielu kategoriach widoczny jest wzrost zainteresowania w porównaniu do lat poprzednich (2018 i 2019), co szczególnie dotyczy celów rozrywkowych (2018: 1,984%; 2019: 1,749%; 2020: 2,866%) oraz korzystania z walorów przyrodniczych (2018: 2,306%; 2019: 0,752%; 2020: 2,118%).
36. Struktura celów odwiedzających zagranicznych różni się nieco od celów odwiedzających krajowych. Głównymi celami podróży do Małopolski w 2020 roku dla największej grupy turystów zagranicznych (podobnie jak krajowych) były przede wszystkim: wypoczynek (22,483%) oraz zwiedzanie zabytków (18,792%). W odróżnieniu od turystów krajowych, więcej niż co dziesiąty odwiedzający zagraniczny przyjechał w celach biznesowych (12,081%), lub w celu odwiedzenia krewnych (12,752%), natomiast mniej niż co dziesiąty w celach korzystania z różnorodnych form rozrywki (6,376%) lub w celach tranzytowych (6,376%).
37. Porównując główne cele przyjazdów do Małopolski w roku 2018 oraz 2019 do roku 2020, można zauważyć, że struktura przyjazdów jest zbieżna w zakresie takich celów jak: wypoczynek (2018: 18,975%; 2019: 24,667%; 2020: 22,483%) oraz zwiedzanie zabytków (2018: 25,069%; 2019: 32,213%; 2020: 18,792%).
38. Inne cele przyjazdu dla odwiedzających zagranicznych nie miały praktycznie większego znaczenia. Zaliczyć do nich należy korzystanie z różnych form turystyki aktywnej (kwalifikowana) (4,362%), znajomi (4,027%), walory przyrody (3,356%), ojcowizna (2,349%), edukacja (2,013%), integracja (1,007%), konferencje/kongresy (0,671%), wydarzenie (0,671%), odnowa duchowa (0,336%), szkolenie (0,336%), impreza sportowa (0,336%), religia (0,000%), zdrowie (0,000%), impreza kulturalna (0,000%), usługi medyczne (0,000%), zakupy (0,000%), inny cel (1,678%).
39. W zdecydowanej większości kategorii widoczny jest znaczny spadek zainteresowania przyjazdami, szczególnie jednak dotyczy to celów związanych ze zwiedzaniem zabytków (2018: 25,069%; 2019: 32,213%; 2020: 18,792%), uprawianiem różnych form turystyki aktywnej (kwalifikowanej) (2018: 8,380%; 2019: 10,146%; 2020: 4,362%), edukacją (2018: 6,579%; 2019: 4,058%; 2020: 2,013%). W mniejszym zakresie religia, zdrowie, zakupy, ojcowizna, konferencje/kongresy, odnowa duchowa, szkolenie, impreza kulturalna, wydarzenie, usługi medyczne.
40. W przeciwieństwie do przyjazdów krajowych oraz ogółem w wielu kategoriach widoczny jest wzrost zainteresowania w porównaniu do lat poprzednich 2018 i 2019, co szczególnie dotyczy celów wypoczynkowych (2018: 18,975%; 2019: 24,667%; 2020: 22,483%), biznesowych (2018: 3,047%; 2019: 3,614%; 2020: 12,081%), odwiedzenia krewnych (2018: 5,609%; 2019: 4,375%; 2020: 12,752%), rozrywki (2018: 3,393%; 2019: 3,741%; 2020: 6,376%), również tranzytu (2018: 1,524%; 2019: 2,283%; 2020: 6,376%). W nieznacznym zakresie więcej turystów zadeklarowało przyjazd w celu odwiedzenia znajomych, integracji, korzystania z walorów

przyrody, uczestniczenia w imprezie sportowej, innym celu.

41. Analizując wyniki ogółem, można zauważyć, iż zdecydowana większość osób, które przyjechały do Małopolski w 2020 roku, podobnie jak w roku 2019, zorganizowała przyjazd samodzielnie we własnym zakresie (82,4%; 71,8%). Natomiast dla mniej niż co dziesiątego badanego organizatorem podróży była rodzina (7,1%; 7,0%) lub znajomi (6,5%; 5,8%).
42. W roku 2020, podobnie jak w roku 2019, w organizacji przyjazdów do Małopolski, turyści korzystali sporadycznie z takich instytucji, jak: biuro podróży (0,6%; 3,7%), zakład pracy (1,9%; 3,0%), szkoła (0,3%; 3,0%) lub inne instytucje (0,7%; 3,3%). Jak można jednak zauważyć w badanym roku, nie miały one praktycznie większego znaczenia w organizacji podróży do Małopolski, w przeciwieństwie do roku 2019, kiedy niewielka grupa osób korzystała z ich usług.
43. Bardzo niewielki odsetek badanych skorzystał z usług parafii (kościół) (0,4%; 1,2%), czy portalu (biuro) internetowego (0,1%; 1,2%), jednak podobnie jak powyżej w roku 2020 takiego wyboru dokonywano znacznie rzadziej niż w roku 2019.
44. Analizując przyjazdy do Małopolski odwiedzających krajowych można zauważyć, iż w roku 2020, podobnie jak w 2019, zdecydowana większość osób zorganizowała przyjazd samodzielnie we własnym zakresie (82,9%; 74,4%). Warto jednak podkreślić, iż w roku 2020 jest to grupa mniejsza o prawie 10 p.p.
45. Znacznie rzadziej, bo dla mniej niż co dziesiątego respondenta organizatorem podróży była także rodzina (7,0%; 6,8%) oraz znajomi (6,6%; 6,4%). W tej kategorii wskaźniki procentowe uzyskane w roku 2020 i 2019 są prawie takie same.
46. Zarówno w roku 2020 jak też 2019 dla turystów krajowych, sporadycznie organizatorem podróży były: zakład pracy (1,6%; 2,3%), biuro podróży (0,4%; 2,8%), parafia (kościół) (0,4%; 1,4%), szkoła (0,2%; 2,0%), portal (biuro) internetowy (0,1%; 1,0%), oraz inna jeszcze instytucja (0,8%; 2,9%). Jak można zauważyć, w roku 2020 ich rola w organizacji podróży jest mniejsza i to dość znacznie w porównaniu do roku 2019.
47. Turyści przyjeżdżający z zagranicy, zarówno w roku 2020, jak też 2019, najczęściej samodzielnie we własnym zakresie (74,9%; 66,6%) organizowali przyjazd do Małopolski i na tle pozostałych organizatorów (analizowanych w badaniach), jest to zdecydowanie najczęściej wybierany sposób organizacji podróży. Co ciekawe w roku 2020, częściej o prawie 10 p.p. niż w roku 2019. Znacznie rzadziej organizatorem podróży dla gości zagranicznych, była rodzina (9,0%; 5,9%) ale jak można zauważyć, jej rola w badanym roku wrosła (ma również nieznacznie większe znaczenie niż w grupie turystów krajowych).
48. Zarówno w roku 2020 jak też 2019 dla niezbyt dużej grupy zagranicznych respondentów organizatorem podróży były: zakład pracy (5,9%; 3,4%), znajomi (4,6%; 6,6%), biuro podróży (3,4%; 8,3%). Jak można zauważyć szczególnie biuro podróży w roku 2020 straciło na znaczeniu w organizacji podróży do Małopolski. Sporadycznie organizatorem podróży zarówno w roku 2020 i 2019 była szkoła (2,2%; 2,4%).
49. W roku 2020 żaden turysta zagraniczny nie skorzystał z usług parafii (kościół) (0,0%; 0,6%), portalu (biuro) internetowego (0,0%; 5,4%), czy innej jeszcze instytucji (0,0%; 0,8%), co sporadycznie zdarzało się w roku 2019.
50. Długość przyjazdu do Małopolski odwiedzających ogółem jest dość zróżnicowana, jednak struktura kategorii, które uzyskały największą liczbę wskazań w roku 2020 i 2019 jest podobna, różnią się one jednak wysokością wskaźników procentowych. Do kategorii tych należy: „1 dzień bez noclegu”, „1 noc”, „2-3 noclegi”, „4-7 noclegów”. Tak więc analiza długości pobytu odwiedzających ogółem wskazuje, że w roku 2020 najwięcej osób przyjechało do Małopolski na „1 dzień bez noclegu” (45,9%). Jak wynika z badań jest to grupa prawie dwukrotnie większa niż w roku 2019 (22,4%).
51. Z kolei wskaźniki procentowe w kategoriach: „1 noc” (12,8%; 7,9%), „2-3 noclegi” (16,5%; 18,9%), „4-7 noclegów” (13,6%; 31,9%) w roku 2020 rozkładają się bardzo podobnie i zwykle dotyczą więcej niż co dziesiątego respondenta. Powyższy rozkład znacznie różni się od roku

2019, kiedy największa grupa turystów (31,9%) przyjeżdżała zwykle do Małopolski na „4-7 noclegów”.

- 52.** Znacznie straciły na znaczeniu wyjazdy dłuższe: „8-14 noclegów” (3,8%; 8,5%) oraz dłuższe 15 > noclegów (1,6%; 3,0%), ale także bardzo krótkie „do 3 godz.” (5,8%; 7,4%).
- 53.** Z przeprowadzonych badań wynika, że największa grupa odwiedzających krajowych przyjechała do Małopolski na 1 dzień bez noclegu (48,1%). W porównaniu do roku 2019 była to grupa prawie dwukrotnie większa (27,7%). Z kolei wskaźniki procentowe w kategoriach: 1 noc (13,5%; 9,0%), 2-3 noclegi (16,0%; 17,9%), 4-7 noclegów (11,8%; 25,1%) w roku 2020 rozkładają się bardzo podobnie i zwykle dotyczą więcej niż co dziesiątego respondenta. Jednak powyższy rozkład znacznie różni się od roku 2019, kiedy najwięcej osób, czyli co czwarty odwiedzający (25,1%), przyjechał do Małopolski na dłuższy pobyt, czyli 4-7 noclegów, a najmniej osób na jedną noc (9,0%). Z kolei w roku 2020 preferowano 2-3 noclegi (16%). Znacznie straciły na znaczeniu wyjazdy dłuższe 8-14 noclegów (3,2%; 8,3%) i 15 > noclegów (1,3%; 3,2%) oraz bardzo krótkie do 3 godz. (6,1%; 8,8%).
- 54.** Długość pobytu odwiedzających zagranicznych w Małopolsce znacznie różni się od długości pobytu odwiedzających krajowych. Większość turystów z zagranicy korzystała zwykle z dłuższych pobytów wybierając od 4-7 noclegów (41,9%; 53,4%), lub nieco krócej, czyli: 2-3 noclegi (24,8%; 22,2%), co preferował co piąty respondent. Co ciekawe, liczba osób wybierających dłuższe pobyty w roku 2020, była większa o kilka punktów procentowych niż w roku 2019 i, gdyby potraktować je łącznie, dotyczą prawie co piątego respondenta (19%): 8-14 noclegów (12,9%; 9,0%), 15 > noclegów (6,1%; 2,4%). Co dziesiąty odwiedzający z zagranicy przyjechał do Małopolski w 2020 roku na 1 dzień bez noclegu (10,9%; 5,5%), co stanowiło prawie dwukrotnie większą grupę niż w roku 2019. Pozostałe wyjazdy, czyli: do 3 godz. (0,7%; 3,1%) oraz 1 noc (2,7%; 4,4%) - były preferowane przez bardzo nieliczną grupę obcokrajowców. W roku 2020 była to znikoma grupa turystów.
- 55.** Środkiem transportu, który w kategorii ogółem, najczęściej wykorzystywano odwiedzając Małopolskę, zarówno w poprzednich latach (2018 i 2019) oraz w roku 2020, był samochód (57,744%; 63,428%; 85,832%). Jak można jednak zauważyć, w dobie pandemii cieszył się on szczególną popularnością. W porównaniu do lat poprzednich był wykorzystywany przez zdecydowaną większość turystów (85,832%). Tym samym wykorzystanie pozostałych środków transportu w roku 2020 znacznie zmalało, i mieści się w przedziale procentowym od 3,767% do 0,019%, czyli w praktyce właściwie nie miały one większego znaczenia. Dotyczy to podróżowania pociągiem (8,540%; 7,892%; 3,767%), autobusem linii regularnej (8,095%; 5,698%; 2,717%), samolotem tanich linii lotniczych (4,134%; 5,492%; 2,268%), samolotem tradycyjnych linii lotniczych (7,780%; 8,142%; 2,211%). Podsumowując można zauważyć, iż w zdecydowanej większości kategorii widoczny jest znaczny spadek zainteresowania podróżowaniem proponowanymi w badaniach środkami transportu (które praktycznie wyczerpują listę możliwości), widoczny wzrost zainteresowania zauważalny jest tylko i wyłącznie w transporcie samochodowym o 25,246% oraz kategorii „inne” o 0,056%, jednak respondenci nie wskazali jakie.
- 56.** Doba pandemii zmieniła możliwości organizacyjne podróżowania oraz dostępność wielu środków transportu, szczególnie dotyczy to transportu lotniczego oraz wszelkich występujących tutaj ograniczeń zarówno na lotnisku, pokładzie samolotu, czy restrykcji w krajach przyjmujących podróżnych (np. konieczność kwarantanny).
- 57.** Środkiem transportu, który najczęściej wykorzystywali odwiedzający krajowi przybywający do Małopolski, zarówno w poprzednich latach (2018 i 2019) oraz w roku 2020, był samochód (66,293%; 73,257%; 89,649%). Jak można jednak zauważyć w dobie pandemii cieszył się on szczególną popularnością i w porównaniu do lat poprzednich był wykorzystywany przez prawie wszystkich turystów krajowych (89,649%). Tym samym korzystanie z pozostałych środków transportu w roku 2020 znacznie zmalało, i mieści się w przedziale procentowym od 3,849% do 0,020%, czyli w praktyce właściwie nie miały one większego znaczenia. Podsumowując można zauważyć, iż w zdecydowanej większości kategorii widoczny jest znaczny spadek za-

interesowania podróżowaniem proponowanymi w badaniach środkami transportu (które praktycznie wyczerpują listę możliwości), widoczny wzrost zainteresowania zauważalny jest tylko i wyłącznie w transporcie samochodowym o 19,874% oraz w kategorii „inne” o 0,189%, jednak respondenci nie wskazali jakie.

- 58.** Środkiem transportu, który najczęściej wykorzystywali odwiedzający zagraniczni, zarówno w poprzednich latach (2018 i 2019) oraz w roku 2020, był samolot tanich linii lotniczych (17,726%; 22,648%; 33,333%) oraz samolot tradycyjnych linii lotniczych (32,345%; 30,824%; 28,660%), co stanowi w 2020 roku łącznie grupę 61,993% odwiedzających Małopolskę. W drugiej kolejności turyści z zagranicy przyjeżdżali do Małopolski własnym samochodem (24,788%; 29,916%; 26,480%). Wskaźniki procentowe ukazujące wykorzystanie powyższych środków transportu w analizowanych latach (2018; 2019; 2020) są podobne. Widoczny jest niewielki spadek zainteresowania podróżami własnym samochodem na korzyść tanich linii lotniczych, kiedy na przestrzeni analizowanych lat 2018-2020 widoczny jest regularny wzrost. Tym samym korzystanie z pozostałych środków transportu w roku 2020 znacznie zmalało i mieści się w przedziale procentowym od 4,984% do 0,000%, czyli w praktyce właściwie nie miały one większego znaczenia. Podsumowując można zauważyć, iż w zdecydowanej większości kategorii widoczny jest znaczny spadek zainteresowania podróżowaniem proponowanymi w badaniach środkami transportu (które praktycznie wyczerpują listę możliwości), widoczny wzrost zainteresowania zauważalny jest w wyborze środka transportu, jakim jest samolot tanich linii lotniczych o 13,147% oraz mikrobus linii regularnej o 0,704%.
- 59.** Turyści nocujący w Małopolsce w 2020 roku (których, warto przypomnieć, było o 45% mniej niż w roku 2019) najczęściej na miejsce zakwaterowania wybierali, nie jak w latach poprzednich hotele (17% wskazań, tj. o 15,1 p.p. mniej niż w roku ubiegłym), lecz pensjonaty (prawie 19% wskazań, czyli o 5,3 p.p. więcej niż rok wcześniej). Relatywnie popularne w 2020 roku były też apartamenty i kwatery prywatne (prawie 16% wskazań, czyli o 3,9 p.p. więcej niż w 2019 roku), noclegi u rodziny (ok. 9% – porównywalnie jak w roku poprzednim) i znajomych (ok. 7% – porównywalnie jak w roku ubiegłym) oraz obiekty agroturystyczne (ponad 7%, czyli o 3,0 p.p. więcej niż rok wcześniej). W stosunku do roku poprzedniego na znaczeniu zyskały również kempingi i pola namiotowe (ponad 4% wskazań, czyli o 2,7 p.p. więcej) oraz domy wycieczkowe (ponad 4% wskazań, czyli o 2,6 p.p. więcej).
- 60.** Wśród turystów z zagranicy najbardziej popularne były hotele (prawie 40% wskazań), aczkolwiek ich udział zmniejszył się w stosunku do roku 2019 (o 10,8 p.p.). Na drugiej pozycji uplasowały się apartamenty i kwatery prywatne, w których nocował co piąty badany turysta zagraniczny, a ich udział wzrósł o 3,4 p.p. w relacji do roku ubiegłego. Trzecie co do istotności w grupie obcokrajowców okazały się noclegi u rodziny (17,3% wskazań, czyli aż o 11,9 p.p. więcej niż rok wcześniej). W segmencie turystów krajowych największym zainteresowaniem cieszyły się natomiast pensjonaty, choć odnotowano spadek ich znaczenia (o 9,2 p.p.). Drugie miejsce zajęły hotele (ponad 14% wskazań, czyli o 9,2 p.p. mniej niż w roku poprzednim), a trzecie – apartamenty i kwatery prywatne (prawie 15% wskazań, czyli o 5,6 p.p. więcej niż rok wcześniej). Wśród Polaków istotną rolę odgrywały ponadto obiekty agroturystyczne (ponad 8% wskazań, tj. o 2,0 p.p. więcej niż rok wcześniej) oraz noclegi u rodziny (ponad 8%, czyli o 2,5 p.p. mniej niż w roku ubiegłym) i znajomych (ponad 7%, porównywalnie jak w roku 2019).
- 61.** Spośród turystów nocujących w hotelach najwięcej w 2020 roku wybierało obiekty trzygwiazdkowe (prawie 41%, czyli o 9,1 p.p. więcej niż w roku ubiegłym). Na drugiej pozycji uplasowały się hotele czterogwiazdkowe (prawie 34% wskazań, tj. o 1,2 p.p. więcej niż rok wcześniej). Na znaczeniu straciły natomiast obiekty pięciogwiazdkowe (ok. 3% wskazań, czyli o 2,8 p.p. mniej niż w roku poprzednim). Należy też zauważyć, że tylko niecałe 2% turystów nocujących w małopolskich hotelach preferowało obiekty dwugwiazdkowe (porównywalnie jak rok wcześniej) i nikt nie skorzystał z hoteli jednogwiazdkowych (analogicznie jak w roku 2019). Ponadto, w 2020 roku co piąty badany nie podał kategorii obiektu, ale zdarzało się to i tak rzadziej niż rok wcześniej (o 7,6 p.p. mniej braków wskazań).
- 62.** W 2020 roku małopolskie hotele czterogwiazdkowe cieszyły się większym zainteresowaniem

wśród obcokrajowców (prawie 49% wskazań, tj. o 6,6 p.p. więcej niż w roku poprzednim) niż wśród Polaków (prawie 29%, czyli o 5,7% więcej), podczas gdy obiekty trzygwiazdkowe – wśród gości krajowych (prawie 41% wskazań, tj. o 10,1 p.p. więcej niż w roku ubiegłym) niż zagranicznych (prawie 40%, czyli o 6,8 p.p. więcej). Rola obiektów pięciogwiazdkowych była podobna w obu grupach (ok. 3%), przy czym wśród Polaków w relacji do roku poprzedniego uległa ona dużemu zmniejszeniu – o 5,1 p.p. Z kolei obcokrajowcy w ogóle nie korzystali w 2020 roku z usług hoteli dwugwiazdkowych (rok wcześniej ich udział w tym segmencie wynosił 1%). Należy ponadto uwypuklić, że ponad 3-krotnie więcej turystów z Polski niż z zagranicy (26% vs 8%) nie wskazało kategorii hotelu.

- 63.** Ofertę turystyczną Małopolski odwiedzający region w 2020 roku oceniali korzystając z pięciostopniowej skali (bardzo dobrze, dobrze, przeciętnie, źle, bardzo źle). Ocenie poddano 29 wybrane elementy składowe produktu turystycznego województwa. Dla każdego elementu oferty wyliczono (WED) – wskaźnik atrakcyjności elementu destynacji – uśredniona suma WED daje (ZWD) – zintegrowany wskaźnik atrakcyjności destynacji będący dobrym sposobem na ukazanie zobiektywizowanej oceny atrakcyjności obszaru recepcji turystycznej wykonanej indywidualnie i subiektywnie przez korzystających z niej respondentów. ZINTEGROWANY WSKAŹNIK ATRAKCYJNOŚCI DESTYNACJI dla 2020 roku wyniósł: Ogółem 2,82; w ocenie odwiedzających z kraju 3,06; natomiast w ocenie odwiedzających z zagranicy 2,62. Ocena ta jest niesatysfakcjonująca jako, że 3,0 jest wskazaniem „przeciętnym”, którego w poprzednich latach w Małopolsce nie odnotowano. Jednak stan ten ukazuje prawdę o sytuacji w ofercie branży turystycznej dotkniętej zakazami/ograniczeniami administracyjnymi w związku z możliwym zakażeniem wirusem SARS-CoV-2 i zagrożeniem pandemicznym.
- 64.** Ocena atrakcji turystycznych regionu, gościnności i życzliwości mieszkańców składa się na specyficzną cechę określaną jako atmosfera miejsca odwiedzanego, która uzyskała w 2020 roku ocenę 4,08 wystawioną przez gości zagranicznych i 4,22 przez krajowych. W obu badanych grupach ten unikatowy element oferty regionu uzyskał najwyższe oceny spośród wszystkich poddanych ocenie elementów. Mimo, że średnia ocena z lat 2018 i 2019 wyniosła 4,54, to ocena uzyskana w roku - dystansu społecznego – jest bardzo wysoka.
- 65.** Kluczowym elementem zachęcającym gości do odwiedzania Małopolski są jej atrakcje turystyczne, w szerokim rozumieniu tego pojęcia. Oceniając ich wartość goście krajowi przyznali ocenę 3,65, a goście zagraniczni 3,21 i w obu przypadkach były to jedne z najwyższych ocen ze wszystkich uwzględnionych w badaniach elementów oferty turystycznej Małopolski. Ponownie należy zauważyć, że w badaniach z lat poprzednich średnia ocena przekraczała poziom 4,5. Świadczy to o tym, że przyjęta strategia promocji regionu koncentrująca się na wartościach atrakcji i bezpiecznym regionie była uzasadniona.
- 66.** Gościnność mieszkańców, która ma istotny wpływ na pozytywne odczucia i obraz destynacji turystycznej, została doceniona przez obie grupy odwiedzających (goście zagraniczni 3,56 – goście krajowi 3,78). To wzajemne pozytywne nastawienie gospodarzy i gości jest zauważalne nawet w czasach ograniczonego kontaktu
- 67.** Obecnie do jednych z głównych atrakcji turystycznych odwiedzanych miejsc i miejscowości zalicza się lokale i usługi gastronomiczne. Zarówno w opinii gości zagranicznych i krajowych usługi gastronomiczne świadczone są na bardzo wysokim poziomie, co odzwierciedliło się w ocenie 3,53 i 3,65. Należy podkreślić, że przygotowanie oferty gastronomicznej dla wymagającego i zróżnicowanego pod względem potrzeb oraz możliwości finansowych turysty jest dużym wyzwaniem dla usługodawców, z którym, w opinii badanych, przedsiębiorcy z Małopolski dobrze sobie poradzili.
- 68.** Warunkująca pobyt turystów w regionie baza noclegowa Małopolski satysfakcjonuje turystów, którzy dokonali jej oceny. W 2020 roku turyści zagraniczni przyznali ocenę 3,20, a turyści krajowi 3,16. Należy podkreślić, że ocenie podlegała bardzo zróżnicowana pod względem przeznaczenia i kategorii baza noclegowa - od hoteli 5-gwiazdkowych do obiektów agroturystycznych. Można stwierdzić, że baza noclegowa stanowi mocny punkt oferty turystycznej Małopolski

ski, a jej różnorodność gwarantuje zaspokojenie potrzeb zakwaterowania każdemu segmentowi turystów. W badaniach wyróżniono, że względu na charakter oferty, usługi agroturystyczne, które goście krajowi ocenili na 2,83, a zagraniczni przyznali ocenę 1,67. W latach 2018 i 2019 zróżnicowana oferta agroturystyczna Małopolski spełniała oczekiwania gości uzyskując oceny powyżej 4.

- 69.** Informacja turystyczna, oceniana bardzo wysoko w poprzednich latach, w 2020 roku uzyskała ocenę 2,96 gości krajowych i 1,72 gości zagranicznych. W badaniach z lat poprzednich obie z badanych grup wykazywały zadowolenie ze świadczonych usług w punktach informacyjnych, co wyrażało się w średniej ocenie 4,35. Elementem powiązaniem z informacją turystyczną i ułatwiającym poruszanie się w danym obszarze jest oznakowanie turystyczne. Oceny gości w obu badanych grupach były zbliżone (krajowi – 3,75, zagraniczni – 3,54) i wysokie w zestawieniu z pozostałymi, ocenianymi w 2020 roku, elementami oferty turystycznej.
- 70.** We współczesnej turystyce ważną rolę w budowaniu pozytywnego obrazu obszarów i miejscowości turystycznych odgrywa szeroko rozumiana rozrywka. W 2020 r. opinia na temat tej formy rozrywki jaką zapewniają dyskoteki, puby, kluby odzwierciedla się w ocenie - 1,94 wystawionej przez gości zagranicznych i 2,42 przez gości krajowych. Poziom oceny świadczy, że usługi rozrywkowe wymagają stałego dostosowywania się do rosnących potrzeb turystów i wrastających wymagań co do ich poziomu.
- 71.** Wydarzenia kulturalne, koncerty muzyczne oraz imprezy masowe w znaczący sposób wpływają na ocenę oferty turystycznej regionu i poziom kultury danej destynacji. Jednym z zasadniczych celów tego typu wydarzeń jest zapewnienia rozrywki mieszkańcom oraz przyciągnięcie turystów i zapewnienie im zróżnicowanej rozrywki kulturalnej. Pomimo systemowego ograniczania z powodu pandemii wydarzeń kulturalnych, przyznane oceny przez gości zagranicznych i krajowych – odpowiednio: 1,12 i 2,29 - kultura, muzyka; 1,14 i 2,32 - imprezy masowe; 2,59 i 2,07 - atrakcje nocne, były stosunkowo wysokie, co wskazuje, że wydarzenia kulturalne w ofercie Małopolski są przygotowywane zgodnie z oczekiwaniami odbiorców.
- 72.** Odwiedzający Małopolskę korzystali z usług przewodników miejskich lub w określonych obszarach z przewodników górskich. Ocena tych usług przyznana przez gości zagranicznych w 2020 r. uzyskała wartości 1,81. Lepsze spojrzenie na pracę przewodników mieli odwiedzający krajowi przyznając ocenę 2,81. Zazwyczaj grupa zawodowa przewodników oceniana bardzo wysoko, w tych badaniach uzyskała wynik przeciętny.
- 73.** Dostępność komunikacyjna do miejsc docelowych w opinii gości zagranicznych nie stanowiła problemu i została dobrze oceniona (3,70). Podobne zdanie mieli również goście krajowi, dla których dojazd do miejscowości również nie stanowił problem, co odzwierciedliło się w ocenie 3,90 jaką wystawiono tej usłudze. Ocena transportu lokalnego jaką dokonali odwiedzający krajowi jest niższa niż ocena dojazdu (2,52). Goście zagraniczni, zdani na transport lokalny odwiedzanego obszaru, przyznali ocenę 2,04, czyli również niższą niż w przypadku oceny dojazdu. Należy zwrócić uwagę, że dojazd do miejscowości i transport lokalny w badaniach w latach 2018-2019 należy do najgorzej ocenianych elementów oferty turystycznej Małopolski.
- 74.** Czystość otoczenia w odwiedzanym miejscu jest łatwo obserwowalna, zatem bardzo chętnie oceniana przez odwiedzających. W 2020 roku porządek w Małopolsce, biorąc pod uwagę inne elementy oferty turystycznej regionu, czystość otoczenia nie budziła zastrzeżeń i została pozytywnie oceniona. Goście zagraniczni przyznali ocenę 3,46, a goście krajowi 3,93. Należy jednak podkreślić, że bez względu na to, jaką ocenę przyznają odwiedzający, to zawsze aktualne pozostaje stwierdzenie, że poziom czystości miast i obszarów musi ulegać stałej poprawie, ponieważ w znacznym stopniu wpływa na kształtowanie opinii o odwiedzanym regionie.
- 75.** Jednym z istotnych mierników poziomu kultury jest organizacja i funkcjonowanie miejsc użyteczności publicznej, do których zaliczamy toalety publiczne. Usługi te w ocenianych miejscowościach, miejscach i obszarach Małopolski zostały uznane za odpowiednie. Goście zagraniczni ocenili toalety na 2,58, a krajowi na 3,02 i w obu badanych grupach są to oceny przeciętne, świadczące o akceptacji poziomu usług. W sytuacji zagrożenia epidemicznego zakaże-

niem wirusem SARS-CoV-2, dostępność i czystość obiektów i urządzeń sanitarnych jest bardzo istotna.

76. Sieć punktów handlowo-usługowych akceptujących płatności przy użyciu kart płatniczych oraz ilość i lokalizacja bankomatów są oceniane dobrze. Ze względu na rządowy program „Polska bezgotówkowa” sieć punktów akceptujących płatności kartą rozwija się w dalszym ciągu bardzo dynamicznie i zostało to zauważone przez obie badane grupy. Goście zagraniczni przyznali ocenę 3,52, a goście krajowi 3,44. Rozwijając sieć akceptantów kart płatniczych zmniejsza się jednocześnie sieć bankomatów. Jednak takie działania wpływa na poziom zadowolenia z usług, co odzwierciedliło się w ich ocenie. Goście zagraniczni ocenili dostępność bankomatów na poziomie 2,30, a krajowi 2,86.
77. Dostęp do Internetu, w ocenie badanych, nie stanowi większego problemu. W 2020 roku goście krajowi przyznali tej usłudze ocenę 3,30 i ocena ta nie odbiegała zasadniczo od ocen przyznawanych w poprzednich badaniach. Goście zagraniczni dostępność Internetu ocenili na 3,17. Pomimo stałego rozwoju sieci internetowej, duży odsetek badanych określił ten dostęp jako najwyżej przyzwoity. Można przyjąć, że dostępność sieci internetowej jest traktowana nie jako usługa, ale jako naturalny element infrastruktury odwiedzanego miejsca.
78. Jakość obsługi turystycznej, czyli poziom i zakres świadczeń z jakich korzystają turyści jest pewnym odzwierciedleniem generalnej opinii o ofercie i sposobie jej udostępniania. W takim ujęciu obraz obsługi turystycznej Małopolski wypada generalnie pozytywnie, pomimo załamania rynku turystycznego. Goście krajowi przyznali ocenę 3,38, a goście zagraniczni 2,13. Ocena jakości obsługi turystycznej w regionie jest w pewnym sensie weryfikatorem ocen takich cech jak atmosfera miejsca, życzliwość czy gościnność i obrazuje stosunek mieszkańców do turystów.
79. Opinia gości na temat bezpieczeństwa w miejscu odwiedzanym, co w konsekwencji składa się na ocenę bezpieczeństwa w całej Małopolsce, jak w każdym poprzednich badaniach, wypadła dobrze. Generalnie region jest odbierany jako bezpieczny i w 2020 r. w ocenie gości krajowych zostało to uwidocznione w wartości 3,92. Goście zagraniczni, zawsze lepiej oceniający bezpieczeństwo, przyznali ocenę 3,52. Wydaje się, że to przekonanie i tak dobrą opinię należy wykorzystać w promocji turystycznej Małopolski.
80. Na wprowadzone do badań 2019 r. pytanie o czystość powietrza atmosferycznego regionu, w 2020 r. ponownie uzyskano opinię, że jakość powietrza nie budzi zastrzeżeń. W obu badanych grupach oceny były zbliżone, goście krajowi przyznali ocenę 3,87, a zagraniczni 3,83. Problemy czystości środowiska naturalnego nie są zauważalne przez odwiedzających region. Wybór atrakcyjnych przyrodniczo miejsc i krótki czas pobytu wpływają na wysokość oceny. Nie znaczy to, że dbałość o środowisko nie stanowi jednego z największych wyzwań każdej destynacji turystycznej.
81. Dworce komunikacji zbiorowej: autobusowej, kolejowej, lotniczej stanowiące element ocenianej oferty regionu uzyskały w 2020 roku najniższe oceny w zestawieniu z ocenianymi elementami oferty turystycznej. W tej opinii obie badane grupy zasadniczo się nie różniły.
82. W 2020 roku ocena wybranych elementów oferty turystycznej województwa wypadła generalnie we wszystkich obszarach zdecydowanie gorzej niż w badaniach przeprowadzonych w 2018 i 2019 roku. Poziom oceny obniżył się generalnie o 1 -1,5 stopnia w skali pięciostopniowej. Można, zatem przyjąć, że w czasie zagrożenia epidemicznego, problemów i niepewności związanych z rezerwacją świadczeń, przy ograniczonym dostępie do oferty obniża się samoocena człowieka, co przekłada się generalnie na ocenę otoczenia. Do 2020 r. turystyczna oferta Małopolski oceniana była bardzo wysoko.
83. Wyraźnie zaznacza się w 2020 roku tendencja spadkowa zintegrowanego wskaźnika zadowolenia z usług Małopolskiego Systemu Informacji Turystycznej. W 2020 roku najwyżej oceniono satysfakcję klienta z otrzymanych w punkcie IT informacji, a najniżej znajomość języków obcych przez pracowników punktu. O ile w tej kwestii opinia turystów krajowych jak i zagranicznych w 2020 roku jest identyczna, to jeśli chodzi o dostępność punktu informacji turystycznej

w odróżnieniu od turystów krajowych, którzy temu elementowi przyznali przedostatnie miejsce, czyli pozycję siódmą w skali ośmiorangowej, to turyści zagraniczni temu samemu elementowi przyznali pozycję drugą z najwyższych zaraz po życzliwości pracowników punktu wobec klienta. Może mieć to wyraźny związek z odmiennymi obszarami penetracji turystycznej Małopolski przez turystów zagranicznych w stosunku do turystów krajowych. Ocena systemu IT dokonana przez turystów z zagranicy może być zdeformowana poprzez niską liczebność próby wypowiadających się na temat usług świadczonych przez punkty IT turystów zagranicznych (324) w stosunku do lat wcześniejszych (2018-1467, 2019-1606), dlatego bardziej obiektywny obraz uzyskujemy uśredniając wyniki wszystkich trzyletnich obserwacji. Niezmiennie najwyżej w rankingu trzyletnim plasuje się „życzliwość i uprzejmość pracowników punktu wobec klienta”, natomiast najniższą rangę w ocenie Małopolskiego Systemu Informacji Turystycznej otrzymała wspomniana wcześniej znajomość języków obcych przez pracowników punktu i dostępność punktu informacji turystycznej. Zintegrowany Wskaźnik Oceny Systemu Informacji Turystycznej w Małopolsce za analizowane lata jest bardzo wysoki, gdyż wynik 4,48 w skali 1-5, gdzie ocena teoretyczna 5,0 przy prawie 20 tysiącach opinii (19549) jest praktycznie nieosiągalna, wystawia Małopolskiemu Systemowi Informacji Turystycznej bardzo wysoką rekomendację.

- 84.** Identyczny jak wyżej system oceny zastosowano analizując ofertę województwa małopolskiego w zakresie przygotowania destynacji do podróży rodzin z dziećmi. Generalnie z badań wynika, że im młodsze dzieci towarzyszą rodzicom w podróży tym krytyczniejsza jest ocena przygotowania Małopolski do turystycznych podróży z dziećmi. Zależność tę potwierdzają tak opinie turystów krajowych jak i zagranicznych. Jednak najbardziej krytyczna opinia turystów zagranicznych z 2020 roku jest powyżej oceny 3,0 uznawana jako wartość centralna w skali Likerta oznaczająca moment przejścia oceny na którąś ze stron. W tym wypadku ocena ta wynosiła (turyści zagraniczni z dziećmi poniżej 6 roku życia w 2020 roku) 3,61 a więc 0,61 powyżej punktu „przejęcia”. Zintegrowany Wskaźnik Oceny oferty w zakresie turystyki z dziećmi w Małopolsce za analizowane lata jest bardzo wysoki, gdyż wynik 4,34 w skali 1-5 gdzie ocena teoretyczna 5,0 przy prawie 20 tysiącach opinii (19549) jest praktycznie nieosiągalna, wystawia ofercie Małopolski w zakresie turystyki z dziećmi, bardzo wysoką rekomendację.
- 85.** Generalna ocena przygotowania Małopolski do turystycznych podróży osób niepełnosprawnych jest zadowalającą. Zależność tę potwierdzają tak opinie turystów krajowych jak i zagranicznych. Najbardziej krytyczna opinia turystów zagranicznych z 2020 roku jest powyżej oceny 3,0 uznawanej jako wartość centralna w pięciostopniowej skali Likerta oznaczająca moment przejścia oceny na którąś ze stron. W tym wypadku ocena ta wynosiła (turyści zagraniczni niewidzący w 2020 roku) 3,13 a więc 0,13 powyżej punktu „przejęcia”. Warto byłoby ustawić w atrakcyjnych punktach makiety atrakcyjnych obiektów (budynków, pasm górskich itp.) drukowane w technologii 3D jak również map panoramicznych w formie płaskorzeźby. W zmiennych warunkach atmosferycznych jakimi charakteryzuje się nasz region nawet pełnosprawni turyści podczas mgły lub ograniczonej widoczności mieliby szanse na skorzystanie z tego udogodnienia. Makiety takie cieszą się dużą popularnością również wśród najmłodszych turystów. Zintegrowany Wskaźnik Oceny oferty w zakresie oferty przygotowanej dla turystyki osób niepełnosprawnych w Małopolsce za analizowane lata jest wysoki i osiągnął wynik 3,45 w skali 1-5.
- 86.** Również ocena oferty Małopolski w zakresie turystyki zimowej badanej w latach 2018-2020 opierała się na pięciostopniowej skali Likerta (bardzo dobrze, dobrze, przeciętnie, źle, bardzo źle). Ocenie podlegało 15 wybranych elementów oferty zimowej województwa małopolskiego. Ranking wskaźników wykazał, że najwyżej ocenioną w całym okresie badawczym jest oferta dedykowana narciarzom zjazdowym (średnia 2018-2020 = 4,41). Co prawda w roku 2020 została ona zdezonizowana przez ofertę wędrowek na raketach śnieżnych (kraj = 4,22, zagranica = 4,55), jazdę na nartach śladowych (kraj = 4,24, zagranica 4,53) i ofertę snowboardową, która otrzymała w 2020 roku ocenę (kraj = 4,27 i zagranica = 4,4) vs narciarstwo zjazdowe (kraj = 4,28 i zagranica = 4,27). Wysoką ocenę, tak odwiedzających krajowych jak i zagranicznych, uzyskała w badanym okresie również oferta przejażdżek saniami z zaprzęgiem konnym (Σ 4,30).

- 87.** Zintegrowany Wskaźnik Atrakcyjności Destynacji dla Małopolski w okresie zimowym za trzy lata (2018-2020) wyniósł 4,24 co przy skali 1-5 jest wynikiem bardzo wysokim, jako że uzyskanie wyniku 5,0 przy 293 235 obserwacjach jest praktycznie niemożliwe.
- 88.** Identycznie jak ocena oferty zimowej, ocena oferty Małopolski w zakresie turystyki letniej badanej w latach 2018-2020 opierała się na pięciostopniowej skali Likerta (bardzo dobrze, dobrze, przeciętnie, źle, bardzo źle). Ocenie podlegało 17 wybranych elementów oferty letniej województwa małopolskiego. Ranking wskaźników wykazał, że najwyżej ocenioną w całym okresie badawczym jest oferta dedykowana osobom wędrującym po szlakach górskich (średnia 2018-2020 = 4,34). Potwierdziło się to również w roku 2020 i opinia ta została potwierdzona oceną bezpieczeństwa wędrowek szlakami turystycznymi (4,27) jak i oceną bezpieczeństwa w małopolskich schroniskach górskich (4,31). Wysoko oceniono również przygotowanie tras do jazdy turystycznej na rowerach (4,26) i przygotowanie wodnych tras turystycznych (4,24). Oferta górskich tras rowerowych otrzymała w badanym okresie ocenę (Σ 4,2). Najniższą ocenę tak odwiedzających krajowych jak i zagranicznych uzyskała w badanym okresie oferta miejsc obsługi rowerzystów (Σ 4,03), która jednak była powyżej 4,0 a więc w dalszym ciągu na satysfakcjonującym poziomie.
- 89.** Zintegrowany Wskaźnik Atrakcyjności Destynacji dla Małopolski w okresie letnim za trzy lata (2018-2020) wyniósł 4,20 co przy skali 1-5 jest wynikiem bardzo wysokim, jako że uzyskanie wyniku 5,0 przy 332 333 obserwacjach jest praktycznie niemożliwe.
- 90.** Ocena wysokości cen w stosunku do jakości świadczonych usług dokonana przez turystów odwiedzających województwo małopolskie w 2020 roku tak jak w poprzednich badaniach, wyrażała ich subiektywne opinie na temat wysokości cen w stosunku do jakości świadczonych usług przy wykorzystaniu trzystopniowej skali ocen: ceny niskie, odpowiednie, wysokie. Badania wykazały, że zarówno goście zagraniczni i krajowi najchętniej, co zostało odzwierciedlone w liczbie uzyskanych odpowiedzi, dzielili się swoją opinią na temat stosunku cen do jakości świadczeń w zakresie usług gastronomicznych, noclegowych oraz dostępności cenowej atrakcji turystycznych Małopolski. Można zauważyć, że bez względu na deklarowany cel przyjazdu, podstawowe w turystyce usługi i atrakcje podlegają ocenie gości zarówno z nich korzystających jak i tych, którzy je znają tylko z obserwacji lub z przekazu innych osób.
- 91.** W 2020 r. 75,6% turystów krajowych (osób nocujących) i 68,8% zagranicznych zgodnie uznało relację cen w stosunku do oferowanych usług noclegowych w Małopolsce jako odpowiednią. Rozbieżność opinii badanych grup występuje przy wskazaniach uznających ceny za zbyt wysokie w stosunku do jakości usług. Takie zdanie miało 21,4% gości krajowych, ale tylko 9,5% gości zagranicznych. Również brak zgodności odnotowujemy w opinii, że ceny są niskie, ponieważ taką opinię wyraziło jedynie 3,1% gości krajowych i aż 21,7% gości zagranicznych. Należy zauważyć, że opinia turystów krajowych i zagranicznych dotycząca relacji cen do jakości usług nie uległa istotnym zmianom w trzyletnim okresie badań.
- 92.** W zakresie cen usług gastronomicznych w stosunku do jakości świadczeń, w grupie gości krajowych 71,4% badanych uznało relacje cen do jakości świadczonych usług gastronomicznych za odpowiednią. W grupie gości zagranicznych opinię taką wyraziło 64,2% badanych. Usługi gastronomiczne świadczone w Małopolsce były jednak zbyt drogie dla 25,1% gości krajowych. Goście zagraniczni w znacznie mniejszym odsetku (10,2%) wyrażali taki sam pogląd, chociaż w stosunku do wyników z lat 2018 i 2019 możemy w tej opinii odnotować kilkuprocentowy wzrost. Co oznacza, że ceny usług gastronomicznych nie należą do niskich nawet dla gości zagranicznych. Chociaż 25,6% osób z tej grupy badawczej uznało ceny w stosunku do jakości usług gastronomicznych za ceny niskie. Takiej opinii nie potwierdzili goście krajowi, co odzwierciedliło się w poziomie wskazań - 3,4%. Opinie dotyczące relacji cen do jakości usług gastronomicznych, podobnie jak w przypadku usług noclegowych, nie uległy zmianom w badanym okresie. Można zatem odnotować, że oferta gastronomiczna Małopolski jest w znacznej mierze atrakcyjna dla gości zagranicznych i w znacznym stopniu dostosowana do możliwości finansowych gości krajowych.

- 93.** Atrakcje turystyczne Małopolski, a w szczególności ich odpłatna dostępność, jest zdaniem gości krajowych (73%) właściwie wyceniona przez gestorów tych atrakcji. Taką opinię wyraziło również 72,9% gości zagranicznych. Jednak dla 21% badanych gości krajowych ceny za dostęp do atrakcji w stosunku do ich oferty są wysokie. Pogląd ten podzielało również 9% gości zagranicznych. Badanych uznających dostęp do atrakcji w 2020 r. jako tani w stosunku do oferty było 5,9% spośród gości krajowych i 18,1% spośród gości zagranicznych. Opinie dotyczące cen udostępnianych atrakcji turystycznych w stosunku do ich oferty nie uległy jednak istotnym zmianom w badanym okresie.
- 94.** W 2020 r. ocena jakości oferty obiektów muzealnych w Małopolsce w stosunku do cen biletów w grupie gości krajowych została uznana za odpowiednią (74,5%). Jednak dla 19% gości krajowych ceny były wysokie i poziom takich opinii wzrósł w porównaniu do badań z 2019 r. o prawie 10%. W tej grupie badanych tylko 6,6% uznało, że ceny w stosunku do oferty muzeów są niskie. Zdaniem gości zagranicznych ceny biletów do muzeów są odpowiednie i takie zdanie wyraziło 75% badanych. Dla 20,3% dostęp do zbiorów muzealnych w Małopolsce jest tani, chociaż poziom takich opinii zmniejszył się w stosunku do wyników w poprzednich latach o 8%.
- 95.** Oferta dyskotek, pubów, klubów w 2020 r., jak większość oferty, z której chętnie korzystają odwiedzający, była znacząco ograniczona. Goście krajowi, którzy skorzystali z usług rozrywkowych i ocenili je, uznali, że ceny w stosunku do jakości świadczonych usług są odpowiednie (70,1%). Również dla udzielających odpowiedzi gości zagranicznych ceny usług rozrywkowych były ustalone na właściwym poziomie (66,7%). W tej grupie jednak 22,4% uznało, że dostęp do rozrywki w Małopolsce jest tani i ceny w stosunku do oferty są niskie, a odmiennego zdania było 10,9% badanych. Wśród gości krajowych 24,5% uważało natomiast, że ceny są zbyt wysokie, a tylko dla 5,5% były one niskie. W badanym okresie opinie dotyczące relacji cen do jakości usług rozrywkowych nie uległy istotnym zmianom.
- 96.** Imprezy kulturalne, istotny element oferty turystycznej każdej destynacji, zdaniem gości krajowych, były właściwie wycenione w stosunku do ich jakości (73,7% wskazań). Dla 6,4% badanych proponowane ceny były niskie w stosunku do oferty, a dla 19,9% relacja cen do jakości nie była dostosowana i uznali ceny za wysokie. Jest to kolejny element kompleksowej oferty kulturalno-rozrywkowej, co do którego w 2020 r. wzrósł odsetek badanych turystów krajowych uznających, że ceny są wysokie. Wśród gości zagranicznych wzrósł o ponad 10% odsetek respondentów uznający ceny za odpowiednie i o tyle samo zmniejszył się poziom wskazań, że ceny w stosunku do oferty są niskie (17,4%). Należy jednak zauważyć, że w 2020 r. imprezy kulturalne były tylko sporadycznie organizowane i dostęp do oferty był ograniczony.
- 97.** Kino, teatr w 2020 roku nie mogły stanowić istotnego elementu w sposobie spędzania czasu ze względu na ograniczenia wynikające z zagrożenia epidemiologicznego. Badani, którzy wyrazili opinię dotyczącą cen w stosunku do jakości oferowanych przez te instytucje usług, w grupie gości krajowych uznali te relacje za odpowiednie (65,2%). Podobne zdanie mieli goście zagraniczni (71,8%). Znacząco jednak, o kilkanaście procent, wzrósł w stosunku do badań z poprzednich lat poziom wskazań gości krajowych, że ceny tych usług są zbyt wysokie. Taką opinię wyraziło 30% badanych. Goście zagraniczni nie zmienili zdania z 2019 r. i tylko 5,1% uznało ceny biletów w instytucjach kultury za zbyt wysokie. Dla 23,1% osób w tej grupie badanej ceny są niskie. Odmienne opinie wyrażali goście krajowi, którzy tylko w niewielkim odsetku (4,8%) uznali proponowane ceny za ceny niskie. Tak duże zmiany w odbiorze cen usług oferowanych przez kina i teatry przez gości krajowych odnotowujemy w badanym okresie po raz pierwszy. Opinie odwiedzających zagranicznych w tym aspekcie nie uległy zmianom.
- 98.** Baza sportowo-rekreacyjna Małopolski, podobnie jak kina, teatry, kluby czy imprezy kulturalne, nie stanowi istotnego celu przyjazdów. Pomimo ograniczonego dostępu do obiektów sportowo-rekreacyjnych w 2020 r. pozyskano opinie na temat stosunku cen do jakości oferty. W tej ocenie, w obu badanych grupach, nie odnotowano istotnych różnic w trzech kolejnych latach badań.
- 99.** Relacja cen do jakości imprez sportowych została poddana ocenie po raz pierwszy w 2019 r.

Analiza porównawcza z wynikami badań uzyskanymi w 2020 r. niesie ze sobą pewne niebezpieczeństwa. Trudności stwarza ocena uzyskana w roku ograniczeń w organizacji imprez i trudności w dostępie do nich. Przede wszystkim można zauważyć, że dla obu badanych grup cena biletów na imprezy sportowe była odpowiednio dostosowana do poziomu tych imprez. Podobnie jak w większości opiniowanych przez gości krajowych usług wyraźnie wzrósł odsetek odpowiedzi, że ceny oferowanych imprez są cenami wysokimi.

- 100.** Ważnym elementem promocji regionu są usługi przewodników turystycznych. Opinię gości krajowych na temat cen za usługi przewodnickie w stosunku do ich jakości odzwierciedla 69,3% wskazań, że ceny tych usług są odpowiednio ustalone. Podobne zdanie miało 73,6% gości zagranicznych. Uznających ceny za wysokie w stosunku do usług, jakie oferują przewodnicy, było 23,8% gości krajowych i takich opinii, w stosunku do badań w latach 2018 i 2019 było odpowiednio o 8% i o 13% więcej. W tej grupie badawczej zmniejszył się do 6,9% odsetek wskazań, że ceny tych usług są niskie. W grupie gości zagranicznych nie obserwujemy zasadniczych zmian dotyczących relacji cen do jakości usług świadczonych przez przewodników. Należy zaznaczyć, że w 2020 r. tylko nieliczna grupa odwiedzających korzystała z usług przewodników miejskich, górskich czy oprowadzających po obiektach.
- 101.** Ceny usług transportu umożliwiającego dotarcie do Małopolski jak i umożliwiającego poruszanie się na jej obszarze są zawsze chętnie poddawane ocenie zarówno goście krajowych jak i zagranicznych. Goście krajowi w 74,2% uznali, że ceny są odpowiednie w stosunku do świadczonych usług i taka opinia utrzymuje się na niezmiennym poziomie w trzyletnim okresie badań. Dużą różnicę w 2020 r. możemy zauważyć w relacji cen wysokich (20,5%) w stosunku do cen niskich (5,4%). Takiego wzrostu opinii uznających ceny za wysokie i spadku opinii uznających ceny za niskie, nie odnotowano w poprzednich latach badań. Goście zagraniczni niezmiennie w okresie badawczym uznawali ceny w stosunku do świadczonych usług transportowych za odpowiednie 61% lub ceny niskie 33,1%. Tylko 5,9% badanych gości uznawało te ceny za ceny wysokie.
- 102.** Do oceny lokalnych usług w 2019 r. wprowadzono przedsiębiorstwa taksówkowe, które stanowią istotny element transportu lokalnego. Zdaniem gości krajowych, którzy korzystali z taxi, relacja cen do jakości usług jest odpowiednia (68%). Podobne zdanie wyraziło 58,5% badanych gości zagranicznych. Jednak w obu badanych grupach wysoki odsetek – goście krajowi 26,1% i goście zagraniczni 14,8%, określił ceny tego środka transportu jako ceny wysokie. Można jeszcze zauważyć, że dla 26,8% gości zagranicznych ceny taksówek były cenami niskimi i zapewne wynika to z porównania cen usług świadczonych w kraju pochodzenia.
- 103.** Opinia gości krajowych na temat usług agroturystycznych oraz ich wyceny w stosunku do jakości w 2020 r. była porównywalna z opiniami uzyskanymi w poprzednich latach badań. Dla 74,6% udzielających odpowiedzi, relacje cen do jakości były ustawione odpowiednio. Jednak przez 20,3% gości krajowych szeroka i zróżnicowana cenowo oferta agroturystyczna uznana została za ofertę wysoko wycenioną. Takie opinie wzrosły 8-10% w stosunku do wyników z dwóch ostatnich lat. Obniżył się zatem poziom wskazań uznających te ceny za niskie (5%). Goście zagraniczni, którzy poddali ocenie ten rodzaj usług, uznali stosunek cen do jakości usług jako odpowiedni (71,3%). Należy uwzględnić fakt, że usługi agroturystyczne nie należą do usług preferowanych przez tę grupę gości. Tylko 4,6% gości zagranicznych określiło ceny jako wysokie, a 24,1% badanych uznało poziom cen w stosunku do jakości usług jako niski.
- 104.** Poddając analizie opinie na temat cen poszczególnych usług w stosunku do poziomu świadczeń, należy podkreślić, że w 2020 roku podobnie jak w latach 2018 i 2019 dominowała opinia, że ceny usług, z których korzystają turyści, są odpowiednie do jakości świadczonych usług. Można zauważyć, że ceny usług, które są aprobowane przez gości zagranicznych nie uzyskują pełnej aprobaty wśród gości krajowych. W grupie gości krajowych porównywalny odsetek, w każdym ocenianym elemencie oferty turystycznej Małopolski, uważa, że ceny nie są dostosowane do poziomu oferty i są za wysokie. W 2020 r. zdecydowanie wzrósł poziom takich opinii i to dotyczy wszystkich ocenianych usług. Generalnie jednak wyniki badań uzyskane w latach 2018-2020 wskazują, że oferta turystyczna Małopolski jest pod względem cen ustabilizo-

wana, a poszczególne usługi są właściwie wycenione.

- 105.** Średnie kwoty wydatkowane przez odwiedzających Małopolskę przed przyjazdem do regionu w 2020 roku (np. na zakup wycieczki/imprezy turystycznej, biletu do muzeum, teatru, filharmonii, na wydarzenie, na termy, baseny, spływ Dunajcem itp., rezerwację/zakup noclegu, posiłków w miejscu zakwaterowania itd.) były po pierwsze wyższe niż rok wcześniej, a po drugie – zróżnicowane w zależności od tego, czy gość był Polakiem, czy obcokrajowcem oraz czy spędzał w odwiedzanej miejscowości dzień, czy dłużej. I tak goście krajowi przeznaczali średnio na pobyt w Małopolsce 442 zł na osobę (o 77,5% więcej niż rok wcześniej), podczas gdy odwiedzający zagraniczni wydatkowali przed przyjazdem do regionu o ponad 80% więcej, tj. średnio 797 zł na osobę (o 11,6% więcej niż w roku ubiegłym).
- 106.** Polscy turyści, tj. nocujący w Małopolsce, wydatkowali przed przyjazdem do regionu średnio 550 zł na osobę (czyli o 49,5% więcej niż rok wcześniej), natomiast turyści zagraniczni – sumy o 52,5% wyższe, tj. 839 zł na osobę (o 11,9% wyższe niż w roku poprzednim). Z kolei odwiedzający jednodniowi (spędzający w regionie tylko kilka, kilkanaście godzin lub jeden dzień bez noclegu) przed podróżą przeznaczali na pobyt w Małopolsce kwoty ok. 4-krotnie niższe niż turyści (nocujący w regionie) – z Polski 125 zł na osobę (prawie 4-krotnie więcej niż rok wcześniej), a z zagranicy 228 zł na osobę (o 34,1% więcej niż w roku ubiegłym).
- 107.** Analizując wysokość wydatków przed przyjazdem do Małopolski w 2020 roku w zależności od kraju pochodzenia odwiedzających z zagranicy, należy stwierdzić, że najwięcej (ponad 1,1 tys. zł na osobę) wydawali goście z Wielkiej Brytanii. Sumy w granicach 800 zł na osobę wydatkowali Holendrzy i Austriacy, a ok. 700 zł na osobę – Niemcy. Ok. 600 zł na osobę przeznaczali przed przyjazdem na pobyt w regionie mieszkańcy Belgii, Hiszpanii, Szwecji i Francji, a ok. 400 zł na osobę – Węgieł. Najniższe wydatki przed podróżą charakterystyczne były dla gości z Włoch – mniej niż 300 zł na osobę.
- 108.** Kwoty wydatkowane podczas pobytu w Małopolsce w 2020 roku, w odróżnieniu od sum wydatkowanych przed przyjazdem do regionu, były niższe niż rok wcześniej. Analogię można natomiast zauważyć w ich dywersyfikacji pod wieloma względami. Odwiedzający zagraniczni wydatkowali bowiem ponad 3-krotnie więcej (729 zł na osobę, czyli o 14,3% mniej niż w roku poprzednim) niż Polacy (240 zł na osobę, tj. o 32,0% mniej niż rok wcześniej). Turyści przeznaczali na pobyt kwoty ok. 7-krotnie większe niż odwiedzający jednodniowi, ponieważ turyści krajowi wydatkowali średnio 439 zł na osobę (o 10,2% mniej niż w roku ubiegłym), a zagraniczni – prawie 2-krotnie więcej, tj. 806 zł na osobę (o 10,0% mniej niż rok wcześniej). Z kolei, jednodniowi odwiedzający z Polski wydawali podczas pobytu w Małopolsce średnio 61 zł na osobę (o 41,3% mniej niż w roku poprzednim), a jednodniowi odwiedzający z zagranicy – prawie 2-krotnie więcej, tj. 117 zł na osobę (o 10,7% mniej niż rok wcześniej).
- 109.** Analiza wysokości sum wydatkowanych podczas pobytu w Małopolsce przez odwiedzających z różnych krajów w 2020 roku pozwala stwierdzić, że najwyższe wydatki charakteryzowały goście z Wielkiej Brytanii i Szwecji (ponad 1 tys. zł na osobę). Ok. 700 zł na osobę wydawali przybysze z Włoch. Hiszpanie i Węgrzy przeznaczali na pobyt w regionie ok. 600 zł na osobę, a Niemcy i Francuzi – ok. 500 zł na osobę. Najmniej wydatkowali Holendrzy i Ukraińcy – po ok. 140 zł na osobę.
- 110.** Rozpatrując przeznaczenie wydatków ponoszonych w Małopolsce w 2020 roku, trzeba skonstatować, że najwyższe dotyczyły opłat za noclegi – odwiedzający z Polski przeznaczali na nie średnio 274 zł na osobę (o 42,8% mniej niż w roku poprzednim), a goście z zagranicy ponad 2-krotnie więcej, czyli średnio 590 zł na osobę (o 32,3% mniej niż rok wcześniej). W segmencie zagranicznych odwiedzających drugie co do wysokości były sumy wydatkowane na wyżywienie (średnio 292 zł na osobę, czyli o 18,2% mniej niż w roku ubiegłym). W grupie Polaków wydatki te uplasowały się na trzeciej pozycji (średnio 96 zł na osobę, tj. o 38,5% mniej niż rok wcześniej), ponieważ wyższe od nich okazały się tzw. inne wydatki (na pamiątki, prezenty, drobiazgi, mapy, kino, parkingi, benzynę, rowery, stoki, karnety, rafting, kajaki, wypożyczenie sprzętu, ubrania, imprezy, kluby, przyjemności itp.) – średnio 151 zł na osobę (o 29,1%

mniej niż w roku poprzednim). Czwarte co do wysokości, tak wśród Polaków, jak i obcokrajowców, były sumy przeznaczane na bilety wstępu do atrakcji – odpowiednio średnio 61 zł na osobę (o 37,1% mniej niż rok wcześniej) i 163 zł na osobę (tj. o 11,9% mniej niż w roku poprzednim). Najniższe wydatki oba segmenty odwiedzających ponosiły na lokalny transport – średnio 60 zł na osobę w grupie Polaków (o 28,6% mniej niż rok wcześniej) i 97 zł na osobę wśród obcokrajowców (o 29,2% mniej niż w roku ubiegłym). Biorąc pod uwagę fakt, że goście krajowi korzystają w dużej mierze z własnych środków lokomocji, wydatki na lokalny transport turystów z tego segmentu (średnio 66 zł na osobę, czyli o 26,7% mniej niż rok wcześniej) były o ponad 50% niższe niż wydatki turystów zagranicznych, które wynosiły 101 zł na osobę (o 26,8% mniej niż rok wcześniej). Natomiast wydatki transportowe jednodniowych odwiedzających z Polski i zagranicy były porównywalne – odpowiednio 42 zł na osobę (o 20,8% mniej niż rok wcześniej) i 30 zł na osobę (o 66,3% mniej niż w roku ubiegłym).

- 111.** Należy ponadto odnotować, że wydatki turystów (nocujących w Małopolsce) były wyższe niż odwiedzających jednodniowych. Mianowicie na wyżywienie turyści wydatkowali ok. 4-krotnie więcej niż goście jednodniowi – z Polski odpowiednio 153 zł na osobę (o 21,9% mniej niż rok wcześniej) i 41 zł na osobę (o 43,1% mniej niż w roku ubiegłym), a z zagranicy odpowiednio 323 zł na osobę (o 10,8% mniej niż w roku poprzednim) i 69 zł na osobę (o 62,5% mniej niż w roku 2019). Z kolei na bilety wstępu do atrakcji turyści wydawali ok. 3-krotnie więcej niż odwiedzający jednodniowi – z Polski odpowiednio 100 zł na osobę (o 9,9% mniej niż rok wcześniej) i 28 zł na osobę (o 58,8% mniej niż w roku ubiegłym), a z zagranicy odpowiednio 171 zł na osobę (o 7,6% mniej niż w roku poprzednim) i 65 zł na osobę (o 62,2% mniej niż w roku 2019). Natomiast wydatki turystów z Polski na tzw. inne cele były ponad 2-krotnie wyższe niż krajowych gości jednodniowych (odpowiednio 179 zł na osobę, tj. o 6,3% mniej niż rok wcześniej, oraz 75 zł na osobę, czyli o 73,5% mniej niż w roku poprzednim), a te same wydatki turystów z zagranicy były ponad 4-krotnie wyższe niż zagranicznych jednodniowych odwiedzających (odpowiednio 287 zł na osobę, czyli o 16,8% mniej niż w roku ubiegłym, oraz 64 zł na osobę, tj. o 56,2% mniej niż w roku 2019).
- 112.** Zestawiając kwoty przeznaczane przez odwiedzających Małopolskę w roku 2020 do lat wcześniejszych należy uwzględnić obie grupy wydatków, czyli zarówno te ponoszone przed, jak i podczas pobytu w regionie. W konsekwencji, z uwagi na dość znaczny wzrost wydatków przed przyjazdem do regionu (spowodowany przypuszczalnie z jednej strony coraz powszechniejszymi, zwłaszcza w obliczu pandemii, rezerwacjami i zakupami on-line, a z drugiej – potrzebą zagwarantowania sobie świadczeń jeszcze przed wyjazdem w związku z transformacją zagranicznego ruchu turystycznego na krajowy i tym samym dużym wzrostem rozmiarów tego ostatniego), średnie wydatki krajowych odwiedzających okazały się o 13,3% wyższe niż rok wcześniej – wynosiły 682 zł na osobę. Odnosiło się to tak do krajowych turystów (989 zł na osobę, czyli o 15,4% więcej niż w roku ubiegłym), jak i krajowych gości jednodniowych (186 zł na osobę, tj. o 36,8% więcej niż w roku poprzednim).
- 113.** Sumy wyższe niż w 2019 roku wydatkowali także jednodniowi odwiedzający z zagranicy – 345 zł, czyli o 14,6% więcej niż rok wcześniej. Natomiast wydatki zagranicznych turystów utrzymały się na niemal analogicznym poziomie jak w 2019 roku – 1645 zł na osobę.
- 114.** W związku z tym, że liczba odwiedzających Małopolskę była w 2020 roku niższa niż rok wcześniej, pomimo że średnie kwoty wydatkowe przed przyjazdem odwiedzających krajowych i zagranicznych (w tym zwłaszcza gości jednodniowych z Polski) okazały się wyższe niż w roku poprzednim, szacunkowe wpływy Małopolski z turystyki w regionie były w 2020 roku o 35,3% niższe niż rok wcześniej (9,84 mld zł vs 15,2 mld zł). Przyczyniło się do tego również to, że średnie wydatki podczas pobytu krajowych i zagranicznych odwiedzających okazały się niższe niż w roku ubiegłym.
- 115.** Zatem w relacji do roku 2019 zmniejszyły się wpływy od krajowych i zagranicznych turystów (odpowiednio o 28,9% i 64,0%) oraz od zagranicznych odwiedzających jednodniowych (o 40,0%), a zwiększyły – od jednodniowych odwiedzających z Polski (prawie 3-krotnie). Wprawdzie w 2020 roku odnotowano ponad 2-krotny przyrost liczby nienocujących w Mało-

polosce Polaków, ale ich wydatki były najniższe spośród wszystkich analizowanych segmentów (tylko 186 zł na osobę). Stąd nie były one w stanie zrekomensować spadków pozostałych wielkości i wartości ruchu turystycznego będących konsekwencją pandemii koronawirusa.

- 116.** Dla potrzeb badań ruchu turystycznego w Małopolsce, jako jeden z wymiarów kontyngencji zastosowano autorski wskaźnik poziomu lęku. Wskaźnik NFS (ang. Net Fear Score). Jest to odczucie, które towarzyszy każdemu odwiedzającemu daną destynację podczas podejmowania decyzji o przyszłej podróży, a generalnie każdej podejmowanej samodzielnie decyzji. Dopiero wówczas, gdy próg lęku zostanie przekroczony, dobrowolnie decydujemy się na podróż opuszczając swoje bezpieczne miejsce stałego przebywania. Dla pomiaru subiektywnych odczuć tego stanu zastosowano 11 stopniową skalę liczbową. Ponieważ badane były osoby odwiedzające Małopolskę w trakcie faktycznego pobytu to z założenia przekroczyły one osobistą barierę lęku przed podróżą i fizycznie pojawiły się w Małopolsce. Z założenia, stan 10 na skali oznaczał najwyższy akceptowalny przez podróżnego poziom lęku. W analizowanym przypadku wskaźnik NFS dla Małopolski w roku 2020 wyniósł ogółem 63,3%; dla odwiedzających z kraju 67,8% i dla odwiedzających z zagranicy 58,7%. Wynik ten jest bardzo satysfakcjonujący i został osiągnięty mimo powszechnie panującej psychozie pandemicznej. Zakłada się, że wskaźnik dodatni świadczy już o dobrych standardach, a przy wyniku wyższym niż 50% można mówić o sukcesie. Oznacza to, że osoby z pozaskalowym wskazaniem 11 i więcej pozostały w domu. Badane były więc osoby, które poradziły sobie, same lub za namową organizatora podróży, ewentualnie gestora bazy recepcyjnej, z towarzyszącym każdemu z nas na co dzień odczuciem lęku i pojawiły się w małopolskiej destynacji w okresie zagrożeń pandemicznych w 2020 roku odpowiednio zabezpieczone i zmotywowane.
- 117.** Jako drugi z wymiarów kontyngencji zastosowano wskaźnik poziomu satysfakcji i lojalności odwiedzających Małopolskę. Wskaźnik NPS (ang. Net Promoter Score). Respondentom zadano mianowicie zapytanie o to: „jak bardzo prawdopodobne jest, że polecą oni Małopolskę swoim znajomym”. Odpowiedzi goście udzielali również za pomocą 11-stopniowej skali, tj. od 0 do 10, gdzie „0” oznaczało brak chęci polecenia, a „10” świadczyło o pełnej lojalności i całkowitym zadowoleniu z pobytu w destynacji. Zakłada się, że wskaźnik dodatni świadczy już o dobrych standardach, a przy wyniku wyższym niż 50% można mówić o sukcesie. W analizowanym przypadku wskaźnik NPS dla Małopolski w roku 2020 wyniósł ogółem 70,25%, dla odwiedzających z kraju 73,3% i dla odwiedzających z zagranicy 67,1%.
- 118.** Odwiedzających zapytano o deklarację ponownego przyjazdu do Małopolski, pomimo, że ich pobyt odbywał się w wyjątkowo trudnej sytuacji epidemicznej. Z opinii ponad 86% respondentów wynika, że: przyjadą na pewno (47,4%) lub raczej tak (39,0%). Warto zauważyć, iż powyższe wyniki są zbliżone do wyników z lat poprzednich: na pewno tak – 2019 = 51,1% i 2018 = 56,1% oraz raczej tak – 2019 = 32,4% i 2018 = 28,3%. Porównując rok 2020 w powyższych kategoriach do średniej z lat poprzednich, widoczny jest niewielki wzrost zainteresowania ponownym przyjazdem do Małopolski o 2,5 p.p. dla sumy wskazań „na pewno tak” i „raczej tak”.

Wnioski

Od wielu lat rozmiary ruchu turystycznego w Małopolsce wykazywały tendencję wzrostową aż do roku 2020, kiedy to 11 marca WHO uznała serię zachorowań na chorobę zakaźną układu oddechowego, wywołaną zakażeniem wirusem SARS-CoV-2, za pandemię. W związku z tym wprowadzone zostały rozmaite ograniczenia w przemieszczaniu się osób oraz na 3 miesiące niemal zamknięte zostały obiekty noclegowe w Polsce. Wskutek tego w 2020 roku ruch turystyczny w Małopolsce zmniejszył się o 14% w relacji do roku poprzedniego, tj. do wielkości 15,37 mln osób, czyli do rozmiarów sprzed 2017 roku. Spadek dotyczył w szczególności liczby odwiedzających z zagranicy – o 62%, tj. do wielkości 1,44 mln osób. Rozmiary krajowego ruchu turystycznego ograniczone zostały natomiast tylko o 1% (ze względu na ok. 2-krotny przyrost liczby jednodniowych odwiedzających), tj. ukształtowały się na poziomie 13,93 mln osób.

Rok 2020 okazał się wyjątkowy nie tylko z uwagi na ograniczenia podróżowania w związku z pandemią, ale także pod względem miejsc pobytu w regionie. W poprzednich latach bowiem odwiedzający Kraków stanowili ponad 3/4 gości przyjeżdżających do Małopolski, a w 2020 roku – ich odsetek wynosił tylko 60%. Ponadto, w odróżnieniu od lat porzednich, udział odwiedzających Małopolskę i goszczących w Krakowie był wyższy wśród Polaków (61%) niż wśród obcokrajowców (51%). Co więcej w obu grupach był on zdecydowanie niższy niż w latach wcześniejszych (w 2019 roku było to odpowiednio 76% i 87%).

Zmiany wywołane pandemią ujawniły się również w strukturze ruchu turystycznego w Małopolsce w 2020 roku. Mianowicie tylko ok. 50% ogółu odwiedzających region (7,66 mln osób) stanowili turyści (goście nocujący), podczas gdy w latach wcześniejszych udział ten wynosił ponad 3/4. Większy odsetek nocujących charakteryzował ruch przyjazdowy z zagranicy – prawie 88% (choć w 2019 roku było to 92%), czyli 1,26 mln osób. Natomiast spośród ogółu krajowych odwiedzających Małopolskę tylko 46% było turystami (w roku 2019 udział ten wynosił 74%), co oznacza, że tylko 6,4 mln Polaków w 2020 roku nocowało w regionie.

Pandemia odcisnęła swoje piętno przede wszystkim na liczbie turystów w Małopolsce – jej spadki były zdecydowanie większe niż liczby odwiedzających ogółem. Mianowicie w relacji do roku ubiegłego w 2020 roku liczba wszystkich nocujących w regionie zmniejszyła się o prawie 45% i była to najmniejsza wielkość w całym badanym okresie 11 lat. Jeszcze większy spadek miał miejsce w odniesieniu do turystów zagranicznych – o prawie 64% i również była to najmniejsza wielkość w całym analizowanym okresie 11 lat. Z kolei liczba Polaków nocujących w Małopolsce zmniejszyła się o ponad 38%, przez co okazała się analogiczna jak w 2010 roku.

Wpływ pandemii widoczny był ponadto w strukturze turystów z uwagi na miejsce noclegu (Kraków lub inna miejscowość w Małopolsce). Mianowicie tylko 55% turystów w regionie w 2020 roku (4,185 mln osób) stanowili ci, którzy nocowali w Krakowie (w latach poprzednich było to ponad 70%). Wśród nich zdecydowanie przeważali (prawie 84%) turyści krajowi – 3,51 mln osób, którzy stanowili prawie 55% wszystkich Polaków odwiedzających Małopolskę (w latach ubiegłych udział ten kształtował się na poziomie ok. 70%). Turystów zagranicznych przyjeżdżających do Małopolski i nocujących w Krakowie w 2020 roku było natomiast zaledwie 0,675 mln osób, tj. prawie 54% ogółu turystów zagranicznych w Małopolsce (w latach wcześniejszych odsetek ten mieścił się w granicach 86-96%).

Kolejną konsekwencją pandemii w 2020 roku był znaczny, tj. ponad 2-krotny wzrost liczby gości jednodniowych w Małopolsce, przez co osiągnęła ona rekordową dotąd wielkość 7,71 mln osób. Na dodatek stanowili oni ponad 50% całego przyjazdowego ruchu turystycznego w 2020 roku, podczas gdy w latach ubiegłych było to tylko w granicach 20-25%. Ponad 2-krotnie w relacji do roku 2019, tj. do wielkości 7,53 mln osób zwiększyła się liczba jednodniowych odwiedzających z Polski. Jednodniowi odwiedzający z zagranicy stanowili natomiast w 2020 roku tylko niewiele ponad 2% ogółu gości bez noclegu – było ich w Małopolsce zaledwie 180 tys. osób (o 40% mniej niż w roku poprzednim).

Wynik ten w odczuciu osób żyjących rzeczywistością dnia codziennego, tak przedsiębiorców jak i ogółu społeczeństwa, może wydawać się zawyżony, ale należy pamiętać, że na rozliczeniu rocznym wielkości strumienia turystów frekwentujących Małopolskę mocno zaważył rewelacyjny pod względem wielkości ruchu turystycznego pierwszy kwartał roku 2020 będący lepszym od pierwszego kwartału rekordowego, dla małopolskiej branży turystycznej, roku 2019. Dlatego też pełny szacunek spustoszenia dokonanego przez ograniczenie mobilności tak Polaków jak również społeczności całego świata w związku z ogłoszoną przez WHO pandemią koronawirusa SARS-CoV-2 będziemy mogli przedstawić najwcześniej dopiero w pierwszej połowie kwietnia 2021 roku. Związane jest to jednak z kontynuacją badań ruchu turystycznego w Małopolsce w 2021 roku.

Spis treści

Wprowadzenie	4
Rozdział 1. Metodyka badań ruchu turystycznego w Małopolsce	4
Rozdział 2. Wielkość próby badawczej ruchu turystycznego w Małopolsce w roku 2020	6
Rozdział 3. Wielkość i struktura ruchu turystycznego w Małopolsce	11
3.1. Wprowadzenie	11
3.2. Szacunkowa liczba gości odwiedzających Małopolskę	11
3.3. Szacunkowa liczba turystów w Małopolsce	13
3.4. Szacunkowa liczba odwiedzających jednodniowych w Małopolsce	14
3.5. Odwiedzający Małopolską goście z zagranicy	15
3.6. Odwiedzający krajowi w Małopolsce	21
Rozdział 4. Profile społeczno-demograficzne odwiedzających Małopolskę	24
4.1. Wprowadzenie	24
4.2. Wiek	24
4.3. Płeć	24
4.4. Wykształcenie	25
4.5. Status materialny odwiedzających	25
4.6. Charakter podróży (z rodziną, dziećmi, znajomymi, samotnie)	26
Rozdział 5. Organizacja przyjazdu do Małopolski i pobytu w regionie	26
5.1. Wprowadzenie	26
5.2. Źródła informacji o Małopolsce wykorzystywane przez odwiedzających przed przyjazdem do destylacji	27
5.3. Cele przyjazdów do Małopolski	28
5.4. Organizator wizyty w Małopolsce	41
5.5. Długość pobytu w Małopolsce deklarowana przez odwiedzających	42
5.6. Środki transportu wykorzystywane w podróży do Małopolski	43
5.7. Miejsca noclegu turystów w Małopolsce	45
Rozdział 6. Ocena małopolskiej oferty turystycznej i pobytu w regionie	47
6.1. Wprowadzenie	47
6.2. Ocena oferty turystycznej województwa małopolskiego	47
6.3. Oceny elementów Małopolskiego Systemu Informacji Turystycznej w latach 2018–2020	52
6.4. Oceny oferty Małopolski w zakresie turystyki osób podróżujących z dziećmi w latach 2018–2020	54
6.5. Oceny oferty Małopolski w zakresie turystyki osób niepełnosprawnych w latach 2018–2020	56
6.6. Oceny oferty Małopolski w zakresie turystyki zimowej w latach 2018–2020	57
6.7. Oceny oferty Małopolski w zakresie turystyki letniej w latach 2018–2020	59
6.8. Ocena wysokości cen w stosunku do jakości świadczonych usług dokonana przez turystów odwiedzających województwo małopolskie w 2020 roku	60
6.9. Destynacje turystyczne Małopolski odwiedzane przez uczestników ruchu turystycznego w regionie (miejsce) i atrakcje wybierane przez odwiedzających w 2020 roku	75
Rozdział 7. Wydatki odwiedzających Małopolskę i szacunkowe wpływy z turystyki w regionie	78
7.1. Wprowadzenie	78
7.2. Średnie kwoty wydatkowane przed przyjazdem do Małopolski	78
7.3. Średnie kwoty wydatkowane podczas pobytu w Małopolsce	79
7.4. Szacunkowe wpływy Małopolski z turystyki	82

Rozdział 8. Subiektywne składniki CRM i decyzji lojalnościowej odwiedzających Małopolskę	83
8.1. Ocena poziomu bezpieczeństwa przed przyjazdem do Małopolski – NFS	83
8.2. Ocena poziomu satysfakcji z pobytu w Małopolsce – NPS	85
8.3. Deklaracja ponownego przyjazdu do Małopolski	86
Podsumowanie	87
Rozdział 9. Charakterystyka odwiedzających Małopolskę z głównych rynków zagranicznych	89
9.1. Charakterystyka odwiedzających Małopolskę z Niemiec	89
9.2. Charakterystyka odwiedzających Małopolskę z Wielkiej Brytanii	104
9.3. Charakterystyka odwiedzających Małopolskę z Francji	116
9.4. Charakterystyka odwiedzających Małopolskę z Włoch	128
Rozdział 10. Charakterystyka odwiedzających Małopolskę z głównych rynków krajowych	142
10.1. Charakterystyka odwiedzających Małopolskę z województwa Małopolskiego	142
10.2. Charakterystyka odwiedzających Małopolskę z województwa Śląskiego	155
10.3. Charakterystyka odwiedzających Małopolskę z województwa Mazowieckiego	168
10.4. Charakterystyka odwiedzających Małopolskę z województwa Podkarpackiego	180
Rozdział 11. Analiza wybranych segmentów rynku turystycznego w Małopolsce	193
11.1. Turystyka zdrowotna	193
11.2. Turystyka religijna	206
11.3. Turystyka seniorów	219
11.4. Turystyka aktywna	233
11.5. Turystyka biznesowa	244
Rozdział 12. Szlaki turystyczne w Małopolsce w latach 2018-2020	257
12.1. Znajomość szlaków turystycznych w Małopolsce w latach 2018-2020 przez odwiedzających z kraju i zagranicy	257
12.2. Charakterystyka tabelaryczna osób frekwentujących Szlak Architektury Drewnianej w Małopolsce ogółem	260
12.3. Charakterystyka odwiedzających krajowych na Szlaku Architektury Drewnianej	261
Rozdział 13. Prognozowanie ruchu turystycznego w województwie małopolskim w okresie pandemii	268
13.1. Uwagi wprowadzające	268
13.2. Charakterystyka danych dostępnych w Banku Danych Lokalnych GUS	269
13.3. Analiza liczby turystów w latach 2009-2020 w przekroju województw	270
13.4. Analiza ruchu turystycznego w przekroju powiatów województwa małopolskiego w latach 2018-2020	282
Analiza	298
Wnioski	316
Spis treści	318
Spis tabel	320
Spis rysunków	336
Aneks	337

Spis tabel

Tabela 1.1.1.	BRT Małopolska 2020 – ilość pobranych ankiet z podziałem na lokalizacje	5
Tabela 2.1.1.	Liczebności próby dla różnych wariantów błędów szacunków (od 1% do 3%) oraz różnych poziomów ufności analizy (od 0,99 do 0,90) dla dwóch wielkości populacji 10 mln oraz 13 mln turystów przy szacowaniu frakcji $f=0,5$	6
Tabela 2.1.2.	Zależności pomiędzy wielkością próby (n), poziomami ufności (u) oraz wielkościami błędów (e) przy szacowaniu frakcji $f=0,5$	7
Tabela 2.1.3.	Liczebności próby dla różnych wariantów błędów szacunków (od 1% do 3%) oraz różnych poziomów ufności analizy (od 0,99 do 0,90) dla dwóch wielkości populacji 10 mln oraz 13 mln turystów przy szacowaniu frakcji $f=0,2$	8
Tabela 2.1.4.	Zależności pomiędzy wielkością próby (n), poziomami ufności (u) oraz wielkościami błędów (e) przy szacowaniu frakcji $f=0,2$	9
Tabela 2.1.5.	Skutki stopniowego powiększania liczby ankietowanych	11
Tabela 3.2.1.	Szacunkowa liczba gości odwiedzających Małopolskę w latach 2010-2020 w tysiącach osób	12
Tabela 3.3.1.	Szacunkowa liczba turystów w Małopolsce w latach 2010-2020 w tysiącach osób	13
Tabela 3.4.1.	Szacunkowa liczba odwiedzających jednodniowych w Małopolsce w latach 2010-2020 w tysiącach osób	14
Tabela 3.5.1.	Odwiedzający zagraniczni w Małopolsce – podział według deklarowanych państw przyjazdu ujawnionych w trakcie badania w 2018-2020 – struktura procentowa – w zaokrągleniu do 0,000%	15
Tabela 3.5.2.	Odwiedzający zagraniczni w Małopolsce – podział według deklarowanych państw przyjazdu ujawnionych w trakcie badania w 2018-2019 – struktura procentowa – w zaokrągleniu do 0,0%	17
Tabela 3.6.1.	Odwiedzający krajowi w Małopolsce w 2018-2020 roku – struktura procentowa według województw przed zaokrągleniem	21
Tabela 3.6.2.	Odwiedzający krajowi w Małopolsce w 2018-2020 roku – struktura procentowa według województw po zaokrągleniu	21
Tabela 4.2.1.	Wiek – struktura procentowa	24
Tabela 4.3.1.	Płeć – struktura procentowa	24
Tabela 4.4.1.	Wykształcenie – struktura procentowa	25
Tabela 4.5.1.	Status materialny odwiedzających – struktura procentowa	25
Tabela 4.6.1.	Charakter podróży odwiedzających (podróże z rodziną, grupowo, znajomymi, samotnie) – struktura procentowa	26
Tabela 4.6.2.	Ilość dzieci podróżujących z rodziną – struktura procentowa	26
Tabela 5.2.1.	Wykorzystywanie źródła informacji o Małopolsce w latach 2019-2020 – udział procentowy	27
Tabela 5.3.1.	Główny cel przyjazdu OGÓŁEM – struktura %	28
Tabela 5.3.2.	Główny cel przyjazdu KRAJ – struktura %	29
Tabela 5.3.3.	Główny cel przyjazdu ZAGRANICA – struktura %	30
Tabela 5.3.4.	Udziały % głównych celów przyjazdu turystów do Małopolski	32
Tabela 5.3.5.	Pozycje głównych celów przyjazdu turystów do Małopolski	32
Tabela 5.3.6.	Różnice pozycji głównych celów przyjazdu turystów do Małopolski	33
Tabela 5.3.7.	Cele szczegółowe przyjazdów turystów do Małopolski	33
Tabela 5.3.8.	Cele szczegółowe przyjazdów turystów do Małopolski – udziały %	34
Tabela 5.3.9.	Rangi celów szczegółowych przyjazdu turystów do Małopolski	34
Tabela 5.3.10.	Różnice rang celów szczegółowych przyjazdu turystów do Małopolski	35
Tabela 5.3.11.	Cele szczegółowe przyjazdu turystów do Małopolski w ramach celu zdrowotnego	36
Tabela 5.3.12.	Cele szczegółowe przyjazdu turystów do Małopolski w ramach celu zdrowotnego – udziały %	36

Tabela 5.3.13.	Cele szczegółowe przyjazdu turystów do Małopolski w ramach turystyki aktywnej	36
Tabela 5.3.14.	Cele szczegółowe przyjazdu turystów do Małopolski w ramach turystyki aktywnej – udziały %	36
Tabela 5.3.15.	Cele szczegółowe przyjazdu turystów do Małopolski (kolumny tabeli) w powiązaniu z celami głównymi (wiersze tabeli)	37
Tabela 5.3.16.	Cele szczegółowe przyjazdu turystów do Małopolski (kolumny tabeli) w powiązaniu z celami głównymi (wiersze tabeli) – udziały %	38
Tabela 5.3.17.	Cele szczegółowe przyjazdu turystów do Małopolski (kolumny tabeli) w powiązaniu z celami głównymi (wiersze tabeli) – udziały powyżej 3%	39
Tabela 5.3.18.	Cele szczegółowe przyjazdu turystów do Małopolski (kolumny tabeli) w powiązaniu z celami głównymi (wiersze tabeli) – udziały powyżej 10%	40
Tabela 5.4.1.	Organizator wizyty w Małopolsce w latach 2019-2020 – struktura %	41
Tabela 5.5.1.	Długość pobytu w Małopolsce deklarowana przez odwiedzających w latach 2019-2020 – struktura %	42
Tabela 5.6.1.	Wykorzystywane w podróży środki transportu – OGÓŁEM struktura %	43
Tabela 5.6.2.	Wykorzystywane w podróży środki transportu – KRAJ struktura %	44
Tabela 5.6.3.	Wykorzystywane w podróży środki transportu – ZAGRANICA struktura %	45
Tabela 5.7.1.	Miejsca noclegu wybierane przez turystów w Małopolsce w latach 2019-2020 – struktura %	46
Tabela 5.7.2.	Kategoria hoteli preferowana przez gości hotelowych w Małopolsce w latach 2019-2020 – struktura %	47
Tabela 6.2.1.	Ocena oferty turystycznej województwa małopolskiego w 2020 dokonana przez turystów	48
Tabela 6.2.2.	Rangi oferty turystycznej województwa małopolskiego	51
Tabela 6.2.3.	Różnice i zakresy rang elementów oferty turystycznej województwa małopolskiego	52
Tabela 6.3.1.	Oceny elementów Małopolskiego Systemu Informacji Turystycznej	53
Tabela 6.3.2.	Rangi obszarów działalności MSIT	53
Tabela 6.3.3.	Różnice i zakresy rang obszarów działalności MSIT	54
Tabela 6.4.1.	Oceny oferty Małopolski w zakresie turystyki z dziećmi	55
Tabela 6.4.2.	Rangi oferty Małopolski w zakresie turystyki z dziećmi	55
Tabela 6.4.3.	Różnice i zakresy rang oferty Małopolski w zakresie turystyki z dziećmi	56
Tabela 6.5.1.	Oceny oferty Małopolski w zakresie turystyki osób niepełnosprawnych	56
Tabela 6.5.2.	Rangi oferty Małopolski w zakresie turystyki osób niepełnosprawnych	57
Tabela 6.5.3.	Różnice i zakresy rang oferty Małopolski w zakresie turystyki osób niepełnosprawnych	57
Tabela 6.6.1.	Oceny oferty Małopolski w zakresie turystyki zimowej	57
Tabela 6.6.2.	Rangi oferty Małopolski w zakresie turystyki zimowej	58
Tabela 6.7.1.	Oceny oferty Małopolski w zakresie turystyki letniej	59
Tabela 6.7.2.	Rangi oferty Małopolski w zakresie turystyki letniej	59
Tabela 6.8.1.	Różnice ocen pomiędzy rokiem 2020 a 2019	65
Tabela 6.8.2.	Ocena wysokości cen w stosunku do jakości świadczonych usług dokonana przez turystów odwiedzających województwo małopolskie w 2020 roku	67
Tabela 6.8.3.	Różnice i zakresy opinii na temat cen w stosunku do jakości świadczonych usług dokonanych przez turystów krajowych i zagranicznych odwiedzających województwo małopolskie w 2019 i 2020 roku	70
Tabela 6.8.4.	Zakresy opinii na temat cen w stosunku do jakości świadczonych usług dokonanych przez turystów krajowych i zagranicznych odwiedzających województwo małopolskie w 3 latach 2018, 2019 i 2020	71
Tabela 6.8.5.	Liczebności opinii na temat cen w stosunku do jakości świadczonych usług dokonanych przez turystów krajowych i zagranicznych odwiedzających województwo małopolskie w 3 latach 2018, 2019 i 2020	73

Tabela 6.9.1.	Destynacje turystyczne (miejsce) Małopolski frekwentowane przez odwiedzających w 2020 roku	75
Tabela 6.9.2.	Destynacje turystyczne (miejsce) Małopolski frekwentowane przez odwiedzających. Suma wskazań za lata 2018-2020	76
Tabela 6.9.3.	Atrakcje turystyczne (obiekt) Małopolski wybierane przez odwiedzających w 2020 roku	76
Tabela 6.9.4.	Atrakcje turystyczne (obiekt) Małopolski wybierane przez odwiedzających. Suma wskazań za lata 2018-2020	77
Tabela 7.2.1.	Średnie kwoty wydatkowane przed przyjazdem odwiedzających do Małopolski na pobyt w regionie (bez kosztów dojazdu) w latach 2019-2020 (w zł na osobę)	78
Tabela 7.2.2.	Średnie kwoty wydatkowane przed przyjazdem odwiedzających do Małopolski na pobyt w regionie (bez kosztów dojazdu) w latach 2019-2020 wg krajów (w zł na osobę)	78
Tabela 7.3.1.	Średnia kwota wydatku turystycznego ponoszonego przez odwiedzających Małopolskę podczas pobytu w regionie w 2018 i 2019 roku (w zł na osobę)	79
Tabela 7.3.2.	Średnie kwoty wydatkowane przez odwiedzających Małopolskę podczas pobytu w regionie w latach 2019-2020 wg krajów (w zł na osobę)	80
Tabela 7.3.3.	Średnia kwota wydatku turystycznego wg rodzaju ponoszonego przez odwiedzających Małopolskę podczas pobytu w regionie w latach 2019-2020 (w zł na osobę)	80
Tabela 7.3.4.	Średnia kwota wydatku turystycznego ponoszonego przez odwiedzających Małopolskę na pobyt w regionie w latach 2013-2020 (w zł na osobę)	81
Tabela 7.4.1.	Szacunkowe wpływy Małopolski z tytułu przyjazdowego ruchu turystycznego w latach 2013-2020 (w mld zł) wg grup odwiedzających	82
Tabela 8.1.1.	Subiektywna ocena poziomu bezpieczeństwa w destynacji przed przyjazdem do Małopolski	84
Tabela 8.2.1.	Ocena poziomu satysfakcji z pobytu w Małopolsce	85
Tabela 8.3.1.	Deklaracja ponownego przyjazdu do Małopolski OGÓŁEM	86
Tabela 8.3.2.	Deklaracja ponownego przyjazdu do Małopolski KRAJ	86
Tabela 8.3.3.	Deklaracja ponownego przyjazdu do Małopolski ZAGRANICA	87
Tabela 9.1.1.	Cele główne przyjazdów do Małopolski deklarowane przez odwiedzających z Niemiec	89
Tabela 9.1.2.	Wiek odwiedzających Małopolskę z Niemiec	90
Tabela 9.1.3.	Płeć odwiedzających Małopolskę z Niemiec	91
Tabela 9.1.4.	Wykształcenie odwiedzających Małopolskę z Niemiec	91
Tabela 9.1.5.	Status materialny odwiedzających Małopolskę z Niemiec	92
Tabela 9.1.6.	Towarzystwo w podróży odwiedzających Małopolskę z Niemiec	92
Tabela 9.1.7.	Liczba dzieci w trakcie podróży odwiedzających z Niemiec	93
Tabela 9.1.8.	Źródła informacji o Małopolsce wykorzystywane przed przyjazdem do destylacji przez odwiedzających z Niemiec w latach 2018-2020 – udział procentowy	94
Tabela 9.1.9.	Organizator pobytu w Małopolsce odwiedzających z Niemiec	94
Tabela 9.1.10.	Miejsce noclegu [obiekt] wybierane w Małopolsce przez odwiedzających z Niemiec	95
Tabela 9.1.11.	Kategoria hoteli preferowana w Małopolsce przez odwiedzających z Niemiec	96
Tabela 9.1.12.	Długość pobytu w Małopolsce deklarowana przez odwiedzających z Niemiec	96
Tabela 9.1.13.	Wykorzystywane środki transportu przez odwiedzających z Niemiec podczas podróży do Małopolski	97
Tabela 9.1.14.	Wykorzystanie miejscowej obsługi turystycznej w Małopolsce przez odwiedzających z Niemiec	98

Tabela 9.1.15.	Korzystanie z usług przewodników miejskich przez odwiedzających z Niemiec	98
Tabela 9.1.16.	Korzystanie z usług przewodników obiektowych przez odwiedzających z Niemiec	99
Tabela 9.1.17.	Korzystanie z usług pilotów przez odwiedzających z Niemiec	99
Tabela 9.1.18.	Korzystanie z usług przewodników górskich przez odwiedzających z Niemiec	99
Tabela 9.1.19.	Wykorzystanie informacji turystycznej przez odwiedzających z Niemiec	100
Tabela 9.1.20.	Średnia kwota wydatku turystycznego ponoszonego przez odwiedzających z Niemiec przed przyjazdem do Małopolski w latach 2018-2020 roku (w zł na osobę)	100
Tabela 9.1.21.	Średnia kwota wydatku turystycznego ponoszonego przez odwiedzających z Niemiec podczas pobytu w Małopolsce w latach 2018-2020 (w zł na osobę)	101
Tabela 9.1.22.	Szacunkowe wpływy Małopolski z tytułu przyjazdowego ruchu turystycznego z Niemiec w 2020 roku (w zł) wg grup odwiedzających	101
Tabela 9.1.23.	Subiektywna ocena poziomu bezpieczeństwa w destynacji przed podjęciem decyzji o podróży do Małopolski przez odwiedzających z Niemiec	102
Tabela 9.1.24.	Subiektywna ocena poziomu satysfakcji z pobytu w Małopolsce przez odwiedzających z Niemiec dotycząca polecenia Małopolski jako destynacji turystycznej	102
Tabela 9.1.25.	Deklaracja odwiedzających z Niemiec dotycząca ponownego przyjazdu do Małopolski	103
Tabela 9.2.1.	Cele główne przyjazdów do Małopolski deklarowane przez odwiedzających z Wielkiej Brytanii – struktura procentowa	104
Tabela 9.2.2.	Wiek odwiedzających Małopolskę z Wielkiej Brytanii – struktura procentowa	105
Tabela 9.2.3.	Płeć odwiedzających Małopolskę z Wielkiej Brytanii – struktura procentowa	105
Tabela 9.2.4.	Wykształcenie odwiedzających Małopolskę z Wielkiej Brytanii – struktura procentowa	106
Tabela 9.2.5.	Status materialny odwiedzających Małopolskę z Wielkiej Brytanii – struktura procentowa	106
Tabela 9.2.6.	Towarzystwo w podróży odwiedzających Małopolskę z Wielkiej Brytanii	106
Tabela 9.2.7.	Podróże rodzinne z dziećmi odwiedzających Małopolskę z Wielkiej Brytanii	107
Tabela 9.2.8.	Źródła informacji o Małopolsce wykorzystywane przed przyjazdem do destynacji przez odwiedzających z Wielkiej Brytanii w latach 2018-2020 – udział procentowy	107
Tabela 9.2.9.	Organizator pobytu w Małopolsce odwiedzających z Wielkiej Brytanii	108
Tabela 9.2.11.	Kategoria hoteli preferowana w Małopolsce przez turystów z Wielkiej Brytanii	109
Tabela 9.2.12.	Długość pobytu w Małopolsce deklarowana przez odwiedzających z Wielkiej Brytanii	110
Tabela 9.2.13.	Wykorzystywane środki transportu przez odwiedzających z Wielkiej Brytanii podczas podróży do Małopolski	110
Tabela 9.2.14.	Wykorzystanie miejscowej obsługi turystycznej w Małopolsce przez odwiedzających z Wielkiej Brytanii	111
Tabela 9.2.15.	Korzystanie z usług przewodników miejskich przez odwiedzających z Wielkiej Brytanii	111
Tabela 9.2.16.	Wykorzystanie obsługi przewodników obiektowych w Małopolsce przez odwiedzających z Wielkiej Brytanii	111

Tabela 9.2.17.	Korzystanie z usług pilotów w Małopolsce przez odwiedzających z Wielkiej Brytanii	111
Tabela 9.2.18.	Korzystanie z usług przewodników górskich w Małopolsce przez odwiedzających z Wielkiej Brytanii	112
Tabela 9.2.19.	Wykorzystanie punktów informacji turystycznej w Małopolsce przez odwiedzających z Wielkiej Brytanii	112
Tabela 9.2.20.	Średnia kwota wydatku turystycznego ponoszonego przez odwiedzających z Wielkiej Brytanii przed przyjazdem do Małopolski w latach 2018-2020 (w zł na osobę)	112
Tabela 9.2.21.	Średnia kwota wydatku turystycznego ponoszonego przez odwiedzających z Wielkiej Brytanii podczas pobytu w Małopolsce w latach 2018-2020 (w zł na osobę)	113
Tabela 9.2.22.	Szacunkowe wpływy Małopolski z tytułu przyjazdowego ruchu turystycznego z Wielkiej Brytanii w 2020 roku (w zł) wg grup odwiedzających	114
Tabela 9.2.23.	Subiektywna ocena poziomu bezpieczeństwa w Małopolsce przed podjęciem decyzji o podróży wyrażona przez odwiedzających z Wielkiej Brytanii odczuwana przed przyjazdem do Małopolski	114
Tabela 9.2.24.	Ocena poziomu satysfakcji z pobytu w Małopolsce przez odwiedzających z Wielkiej Brytanii dotycząca polecenia Małopolski jako destynacji turystycznej	115
Tabela 9.2.25.	Deklaracja odwiedzających z Wielkiej Brytanii dotycząca ponownego przyjazdu do Małopolski	116
Tabela 9.3.1.	Główne cele przyjazdów do Małopolski deklarowane przez odwiedzających z Francji	116
Tabela 9.3.2.	Wiek odwiedzających Małopolskę z Francji	117
Tabela 9.3.3.	Płeć odwiedzających Małopolskę z Francji	117
Tabela 9.3.4.	Wykształcenie odwiedzających Małopolskę z Francji	118
Tabela 9.3.5.	Status materialny odwiedzających Małopolskę z Francji	118
Tabela 9.3.6.	Towarzystwo w podróży odwiedzających Małopolskę z Francji	118
Tabela 9.3.7.	Podróże rodzinne z dziećmi odwiedzających Małopolskę z Francji	119
Tabela 9.3.8.	Źródła informacji o Małopolsce wykorzystywane przed przyjazdem do destylacji przez odwiedzających z Francji w latach 2018-2020 – udział procentowy	119
Tabela 9.3.9.	Organizator pobytu w Małopolsce odwiedzających z Francji	120
Tabela 9.3.10.	Miejsce noclegu [obiekt] wybierane w Małopolsce przez odwiedzających z Francji	121
Tabela 9.3.11.	Kategoria hoteli preferowana w Małopolsce przez odwiedzających z Francji	121
Tabela 9.3.12.	Długość pobytu w Małopolsce deklarowana przez odwiedzających z Francji	122
Tabela 9.3.13.	Wykorzystywane środki transportu przez odwiedzających z Francji w podróży do Małopolski	122
Tabela 9.3.14.	Wykorzystanie miejscowej obsługi turystycznej w Małopolsce przez odwiedzających z Francji	123
Tabela 9.3.15.	Wykorzystanie obsługi przewodników miejskich w Małopolsce przez odwiedzających z Francji	123
Tabela 9.3.16.	Wykorzystanie obsługi przewodników obiektowych w Małopolsce przez odwiedzających z Francji	123
Tabela 9.3.17.	Wykorzystanie obsługi pilotów w Małopolsce przez odwiedzających z Francji	124
Tabela 9.3.18.	Wykorzystanie obsługi przewodników górskich w Małopolsce przez odwiedzających z Francji	124

Tabela 9.3.19.	Wykorzystanie miejscowej informacji turystycznej – struktura procentowa odwiedzających z Francji	124
Tabela 9.3.20.	Średnia kwota wydatku turystycznego ponoszonego przez odwiedzających z Francji przed przyjazdem do Małopolski w latach 2018-2020 (w zł na osobę)	125
Tabela 9.3.21.	Średnia kwota wydatku turystycznego ponoszonego przez odwiedzających z Francji podczas pobytu w Małopolsce w latach 2018-2020 (w zł na osobę)	125
Tabela 9.3.22.	Szacunkowe wpływy Małopolski z tytułu przyjazdowego ruchu turystycznego z Francji w 2020 roku (w zł) wg grup odwiedzających	126
Tabela 9.3.23.	Subiektywna ocena poziomu bezpieczeństwa w Małopolsce przed podjęciem decyzji o podróży wyrażona przez odwiedzających z Francji odczuwana przed przyjazdem do Małopolski	126
Tabela 9.3.24.	Ocena poziomu satysfakcji z pobytu w Małopolsce przez odwiedzających z Francji dotycząca polecenia Małopolski jako destynacji turystycznej	127
Tabela 9.3.25.	Deklaracja odwiedzających z Francji dotycząca ponownego przyjazdu do Małopolski	128
Tabela 9.4.1.	Cele główne przyjazdów do Małopolski deklarowane przez odwiedzających z Włoch	129
Tabela 9.4.2.	Wiek odwiedzających Małopolskę z Włoch	130
Tabela 9.4.3.	Płeć odwiedzających Małopolskę z Włoch	130
Tabela 9.4.4.	Wykształcenie odwiedzających Małopolskę z Włoch	130
Tabela 9.4.5.	Status materialny odwiedzających Małopolskę z Włoch	131
Tabela 9.4.6.	Towarzystwo w podróży odwiedzających Małopolskę z Włoch	131
Tabela 9.4.7.	Liczba dzieci w trakcie podróży odwiedzających z Włoch	132
Tabela 9.4.8.	Źródła informacji o Małopolsce wykorzystywane przed przyjazdem do destylacji przez odwiedzających z Włoch w latach 2018-2020 – udział procentowy	133
Tabela 9.4.9.	Organizator pobytu w Małopolsce odwiedzających z Włoch	133
Tabela 9.4.10.	Miejsce noclegu [obiekt] wybierane w Małopolsce przez odwiedzających z Włoch	134
Tabela 9.4.11.	Kategoria hoteli preferowana w Małopolsce przez odwiedzających z Włoch	135
Tabela 9.4.12.	Długość pobytu w Małopolsce deklarowana przez odwiedzających z Włoch	135
Tabela 9.4.13.	Wykorzystywane środki transportu przez odwiedzających z Włoch podczas podróży do Małopolski	136
Tabela 9.4.14.	Wykorzystanie miejscowej obsługi turystycznej w Małopolsce przez odwiedzających z Włoch	136
Tabela 9.4.15.	Korzystanie z usług przewodników miejskich przez odwiedzających z Włoch	137
Tabela 9.4.16.	Korzystanie z usług przewodników obiektowych przez odwiedzających z Włoch	137
Tabela 9.4.17.	Korzystanie z usług pilotów przez odwiedzających z Włoch	137
Tabela 9.4.18.	Korzystanie z usług przewodników górskich przez odwiedzających z Włoch ...	137
Tabela 9.4.19.	Wykorzystanie informacji turystycznej przez odwiedzających z Włoch	138
Tabela 9.4.20.	Średnia kwota wydatku turystycznego ponoszonego przez odwiedzających z Włoch przed przyjazdem do Małopolski w latach 2018-2020 (w zł na osobę)	138
Tabela 9.4.21.	Średnia kwota wydatku turystycznego ponoszonego przez odwiedzających z Włoch podczas pobytu w Małopolsce w latach 2018-2020 (w zł na osobę) ...	138
Tabela 9.4.22.	Szacunkowe wpływy Małopolski z tytułu przyjazdowego ruchu turystycznego z Włoch w 2020 roku (w zł) wg grup odwiedzających	139

Tabela 9.4.23.	Subiektywna ocena poziomu bezpieczeństwa w destynacji przed podjęciem decyzji o podróży do Małopolski przez odwiedzających z Włoch	140
Tabela 9.4.24.	Ocena poziomu satysfakcji z pobytu w Małopolsce przez odwiedzających z Włoch	140
Tabela 9.4.25.	Deklaracja ponownego przyjazdu przez odwiedzających z Włoch	141
Tabela 10.1.1.	Cele główne przyjazdów do Małopolski deklarowane przez odwiedzających z Małopolski	142
Tabela 10.1.2.	Wiek odwiedzających Małopolskę z Małopolski	143
Tabela 10.1.3.	Płeć odwiedzających Małopolskę z Małopolski	144
Tabela 10.1.4.	Wykształcenie odwiedzających Małopolskę z Małopolski	144
Tabela 10.1.5.	Status materialny odwiedzających Małopolskę z Małopolski	144
Tabela 10.1.6.	Towarzystwo w podróży odwiedzających Małopolskę z Małopolski	145
Tabela 10.1.7.	Liczba dzieci w trakcie podróży odwiedzających z Małopolski	145
Tabela 10.1.8.	Źródła informacji o Małopolsce wykorzystywane przed przyjazdem do destylacji przez odwiedzających z regionu w latach 2018-2020 – udział procentowy	146
Tabela 10.1.9.	Organizator pobytu w Małopolsce odwiedzających z Małopolski	147
Tabela 10.1.10.	Miejsce noclegu [obiekt] wybierane w Małopolsce przez odwiedzających z Małopolski	148
Tabela 10.1.11.	Kategoria hoteli preferowana w Małopolsce przez odwiedzających z Małopolski	148
Tabela 10.1.12.	Długość pobytu w Małopolsce deklarowana przez odwiedzających z Małopolski	149
Tabela 10.1.13.	Wykorzystywane środki transportu przez odwiedzających z regionu podczas podróży po Małopolsce	149
Tabela 10.1.14.	Wykorzystanie miejscowej obsługi turystycznej w Małopolsce przez odwiedzających z Małopolski	150
Tabela 10.1.15.	Korzystanie z usług przewodników miejskich przez odwiedzających z Małopolski	150
Tabela 10.1.16.	Korzystanie z usług przewodników obiektowych przez odwiedzających z Małopolski	150
Tabela 10.1.17.	Korzystanie z usług pilotów przez odwiedzających z Małopolski	151
Tabela 10.1.18.	Korzystanie z usług przewodników górskich przez odwiedzających z Małopolski	151
Tabela 10.1.19.	Wykorzystanie informacji turystycznej przez odwiedzających z Małopolski	151
Tabela 10.1.20.	Średnia kwota wydatku turystycznego ponoszonego przez odwiedzających z Małopolski przed przyjazdem do destynacji w latach 2018-2020 (w zł na osobę)	151
Tabela 10.1.21.	Średnia kwota wydatku turystycznego ponoszonego przez odwiedzających Małopolskę z regionu podczas pobytu w destynacji w latach 2018-2020 (w zł na osobę)	152
Tabela 10.1.22.	Szacunkowe wpływy Małopolski z tytułu przyjazdowego ruchu turystycznego z Małopolski w 2020 roku (w zł) wg grup odwiedzających	153
Tabela 10.1.23.	Subiektywna ocena poziomu bezpieczeństwa w destynacji przed podjęciem decyzji o podróży do Małopolski przez odwiedzających z Małopolski	153
Tabela 10.1.24.	Ocena poziomu satysfakcji z pobytu w Małopolsce przez odwiedzających z Małopolski	154
Tabela 10.1.25.	Deklaracja ponownego przyjazdu odwiedzających z Małopolski	154
Tabela 10.2.1.	Główny cel przyjazdu odwiedzających Małopolskę ze Śląska	155
Tabela 10.2.2.	Wiek odwiedzających Małopolskę ze Śląska	156
Tabela 10.2.3.	Płeć odwiedzających Małopolskę ze Śląska	157
Tabela 10.2.4.	Wykształcenie odwiedzających Małopolskę ze Śląska	157
Tabela 10.2.5.	Status materialny odwiedzających Małopolskę ze Śląska	157

Tabela 10.2.6.	Towarzystwo w podróży odwiedzających Małopolskę ze Śląska	158
Tabela 10.2.7.	Liczba dzieci w trakcie podróży odwiedzających ze Śląska	158
Tabela 10.2.8.	Źródła informacji o Małopolsce wykorzystywane przed przyjazdem do destynacji przez odwiedzających ze Śląska w latach 2018-2020 – udział procentowy	159
Tabela 10.2.9.	Organizator pobytu w Małopolsce odwiedzających ze Śląska	160
Tabela 10.2.10.	Miejsce noclegu [obiekt] wybierane w Małopolsce przez odwiedzających ze Śląska	160
Tabela 10.2.11.	Kategoria hoteli preferowana w Małopolsce przez odwiedzających ze Śląska	161
Tabela 10.2.12.	Długość pobytu w Małopolsce deklarowana przez odwiedzających ze Śląska	162
Tabela 10.2.13.	Wykorzystywane środki transportu przez odwiedzających ze Śląska podczas podróży do Małopolski	162
Tabela 10.2.14.	Wykorzystanie miejscowej obsługi turystycznej w Małopolsce przez odwiedzających ze Śląska	163
Tabela 10.2.15.	Korzystanie z usług przewodników miejskich przez odwiedzających ze Śląska	163
Tabela 10.2.16.	Korzystanie z usług przewodników obiektowych przez odwiedzających ze Śląska	163
Tabela 10.2.17.	Korzystanie z usług pilotów przez odwiedzających ze Śląska	163
Tabela 10.2.18.	Korzystanie z usług przewodników górskich przez odwiedzających ze Śląska	164
Tabela 10.2.19.	Wykorzystanie informacji turystycznej przez odwiedzających ze Śląska	164
Tabela 10.2.20.	Średnia kwota wydatku turystycznego ponoszonego przez odwiedzających ze Śląska przed przyjazdem do Małopolski w latach 2018-2020 (w zł na osobę)	164
Tabela 10.2.21.	Średnia kwota wydatku turystycznego ponoszonego przez odwiedzających Małopolskę ze Śląska podczas pobytu w regionie w latach 2018-2020 (w zł na osobę)	165
Tabela 10.2.22.	Szacunkowe wpływy Małopolski z tytułu przyjazdowego ruchu turystycznego ze Śląska w 2020 roku (w zł) wg grup odwiedzających	166
Tabela 10.2.23.	Subiektywna ocena poziomu bezpieczeństwa w destynacji przed podjęciem decyzji o podróży do Małopolski przez odwiedzających ze Śląska	166
Tabela 10.2.24.	Ocena poziomu satysfakcji z pobytu w Małopolsce przez odwiedzających ze Śląska	167
Tabela 10.2.25.	Deklaracja ponownego przyjazdu odwiedzających ze Śląska	167
Tabela 10.3.1.	Cele główne przyjazdów do Małopolski deklarowane przez odwiedzających z Mazowsza	168
Tabela 10.3.2.	Wiek odwiedzających Małopolskę z Mazowsza	169
Tabela 10.3.3.	Płeć odwiedzających Małopolskę z Mazowsza	170
Tabela 10.3.4.	Wykształcenie odwiedzających Małopolskę z Mazowsza	170
Tabela 10.3.5.	Status materialny odwiedzających Małopolskę z Mazowsza	170
Tabela 10.3.6.	Towarzystwo w podróży odwiedzających Małopolskę z Mazowsza	170
Tabela 10.3.7.	Podróże rodzinne z dziećmi odwiedzających Małopolskę z Mazowsza	171
Tabela 10.3.8.	Źródła informacji o Małopolsce wykorzystywane przed przyjazdem do destynacji przez odwiedzających z Mazowsza w latach 2018-2020 – udział procentowy	171
Tabela 10.3.9.	Organizator pobytu w Małopolsce odwiedzających z Mazowsza	172
Tabela 10.3.10.	Miejsce noclegu [obiekt] wybierane w Małopolsce przez odwiedzających z Mazowsza	173
Tabela 10.3.11.	Kategoria hoteli preferowana w Małopolsce przez odwiedzających z Mazowsza	173

Tabela 10.3.12. Długość pobytu w Małopolsce deklarowana przez odwiedzających z Mazowsza	174
Tabela 10.3.13. Wykorzystywane środki transportu przez odwiedzających z Mazowsza w podróży do Małopolski	174
Tabela 10.3.14. Wykorzystanie miejscowej obsługi turystycznej w Małopolsce przez odwiedzających z Mazowsza	175
Tabela 10.3.15. Korzystanie z usług przewodników miejskich przez odwiedzających z Mazowsza	175
Tabela 10.3.16. Korzystanie z usług przewodników obiektowych przez odwiedzających z Mazowsza	175
Tabela 10.3.17. Korzystanie z usług pilotów przez odwiedzających z Mazowsza	176
Tabela 10.3.18. Korzystanie z usług przewodników górskich przez odwiedzających z Mazowsza	176
Tabela 10.3.19. Wykorzystanie informacji turystycznej przez odwiedzających z Mazowsza	176
Tabela 10.3.20. Średnia kwota wydatku turystycznego ponoszonego przez odwiedzających z Mazowsza przed przyjazdem do Małopolski w latach 2018-2020 (w zł na osobę)	176
Tabela 10.3.21. Średnia kwota wydatku turystycznego ponoszonego przez odwiedzających Małopolskę z Mazowsza podczas pobytu w regionie w latach 2018-2020 (w zł na osobę)	177
Tabela 10.3.22. Szacunkowe wpływy Małopolski z tytułu przyjazdowego ruchu turystycznego z Mazowsza w 2020 roku (w zł) wg grup odwiedzających	178
Tabela 10.3.23. Subiektywna ocena poziomu bezpieczeństwa w destynacji przed podjęciem decyzji o podróży do Małopolski przez odwiedzających z Mazowsza	178
Tabela 10.3.24. Ocena poziomu satysfakcji z pobytu w Małopolsce przez odwiedzających z Mazowsza	179
Tabela 10.3.25. Deklaracja ponownego przyjazdu odwiedzających z Mazowsza	180
Tabela 10.4.1. Cele główne przyjazdów do Małopolski deklarowane przez odwiedzających z Podkarpacia	180
Tabela 10.4.2. Wiek odwiedzających Małopolskę z Podkarpacia	181
Tabela 10.4.3. Płeć odwiedzających Małopolskę z Podkarpacia	182
Tabela 10.4.4. Wykształcenie odwiedzających Małopolskę z Podkarpacia	182
Tabela 10.4.5. Status materialny odwiedzających Małopolskę z Podkarpacia	182
Tabela 10.4.6. Towarzystwo w podróży odwiedzających Małopolskę z Podkarpacia	183
Tabela 10.4.7. Podróże rodzinne z dziećmi odwiedzających Małopolskę z Podkarpacia	183
Tabela 10.4.8. Źródła informacji o Małopolsce wykorzystywane przed przyjazdem do destynacji przez odwiedzających z Podkarpacia w latach 2018-2020 – udział procentowy	183
Tabela 10.4.9. Organizator pobytu w Małopolsce odwiedzających z Podkarpacia	184
Tabela 10.4.10. Miejsce noclegu [obiekt] wybierane w Małopolsce przez odwiedzających z Podkarpacia	185
Tabela 10.4.11. Kategoria hoteli preferowana przez odwiedzających z Podkarpacia	185
Tabela 10.4.12. Długość pobytu w Małopolsce deklarowana przez odwiedzających z Podkarpacia	186
Tabela 10.4.13. Wykorzystywane środki transportu przez odwiedzających z Podkarpacia podczas podróży do Małopolski	186
Tabela 10.4.14. Wykorzystanie miejscowej obsługi turystycznej w Małopolsce przez odwiedzających z Podkarpacia	187
Tabela 10.4.15. Korzystanie z usług przewodników miejskich przez odwiedzających z Podkarpacia	187
Tabela 10.4.16. Korzystanie z usług przewodników obiektowych przez odwiedzających z Podkarpacia	187

Tabela 10.4.17. Korzystanie z usług pilotów przez odwiedzających z Podkarpacia	187
Tabela 10.4.18. Korzystanie z usług przewodników górskich przez odwiedzających z Podkarpacia	188
Tabela 10.4.19. Wykorzystanie informacji turystycznej przez odwiedzających z Podkarpacia	188
Tabela 10.4.20. Średnia kwota wydatku turystycznego ponoszonego przez odwiedzających z Podkarpacia przed przyjazdem do Małopolski w latach 2018-2020 (w zł na osobę)	188
Tabela 10.4.21. Średnia kwota wydatku turystycznego ponoszonego przez odwiedzających Małopolskę z Podkarpacia podczas pobytu w regionie w latach 2018-2020 (w zł na osobę)	189
Tabela 10.4.22. Szacunkowe wpływy Małopolski z tytułu przyjazdowego ruchu turystycznego z Podkarpacia w 2020 roku (w zł) wg grup odwiedzających	190
Tabela 10.4.23. Subiektywna ocena poziomu bezpieczeństwa w destynacji przed podjęciem decyzji o podróży do Małopolski przez odwiedzających z Podkarpacia	190
Tabela 10.4.24. Ocena poziomu satysfakcji z pobytu w Małopolsce przez odwiedzających z Podkarpacia	191
Tabela 10.4.25. Deklaracja ponownego przyjazdu odwiedzających z Podkarpacia	192
Tabela 11.1.1. Cele szczegółowe przyjazdu turystów do Małopolski w ramach celu zdrowotnego	193
Tabela 11.1.2. Cele szczegółowe przyjazdu turystów do Małopolski w ramach celu zdrowotnego – udziały %	193
Tabela 11.1.3. Wiek odwiedzających Małopolskę o motywach zdrowotnych	194
Tabela 11.1.4. Płeć odwiedzających Małopolskę o motywach zdrowotnych	194
Tabela 11.1.5. Wykształcenie odwiedzających Małopolskę o motywach zdrowotnych	194
Tabela 11.1.6. Status materialny odwiedzających o motywach zdrowotnych	195
Tabela 11.1.7. Towarzystwo w podróży odwiedzających Małopolskę o motywach zdrowotnych	195
Tabela 11.1.8. Liczba dzieci w trakcie podróży odwiedzających o motywach zdrowotnych	196
Tabela 11.1.9. Źródła informacji o Małopolsce wykorzystywane przed przyjazdem do destynacji przez odwiedzających o motywach zdrowotnych w latach 2018-2020 – udział procentowy	196
Tabela 11.1.10. Organizator pobytu w Małopolsce odwiedzających o motywach zdrowotnych	197
Tabela 11.1.11. Miejsce noclegu [obiekt] wybierane w Małopolsce przez odwiedzających o motywach zdrowotnych	198
Tabela 11.1.12. Kategoria hoteli preferowana w Małopolsce przez odwiedzających w celach zdrowotnych	198
Tabela 11.1.13. Długość pobytu w Małopolsce deklarowana przez odwiedzających w celach zdrowotnych	198
Tabela 11.1.14. Szczegółowa długość pobytu w Małopolsce deklarowana przez odwiedzających w celach zdrowotnych	199
Tabela 11.1.15. Wykorzystywane środki transportu przez odwiedzających podczas podróży do Małopolski w celach zdrowotnych	200
Tabela 11.1.16. Wykorzystanie miejscowej obsługi turystycznej w Małopolsce przez odwiedzających w celach zdrowotnych	200
Tabela 11.1.17. Korzystanie z usług przewodników miejskich przez odwiedzających Małopolskę w celach zdrowotnych	201
Tabela 11.1.18. Korzystanie z usług przewodników obiektowych przez odwiedzających Małopolskę w celach zdrowotnych	201
Tabela 11.1.19. Korzystanie z usług pilotów przez odwiedzających Małopolskę w celach zdrowotnych	201

Tabela 11.1.20.	Korzystanie z usług przewodników górskich przez odwiedzających Małopolskę w celach zdrowotnych	202
Tabela 11.1.21.	Wykorzystanie informacji turystycznej przez odwiedzających Małopolskę w celach zdrowotnych	202
Tabela 11.1.22.	Średnia kwota wydatku turystycznego ponoszonego przez odwiedzających o motywach zdrowotnych przed przyjazdem do Małopolski w latach 2018-2020 (w zł na osobę)	202
Tabela 11.1.23.	Średnia kwota wydatku turystycznego ponoszonego przez odwiedzających Małopolskę w celach zdrowotnych podczas pobytu w regionie w latach 2018-2020 (w zł na osobę)	203
Tabela 11.1.24.	Szacunkowe wpływy Małopolski z tytułu przyjazdowego ruchu turystycznego o motywach zdrowotnych w 2020 roku (w zł) wg grup odwiedzających	204
Tabela 11.1.25.	Subiektywna ocena poziomu bezpieczeństwa w Małopolsce przed podjęciem decyzji o podróży wyrażona przez odwiedzających o motywach zdrowotnych	204
Tabela 11.1.26.	Ocena poziomu satysfakcji z pobytu w Małopolsce przez odwiedzających o motywach zdrowotnych	205
Tabela 11.1.27.	Deklaracja ponownego przyjazdu przez odwiedzających o motywach zdrowotnych	206
Tabela 11.2.1.	Cele szczegółowe przyjazdów do Małopolski deklarowane przez odwiedzających o motywach religijnych	206
Tabela 11.2.2.	Wiek odwiedzających Małopolskę o motywach religijnych	207
Tabela 11.2.3.	Płeć odwiedzających Małopolskę o motywach religijnych	207
Tabela 11.2.4.	Wykształcenie odwiedzających Małopolskę w celach religijnych	208
Tabela 11.2.5.	Status materialny odwiedzających Małopolskę w celach religijnych	208
Tabela 11.2.6.	Towarzystwo w podróży odwiedzających Małopolskę w celach religijnych	209
Tabela 11.2.7.	Liczba dzieci z rodziną w trakcie podróży odwiedzających w celach religijnych	209
Tabela 11.2.8.	Źródła informacji o Małopolsce wykorzystywane przed przyjazdem do destynacji przez odwiedzających o motywach religijnych w latach 2018-2020 – udział procentowy	210
Tabela 11.2.9.	Organizator pobytu w Małopolsce odwiedzających o motywach religijnych	211
Tabela 11.2.10.	Miejsce noclegu [obiekt] wybierane w Małopolsce przez odwiedzających w celach religijnych	211
Tabela 11.2.11.	Kategoria hoteli preferowana w Małopolsce przez odwiedzających w celach religijnych	212
Tabela 11.2.12.	Długość pobytu w Małopolsce deklarowana przez odwiedzających w celach religijnych	213
Tabela 11.2.13.	Szczegółowa długość pobytu w Małopolsce deklarowana przez odwiedzających w celach religijnych	213
Tabela 11.2.14.	Wykorzystywane środki transportu przez odwiedzających w celach religijnych podczas podróży do Małopolski	213
Tabela 11.2.15.	Wykorzystanie miejscowej obsługi turystycznej w Małopolsce przez odwiedzających w celach religijnych	214
Tabela 11.2.16.	Korzystanie z usług przewodników miejskich przez odwiedzających Małopolskę w celach religijnych	214
Tabela 11.2.17.	Korzystanie z usług przewodników obiektowych przez odwiedzających Małopolskę w celach religijnych	215
Tabela 11.2.18.	Korzystanie z usług pilotów przez odwiedzających Małopolskę w celach religijnych	215
Tabela 11.2.19.	Korzystanie z usług przewodników górskich przez odwiedzających Małopolskę w celach religijnych	215

Tabela 11.2.20.	Wykorzystanie informacji turystycznej przez odwiedzających Małopolskę w celach religijnych	216
Tabela 11.2.21.	Średnia kwota wydatku turystycznego ponoszonego przez odwiedzających o motywach religijnych przed przyjazdem do Małopolski w latach 2018-2020 (w zł na osobę)	216
Tabela 11.2.22.	Średnia kwota wydatku turystycznego ponoszonego przez odwiedzających Małopolskę w celach religijnych podczas pobytu w regionie w latach 2018-2020 (w zł na osobę)	216
Tabela 11.2.23.	Szacunkowe wpływy Małopolski z tytułu przyjazdowego ruchu turystycznego o motywach religijnych w 2020 roku (w zł) wg grup odwiedzających	217
Tabela 11.2.24.	Subiektywna ocena poziomu bezpieczeństwa w Małopolsce przed podjęciem decyzji o podróży wyrażona przez odwiedzających o motywach religijnych	217
Tabela 11.2.25.	Ocena poziomu satysfakcji z pobytu w Małopolsce przez odwiedzających o motywach religijnych	218
Tabela 11.2.26.	Deklaracja ponownego przyjazdu odwiedzających o motywach religijnych	219
Tabela 11.3.1.	Cele główne przyjazdów do Małopolski deklarowane przez odwiedzających powyżej 60 roku życia	219
Tabela 11.3.2.	Wiek odwiedzających Małopolskę powyżej 60 roku życia	220
Tabela 11.3.3.	Płeć odwiedzających Małopolskę powyżej 60 roku życia	221
Tabela 11.3.4.	Wykształcenie odwiedzających Małopolskę powyżej 60 roku życia	221
Tabela 11.3.5.	Status materialny odwiedzających Małopolskę powyżej 60 roku życia	222
Tabela 11.3.6.	Charakter podróży odwiedzających powyżej 60 roku życia (podróże z rodziną, dziećmi, znajomymi, samotnie)	222
Tabela 11.3.7.	Podróże rodzinne z dziećmi odwiedzających Małopolskę w wieku powyżej 60 roku życia	223
Tabela 11.3.8.	Źródła informacji o Małopolsce wykorzystywane przed przyjazdem do destynacji przez seniorów (powyżej 60 roku życia) w latach 2018-2020 – udział procentowy	223
Tabela 11.3.9.	Organizacja podróży do Małopolski preferowana przez odwiedzających powyżej 60 roku życia	224
Tabela 11.3.10.	Miejsce noclegu wybierane w Małopolsce przez odwiedzających seniorów w wieku powyżej 60 lat	225
Tabela 11.3.11.	Kategoria hoteli preferowana w Małopolsce przez turystów w wieku powyżej 60 roku życia	226
Tabela 11.3.12.	Długość pobytu w Małopolsce deklarowana przez odwiedzających w wieku powyżej 60 roku życia	226
Tabela 11.3.13.	Wykorzystywane środki transportu przez odwiedzających w wieku powyżej 60 roku życia w podróży do Małopolski	227
Tabela 11.3.14.	Wykorzystanie miejscowej obsługi turystycznej w Małopolsce przez odwiedzających w wieku powyżej 60 roku życia	227
Tabela 11.3.15.	Korzystanie z usług przewodników miejskich przez odwiedzających Małopolskę w wieku powyżej 60 roku życia	227
Tabela 11.3.16.	Korzystanie z usług przewodników obiektowych przez odwiedzających Małopolskę w wieku powyżej 60 roku życia	228
Tabela 11.3.17.	Korzystanie z usług pilotów przez odwiedzających Małopolskę w wieku powyżej 60 roku życia	228
Tabela 11.3.18.	Korzystanie z usług przewodników górskich przez odwiedzających Małopolskę w wieku powyżej 60 roku życia	228
Tabela 11.3.19.	Wykorzystanie punktów informacji turystycznej przez odwiedzających Małopolskę w wieku powyżej 60 roku życia	229

Tabela 11.3.20.	Średnia kwota wydatku turystycznego ponoszonego przez odwiedzających seniorów (powyżej 60 lat) przed przyjazdem do Małopolski w latach 2018-2020 (w zł na osobę)	229
Tabela 11.3.21.	Średnia kwota wydatku turystycznego ponoszonego przez seniorów odwiedzających Małopolskę podczas pobytu w regionie w latach 2018-2020 (w zł na osobę)	230
Tabela 11.3.22.	Szacunkowe wpływy Małopolski z tytułu przyjazdów odwiedzających w wieku powyżej 60 lat w 2020 roku (w zł) wg grup odwiedzających	231
Tabela 11.3.23.	Subiektywna ocena poziomu bezpieczeństwa w Małopolsce przed podjęciem decyzji o podróży wyrażona przez odwiedzających powyżej 60 roku życia	231
Tabela 11.3.24.	Subiektywna ocena poziomu satysfakcji z pobytu w Małopolsce dokonana przez odwiedzających powyżej 60 roku życia	232
Tabela 11.3.25.	Deklaracja odwiedzających powyżej 60 roku życia dotycząca ponownego przyjazdu do Małopolski	232
Tabela 11.4.1.	Cele szczegółowe przyjazdów do Małopolski deklarowane przez odwiedzających o motywach uprawiania turystyki aktywnej	233
Tabela 11.4.2.	Cele szczegółowe przyjazdu turystów do Małopolski w ramach turystyki aktywnej – udziały %	233
Tabela 11.4.3.	Wiek odwiedzających Małopolskę w celu uprawiania aktywnych form turystyki	234
Tabela 11.4.4.	Płeć odwiedzających Małopolskę w celu uprawiania aktywnych form turystyki	234
Tabela 11.4.5.	Wykształcenie odwiedzających Małopolskę w celu uprawiania aktywnych form turystyki	234
Tabela 11.4.6.	Status majątkowy odwiedzających Małopolskę w celu uprawiania aktywnych form turystyki	234
Tabela 11.4.7.	Charakter podróży odwiedzających Małopolskę w celu uprawiania aktywnych form turystyki	235
Tabela 11.4.8.	Źródła informacji o Małopolsce wykorzystywane przed przyjazdem do destynacji przez deklarujących uprawianie aktywnych form turystyki w latach 2018-2020 – udział procentowy	235
Tabela 11.4.9.	Organizator pobytu w Małopolsce odwiedzających w celu uprawiania aktywnych form turystyki	236
Tabela 11.4.10.	Długość pobytu w Małopolsce deklarowana przez odwiedzających w celu uprawiania aktywnych form turystyki	237
Tabela 11.4.11.	Miejsce noclegu [obiekt] wybierane w Małopolsce przez odwiedzających w celu uprawiania aktywnych form turystyki	237
Tabela 11.4.12.	Kategoria hoteli preferowana w Małopolsce przez odwiedzających w celu uprawiania aktywnych form turystyki	238
Tabela 11.4.13.	Wykorzystywane środki transportu przez odwiedzających w celu uprawiania aktywnych form turystyki	239
Tabela 11.4.14.	Wykorzystanie miejscowej obsługi turystycznej w Małopolsce przez odwiedzających w celu uprawiania aktywnych form turystyki	239
Tabela 11.4.15.	Korzystanie z usług przewodników miejskich przez odwiedzających Małopolskę w celu uprawiania aktywnych form turystyki	239
Tabela 11.4.16.	Korzystanie z usług przewodników obiektowych przez odwiedzających Małopolskę w celu uprawiania aktywnych form turystyki	240
Tabela 11.4.17.	Korzystanie z usług pilotów przez odwiedzających Małopolskę w celu uprawiania aktywnych form turystyki	240
Tabela 11.4.18.	Korzystanie z usług przewodników górskich przez odwiedzających Małopolskę w celu uprawiania aktywnych form turystyki	240
Tabela 11.4.19.	Wykorzystanie informacji turystycznej przez odwiedzających Małopolskę w celu uprawiania aktywnych form turystyki	240

Tabela 11.4.20.	Średnia kwota wydatku turystycznego przed przyjazdem do Małopolski ponoszonego przez deklarujących uprawianie aktywnych form turystyki w regionie w latach 2018-2020 (w zł na osobę)	241
Tabela 11.4.21.	Średnia kwota wydatku turystycznego ponoszonego podczas pobytu w Małopolsce przez deklarujących uprawianie aktywnych form turystyki w regionie w latach 2018-2020 (w zł na osobę)	241
Tabela 11.4.22.	Szacunkowe wpływy Małopolski z tytułu przyjazdów deklarujących uprawianie aktywnych form turystyki w 2020 roku (w zł) wg grup odwiedzających	242
Tabela 11.4.23.	Subiektywna ocena poziomu bezpieczeństwa w Małopolsce przed podjęciem decyzji o podróży wyrażona przez odwiedzających o motywach uprawiania turystyki aktywnej	243
Tabela 11.4.24.	Ocena poziomu satysfakcji z pobytu w Małopolsce przez odwiedzających deklarujących uprawianie aktywnych form turystyki	243
Tabela 11.4.25.	Deklaracja ponownego przyjazdu respondentów odwiedzających Małopolskę w celu uprawiania aktywnych form turystyki	244
Tabela 11.5.1.	Cele szczegółowe przyjazdów do Małopolski deklarowane przez odwiedzających o motywach biznesowych	245
Tabela 11.5.2.	Wiek odwiedzających Małopolskę w celach biznesowych	246
Tabela 11.5.3.	Płeć odwiedzających Małopolskę w celach biznesowych	246
Tabela 11.5.4.	Wykształcenie odwiedzających Małopolskę w celach biznesowych	246
Tabela 11.5.5.	Status majątkowy odwiedzających Małopolskę w celach biznesowych	246
Tabela 11.5.6.	Charakter podróży odwiedzających Małopolskę w celach biznesowych	247
Tabela 11.5.7.	Źródła informacji o Małopolsce wykorzystywane przed przyjazdem do destynacji przez odwiedzających o motywach biznesowych w latach 2018-2020 – udział procentowy	247
Tabela 11.5.8.	Organizator pobytu w Małopolsce odwiedzających w celach biznesowych	248
Tabela 11.5.9.	Miejsce noclegu [obiekt] wybierane w Małopolsce przez odwiedzających w celach biznesowych	249
Tabela 11.5.10.	Kategoria hoteli preferowana przez odwiedzających Małopolskę w celach biznesowych	249
Tabela 11.5.11.	Długość pobytu w Małopolsce deklarowana przez odwiedzających w celach biznesowych	250
Tabela 11.5.12.	Wykorzystywane środki transportu przez odwiedzających w celach biznesowych	250
Tabela 11.5.13.	Wykorzystanie miejscowej obsługi turystycznej przez odwiedzających Małopolskę w celach biznesowych	251
Tabela 11.5.14.	Korzystanie z usług przewodników miejskich przez odwiedzających Małopolskę w celach biznesowych	251
Tabela 11.5.15.	Korzystanie z usług przewodników obiektowych przez odwiedzających Małopolskę w celach biznesowych	251
Tabela 11.5.16.	Korzystanie z usług pilotów przez odwiedzających Małopolskę w celach biznesowych	252
Tabela 11.5.17.	Korzystanie z usług przewodników górskich przez odwiedzających Małopolskę w celach biznesowych	252
Tabela 11.5.18.	Wykorzystanie informacji turystycznej przez odwiedzających Małopolskę w celach biznesowych	252
Tabela 11.5.19.	Średnia kwota wydatku turystycznego ponoszonego przez odwiedzających o motywach biznesowych przed przyjazdem do Małopolski w latach 2018-2020 (w zł na osobę)	252
Tabela 11.5.20.	Średnia kwota wydatku turystycznego ponoszonego przez odwiedzających Małopolskę o motywach biznesowych podczas pobytu w regionie w latach 2018-2020 (w zł na osobę)	253

Tabela 11.5.21.	Szacunkowe wpływy Małopolski z tytułu przyjazdowego ruchu turystycznego o motywach biznesowych w 2020 roku (w zł) wg grup odwiedzających	254
Tabela 11.5.22.	Subiektywna ocena poziomu bezpieczeństwa w Małopolsce przed podjęciem decyzji o podróży wyrażona przez odwiedzających w celach biznesowych	254
Tabela 11.5.23.	Subiektywna ocena poziomu satysfakcji z pobytu w Małopolsce przez deklarujących przyjazd w celach biznesowych	255
Tabela 11.5.24.	Deklaracja odwiedzających w celach biznesowych dotycząca ponownego przyjazdu do Małopolski	256
Tabela 12.1.1.	Znajomość szlaków turystycznych w Małopolsce w latach 2018-2020 przez odwiedzających z kraju i zagranicy (struktura procentowa)	257
Tabela 12.2.1.	Płeć ogółem osób frekwentujących Szlak Architektury Drewnianej w Małopolsce	260
Tabela 12.2.2.	Struktura procentowa Kraj/Zagranica osób frekwentujących Szlak Architektury Drewnianej w Małopolsce	260
Tabela 12.2.3.	Struktura procentowa miejsca zamieszkania ogółem osób frekwentujących Szlak Architektury Drewnianej w Małopolsce	260
Tabela 12.2.4.	Wykształcenie ogółem osób frekwentujących Szlak Architektury Drewnianej w Małopolsce	260
Tabela 12.2.5.	Wiek ogółem osób frekwentujących Szlak Architektury Drewnianej w Małopolsce	261
Tabela 12.2.6.	Status materialny ogółem osób frekwentujących Szlak Architektury Drewnianej w Małopolsce	261
Tabela 12.2.7.	Status zdrowotny ogółem osób frekwentujących Szlak Architektury Drewnianej w Małopolsce	261
Tabela 12.3.1.	Struktura procentowa miejsc stałego przebywania odwiedzających krajowych frekwentujących Szlak Architektury Drewnianej w Małopolsce według województw	261
Tabela 12.3.2.	Struktura procentowa wieku odwiedzających krajowych frekwentujących Szlak Architektury Drewnianej w Małopolsce	262
Tabela 12.3.3.	Struktura procentowa płci odwiedzających krajowych frekwentujących Szlak Architektury Drewnianej w Małopolsce	262
Tabela 12.3.4.	Struktura procentowa wykształcenia odwiedzających krajowych frekwentujących Szlak Architektury Drewnianej w Małopolsce	262
Tabela 12.3.5.	Struktura procentowa deklarowanej sytuacji finansowej odwiedzających krajowych frekwentujących Szlak Architektury Drewnianej w Małopolsce	262
Tabela 12.3.6.	Struktura procentowa deklarowanego sposobu podróżowania przez odwiedzających krajowych frekwentujących Szlak Architektury Drewnianej w Małopolsce	263
Tabela 12.3.7.	Struktura procentowa deklarowanej ilości dzieci podróżujących wspólnie z odwiedzającymi krajowymi frekwentującymi Szlak Architektury Drewnianej w Małopolsce	263
Tabela 12.3.8.	Struktura procentowa głównych celów podróży deklarowanych przez odwiedzających krajowych frekwentujących Szlak Architektury Drewnianej w Małopolsce	263
Tabela 12.3.9.	Struktura procentowa sposobów organizacji podróży deklarowanych przez odwiedzających krajowych frekwentujących Szlak Architektury Drewnianej w Małopolsce	264
Tabela 12.3.10.	Struktura procentowa miejsc noclegów deklarowanych przez odwiedzających krajowych frekwentujących Szlak Architektury Drewnianej w Małopolsce	264
Tabela 12.3.11.	Struktura procentowa kategorii hoteli z noclegów w których zdecydowali się skorzystać odwiedzający krajowi frekwentujący Szlak Architektury Drewnianej w Małopolsce	265

Tabela 12.3.12.	Struktura procentowa czasu pobytu deklarowanego przez odwiedzających krajowych frekwentujących Szlak Architektury Drewnianej w Małopolsce	265
Tabela 12.3.13.	Struktura procentowa wykorzystanych środków transportu przez odwiedzających krajowych frekwentujących Szlak Architektury Drewnianej w Małopolsce	265
Tabela 12.3.14.	Struktura procentowa wykorzystanej oferty miejscowej obsługi turystycznej przez odwiedzających krajowych frekwentujących Szlak Architektury Drewnianej w Małopolsce	266
Tabela 12.3.15.	Deklaracja ponownego przyjazdu przez odwiedzających krajowych frekwentujących Szlak Architektury Drewnianej w Małopolsce	266
Tabela 12.3.16.	Deklaracja polecenia Małopolski przez odwiedzających krajowych frekwentujących Szlak Architektury Drewnianej w Małopolsce	267
Tabela 12.3.17.	Deklarowany poziom lęku odczuwanego przed przyjazdem do Małopolski przez odwiedzających krajowych frekwentujących Szlak Architektury Drewnianej w Małopolsce	267
Tabela 13.2.1.	Wykaz cech opartych na danych z BDL	270
Tabela 13.2.2.	Przekroje danych o ruchu turystycznym dostępnych w BDL	270
Tabela 13.3.1.	Liczba turystów ogółem w województwach Polski w latach 2009-2020 (T)	272
Tabela 13.3.2.	Udziały % liczby turystów ogółem w województwach w latach 2009-2020 (T)	273
Tabela 13.3.3.	Ruchome indeksy dynamiki liczby turystów ogółem w województwach Polski w latach 2009-2020 (T)	274
Tabela 13.3.4.	Wykresy liczby turystów ogółem w Polsce oraz w województwie małopolskim w latach 2009-2020 (T)	275
Tabela 13.3.5.	Błędy prognoz ex ante oraz ex post dla liczby turystów ogółem (T) w województwach	276
Tabela 13.3.6.	Liczba turystów zagranicznych w województwach Polski w latach 2009-2020 (TZ)	277
Tabela 13.3.7.	Roczne indeksy dynamiki liczby turystów ogółem w latach 2009-2020 w przekroju miesięcy dla województw oraz Polski (w %)	278
Tabela 13.4.1.	Wykaz jednostek terytorialnych NUTS-3 w Województwie Małopolskim	283
Tabela 13.4.2.	Parametry charakteryzujące ruch turystyczny powiatów Małopolski wg miesięcy w roku 2018	284
Tabela 13.4.3.	Parametry charakteryzujące ruch turystyczny powiatów Małopolski wg miesięcy w roku 2019	285
Tabela 13.4.4.	Parametry charakteryzujące ruch turystyczny powiatów Małopolski wg miesięcy w roku 2020	286
Tabela 13.4.5.	Udziały % parametrów charakteryzujących ruch turystyczny w powiatach Małopolski wg miesięcy w roku 2018	289
Tabela 13.4.6.	Udziały % parametrów charakteryzujących ruch turystyczny w powiatach Małopolski wg miesięcy w roku 2019	290
Tabela 13.4.7.	Udziały % parametrów charakteryzujących ruch turystyczny w powiatach Małopolski wg miesięcy w roku 2020	291
Tabela 13.4.8.	Skumulowane udziały % parametrów charakteryzujących ruch turystyczny w powiatach Małopolski wg miesięcy roku 2018	294
Tabela 13.4.9.	Skumulowane udziały % parametrów charakteryzujących ruch turystyczny w powiatach Małopolski wg miesięcy roku 2019	295
Tabela 13.4.10.	Skumulowane udziały % parametrów charakteryzujących ruch turystyczny w powiatach Małopolski wg miesięcy roku 2020	296
Tabela 13.4.11.	Indeksy dynamiki 2019/18 liczby noclegów ogółem (N) oraz liczby turystów ogółem (T) wg miesięcy	297

Spis rysunków

Rysunek 3.2.1.	Szacunkowa liczba gości odwiedzających Małopolskę w latach 2010-2020	12
Rysunek 3.3.2.	Szacunkowa liczba turystów w Małopolsce w latach 2010-2020	13
Rysunek 3.5.3.	Odwiedzający zagraniczni w Małopolsce – podział według deklarowanych państw przyjazdu ujawnionych w trakcie badania w 2018-2020 – struktura procentowa	20
Rysunek 3.6.4.	Odwiedzający krajowi w Małopolsce w 2018-2019 roku – struktura procentowa według województw (krajowa turystyka przyjazdowa do Małopolski)	23
Rysunek 6.4.1.	Oceny oferty Małopolski w zakresie turystyki z dziećmi w latach 2018–2020	55
Rysunek 6.5.1.	Oceny oferty Małopolski w zakresie turystyki osób niepełnosprawnych w latach 2018-2020	56
Rysunek 7.4.1.	Szacunkowe wpływy Małopolski z tytułu przyjazdowego ruchu turystycznego w latach 2013-2020 (w mln zł)	82
Rysunek 13.3.1.	Lata 2009-2019	272
Rysunek 13.3.2.	Lata 2009-2020	272
Rysunek 13.3.3.	Lata 2009-2019	273
Rysunek 13.3.4.	Lata 2009-2020	273
Rysunek 13.3.5.	Lata 2009-2019	277
Rysunek 13.3.6.	Lata 2009-2020	277
Rysunek 13.4.1.	Liczby udzielonych noclegów (N, NK, NZ) w przekroju miesięcy w latach 2018-2020	287
Rysunek 13.4.2.	Liczby turystów (T, TK, TZ) w przekroju miesięcy w latach 2018-2020	288
Rysunek 13.4.3.	Udziały % liczby udzielonych noclegów (N, NK, NZ) w przekroju miesięcy w latach 2018-2020	292
Rysunek 13.4.4.	Udziały % liczby turystów (T, TK, TZ) w przekroju miesięcy w latach 2018-2020	293

Aneks

Odwiedzający zagraniczny deklarujący przynależność do Macierzy - POLONIA

Przynależność do Polonii	2018 R	2019 R	2020 R	śr. 18-20	Σ 18-19	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
NIE	74,9%	79,6%	65,2%	76,2%	154,6%	77,29%	-12,10 p.p.
TAK	25,1%	20,4%	34,8%	23,8%	45,4%	22,71%	12,10 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	200,0%	100,00%	0,00 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Odwiedzający krajowy deklarujący inną przynależność narodową niż polska

Narodowość	2018 R	2019 R	2020 R	śr. 18-20	Σ 18-19	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
Rezydent	2,8%	2,3%	1,4%	2,2%	5,2%	2,58%	-1,23 p.p.
Polak	97,2%	97,7%	98,6%	97,8%	194,8%	97,42%	1,23 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	200,0%	100,00%	0,00 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Status zawodowy odwiedzających Małopolskę respondentów z zagranicy

Status zawodowy	2018 R	2019 R	2020 R	śr. 18-20	Σ 18-19	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
1 uczeń	4,2%	3,5%	0,6%	3,5%	7,6%	3,82%	-3,18 p.p.
2 student	19,8%	16,1%	22,4%	18,3%	35,9%	17,95%	4,42 p.p.
3 osoba zajmująca się domem	6,2%	5,4%	5,8%	5,8%	11,6%	5,81%	-0,05 p.p.
4 bezrobotny	2,4%	2,3%	1,6%	2,3%	4,7%	2,35%	-0,75 p.p.
5 emeryt	10,9%	7,3%	5,4%	8,7%	18,2%	9,10%	-3,67 p.p.
6 rencista	3,5%	2,0%	1,3%	2,6%	5,5%	2,73%	-1,46 p.p.
7 aktywny zawodowo	53,1%	63,5%	62,9%	58,9%	116,5%	58,25%	4,69 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	200,0%	100,00%	0,00 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Status zawodowy odwiedzających Małopolskę respondentów z kraju

Status zawodowy	2018 R	2019 R	2020 R	śr. 18-20	Σ 18-19	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
1 uczeń	3,2%	2,7%	2,2%	2,7%	5,9%	2,96%	-0,78 p.p.
2 student	24,4%	13,2%	14,2%	17,3%	37,6%	18,80%	-4,64 p.p.
3 osoba zajmująca się domem	5,6%	7,7%	3,8%	5,7%	13,2%	6,62%	-2,84 p.p.
4 bezrobotny	1,8%	1,7%	1,3%	1,6%	3,5%	1,75%	-0,44 p.p.
5 emeryt	9,7%	9,4%	5,8%	8,3%	19,1%	9,53%	-3,73 p.p.
6 rencista	1,8%	2,3%	1,3%	1,8%	4,0%	2,02%	-0,69 p.p.
7 aktywny zawodowo	53,5%	63,1%	71,4%	62,5%	116,6%	58,32%	13,13 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	200,0%	100,00%	0,00 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Wielkość miejsca zamieszkania odwiedzających Małopolskę respondentów z zagranicy

Wielkość miejsca zamieszkania	2018 R	2019 R	2020 R	śr. 18-20	Σ 18-19	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
bardzo duże miasto	33,2%	22,5%	34,4%	28,1%	55,6%	27,81%	6,59 p.p.
duże miasto	36,4%	43,2%	40,8%	40,1%	79,6%	39,81%	0,99 p.p.
miasteczko	22,9%	27,5%	23,2%	25,1%	50,3%	25,17%	-1,97 p.p.
duża wieś	3,9%	4,2%	1,2%	3,8%	8,1%	4,06%	-2,86 p.p.
mała wieś	3,6%	2,7%	0,4%	2,9%	6,3%	3,15%	-2,75 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	200,0%	100,00%	0,00 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Wielkość miejsca zamieszkania odwiedzających Małopolskę respondentów z kraju

Wielkość miejsca zamieszkania	2018 R	2019 R	2020 R	śr. 18-20	Σ 18-19	śr. 18-19	Zmiana w 2020 w relacji do śr. 18-19
bardzo duże miasto	24,1%	19,0%	28,4%	23,9%	43,1%	21,56%	6,86 p.p.
duże miasto	32,5%	29,7%	25,4%	29,2%	62,2%	31,10%	-5,66 p.p.
miasteczko	28,2%	33,0%	33,1%	31,4%	61,2%	30,62%	2,45 p.p.
duża wieś	8,0%	12,7%	7,9%	9,5%	20,7%	10,33%	-2,44 p.p.
mała wieś	7,3%	5,5%	5,2%	6,0%	12,8%	6,40%	-1,20 p.p.
Suma końcowa	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	200,0%	100,00%	0,00 p.p.

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejsiak.

Frekwencja w wybranych miejscach turystycznych w Województwie Małopolskim w 2018, 2019 oraz 2020 roku

LP.	WYBRANE MIEJSCA TURYSTYCZNE	FREKWENCJA W OS. 2018	FREKWENCJA W OS. 2019	FREKWENCJA W OS. 2020
1.	Międzynarodowy Port Lotniczy Kraków-Balice	6 769 369	8 410 817	2 593 169
2.	Zamek Królewski na Wawelu	1 431 509	1 468 494	514 045
3.	Muzeum Narodowe w Krakowie	1 129 732 (razem wszystkie wystawy MNK bez Niepołomic)	1 196 207 (razem wszystkie wystawy MNK bez Niepołomic)	302 025 (razem wszystkie wystawy MNK bez Niepołomic)
4.	Sanktuarium w Łagiewnikach	1 500 000 (*dane szacunkowe)	1 500 000 (*dane szacunkowe)	*brak danych
5.	Sanktuarium w Kalwarii Zebrzydowskiej	Ok. 1 820 556	1 839 307	314 020
6.	Tatrzański Park Narodowy (z Kasprowym – PKL)	3 601 616 (3 779 460 – plus mieszkańcy, osoby zwolnione, skiturowcy, karta dużej rodziny)	3 550 310 (3 758 131 - plus mieszkańcy, osoby zwolnione, skiturowcy, karta dużej rodziny)	3 054 441 (3 301 895– plus mieszkańcy, osoby zwolnione, skiturowcy, karta dużej rodziny)
7.	Kopalnia Soli w Wieliczce	1 745 795	1 861 843	441 060
8.	Państwowe Muzeum Auschwitz-Birkenau w Oświęcimiu	2 152 000	2 320 000	506 292
9.	Spyw przelomem Dunajca	326 793	324 587	206 291
10.	Muzeum Dom Rodzinny Jana Pawła II w Wadowicach	225 853	211 072	43 387

Zródło: Opracowanie własne – koordynator MOT na podstawie danych sprawozdawczych od gestorów miejsc turystycznych.

Dane KT1 w podziale na powiaty

KT1	Turyści			KT1	Turyści krajowi			KT1	Turyści zagraniczni		
	2018	2019	2020		2018	2019	2020		2018	2019	2020
bocheński	5 173	7 404	3 904	bocheński	4 670	6 850	3 810	bocheński	503	554	94
brzeski	2 307	2 050	1 333	brzeski	2 199	1 940	1 306	brzeski	108	110	27
chrzanowski	645	706	0	chrzanowski	596	655	0	chrzanowski	49	51	0
dąbrowski	232	211	0	dąbrowski	226	198	0	dąbrowski	6	13	0
gorlicki	4 107	3 941	2 693	gorlicki	3 597	3 446	2 622	gorlicki	510	495	71
krakowski	15 301	14 471	6 687	krakowski	10 070	9 786	5 871	krakowski	5 231	4 685	816
Kraków	245 259	263 118	83 386	Kraków	120 741	121 368	65 940	Kraków	124 518	141 750	17 446
limanowski	4 371	4 425	2 945	limanowski	4 128	4 142	2 884	limanowski	243	283	61
miechowski	3 148	3 268	1 848	miechowski	2 382	2 464	1 708	miechowski	766	804	140
myślenicki	4 074	3 779	2 458	myślenicki	3 743	3 559	2 409	myślenicki	331	220	49
nowosądecki	43 109	41 478	37 783	nowosądecki	41 165	39 786	37 121	nowosądecki	1 944	1 692	662
nowotarski	35 104	38 976	31 085	nowotarski	32 873	36 398	30 490	nowotarski	2 231	2 578	595
Nowy Sącz	3 460	3 377	1 805	Nowy Sącz	2 790	2 807	1 634	Nowy Sącz	670	570	171
olkuski	1 742	1 547	1 244	olkuski	1 646	1 478	1 210	olkuski	96	69	34
oświęcimski	12 580	12 314	8 117	oświęcimski	9 431	9 205	7 231	oświęcimski	3 149	3 109	886
proszowicki	606	658	214	proszowicki	589	609	214	proszowicki	17	49	0
suski	7 213	8 127	4 681	suski	7 010	7 926	4 623	suski	203	201	58
tarnowski	4 180	4 008	2 815	tarnowski	3 324	3 281	2 652	tarnowski	856	727	163
Tarnów	4 705	4 554	3 231	Tarnów	3 783	3 689	2 922	Tarnów	922	865	309
tatrzański	110 892	125 903	97 068	tatrzański	96 262	103 381	90 061	tatrzański	14 630	22 522	7 007
wadowicki	14 481	13 713	8 715	wadowicki	13 880	13 167	8 522	wadowicki	601	546	193
wielicki	13 103	12 548	5 503	wielicki	9 775	9 590	5 076	wielicki	3 328	2 958	427
SUMA	535 792	570 576	307 515	SUMA	374 880	385 725	278 306	SUMA	160 912	184 851	29 209

Zródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, prof. WSTiE dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr Bożena Alejziak.